OPPIANI

POETÆ CILICIS

DE

VENATIONE LIBRI IV.

ET DE

PISCATIONE LIBRI V.

CUM PARAPHRASI GRÆCA

LIBRORUM DE AUCUPIO.

GRÆCE ET LATINE.

CURAVIT

JOH. GOTTLOB SCHNEIDER.

ARGENTORATI.

SUMPTIBUS AMANDI KÖNIG, BIBLIOPOLÆ.

M DCC LXXVI.

AD LECTOREM.

Provinciam edendi Oppiani casu potius longe alia cogitanti oblatam, quam aut delectam a me, aut spe præceptam, quo consilio rexerim in magna mea trepidatione, cum & in brevissimi temporis angustias me conclusum viderem, & ab omnibus fere rebus prorsus imparatus accessissem, breviter nunc exponendum mihi esse video, postquam pauca de ipso poëta ejusque scriptis præfatus fuero. Primum igitur satis firmis argumentis demonstrasse mihi videor in annotatione ad Halieuticorum librum tertium, plane alium & diversum ab Oppiano Cilice autorem habere quatuor de Venatione libros, cum & ipse libri secundi versu 127. Apamea oriundum se profiteatur, & præterea carmen suum Antonino Caracallæ Alexandri Severi filio inscripserit, cujus quidem ætatem satis longo temporis intervallo Oppianus Cilix antecesserat. Eum enim imperante Marco Antonino ingenium extulisse, non solum *Suidas* cum *Eusebio* & *Hieronymo* tradiderunt, sed confirmat etiam locus *Athenæi* clarissimus, unde simul apparet Oppianum Cilicem ne Commodi quidem ultimum imperium attigisse. Deinde per utrumque carmen tanta ingenii dictionisque diversitas cum in toto corporis habitu, tum in singularum partium conformatione apparet, ut equidem nulla unquam ratione a sensu judicioque meo impetrare potuerim, ut libros de Venatione & Piscatione ab eodem auctore profectos esse crederem. Illi enim genere orationis horrido, duro & sicco scripti, vernaculo græcæ linguæ sapore prorsus carent; sunt veluti magnæ picturæ lineamenta, quibus pigmentorum poëticorum color & flos nativus deest. Præter magnam in describenda animalium for-

ma & enarranda eorum natura fidem & diligentiam, quæ non facile poterat expectari ab eo homine, qui Dianæ Nympharumque colloquiis interfuerat, & in tricipite Parnasso somniasse sibi visus erat, nihil est in iis, quod admireris; plurima quæ reprehendas; tota denique forma dictionis ab exemplo latinæ linguæ expressa esse videtur. Neque vero hoc judicium meum novum alicui aut nimis severum videri potest, qui quidem meminerit eandem jam olim a Viro Clarissimo, *Dan. Heinsio*, in quo cum summa doctrinæ elegantia non vulgaris harum rerum intelligentia conjuncta erat, in Dissertatione in Nonni Dionysiaca *) positam esse sententiam, quam tamen ita dividendam esse existimo, ut Oppiani Cilicis de Piscatione libros a culpæ hujus notæque censoriæ communitate sejungamus. Hi enim læto floridoque orationis genere scripti, cum miro verborum splendore nitent, tum multa sententiarum festivitate delectant. Est tamen ubi carminis autor in captandis rerum similitudinibus, & aucupandis sententiarum argutiis magis ingenii fœcundam luxuriem sectatus esse, quam lectoris satietatem fugisse videtur. Nimius etiam est in cumulandis verborum ornamentis,& epithetorum acuminibus contorquendis; quæ licet a vitiosis elegantiarum judicibus velut operis pretiosi crustæ & emblemata laudentur, si tamen ad severam scribendi legem verumque pulchri sensum exigantur, tanquam inepta atque aliena rejici atque improbari debent.

Verum hic dubitari potest, unde tamen nata sit illa satis quidem manifesta similitudo, quæ plurimis sane locis cum in singulorum verborum forma & usu, in quibus nonnulla sunt a vulgari consuetudine remota, tum in quibusdam sententiarum figuris, quatuor de Venatione libris cum carmine de Piscatione intercedit, & a quovis etiam facile sentiri atque intelligi potest. Multæ possunt hujus rei fingi atque excogitari rationes, quarum tamen illa mihi omnium simplicissima esse videtur, ut dicamus fuisse aliquem hominem, qui, cum aut ipse ingenio suo diffideret, aut in alieni nominis famam irrepere vellet, in eo plurimum elaboraverat, ut omnem carminis de Piscatione speciem & formam, quam maxime fieri posset apte & congruenter

*) Oppianus enim elegans poëta sæpe λατινίζει. Quod nec ipse Cæsar Scaliger tam magnus admirator illius notavit.

verborum ſententiarumque imitatione exprimeret. Qua quidem in re quicquid etiam tentaverit, apparet tamen vel ſic autorem ad hanc carminis operam exiguum linguæ græcæ uſum, dicendi vero cogitationem pene nullam attuliſſe. Habuit ingenii vires ille quidem, ſed agreſtes & horridas, ſine nitore & palæſtra. Quod ſi forte quis exiſtimaverit, ab ipſo Oppiano Cilice primas lineas carminis de Venatione ductas, & ſumma rerum capita tantum adumbrata fuiſſe; deinde vero ſucceſſiſſe neſcio quem ſcriptorem, qui interruptas operis partes contexuerit, & carmen inchoatum abſolverit; tum vero equidem plane non intelligo, quid hominem iſtum impulerit, aut quæ tanta in eo fuerit incuria, ut mentionem Apameæ patriæ ſuæ peregrino monumento inſereret, atque ita edendi officio ſuſpicionem fraudulentiæ adjungeret.

De Autore librorum de Aucupio ſatis a me diſputatum eſt in fine annotationum ad Paraphraſin *Eutecnii* vel alius cujuſdam ſcriptoris, quem æque atque alterum illum ignoro. Hic vero dicendum aliquid videtur de magno & multifario hujus opuſculi uſu ad hiſtoriam avium, qualem a vetuſtis ſcriptoribus traditam habemus, illuſtrandam. Neque enim ſolum intelligi poteſt ex eo, quid ſerior ætas inventis Ariſtotelicis adſtruxerit; quo & quam vario modo viri docti in ipſa Græcia nati plurima ſummi Philoſophi loca librariorum ignorantia corrupta, aut dubii & ambigui ſenſus interpretati ſint; ſed cognoſcimus etiam inde magnam nominum varietatem, in quibus ſunt quædam variis regionibus populiſque peculiaria, alia lapſu temporis & loquendi uſu immutata atque innovata. Habemus deinde in ipſis his Ixeuticis exempla nominum, veluti Pelecini, forte etiam Otidis, quæ a genere ſuo ad alienum populari errore traducta, univerſam de natura avium doctrinam mirifice conturbarunt. Apparet denique, quantum quamque vanum fuerit omni ævo hominum ſtudium, quo omnia, quæ vel ab Ariſtotele, vel ab aliis de natura & moribus univerſi generis alitum curioſe quidem, ſed non ſemper vere obſervata fuerant, ad ſimilitudinem humanorum conſiliorum, & prudentiæ certam rationem definita referebant. Atque ab hoc fonte vel maxime promanaſſe mihi videtur illa de hominibus olim in aves tranſmutatis ridicula opinio; quam deinde diſciplina auſpiciorum

fusceptam, & publica superstitione consecratam, variis modis exornavit. Quo factum, ut nulla historiæ naturalis pars magis quam hæc nostra fabularum incredibilitate opprimeretur atque obscuraretur. Verumtamen ab isto tam puerili auspiciorum disciplina initia historiæ avium velut ab incunabulis repetenda esse mihi videntur. Quam quidem meam sententiam cum nuper aliquo loco cum censura *Antonini Liberalis Verheykiani* propositam satis copiose explicassem, atque idoneis argumentis confirmare studuissem, non multo post ex indice publico prælectionum in Societate Regia Gœttingensi habitarum intellexi, idem videri viro summo, *Chr. Gott. Heynio*, qui disciplinam auguralem universæ historiæ naturalis infantiam recte appellavit.

Properat oratio ad ea, quæ vel maxime hoc loco a me expectari sentio, breviterque ab initio historiam editionum Oppiani enarrabit; quo facilius sit ad judicandum, quousque criticam facem ab aliis traditam nobis pertulerimus.

Primum igitur prodierunt Oppiani Halieutica ex latina *Laurentii Lippii* versione, in oppido Colle, municipio Florentino, apud Gallum cognomine Bonum impressa 1447. 4to. Hanc suam interpretationem, in qua elaboranda abusus esse videtur consilio operaque præceptoris sui Lucæ Antonii de Sancto Geminiano, ut apparet ex iis, quæ habet *Fr. Ant. Zacharia* in Itinere Litterario per Italiam p. 67. eam igitur adjunctis variis carminibus latinis Laurentio Mediceo dedicavit; quam deinde operis inscriptionem cum versibus pluribus latinis, qui rem medicam magis quam Oppianum spectant, omisit Aldus, cum latina Lippii cum græcis Oppiani Halieuticis a Junta primum vulgatis repeteret Venetiis 1517. 8. itemque *Hadrianus Turnebus*, qui Oppiani Halieutica ex latina L. Lippii versione, addita sua Cynegeticorum interpretatione, prodidit Parisiis MDLV. apud Guil. Moretium in 4to, & denique *Jo. Cæsarius*, qui Oppiani Halieuticôn seu de Piscibus libros V. ex græco traductos, autore Laur. Lippio, cum Plinio & Jovio de Piscibus edidit Argentorati 1534. quem tamen librum mihi nullibi in hac ipsa civitate videre licuit. Græce vero primum vulgati sunt *Oppiani quinque de Natura seu Venatione Piscium Libri*, Florentiæ 1515. in 8. a Bernardo Junta, cujus hæc in Præfatione ad D. Marcum Musurum verba memoranda sunt: *Ut*

autem lubentius hoc legant opusculum, postquam istic apud te tribus exemplaribus nostrum tua ope castigatius redditum fuit, totidem hic quoque apud nos vetustissimis codicibus diligentissime examinatum esse non ignorent. Atque hæc quidem editio princeps, quam diligentissime cum recentioribus contendimus, nobis omnium optima & emendatissima visa est. Excepit eam Aldina, quæ quatuor de Venatione libros primum græce protulit, sed innumeris & fœdissimis mendis obsitos, in quibus etiam versus quinquagesimus octavus libri primi omissus est. Nolim tamen omnia lectionis vitia editoris socordiæ tribui; sed magis ineptam Aldi religionem reprehendendam existimo, qui nimis sancte autoritatem codicis sui secutus est, plurimasque scripturæ aberrationes nobis obtrusit, quarum magnam partem etiam in vetustissimo libro Regio reperimus, neque tamen commemorare operæ duximus, præterquam iis locis, ubi codicis utriusque corruptela nos in lectionis veræ vestigium perduxerat. Aldinæ editionis curam gessit Fr. Asulanus, cujus in Præfatione ad lectorem verba ponere hic lubet: *In horum autem voluminum editione operam dedimus, ut talem castigationis nostræ & multorum perspiceres diligentiam, qualem mos & consuetudo nostra postulabat, & depravatio superioris editionis, quæ alibi facta est, merebatur. Nam ut alia omittam loca, quæ enitescere possunt a nobis restituta, index operis, quod Halieuticon est, non tractationem de Venatione exprimit, quod superioris editionis emendatores probarunt, sed de Piscatione. Quod ut certius constaret, alterum de Venatione poëma adjunximus ab eodem Oppiano confectum.* Miror Fr. Asulanum adeo invidiæ, qua in Marcum Musurum ferebatur, indulsisse, ut in Juntinæ editionis inscriptione, quam supra posuimus, verba *de Natura seu Venatione Piscium* tam maligne criminaretur; sed vanam hominis jactantiam detestor, qui Juntinæ editionis vitia a se correcta gloriatur, cum utraque editione diligenter invicem comparata mihi certissime constiterit, Fr. Asulanum fere omnia ea loca, ubi a Juntinæ scriptura discessit, magis depravasse quam correxisse; quod quidem ex varietate lectionis in annotationes nostras relata facile apparebit. Promiserat etiam in Præfatione ad Pindarum Aldus Manutius se scholia inedita in Oppianum

proxime prodituram esse, sed nomen illud nunquam exsolvit. Aldinæ vestigia nimis religiose, quam vellem, pressit græca Cynegeticorum editio Parisiensis apud Vascosanum 1549. in 4to. quæ omni vel præfationis vel annotationis dote caret, in eo saltem exemplo, quod ex Bibliotheca Regia Gœttingensi utendum mihi permisit *Ch. Gott. Heyne*, quem studiorum meorum magistrum & fautorem, dum vivam, amabo & gratus venerabor. Equidem nihil ibi novi præter aliquot scripturæ vitia reperi, quibus Aldina lectio magis obscurata fuit; nec tam consilio meo quam casu factum est, ut in annotationibus Vascosanam, semel etiam, si bene memini, Turnebianam priorem memorarem. Nisi enim vehementer fallor, Turnebum autorem habet Vascosana editio; quod colligere licet ex admonitione, quam Hadrianus Turnebus adjecit varietati lectionis in calce editionis suæ, quæ Parisiis 1555. prodiit. Ibi vero hæc leguntur: *Septem abhinc annis leviter emendaveram Oppianum de Venatione, partim animi conjectura, partim libri veteris ope. Eas emendationes quidam usurpavit, & sibi donavit, quas tamen non putabam tanti, ut in furtivis rebus esse deberent. Eas a nobis vindicatas & recuperatas esse nemo conqueri debebit. Non me latet adhuc multos esse locos maculosos, quos aliis emendandos relinquo. quasdam etiam lectionis varietates, quorundamque errorum emendationes præscribere visum est.* Non ignoro, quæ cum alii viri docti ab *Alb. Fabricio* commemorati, tum inprimis *Menagius* in libro præclaro, *Anti-Baillet*, P. I. cap. XIX. de furti criminatione, qua Turnebus hic *Jo. Bodinum*, Andegavensem, (cujus interpretatio metrica latina cum commentario copioso apud Vascosanum Lutetiæ anno 1554. in 4to. prodiit) perfudisse dicitur, existimaverint; nec desunt etiam nostra ætate viri, qui dum sibi aliisque docti videri volunt, concepto scribendi consilio, statim quicquid sub manum venerit, noto satis appetentiæ in feminis cientibus exemplo, in rebus furtivis habent; sed velim mihi aliquis commonstret, quænam ea sint in priore Turnebi editione seu Vascosana, quæ Bodino tanti videri potuerint, ut vindictæ infamiam vel animi cogitatione sustinere auderet. Equidem tanti viri candorem arguere non ausim; sed omnem livoris maligni suspicionem, quam in Turnebo auget

inimicitiarum

inimicitiarum mentio, quas cum Bodino exercuisse dicitur, non prorsus alienam esse a grammaticorum animis, qui hominum istorum mores ingeniumque perspectum habent, non negabunt. De tota tamen hac lite rectius judicabunt, quibus Bodini commentarios inspicere, atque ejus emendationes cum Vascosana editione comparare licet. Nos enim, ubicunque Bodini mentionem fecimus, fidem & auctoritatem Rittershusii secuti sumus, qui cum in margine editionis suæ, tum in commentariis Bodini conjecturas commemoraverat. Inviti etiam caruimus *Jo. Brodæi*, Turonensis, in Oppiani de Venatione libros annotationibus, quas una cum emendationibus in Quintum Calabrum post mortem viri doctissimi prodidit Nicolaus Gerbelius Basileæ 1552. 8. Has manuscriptas Basileæ apud Oporinum inspexerat Conr. Gesnerus, ex cujus præfatione ad Historiam Aquatilium didici, scripsisse eundem Brodæum commentarios in Oppiani Halieutica, unde loca quædam protulit Gesnerus cum alibi, tum p. 1083. ubi de squatina agit. Dolendum sane est periisse viri laboriosissimi & de literis græcis præclare meriti vigilias, quæ magnum ad poëtæ Cilicis interpretationem usum habere poterant, quemadmodum ex iis æstimare licet, quæ in libros de Venatione commentatus est, unde plures emendationes a Rittershusio commemoratas recepimus. Sed redeamus ad ordinem editionum recensendarum, ubi ad *Hadr. Turnebum* pervenimus. Egregiam profecto hic Oppiano navavit operam, in quem præter artis typographicæ ornamenta, quibus Turnebiana editio inter reliquas omnes eminet, præclaras ingenii copias codicumque manuscriptorum opes contulit. Vellem quidem vir doctissimus indicasset, quosnam & quot libros ad emendandum Oppianum adhibuerat; sed facile video eam incuriam mori istius seculi esse condonandam. Neque tamen omnes eæ lectiones, quas editioni suæ subjunxit cum brevi præfatione supra a nobis posita, ex manuscriptis libris petitæ sunt; sed sunt quædam ex Aldina editione & Juntina repetita, alia ex codicibus excerpta, quibus accedunt plures Turnebi conjecturæ. Igitur in laudanda varietate Turnebiana hoc consilium secuti sumus, ut ex Aldina & Juntina commemoraremus eas lectiones, quas Turnebus inde excerpserat; quæ vero in neutra editione apparent, ea ex Codice Turnebi

)( )(

memoravimus, & varias lectiones cum Turnebi conjecturis ad ſuum quamque locum retulimus, quæ ſæpiuſcule in Indice confuſæ & tranſpoſitæ erant; unde factum eſt, ut Rittershuſius complures alieno loco commemoraret. In libris de Piſcatione ſæpe animadverti Codicem Regium ſecundum conſentire cum varietate codicis Turnebiani; unde ſuſpicari cœpi eodem libro Turnebum, quo nos, uſum eſſe. Sed tanti non erat hujus libri autoritas, ut fidem Aldinæ & Juntinæ editionis deſereret, & plurimis locis pejorem codicis ſui ſcripturam ſubſtitueret. Peſſime fecit in eo, quod Aldinam in Halieuticis quam Juntinam ſequi maluit, cujus varietatem quibuſdam locis obiter tantum annotavit, plurimis tamen plane neglexit. Sunt denique quædam, quæ aliter editio Turnebi exhibet, quam ipſe vir doctiſſimus voluerat, quantum ex Appendice judicare licet; ex quo apparet curam editionis homini imperito & ſocordi demandatam fuiſſe. Poſtremus ad Oppianum edendum acceſſit *Conr. Rittershuſius*, qui utrumque carmen latina interpretatione & commentariis magis obruit & obſcuravit, quam explicuit. Vereor ne quibuſdam popularis mei honorem & memoriam non ſatis benigne & amice habuiſſe videar, ſi quæ res ipſa demonſtrat, & veritas fateri cogit, vel invitus eloquar; liquide tamen pronunciare audeo, parum eum in Cynegeticis, in Halieuticis vero plane nihil intellexiſſe. Profecto male ille exiſtimationi ſuæ conſuluit, cum ex tanta veterum ſcriptorum turba Oppianum potiſſimum delegit, in quo tirocinia ſtudiorum ſuorum, quod ipſe profitetur, deponeret, exigua linguæ græcæ ſcientia leviter imbutus, rerumque tractandarum, id eſt, hiſtoriæ animalium fere prorſus ignarus. Sumſerat ſibi Turnebianam editionem repetendam, quam & in operis inſcriptione profitetur ſe cum tribus codicibus manuſcriptis contuliſſe. Verum utriuſque editionis comparatione inſtituta reperi, Rittershuſium in Cynegeticis ſæpiſſime deſerto Turnebiano exemplo vitia Aldinæ revocaſſe, plura Brodæi & Bodini commenta importune ipſi poëtæ carmini intuliſſe, Turnebianam varietatem aut alieno loco poſuiſſe, aut plane neglexiſſe, maximam denique emendationum partem, quæ Turnebum autorem habent, omnino omiſiſſe. Deinde quidnam ei homini fuiſſe dicas conſilii, cum mendoſas lectiones, quas ſcilicet intellexiſſe videri volebat,

loco ſuo relinqueret, variarum lectionum farragine in marginem rejecta, de quarum pretio vix bis terve pronunciare auſus eſt? Magna etiam ejus fuit in vetuſtis editionibus comparandis negligentia, quas cum aliquoties in commentariis ſuis laudaſſet, nihil tamen inde in marginem varietatis retulit, præter eas lectiones, quas Turnebus ex Aldina & Juntina excerptas annotaverat; in qua re tamen eo modo verſatus eſt, ut neſcias, ex codice aliquo an editione vetuſtiori varietas, quam annotat, petita ſit.

De fide & pretio eorum codicum, quos Rittershuſius adhibuit, quid ſtatuendum ſit, lectores eruditi facile ex annotationibus noſtris perſpicient; ſatis eſt hic monuiſſe, priorem Palatinum codicem totum de Piſcatione carmen cum ſcholiis ad marginem longioribus, & gloſſis inter lineas ſcriptis, alterum vero, quem minorem Rittershuſius indigitat, tres tantum priores libros cum ſcholiis & gloſſis habuiſſe. Tertius, Sylburgianus, pariter tres tantum priores libros de Piſcatione continebat, cum ſcholiis paulo longioribus, quorum maximam partem a Tzetze profectam eſſe, cum verſus aliquot codici Sylburgiano præfixi, tum inprimis ipſa ſcholia omnis generis ineptiis, quibus hominem iſtum delectatum fuiſſe nemo ignorat, referta demonſtrant. Horum igitur codicum duos priores litera *P*. deſignavimus, addito numero, quo a ſe invicem diſtinguerentur, aut litera *a*, qua ſignificaremus ambo in unam eandemque lectionem conſentire. Atque hoc idem fecimus in annotanda varietate utriuſque codicis Regii, quo beneficio illuſtris *Brunckii* uſi ſumus. Ad libros de Venatione retulit Rittershuſius emendationes quaſdam ex vetuſto aliquo codice excerptas, quas a Sylburgio ſe accepiſſe profitetur; has vero ſimiliter litera *S*. notavimus. Interdum codicis *Dorvilliani* mentionem fecimus, ubi memento reſpici librum ſcriptum, ex quo *Dorvillius* lectiones aliquot laudavit in annotationibus, quæ per ſecundum & tertium Miſcellanearum Obſervationum volumen adjectæ *Joſ. Waſſii* in Oppianum obſervationibus leguntur. Hunc enim has autorem habere, cum aliunde mihi innotuerat, tum nuperrime etiam confirmavit *Chriſt. Saxius*, ex quo diſcimus literis *A. B.* quæ ſingulis ſtricturis additæ conſpiciuntur, deſignari *Burmannum* & *Dorvillium*.

Exſtiterunt præterea viri ingenio & eruditione conſpicui, qui ſtudia ſua ad emendandum Oppianum contulerunt, eaque in re non exiguam laudem meruerunt. Quorum e numero primum commemorabo *Andream Schottum*, qui codices bibliothecæ Vaticanæ manuſcriptos & librum Salmanticenſem excuſſerat, unde cum plures lectionis varietates interpoſito etiam judicio ſuo, in librum *Obſervationum Humanarum* retulit, tum quatuor integros verſus ſuppeditavit, qui in editis deſiderabantur, quorumque duo tantum poſteriores L. IV. 110 & 433. in libro Regio reperimus; de duobus reliquis, quos eodem libro 198. & 404. inſertos leges, dubitabat Ill. *Brunck*, an ab ipſo poëta profecti ſint. Sed jam longo tempore ante Schottum libros Oppiani manuſcriptos in bibliotheca Vaticana quatuor conſuluerat *Hippolytus Salvianus*, atque inde ſcripturas aliquot præclaras retulerat in laudatiſſimum de *Aquatilibus* opus, unde quicquid in uſum meum eſſe putaret, ut exſcriptum mihi Gœttinga tranſmitteret, facile & precibus meis & mutui amoris, quem una olim excoluimus, nomine ſe permoveri paſſus eſt vir ſumme reverendus, *Joh. Mutzenbecher*, eccleſiæ Lutheranæ, quæ Hagæ Comitum eſt, Paſtor nuper creatus.

Poſt Schottum proxime acceſſit *Janus Rutgerſius*, qui per *Variarum Lectionum* libros non infelicem in Oppiani Cynegeticis emendandis operam poſuit. De Gloſſario vero, quod ab ipſo primum in Variis Lectionibus proditum, ad Oppiani Halieutica referendum eſſe omnium primus viderat *Frid. Strunzius*, & pluribus deinde argumentis allatis confirmavit *Jac. Dorville*, a quo repetitum, & animadverſionibus illuſtratum legitur nono *Obſervationum Miſcellanearum* volumine, de eo igitur non adeo magnifice ſentio, quod viri doctiſſimi feciſſe videntur, qui tantum ſtudii atque eruditionis in eo opuſculo vel reſtituendo vel illuſtrando profuderunt, de quo equidem ne verbum quidem perdere velim.

Denique vir doctiſſimus GEORGIUS D'ARNAUD plura *Lectionum Græcarum* capita utrique Oppiani carmini vel emendando vel illuſtrando impendit, ubi tamen non ubique æque feliciter conjiciendo provenit, atque JO. PIERSON, cujus non adeo multæ, egregiæ tamen emendationes in *Veriſimilium* libro exſtant. Sed in univerſum eum in commemorandis virorum

doctorum, veluti *Conr. Gesneri*, *Jo. Ger. Vossii*, *Cornelii de Paw*, *Georgii d'Arnaud*, pluriumque aliorum, qui ingenium suum in poëta nostro experiri voluerunt, conatibus modum tenuimus, ut quæcunque vel omnino falsa, vel inepta ab ingenio illorum invita Minerva profusa magis, quam solerter excogitata nobis viderentur, plane omitteremus. Qua quidem in re non solum officio humanitatis, quam literæ hæ nostræ nomine profitentur, a nobis satisfactum, memoriæque & famæ virorum doctorum, qui laudandis ausibus exciderant, bene consultum esse putamus, sed speramus etiam illud nos consecutos esse, ut eandem nobis animi æquitatem in judicandis curis nostris, quas cum meditatione & judicio maturare non liceret, subito & imparati effudimus, exhibeant lectores, & quibus post nos eadem provincia sorte obtigerit.

Antequam ad subsidia nostra exponenda procedamus, quædam in transcursu annotabimus de supellectile libraria, qua futurus aliquis editor copias suas augere atque exornare possit. Primum igitur nominabo PAULI JACOBI FOERTSCH *de Oppiano Poëta* libellum Lipsiæ 1749. 4. editum, cujus indicium debeo *V. C.* CHRISTOPH. SAXIO, cujus *Nomenclatorem literarium* habemus. Deinde Oppianus in linguam Italicam translatus ab *Antonio Salvini* prodiit Florentiæ 1726. 8. Nuperrime etiam mihi perscripsit *C.F. Læsner*, Philologiæ sacræ Professor, quem mihi Lipsiæ rara sortis meæ benignitus amicum conciliaverat, pervenisse ad se ex auctione Stiglitziana librum manuscriptum, qui Oppiani quatuor de Venatione libros carmine latino redditos a *Davide Peifero* J. G. habet, & in indice annum MDLV. præfert; de cujus tamen pretio bonisque se, cum græco nondum comparaverit, judicare non suscipere. Memini olim me in Stiglitziana bibliotheca videre scholia inedita in Oppianum, ex Codicibus manuscriptis Monacensibus descripta, quæ deinde post mortem viri illustris, qui mirifice his literis nostris delectabatur, pervenerant ad *Jac. Reiskium*, nunc vero cum reliqua hujus viri maximi suppellectile libraria in bibliothecam Guelferbytanam translata sunt.

Jam vero cum oratio eo processerit, ut mihi exponendum sit de subsidiis, quibus instructus ad novam Oppiani editionem adornandam accessi, primo statim loco commemorare debeo sum-

mam cum benignitatem tum liberalitatem V. Ill. *Rich. Franc. Phil. Brunckii*, Regi Christianissimo a Consiliis, & Rerum Bellicarum Commissarii, in cujus favorem me ante hos tres annos in lacera naufragii tabula cum fortunæ fluctibus colluctantem veluti in portum divini numinis sapientia recepit. Hic igitur pro incredibili, quo literas græcas & fovet, & ingenio suo exornat, amore, institutum meum & consilio & opera tam amice & strenue adjuvare dignatus est, ut totam hanc mecum meam provinciam communicasse videretur. Suscepit adeo sponte sua in se curam carminis de Venatione emendandi, quod deinde, prouti ab ipso correctum fuerat, descriptum typographo tradidi, nisi quod conjecturas quasdam meas ingessi, quas ipse vir illustris assensu suo comprobaverat; interdum etiam antiquam lectionem revocavi, ubi diversæ rationes meæ mihi persuadebant, ut ab eo seorsim sentirem. Atque hoc idem auxilium in reliqua hujus operis parte mihi præsentissimum semper adfuisse a consilio atque ingenio viri illustris eo magis gaudeo & glorior, quod sæpissime ad incitas redactus ipse me destitutum indignabar ab ingenio meo, quod quam sit exiguum nunc demum in hac nostra æmulatione expertus sum. Quare non moleste ferent viri docti, quod in tota operis ratione plurimum judicio Soteris mei, parum aut nihil consilio meo tribui, cum tam parum in viribus meis mihi subsidii esse sensissem; si quid enim dubitationis aut conjecturæ mihi subnatum fuerat, id omne in annotationes referre satis habui, ubi de singulis locis, quamvis acutissimi viri autoritatem reverebar, tamen omni ambitione semota, quid ipse censerem, non omisi. Atque hic omnino gratissimo animo profiteor, quod ut lectores semper meminisse velint, plurimum pietatis meæ interesse puto; nihil huic nostræ Oppiani editioni novi ornamenti splendorisve a libris scriptis, aut ab ingenii dexteritate accessisse, quod non debeatur Ill. *Brunckio*, cujus summa humanitas perfecit, ut quatuor librorum manuscriptorum Oppiani, qui in Bibliotheca Regis Christianissimi asservantur, comparandorum copia nobis fieret. Dolebunt tamen mecum lectores sero huc perlatum fuisse codicem antiquissimum No. 2723. unde pene innumeris locis libri de Venatione in integrum lectionisque veritatem restitui poterant. Verum cum carmen istud jam totum

typis abſolutum eſſet, omnem lectionis varietatem, quæ plures plane egregias ſcripturas exhibet, in annotationes rejicere coacti fuimus. Ipſe vero codex in membrana manu elegantiſſima & grandioribus literis ſcriptus, habebat cum in margine tum inter verſuum ordines adjectas inepti hominis annotationes, ſed paulo rariores, quarum nonnullas pro ſpecimine relatas in annotationes noſtras reperies. Præterea in ſummis imiſque foliis adſcripti erant neſcio cujus autoris verſus jambici, quibus argumentum carminis Oppianei breviter comprehenſum repetitur. Alter vero codex No. 2737. qui Cynegetica elegantiſſima Angeli Bergitii manu ſcripta, & plurima carminis græci argumenta picturis expreſſa habet plane incongruis, unde nihil fere aliud quam rei difficultas intelligitur, cum ex editione Aldina, novis ſubinde calami aberrantis vitiis admiſſis, deſcriptus ſit, ut ſtatim inſtituta comparatione nobis conſtitit, præter vanam & fallacem oculorum oblectationem, nullum omnino uſum ad poëtam vel emendandum vel interpretandum habere poteſt. Idem fuit olim judicium *Conr. Geſneri* de codice Veneto Bibliothecæ D. Marci, ubi exſtare ait Oppiani de Venatione & Piſcatione libros cum figuris aliquot animalium vetuſtis, quas ſibi depingendas curaverat opera D. Arnoldi Arlenii, ſed multas ex illis minime convenire deſcriptioni poëtæ. Quodſi vero aliquis oculis ipſe ſuis ea de re æſtimare voluerit, adeat Geſneri Hiſtoriam Quadrupedum, ubi ichneumonis figuram ex codice Veneto poſitam reperiet. Deinde laudavimus interdum codicem Regium, cujus quaſdam ſcripturas *Fr. Guietus* in exemplo ſuo annotaverat; verum uti certum mihi eſt neutrum eorum librorum, quos ipſi inſpeximus, ab eo conſultum fuiſſe, ita quem alium cujuſve pretii adhibuerit, plane me ignorare fateor.

Eadem eſt in libris de Piſcatione dubitatio de codice Regio, quem ſubinde a *Guieto* memoratum vidimus; ubi tamen eandem varietatem in uno alterove eorum codicum, quos ex Bibliotheca Regia huc perlatos comparavimus, reperire nobis contigit. Horum prior chartaceus No. 2735. non adeo quidem antiquus, plurimis tamen locis ſolus lectionis veritatem fideliter conſervavit vel in ipſa verſuum ſerie poſitam, vel in margine ex vetuſtioribus exemplis cum magna ſpuriarum ſcriptu-

rarum multitudine diligenter annotatam. Accedunt præterea plurimæ & variæ verborum græcorum interpretationes, quas gloſſas appellare ſolent, inter verſuum ordines rubrica ut plurimum ſcriptæ, in quibus quædam ad ipſas codicis ſcripturas, plures ad varietatem aliunde excerptam, & margini adſcriptam, aliæ denique lectionis diverſitatem omiſſam nobiſque adeo ſæpe ignotam reſpiciunt. Si quid igitur in tanta farragine exſtabat, quod ad conſilium noſtrum uſum aliquem habere, aut ad veritatem lectionis indagandam facere nobis videretur, id in annotationibus interpoſita ſententia noſtra commemorare non omiſimus. De ſcholiis & græca innominati autoris Halieuticorum interpretatione, quæ in codice hoc reperimus, paulo poſtea plura dicemus. Alter vero liber Regius, recentiore manu ſcriptus, chartaceus No. 2861. is eſt, quem plurimis locis cum codice ab *Hadr. Turnebo* adhibito conſentire ſupra diximus. Cum vero paulo ſerius, jam fere abſoluta Halieuticorum impreſſione, ad nos perlatus eſſet, parum inde ad carminis græci emendationem profecimus. Præter innumera & fœdiſſima ſcripturarum vitia, quibus ille librarii ignorantia corruptus eſt, interdum tamen obſcura quædam veſtigia præfert, unde poëtæ manus agnoſci poteſt; quod quidem inprimis in duobus poſterioribus de Piſcatione libris animadvertimus, ubi codices Palatini nos deſtituunt, atque etiam in Regio priore rarior lectionis varietas apparet. Uti vero cum noſtro tum lectoris tædio occurreremus, omnem lectionis varietatem vel a Rittershuſio ex Codicibus Palatinis & Sylburgiano proditam, vel in libris Regiis & editionibus vetuſtis a nobis repertam, veluti ſilvam barbaricam pingui librariorum ingenio enatam, quæ ſæpenumero orationis lumini magis officeret, quam ſenſum verborum græcorum illuſtraret, ita interlucavi, ut tantum eas ſcripturas, quæ vel lectionem a nobis receptam confirmarent, vel alios in veſtigium veritatis perducere poſſent, relictas memoraverim.

Præterea uſi ſumus ex bibliotheca Ill. *Brunckii* exemplo editionis Aldinæ, in quo manus docta libris de Venatione plurimas emendationes aſcripſerat; unde ſi quid idoneum videbatur, in ipſum carmen recepimus, aut in lectionis varietatem retulimus. Maximam tamen earum partem aut Turnebus jam occupaverat, aut Rittershuſius in margine editionis ſuæ aliunde,

forte

forte ex editione Bodini commemoravit, ut adeo ſuſpicari liceat omnes lectiones inde eſſe derivatas, quas vir aliquis doctus ſibi probatas margini Aldinæ appinxerat. Profecto vero pœnitet me adhuc, quantum in tractando carmine de Venatione conjecturis & ſuſpicionibus profecerim, ut vulgatæ a Rittershuſio lectionis autoritatem uſque a ſtirpe exquirerem, quoniam invitus libris eis carui, quorum uſu mihi conſtare poterat, unde quicquid ab eo innovatum immutatumque fuerit.

Ex eadem viri illuſtris bibliotheca adhibuimus exemplum editionis Rittershuſianæ critica *Franciſci Guieti* manu pertractatum, a quo plurimæ lectiones argute & ingenioſe excogitatæ in noſtram editionem tranſierunt. Magnam tamen commentorum Guieti partem plane omiſimus, quo memoriæ & famæ viri doctiſſimi, quibus ipſe tantum a Salmaſii aliorumque ſuæ ætatis virorum doctorum judicio timebat, ut vivus nihil ſcriptorum ſuorum prodiderit, quantum quidem in nobis eſſet, conſuleremus. Erat enim in eo viro magna judicandi vis, magnum ingenii acumen, quod commentariis in Terentium, a *J. H. Bœclero* in ipſa hac civitate primum poſt ejus obitum editis, inprimis vero indagandis græcæ & latinæ linguæ originibus ſpectatum dedit; ſed in tractandis veterum autorum ſcriptis judicio ſuo ſenſuique animi, quo quid pulcrum rectumque in quavis oratione ſit, percipimus, tantum juris licentiæque ambitioſius arrogavit, ut cum in aliis poëtis, quos in vita ejus commemorat *Ant. Periander*, tum vero inprimis in Oppiano plurimos verſus, totumque adeo librum de Piſcatione quartum, ſpurios pronunciare auſus ſit, quos nemo alius facile quantumvis moroſi & difficilis judicii cenſor ſuſpectos habuerit. In mutandis vero & corrigendis poëtæ verbis ſæpiſſime pravæ ingenii lubidini magis indulſiſſe, quam uſum loquendi & morem ſcribendi Oppiano frequentatum conſuluiſſe mihi videtur.

Sequitur ut de græca *Eutecnii* Paraphraſi Cynegeticorum & Halieuticorum dicam, quam olim *Conr Geſnerus* Venetiis apud Arnoldum Paraxylum Arlenium cum Nicandri Theriacis & Alexipharmacis uno volumine comprehenſam, adſcripto ubique *Eutecnii* nomine, præterquam in Ixeuticis, ſe vidiſſe narrat in Bibliotheca ſub littera O & E. Hinc eſt, quod idem vir doctiſſimus eodem loco ſuſpicabatur Ixeuticorum Paraphraſin

autoris innominati in *duos* libros divisam, quam Venetiis manuscriptam nactus erat, ab eodem Eutecnio scriptam fuisse. Sed memoria *Gesnerum* hic fefellit, cum duos Ixeuticorum libros poneret; in libro enim de Avibus, cui Paraphrasin Ixeuticorum integram sed in plurimas lacinias discerptam inseruit, constanter ubique tres libros laudat, quos etiam *Er. Windingius* ex Codicibus suis prodidit Hafniæ 1715. 8vo. fœdissimis tamen typorum erroribus corruptos, de quibus ubique lectorem admonere operæ non erat. Inde vero factum est, ut versio latina ab *Erasino Windingio* adjecta, sæpenumero ab oratione græca discreparet, & lectorem magis impediret, quam intellectum verborum adjuvaret. Substituimus autem versionem *Gesnerianam* ex opere de Avium historia collectam, non solum quod latinior nobis videbatur, sed illud etiam consequimur inde, ut judicari possit, quas in codice suo vir immortalis lectiones repererit. Singulis tamen locis, ubi dubitationis aliquam rationem habere mihi videbar, versionis *Windingianæ* mentionem feci, nec annotatiunculas *Gesneri* in animadversiones nostras referre omisi. Exemplum ipsum ex quo codice descriptum fuerit, *Windingius* his verbis in præfatione docet. "Usus autem sum duobus Mtis exemplaribus græcis, quorum alterum manu avi mei paterni Erasmi Windingii descriptum, alterum Bartholi Bartholini calamo exaratum, cum in Italia esset, ad fidem Codicis Vaticani, ut ex emendationibus marginalibus *Lucæ Holstenii* colligere licet." De *Holstenii* emendationibus quid sit, nescio. Nullæ enim in Windingii editione apparent. Mirari subit, Gesnerianæ versionis ibi ne verbo quidem mentionem injici, cum alibi tamen Historiam Avium Gesnerianam perlegisse videri voluerit. Sed redeamus ad Paraphrasin Cynegeticorum & Halieuticorum, de qua dicere instituerам. *Lambecius* igitur in Comment. de Bibl. Vindobon. T. II. p. 594. ait in bibliotheca Vindobonensi exstare Eutecnii Paraphrasin in Halieutica, Ixeutica & Cynegetica; sed ex quinque libris Halieuticorum duos tantum posteriores superesse, quartum videlicet, cujus principium in codice est: *καὶ μίξεως δέ τινες ἰχθύες ἀκράτως ἐπιθυμοῦσιν* &c. quintus vero incipit: *ἐκ πάντων δέ σοι, βασιλεῦ μέγιστε, ἰστέον, ὡς οὐδὲν τοῖς ἀνθρώποις ἀπέραντον* &c. Ixeuticorum denique Paraphrasis tam in principio quam in fine

mutila in codice exſtare dicitur a *Lambecio*, unde ſatis apertum eſſe videtur, ipſum etiam Paraphraſtæ nomen in Codice omitti, quod de græca Cynegeticorum Paraphraſi ad marginem codicis Medicei III. Plut. XXX. ſcripta affirmat *Bandini* in Catalogo Bibliothecæ Laur. Mediceæ T. II. p. 77. ubi hoc ejus initium refert: Σοὶ τοὺς περὶ κυνηγεσίων ἀνατίθημι πόνους θειότατε βασιλεῦ Ἀντωνῖνε. Deinde ponit octo verſus jambicos in eam Paraphraſin ſcriptos, quos etiam *Lambecius* nulla metri ratione habita prodidit; ſtatim ſequuntur in codice Mediceo verſus hexametri ſex, in ipſum Oppianum ſcripti, plane barbari & inepti, quos non magis, quam alteros jambicos, qui huc referantur, dignos cenſeo. Denique ex iis verbis, quibus librorum de Venatione Paraphraſis græca in utroque codice, Mediceo ſcilicet & Vindobonenſi, clauditur, ſatis apparet, id quod jam in annotatione ad finem Cynegeticorum monui, imperfectam eam eſſe & mutilam, quoniam intra finem libri quarti, qualis hodie exſtat, ſubſiſtit. *Lambecius* alium etiam bibliothecæ Vindobonenſis codicem memorat, qui olim *Joh. Braſſicani* fuerat, atque in eo præter Oppiani poëmata ait exſtare ſcholia græca inedita, partim in margine, alia inter verſus ſcripta, ubi in fine libri primi laudetur *Theſſalus* Phyſiologus, cognomine Scholaſticus. Quoniam vero in eo codice eadem Eutecnii præfatio, quam ſupra ex *Lambecio* & *Bandinio* memoravimus, Cynegeticis præfixa legitur, inde vir doctiſſimus eundem ſcholiorum græcorum & præfationis eſſe autorem, Eutecnium nempe, ſuſpicabatur; quod tamen de univerſa illa ſcholiorum farragine pronunciare non audeo. Saltem in libro Regio 2735, qui eadem ſcholia cum codice Braſſicani habere videtur, reperi *Joh. Tzetzæ* verſus rubrica in margine inter ſcholia græca ſcriptos, quibus ineptum etymologiarum ſtudium, quo tamen ipſe magnopere delectabatur, in grammaticorum ſcriptis irridet; unde probabile mihi fit, plurima ſequiore ætate a *Tzetze* aliisque grammaticis vetuſtioribus ſcholiis, quæ & ipſa recentiores autores habebant, fuiſſe adſtructa, inepta pleraque, & ridicula. Qua de re vel ex farragine ſcholiorum, quæ a Rittershuſio ex tribus codicibus prodita, & gloſſis interlinearibus permixta exſtant, judicare licet, quorum maxima pars etiam in libro Regio habetur, unde paſſim

in animadverſiones noſtras retulimus gloſſas breves, quæ in veræ lectionis veſtigium nos perduxerant, aut aliquam lectionis varietatem latitantem prodere videbantur. Sunt tamen alia quædam in ſcholiis iſtis, quæ hic deſcripta in eorum gratiam ponam, qui omnia ſolerter indagant, & cupide produnt, quæ quantumvis levia aut inepta in vetuſtis libris exſtant ſcholia inedita. Igitur ad L. I. ℣. 777. hæc leguntur: *σημείωσαι ὅτι τὸ πολυφλοίσβοιο ποιὴ φωνή ἐστι, καὶ λέγεται ἐπὶ θαλάσσης, ἐκλεχθεῖσα ἀπό τινος φυσιολόγου Θετταλοῦ καλουμένου Σχολαστικοῦ.* Ad L. II. 688. *Chæroboſcus* laudatur: *σημείωσαι δὲ εὐστεθείης διὰ τοῦ ι γραφόμενον ὥσπερ καὶ τῷ Προμηθεῖ· πολλαχοῦ εὑρίσκεται καὶ ἀληθεῖ* (lege *ἀλήθεια*) *ὥς φησι Χοιρόβοσκος.* *Philoxenus* citatur in ſcholio ad L. 2. 529. quod verbo tenus legitur in *Etymol. M.* pag. 637. l. 13. ſeqq. Initio libri quarti ſcholion hoc exſtabat: *Θεόφραστός φησιν· ἔρως ἐστὶν ἀλογίστου τινὸς ἐπιθυμίας ὑπερβολὴ, ταχεῖαν μὲν ἔχουσα τὴν πρόσοδον, βραδεῖαν δὲ τὴν ἀπόλυσιν.* Denique ad L. IV. 559. ad vocem *ἔλκεα* habet ſcholion: *Καλλίμαχος ἄπελος τὸ ἕλκος λέγει ἀπὸ τοῦ α στερητικοῦ μορίου, καὶ τοῦ πελῶ τὸ πλησιάζω. τὸ ἐλκωθὲν καὶ διακριθὲν κατὰ διάλειαν σῶμα.* *Callimachi* autoritatem pro voce *ἄπελος* ex *Euſtathio* ad *Homer* p. 672. inter fragmenta No. 343. retulit *R. Bentley*. Abſque ejus autoritate gloſſam habet Etymol. M. p. 120. l. 36. & p. 331. l. 4.

Jam olim *Conr. Geſnerus*, qui codices Oppiani manuſcriptos complures tractaverat, unde varias lectiones & caſtigationes in poëtam noſtrum proxime ſe prodituram promiſit in Bibliotheca, de ſcholiis græcis, quæ marginibus & inter ipſos utriuſque poëmatis verſus ſparſim adſcripta repererat, ita ſentiebat, ut loco ſupra laudato *nondum impreſſa, ſed non magni momenti* pronunciaret. Idem in præfatione ad Hiſtoriam Aquatilium ſic ait: *Oppiani Halieutica innominatus quidam Scholiaſtes græcus ſcholiis explicavit, quæ ad verborum cognitionem aliquid forte fecerint, ad res vero cognoſcendas nihil aut minimum. Memini enim in manuſcriptis illis (cum incidiſſem, in generoſi viri Jo. Jacobi Fuggeri Bibliotheca Auguſta) multa abſque fructu legiſſe. Ego manuſcriptum libellum græcum autoris incerti veluti paraphraſin in Oppiani Halieutica habeo, in quo tamen parum utile reperio, niſi hoc fortaſſe verum eſt, quod ſcribit piſci-*

culum ceti ducem mustelam esse. Totum eum locum, quem hic vir magnus respiciebat, posuit in ipso libro p. 140. unde verba illa referam, quæ autor Paraphraseos de suo addidit; nam reliqua omnia ex Oppiano excerpta sunt: *Appellatur autem hic piscis dux*, ὁδηγὸς, *quem vulgus* γαλῆν, *id est mustelam nominat.* Diximus jam in annotatione ad librum primum de Piscatione exstare in codice Regio 2735 post ipsum Halieuticorum carmen libellum, qui statim ab eo loco, quem *Gesnerus* latine ex codice suo laudavit, verbis hisce finitur: Τέλος σὺν θεῷ τῆς ἐξηγήσεως τῶν ε βιβλίων. Atque ibi verba illa, quæ ex *Gesnero* latine posuimus, ita græce leguntur: καλεῖται δὲ ὁδηγὸς, ὃν ἡ συνήθεια γάλλον ὀνομάζει. Sed est alius locus, quem ex *Gesnero* in versionem nostram libri secundi de Piscatione p. 286. retulimus, unde plane cognovimus, Paraphrasin istam in *Gesneri* codice pluribus argumentis auctiorem extitisse, quam in libro Regio est, ubi frustra fragmentum de gladio pisce quæsivimus. Nec ulla capitum divisio in libro Regio apparet, quam fortassis ipse *Gesnerus* in codice suo instituit; unde sæpius in opere de Aquatilibus Oppiani Paraphrasten annotato etiam capite commemorat. Vide locum de Ætnæo p. 430. de delphine p. 392. de gladio p. 455. Admodum mihi probabile videtur, libellum istum, seu malis paraphrasin, a *Tzetze* profectum esse; quoniam initio libri tertii eædem nugæ de Pane & Typhone repetuntur, quas in scholiis margini codicis Regii adscriptas reperimus, etiam a Rittershusio ex codicibus Palatinis & Sylburgiano proditas. Ubique per totum libellum verborum etymologiæ, & allegoricæ fabularum explicationes, veluti Typhonis & Arionis, quem in Jonam prophetam ibi transformatum risi, cum ipsis Oppiani verbis permiscentur; plurima aliena atramento aut rubrica inserta marginive addita leguntur, velut hoc de testudine: ὅτι πολὺ ἐσθιομένη ἡ θαλασσία χελώνη ὠφελεῖ· εἰ δὲ ὀλίγον, βλάπτει· ὅθεν, φασὶν, ἡ παροιμία· χελώνης κρέας ἢ φαγεῖν ἢ μὴ φαγεῖν. quod quidem proverbium apud *Suidam* aliosque reperias. Narrat etiam *Marmolius* in Africa sua T. I. p. 64. Gallicæ versionis, existimare regionis illius incolas carnibus testudinis per septem continuos dies comesis lepram curari.

Poſtremum eſt, ut de verſione Cynegeticorum & Halieuticorum latina dicamus. Libros igitur de Venatione quatuor ex latina *Adr. Turnebi* interpretatione poſui, paſſim interpolata & diligenter emendata, ubicunque vir doctiſſimus, dum nimis curioſe ſingula verba græca latinis reddere ſtudebat, a veritate aberraverat, aut novæ meliorisque lectionis fundum codicem Regium habebamus. Qua quidem in re non tam tempori meo peperci, cujus magnam partem in exigenda verborum latinorum vi veluti pytiſſando abſumpſi & perdidi, quam dare aliquid tamen mori tralaticio volui, & voluntati quorundam hominum obſequi, qui verſionum oraculis, quaſi lippus oculis, manum abſtinere nequeunt, dum ſibi aliisque perquam græce docti videri volunt. In libris de Piſcatione latine interpretandis longe alias rationes ſecutus ſum, mihique diſcedendum eſſe exiſtimavi a more illo, qui turpi virorum etiam doctiſſimorum conſenſu ad noſtram ætatem propagatus effecerat, ut Oppianus, cum jam a paucis græce legeretur, ne latine quidem intelligi poſſet ab iis, qui rerum animantiumque naturæ indagandæ ſtudium autorum veterum lectione vel adjuvare vel ornare conarentur. Horum igitur votis uti ſatisfieret, ſimulque publico literarum bono conſuleretur, eam mihi in interpretando operam ſumendam eſſe cenſebam, ut quæ a poëta verborum translationibus frequentique rerum ſimilium comparatione exornata, aut longo dictionis ambitu diducta ſunt, oratione plana & conciſa complexus explicarem, ſæpius interpoſita brevi admonitione, qua lectores in verborum proprietatem, rerumque veritatem quaſi in rem præſentem deducti, non opus haberent, ubicunque dubitationis aliquid inciderit, ad commentarii opem decurrere, quem a vana ingenii oſtentatione, omnique verborum prolixitate alienum eſſe volebam. Ingenue autem profiteor multum me in interpretando hoc carmine fuiſſe adjutum diligentia & ſcriptis *Gyllii*, *Rondeletii*, *Geſneri*, quorum adeo ipſa verba, ubi quibus ipſe melius aut rectius ſenſum orationis græcæ redderem, non reperiebam, ſæpenumero in verſionem latinam præſcripto tamen nomine meo tranſtuli. Qua quidem in re non dubito fore, qui viris illis doctiſſimis majorem a me factam fuiſſe injuriam clamitent, quam quod olim Dionyſius Æſculapio barbam auream demere

ausus fuit. Verum hos rogatos velim, ne ex suo otio nostrum spectent; nec id eo consilio me fecisse putent, ut vano elogio alieni operis gloriam usurparem; sed simpliciter volui lectori præstare interpretationem, quam cum temporis angustiæ, tum ingenii mei sterilitas adoptare me coëgerat, atque ita censuræ periculum in me suscipere.

Ad libros quidem de Venatione diligenter annotavimus opiniones virorum doctorum, qui studium suum aut in emendandis poëtæ verbis, aut in explicanda animalium ab Oppiano descriptorum natura cum fructu aliquo collocarunt. Verum multa adhuc sunt in ea saltem operis parte, quæ historiam animalium spectat, quæ ut intelligi atque explicari possent, majorem naturalis historiæ scientiam, quam quidem in nobis est, feliciorisque ingenii opem desiderabant. Deinde in animadversionibus ad quinque de Piscatione libros illud inprimis egi, ut diligenter compararem loca Æliani, quæ vel ex Oppiano expressa, ut fere per totum librum nonum sunt, licet eum nuspiam nominaverit, vel aliunde translata, nomenclaturam historiamque & capturam piscium ab Oppiano traditam illustrant. Neque enim omnia ille sua ex poëta nostro duxit, sed ex alienis quoque fontibus plurima derivavit argumenta, eademque haud raro turpi verborum profluvie, sententiarumque ineptis argutiis conturbavit. Fieri etiam potest, ut quam plurimis locis, quæ non satis caute ex Oppiano translata esse affirmavi, alium quendam autorem sequatur, quem poëta noster pariter carmine suo expressit. Exstiterunt enim ante Oppianum plurimi, qui universam piscandi rationem cum versibus tum prosaica oratione exposuerunt, ex quorum numero eos tantum hic commemorabo, quorum præceptis Ælianum usum esse certis argumentis doceri potest. Princeps horum est *Leonidas* Byzantinus, *Metrodori* filius, quem utrumque rei piscatoriæ peritissimum in Epilogo historiæ animalium Ælianus prædicat. Parvo temporis intervallo ab Oppiani ætate eum abfuisse cum ex *Athenæo* L. I. p. 13. intelligitur, tum vero clarissime apparet exinde, quod Leonidas apud Ælianum II. 6. eadem de amore delphini a se visi in puerum insulæ Poroselenes refert, quæ Oppianus Halieut. V. 459. memoria sua accidisse ait. Ex hujus igitur libris, quos oratione prosaica scriptos

fuiſſe teſtatur Athenæus, tranſtulit Ælianus quæ L. II. c. 50. de gobii, draconis, hirundinis, & paſtinacæ piſcium veneno habet; deinde, quæ L. III. c. 18. de phyſalo maris erythræi tradit; denique capita 42 & 43 Libri XII, ubi varii piſcationis modi atque inſtrumenta cum vario eſcarum uſu exponuntur, ex eodem Leonida ducta ſunt. Sequatur hunc *Seleucus* Tarſenſis, quem ante Oppianum de piſcatione oratione pedeſtri ſcripſiſſe idem Athenæi locus, quem ſupra indicavimus, demonſtrat. Atque hunc interdum adhibuiſſe poëtam noſtrum, ſatis probabilis conjectura ex eo duci poteſt, quod Athenæus L. VII. p. 320. A. de ſcari ſomno diurno Seleuci Tarſenſis, utpote vetuſtioris, autoritatem præfatus refert, quæ ſine dubio etiam in Oppiani Halieuticis L. II. ℣. 661. legerat. Diverſus autem ab eo, & recentior videtur *Seleucus* Emeſenus, quem verſibus heroicis quatuor ἀσπαλιευτικῶν libros ſcripſiſſe tradit Suidas h. v.

In Scriptoribus, quos poſt Oppianum demum de re piſcatoria ſcripſiſſe, & ab Æliano adhibitos fuiſſe conſtat, primus mihi occurrit *Demoſtratus*, ex cujus λόγοις ἁλιευτικοῖς mirabilia quædam de tritone Tanagræo, a *Pauſania* etiam viſo & deſcripto L. IX. c. 20. relata legimus apud græcum Sophiſtam L. XIII. c. 21. Deinde quæ de luna piſce L. XV. c. 4. de grue marina L. XV. c. 9. de teſtudinum libidine L. XV. c. 19. traduntur, ex eodem autore depromta ſunt, in quo præter ordinis ſenatorii dignitatem, atque ſummam rei piſcatoriæ peritiam, dictionis venuſtatem magnis laudibus effert. Scilicet is eſt, quem *Suidas* de Piſcatione libros viginti, oratione ut videtur proſaica, de divinatione per aquam, variaque alia hiſtorici argumenti volumina ſcripſiſſe tradit; unde patet ſenſus verborum Æliani XV. c. 19. ubi de Demoſtrato ait: εἰ δέ τι οἱ καὶ ἄλλο ἐσπούδασται τοῦδε σοβαρώτερον, καὶ σοφίας τῆς περὶ τὴν ψυχὴν προσέψαυσε, θαυμάσια αὐτοῦ. i. e. *quem miramur etiam in eo, quod hac laude (ſcientiæ rei piſcatoriæ) non contentus, graviora etiam argumenta tractavit, eamque ſapientiæ partem, quæ animam noſtram contemplatur, ingenio ſuo attigit.* Eundem eſſe puto Demoſtratum Apameenſem, quem de fluviis tradidiſſe quædam refert Autor libri de Fluviis in Operibus *Plutarchi* T. II. p. 1153. & 1155. Ætatem hominis cum ſilentium Athenæi, ubi ſcriptores rei piſcatoriæ enumerat,

ſatis

ſatis arguit, tum vero verba Æliani, quem ſub Alexandro Severo ſcripſiſſe hiſtoriam animalium *Perizonius* docuit, clariſſime demonſtrant, eum jam tum vita defunctum fuiſſe. Ultimus eſt innominatus carminis de piſcatione autor, Mitylene oriundus, quem noviſſe ſe ait, & narrationis autorem perhibet Ælianus XIV. 29. De *Agathocle* enim Atracio, qui de eodem argumento oratione proſaica tractaverat, præter nomen & patriam, nihil tenemus; eſt tamen admodum veriſimile locum Suidæ in voce Κίλλος ubi Agathoclis mentio fit, ex integriore Athenæi exemplo L. I. p. 13. exſcriptum eſſe, adeoque hunc ſcriptorem Æliani ætatem præceſſiſſe.

Atque hæc fere ſunt, quæ de inſtituti noſtri voluntate ut paulo copioſius exponerem, cum mea tum lectoris plurimum intereſſe putabam; ne in ſubita commentatione inclementius reprehendat, quæ per nimiam feſtinantiam omiſſa aut incuria noſtra peccata fuerint. Poſſem quidem & ipſe, ſi luberet annotationes paulo diligentius perſpicere, multa corrigere, & quicquid reduviarum relictum fuerit, curare; ſed profecto animus meus prorſus abhorret ab eo conſilio, & nolo jam repetere mare illud parum quæſtuoſum, in quo ſors mea me Plautini illius Caciſti exemplo ad oriam alligaverat, ut ſemper piſcarer, etſi eſſet tempeſtas maxima.

ΒΙΟΣ ΟΠΠΙΑΝΟΥ.

Οππιανὸς ὁ ποιητὴς πατρὸς μὲν ἦν Αγησιλάου, μητρὸς δὲ Ζηνοδότης· τὸ δὲ γένος ἀπὸ Κωρύκου ἢ Αναζάρβου τῆς Κιλικίας. Ο δὲ τούτου πατὴρ Αγησίλαος τά τε ἄλλα πλούσιος ὢν, καὶ τῶν ἐν τῇ πολιτείᾳ τῆς πατρίδος αὐτοῦ πρῶτος νενομισμένος, παιδείᾳ τε διαπρέπων, καὶ φιλόσοφον βίον ζῶν, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἤσκησε τὸν υἱὸν παιδεύμασι, τὴν ἐγκύκλιον ἅπασαν παίδευσιν, μουσικήν τε καὶ γεωμετρίαν, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν μαθημάτων ἐκπαιδεύσας, μάλιστα δὲ γραμματικήν. Ηδη δὲ Οππιανοῦ περὶ τριάκοντα ἔτη γενομένου, ἐπεδήμησε τῇ Αναζάρβῳ, ἢ τῇ τῶν Κωρυκίων πόλει, Σεβῆρος ὁ Ρωμαίων βασιλεύς· ἐπειδὴ δὲ πάντας τοὺς πολιτευομένους ἀπαντᾶν ἔδει τῷ βασιλεῖ, ἀμελήσαντα τοῦ ἀπαντᾶν Αγησίλαον, ὡς δὴ φιλοσόφως ζῶντα, καὶ κενοδοξίας καταφρονοῦντα, χαλεπήνας ὁ βασιλεὺς ἐξώρισεν εἰς Μελίτην νῆσον τοῦ Αδρίου· οὗ δὴ συνὼν τῷ πατρὶ ὁ ποιητὴς, ἔγραψε ταῦτα τὰ ποιήματα ἀξιολογώτατα ὄντα. Ελθὼν δὲ εἰς Ρώμην ἐπὶ Αντωνίνου τοῦ υἱοῦ Σεβήρου, (ὁ γὰρ Σεβῆρος ἐτεθνήκει) καὶ παρεξελθὼν αὐτὰ, ἠξιώθη αἰτεῖν ὅ τι ἂν βούλοιτο· ὁ δὲ κάθοδον τῷ πατρὶ ᾔτησεν· τυχὼν δὲ προσέλαβε ἐπὶ ἑκάστῳ ἔπει χρυσοῦν νόμισμα. Επανελθὼν δὲ ἅμα τῷ πατρὶ, λοιμοῦ ἐμπεσόντος τῇ Αναζάρβῳ, ἢ Κωρύκῳ, μετ᾽ ὀλίγον τριακονταέτης ὢν τελευτᾷ, καταλιπὼν τοὺς γονεῖς ἔτι περιόντας. Οἱ δὲ πολῖται θάψαντες αὐτὸν, ἄγαλμα πολυτελὲς αὐτῷ ἀνέστησαν, ἐπιγράψαντες τάδε·

Οππιανὸς κλέος εἶλον ἀείδιον· ἀλλά με Μοίρης
βάσκανος ἐξήρπαξε μίτος, κρυερός τ᾽ Αΐδας με
καὶ νέον ὄντα κάτεσχε τὸν εὐεπίης ὑποφήτην.
εἰ δὲ πολύν με χρόνον ζωὸν μίμνειν φθονὸς αἰνὸς
εἴασεν, οὐκ ἄν τίς μοι ἴσον γέρας ἔλλαχε φωτῶν.

Εγραψε δὲ καὶ ἄλλα ποιήματα θαυμαστὰ παῖς ὢν ἔτι, τάτε Ιξευτικὰ καὶ Κυνηγετικὰ, ἑκάτερα ἐν πέντε βιβλίοις παρὰ μέρος περιλαβών. ἐν τούτοις δὲ μάλιστα διέπρεψεν, ἅτε δὴ περὶ τὴν ἀκμὴν τοῦ φρονεῖν γεγενημένος. Πολὺ δὲ τὸ ἀνθηρὸν ἔχει καὶ λεῖον· μετὰ τοῦ πυκνοῦ τε καὶ ἀδροῦ, ὅπερ ἐστὶ δυσχερέστατον· τυγχάνει δὲ μάλιστα ἐν ταῖς γνωμολογίαις καὶ παραβολαῖς.

IN VITAM OPPIANI.

Vitam hanc ab autore innominato profectam, & varie ex variis codicibus proditam, de pluribus exemplis in unum hocce redactam poſui, pluribus ſpuriis & plane ineptis, quæ ſequior ætas brevi ſcriptiunculæ adſtruxerat, omiſſis, non quod ea omnia, quæ in noſtrum exemplum admiſimus, vere tradi exiſtimaremus, ſed potius eo conſilio id fecimus, ut quo varietatem lectionis & narrationis ex codicibus natam referremus, velut indicem aliquem haberemus. Omnia fere in ſcripto hoc a nugatore aliquo conficta & falſa eſſe, vel ex eo patet, quod Oppianum Cilicem, Coryco oriundum, qui carmen de piſcatione Marco Antonino & Commodo dedicavit, cum altero forte cognomine poëta, Cynegeticorum autore, & Apamea ad Orontem oriundo, qui carmen ſuum de Venatione Antonino Caracallæ inſcripſit, turpiſſimo errore confudit. Nec etiam *Suidas* omnem erroris culpam a ſe removiſſe videtur, dum eidem Oppiano, Corycio, quem cum *Euſebio* imperante Marco Antonino vixiſſe recte tradit, Cynegetica & Ixeutica adjudicat. Hinc adeo incertum eſt, quæ de Marci Antonini, ut vult *Suidas*, aut Antonini Caracallæ, ut Vitæ autor perhibet, liberalitate & munificentia in Oppianum collata narrantur, deinde quæ de patris Ageſilai reditu in patriam ab Oppiano impetrata, in Vita hac traduntur, ad Cynegeticorum autorem Apameenſem, an ad Oppianum Cilicem Halieuticorum ſcriptorem referenda ſint. Sed breviter lectionis varietatem enotemus. Primum igitur in eo Codices diſſentiunt, ut Junt. Turn. Reg. Sylb. conſtanter ἀπὸ Ἀναζάρβου τῆς Κιλικίας præferant; addit vero Sylb. ἡ δὲ Ἀνάζαρβος τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπαρχίαν τῆς Κιλικίας· πλησιοχωρεῖ δὲ τῷ Κωρύκῳ. Uterque vero Palatinus dubitanter: ἀπὸ Κωρύκου ἢ ἀπὸ Ἀναζάρβου τῆς Κιλικίας. Addit P. 2. ἔστι δὲ ἡ ἄνω Κώρυκος Κιλίκων πόλις. Deinde Regius 1. διὰ τῆς πατρίδος αὐτοῦ. ubi αὐτοῦ in Turneb. deeſt. P. a. S. hæc verba plane omittunt. l. 4. Turneb. τὰ πρῶτα νενομισμένος. in varietate tamen laudat πατρίδος αὐτοῦ πρῶτα μὲν τεθραμμένος, παιδείᾳ δέ. ubi etiam Junt. cum Reg. δὲ præfert. Sylb. τὰ πρῶτα φέρων, καὶ πρῶτος μὲν ἐν ταύτῃ νενομισμένος l. 5. Sylb. ἐν τοῖς αὐτοῖς καιροῖς ὁμοίοις ἤσκησε — παιδεύμασι· καὶ τήν. Turneb. τὴν ἐγκύκλιον. Regius, Junt. & Sylb. verba καὶ τὰ λοιπὰ τῶν μαθημάτων ἐκπαιδεύσας male omittunt; ſed Juntina tamen παιδεύσας τὴν ἐγκύκλιον &c. habet. P. a. ſimpliciter habent: τὸν υἱὸν ἐν παιδείᾳ τῆς ἐγκυκλίου παιδεύσεως (P. 2. μαθήσεως) δέδωκεν. (P. 2. δίδωσιν) l. 7. Reg. καὶ ἤδη δέ. P. a. τοῦ Ὀππιανοῦ. Junt. ἤδη δὲ καὶ Ὀππ. Deinde γενομένου dedimus ex P. a. Reliqui γεγονότος. Regius που τριάκοντα habet. Ante ἐπεδήμησε inepte P. a. καὶ τοῦ πατρὸς ζῶντος ἔτι inferciunt. l. 8. P. a. ἐπεδήμησε Σ. ὁ P. βι ἐν τῇ τῶν Κωρυκίων πόλει. καὶ ἐπειδὴ πάντως. Reliqui ἐπεδήμησε τῇ Ἀναζάρβῳ. l. 10. P. 1. προσυπαντᾷν. P. 2. ὑπαντᾷν.

Deinde ἀμελήσαντα τοῦ ἀπαντᾶν ex Regio posuimus. Junt. Turn. Sylb. ἀμελήσαντα τῆς ἀπαντῆς. P. a. ἀμελήσαντος τοῦ Αγησιλάου τὴν ἀπάντησιν (P. 2. ὑπάντησιν) ποιήσασθαι, ἅτε δὴ ἐμφιλοσόφως ζῶντος, καὶ ἀπηλλαγμένου πάσης κενοδοξίας, ὀργισθεὶς ὁ Σεβῆρος (ἐξορίαν addit P. 1.) κατεδίκασε τὸν Αγησίλαον. Reliqui Codices nobiscum faciunt, nisi quod Turn. κενοδοξίαν περιφρονοῦντα,. Sylb. & Regius κενοδοξίας περιφρονοῦντα habent, ubi ex Junt. κενοδοξίας καταφρονοῦντα restituimus. Post Αδρίου Sylb. assutum habet Ιταλικοῦ, ὅπερ κεῖται ἐν Βενετίᾳ. οὗ δὴ &c. Deinceps Regius ὁ ποιητὴς omittit & ταῦτα τὰ πεποιημένα habet. l. 14. Secuti sumus Junt. Turn. Nam Sylb. habet ἀνελθὼν δὲ εἰς P. μετὰ τὴν θανὴν τοῦ Σεβήρου, ἀνέγνω ταῦτα τὰ ἔπη πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Αντωνῖνον. ἠξιώθη δὲ &c. Regius habet: καὶ ἐπ' A. τοῦ υἱοῦ Σ. ὑπαναγνοὺς αὐτὰ, ὁ γὰρ Σ. ἐτεθνήκει, ἠξιώθη ἐκεῖνο ὃ ἂν βούλοιτο. Juntina pro αἰτεῖν habet λαβεῖν. Turnebus post βούλοιτο infersit hæc: ἐπὶ τῷ δώρῳ τῶν τοιούτων ποιημάτων. l. 16. Post ᾔτησεν pergit Juntina: ἧς καὶ ἔτυχεν· ἔλαβεν δὲ καὶ ἐπὶ ἑκάστῳ ἔπει ἤτοι στοιχείῳ &c. Turnebiana habet: τυχὼν δὲ προσέλαβε καὶ ἐπὶ ἑκάστῳ ἔπει ἤτοι στοιχείῳ. Sylb. εἰπὼν δὲ προσέλαβε σὺν αὐτῷ ὑπὲρ ἑκάστου ἔπους &c. Regius εἰπὼν δὲ ἑκάστου ἔπους προσέλαβε χ. νόμισμα. l. 17. Sylb. ἐπανελθὼν οὖν — ἐπεισπεσόντος ἐν Αναζάρβῳ — ἐτελεύτησεν. Juntina habet ἐπελθόντος τῇ Αναζάρβῳ. Turnebus τῇ πόλει infersit. Verba τριακονταέτης ὢν, & deinde καταλιπὼν τοὺς γονεῖς ἔτι περιόντας ex Turneb. P. a. recepimus; reliqui enim omittunt. l. 19. Post περιόντας pergunt P. a. ἡρίον δὲ θαυμαστὸν αὐτῷ ἡ πόλις ᾠκοδόμησε, καὶ ἄγαλμα πολυτελῆ ἔστησεν ἐγχαράξασα τάδε. In exemplo, quod nos secuti sumus, Juntina καὶ τάδ' ἐνεχάραξαν habet. Turnebiana: καὶ ἐπέγραψαν τάδε. Sylb. ἐπιγράψαντες ἐπιταφίους στίχους. Regius: καὶ ἐπέγραψαν οὕτως. Quare statim ab epitaphio carmine sequuntur usque ad τοῦ φρονεῖν γεγενημένος ex P. 2. recepimus, ita ut συνέταξε in ἔγραψε mutaremus. Deinde codex hic cum altero Palatino continue habet: ἐπανῆλθε δὲ (P. 1. ἐπανελθὼν γοῦν) εἰς τὰ οἰκεῖα μετὰ τοῦ πατρὸς, εὐθέως δὲ (P. 1. δὲ omittit) λιμοῦ (P. 1. λοιμοῦ) ἐπελθόντος (P. 1. ἐλθόντος) ἐν τῇ τῶν Κωρυκίων πόλει τριακονταέτης ὢν &c. quæ in nostro exemplo posuimus. Junt. Sylb. Reg. simpliciter habent: ἔγραψε δὲ καὶ ἄλλα ποιήματά τινα (Sylb. τινα omittit) ζήσας ἔτη τριάκοντα. πολὺ δὲ &c. Turnebus edidit: ἔγραψε δὲ καὶ ἄλλα ποιήματά τινα θαυμαστὰ, τάτε Ιξευτικὰ καὶ Κυνηγετικὰ, ἑκάτερα ἐν πέντε βιβλίοις, ζήσας ἔτη τριάκοντα. πολὺ &c. In fine Juntina δυσχερέστερον habet. In Palatino priore ne verbulum quidem hujus elogii apparet, sed longe ineptiora traduntur statim ab iis verbis, quæ supra inde laudavimus κατεδίκασε τὸν Αγησίλαον. pergit enim: ἔν τινι νήσῳ τῆς Ιταλίας καλουμένῃ Μέντῃ, ἐν ᾗ συνέπεσε τούτῳ καὶ ὁ υἱός. ἐκεῖ δὲ διατρίβων ἔγραψε τὰ ποιήματα ταῦτα κάλλιστα ὄντα ἐν πέντε βιβλίοις, οἷα οὐδεὶς συνέταξε. Ταῦτα δὲ τελέσας ἐν τῇ νήσῳ, ἀνελθὼν ἐν τῇ Ρώμῃ καὶ συγκαλέσας τὴν σύγκλητον καὶ τὸν Σεβήρου υἱὸν Αντωνῖνον, ἤδη τελευτήσαντος τοῦ Σεβήρου, ἀνέγνω μεταξὺ τούτων τὰ ποιήματα θαυμασθεὶς δ' ἐπὶ τούτοις, ἠξιώθη παρὰ τοῦ βασιλέως αἰτήσασθαι ὃ ἂν βούλοιτο· ὁ δὲ, τὸν πατέρα, φησὶν, ἀφεῖσθαι βούλομαι τῆς νήσου. Ταύτης γοῦν τῆς;

αἰτήσεως τυχὼν καὶ τὸν πατέρα τῆς ἐξορίας ἀνασωσάμενος, καὶ τοσαῦτα νομίσματα, ὅσους εὑρέθη ἔχοντα στίχους τὰ ποιήματα, παρὰ τοῦ βασιλέως λαβὼν, καὶ μεγάλως τιμηθεὶς, καὶ ἐν τοῖς ἀρίστοις τῶν ποιητῶν συνταχθεὶς, τὰ παρὰ τοῦ βασιλέως δωρηθέντα αὐτῷ λαβὼν, χρυσοῖς γράμμασιν ὕστερον τὰ ποιήματα ἔγραψε, συντάξας καὶ ἄλλα ποιήματα θαυμαστά. ἐπανελθὼν γοῦν &c. Adeone hunc nugatorem credulitati noſtræ illudere audere, ut perſuadere nobis velit, a poëta ſenatum imperatoremque Romanum quaſi mercenarias operas conductos fuiſſe, quibus carmina ſua prælegeret, eaque deinde literis aureis ab eo ſcripta fuiſſe? Nullus fere dubito, quin homo ineptiſſimus ſuum nobis mendacium procuderit ex iis, quæ apud *Sozomenum* legerat in præfatione ad Theodoſium juniorem: Οἷον δὲ σαυτὸν περὶ τοὺς λέγοντας παρέχεις, τοιοῦτος πάλαι ἐγένετο Σεβῆρος ὁ Καῖσαρ περὶ Ὀππιανὸν, τὸν ἐν τοῖς μέτροις τῶν ἰχθύων τὰ γένη καὶ τὴν φύσιν καὶ τὴν θήραν ἀφηγησάμενον, μετρίας ποιήσεως χρυσοῦν κατὰ στίχον Ὀππιανῷ δωρησάμενος, ὡς χρυσᾶ ἔπη τὰ Ὀππιανοῦ εἰσέτι νῦν παρὰ τοῖς πολλοῖς ὀνομάζεσθαι. Videsne hic a *Sozomeno* præter Halieutica nullum Oppiani carmen memorari? Videtur ergo recentioris ætatis commentum, a Suida proditum, quod Libros de Venatione in communionem liberalitatis imperatoriæ admiſit. Codex Palatinus alter fere eadem cum priore habet, ſi quaſdam ſcripturæ varietates exceperis, quas ponam: κατεδίκασε τὸν Αγησίλαον· ἐν δὲ νήσῳ τῆς Ιταλίας καλουμένη Μέντη ἐξώρισεν. ἀπελθόντος δὲ αὐτοῦ ἐν τῇ νήσῳ, συνείπετο καὶ ὁ υἱός ἐκεῖ δὲ διατρίβων, ἔγραψε — ἀνέγνω ἐπὶ τούτου τὰ ποιήματα. — βούλομαι τῆς νήσου. οὐ μόνον δὲ τὸν πατέρα ἔλαβεν, ἀλλὰ καὶ τοσαῦτα νομίσματα — στίχους τὰ ποιήματα. παρὰ τοῦ βασιλέως οὖν τιμηθεὶς — ποιητῶν : αταταχθεὶς, λαβὼν παρὰ τοῦ βασιλέως τὰ δωρηθέντα αὐτῷ &c. Reliquum eſt, ut de carmine epitaphio dicamus, quod cum iiſdem vitiis, quæ vulgatos codices obſident, repetiit ex Codice Mto Bibl. Ambroſianæ *L. Muratori* Inſcript. Theſ. 727. 1. unde ſimul varietatem enotabimus. Primo ſtatim verſu Junt. ἀείμνηστον ἀλλά με Μοίρης βάσκανος ἐξήρπασε μῆνις κρυερός τ' αἴδης præfert; reliquos verſus plane omittit. Turneb. Sylb. Ambroſ. ἀοιδῶν. P. a. ἀοίδιμον. Noſtrum ἀείδιον Cod. Reg. habet. Deinceps P. a. Μοιρῶν. Deinde κρυερὸς ſine δ' habet Sylb. At vero Turneb. P. 2. κρυερός τ' αἴδας με, niſi quod P. 2. δὲ habet. Verſum quartum ex ſcriptura Turnebianæ dedimus, ubi P. a. ζωοῖς, P. 1. ἤθελεν pro εἴασεν habet. Sylb. Regius, Ambroſianus ita ultimos verſus ordinant: εἰ δὲ πολύν με χρόνον μίμνειν φθόνος αἰνὸς εἴασεν, οὐκ ἄν μοί τις ἴσον κλέος ἔλλαχεν ἐν χθονὶ φωτῶν. Experiatur in his ſordibus poëticis expurgandis ingenium, qui mortuo ſibi talem laudatorem obtingere voluerit? Verbum adhuc addam de vita Oppiani, quam a *Fr. Roſtgardo* Pariſiis in Bibliotheca Regia ex Codice N. 1219. deſcriptam cum Ixeuticis edidit *Eraſmus Windingius*. A *Conſtantino Manaſſe* profectam eſſe ex inſpectione codicis vetuſti ſibi conſtare ait d'*Orville*, qui multis locis exemplum *Windingii* exinde emendavit Obſerv. Miſc. Vol. IV. p. 376. Habebat eam etiam Codex Regius N. 2737.

manu Angeli Vergitii ſcriptus, quem apud Illuſtrem *Brunckium* inſpeximus, ſed nullibi autoris nomen apparet; ſcriptura vero ut plurimum cum codice a d'*Orvillio* inſpecto convenit. Eſt tamen in Bibliotheca Regia codex N. 2736. qui vitam Oppiani cum hoc indice præfert: Κωνςαντίνȣ τȣ͂ Μανασῆ γένος Ὀππιανȣ͂ διὰ ςίχων πολιτικῶν ἐμμέτρων. ut mihi per literas ſignificavit vir doctiſſimus mihique amiciſſimus d'*Anſe de Villoiſon*, cujus enixum operam hanc meam adjuvandi ſtudium magis etiam perſpexi, poſtquam mihi conciliavit favorem Illuſtr. Baronis de *Sainte-Croix*, cujus ingenium atque eruditionem ſera poſteritas admirabitur in libro præclaro, quo cenſum egit veterum Hiſtoricorum, qui res geſtas Alexandri Magni tradiderunt. Hic enim vir eximius uſibus meis impetravit a celeberrimo *Lorrio*, Medicinæ Doctore Pariſienſi, exemplum Oppiani Turnebiani, in quo variæ emendationes Joſ. Scaligeri manu adſcriptæ exſtare falſo dicebantur. Sed reperimus in eodem volumine exemplum Nicandri Colonienſis cum codice vetuſto collatum, unde in annotationibus ad Ixeutica varietatem Codicis *Lorriani* laudavimus.

Ne vero quiſquam nugas has in hac editione noſtra omiſſas conqueratur, ſciat omnia ex ſuperioribus vitæ hujus exemplis conſarcinata, & verſibus politicis, paucis quibuſdam ingenii illius lutulenti retrimentis ſatis liberaliter admiſtis, adaptata eſſe. Æquum ſane erat carmina poëtarum, quibus ſcilicet *nihil profuerat Muſas dixiſſe puellas*, tum temporis eodem vocabulo diſtingui, quo meretrices publicas etiam appellatas fuiſſe legimus.

ΟΠΠΙΑΝΟΥ

ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΩΝ

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ.

Σοὶ μάκαρ ἀείδω, γαίης ἐρικυδὲς ἔρεισμα,
φέγγος ἐνυαλίων πολυήρατον Αἰνεαδάων,
Αὐσονίου Ζηνὸς γλυκερὸν θάλος, Ἀντωνῖνε,
τὸν μεγάλη μεγάλῳ φιτύσατο Δόμνα Σεβήρῳ
ὀλβίῳ εὐνηθεῖσα, καὶ ὄλβιον ὠδίνασα, 5
νύμφη ἀριστοπόσεια, λεχὼ δέ τε καλλιτόκεια,
Ἀσσυρίη Κυθέρεια, καὶ οὐ λείπουσα Σελήνη.
οὐδὲν ἀφαυρότερον Ζηνὸς Κρονίδαο γενέθλης,
(Εὐμενέοις Τιτὰν Φαέθων, καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων)
τῷ ῥα πατὴρ, κρατερῇσι πονησάμενος παλάμῃσι, 10
δῶκεν ἔχειν πᾶσαν τραφερὴν, πᾶσαν δὲ καὶ ὑγρήν·
σοὶ μὲν γὰρ θαλέθουσα κύει πάνδωρος ἄρουρα,
καὶ πάλιν εὐδιόωσα τρέφει κλυτὰ φῦλα θάλασσα,
σοὶ δέ τε πάντα νάουσιν ἀπ' Ὠκεανοῖο ῥέεθρα,
φαιδρά τε μειδιόωσα θέει κλυτὸς Ἠριγένεια. 15

Τοιγὰρ ἐγὼν ἔραμαι θήρης κλυτὰ δήνε' ἀεῖσαι·
τοῦτό με Καλλιόπη κέλεται, τοῦτ' Ἄρτεμις αὐτή.
ἔκλυον, ἣ θέμις ἐστὶ, θεείης ἔκλυον ἠχῆς,
καὶ θεὸν ἠμείφθην· πρώτη δ' ἐμὲ τοιάδ' ἔνισπεν·

α Εγρεο, καὶ τρηχεῖαν ἐπιστείβωμεν ἀταρπὸν, 20
τὴν μερόπων οὔπω τις ἑῆς ἐπάτησεν ἀοιδαῖς.
° Ιλαθι πότνια δῖα· τὰ μὲν φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς
ἄμμες ὑφ' ἡμετέρῃ μεροπηΐδι λέξομεν ἠχῇ.
α Οὐκ ἐθέλω τριετῆ σε τανῦν Ορίβακχον ἀείδειν,
οὐ χορὸν Αονίου παρὰ βένθεσιν Ασωποῖο. 25
° Λείψομαι, ὡς κέλεαι, τὰ σαβάζια νυκτερὰ θύσθλα·
δηθάκις ἀμφεχόρευσα Θυωναίῳ Διονύσῳ.
α Μὴ γένος ἡρώων εἴπῃς, μὴ ναυτίλον Αργὼ,
μηδὲ μόθους μερόπων, μή μοι Βροτολοιγὸν ἀείδῃς.
° Οὐκ ἐρέω πολέμους, οὐκ Αρεος ἔργα κάκιστα· 30
ἐφρασάμην Πάρθων τε δύας καὶ Κτησιφόωντα.
α Αμφὶ μόθοις ὀλοοῖσιν ἀκὴν ἔχε· λεῖπε δὲ κεστοὺς·
ἐχθαίρω, τὰ λέγουσιν ἀθύρματα Ποντογενείης.
° Εκλυόμεν σε, μάκαιρα, γάμων ἀμύητον ἐοῦσαν.
α Μέλπε μόθους θηρῶν τε καὶ ἀνδρῶν ἀγρευτήρων, 35
μέλπε γένη σκυλάκων τε, καὶ ἵππων αἰόλα φῦλα,
βουλὰς ὠκυνόους, στιβίης εὐκερδέος ἔργα·
ἔχθεά μοι θήρεια λέγειν, φιλότητας ἀείδειν,
καὶ θαλάμους ἐν ὄρεσσιν ἀδακρύτοιο κυθείρης,
καὶ τοκετοὺς ἐνὶ θηρσὶν ἀμαιώτοιο λοχείης. 40
° Τοῖαι συνθεσίαι Ζηνὸς μεγάλοιο θυγατρός.
ἔκλυον, ἀείδω· βάλλοιμι δ' ἐπίσκοπον ἠχήν.
ἀλλὰ σύ γ' ἀντολίηθεν ἐπ' Ωκεανὸν βασιλεύων,
εὔδιον ἀμβροσίῃσιν ὑπ' ὀφρύσι σῇσι γεγηθὼς,
δεξιτερὴν ὀπάσαιο πανίλαον, ὀλβοδότειραν 45
γαίῃ καὶ πτολίεσσι, καὶ εὐθήροισιν ἀοιδαῖς.

Τριχθαδίην θήρην θεὸς ὤπασεν ἀνθρώποισιν,
ἠερίην, χθονίην τε, καὶ εἰναλίην ἐρατεινήν.
ἀλλ' οὐκ ἶσος ἄεθλος· ἐπεὶ πόθεν ἶσα τέτυκται
ἰχθὺν ἀσπαίροντα βυθῶν ἀπομηρύσασθαι, 50
καὶ ταναοὺς ὄρνιθας ἀπ' ἠέρος εἰρύσσασθαι,
ἢ θηρσὶ φονίοισιν ἐν οὔρεσι δηριάασθαι;
οὐ μὲν ἄρ' οὐδ' ἁλιῆϊ, καὶ οὐκ ἐτὸς ἰξευτῆρι
ἄγρη νόσφι πόνοιο· πόνῳ δ' ἅμα τέρψις ὀπηδεῖ

μούνη, καὶ φόνος οὔτις, ἀναίμακτοι δὲ πέλονται. 55
ἤτοι ὁ μὲν πέτρῃσιν ἐφήμενος ἀγχιάλοισι,
γυραλέοις δονάκεσσι καὶ ἀγκίστροισι δαφοινοῖς
ἄτρομος ἀσπαλιεὺς ἐπεδήσατο δαίδαλον ἰχθύν·
τερπωλὴ δ', ὅτε χαλκοῦ ὕπαὶ γενύεσσι τορήσας
ὕψι μάλα θρώσκοντα βυθῶν ὕπερ, ἀσπαίροντα, 60
εἰνάλιον φορέῃσι δι' ἠέρος ὀρχηστῆρα.
ναὶ μὴν ἰξευτῆρι πόνος γλυκύς· ἦ γὰρ ἐπ' ἄγρην
οὐκ ἄορ, οὐ δρεπάνην, οὐ χάλκεα δοῦρα φέρονται,
ἀλλ' αὐτοῖς ἐπὶ δρυμὰ συνέμπορος ἕσπετο κίρκος,
καὶ δολιχαὶ θώμιγγες, ὑγρός τε μελίχροος ἰξὸς, 65
οἵ τε δι' ἠερίην δόνακες πατέουσιν ἀταρπόν.
τίς τάδε τολμήσειεν ἀείδειν ἰσοτάλαντα;
ἢ βασιλῆϊ λέοντι τίς αἰετὸν ἀντιβάλοιτο;
ἰῷ πορδαλίων δὲ τίς ἂν μύραιναν ἐΐσκοι,
ἢ θῶας κίρκοις, ἢ ῥινοκέρωτας ἐχίνοις, 40
ἢ λάρον αἰγάγροις, ἢ κήτεα πάντ' ἐλέφαντι;
θηρητῆρε λύκους ὄλεσαν, θύννους δ' ἁλιῆες·
ἀγρευτῆρες ὄϊς, τρήρωνας ἕλον δονακῆες·
ἄρκτον ἐπακτῆρες, καὶ μορμύρον ἀσπαλιῆες·
τίγριν δ' ἱππῆες, καὶ τριγλίδας ἰχθυβολῆες· 75
κάπριον ἰχνευτῆρες, ἀηδόνας ἰξευτῆρες.
ἀλλὰ σύ μοι, Νηρεῦ, καὶ δαίμονες Ἀμφιτρίτης,
ἠδὲ φιλορνίθων Δρυάδων χορὸς ἱλήκοιτε.
δὴ γὰρ ἐπιστροφάδην με φίλαι καλέουσιν ἀοιδαί·
δαίμοσι θηροφόνοισι παλίντροπος ἔρχομ' ἀείσων. 80

Πρῶτα μὲν αἰζηοὶ μή μοι μάλα πίονες ἔστων·
ἦ γάρ τε σκοπέλοισι θορεῖν μέγ' ὑπείροχον ἵπποις
χρειὼ ἀναγκαίη, χρειὼ δ' ἄρα τάφρον ἀλέσθαι·
δηθάκι δ' ἐν δρυμοῖσιν ἀνάγκη θῆρα δίεσθαι,
γούνασ' ἐλαφρίζοντα καὶ εὐφόρτοις μελέεσσι. 85
τῷ μὴ πιαλέοι θῆρης ἐπὶ μῶλον ἴοιεν,
μηδέ τι λεπταλέοι· καὶ γάρ ποτε δηρίσασθαι
θηρσὶν ἐνυαλίοις χρειὼ πολυαγρέα φῶτα:
τοὔνεκά μοι δέμας ὧδε κερασσάμενοι φοιτώντων.

ἀμφότερον κραιπνοί τε θέειν, σθεναροί τε μάχεσθαι. 90
καὶ δ' ἄρα δεξιτερῇ μὲν ἐπικραδάοιεν ἄκοντας
ἀμφιδύμους, ταναούς, δρεπάνην δ' ἐπὶ μεσσόθι ζώνης·
καὶ γὰρ καὶ θήρεσσι πικρὸν φόνον ἐντύνοιντο,
καί τε κακῶν φορέοιεν ἀλεξητήρια φωτῶν·
λαιῇ δ' αὖ πεζὸς μὲν ἄγοι κύνας, ἱππελάτης δὲ 95
ἵππων ἰθύνειε κυβερνητῆρα χαλινόν.
εὐσταλέως δὲ χιτῶνα καὶ εἰς ἐπιγουνίδα πήξας
ἑλκέσθω, σφίγγοιτο δ' ἐπημοιβοῖς τελαμῶσιν·
αὐχένος αὖθ' ἑκάτερθε παρήορον ἐκ παλαμάων
εἷμα περιστέλλοιτ' ὀπίσω σθεναρῶν ὑπὲρ ὤμων, 100
ῥήϊον ἐς κάματον· γυμνοῖσι δὲ ποσσὶν ὁδεύειν
κείνους, τοῖσιν ἴχνη μέλεται δυσδερκέα θηρῶν,
ὄφρα κε μὴ θήρεσσιν ἀπ' ὄμματος ὕπνον ἕλοιτο
ἠχὴ τριβομένων λιπαροῖς ὑπὸ ποσσὶ πεδίλων.
δ' ἄρα λωπὸς ἔχειν μάλα λώϊον, οὕνεκεν εἷμα 105
πολλάκι κινύμενον πνοιῇ κελάδοντος ἀήτου
θῆρας ἀνεπτοίησεν, ἀνήϊξαν δὲ φέβεσθαι.
ὧδε μὲν εὖ στέλλοιντο θοὸν δέμας ἀγρευτῆρες·
τοίους γὰρ φιλέει Λητωϊὰς Ἰοχέαιρα.
Ἄλλοτε δ' ἀλλοίην ὥρην ἐπὶ θῆρας ἰόντων· 110
ἦμος ἱσταμένοιο, καὶ ἦμος ἀνομένοιο,
καὶ μεσάτου, ποτὲ δ' ἑσπερίου, ποτὲ δ' αὖτε καὶ ὄρφνῃ
θῆρας ὑπ' ἀκτίνεσσι σεληναίης ἐδάμασσαν.
ἠὼς μὲν τέταται περιδέξιος ἀγρευτῆρι,
πᾶσα γαληνιόωσα πανηματίοισι δρόμοισιν, 115
εἴαρι φυλλοβόλῳ, καὶ φυλλοχόῳ φθινοπώρῳ·
ἔξοχα γὰρ τελέθουσι καὶ ἵπποις, καὶ μερόπεσσι,
καὶ κυσὶν ὠμηστῇσι θέειν εὔκραέες ὧραι
εἴαρι χρυσείῳ, κρυερῶν νεφέων ἐλατῆρι,
ὁππότε ποντοπόροισι βατὴ πλώουσι θάλασσα, 120
ἄργυφα τειναμένοισι λινοπτερύγων ὅπλα νηῶν·
ὁππότε γαῖα βροτοῖσι φυτηκομέουσι γέγηθεν,
ὁππότε καὶ καλύκεσσι καὶ ἄνθεσιν ἄμματα λύει·
ἢ πάλιν ἐσχατίῃσιν ὀπωρινῇσι τροπῇσιν,

ἡνίκα δῶμα τέθηλεν ὀπωρολόγοιο γεωργοῦ, 125
καρπὸς Ἀθηναίης λιπαρὴν ὅτε γαυλίδα πλήθει,
καὶ βότρυν ἡμερίδων θλίβων ἐπιλήνια χαίρει,
σίμβλα μελισσάων ὅτε λείρια κηρία βρίθει.
χείματι δ' ἐν μεσάτῳ μέσου ἤματος ἀγρώσσοιο,
εὖτέ τις ἐν δρυμοῖσιν ὑπὸ σπήλυγγι λιασθεὶς 130
κάρφεα λεξάμενός τε, καὶ ὠκύμορον φλόγα νήσας,
ἄγχι πυρὸς κλινθεὶς ὡπλίσσατο δόρπον ἀμορβός.
ἐν δὲ θέρει χρειὼ φυγέειν φλογόεσσαν ἐνιπὴν,
ἄζην τ' ἠελίου· κέλομαι δ' ἐπ' ἄεθλον ἱκάνειν
πρώτῃ ὑπ' ἀμφιλύκῃ, ὅθ' ἑωθινὸν ἀγροιῶται 135
ἰσοβεῆος ἔνερθεν ὑπ' εὐποίητον ἐχέτλην
γειοτόμον δαμάλῃσιν ἐπιθύνουσιν ἄροτρον·
ἢ πάλιν ἑσπερίῃσιν, ὅτ' ἠέλιος ζυγὰ κλίνῃ,
ὁππότε σημαίνουσιν ἑαῖς ἀγέλῃσι νομῆες,
εὖτε καταστείχουσιν ἐπὶ σφετέρους πάλι σηκοὺς 140
βριθόμεναι μαζούς τε, καὶ οὔθατα κυμαίνουσαι·
οἱ δ' ἀπὸ λαϊνέων ἄμοτον προθορόντες ἐναύλων
πάντες ἑαῖσι φίλῃσι περισκαίρουσι τεκούσαις·
ἀμφὶ μὲν εὐγλήνους δαμάλας βλοσυρώπεες μόσχοι,
αὐτὰρ εὐκραίρους οἵας περὶ βληχάδας ἀμνοὶ, 145
μηκάδας αὖτ' ἔριφοι, καὶ φορβάδας ὠκέες πῶλοι.
Καὶ μὴν τόσσα φέροιντο ποτὶ κνημοὺς ξυλόχους τε
ἐργοπόνοι κρατεροὶ θήρης ἐρικυδέος ὅπλα,
ἔντεά τ' εὐθήροιο μέγα πνείοντα φόνοιο·
δίκτυά τε, σχαλίδας τε, βρόχων τε πολύστονα δεσμὰ, 150
ἄρκυας, εὐστρεφέας τε λύγους, ταναόν τε πάναγρον,
αἰχμὴν τριγλώχινα, σιγύνην εὐρυκάρηνον,
ἅρπαλαγον, κάμακάς τε, καὶ εὔπτερον ὠκὺν ὀϊστὸν,
φάσγανα, βουπλῆγάς τε, λαγωοφόνον τε τρίαιναν,
ἀγκυλίδας σκολιὰς, μολιβοσφιγέας τε κορώνας, 155
σπαρτόδετον μήρινθον, εὐπλεκτόν τε ποδάγρην,
ἅμματά τε, στάλικάς τε, πολυγλήνόν τε σαγήνην.
Ἵππους δ' ἐς θήρην μέγα κυδήεντας ἀγέσθων
ἄρσενας, οὐ μόνον ὅτι χερείονές εἰσι πόδεσσι

θηλύτεραι τελέειν δολιχὸν δρόμον ἐν ξυλόχοισιν, 160
ἀλλ' ὅτ' ἀλεύασθαι χρειὼ φιλοδέμνιον ἦτορ
ἵππων ὠκυπόδων, ἀπὸ δ' ἱππάδα τηλόσ' ἐρύκειν,
ὄφρα κε μὴ χρεμέθωσι λιλαιόμενοι φιλότητος,
καί τ' ἀΐοντ' αὐδὴν κρυερὴν φύζανδε νέωνται
νεβροὶ, δορκαλίδες τε θοαὶ, καὶ δειμαλέος πτώξ. 165
Ιππων δ' αἰόλα φῦλα· τόσ' ἔθνεα μυρία πώλων
ὅσσα βροτοῖσι γένεθλα δεδασμένα σῖτον ἔδουσιν·
ἀλλ' ἔμπης ἐρέω, τόσσοι μετὰ πᾶσι κραταιοὶ,
ὅσσοι θ' ἱππαλέοισιν ἀριστεύουσιν ὁμίλοις·
Τυρσηνοὶ, Σικελοὶ, Κρῆτες, Μάζηκες, Αχαιοὶ, 170
Καππαδόκαι, Μαῦροι, Σκυθικοὶ, Μάγνητες, Επειοὶ,
Ιονες, Αρμένιοι, Λίβυες, Θρήϊκες, Ερεμβοί.
Ιππον δ' ἐν πάντεσσι πανέξοχον ἐφράσσαντο
ἴδμονες ἱπποδρόμων καὶ βουκολίων ἐπίουροι,
εἴδεσιν ὃς τοίοισιν ὅλον δέμας ἐστεφάνωται. 175
βαιὸν ὑπὲρ δειρῆφι μετήορον ὕψι κάρηνον
ἀείροι, μέγας αὐτὸς ἐὼν περιηγέα γυῖα.
ὕψι κάρη, νεάτην δὲ γένυν ποτὶ δειράδα νεύοι·
εὐρὺ πέλοι φαιδρόν τε μεσόφρυον, ἐκ δ' ἄρα κόρσης
ἀμφὶ μέτωπα τριχῶν πυκινοὶ σείοιντο κόρυμβοι. 180
ὄμμα τορὸν, πυρσωπὸν, ἐπισκυνίοισι δαφοινόν·
εὐρεῖαι ῥῖνες, στόμα δ' ἄρκιον, οὔατα βαιά·
γυραλέη δειρὴ τελέθοι λασιαύχενος ἵππου,
ὡς ὅτε χαιτήεσσα λόφον νεύει τρυφάλεια.
πουλὺ πέλοι στέρνον, δολιχὸν δέμας, εὐρέα νῶτα, 185
καὶ ῥάχις ἀμφίδυμος μέσον ἰσχία πιαίνουσα·
ἐκ δὲ θέοι πολλὴ μετόπισθε τανύτριχος οὐρή·
μηροὶ δ' εὐπαγέες, μυώδεες, αὐτὰρ ἔνερθεν
ὀρθοτενεῖς δολιχοί τε ποδῶν περιμήκεες αὐλοὶ,
καὶ μάλα λεπταλέοι, καὶ σαρκὶ λελειμμένα κῶλα, 190
οἷα τανυκραίροισιν ἀελλοπόδεσσ' ἐλάφοισι·
καὶ σφυρὸν ἀγκλίνοιτο, θέοι δὲ περίδρομος ὁπλὴ
ὕψι μάλ' ἐκ γαίης, πυκινὴ, κερόεσσα, κραταιή.
τοῖός μοι βαίνοι κρατερὴν θήρειον ἐνυὼ

θυμαίνων, συνάεθλος ἀρήϊος, ὄβριμος ἵππος· 195
Τυρσηνοὶ τοιοίδε, καὶ Ἀρμένιοι, καὶ Ἀχαιοὶ,
Καππαδόκαι τε κλυτοὶ Ταύρου προπάροιθε νέμονται.
θαῦμα δὲ Καππαδόκεσσι μέγ' ἔδρακον ὠκυπόδεσσιν·
εἰσόκε μὲν νεογιλὸν ὑπὸ στομάτεσσιν ὀδόντα,
καὶ γλαγερὸν φορέωσι δέμας, τελέθουσ' ἀμενηνοί· 200
κραιπνότεροι δὲ πέλουσιν, ὅσῳ μάλα γηράσκουσι.
κείνους ἐς πόλεμον μεγαλήνορα θωρήσσοιο,
αἴθωνάς τ' ἐπὶ θῆρας, ἐπεὶ μάλα θαρσήεντες
ὅπλοις ἀντιάαν, πυκινήν ῥῆξαί τε φάλαγγα,
θηρσί τ' ἐνυαλίοισιν ἐναντία δηρίσασθαι· 205

Πῶς μὲν γάρ τε μάχαισιν ἀρήϊος ἔκλυεν ἵππος
ἦχον ἐγερσίμοθον δολιχῶν πολεμήϊον αὐλῶν;
ἢ πῶς ἄντα δέδορκεν ἀταρμύκτοισιν ὀπωπαῖς
αἰζηοῖσι λόχον πεπυκασμένον ὁπλίτῃσι,
καὶ χαλκὸν σελαγεῦντα, καὶ ἀστράπτοντα σίδηρον, 210
καὶ μάθεν εὖτε μένειν χρειὼ, πότε δ' αὖτις ὀρούειν,
καὶ μάθεν εἰσαΐειν κρατερὸν σύνθημα λοχαγῶν;
πολλάκι καὶ δηΐων ἀνδρῶν ἐπελάσσετο πύργοις
ἤρεμος, αἰγλήεσσαν ὑπόπτερον εὖτε βροτοῖσιν
ἀσπὶς ὑπὲρ κεφαλῆς ἐπικάρσιον ἀσπίδ' ἐρείδει, 215
ὁππότ' ἐέλδωνται δηΐων πόλιν ἐξαλαπάξαι,
καὶ πεδίον τεύχωσι μετήορον ἐπταβόειον,
δαιδαλέον, πυκινὸν, πολυόμφαλον, ἀντία δ' αἴγλη
χαλκοῦ ἀποθρώσκει φαεθοντιάς· αἶψα δ' ὀπίσσω
κλινομένης ἀκτῖνος ἀπαστράπτει πολὺς αἰθήρ. 220

Ἵπποις μὲν περίαλλα φύσις πόρε τεχνήεσσα
ἡμερίων κραδίην, καὶ στήθεσιν αἰόλον ἦτορ.
αἰὲν γινώσκουσιν ἐὸν φίλον ἡνιοχῆα,
καὶ χρεμέθουσιν ἰδόντες ἀγακλυτὸν ἡγεμονῆα,
καὶ πολέμοισι πεσόντα μέγα στενάχουσιν ἑταῖρον. 225
ἵππος ἐν ὑσμίνῃ ῥῆξέν ποτε δεσμὰ σιωπῆς,
καὶ φύσιος θεσμοὺς ὑπερέδραμε, καὶ λάβεν ἠχὴν
ἀνδρομέην, καὶ γλῶσσαν ὁμοίϊον ἀνθρώποισιν.
ἵππος ἐνυάλιος δὲ Μακηδονίου βασιλῆος

Βουκεφάλας ὅπλοισιν ἐναντία δηριάασκεν. 230
ἵππος ἐπ᾽ ἀνθερίκων ἔθεεν κούφοισι πόδεσσιν·
ἄλλος ὑπὲρ πόντοιο, καὶ οὐ στεφάνην ἐδίηνεν·
ἵππος ὑπὲρ νεφέων χιμαροκτόνον ἤγαγε φῶτα.
καὶ χρεμέθων ποτὲ πῶλος ὑφ᾽ ἡνιόχοιο δόλοισι
θήκατο τὸν Περσῶν Ασιηγενέων βασιλῆα. 235
ἔξοχα δ᾽ αὖ τίουσι φύσιν· τόδε πάμπαν ἄπυστον
ἐς φιλότητα μολεῖν, τὴν οὐ θέμις· ἀλλὰ μένουσιν
ἄχραντοι μυσῶν, καθαρῆς δ᾽ ἐράουσι κυθείρης.
Εκλυον ὡς προπάροιθε πολυκτεάνων τις ἀνάκτων
καλὸν ἔχεν πεδίοις ἵππων ἀγελαῖον ὅμιλον, 240
τοὺς πάντας μετέπειτα δαμασσαμένη προθελύμνους
ἱππαλέη νοῦσος πρόλιπεν δύο, μητέρα μούνην,
καὶ μητρὸς φιλίης ὑπομάζιον εἰσέτι πῶλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ μέγας ἦν, πειρᾶτο σχέτλιος ἀνὴρ
μητέρα παιδὸς ἑοῖο παρ᾽ ἀγκοίνῃσι βαλέσθαι· 245
τοὺς δ᾽ ὡς οὖν ἐνόησεν ἀναινομένους φιλότητα,
καὶ γάμον ἀμφοτέροισιν ἀπώμοτον, αὐτίκ᾽ ἔπειτα
αἰνὰ τιτυσκόμενος, δολίην ἐπὶ μῆτιν ὕφαινεν,
ἐλπόμενος καλέειν γένος ἵπποισιν παλίνορσον.
ἄμφω μὲν πρώτιστα καλύψατο βυσσοδομεύων 250
ἄλλοισι ῥινοῖς, μετέπειτα δὲ χρῖσεν ἐλαίῳ
πᾶν δέμας εὐώδει, κηώδεϊ· ἔλπετο γὰρ δὴ
ὀδμὴν πρεσβυτέρην ἀπαμαλδῦναι φιλότητος.
καὶ λάθεν, ὦ μάκαρες, ῥέζων κακά· καὶ τετέλεστο
ξυνὸς ἀπόπτυστος θάλαμος στυγερώτατος ἵπποις, 255
οἷος ἐν ἀνθρώποισιν ἐνυμφεύθη προπάροιθε
Καδμεῖος γάμος αἰνὸς ἀλήμονος Οἰδιπόδαο.
οἱ δ᾽ ὅτε γυμνωθέντες ἑὴν ἄτην ἐνόησαν,
λοξῇσιν δ᾽ ἄθρησαν ἀνιάζοντες ὀπωπαῖς,
ἡ μὲν ἄρα τλήμων ἄγονον γόνον, αὐτὰρ ὅγ᾽ αἶψα 260
αἰνογάμος, κακόλεκτρος, ἀμήτορα μητέρα δειλήν,
ὕψι μάλ᾽ ἠέρθησαν ἀμείλιχα φυσιόωντε,
δεσμά τ᾽ ἀπορρήξαντες ἴτην μεγάλα χρεμέθοντες,
οἷα θεοὺς μάκαρας μαρτυρόμενοι κακότητος,

ἀράς τ᾽

ἀρὰς τ' εὐχόμενοι πολυπήμονι νυμφευτῆρι· 265
ὀψὲ δὲ μυρόμενοί τε, καὶ ἄσχετον ἀίσσοντες,
ἀντιπέρην πέτρῃσιν ἑὰς κεφαλὰς ἐλόωντες,
ὅσσα συνηλοίησαν, ἑὸν δ' ἀπὸ φέγγος ἄμερσαν,
αὐτοφόνοι κλίναντες ἐπ' ἀλλήλοισι κάρηνα.
ὧδε φάτις προτέρη κλέος ἵπποισιν μέγ' ἀείδει. 270
Ἵππων δ', ὅσσα γένεθλ' ἀτιτήλατο μυρίος αἶα,
ὠκύτατοι Σικελοὶ, Λιλυβήϊον οἵτε νέμονται,
καὶ τρικάρηνον ὄρος, ὅθι τοι σκέπας Ἐγκελάδοιο,
πυρσοῖς αἰθερίοισιν ἐρευγομένοιο κεραυνοῦ,
Σικανίης Αἴτνης ἀνεκάχλασεν ἀέναον πῦρ. 275
κραιπνότεροι Σικελῶν δὲ παρ' Εὐφρήταο ῥέεθρα
Ἀρμένιοι, Πάρθοι τε βαθυπλόκαμοι τελέθουσιν.
ἀλλ' ἄρα καὶ Πάρθοισι μέγα προφέρουσιν Ἴβηρες
ὠκυτέροισι πόδεσσι κροαίνοντες πεδίοισι·
κείνοισιν τάχα μοῦνος ἐναντίον ἰσοφαρίζοι 280
αἰετὸς αἰθερίοισιν ἐπιθύων γυάλοισιν,
ἢ κίρκος ταναῇσι τινασσόμενος πτερύγεσσιν,
ἢ δελφὶς πολιοῖσιν ὀλισθαίνων ῥοθίοισι.
τόσσον Ἴβηρες ἔασι θοοὶ πόδας ἠνεμόεντας·
ἀλλ' ὀλίγοι, βαιοί τε μένος καὶ ἀνάλκιδες ἦτορ, 285
καὶ δρόμον ἐν παύροισιν ἐλεγχόμενοι σταδίοισιν·
εἴδεα δ' ἀγλαόμορφα κλυτὸν δέμας ἀμφιέσαντο,
ὁπλὴν δ' οὐ κρατερὴν, πηλότροφον, εὐρυπέδιλον.
Μαύρων δ' αἰόλα φῦλα πολὺ προφέρουσιν ἁπάντων
ἀμφὶ δρόμους ταναούς τε, καὶ ἀμφὶ πόνους ἀλεγεινούς· 290
καὶ Λίβυες μετὰ τοὺς δολιχὸν δρόμον ἐκτελέουσιν.
εἴδεα δ' ἀμφοτέροισιν ὁμοίια, πλὴν ὅσον αὖτε
μείζονες εἰσιδέειν Λίβυες κρατεροὶ γεγάασιν.
ἀλλὰ δέμας δολιχοί· πλευρῇσι γὰρ ἀμφὶς ἔχουσι
τῶν ἄλλων πλευρὰ, σπαθίην κλένα θ', οὕνεκεν εἰσὶ 295
πάσσονες εἰσιδέειν καὶ κρείσσονες ἰθὺς ὀρούειν.
ἐσθλοὶ δ' ἠελίου φορέειν πυρόεσσαν ἐρωὴν,
καί τε μεσημβρινὴν δίψους δριμεῖαν ἐνιπήν.
ἵπποι Τυρσηνοὶ δὲ, καὶ ἄπλετα Κρήσια φῦλα,

ἀμφότερον κραιπνοί τε θέειν, δολιχοί τε πέλονται. 300
Μαύρων ὠκύτεροι Σικελοὶ, Σικελῶν δέ τε Πάρθοι,
καὶ χαροποὶ τελέθουσι καὶ ἔξοχον αἰγλήεντες,
καὶ μοῦνοι μίμνουσι μέγα βρύχημα λέοντος.
ἦ γάρ τοι θήρεσσιν ἐπ' ἄλλοις ἄλλα γένεθλα
ἵππων ἄρμενα, πολλὰ τά τοι φράζουσιν ὀπωπαί. 305
στικτοπόδεσσ' ἐλάφοις κυανώπεας ὁπλίζοιο,
ἄρκτοισι γλαυκοὺς, καὶ πορδαλίεσσι δαφοινοὺς,
αἴθωνας δ' ἵππους πυριλαμπέας ἀμφὶ σύεσσιν,
αὐτὰρ ἐριγλήνους χαροποὺς χαροποῖσι λέουσι.
Κάλλει δ' ἐν πάντεσσι πέλει πανυπείροχος ἵππος 310
Νισαῖος, τὸν ἄγουσιν ἐρικτέανοι βασιλῆες,
καλὸς ἰδεῖν, ἁταλός τε φέρειν εὐπειθέϊ δεσμῷ,
βαιὸς μὲν κεφαλὴν, πολλὸς δὲ βαθύτριχα δειρὴν,
κυδιόων ἑκάτερθε μελιχρώοισιν ἐθείραις.
Ναὶ μὴν ἄλλο γένεθλον ἐπήρατον ὀπήσαιο, 315
στικτὸν, ἀρίζηλον, τοὺς ὄρυγγας καλέουσιν,
ἢ ὅτι καλλικόμοισιν ἐν οὔρεσιν ἀλδήσκουσιν,
ἢ ὅτι πάγχυ θέλουσ' ἐπὶ θηλυτέρῃσιν ὀρούειν.
δοιὰ δ' ἐπ' ὠρύγγων τελέθει πολυανθέα κάλλη.
τοὶ μὲν γὰρ δειρὴν, καλλίτριχά τ' εὐρέα νῶτα 320
γεγράφαται δολιχῇσιν ἐπήτριμα ταινίῃσι,
τίγριες οἷα, θοῆς κραιπνοῦ Ζεφύροιο γενέθλη·
τοὶ δ' ἄρ' εὐτροχάλοισι περίδρομα δαιδάλλονται
σφραγῖσιν πυκινῇσιν, ὁμοίϊα πορδαλίεσσι,
τοὺς ἔτι νηπιάχους γράψαν τεχνήμονες ἄνδρες, 325
αἰθομένῳ χαλκῷ ταναὴν τρίχα πυρσεύοντες.
Δηθάκι δ' ἄλλα βροτοὶ πανεπίφρονα μητίσαντο,
πῶλον ἐπιγράψαι κὰν νηδύϊ μητρὸς ἐόντα.
ὢ πόσση κραδίη, πόσση μερόπεσσι πέλει φρήν.
ἔρξαν ὅπως κ' ἐθέλωσι· θέσαν πολυειδέας ἵππους, 330
μητρὸς ἔτι γλαγερῇσι περισχομένους λαγόνεσσιν.
ὁππότε θηλυτέρην γὰρ ἕλῃ φιλοτήσιος ὁρμὴ,
ἵππον δ' ἐγγὺς ἰόντα κλυτὸν μεγαλήτορα μίμνῃ,
δὴ τότε δαιδάλλουσι πόσιν καλὸν, ἀμφὶ δὲ πάντη

πᾶν δέμας εὐστίκτοισι περὶ χροιῇσι γράφουσι, 335
καὶ ποτὶ λέκτρον ἄγουσιν ἐπ' ἀγλαΐῃ κομόωντα.
ὡς δέ τις ἠϊθέων ὑπὸ νυμφοκόμοισι γυναιξὶν
εἵμασιν ἀργεννοῖσι καὶ ἄνθεσι πορφυρέοισι
στεψάμενος, πνείων τε Παλαιστίνοιο μύροιο,
ἐς θάλαμον βαίνῃσιν ὑμὴν ὑμέναιον ἀείδων· 340
ὣς ἵππον στείχοντα, γαμήλιά τε χρεμέθοντα,
πρόσθεν ἑῆς ἀλόχοιο, κλυτὸν πόσιν, ἀφριόωντα
δηρὸν ἐρητύουσι, φίλης λελιημένον εὐνῆς·
ὀψὲ δέ τοι μεθιᾶσιν ἐπήρατον ἐς φιλότητα.
ἡ δ' ὑποκυσσαμένη πολυανθέα γείνατο παῖδα, 345
νηδύϊ μὲν πόσιος γόνιμον θορὸν ἀείρασα,
δεξαμένη μορφὴν δὲ πολύχροον ὀφθαλμοῖσι.

Τοῖά νυ κἀκεῖνοι, τοῖσιν δόνακες μεμέληνται,
μηστάθην πυκινοῖσι νοήμασιν ἰξευτῆρες,
ὁππότε δαιδάλλωσι πελῃϊάδεσσι νεοσσούς. 350
εὖτε γὰρ ἐς φιλότητα θοαὶ τρήρωνες ἴωσι
μιγνύμεναι στομάτεσσι βαρυφθόγγοις ἀλόχοισι,
δὴ τότε μῆτιν ὕφαινε κλυτὴν τιθασοτρόφος ἀνήρ·
ἄγχι δὲ θηλυτέρῃσιν ἐθήκατο δαίδαλα πολλὰ,
εἵματα πορφύρεα· ταὶ δὲ κλιδὸν ὄσσε βαλοῦσαι, 355
θυμὸν ἰαινόμεναι τίκτουσ' ἁλιπόρφυρα τέκνα.

Ναὶ μὴν ὧδε Λάκωνες ἐπίφρονα μητίσαντο
αἷσι φίλαις ἀλόχοις, ὅτε γαστέρα κυμαίνωσι.
γράψαντες πινάκεσσι πέλας θέσαν ἀγλαὰ κάλλη,
τοὺς πάρος ἀστράψαντας ἐν ἠμερίοισιν ἐφήβους, 360
Νιρέα, καὶ Νάρκισσον, ἐϋμελίην θ' Ὑάκινθον,
Κάστορά τ' εὐκόρυθον, καὶ ἀμυκοφόνον Πολυδεύκην,
ἠϊθέους τε νέους, οἵ τ' ἐν μακάρεσσιν ἀγητοὶ,
Φοῖβον δαφνοκόμην, καὶ κισσοφόρον Διόνυσον·
αἱ δ' ἐπιτέρπονται πολυήρατον εἶδος ἰδοῦσαι, 365
τίκτουσίν τε καλοὺς ἐπὶ κάλλεϊ πεπληγυῖαι.

Τοῖα μὲν ἀμφ' ἵπποισιν· ἀτὰρ κατάβηθι φίλη φρὴν
οἶμον ἐπὶ σκυλάκων, τόσσοι τ' ἐπὶ πᾶσι κύνεσσιν
ἔξοχ' ἀρίζηλοι, μάλα τ' ἀγρευτῆρσι μέλονται.

Παίονες, Αὔσονιοι, Κᾶρες, Θρήϊκες, Ἴβηρες, 370
Ἀρκάδες, Ἀργεῖοι, Λακεδαιμόνιοι, Τεγεῆται,
Σαυρομάται, Κελτοὶ, Κρῆτες, Μάγνητες, Ἐπειοὶ
ὅσσοι τ᾽ Αἰγύπτοιο πολυψαμάθοισιν ἐπ᾽ ὄχθαις
βουκολίων οὖροι, Λοκροὶ, χαροποί τε Μολοσσοί.

Εἰ δέ νύ τοι κεράσαι φίλον ἔπλετο δῖα γένεθλα, 375
εἴαρι μὲν πρώτιστα λέχος πόρσυνε κύνεσσιν·
εἴαρι γὰρ μᾶλλον φιλοτήσια μέμβλεται ἔργα
θηρσί τε καὶ σκυλάκεσσι, καὶ οὐλομένοισι δράκουσιν,
ἠερίοις τ᾽ ὄρνισι, καὶ εἰναλίοις νεπόδεσσιν.
εἴαρι μὲν χολόεντος ἔχις πεφορυγμένος ἰοῦ 380
ἵκτο λέχος ποτὶ θῖνα θαλασσαίης ἀλόχοιο.
εἴαρι πόντος ὅλος δὲ περισμαραγεῖ κυθερείῃ,
καὶ νέποδες γαμέοντες ἐπιφρίσσουσι γαλήνῃ·
εἴαρι καὶ τρήρωνες ἐπιθύουσι πελείαις,
ἵπποι δ᾽ ἀγραύλοις ἐπὶ φορβάσιν ὁπλίζονται, 385
ταῦροι δ᾽ ἀγροτέρας ἐπὶ πόρτιας ὁρμαίνουσι,
καὶ κτίλοι εἱλικόεντες ἐν εἴαρι μηλοβατεῦσι,
καὶ κάπροι πυρόεντες ἐποχμάζουσι σύεσσι,
καὶ χίμαροι λασίῃσιν ἐφιππεύουσι χιμαίραις.
καὶ δ᾽ αὐτοῖς μερόπεσσιν ἐν εἴαρι μᾶλλον ἔρωτες· 390
εἴαρι γὰρ πάνδημος ἐπιβρίθει Κυθέρεια.

Ἔθνεα σοὶ δὲ κυνῶν θαλαμηπολέοντι μελέσθω
ἄρμενά τ᾽ ἀλλήλοισιν, ἐοικότα τ᾽ ἔξοχα φῦλα.
Ἀρκάδας Ἠλείοις ἐπιμίσγεο, Παίοσι Κρῆτας,
Κᾶρας Θρηϊκίοις, Τυρσηνὰ γένεθλα Λάκωσι, 395
Σαρματικόν τε πόσιν φορέοις πρὸς Ἰβηρίδα νύμφην.
ὧδε μὲν εὖ κεράσειας. ἀτὰρ πολὺ φέρτατα πάντων
φῦλα μένει μονόφυλα, τά τ᾽ ἔξοχα τεκμήραντο
ἄνδρες ἐπακτῆρες· τὰ δὲ μυρία φῦλα πέλονται,
τῶν ἄμοθεν μορφαί τε καὶ εἴδεα τοῖα πελέσθων. 400

Μηκεδανὸν κρατερὸν δέμας, ἄρκιον ἠδὲ κάρηνον,
κοῦφον, εὔγληνον, κυαναὶ στίλβοιεν ὀπωπαί·
κάρχαρον, ἐκτάδιον τελέθοι στόμα, βαιὰ δ᾽ ὕπερθεν
οὔατα λεπταλέοισι περιστέλλοιντ᾽ ὑμένεσσι·

δειρὴ μηκεδανὴ, καὶ στήθεα νέρθε κραταιὰ, 405
εὐρέα· τὼ πρόσθεν δέ τ' ὀλιζοτέρω πόδε ἔστων,
ὀρθοτενεῖς κώλων ταναοὶ δολιχήρεες ἱστοὶ,
εὐρέες ὠμοπλάται, πλευρῶν ἐπικάρσια ταρσὰ,
ὀσφύες εὔσαρκοι, μὴ πίονες· αὐτὰρ ὄπισθε
στριφνή τ' ἐκτάδιός τε πέλοι δολιχόσκιος οὐρή. 410
τοῖοι μὲν ταναοῖσιν ἐφοπλίζοιντο δρόμοισι
δόρκοις, ἠδ' ἐλάφοισιν, ἀελλόποδί τε λαγωῷ.

Θοῦροι δ' αὖθ' ἕτεροι, τοῖσιν μενεδήϊος ἀλκὴ,
ὅσσοι καὶ ταύροισιν ἐπέχραον ἠϋγενείοις,
καὶ σύας ὑβριστῆρας ἐπαΐξαντες ὄλεσσαν, 415
ὅσσοι μηδὲ λέοντας ἐοῦς τρείουσιν ἄνακτας,
ζατρεφέες, πρώνεσσιν ἐοικότες ἀκρολόφοισι.
σιμότεροι μὲν ἔασι προσώπατα, δεινὰ δ' ὕπερθε
νεύει ἐπισκυνίοισι μεσόφρυα, καὶ πυρόεντες
ὀφθαλμοὶ χαροπῇσιν ὑποστίλβοντες ὀπωπαῖς· 420
ῥινὸς ἅπας λάσιος, κρατερὸν δέμας, εὐρέα νῶτα·
κραιπνοὶ δ' οὐ τελέθουσιν, ἀτὰρ μένος ἔνδοθι πολλὸν,
καὶ σθένος ἄφρασον, κραδίη καὶ θυμὸς ἀναιδής.

Ες μέν νυν θήρην ὁπλίζεο τοῖα γένεθλα
αἰχμητῶν σκυλάκων, τοὶ κνώδαλα πάντα δίονται. 425
χροιαὶ δ' ἀργενναί τε κακαὶ μάλα, κυάνεαί τε·
οὔτε γὰρ ἠελίοιο φέρειν μένος ὦκα δύνανται
οὔτε νιφοβλήτοιο μένος πολυχειμέρου ὥρης.
κεῖνοι δ' ἐν πάντεσσιν ἀριστεύουσι κύνεσσι,
τοῖς ἴκελοι μορφαὶ μάλα θήρεσιν ὠμηστῇσι, 430
μηλοφόνοισι λύκοις, ἢ τίγρεσιν ἠνεμοέσσαις
ἢ καὶ ἀλωπεκέεσσι, θοαῖσί τε πορδαλίεσσιν,
ἢ ὁπόσοι δήμητρι πανείκελον εἶδος ἔχουσι
σιτόχροοι· μάλα γάρ τε θοοὶ κρατεροί τε πέλονται.

Εἰ δὲ νύ τοι πινυτὴ σκυλακοτροφίη μεμέληται, 435
μήποτ' ἀμέλγεσθαι σκύλακας νεοθηλέϊ μαζῷ
αἰγῶν, ἢ προβάτων, μηδ' οἰκιδίῃσι κύνεσσιν·
ἦ γάρ τοι νωθροί τε καὶ οὐτιδανοὶ βαρύθοιεν·
ἀλλ' ἐλάφων ἤ που μαζῷ, τιθασοῦ τε λεαίνης,

ἤ που δορκαλίδων, ἢ νυκτιπόροιο λυκαίνης· 440
ὧδε γὰρ ἂν κρατεροὺς τε καὶ ὠκέας ἔξοχα θείης,
εἰδομένους αὐτῇσι γαλακτοφόροισι τιθήναις.
Αὐτὰρ νηπιάχοισιν ἐπ' οὐνόματα σκυλάκεσσι
βαιὰ τίθει, θοὰ πάντα, θοὴν ἵνα βάξιν ἀκούῃ.
ἵπποισι κρατεροῖσι δ' ὁμήθεες ἀγρευτῆρες 445
ἐξέτι νηπιάχων ἔστων, μερόπεσσί τε πᾶσιν
ἠθάδιοι φίλιοί τε, μόνοισι δὲ θήρεσιν ἐχθροί·
μηδ' ὑλάειν ἐθέλοιεν, ἐπεὶ μάλα θηρευτῆρσι
σιγὴ τέθμιός ἐστι, πανέξοχα δ' ἰχνευτῆρσιν.
Εἴδεα δὲ στιβίης δυσδερκέος ἔπλετο δισσὰ, 450
ἀνδρῶν, ἠδὲ κυνῶν. μέροπες μὲν ἄρ' αἰολόβουλοι
ὄμμασι τεκμήραντο, καὶ εὖ φράσσαντο κέλευθα·
μυξωτῆρσι κύνες δὲ πανίχνια σημήναντο.
καὶ μὴν ἀνθρώποισι πέλει περιδέξιος ὥρη
χειμερίη, στείβουσι δ' ἀμοχθήτοισιν ὀπωπαῖς, 455
οὕνεκα καὶ νιφετοῖσι γεγραμμένα πάνθ' ἅμ' ὁρᾶται,
καὶ πηλοῖσι μένει τετυπωμένα δείκελα ταρσῶν.
ἐχθρὸν ἔαρ δὲ κύνεσσι, φίλον δὲ πέλει μετόπωρον·
εἴαρι γὰρ βοτάνῃσιν ἅδην ποιητρόφος αἶα
ἄνθεσι πληθύει τε πολύπνοος, ἀμφὶ δὲ πάντη 460
εὐστέφανοι λειμῶνες ἀνήροτα πορφύρουσι,
καὶ πᾶσαν στιβέεσσιν εὐρίνοισι κύνεσσιν
ὀδμὴν ἡγήτειραν ἀμαλδύνουσιν ἄρουραι.
αὐτὰρ ἐν εὐκάρπῳ γλυκεροσταφύλῳ φθινοπώρῳ
ποῖαι καὶ βοτάναι καί τ' ἄνθεα γηράσκουσι, 465
γυμνὴ δὲ σκυλάκεσσι μένει θήρειος ἀϋτμή.
Ἔστι δέ τι σκυλάκων γένος ἄλκιμον ἰχνευτήρων,
βαιὸν, ἀτὰρ μεγάλης ἀντάξιον ἔμμεν' ἀοιδῆς·
τοὺς τράφεν ἄγρια φῦλα Βρετανῶν αἰολονώτων,
αὐτὰρ ἐπικλήδην σφὰς Ἀγασσαίους ὀνόμηναν: 470
τῶν ἤτοι μέγεθος μὲν ὁμοίιον οὐτιδανοῖσι
λίχνοις οἰκιδίοισι τραπεζήεσσι κύνεσσι,
γυρὸν, ἀσαρκότατον, λασιότριχον, ὄμμασι νωθές·
ἀλλ' ὀνύχεσσι πόδας κεκορυθμένον ἀργαλέοισι,

καὶ θαμινοῖς κυνοδοῦσιν ἀκαχμένον ἰοφόροισι. 475
ῥίνεσι δ' αὖτε μάλιστα πανέξοχός ἐστιν Ἀγασσεὺς,
καὶ στιβίῃ πανάριστος, ἐπεὶ κατὰ γαῖαν ἰόντων
ἴχνιον εὑρέμεναι μέγα δὴ σοφὸς, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν
ἴδμων ἠερίην μάλα σημήνασθαι ἀϋτμήν.
Καί τις ἐπακλήρων πειρηθῆναι σκυλακήων 480
ἱμείρων, προπάροιθε πυλάων αἰπεινάων
ἢ νέκυν, ἢ ζώοντα φέρει παλάμῃσι λαγωόν·
ἑρπύζει δὲ πάροιθε παραιβαδὸν ἀτραπιτοῖο,
πρῶτα μὲν ἰθεῖαν, μετέπειτα δὲ δοχμὸν ἐλαύνων,
λαιῇ, δεξιτερῇ, σκολιὴν ὁδὸν ἀμφὶς ἑλίσσων. 485
ἀλλ' ὅτε δὴ μάλα πολλὸν ἀπ' ἄστεος ἠδὲ πυλάων
ἔλθῃ, δὴ τότε βόθρον ὀρυξάμενος κατέθαψε·
νοστήσας δ' ἐπὶ ἄστυ, παλίσσυτος αὐτίκ' ἀγινεῖ
ἀτραπιτοῖο πέλας κύνα μέρμερον· αὐτὰρ ὅγ' αἶψα
ὠρίνθη, φριμάα τε λαγωείης ὑπ' ἀϋτμῆς· 490
ἴχνια μαστεύει δὲ κατὰ χθονὸς, οὐδὲ μάλ' εὑρεῖν
ἱμείρων δύναται, μάλα δ' ἀσχαλόων ἀλάληται·
ὡς δ' ὅτε τις κούρη δέκατον περὶ μῆνα σελήνης
πρωτοτόκος λοχίῃσιν ὑπ' ὠδίνεσσι τυπεῖσα,
λύσατο μὲν πλοκάμους, λῦσεν δ' ἀπὸ δαίδαλα μαζῶν, 495
ἣ δ' ἀχίτων, δειλή τε, καὶ ἀκρήδεμνος ἐοῦσα
στρωφᾶται πάντῃ κατὰ δώματα, καὶ μογέουσα
ἄλλοτε μὲν πρόδομον μετανίσσεται, ἄλλοτε δ' αὖτε
ἐς λέχος ἰθύει, ποτὲ δ' ἐν κονίῃσι ῥιφεῖσα
κωκύει ῥοδέῃσιν ἐπισμήχουσα παρειαῖς· 500
ὣς ὅγε θυμοβόροισιν ἀνιάζων ὀδύνῃσι
τῇ καὶ τῇ θύνει τε καὶ ἑξείης ἐρεείνει
πάντα λίθον, καὶ πάντα λόφον, καὶ πᾶσαν ἀταρπὸν,
δένδρεά θ', ἡμερίδας τε καὶ αἱμασιὰς καὶ ἀλωάς.
ἀλλ' ὁπότ' ἴχνεος ὀψὲ διηερίοιο τυχήσῃ, 505
καγχαλάᾳ, κνυζεῖ τε κεχαρμένος, οἷά τε τυτθαὶ
σκιρτῶσιν δαμάλαι περὶ πόρτιας οὐθατοέσσας·
ὣς καὶ τῷ μάλα θυμὸς ἐχήρατο, σευόμενος δὲ
εἰλεῖται σκολιοῖσιν ἐπεμβεβαὼς πεδίοισιν.

οὐδ' ἀπό μιν πλάγξαις, οὐδ' εἰ μάλα τηλόσ' ἐλαύνοις· 510
ἰθύνει δ' ἀπρὶξ γλυκερῆς δεδραγμένος ὀδμῆς,
εἰσόκε τέρμα πόνοιο, καὶ εἰς βαλβῖδα περήσῃ.
εἰ δέ μιν ὁπλίσσειας ἀθηρεύτοισι λαγωοῖς,
λάθρῃ μὲν πελάει, μετὰ δ' ἴχνιον ἴχνει ἐρείδει,
βαιὸς ὑφ' ἡμερίσιν κεκαλυμμένος ἢ καλάμῃσιν, 515
οἷά τε ληϊστὴρ ἐριφοκλόπος, ὅστε νομῆα
ὑπνώοντα πέλας δεδοκημένος ἠρέμας ἕρπει·
ἀλλ' ὅτε δὴ λόχμῃσι λαγωείῃσι πελάσσῃ,
ῥίμφ' ἔθορεν τόξῳ ἐναλίγκιος, ἠὲ δράκοντι
συρικτῇ, τὸν ὄρινεν ἑῆς πάρος ἀτρεμέοντα 520
ἰοδόκου χειῆς ἀμαλητόμος, ἤ τις ἀροτρεύς·
ὣς ὅγε καγχαλόων ὠκὺς θόρεν. εἰ δὲ τυχήσῃ,
ῥεῖά μιν ὀξυτέροισι δαμασσάμενος ὀνύχεσσι,
καὶ γενύεσσιν ἑλὼν φόρτον μέγαν ἀντιάσειεν,
ὦκα φέροι μογέων τε, βαρυνόμενός τε πελάζοι. 525
οἵη δ' ἐκ ληΐοιο φέρει θέρος ἀμητοῖο,
βριθομένη πυρῷ τε μετ' αὔλιον εἶσιν ἀπήνη·
τὴν δ' ἐσιδόντες ὄρουσαν ἀολλέες ἀγροιῶται,
πρόπροθι δ' ἀντήσαντες, ὁ μὲν κύκλοισιν ἐρείδει,
ἄλλος ὑπερτερίῃ, ὁ δ' ἀν' ἄξονα βουσὶν ἀρήγει, 530
εἰς αὖλιν δὲ μολόντες ἐλύσανθ' ἰσοβοῆα,
ταῦροι δ' ἱδρώοντες ἀνέπνευσαν καμάτοιο·
θυμὸς δ' ἠπεδανοῦ μέγ' ἐχήρατο βουπελάταο·
ὣς ὁ μὲν ἱκνεῖται φόρτον γενύεσσιν ἀγινῶν,
αὐτὰρ ὅγ' ἀντιάα κεχαρημένος ὠκὺς ἐπακτὴρ, 535
ἄμφω δ' ἀείρας ἀπὸ μητέρος ὑψόθι γαίης,
κόλποισιν θέτο θῆρα, καὶ αὐτὸν θηροφονῆα.

ΟΠΠΙΑΝΟΥ
ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΩΝ
ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Νῦν δ' ἄγε μοι, Ζηνὸς θύγατερ, καλλίσφυρε Φοίβη,
παρθένε χρυσομίτρη, δίδυμον γένος Ἀπόλλωνι,
εἰπέμεναι, μερόπων τίς, ἀγαθενέων θ' ἡρώων
σῆς ἀπὸ χειρὸς ἄειρε μεγακλέα δήνεα θήρης.
Ἀμφὶ πόδας Φολόης ἀνεμώδεος ἄγρια φῦλα 5
θηρομιγῆ, μερόπων μὲν ἐπ' ἰξὺν, ἀπ' ἰξυόφιν δὲ
ἵππων ἡμιβρότων ἐπιδόρπιον εὕρατο θήρην.
ἐν μερόπεσσι δὲ πρῶτος ὁ Γοργόνος αὐχέν' ἀμέρσας,
Ζηνὸς χρυσείοιο παῖς, κλυτὸς εὕρατο Περσεύς·
ἀλλὰ ποδῶν κραιπνοῖσιν ἀειρόμενος πτερύγεσσι 10
καὶ πτῶκας, καὶ θῶας ἐλάζυτο, καὶ γένος αἰγῶν
ἀγροτέρων, δόρκους τε θοοὺς, ὀρύγων τε γένεθλα,
ἠδ' αὐτῶν ἐλάφων στικτῶν αἰπεινὰ κάρηνα.
ἱππαλέην δ' ἄγρην ὁ φαεσφόρος εὕρατο Κάστωρ,
καὶ τοὺς μὲν κατέπεφνεν, ἐπὶ σκοπὸν ἰθὺς ἄκοντι 15
βαλλόμενος, τοὺς δ' αὖτε θοοῖς ἵπποισιν ἐλαύνων
θῆρας ἕλε ξυλόχοισι μεσημβρινοῖο δρόμοιο.
πρὸς δὲ μόθους θηρῶν κύνας ὥπλισε καρχαρόδοντας
διογενὴς πρῶτος Λακεδαιμόνιος Πολυδεύκης,
καὶ γὰρ πυγμαχίῃσι λυγροὺς ἐναρίξατο φῶτας, 20
καὶ σκυλάκεσσι θοοῖς βαλίους ἐδαμάσσατο θῆρας.
ἔξοχα δ' ἐν σταδίοισιν ὀρειοτέροισι μόθοισιν
Οἰνείδης ἤστραψεν ἐνυάλιος Μελέαγρος.

ἄρκυας αὖτε βρόχους τε, καὶ ἀγκύλα δίκτυα πρῶτος
Ἱππόλυτος μερόπεσσιν ἐπακλήρεσσιν ἔφηνε. 25
Σχοινῆος πρώτη δὲ κλυτὴ θυγάτηρ Ἀταλάντη
θηρσὶ φόνον πτερόεντα συνηβόλος εὕρατο κούρη.
νυκτερίους δὲ λόχους, νυχίην πανεπίκλοπον ἄγρην
Ὠρίων πρώτιστος ἐμήσατο κερδαλεόφρων.

Τόσσοι μὲν θήρης κρατεροὶ πάρος ἡγεμονῆες· 30
πολλοὺς δ' αὖ μετόπισθεν ἔρως ἐδαμάσσατο δριμύς.
οὐ γάρ τις κέντροισι δαμεὶς ἄγρης ἐρατεινῆς
αὖτις ἑκὼν λείψειεν, ἔχει δέ μιν ἄσπετα δεσμά.
οἷος μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπ' ἄνθεσιν εἴαρος ὥρῃ·
οἵη δ' αὖτε θέρευς γλυκερὴ σπήλυγγι χαμεύνη· 35
οἵη δ' ἐν σκοπέλοισιν ἐπακλήρεσσι πάσασθαι
τερπωλή. πόσση δὲ χάρις κείνοισιν ὀπηδεῖ
αὖτις δρεψαμένοισι μελιχρῆς ἄνθος ὀπώρης;
ψυχρὸν δ' ἐξ ἄντροιο προχεύμενον ἄργυφον ὕδωρ
οἷον κεκμηῶσι ποτὸν, γλυκερόν τε λοετρόν; 40
οἷα δ' ἐνὶ ξυλόχοις κεχαρισμένα δῶρα φέρουσιν
ἐν γλαγεροῖς ταλάροισι παρ' αἰπολίοισι νομῆες;

Ἀλλ' ἄγε δὴ ταύρων ζηλήμονα πάγχυ γενέθλην
πρῶτον ἀείδωμεν, καὶ μυρίον ἔξοχα νεῖκος,
οἷον ὑπὲρ θαλάμοιο πανάγρια δηρίσαντο. 45
εἷς βασιλεὺς ἀγέληφι τυραννεύων ὄχ' ἄριστος
βαιοτέροις ταύροις καὶ θηλυτέρῃσιν ἀνάσσει.
πέφρικεν δ' ἀγέλη κεραὸν μέγαν ἡγεμονῆα·
αἱ δ' αὖτε τρομέουσιν ἑὸν πόσιν ἀγριόωντα,
ὁππότε μυκήσαιτ', ἄγριαι βόες. ἀλλ' ὅτ' ἐπ' αὐτῷ 50
ἄλλος ἀποκρινθεὶς ἀγέλης, πλατὺν αὐχένα σείων
ταῦρος ἴῃ, κἀκεῖνος ἄναξ σφετέραισιν ἀνάσσων,
δὴ τότ' ἐπ' ἀμφοτέροισιν ὑπέρβιος ἵστατ' ἐνυώ.
πρῶτα μὲν ἀντίπρωρον ἐς ἀλλήλους ὁρόωντες
ἄγρια θυμαίνοντι χόλῳ μέγα παιφάσσουσι, 55
καὶ πυρόεν πνείουσι, καὶ ἀμῶνται ποσὶ γαῖαν,
οἷα κονιόμενοι, προκαλίζονται δ' ἑκάτερθεν,
ὀξέα κεκλήγοντες ἐνυαλίῃσιν ἀϋταῖς.

αὐτὰρ ἐπεὶ σάλπιγξαν ἐφ' ὑσμίνην ἀλεγεινὴν,
ἄσχετον ἀΐσσουσιν, ἐοῖσι δ' ἄφαρ κεράεσσι — 60
πᾶν δέμας ἀλλήλοιιν ἀμοιβαδὶς οὐτάζουσιν.
οἷα δ' ἐνὶ πτολέμῳ βυθίῳ, ὅτε ναύμαχος Ἄρης
δῆριν ἀείρηται, δοιαὶ πανυπείροχα νῆες
στράπτουσαι θαμινοῖσιν ἐναντίον ὁπλίτῃσιν
ἀντίβιον πρῴρῃσι μετωπαδὸν ἐγχρίμπτονται, — 65
σπερχόμεναι πνοιῇ τε λάβρῳ παλάμῃφί τε ναυτῶν,
ἔντεσι χαλκείοις δὲ περιβρέμεται κτύπος ἀνδρῶν,
νηῶν τ' ἀγνυμένων, στένεται δ' ὅλος οἴδματι Νηρεύς·
τοῖος καὶ ταύροισιν ἐς αἰθέρα δοῦπος ἱκάνει
θεινόντων ἄμοτον καὶ θεινομένων κεράεσσιν, — 70
εἰσόκε δή τις ἕλῃσι φίλην ἑτεραλκέα νίκην.
αὐτὰρ ὅγ' οὔτι φέρει δοῦλον ζυγὸν, αἰδόμενος δὲ
καὶ βαρέα στενάχων ἐπὶ δάσκιον ἤλυθεν ὕλην·
οἷος δ' ἐν σκοπέλοισι περιπλομένων ἐνιαυτῶν
φέρβετ' ὀρειαύλοισιν ἀποσταδὸν ἐν ξυλόχοισιν, — 75
οἷά τις ἀθλεύων. βριαρὸν δ' ὅτε κάρτος ἴδηται
καὶ σθένος ἀμφήριστον, ἀνέκραγεν αὐτίκ' ὄρεσφιν·
αὐτὰρ ὅδ' ἀντήϋσεν, ἐπεσμαράγησέ τε δρυμῶν.
ἀλλ' ὅτε θαρσήσειε κραταιοτέρῃσιν αὐταῖς,
δή ῥα τότ' ἐξ ὀρέων ἐπὶ δήϊον αὐτὸς ἱκάνει· — 80
ῥεῖα δ' ἕλεν· φορβαῖς γὰρ ἑὸν δέμας ἐξήσκησε
τηλόθ' ἐνὶ δρυμοῖσι σθενοβλαβέος κυθερείης.

Εἴδεα πολλὰ πέλει δὲ καὶ ἤθεα μυρία ταύροις.
Αἰγύπτιοι μὲν ἔασι παρ' ὄχθαις ἀγλαοκάρποις
Νείλου πυροφόροιο, πολυσχιδέος ποταμοῖο, — 85
χιόνεοι χροιὴν, μέγεθος πάντων ὄχ' ἄριστοι·
φαίης κεν κατὰ γαῖαν ἴμεν βαθυτέρμονα νῆα.
ἤπια δὲ φρονέουσι καὶ ἠθαλέοι μερόπεσσιν·
ὅ τι βροτοὶ δ' ἐνέπουσι, νεηνίαι εἰσανέχονται.
οἱ Φρύγιοι χροιὴν μὲν ἀριπρεπέες τελέθουσι, — 90
ξανθοί τε, φλογεροί τε, βαθεῖαι δ' αὐχένι σάρκες.
σφαιρωτὸς δ' ἐφύπερθε μετήορος ὕψι κόρυμβος.
ξείνη δ' ἐν κεράεσσι φύσις κείνοισι τέτυκται·

οὐ γάρ τοι κρατερῇσιν ὑπὲρ κεφαλῇσι πέπηγε,
κινοῦσι δὲ κέρατα, καὶ ἐγκλίνουσ' ἑκάτερθε. 95
μώνυχες Αόνιοι, στικτὸν γένος, οἰοκέρωτες,
ἔκ τε μέσου κέρας αἰνὸν ἐπαντέλλουσι μετώπου.
Αρμενίοις δίδυμον μὲν, ἀτὰρ κέρας εἱλικόμορφον
αἰχμῇσιν, μέγα πῆμα, παλίνστροφον ἠέρτηται.
Οἱ Σύριοι ταῦροι δὲ, Χεροννήσοιο γένεθλα, 100
αἰπεινήν θ' οἳ Πέλλαν ἐΰκτιτον ἀμφινέμονται,
αἴθωνες, κρατεροὶ, μεγαλήτορες, εὐρυμέτωποι,
ἄγραυλοι, σθεναροὶ, κερεαλκέες, ἀγριόθυμοι,
μυκηταὶ, βλοσυροὶ, ζηλήμονες, εὐρυγένειοι·
ἀλλ' οὐ πιαλέοι δέμας ἀμφιλαφὲς βαρύθουσιν, 105
οὐδὲ πάλιν λιπόσαρκοι ἑὸν δέμας ἀδρανέουσιν·
ὧδε θεῶν κλυτὰ δῶρα κερασσάμενοι φορέουσιν,
ἀμφότερον κραιπνοί τε θέειν, σθεναροί τε μάχεσθαι.
Κείνους τοι φάτις ἔσκε Διὸς γόνον Ηρακλῆα
καρτερὸν, ἀθλεύοντ' ἀγέμεν πάρος ἐξ Ερυθείης, 110
ὁππότ' ἐπ' Ωκεανῷ δηρίσατο Γηρυονῆϊ,
καὶ κτάνεν ἐν σκοπιῇσιν· ἐπεὶ πόνον ἄλλον ἔμελλεν
οὐχ Ηρῃ τελέειν, οὐδ' Ευρυσθῆος ἐνιπαῖς,
Αρχίππῳ δ' ἑτάρῳ, Πέλλης ἡγήτορι δίης.
ἦ γάρ τοι προπάροιθε παραὶ πόδας Εμβλωνοῖο 115
πᾶν πεδίον πελάγιζεν, ἐπεὶ πολὺς αἰὲν Ορόντης
ἵετ' ἐπειγόμενος, χαροποῦ δ' ἐπιλήθετο πόντου,
δαιόμενος Νύμφης κυανώπιδος Ωκεανίνης·
δήθυνεν δὲ πάγοισι, κάλυπτε δ' ἐρίσπορον αἶαν,
οὔτι θέλων προλιπεῖν δυσέρωτα πόθον Μελιβοίης, 120
οὔρεσί τ' ἀμφοτέρωθε περίδρομος ἐστεφάνωτο
τειναμένοις ἑκάτερθεν ἐπ' ἀλλήλοισι κάρηνα.
ἤϊεν ἀντολίηθε Διόκλειον δέμας αἰπὺ,
ἐκ δ' ἄρα δυσμάων λαιὸν κέρας Εμβλωνοῖο·
αὐτὸς δ' ἐν μεσάτοισιν ἐπαιγίζεν πεδίοισιν 125
αἰὲν ἀεξόμενος, καὶ τείχεος ἐγγὺς ὁδεύων
χέρσον ὁμοῦ καὶ νῆσον, ἐμὴν πόλιν, ὕδασι χεῦεν.
τοὔνεκεν αὐτίκ' ἔμελλε Διὸς γόνος ἀμφοτέροισι

νάματα μετρήσειν ῥοπάλῳ καὶ χερσὶ κραταιαῖς,
ὕδατα δ' ἐκ πεδίοιο διακριδὸν ἰθύνεσθαι 130
εὐπλοκάμου λίμνης, ἠδ' εὐτροχάλου ποταμοῖο.
ἔρξε δὲ πουλὺν ἄεθλον, ἐπεὶ στεφάνην διέκερσεν
ἀμφιβόλων ὀρέων, λῦσεν δ' ἀπὸ λάϊνα δεσμά,
καὶ ποταμὸν προέηκεν ἐρευγόμενον προμολῇσιν,
ἄσχετα κυμαίνοντα, καὶ ἄγρια μορμύροντα. 135
ἴθυνεν δ' ἐπὶ θῖνας, ὁ δ' ἔβραχεν ἤπυτα πόντος,
καὶ Συρίου κονάβησε μέλαν δέμας αἰγιαλοῖο.
οὐ τοίω γ' ἑκάτερθε πολυσμαράγοιο θαλάσσης
ἀντιπόρω ποταμὼ καταβαίνετον ὕδατι λάβρῳ,
ἔνθεν μὲν Βορέαο ταμὼν ἀργῆντα κέλευθα 140
ἂν Σκυθίην Ἴστρος λέλακεν μέγα πάντοθε πάντη,
συρόμενος κρημνοῖσι καὶ ὑδατοπληγέσιν ἄκραις·
τῇ δ' αὖτ' ἐκ Λιβύης ἱερὸν ῥόον Αἰγύπτοιο
ἀμφὶ ἓ ῥηγνύμενον τρομέει ταναηχέα πόντος.
ὡς ποταμὸς κελάρυζε μέγας περὶ θῖνας Ὀρόντης 145
σμερδαλέον μύκημα· πελώρια δ' ἴαχον ἀκταὶ
δεχνύμεναι κόλποισι νεήλυδος οἶδμα θαλάσσης.
γαῖα δ' ἀνέπνευσεν μελανόχροος, οὐθατόεσσα,
κύματος ἐξαναδῦσα, νέον πέδον Ἡρακλῆος.
πάντη δ' εἰσέτι νῦν σταχυηκομόωσιν ἄρουραι, 150
πάντη δ' ἔργα βοῶν θαλερὰς βέβριθεν ἀλωὰς
Μεμνόνιον περὶ νηόν, ὅθ' Ἀσσύριοι ναετῆρες
Μέμνονα κωκύουσι, κλυτὸν γόνον Ἠριγενείης,
ὅν ποτε Πριαμίδῃσιν ἀμυνέμεναι πελάσαντα
θαρσαλέος πόσις ὦκα δαμάσσατο Δηϊδαμείης. 155
ἀλλὰ τὰ μὲν κατὰ κόσμον ἀείσομεν εὐρέα κάλλη
πάτρης ἡμετέρης ἐρατῇ Πιμπληΐδι μολπῇ·
νῦν δὲ παλίντροπος εἰμὶ κλυτὴν θήρειον ἀοιδήν.

Ἔστιν ἀμαιμάκετον φονίοις ταύροισι γένεθλον,
τοὺς καλέουσι Βίσωνας, ἐπεὶ πάτρης τελέθουσι 160
Βιστονίδος Θρήκης· ἀτὰρ ἔλλαχον εἴδεα τοῖα.
Φρικαλέην χαίτην μὲν ἐπωμαδὸν αἰθύσσουσιν
αὐχέσι πιαλέοισι καὶ ἀμφ' ἀταλοῖσι γενείοις·

οἷά τε λαχνήεντες ἀριπρεπὲς εἶδος ἔχουσι
ξανθόκομοι, βλοσυροὶ, θηρῶν μεδέοντε λέοντες. 165
ὀξεῖαι κεράων δὲ πυριγλώχινες ἀκωκαὶ,
χαλκείοις γναμπτοῖσιν ἐπείκελοι ἀγκίστροισιν.
ἀλλ' οὐχ ὡς ἕτεροι συνεναντίον ἀλλήλοισι
νεῦσι στυγερῶν κεράων ἐπικάρσιον αἰχμήν·
ὕπτια δ' εἰσορόωντα πρὸς αἰθέρα φοίνια κέντρα. 170
τοὔνεκεν ὁππότε κέν τιν' ἐπιχρίμψωσι, κιχόντες
ἢ βροτὸν, ἤ τινα θῆρα, μετήορον ἀείρουσι.
γλῶσσα δὲ τοῖς στεινὴ μὲν, ἀτὰρ τρηχεῖα μάλιστα,
οἷα σιδηροβόροιο πέλει τέχνασμα σιδήρου·
γλώσσῃ δ' αἱμάσσοντες ἀπὸ χρόα λιχμάζουσι. 175
Ναὶ μὴν ὠκυπόδων ἐλάφων γένος ἔτρεφεν αἶα
εὐκέραον, μεγαλωπὸν, ἀριπρεπὲς, αἰολόνωτον,
στικτὸν, ἀρίζηλον, ποταμηπόρον, ὑψικάρηνον,
πιαλέον νώτοις, καὶ λεπταλέον κώλοισιν·
οὐτιδανὴ δειρὴ, καὶ βαιοτάτη πάλιν οὐρή· 180
τετράδυμοι ῥῖνες, πίσυρες πνοιῇσι δίαυλοι·
ἀβληχρὴ κραδίη, καὶ θυμὸς ἔσωθεν ἄναλκις,
καὶ κωφαὶ κεράων αἰχμαὶ τόσον ἀντέλλουσιν·
οὔποτε γὰρ κεφαλῆφιν ἐναντία δηρίσαιντο,
οὐ θηρσὶ κρατεροῖς, οὐκ ἀργαλέοισι κύνεσσιν, 185
οὐδ' αὐτοῖς δειλοῖς λασιοκνήμοισι λαγωοῖς.
Τρηχὺς δ' αὖτ' ἐλάφοισιν ἔρως, πολλή τ' ἀφροδίτη,
καὶ θυμὸς ποτὶ λέκτρον ἀναιθόμενος πρόπαν ἦμαρ,
οἷον ἀεὶ θούροισιν ἀλεκτρυόνεσσι μαχηταῖς,
πᾶσίν τ' ἀνθοκόμοις πτεροείμοσιν οἰωνοῖσι. 190
κεύθουσιν λαγόνεσσι δ' ὑπ' αὐτὴν ἔνδοθι νηδὺν
ἀμφιδύμους ὁλκοὺς, τοὺς εἴ κέ τις ἀμήσειεν,
αὐτίκα θῆλυν ἔθηκε· πρόπαν δ' ἀπέρευσε καρήνων
ὀξύκομον κεράων πολυδαίδαλον αἰόλον ἔρνος.
οὐ μὲν ἄρ' εἰς εὐνὴν γάμιος νόμος, οἷά τε θηρσὶ 195
τοῖς ἄλλοις· ξένιοι δὲ πόθοι κείνοισι μέλονται.
οὔτε γὰρ ἑσταότες παρὰ τέμπεσιν ἀγρονόμοισιν,
οὔτ' ἂρ κεκλιμένοι χθαμαλοῖσιν ἐπ' ἄνθεσι ποίης

θηλυτέρης ἐλάφοισιν ὁμιλαδὸν εὐνάζονται·
ἀλλὰ ποσὶ κραιπνοῖσι θέων ἐκίχανε θέουσαν, 200
φεύγουσαν μάρπτει δὲ, καὶ ἄγκας ἔχει παράκοιτιν.
ἀλλ' οὐδ' ὡς παρέπεισε, φέρουσα πόσιν δ' ἐπὶ νώτου
ἐμμενέως φεύγει παναμείλιχον ἦτορ ἔχουσα·
αὐτὰρ ὅγ' ἑσπόμενος δισσοῖς λαιψηρὰ πόδεσσιν
οὐ μεθίησι πόθον, γαμίους δ' ἐτελέσσατο θεσμούς. 205
ἀλλ' ὅτε δὴ μετόπισθε περιπλομένῃσι σελήναις
θηλυτέρη τίκτει, τρίβον ἀνθρώπων ἀλεείνει,
οὕνεκεν ἀτραπιτοὶ μερόπων θήρεσσι βέβηλοι.
Ἔξοχα δ' ἐν θήρεσσιν ἐπ' ἀγλαΐῃ κομόωσιν
ἄρσενες εὐκέραοι, πολυδαίδαλον ἔρνος ἔχοντες. 210
ἦ γὰρ ἐϋσχιδέων κεράων ὥρῃσι πεσόντων,
βόθρον μὲν κατὰ γαῖαν ὀρυξάμενοι κατέθαψαν,
ὄφρα κε μή τις ἕλῃσιν ἐπ' αὔλακος ἀντιβολήσας·
κεύθονται δ' αὐτοὶ πυμάτοις λασίοισί τε θάμνοις,
αἰδόμενοι θήρεσσι καρήατα τοῖα φανῆναι 215
γυμνὰ, τά τοι προπάροιθε μετήορον ἀείροντο.
Ἀμφίβιοι δ' ἔλαφοι· καὶ γὰρ τραφερὴν πατέουσι,
καὶ πόντον περόωσιν, ὁμόστολον ἀλλήλοισι
ναυτιλίην πλώοντες. ὅτ' ἐξανύσωσι θάλασσαν,
πρόσθε μὲν εἷς ἐλάφοισιν ἐπὶ στίχας ἡγεμονεύει, 220
οἷα κυβερνητὴρ μεθέπων οἰήϊα νηός·
τῷ δ' ἕτερος κατὰ νῶτον ἐρειδόμενος μετόπισθε
δειρὴν ἠδὲ κάρηνον, ὁμαρτῇ ποντοπορεύει·
ἄλλος δ' ἄλλον ἔπειτα φέρων τάμνουσι θάλασσαν.
ἀλλ' ὅτε νηχομένων κάματος τὸν πρῶτον ἔχῃσι, 225
στοῖχον ὁ μὲν προλιπὼν ἔμολεν ποτὶ τέρμα φάλαγγος,
παύσατο δ' ἀγκλινθεὶς ἑτέρῳ βαιὸν καμάτοιο·
ἄλλος δ' αὖτ' οἴηκας ἔχων ἐπὶ πόντον ὁδεύει.
πάντες δὲ πλώοντες, ἀμοιβαδὶς ἡγεμονῆες,
ποσσὶ μὲν, οἷα πλάταισιν, ἐρέσσουσιν μέλαν ὕδωρ, 230
ὕψι δ' ἀνίσχονται κεράων πολυήρατον εἶδος,
οἷά τε λαίφεα νηὸς ἐπιτρέψαντες ἀήταις.
Ἔχθος δ' ἀλλήλοισιν ἀνάρσιον αἰὲν ἔχουσι

πᾶν ὀφίων ἐλάφων τε γένος, πάντη δ' ἐρεείνει
οὔρεος ἐν βήσσῃς ἔλαφος θρασὺν ἑρπυστῆρα. 235
ἀλλ' ὅτ' ἴδῃ στροφάλιγξιν ὑφαινόμενον δολιχῇσιν
ἴχνος ὀφιόνεον, μέγα καγχαλόων ἀφικάνει
ἆσσον φωλειοῦ, ῥῖνας δ' ἐπεθήκατο χειῇ,
πνοιῇσι λάβροισιν ἐφελκόμενος ποτὶ δῆριν
ἑρπετὸν οὐκ ἐθέλοντα μάχεσθαι 240
ἆθμα βιησάμενον μυχάτης ἐξείρυσεν εὐνῆς.
αἶψα δ' ἄρ' εἴσιδεν ἐχθρὸν, ἐς αἰθέρα θ' ὑψόσ' ἀείρει
λευγαλέην δειρὴν, λευκοὺς θ' ὑπερῇρεν ὀδόντας
ὀξέα πεφρικῶτας, ἐπικροτέει δὲ γένειον
πικροῖς φυσιόων συρίγμασιν ἰοφόρος θήρ. 245
αὐτίκα δ' αὖτ' ἔλαφος, καὶ μειδιόωντι ἐοικὼς,
δαιτρεύει στομάτεσσιν ἐτώσια δηριόωντα,
καί μιν ἑλισσόμενον περὶ γούνασιν ἀμφί τε δειρὴν
ἐμμενέως δάπτει· κατὰ δὲ χθονὶ πολλὰ κέχυνται
λείψανα παιφάσσοντα καὶ ἀσπαίροντα φόνοισι. 250
καί κε τάχ' οἰκτείρειας ἀπηνέα περ μάλ' ἐόντα
ὠμηστῆρα ῥιφέντα πολυτμήτοισι φόνοισιν.
Ἱπποβότου Λιβύης δ' ἐπὶ τέρμασι πουλὺς ἀλᾶται
ἄσπετος οὐλόμενος στρατὸς αἰόλος ἑρπυστήρων.
ἀλλ' ὅτε δὴ κλινθεὶς ἔλαφος ψαμαθώδεσιν ἄκραις 255
οἶος ἔῃ, τῷ δ' αὐτίκ' ἐπέσσυτο πάντοθεν ἐχθρὸς
ἑσμὸς ἀπειρεσίων ὀφίων, στυγεραί τε φάλαγγες
ἰοτόκοι, ῥινῷ δὲ πικροὺς ἐνέρεισαν ὀδόντας,
ἅψεα πάντ' ἐλάφοιο περιστάδὸν ἀμφιχυθέντες·
οἱ μὲν γάρ τ' ἐφύπερθεν ἐπιτρέψαιτε κάρηνον 260
ὀφρύας ἠδὲ μέτωπον ἐνιπρίουσι γένυσσιν·
οἱ δ' ἄρα λεπταλέην δειρὴν, καὶ στέρνον ἔνερθε,
καὶ λαγόνας, νηδύν τε διὰ στόμα δαιτρεύουσιν·
ἄλλοι δ' αὖθ' ἑκάτερθε περὶ πλευρῇσιν ἔχονται,
μηροὺς δ' αὖθ' ἕτεροι, καὶ νῶτον ὕπερθε νέμονται, 265
ἄλλος δ' ἄλλοθεν ἐχθρὰ πεπαρμένος ᾐώρηται.
αὐτὰρ ὁ παντοίῃσι περιπληθὴς ὀδύνῃσι
πρῶτα μὲν ἐκφυγέειν ἐθέλει κραιπνοῖσι πόδεσσιν·

ἀλλ'

ἀλλ᾽ ὃ κάρτος ἔχει· τοῖός μιν ἀθέσφατος ὄχλος
αἰόλος ἀμφιέπει δυσπαίπαλος ἑρπυστήρων. 270
δὴ τότε δὴ βαρύθων ἔστη κρατερῆς ὑπ᾽ ἀνάγκης·
δάπτει δὲ στομάτεσσιν ἀπείριτα δήϊα φῦλα.
βεβρυχὼς δ᾽ ὀδύνῃσιν ἐπιστροφάδην ἑκάτερθεν
οὐδὲν ἀλευόμενον γένος ἑρπετόεν κεραΐζει·
κεῖνοι δ᾽ οὐ μεθιᾶσι, διολλύμενοι δὲ μένουσιν 275
ἄτρομον ἦτορ ἔχοντες ἀναιδείῃσι νόοιο·
καὶ τοὺς μὲν γενύεσσι διέσχισε, τοὺς δὲ πόδεσσι
καὶ χηλῇσιν ὄλεσσε, ῥέει δ᾽ ἐπὶ γαῖαν ἀτέρμων
ἰχὼρ αἱματόεις ὀφίων ἄπο, γυῖα δὲ θηρῶν
ἄψεά θ᾽ ἡμίβρωτα κατὰ χθονὸς ἀσπαίρουσιν· 280
ἄλλα δ᾽ ἐνὶ πλευρῇς θλίβει πάλιν ἡμιδάϊκτα,
καὶ φθίμενοι δ᾽ ἄρ᾽ ἔχουσιν ἔτι κρατεροῖσιν ὀδοῦσι,
ῥινῷ δ᾽ ἐμπεφυῶτα καρήατα μοῦνα μέμυκεν.
αὐτὰρ ὁ γινώσκων θεόθεν τόπερ ἔλλαχε δῶρον,
πάντῃ μαστεύει δνοφερὸν ποταμοῖο ῥέεθρον· 285
κεῖθεν καρκινάδας δὲ φίλαις γενύεσσι δαμάσσας
φάρμακον αὐτοδίδακτον ἔχει πολυπήμονος ἄτης.
αἶψα δὲ πικράων μὲν ἐπὶ χθόνα λείψανα κηρῶν
ἐξέπεσε ῥινοῖο παραὶ πόδας αὐτοκύλιστα·
ὠτειλαὶ δ᾽ ἑκάτερθεν ἐπιμύουσιν ὀδόντων. 290

Ζώει δ᾽ αὖτ᾽ ἔλαφος δηρὸν χρόνον, ἀτρεκέως δὲ
ἀνθρώπων γενεή μιν ἐφήμισε τετρακόρωνον.

Ἄλλους δ᾽ αὖ καλέουσι βροτοὶ πάλιν Εὐρυκέρωτας.
πάντ᾽ ἔλαφοι τελέθουσι, φύσιν κεράων δ᾽ ἐφύπερθεν,
οἵην τοὔνομα θηρσὶ κατηγορέει, φορέουσι. 295

Τοὺς δ᾽ ἄρα κικλήσκουσιν ἐνὶ ξυλόχοισιν Ἰόρκους.
κἀκείνοις ἐλάφοιο δέμας, ῥινὸν δ᾽ ἐπὶ νώτῳ
στικτὸν ἅπαντα φέρουσι παναίολον, οἷά τε θηρῶν
πορδαλίων σφραγῖδες ἐπὶ χροῒ μαρμαίρουσι.

Βούβαλος αὖτε πέλει μείων δέμας εὐρυκέρωτος, 300
μείων εὐρυκέρωτος, ἀτὰρ δόρκου μέγ᾽ ἀρείων,
ὄμμασιν αἰγλήεις, ἐρατὸς χρόα, φαιδρὸς ἰδέσθαι·
καὶ κεράων ὀρθαὶ μὲν ἀπὸ κρατὸς πεφύασιν

ἀρκέμονες προτενεῖς, ὑψοῦ δ' αὖτις ποτὶ νῶτον
ἄψορροι νεύουσι παλιγνάμπτοισιν ἀκωκαῖς. 305
ἔξοχα δ' αὖ τόδε φῦλον ἑὸν δόμον ἀμφαγαπάζει,
ἠθαλέας τ' εὐνὰς, φίλιόν τε νάπαισι μέλαθρον.
εἰ δέ τέ μιν στρεπτῇσι πεδήσαντες βροχίδεσσιν
ἀγρευτῆρες ἄγοιεν ἐπ' ἄλλους αὐτίκα χώρους,
τηλόθι δ' ἐν βήσσῃσιν ἐλεύθερον αὖθι λίποιεν, 310
ῥεῖα ποτὶ γλυκερὸν δόμον ἤλυθεν, ἧχι ναίεσκεν,
οὐδ' ἔτλη ξεῖνός τις ἐν ἀλλοδαποῖσιν ἀλᾶσθαι.
οὐκ ἄρα τοι μούνοισι φίλη πάτρη μερόπεσσι·
καὶ βαλίων δὲ πόθος τις ἐνέστακται φρεσὶ θηρῶν.

Ναὶ μὴν ὠκυτάτων δόρκων ἀρίδηλα γένεθλα 315
μορφήν τ' ἴδμεν ἅπαντες, ὁμῶς μέγεθός τε καὶ ἀλκήν.
πέρδικες θοῦροι δὲ πυρώπεες, αἰολόδειροι,
δόρκοισι φιλίην παρὰ τέμπεσιν ἐσπείσαντο,
ἠθαλέοι τε πέλουσι, καὶ ἀλλήλοισιν ὅμαυλοι,
εὐνάς τ' ἐγγὺς ἔχουσι, καὶ οὐκ ἀπάνευθε νέμονται. 320
ἦ μάλα δὴ μετόπισθεν ἑταιρείης τάχα πικρῆς
καὶ φιλίης ἀπέλαυσαν ἀμειδέος, ὁππότε φῶτες
κερδαλέοι δειλοῖσιν ἐπίφρονα μητίσαιντο,
πέρδικας δόρκοισι φίλοις ἀπαλήλια θέντες,
ἔμπαλι δ' αὖ δόρκους ἑτάροις ἶσα περδίκεσσιν. 325

Αἰγῶν δ' αὖτε πέλει προβάτων τε πανάγρια φῦλα·
οὐ πολλῷ τούτων οἴων λασίων τε χιμαιρῶν
μείζονες, ἀλλὰ θέειν κραιπνοὶ, σθεναροί τε μάχεσθαι,
στρεπτοῖσι κεφαλῆφι κορυσσόμενοι κεράεσσι.
κάρτος δ' αὖτ' οἴεσσιν ἐν ἀργαλέοισι μετώποις· 330
πολλάκι δ' ὁρμηθέντες ἐνὶ ξυλόχοισιν ἔθηκαν
καὶ σύας αἰθυκτῆρας ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίροντας.
ἔστι δ' ὅτ' ἀλλήλοισιν ἐναντίον ἀΐξαντες
μάρνανται, κρατερὸς δὲ πρὸς αἰθέρα δοῦπος ἱκάνει·
οὐδέ τ' ἀλεύασθαι θέμις ἔπλετο δήϊον αὐτοῖς· 335
νίκην δ' ἀλλήλοις φορέειν ἀτίνακτος ἀνάγκη,
ἠὲ νέκυν κεῖσθαι· τοῖον σφίσι νεῖκος ὄρωρεν.

Αἰγάγροις δέ τις ἐστὶ δι' αὐτῶν αὐλὸς ὀδόντων

λεπταλέης πνοιῆς, κεράων μέσον, ἔνθεν ἔπειτα
αὐτὴν ἐς κραδίην καὶ πνεύμονας ἰθὺς ἱκάνει· 340
εἰ δέ τις αἰγάγρου κηρὸν κέρασι περιχεύῃ,
ζωῆς ἐξέκλεισεν ὁδοὺς, πνοιῆς τε διαύλους.
Ἔξοχα δ' αὖ μήτηρ ἀταλοὺς ἔτι νηπιάχοντας
οὓς παῖδας κομέει, γήρᾳ δ' ἐνὶ μητέρα παῖδες.
ὡς δὲ βροτοὶ γενέτην πεπεδημένον ἀργαλέοισι 345
γήραος ἐν δεσμοῖσι, πόδας βαρὺν, ἅψεα ῥικνὸν,
ἀβληχρὸν παλάμας, τρομερὸν δέμας, ὄψιν ἀμαυρὸν,
ἀμφαγαπαζόμενοι περὶ δὴ περίπαμπαν ἔχουσι,
τινύμενοι κομιδὴν παιδοτροφίης ἀλεγεινῆς·
ὣς αἰγῶν κοῦροι φιλίους κομέουσι τοκῆας 350
γηραλέους, ὅτε δεσμὰ πολύστονα γῆρα πεδήσῃ·
βρωμὴν μέντ' ὀρέγουσιν εὔδροσον ἀνθεμόεσσαν
δρεψάμενοι στομάτεσσι, ποτὸν δ' ἄρα χείλεσιν ἄκροις
ἐκ ποταμοῦ φορέουσιν ἀφυσσάμενοι μέλαν ὕδωρ·
γλώσσῃ δ' ἀμφιέποντες ὅλον χρόα φαιδρύνουσιν. 355
εἰ δὲ νύ τοι βροχίδεσσι μόνην γενέτειραν ἀείραις,
αὐτίκα καὶ παλάμηφιν ἕλοις νεοθηλέας ἀμνούς.
τὴν μὲν γὰρ δοκέοις παῖδας μύθοισι δίεσθαι,
λισσομένην τοίοισιν ἀπόπροθι μηκηθμοῖσι·
φεύγετέ μοι, φίλα τέκνα, δυσαντέας ἀγρευτῆρας, 360
μή με λυγρὴν δμηθέντες ἀμήτορα μητέρα θῆτε.
τοῖα φάμεν δοκέοις· τοὺς δ' ἑσταότας προπάροιθε
πρῶτα μὲν ἀείδειν στονόεν μέλος ἀμφὶ τεκούσῃ,
αὐτὰρ ἔπειτ' ἐνέπειν φαίης μεροπήιον ἠχὴν,
ῥηξαμένους βληχὴν, στομάτων τ' ἄπο τοῖον ἀΰτεῖν, 365
φθεγγομένοις ἰκέλους, καὶ λισσομένοισιν ὁμοίους·
πρός σε Διὸς λιτόμεσθα, πρὸς αὐτῆς Ἰοχεαίρης,
μητέρα μοι λύσαιο φίλην, τὰ δ' ἄποινα δέδεξο,
ὅσσα φέρειν δυνάμεσθα λυγροὶ περὶ μητέρι δειλῇ,
ἡμέας αἰνομόρους· γνάμψον τεὸν ἄγριον ἦτορ, 370
αἰδόμενος μακάρων τε θέμιν, γενέταό τε γῆρας,
εἴ ῥα νύ τοι γενέτης λιπαρὸν κατὰ δῶμα λέλειπται.
τοῖά τις ἂν δόξειε λιταζομένους ἀγορεύειν·

ἀλλ' ὅτε τευ κραδίην παναμείλιχον ἀθρήσωσιν,
αἰδὼς ὢ πόσση, πόσσος πόθος ἐστὶ τοκήων, 375
αὐτόδετοι βαίνουσι, καὶ αὐτόμολοι περόωσιν.
Εἰσὶ δ' οἵς ξανθαὶ πυμάτοις ἐνὶ τέρμασι Κρήτης,
ἐν χθαμαλῇ γαίῃ Γορτυνίδι, τετρακέρωτες·
λάχνη πορφυρόεσσα δ' ἐπὶ χροὸς ἐστεφάνωται,
πολλή τ' οὐχ ἁπαλή τε· τάχ' αἰγὸς ἂν ἀντιφερίζοι 380
τρηχυτάτῃ χαίτῃ δυσπαίπαλος, οὐκ ὀΐεσσι.
Τοίην που καὶ σοῦβος ἔχει ξανθωπὸν ἰδέσθαι
χροιὴν μαρμαίρων, ἀτὰρ οὐκέτι λαχνήεσσαν,
οὐδὲ πάλιν πισύρεσσιν ἀρηραμένην κεράεσσιν,
ἀλλὰ δυσὶ κρατεροῖς ὑπὲρ εὐρυτάτοιο μετώπου. 385
ἀμφίβιος καὶ σοῦβος, ἐπεὶ καὶ πόντον ὁδεύει.
ὁππότε δ' ἄρ ποτὶ βυσσὸν ἴῃ θοὰ κύματα τέμνων,
δὴ τότε πουλὺς ὅμιλος ὁμαρτῇ ποντοπορεύων
ἰχθυόεις ἕπεται, κατὰ δ' ἄψεα λιχμάζονται
τερπόμενοι κερόεντι φίλῳ τερενόχροϊ σούβῳ. 390
ἔξοχα δ' αὖ φάγροι τε καὶ οὐτιδανοὶ μελάνουροι,
καὶ ῥαφίδες, τρίγλαι τε, καὶ ἀστακοὶ ἀμφὶς ἕπονται.
Θάμβος ἔφυ τόδε, θάμβος ἀθέσφατον, ὁππότε θῆρας
ἀλλοδαποὶ τείρουσι πόθοι καὶ ὑπείροχα φίλτρα.
οὐ γὰρ ἐπ' ἀλλήλοισι μόνον φιλότητος ἐΐσης 395
θεσμὸν ἀναγκαῖον δῶκεν θεὸς, οὐδ' ὅσον αὐτῶν
φῦλον ἀναλδήσκειν αἰειγενέος βιότοιο.
θαῦμα μὲν οὖν κἀκεῖνο δαμήμεναι ἄφρονα φῦλα
ἅμμασιν ἱμερτοῖς, καὶ ὁμόγνια φίλτρα δαῆναι,
καὶ πόθον οὐ νοέοντα ἐν ἀλλήλοισι κεράσσαι, 400
οἷά περ ἀνθρώποισιν ἐπιφροσύνη τε νόος τε
ὀφθαλμοὺς ἐπέτασσεν, ἔρον θ' ὑπεδέξατο θυμῷ.
ἀλλὰ καὶ ὀθνείοις ἐπεμήνατο ὕψοθι φίλτροις·
οἷος μὲν πόθος ἐστὶν ἀριζήλοις ἐλάφοισιν
ἀτταγέων· ὅσσος δὲ τανυκραίροις ἐπὶ δόρκοις 405
περδίκων· πῶς δ' αὖτε θοοῖς χαίρουσιν ἐφ' ἵπποις
ὠτίδες, αἷσι τέθηλεν ἀεὶ λασιώτατον οὖας;
ψιττακὸς αὖτε λύκος τε σὺν ἀλλήλοισι νέμονται·

αἰεὶ γὰρ ποθέουσι λύκοι ποικίλχροον ὄρνιν.

Ὄβριμ᾽ Ἔρως, πόσος ἐσσὶ, πόση σέθεν ἄπλετος ἀλκὴ, 410
πόσσα νοεῖς, πόσα κοιρανέεις, πόσα, δαῖμον, ἀθύρεις;
γαῖα πέλει σαθερὴ, βελέεσσι δὲ σοῖσι δονεῖται·
ἄστατος ἔπλετο πόντος, ἀτὰρ σύ γε καὶ τὸν ἔπηξας.
ἤλυθες εἰς αἴθρην, οἶδεν δέ σε μακρὸς Ὄλυμπος.
δειμαίνει δέ σε πάντα, καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθε, 415
γαίης ὅσσα τ᾽ ἔνερθε, καὶ ἔθνεα λυγρὰ καμόντων,
οἱ Λήθης μὲν ἄφυσσαν ὑπὸ στόμα νηπαθὲς ὕδωρ,
καὶ φύγον ἄλγεα πάντα, σὲ δ᾽ εἰσέτι πεφρίκασι.
σῶ δὲ μένει καὶ τῆλε περᾶς, ὅσον οὔποτε λεύσσει
ἠέλιος Φαέθων, σῷ δ᾽ αὖ πυρὶ καὶ φάος εἴκει 420
δειμαῖνον, καὶ Ζηνὸς ὁμῶς εἴκουσι κεραυνοί.
τοίους, ἄγριε δαῖμον, ἔχεις πυρόεντας ὀϊστοὺς
πευκεδανοὺς, μαλεροὺς, φθισίφρονας, οἰστρήεντας,
τηκεδόνα πνείοντας, ἀναλθέας, οἷσι καὶ αὐτοὺς
θῆρας ἀνεπτοίησας ἐπ᾽ ἀζεύκτοισι πόθοισι. 425

Θάμβος, ὅταν κερόεσσαν ἀχαιΐνέην πτερόεντες
ἀτταγέες νώτοισιν ἐπὶ στικτοῖσι θορόντες,
ἢ δόρκοις πέρδικες ἐπὶ πτερὰ πυκνὰ βαλόντες,
ἱδρῶ ἀποψύχωσι, παρηγορέωσί τε θυμὸν
καύματος ἀζαλέοιο, λατυσσόμενοι πτερύγεσσιν· 430
ἢ ὁπότε προπάροιθεν ἴῃ καναχήποδος ἵππου
ὠτὶς ὀλισθαίνουσα δι᾽ ἠέρος ἱμερόεσσα.
σαργοὶ δ᾽ αἰπολίοισιν ἐπέχραον· ἀμφὶ δὲ σοῦβῳ
φῦλον ἅπαν νεπόδων τὸ πολύπλανον ἐπτοίηται·
ἕσπονται δ᾽ ἅμα πάντες, ὅτ᾽ ἄγρια κύματα τέμνει, 435
στείνονταί θ᾽ ἑκάτερθε γεγηθότες, ἀμφὶ δὲ πόντος
ἀφριάα λευκῇσι τινασσόμενος πτερύγεσσιν.
αὐτὰρ ὅγ᾽ οὐκ ἀλέγων ξείνης φιλίης, πανάθεσμος,
εἰναλίους ἑτάρους δάπτει στομάτεσσι δαφοινοῖς
δαινύμενος· τοὶ δ᾽ αἶσαν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶντες 440
οὐδ᾽ ὡς ἐχθαίρουσι καὶ οὐ λείπουσι φονῆα.
σοῦβε τάλαν, κακοεργὲ, καὶ αὐτῷ σοι μετόπισθε
πόντιον ἀγρευτῆρες ἐπαρτυνέουσιν ὄλεθρον,

καὶ δολερῷ περ ἐόντι, καὶ ἰχθυφόνῳ τελέθοντι.
Ἔστι δέ τις δρυμοῖσι παρέστιος ὀξύτερος θὴρ, 445
ἀγριόθυμος ὄρυξ, κρυερὸς θήρεσσι μάλιστα·
τοῦ δ' ἤτοι χροιὴ μὲν ἅτ' εἰαρινοῖο γάλακτος,
μούναις ἀμφὶ πρόσωπα μελαινομένῃσι παρειαῖς·
διπλά δέ οἱ μετόπισθε μετάφρενα πίονα δημῷ.
ὀξεῖαι κεράων δὲ μετήοροι ἀντέλλουσιν 450
αἰχμαὶ πευκεδαναὶ μελανόχροον εἶδος ἔχουσαι·
καὶ χαλκοῦ θηκτοῖο, σιδήρου τε κρυεροῖο,
πέτρου τ' ὀκριόεντος ἀρειότεραι πεφύασιν,
ἰοφόροι· κενεὴν δὲ φύσιν κεράεσσι λέγουσι.
θυμὸς δ' αὖτ' ὀρύγεσσιν ὑπερφίαλος καὶ ἀπηνής· 455
οὔτε γὰρ εὐρίνοιο κυνὸς τρομέουσιν ὕλαγμα,
οὐ συὸς ἀγραύλοιο παρὰ σκοπέλοισι φρύαγμα·
οὐδὲ μὲν οὐ ταύρου κρατερὸν μύκημα φέβονται,
πορδαλίων δ' οὐ γῆρυν ἀμειδέα πεφρίκασιν,
οὐδ' αὐτοῦ φεύγουσι μέγα βρύχημα λέοντος, 460
οὐδὲ βροτῶν ἀλέγουσιν, ἀναιδείῃσι νόοιο.
πολλάκι δ' ἐν κρημνοῖσιν ἀπέφθιτο καρτερὸς ἀνὴρ
θηρητὴρ, ὀρύγεσσι δαφοινοῖς ἀντιβολήσας.
ὁππότε δ' ἀθρήσειεν ὄρυξ κρατερόφρονα θῆρα,
ἢ σῦν χαυλιόδοντ', ἢ καρχαρόδοντα λέοντα, 465
ἢ κρυερῶν ἄρκτων ὀλοὸν θράσος, αὐτίκ' ἄρ' αἴῃ,
νευστάζων, κεφαλήν τε μέτωπά τε πάμπαν ἐρείδει
τεινάμενος, πήξας τε παρὰ χθονὶ πικρὰ βέλεμνα
ἐσσύμενον μίμνει· τὸν δ' ὤλεσε κρατὸς ἐρωῇ.
δόχμια γὰρ κλίνας βαιὸν κερόεντα μέτωπα, 470
τεύχεσιν ὀξυτέροις δεδοκημένος ἔμπεσε θηρί·
αὐτὰρ ὅγ' οὐκ ἀλέγει, κατὰ δ' ἄσχετον ἰθὺς ὀρούει
ὀξέα πεφρικῶσιν ἐρειδόμενος σκολόπεσσιν.
ὡς δ' ὅτ' ἐνὶ ξυλόχοισιν ἐπεσσυμένοιο λέοντος,
Ἀρτέμιδος δώροισι κεκασμένος ἄλκιμος ἀνὴρ, 475
αἰχμὴν ἀστράπτουσαν ἔχων κρατερῇς παλάμῃσιν,
εὖ διαβὰς μίμνῃ, τὸν δ' ἄγρια θυμαίνοντα
δέξηται προβλῆτα φέρων ἀμφηκέα χαλκόν·

ὡς ὄρυγες μίμνουσιν ἐπεσσυμένους τότε θῆρας,
αὐτοφόνους σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσι δαμέντας. 480
ῥεῖα γὰρ ἐν στέρνοισιν ὀλισθαίνουσιν ἀκωκαί.
πολλὸν δ' αἷμα κελαινὸν ἀπ' ὠτειλῶν ἑκάτερθεν
ἐκχύμενον γλώσσῃσιν ἑὸν τάχα λιχμάζουσιν.
οὐδὲ μὲν ἐκφυγέειν οὐδ' ἱεμένοισι πάρεστιν,
ἀλλήλους δ' ὀλέκουσιν ἀμοιβαίοισι φόνοισι. 485
καὶ κέ τις ἀγρονόμων, ἢ βουκόλος, ἤ τις ἀροτρεὺς,
ἀμφιδύμοις νεκύεσσι παραὶ ποσὶν ἀντιβολήσας
ἄγρην εὐάντητον ἔχοι μεγαθαμβέϊ θυμῷ.

Ἑξείης ἐνὶ θηρσὶ κερατοφόροισι γένεθλα
ἀείδειν ἐπέοικεν ἀπειρεσίων ἐλεφάντων. 490
κεῖνα γὰρ ἐν γενύεσσιν ὑπέρβια τεύχεα δοιὰ,
εἴκελα χαυλιόδουσιν, ἐπ' οὐρανὸν ἀντέλλοντα,
ἄλλοι μὲν πλήθους ὀλοὺς ἐνέποιεν ὀδόντας
πλαζόμενοι· νῶϊν δὲ κεράατα μυθήσασθαι
εὔαδεν· ὧδε γὰρ ἄμμι φύσις κεράων ἀγορεύει. 495
σήματα δ' οὖν ἀρίδηλα διακριδὰ τεκμήρασθαι.
θηρσὶ γὰρ ἐκφύσιες γενύων ἀπὸ τῶν ἐφύπερθεν,
ὅσσαι μὲν κερόεσσαι, ἀνωφερὲς ἀΐσσουσιν·
εἰ δὲ κάτω νεύοιεν, ἀτεχνῶς εἰσὶν ὀδόντες.
κείνοισιν δὲ διπλοῖς ἐλεφαντείοις κεράεσσι 500
ῥίζαι μὲν πρώτιστον ἀπὸ κρατὸς πεφύασιν,
ἐκ μεγάλου μεγάλαι, φηγῶν ἅτε· νέρθε δ' ἔπειτα
κρυπτόμεναι ῥινοῖσιν, ὁμιλοῦσαι κροτάφοισιν
ἐς γένυν ὠθεῦνται· γενύων δ' ἀπογυμνωθεῖσαι
ψευδέα τοῖς πολλοῖσι δόκησιν ὄπασσαν ὀδόντων. 505
καὶ μὴν ἄλλο βροτοῖσιν ἀριφραδὲς ἔπλετο σῆμα·
πάντες γὰρ θήρεσσιν ἀκαμπέες εἰσὶν ὀδόντες,
οὐδὲ τέχναις εἴκουσιν, ἀμείλικτοι δὲ μένουσι,
τοὺς σοφίῃ τεῦξαι κεραοξόος ἣν ἐθέλῃσιν
εὐρέας, ἀντιλέγουσιν ἀπηλεγὲς, ἢν δὲ βιῶνται, 510
ἄγνυνται καυληδὸν ἀπειθέες· ἐκ κεράων δὲ
τόξα τε κυκλοτερῆ καὶ μυρία τεύχεται ἔργα.
ὡς δὲ κεράατα κεῖνα, τά τοι καλέουσιν ὀδόντας,

γνάμπτειν εὐρύνειν τ' ἐλεφαντοτόμοις ὑποείκει.
Θηρσὶ δὲ τοῖς μέγεθος μὲν, ὅσον μήπω κατὰ γαίης 515
ἄλλος θὴρ φορέει· φαίης κεν ἰδὼν ἐλέφαντα,
ἢ κορυφὴν ὄρεος πανάπειριτον, ἢ νέφος αἰνὸν,
χεῖμα φέρον δειλοῖσι βροτῶν, ἐπὶ χερσὸν ὁδεύειν.
ἴφθιμον δὲ κάρηνον ἐπ' οὔασι βαιοτέροισι,
κοιλοῖσι, ξεστοῖς· ἀτὰρ ὀφθαλμοὶ τελέθουσι 520
μείονες ἢ κατ' ἐκεῖνο δέμας, μεγάλοι περ ἐόντες.
τῶν δ' ἤτοι μεσσηγὺς ὑπεκπροθέει μεγάλη ῥὶς,
λεπτή τε σκολιή τε, προβοσκίδα τὴν καλέουσι·
κείνη θηρὸς ἔφυ παλάμη, κείνῃ τὰ θέλουσι
ῥηϊδίως ἔρδουσι. ποδῶν γε μὲν οὐκ ἴσα μέτρα· 525
ὑψόθι γάρ οἱ πρόσθε πολὺ πλέον ἀείρονται.
ῥινὸς δ' αὖτε δέμας δυσπαίπαλος ἀμφιβέβηκεν
αἴσχιστος, κρατερός τε, τὸν οὐ κε μάλ' οὐδὲ κραταιὸς
θηκτὸς πανδαμάτωρ τε διατμήξειε σίδηρος.
θυμὸς ἀπειρέσιος πέλεται κατὰ δάσκιον ὕλην 530
ἄγριος· ἐν δὲ βροτοῖς τιθασὸς μερόπεσσί τ' ἐνηής.
ἐν μὲν ἄρα χλοερῇσι πολυκνήμοισί τε βήσσαις
καὶ φηγοὺς, κοτίνους τε, καὶ ὑψικάρηνα γένεθλα
φοινίκων πρόῤῥιζα κατὰ χθονὸς ἐξετάνυσσεν,
ἐγχρίμψας θηκτοῖσιν ἀπειρεσίαις γενύεσσιν· 535
ὁππότε δ' ἐν μερόπων βριαρῇσι πέλει παλάμῃσι,
λήθετο μὲν θυμοῖο, λίπεν δέ μιν ἄγριον ἦτορ·
ἔτλη καὶ ζεύγλην, καὶ χείλεσι δέκτο χαλινὰ,
καὶ παῖδας νώτοισι φέρει σημάντορας ἔργων.
φήμη δ' ὡς ἐλέφαντες ἐπ' ἀλλήλοις λαλέουσι, 540
φθογγὴν ἐκ στομάτων μεροπηΐδα τονθρύζοντες·
ἀλλ' οὐ πᾶσιν ἀκουστὸς ἔφυ θήρειος αὐτή·
κείνης δ' εἰσαΐουσι μόνοι τιθασεύτορες ἄνδρες.
θαῦμα δὲ καὶ τόδ' ἄκουσα, κραταιολάτους ἐλέφαντας
μαντικὸν ἐν στήθεσσιν ἔχειν κέαρ, ἀμφὶ δὲ θυμὸν 545
γινώσκειν σφετέροιο μόρου παριοῦσαν ἀνάγκην.
οὐκ ἄρα τοι μούνοισιν ἐν ὀρνίθεσσιν ἔασι
κύκνοι μαντιπόλοι γόον ὕστατον ἀείδοντες·

ἀλλὰ καὶ ἐν θήρεσσιν ἑὴν θανάτοιο τελευτὴν
φρασσάμενον τόδε φῦλον, ἰήλεμον ἐντύνουσι. 550

Ῥινόκερως δ᾽ ὄρυγος μὲν ἔφυ δέμας αἰθυκλῆρος
οὐ πολλῷ μείζων, ὀλίγον δ᾽ ὑπὲρ ἄκρια ῥινὸς
ἀντέλλει κέρας αἰνὸν ἀκαχμένον, ἄγριον ἄορ·
κείνῳ κεν χαλκὸν διατετρήνειεν ὀρούσας,
οὐτήσας βριαρήν τε διατμήξειε χαράδρην. 555
κεῖνος καὶ σθεναρῷ περ ἐφορμηθεὶς ἐλέφαντι
πολλάκις ἐν κονίῃσι νέκυν τοιοῦτον ἔθηκεν.
ἠρέμα δὲ ξανθοῖς ἐπὶ καλλικόμοισι μετώποις
καὶ νώτῳ ῥαθάμιγγες ἐπήτριμα πορφύρουσι.
πάντες δ᾽ ἄρρενές εἰσι, καὶ οὔποτε θῆλυς ὁρᾶται. 560
καὶ πόθεν, οὐκ ἐδάην· φράζω δ᾽ οὐχ ὡς δεδάηκα,
εἴτ᾽ οὖν ἐκ πέτρης ὀλοὸν τόδε φῦλον ἐπῆλθεν,
εἴτ᾽ αὐτόχθονές εἰσιν, ἀπαντέλλουσι δὲ γαίης,
εἴτε πρὸς ἀλλήλων τέρας ἄγριον ἐκφύονται
νόσφι πόθων, καὶ νόσφι γάμων, καὶ νόσφι τόκοιο. 565
ἤδη καὶ διεροῖσιν ἐν ὑγροπόροιο θαλάσσης
βένθεσιν αὐτόρρεκτα φύει καὶ ἀμήτορα φῦλα,
ὄστρεον, ἠπεδαναί τ᾽ ἀφύαι, κόχλων τε γένεθλα,
ὄστρακά τε, στρόμβοι τε, τά τε ψαμάθοισι φύονται.

Μοῦσα φίλη, βαιῶν οὔ μοι θέμις ἀμφὶς ἀείδειν· 570
οὐτιδανοὺς λίπε θῆρας, ὅσοις μὴ κάρτος ὀπηδεῖ,
πάνθηρας χαροποὺς, ἠδ᾽ αἰλούρους κακοεργοὺς,
τοί τε κατοικιδίοισιν ἐφωπλίσσαντο καλιαῖς,
καὶ τυφλοὺς, ἀταλοὺς, ὀλιγοδρανέας τε μυοξούς.
τοὶ δ᾽ ἤτοι σύμπασαν ἐπιμύουσι μένοντες 575
χειμερίην ὥρην, δέμας ὕπνοισιν μεθύοντες·
δύσμοροι, οὔτε βορὴν ἐλέειν, οὐ φέγγος ἰδέσθαι·
φωλειοῖσι δ᾽ ἑοῖς ὕπνον τοσσοῦτον ἔχουσιν,
ἢ νέκυες κεῖνται δυσχείμερον οἶτον ἑλόντες.
αὐτὰρ ἐπὴν ἔαρος πρῶται γελάσωσιν ὀπωπαὶ, 580
ἄνθεά τ᾽ ἐν λειμῶσι νέον γε μὲν ἡβήσειαν,
νωθρὸν κινήσαντο δέμας μυχάτης ἀπὸ λόχμης,
φαεά τ᾽ ἀμπετάσαντο, καὶ ἔδρακον ἠελίου φῶς,

καὶ γλυκερῆς νεοτερπὲς ἐδητύος ἐμνήσαντο·
αὖτις δὲ ζωοί τε, πάλιν τ' ἐγένοντο μυοξοί. 585
Λείπω καὶ λάσιον γένος οὐτιδανοῖο σκιούρου,
ὅς ῥα νύ τοι θέρεος μεσάτου φλογερῇσιν ἐν ὥραις
οὐρὴν ἀντέλλει, σκέπας αὐτορόφοιο μελάθρου.
οἷον δή νυ ταῶνες ἑὸν δέμας ἀγλαόμορφον
γναμπτὸν ἐπισκιάουσιν ἀριπρεπὲς αἰολόνωτον, 590
τῶν οὐδὲν μερόπεσσι Διὸς τεχνήσατο μῆτις
τερπνότερον φαιδροῖσιν ἐν ὄμμασιν εἰσοράασθαι,
οὐδ' ὅσα πανδώτειραν ἐπὶ χθόνα μητέρα βαίνει,
οὐδ' ὁπόσα πτερύγεσσιν ἐπ' ἠέρα πουλὺν ὁδεύει,
οὐδὲ μὲν ὅσσα βυθοῖσιν ἐπ' ἄγρια κύματα τέμνει· 595
τοῖον ἐπ' ὀρνίθεσσιν ἀριζήλοις ἀμαρύσσει
χρυσῷ πορφυρέοντι μεμιγμένον αἰθόμενον πῦρ.
Οὐκ ἐρέω κρυερὸν γένος ὀκριόεντος ἐχίνου
μείζονος, (ἀμφίδυμοι γὰρ ἐχίνοις ὀξυκόμοισιν
ἀργαλέαι μορφαί) κρυερόν τε περίδρομον ἕρκος. 600
οἱ μὲν γὰρ βαιοί τε καὶ οὐτιδανοὶ τελέθουσι,
τυτθῇσι φρίσσοντες ἐπὶ προβολῇσιν ἀκάνθαις·
οἱ δ' ἄρα καὶ μεγέθει πολὺ μείζονες, ἠδ' ἑκάτερθεν
ὀξέα πεφρίκασιν ἀρειοτέρῃσιν ἀκωκαῖς.
Λείπω τρισσὰ γένεθλα, κακὸν μίμημα, πιθήκων. 605
τίς γὰρ ἂν οὐ στυγέοι τοῖον γένος, αἰσχρὸν ἰδέσθαι,
ἀβληχρὸν, στυγερὸν, δυσδέρκετον, αἰολόβουλον;
κεῖνοι καὶ φίλα τέκνα δυσειδέα δοιὰ τεκόντες
οὐκ ἀμφοῖν ἀτάλαντον ἑὴν μερίσαντο ποθητύν·
ἀλλὰ τὸ μὲν φιλέουσι, τὸ δ' ἐχθαίρουσι λόχευμα, 610
αὐταῖς δ' ἀγκαλίδεσσιν ἑῶν τέθνηκε τοκήων.
Οὐ μὲν θὴν οὐδ' ἀσπαλάκων αὐτόχθονα φῦλα
ποιοφάγων, ἀλαῶν, μέλπειν ἐθέλουσιν ἀοιδαὶ,
εἰ καὶ βάξις ἄπιστος ἐπ' ἀνθρώπους ἐπέρησεν
ἀσπάλακας βασιλῆος ἀφ' αἵματος εὐχετάασθαι. 615
Φινέϊ γάρ ποτε δὴ Φαέθων ἐκοτέσσατο Τιτὰν,
Φινέϊ, τόν ῥ' ἀτίταλλε κλυτὴ Θρῄσσα κολώνη,
μαντιπόλου Φοίβοιο χολωσάμενος περὶ νίκης·

καί οἱ φέγγος ἄμερσεν, ἀναιδέα φῦλα δ' ἔπεμψεν
Ἁρπυίας, πτερόεντα παρέστια πικρὰ γένεθλα. 620
ἀλλ' ἐπεὶ οὖν περόωντο μετὰ χρύσειον ἄεθλον
Ἀργῴης ἐπὶ νηὸς Ἰήσονι συμπονέοντες
παῖδε Βορείαο, Ζήτης Κάλαΐς τε κλεεννὼ,
οἰκτείρόν τε γέροντα, κατέκτειναν δέ τε φῦλα,
καὶ γλυκερὴν μελεοῖσι δόσαν στομάτεσσιν ἐδητύν. 625
ἀλλ' οὐδ' ὣς Φαέθων χόλον εὔνασεν, ἀλλά μιν αἶψα
ἀσπαλάκων ποίησε γένος μὴ πρόσθεν ἐόντων·
τοὔνεκα νῦν ἀλαόν τε μένει, καὶ λάβρον ἐδωδῆς.

ΟΠΠΙΑΝΟΥ ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΩΝ

ΤΟ ΤΡΙΤΟΝ.

Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ κεραῶν ἠείσαμεν ἔθνεα θηρῶν,
ταύρους, ἠδ᾽ ἐλάφους, ἠδ᾽ εὐρυκέρωτας ἀγαυοὺς,
καὶ δόρκους, ὄρυγάς τε, καὶ αἰγλήεντας ἰόρκους,
ἄλλα θ᾽ ὅσοισιν ὕπερθε κεράατα τευχήεντα,
νῦν ἄγε καρχαρόδοντα, θεὰ, φραζώμεν ὅμιλον 5
σαρκοφάγων θηρῶν, καὶ χαυλιόδοντα γένεθλα.
Πρωτίστην δὲ λέοντι κλυτὴν ἀναθώμεθα μολπήν.
Ζηνὸς ἔσαν θρεπτῆρες ὑπερμενέος Κρονίδαο
νηπιάχου Κούρητες, ὅτ᾽ ἀρτίγονόν μιν ἐόντα
ἀραμένη γενετῆρος ἀμειλίκτοιο Κρόνοιο 10
κλεψιτόκος Ρείη κόλποις ἐνικάτθετο Κρήτης.
Οὐρανίδης δ᾽ ἐσιδὼν κρατερὸν νεοθηλέα παῖδα
πρώτους ἀμφήλλαξε Διὸς ῥυτῆρας ἀγαυοὺς,
καὶ θῆρας ποίησεν, ἀμειψάμενος Κούρητας.
οἱ δ᾽ ἄρ᾽ ἐπεὶ βουλῆσι θεοῦ μεροπηΐδα μορφὴν 15
ἀντεβάλοντο Κρόνοιο, καὶ ἀμφιέσαντο λέοντας,
δώροισιν μετόπισθε Διὸς μέγα κοιρανέουσι
θηρσὶν ὀρειαύλοις, καὶ ῥιγεδανὸν θεὸν ἅρμα
Ρείης εὐώδινος ὑπὸ ζεύγλησιν ἄγουσιν.
Αἰόλα φῦλα δὲ τοῖσι, καὶ εἴδεα θηρσὶν ἑκάστοις. 20
τοὺς μὲν νυν προχοῇσι πολυρραθάγου ποταμοῖο,
Τίγρι ἐπ᾽ εὐρὺ ῥέοντι κυήσατο τοξεύτειρα
Ἀρμενίη, Πάρθων τε πολύσπορος εὔβοτος αἶα.

ξανθοκόμαι τελέθουσι, καὶ οὐ τόσον ἀλκήεντες·
πάσσονα μὲν φορέουσι δέρην, μεγάλην δέ τε κόρσην, 25
ὄμματα δ' αἰγλήεντα, καὶ ὀφρύας ὑψιβαθείας,
ἀμφιλαφεῖς ἐπὶ ῥῖνα, κατηφέας· ἐκ δ' ἄρα δειρῆς
καὶ γενύων ἑκάτερθε θοαὶ κομόωσιν ἔθειραι.

Τοὺς δὲ τρέφει μεγάδωρος Ερεμβῶν αὖτις ἄρουρα,
τὴν ἔθνη μερόπων εὐδαίμονα κικλήσκουσι· 30
δειραὶ κἀκείνοις καὶ στήθεα λαχνήεντα,
καὶ πυρὸς ἀστράπτουσιν ἀπ' ὀφθαλμῶν ἀμαρυγαί·
ἔξοχα δ' ἐν πάντεσσιν ἀρίζηλοι τελέθουσιν·
ἀλλ' ὀλίγον τούτων γένος ἔλλαχε μυρίος αἶα.

Πουλὺς δ' ἐν Λιβύῃ ἐριβώλακι διψάδι γαίῃ 35
ὄχλος ἐπιβρομέει βριαρῶν βρύχημα λεόντων,
οὐκ ἔτι λαχνήεις, ὀλίγη δ' ἐπιδέδρομεν ἄχνη·
σμερδαλέος δὲ πρόσωπα καὶ αὐχένα, πᾶσι δὲ γυίοις
ἦκα μέλαν κυάνοιο φέρει μεμορυγμένον ἄνθος·
ἀλκὴ δ' ἐν μελέεσσιν ἀπείριτος, ἠδὲ λεόντων 40
κοιρανικῶν Λίβυες μέγα κοιρανέουσι λέοντες.

Εκ δέ ποτ' Αἰθιόπων Λιβύην ἠμείψατο γαῖαν
θαῦμα μέγ' εἰσιδέειν, μελανόχροος, ἠΰκομός τε,
εὐρὺς ὕπερθε κάρηνα, πόδας δασὺς, ὄμμασι δ' αἴθοψ,
μούνοισι ξανθοῖς φοινισσόμενος στομάτεσσιν. 45
ἔδρακον, οὐ πυθόμην, κεῖνόν ποτε θῆρα δαφοινὸν,
κοιρανικοῖς τ' ἔμολεν διαπόμπιμος ὀφθαλμοῖσι.

Φορβῆς οὐ χατέει πάντ' ἤματα φῦλα λεόντων,
ἀλλὰ τὸ μὲν δόρποισι μέλει, τὸ δέ τ' αὖτε πόνοισιν·
οὐδ' ὕπνον μυχάτοισιν ἔχει παρὰ τέρμασι πέτρης, 50
ἀμφαδὸν ὑπνώει δὲ, θρασύφρονα θυμὸν ἑλίσσων·
εὕδει δ' ἔνθα κίχησιν ὑπείροχος ἑσπερίη νύξ.

Εκλυον αὖ κἀκεῖνο λεοντοκόμων αἰζηῶν,
δεξιτερὴν ὑπὸ χεῖρα φέρειν αἴθωνα λέοντα
νάρκα θοὴν, τῇ πάντα λύειν ἀπὸ γούνατα θηρῶν. 55

Πεντάκι θηλυτέρη δὲ τόκων ἀπελύσατο ζώνην·
βάξις δ' ἀτρεκέως ἀνεμώλιος ὡς ἕνα τίκτει.
πέντε φέρει πρώτιστον, ἀτὰρ πίσυρας μετέπειτα

ὠδίνει σκύμνους, κατὰ δ' ἑξείης ὑπένερθε
νηδύος ἐκ τριτάτης τρεῖς ἔκθορον, ἐκ δὲ τετάρτης 60
ἀμφίδυμοι παῖδες· πύματον δ' ἕνα γείνατο μήτηρ,
γαστρὸς ἀριστοτόκοιο κλυτὸν βασιλῆα λέοντα.
Πορδάλιες δ' ὀλοαὶ, δίδυμον γένος. αἱ μὲν ἔασι
μείζονες εἰσιδέειν, καὶ πάσσονες εὐρέα νῶτα·
αἱ δέ γ' ὀλιζότεραι μὲν, ἀτὰρ μένος οὔτι χερείους. 65
εἴδεα δ' ἀμφοτέρῃσιν ὁμοίϊα δαιδάλλονται,
νόσφι μόνης οὐρῆς, τῇ τ' ἔμπαλιν εἰσοράαται·
μείοσι μὲν μείζων τελέθει, μεγάλῃσι δὲ μείων.
εὐπαγέες μηροὶ, δολιχὸν δέμας, ὄμμα φαεινὸν,
γλαυκιόωσι κόραι βλεφάροις ὑπὸ μαρμαίρουσι, 70
γλαυκιόωσιν ὁμοῦ τε, καὶ ἔνδοθι φοινίσσονται
αἰθομέναις ἴκελαι, πυριλαμπέες· αὐτὰρ ἔνερθεν
ὠχροί τ' ἰοτόκοι τε περὶ στομάτεσσιν ὀδόντες.
ῥινὸς δαιδαλέος, χροιῇ τ' ἐπὶ παμφανοώσῃ
ἠερόεις, πυκινῇσι μελαινομένῃσιν ὀπωπαῖς. 75
ὠκυτάτη θείειν, καί τ' ἄλκιμος ἰθὺς ὀρούειν·
φαίης, ὁππότ' ἴδοιο, διηερίην φορέεσθαι.
ἔμπης καὶ τόδε φῦλον ἐπικλείουσιν ἀοιδοὶ
πρόσθ' ἔμεναι Βάκχοιο φερεσταφύλοιο τιθήνας·
τοὔνεκεν εἰσέτι νῦν οἴνῳ μέγα καγχαλόωσι, 80
δεχνύμεναι στομάτεσσι Διωνύσου μέγα δῶρον.
τί χρέος ἐκ μερόπων δὲ κλυτὰς ἤμειψε γυναῖκας
ἐς τόδε πορδαλίων γένος ἄγριον, αὖτις ἀείσω·
Ναὶ μὴν ἄλλο θοὸν διφυὲς γένος ὠπήσαιο,
λύγκας ἀριζήλους. αἱ μὲν γὰρ ἔασιν ἰδέσθαι 85
τυτθαὶ, βαιοτέροισί τ' ἐφωπλίσσαντο λαγωοῖς·
ταί ῥα δὲ μείζονές εἰσιν, ἐπιθρώσκουσι δὲ ῥεῖα
εὐκεράοις ἐλάφοισι, καὶ ὀξυτέροις ὀρύγεσσι.
μορφὴν δ' ἀμφίδυμοι πανομοίϊον ἀμφιέσαντο.
ἶσαι μὲν βλεφάροισιν ἀπ' ὀφθαλμῶν ἀμαρυγαὶ 90
ἱμερόεν στράπτουσι· προσώπατα δ' ἀμφοτέρῃσι
φαιδρὰ πέλει, βαιόν τε κάρη, καὶ καμπύλον οὖας.
μούνη δ' εἰσιδέειν ἀνομοίϊος ἔπλετο χροιή.

μείοσι μὲν λυγκῶν ἐπιδέδρομε ῥινὸς ἐρευθής·
μείζοσι δὲ κροκόεν τε θεείῳ τ' εἴκελον ἄνθος. 95
Ἔξοχα δ' αὖ τάδε φῦλα φίλην ἀγάσαντο γενέθλην,
εὔγληνοι λύγκες τε, πυρίγληνοί τε λέοντες,
παρδάλιές τ' ὀλοαὶ, καὶ τίγριες ἠνεμόεσσαι·
τῶν δ' ὁπότε σκύμνους νεοθηλέας ἐν ξυλόχοισι
λάθρῃ συλήσωσιν ἀταρβέες ἀγρευτῆρες, 100
αἱ δ' ἄρ' ἔπειτ' ὀπίσω πάλι νεύμεναι ἀθρήσωσιν
ἐξαπίνης κενεούς τε δόμους καὶ ἔρημα μέλαθρα,
μύρονται λιγέως ἀδινὸν γόον, ἐκ δ' ἄρα τηλοῦ
κωκυτὸν προϊᾶσι πολύστονον, οἷά τε πάτρης
περθομένης ὑπὸ δουρὶ, καὶ αἰθομένης πυρὶ λάβρῳ, 105
πεπταμέναι περὶ τέκνα μέγα κλαίουσι γυναῖκες.
ἦ ῥα τόσον τεκέων τε, καὶ ἀρτιγόνοιο γενέθλης
φίλτρον ἐνὶ κραδίῃ στάξεν θεός· οὐδ' ἄρα μούνοις
ἀνθρώποις, οἳ πάντα νοήμασι μητίσαντο,
ἀλλὰ καὶ ἑρπυστῆρσι, καὶ ἰχθύσιν, ἠδὲ καὶ αὐτοῖς 110
θήρεσιν ὠμηστῇσι, καὶ ὑψιπόλοις ἀγέλαισιν
οἰωνῶν· τόσσον ῥα φύσις κρατερώτατον ἄλλων.
οἵην μὲν κομιδὴν τεκέων ἐνὶ κύμασι δελφὶς
αἰὲν ἔχει, γλαῦκός τε χάροψ, φώκη τε δυσαής·
πῶς δ' ἄρ' ἐν οἰωνοῖσι ποθὴν ἀλίαστον ἔχουσιν 115
ὧν τεκέων φῆναί τε, βαρύφθογγοί τε πέλειαι,
αἰετόεντά τε φῦλα, πολύζωοί τε κορῶναι;
πῶς δ' ὄρνις κατὰ δῶμα συνέστιος ἀνθρώποισιν
ἀρτιτόκος νεαροῖσι περισκαίρουσα νεοσσοῖς,
κίρκον ὑπὲρ τέγεος κατεπάλμενον ἀθρήσασα, 120
ὀξὺ μὲν ἔκλαγεν αἶψα, καὶ ἄνθορεν ὀξὺ λακοῦσα;
αὐχένα δ' ὑψόσ' ἄειρεν ἐς ἠέρα γυρώσασα,
καὶ πάσαις ἑκάτερθεν ἑαῖς ἔφριξεν ἐθείραις,
καὶ πτερὰ πάντ' ἐχάλασσε ποτὶ χθόνα· τοὶ δ' ἄρα δειλοὶ
τεῖχος ὑπ' εὐπτέρυγον πρυλέες τρίζουσι νεοσσοί· 125
ἡ δὲ καὶ ἂψ ἐφόβησε καὶ ἤλασεν ὄρνιν ἀναιδῆ,
εἰρυμένη φίλα τέκνα, τά τ' εἰσέτι νήπια φέρβει,
ἄπτερα, λυσικόμων θαλάμων ἀπολύμενα δεσμοῦ.

ὡς δὲ καὶ ἐν θήρεσσιν ἐρίβρυχοί τε λέαιναι,
πορδάλιές τε θοαὶ, καὶ τίγριες αἰολόνωτοι 130
παισὶ πέρι προβιβᾶσι, καὶ ἀγρευτῆρσι μάχονται,
καί τε περὶ σφετέρων τεκέων τετλᾶσι δαμῆναι,
ἀντίον αἰχμητῇσι συνιστάμεναι μερόπεσσιν·
οὐδέ ποτ' ἐρρίγασιν ἑῆς ἐν ἀγῶνι γενέθλης,
οὐ πληθὺν ἐπιοῦσαν ἀκοντοβόλων αἰζηῶν, 135
οὐ χαλκὸν σελαγεῦντα καὶ ἀστράπτοντα σίδηρον,
οὐδὲ βολὰς βελέων τε θοὰς μυλάκων τε θαμειάς·
σπεύδουσι δ' ἢ πρόσθε θανεῖν, ἢ τέκνα σαῶσαι.

Ἄρκτοι δ' ἀγριάδες, φόνιον γένος, αἰολόβουλον,
λάχνην μὲν πυκινὴν δυσπαίπαλον ἀμφιέσαντο, 140
μορφὴν δ' οὐκ ἀγανὴν παναμειδήτοισι προσώποις.
κάρχαρον, οὐλόμενον, ταναὸν στόμα, κυανέη ῥὶς,
ὄμμα θοὸν, σφυρὸν ὠκύταλον, δέμας εὐρυκάρηνον,
χεῖρε βροτῶν ἴκελαι χείρεσσι, πόδες δέ τε ποσσί·
σμερδαλέη βρυχὴ, δολερὸν κέαρ, αἰόλον ἦτορ, 145
καὶ πολλὴ κυθέρεια, καὶ οὐ κατὰ κόσμον ἰοῦσα·
ἤματα γὰρ καὶ νύκτας ἐελδόμεναι φιλότητος
αὐταὶ θηλύτεραι μάλ' ἐπ' ἄρσεσιν ὁρμαίνουσι,
παῦρα μεθιέμεναι γαμίης παντερπέος εὐνῆς,
τέκνα κυϊσκόμεναι, νηδὺν ὅτε κυμαίνωσιν. 150
οὐ γάρ τοι θήρεσσι νόμος, γαστὴρ ὅτε πλήθει,
ἐς λέχος ἐρχομένοις τελέειν φιλοτήσιον ἔργον,
νόσφι μόνων λυγκῶν, ὀλιγοδρανέων τε λαγωῶν·
ἄρκτος δ' ἱμείρουσα γάμου, συγέχουσά τε λέκτρον
χῆρον ἔχειν, τόσα παισὶ ταλάσσατο μητίσασθαι· 155
ὥρην πρὶν τοκετοῖο μολεῖν, πρὶν κύριον ἦμαρ,
νηδὺν ἐξέθλιψε, βιήσατο δ' εἰλειθυίας.
τόσση μαχλοσύνη, τόσσος δρόμος εἰς ἀφροδίτην.
τίκτει δ' ἡμιτέλεστα, καὶ οὐ μεμελισμένα τέκνα·
σάρκα δ' ἄσημον, ἄναρθρον, ἀείδελον ὠπήσασθαι. 160
ἀμφότερον δὲ γάμος παιδοτροφίη τε μέμηλεν·
ἀρτιτόκος δ' ἔτ' ἐοῦσα μετ' ἄρσενος εὐθὺς ἰαύει·
λιχμᾶται γλώσσῃ τε φίλον γόνον, οἷά τε μόσχοι

λιχμῶνται

λιχμῶνται γλώσσῃσιν ἀμοιβαδὶς, ἀλλήλοισι
τερπόμενοι· γάνυται δὲ βοὸς χροῒ καλλίκερως βοῦς· 165
οὐδ' ἀποπλάζονται πρὶν ἀπὸ γλυκὺν ἵμερον εἶναι,
θυμὸν δ' ἑσπομένοιο συνιαίνουσι νομῆος.
ὡς ἄρκτος λιχμῶσα φίλους ἀνεπλάσσατο παῖδας,
εἰσόκε κνυζηθμοῖσιν ἀναιδέα τονθορύσωσι.

Ναὶ μὴν χειμερίην πανυπείροχα δείδιεν ὁρμὴν, 170
καὶ λασίη περ ἐοῦσα. χιὼν δ' ὅτε πάντα παλύνει,
ἑσπερίου Ζεφύρου πανεπήτριμα χευαμένοιο,
κεύθετ' ἐνὶ σπήλυγγι, τόθι σκέπας ἄρκιον εὐρὺ,
καὶ βόσιος χατέουσα πόδας χεῖράς τε λιχμαίνει,
οἷά τ' ἀμελγομένη, καὶ γαστρὸς ἔκλεψεν ἐρωήν. 175
τοῖά νύ που βένθεσσιν ἐν εὐρυπόροιο θαλάσσης
πουλύποδες σκολιοὶ παρὰ κύμασι μητίσαντο.
χείματος ἐκ μεσάτου κρυερὴν τρείοντες ἐνιπὴν,
κεύθονται πλαταμῶσιν ἑὰς πλοκαμῖδας ἔδοντες·
αὐτὰρ ἐπὴν ἔαρ ὑγρὸν εὔτροφον ἀνθήσῃσιν, 180
ἀκρέμονες σφίσιν ὦκα νέοι πάλιν ἀλδήσκουσι,
καὶ πάλιν εὐπλόκαμοι δολιχὴν πλώουσι θάλασσαν.

Ἑξείης ἐνέπωμεν ἐΰσφυρον, ἠνεμόεντα,
κραιπνὸν, ἀελλοπόδην, κρατερώνυχον, αἰπὺν ὄναγρον,
ὅστε πέλει φαιδρὸς, δέμας ἄρκιος, εὐρὺς ἰδέσθαι, 185
ἀργύφεος χροιὴν, δολιχούατος, ὀξύτατος θεῖν·
ταινίη δὲ μέλαινα μέσην ῥάχιν ἀμφιβέβηκε,
χιονέης ἑκάτερθε περισχομένη στεφάνῃσι.
χιλὸν ἔδει, φέρβει μιν ἄδην ποεσίτροφος αἶα·
ἀλλ' αὐτὸς κρατεροῖς ἀγαθὴ βόσις ἔπλετο θηρσί. 190
Φῦλα δ' ἀελλοπόδων ζηλήμονα πάμπαν ὀνάγρων,
πολλαῖσί τ' ἀλόχοισιν ἀγαλλόμενοι κομόωσι·
θηλύτεραι δ' ἕσποντ', ὅθι τοι πόσις ἡγεμονεύει·
πρὸς νομὸν ἰθύνουσιν, ἐπὴν ἐθέλωσιν ἀνώγειν,
πρὸς πηγὰς ποταμῶν, θηρῶν μέθυ, καὶ πάλιν αἶψα 195
πρὸς λασίους οἴκους, ὅταν ἕσπερος ὕπνον ἄγῃσι.

Ζῆλον δ' ἄρσεσι πᾶσιν ἐπὶ σφετέροισιν ὀρίνει
ἄρσεσι νηπιάχοισι πανάγριος οἶστρος ἀναιδής.

ὁππότε θηλυτέρη γὰρ ἔχει μόγον Εἰλειθυίης,
ἄγχι μάλ' ἑζόμενος σφέτερον γόνον ἄντα δοκεύει· 200
καί ῥ' ὅτε νηπίαχον μητρὸς παρὰ ποσσὶ πέσῃσιν,
εἰ μὲν θῆλυ πέλοι, ποθέει τέκος, ἠδ' ἑκάτερθε
γλώσσῃ λιχμάζων φίλιον γόνον ἀμφαγαπάζει·
ἄρσενα δ' εἴ μιν ἴδοι, τότε δὴ τότε θυμὸν ὀρίνει
λευγαλέῳ ζήλῳ περὶ μητέρι ἀργαλέος θήρ· 205
ἐκ δ' ἔθορε μεμαὼς παιδὸς γενύεσσι ταμέσθαι
μήδεα, μὴ μετόπισθε νέος γέ μιν ἀμβλύνῃσιν.
ἡ δὲ λεχώ περ ἐοῦσα, καὶ ἀσθενέουσα τόκοισι,
παιδὶ λυγρῷ πολεμιζομένῳ μήτηρ ἐπαμύνει.
ὡς δ' ὅταν ἐν πολέμῳ πολυκηδέϊ μητέρος ἄντην 210
νηπίαχον κτείνωσιν ἀπηνέες αἰχμητῆρες,
αὐτήν τ' αὖ ἐρύωσιν ἔτι σπαίροντι φόνοισιν
υἱέϊ πλεγνυμένην, στονόεν μέγα κωκύουσαν,
δρυπτομένην ἁπαλήν τε παρηΐδα, νέρθε τε μαζῶν
αἵματι δευομένην θερμῷ λιαρῷ τε γάλακτι· 215
ὣς καὶ θῆλυς ὄναγρος ἐφ' υἱέϊ πάμπαν ἔοικεν
οἰκτρὰ κινυρομένῃ, καὶ δύσμορα κωκυούσῃ.
φαίης κεν πανάποτμον, ἑὸν παῖν ἀμφιβεβῶσαν,
μείλιχα μυθεῖσθαι, καὶ λισσομένην ἀγορεύειν·
Ανερ, ἄνερ, τί νυ σεῖο προσώπατα τρηχύνονται, 220
ὄμματα φοινίχθη δὲ, τά τ' ἦν πάρος αἰγλήεντα;
οὐχὶ μέτωπον ἄθρεις λιθοεργέος ἄγχι Μεδούσης,
οὐ γόνον ἰοφόρον παναμειλίκτοιο δρακαίνης,
οὐ σκύμνον πανάθεσμον ὀριπλάγκτοιο λεαίνης.
παῖδα, λυγρὴ τὸν ἔτικτον, ὃν ἀρώμεσθα θεοῖσι, 225
παῖδα τεὸν γενύεσσι τεῇς οὐκ ἄρσενα θήσεις;
ἴσχε φίλος, μὴ τάμνε· τί μοι τάμες; οἷον ἔρεξας;
παῖδα τὸ μηδὲν ἔθηκας, ὅλον δέμας ἐξαλάωσας.
δειλὴ ἐγὼ, πανάποτμος ἀωροτάτοιο λοχείης,
καί συ τέκος πάνδειλον ἀλιτροτάτοιο τοκῆος· 230
δειλὴ ἐγὼ, τριτάλαινα, κενὸν τόκον ὠδίνασα,
καὶ σὺ τέκος, τμηθεὶς, οὐχὶ στονύχεσσι λεόντων,
ἀλλ' ἐχθραῖς γενύεσσι λεοντείῃσι τοκῆος.

Τοῖά τις ἂν πανάτολμον ἐὸν περὶ νήπιον ἦα
μυθεῖσθαι φαίη· τὸν δ' οὐκ ἀλέγοντα δαφοινοῖς 235
δαίνυσθαι στομάτεσσιν ἀμειδέα παιδὸς ἐδητύν.
Ζεῦ πάτερ, ὅσσον ἔφυ ζήλοιο πανάγριον ἦτορ.
κεῖνον καὶ φύσιος κρατερώτερον εἰσοράασθαι
θῆκας, ἄναξ· δῶκας δὲ πυρὸς δριμεῖαν ἐρωὴν,
δεξιτερῇ δὲ φέρειν ἀδαμάντινον ὤπασας ἄορ. 240
οὐ παῖδας τήρησε φίλους γλυκεροῖσι τοκεῦσιν,
οὐχ ἑτάρους, πηούς τε μολὼν, οὐκ οἶδεν ὁμαίμους,
ὁππόταν ἀργαλέος τε καὶ ἄσπετος ἀντιβολήσῃ.
κεῖνος καὶ προπάροιθεν ἑοῖσιν ἐφώπλισε παισὶν
αὐτοὺς ἡμιθέους, καὶ ἀμύμονας ἡμιθεαίνας, 245
Αἰγείδην Θησῆα, καὶ Αἰολίδην Ἀθάμαντα,
Ἀτθίδα καὶ Πρόκνην, καὶ Θρηϊκίην Φιλομήλην,
Κολχίδα τε Μήδειαν, ἀρίζηλόν τε Θεμιστώ·
ἀλλ' ἔμπης μετὰ φῦλον ἐφημερίων ἀλεγεινῶν
θηρσὶ Θυεστείην ὀλοὴν παρέθηκε τράπεζαν. 250

Ἔστι δ' ἐνὶ κρημνοῖς ἐπὶ τέρμασιν Αἰθιοπήων
ἱππάγρων πολὺ φῦλον ἀκαχμένον ἰοφόροισι
δοιοῖς χαυλιόδουσι· ποδῶν γε μὲν οὐ μίαν ὁπλὴν,
χηλὴν δ' αὖ φορέουσι διπλὴν, ἰκέλην ἐλάφοισι.
χαίτη δ' αὐχενίη μεσάτην ῥάχιν ἀμφιβεβῶσα 255
οὐρὴν ἐς νεάτην μετανίσσεται· οὐδὲ βροτοῖσι
δουλοσύνην ἔτλη ποθ' ὑπερφίαλον γένος αἰνόν·
ἀλλ' εἰ καί ποθ' ἕλοιεν ἐϋστρέπτοισι βρόχοισιν
ἵππαγρον δολίοισι λόχοις μελανόχροες Ἰνδοὶ,
οὔτε βορὴν ἐθέλει μετὰ χείλεσιν αἶψα πάσασθαι, 260
οὔτε πιεῖν· ὀλοὸς δὲ φέρειν ζυγὸν ἔπλετο δοῦλον.

Φράζεο νῦν δύο φῦλα δυσάντεα, καρχαρόδοντα,
μηλοφόνον τε λύκον, δυσδερκέα τ' αὖτις ὕαιναν·
τὸν μὲν ποιμενίων καὶ αἰπολίων ὀλετῆρα,
τὴν δ' ἐχθρὴν σκυλάκεσσιν ἀρειοτέροις τε κύνεσσι· 265
τὸν μὲν νυκτερινὸν διὰ γαστρὸς ἄφυκτον ἐρωὴν
ἀρνειῶν ἐρίφων τε πολύκλοπον ἁρπακτῆρα,
τὴν δέ τε νυκτιπόρον καὶ νυκτιπλανῆ τελέθουσαν.

οὕνεκά οἱ διὰ νύκτα φάος, σκότος αὖτε μετ' ἠῶ.
εἴδεα δ' ἀμφοτέροις ἀνομοίϊα θηρσὶ δαφοινοῖς. 270
τὸν μὲν γάρ τε κύνεσσι πανείκελον ὠπήσαιο
μείζοσι ποιμενικοῖς, λασίη δ' ἐπιέστεπται οὐρή·
ἡ δέ τε κυρτοῦται μεσάτην ῥάχιν, ἀμφὶ δὲ πάντη
λαχνήεσσα κυρεῖ, κατὰ δ' ἔγραπται δέμας αἰνὸν
κυανέης ἑκάτερθεν ἐπήτριμα ταινίῃσι· 275
στεινὴ δ' ἐκτάδιός τε πέλει καὶ νῶτα καὶ οὐρήν.
ῥινὸν δ' ἀμφοτέροισιν ἐπικλείουσι θανοῦσι
ῥιγεδανόν. τῆς μέν τε διατμήξας περὶ ποσσὶν
εἰ φορέοις, φορέοις σκυλάκων μέγα δεῖμα κραταιῶν,
καί σε κύνες κείνοισιν ἐπεμβεβαῶτα πεδίλοις 280
ἀντίον οὐχ ὑλάουσι, πάρος γε μὲν ὑλακόωντες.
εἰ δὲ λύκον δείρας ῥινῶν ἄπο τεκτήναιο
τύμπανον εὔκελαδον, Διδυμήϊον, ὠλεσίκαρπον,
μοῦνόν τοι μετὰ πᾶσι βαρύβρομον ἔκλαγεν ἠχήν,
καὶ μοῦνον παταγεῖ· τὰ δ' εὔθροα πρόσθεν ἐόντα 285
τύμπανα σιγάζει, κώφησέ τε πᾶσαν ἰωήν·
καὶ φθίμεναι γὰρ ὄϊς φθίμενον λύκον ἐρρίγασι.
θαῦμα δὲ καὶ τόδ' ἄκουσα περὶ στικτῇσιν ὑαίναις,
ἄρσενα καὶ θήλειαν ἀμείβεσθαι λυκάβαντι,
καὶ ποτὲ μὲν τελέθειν δυσδερκέα νυμφευτῆρα, 290
νωλεμὲς ἱμείροντα γάμων, ποτὲ δ' αὖτις ὁρᾶσθαι
θηλυτέρην νύμφην, λοχίην, καὶ μητέρα κεδνήν.

Ἀλλὰ λύκων τελέθει πολιότριχα πέντε γένεθλα.
εἴδεα δ' ἀλλήλοις ἀνομοίϊα τεκμήραντο
φῶτες ἀμορβῆες, τοῖσιν μάλα δήϊα φῦλα. 295
πρῶτα μὲν οὖν καλέουσι θρασύφρονα τοξευτῆρα·
ξουθὸς μὲν πρόπαν εἶδος, ἀτὰρ περιηγέα γῦα
καὶ κεφαλὴν φορέει πολὺ μείζονα, καὶ θοὰ κῶλα·
γαστέρα δ' ἀργαίνουσαν ἔχει πολιῇ ῥαθάμιγγι·
σμερδαλέον δ' ἰάχει τε, καὶ ὑψόθι πάμπαν ὀρούει, 300
αἰὲν ἐπισείων κεφαλήν, πυρόεν τε δεδορκώς.
ἄλλος δ' αὖ μέγεθος μὲν ὑπέρτερος, ἄψεα δ' αὖτε
μηκεδανός, πάντεσσι θοώτερος ὦκα λύκοισι,

τὸν μέροπες κίρκον τε καὶ ἅρπαγα κικλήσκουσι.
πολλῷ σὺν ῥοίζῳ δὲ μάλ' ὄρθριος εἶσιν ἐπ' ἄγρην, 305
πρώτῃ ὑπ' ἀμφιλύκῃ· ῥέα γάρ τ' ἐπιδευὲς ἐδωδῆς.
χροιὴ δ' ἀργυφέη σελαγεῖ πλευράς τε καὶ οὐρήν·
ναίει δ' οὔρεα μακρά· τὰ δ' ὁππότε χείματος ὥρῃ
ἐκ νεφέων προχυθεῖσα χιὼν κρυόεσσα καλύψῃ,
δὴ τότε καὶ πόλιος πέλας ἵκετο θὴρ ὀλοόφρων, 310
πᾶσαν ἀναιδείην ἐπιειμένος, εἵνεκ' ἐδωδῆς·
λάθρῃ τ' ἐμπελάει, μάλα τ' ἤρεμος, εἰσόκεν αἰγὶ
ἐγχρίμψῃ· τὴν δ' αἶψα θοοῖς ὀνύχεσσιν ἔμαρψεν.
Ἐστι δέ τις Ταύροιο νιφοβλήτους ὑπὲρ ἄκρας
ἐνδιάων Κίλικάς τε πάγους, καὶ πρῶνας Ἀμανοῦ, 315
καλὸς ἰδεῖν, θήρεσσι πανέξοχος, ὅν τε καλεῦσι
χρύσεον, ἀστράπτοντα περισσοκόμοισιν ἐθείραις·
οὐ λύκος, ἀλλὰ λύκου προφερέστερος αἰπύτατος θήρ,
χείλεσι χαλκείοισι τεθηγμένος, ἄσπετος ἀλκήν·
πολλάκι τοι καὶ χαλκὸν ἀτειρέα, πολλάκι λᾶαν 320
ἐμμενέως ἐτόρησε, καὶ αἰχμήεντα σίδηρον.
καὶ κύνα Σείριον οἶδε, καὶ ἀντέλλοντα φοβεῖται·
αὐτίκα δὴ ῥωχμὸν καταδύεται εὐρέος αἴης,
ἢ κατὰ σπήλυγγος ἀφεγγέος, εἰσόκεν ἄζης
ἠέλιος παύσαιτο, καὶ οὐλομένου κυνὸς ἀστήρ. 325
Ἀκμονες αὖ δοιοὶ, φόνιον γένος, αὐχένα βαιοὶ,
εὐρύτατοί τ' ὤμοισιν, ἀτὰρ λασιότριχε μηροὺς
καὶ πόδας, ἠδὲ πρόσωπον ὀλίζονες, ὄμμασι βαιοί.
τῶν ὁ μὲν ἀργυφέοις νώτοις καὶ γαστέρι λευκῇ
παμφαίνει, δνοφερὸς δὲ μόνων ἄκρα νείατα ταρσῶν, 330
ὅν τινες ἰκτῖνον πολιότριχα φῶτες ἔλεξαν.
αὐτὰρ ὅγε χροιῇσι μελαινομένῃσι πέφανται,
μείων μὲν προτέροιο, τὸ δὲ σθένος οὐκ ἐπιδευής·
θηρεύει δ' ἔκπαγλον ἐπὶ πλώκεσσιν ὀρούων,
πᾶσαί τ' ἐκ μελέων ὀρθαὶ φρίσσουσιν ἔθειραι. 335
Δηθάκι δ' αὖτε λύκοι καὶ πορδαλίεσσι δαφοιναῖς
εἰς εὐνὴν ἐπέλασσαν, ὅθεν κρατερόχροα φῦλα,
θῶες· ὁμοῦ δὲ φέρουσι διπλοῦν μεμορυγμένον ἄνθος,

μητέρα μὲν ῥινοῖσι, προσώπεσσιν δ᾽ αὖ γενετῆρα.
Τίγριδος αὖ μετέπειτα κλυτὸν δέμας ἀείδωμεν, 340
τῆς οὐ τερπνότερον Φύσις ὤπασε τεχνήεσσα
ὀφθαλμοῖσιν ἰδεῖν θηρῶν μετὰ πουλὺν ὅμιλον.
τόσσον δ᾽ ἐν θήρεσσι μέγ᾽ ἔξοχος ἔπλετο τίγρις,
ὅσσον ἐν ἠερίοισι ταὼς καλὸς οἰωνοῖσι.
πάντα μὲν ἀθρήσειας ὀρέσβιον οἷα λέαιναν, 345
νόσφι μόνου ῥινοῖο, τὸν αἰόλον ἐστεφάνωται,
δαίδαλα πορφύροντα, καὶ ἄνθεσι μαρμαίροντα.
τοίην μὲν πυρόεσσαν ὑπὸ βλεφάροισιν ὀπωπαὶ
μαρμαρυγὴν στράπτουσιν· ἀτὰρ δέμας ἔπλετο τοῖον,
καρτερὸν, εὔσαρκον· τοίη δολιχόσκιος οὐρή· 350
τοῖα περὶ στομάτεσσι προσώπατα· τοῖον ὕπερθε
νεύει ἐπισκύνιον· τοῖον παταγεῦσιν ὀδόντες.
ὠκυτέρη τελέθει δὲ θοῶν παιυπείροχα θηρῶν·
αὐτῷ γάρ τε θέειν ἰκέλη Ζεφύρῳ γενετῆρι·
οὔτι γε μὴν γενετῆρι· τίς ἂν τάδε πιστώσαιτο, 355
θῆρες ὅτι δμηθεῖεν ὑπ᾽ ἠέρι νυμφευτῆρι;
ἔπλετο γὰρ κείνη κενεὴ φάτις, ὡς τόδε φῦλον
θῆλυ πρόπαν τελέθει, καὶ ἀδέμνιον ἄρσενος ἐστί.
δηθάκι γάρ κεν ἴδοις πολυανθέα καλὸν ἀκοίτην·
ῥεῖα μὲν οὐκ ἂν ἕλοις· δὴ γάρ τε λιπὼν ἑὰ τέκνα, 360
ἐμμενέως φεύγει, θηρήτορας εὖτ᾽ ἂν ἴδηται·
ἡ δ᾽ ἕπεται σκύμνοισιν, ἀνιάζουσά τε θυμὸν,
χάρμα μέγ᾽ ἀγρευτῆρσι, πρὸς ἀρκύας εὐθὺς ἱκάνει.
Κάπρος ἐνυάλιος δὲ μέγ᾽ ἔξοχος ἐν θήρεσσιν.
εὐνὰς μὲν ποθέει πυμάτοις ἐνὶ βένθεσι κρημνῶν, 365
ἔξοχα δὲ στυγέει δοῦπον πολυηχέα θηρῶν·
θηλυτέρη δ᾽ ἀλίαστος ἐφορμαίνων ἀλάληται,
καὶ μάλ᾽ ἐρωμανέων σφριγᾷ, κατὰ δ᾽ αὐχένος ὀρθαὶ
φρίσσουσι τρίχες, οἷα περισσολόφων πηλήκων.
ἀφρὸν ἀποσαλάει τε κατὰ χθονὸς· αὐτὰρ ὀδόντων 370
ἕρκος ἐπικροτέει λευκόχροον ἄσθματι θερμῷ·
καὶ χόλος ἀμφὶ γάμοισι πολὺ πλέον, ἤπερ αἰδώς.
θηλυτέρη δ᾽ εἰ μέν κεν ὑποπτήξασα μένῃσιν,

ἔσβεσε πάντα χόλον, κατὰ δ' εὔνασε θηρὸς ἐρωήν·
εἰ δέ κ' ἀνηναμένη φεύγῃ φιλοτήσιον εὐνὴν, 375
αὐτίκ' ὀρινόμενος θερμῷ πυρόεντι μύωπι,
ἢ γάμον ἐξετέλεσσεν ἀνάγκῃ ἶφι δαμάσσας,
ἢ νέκυν ἐν κονίῃσι βάλεν, γενύεσσιν ὀρούσας.

Ἐστι δέ τις κάπροιο φάτις πέρι, λευκὸν ὀδόντα
λάθριον ἐντὸς ἔχειν μαλερὴν πυρόεσσαν ἀϋτμήν· 380
σῆμα δ' ἐφημερίοισιν ἀριφραδὲς ἐρρίζωται.
ὁππότε γὰρ πολὺς ὄχλος ἐπήτριμος ἀγρευτήρων
σὺν κυσὶν εὐτόλμοισι ποτὶ χθόνα θῆρα βάλωνται,
αἰχμῇσιν δολιχῇσιν ἐπασσυτέραις δαμάσαντες,
δὴ τότ' ἀπ' αὐχένος εἴ τις ἀειράμενος τρίχα λεπτὴν, 385
θηρὸς ἔτ' ἀσθμαίνοντος ἐνιχρίμψειεν ὀδόντι,
αἶψα μάλα σφαιρηδὸν ἀνέδραμεν αἰθομένη θρίξ.
καὶ δ' αὐτοῖσι κύνεσσιν ἐπὶ πλευρῆς ἑκάτερθεν,
ἔνθα συὸς γενύων πέλασαν αἴθωνες ὀδόντες,
ἴχνια πυρσευθέντα διὰ ῥινοῖο τέτανται. 390

Υστρίγων δ' οὔπω τι πέλει κατὰ δάσκιον ὕλην
ῥίγιον εἰσιδέειν, οὔτ' ἀργαλεώτερον ἄλλο.
τῶν ἤτοι μέγεθος μὲν, ὁποῖα λύκοισι δαφοινοῖς,
βαιὸν, ὀλιζότερον, κρατερὸν δέμας, ἀμφί τε ῥινὸς
τρηχείαις λασίαισι πέριξ πέφρικεν ἐθείραις, 395
ὁπποίαις θωρήξατ' ἐχίνων αἰόλα φῦλα.
ἀλλ' ὅτε μιν σεύωσιν ἀρείονες ἔξοχα θῆρες,
δὴ τότ' ἐμήσατο τοῖα· θοὰς ἔφριξεν ἐθείρας,
καί τ' ὀπίσω νώτοισιν ἀκαχμένον ὠκυπέτῃσιν
ἰθὺς ἀκοντίζει μαλερὸν βέλος· ἀμφότερον δὲ 400
φεύγει τ' ἐμμενέως, καὶ ἀλευάμενος πολεμίζει.
δηθάκι δ' ἔκτεινεν κύνα κάρχαρον· ὧδέ κε φαίης
αἰζηὸν τόξων δεδαηκότα τοξεύεσθαι.
τοὔνεκεν ὁππότε μιν θηρήτορες ὠπήσωνται,
οὔτι κύνας μεθιᾶσι, δόλον δ' ἐπιλεκλήναντο, 405
τὸν μετέπειτ' ἐρέω, θηρῶν φόνον ὁππότ' ἀείσω.

Ιχνεύμων βαιὸς μὲν, ἀτὰρ μεγάλοισιν ὁμοίως
μέλπεσθαι θήρεσσι πανάξιος, εἵνεκα βουλῆς,

ἀλκῆς τε κρατερῆς ὑπὸ νηπεδανοῖσι μέλεσσιν.
ἢ γάρ τοι κέρδεσσι κατέκτανε διπλόα φῦλα, 410
ἑρπυστῆρας ὄφεις τε, καὶ ἀργαλέους κροκοδείλους,
κείνους Νειλῴους, φόνιον γένος. ὁππότε γάρ τις
θηρῶν λευγαλέων εὕδῃ τρίστοιχα πετάσσας
χείλεα, καὶ χάος εὐρὺ, καὶ ἄσπετον αἰόλον ἕρκος,
δή ῥα τότ᾽ ἰχνεύμων δολίην ἐπὶ μῆτιν ὑφαίνων, 415
λοξοῖς ὀφθαλμοῖσιν ἀπείρονα θῆρα δοκεύει,
εἰσόκε τοι βαθὺν ὕπνον ἐπὶ φρεσὶ πιστώσηται·
αἶψα δ᾽ ἄρ᾽ ἐν ψαμάθοισι καὶ ἐν πηλοῖσιν ἐλυσθεὶς
ῥίμφ᾽ ἔθορεν, πυλεῶνα διαπτάμενος θανάτοιο
τολμηρῇ κραδίῃ, διὰ δ᾽ εὐρέος ἤλυθε λαιμοῦ. 420
αὐτὰρ ὅγ᾽ ἐξ ὕπνου βαρυαέος ἔγρετο δειλὸς,
καὶ κακὸν ἐν λαγόνεσσι φέρων τόσον ἀπροτίελπτον,
πάντη μαινόμενος καὶ ἀμήχανος ἀμφαλάληται,
ἄλλοτε μὲν ποτὶ τέρματ᾽ ἰὼν μυχάτου ποταμοῖο,
ἄλλοτε δ᾽ αὖ ψαμάθοισι κυλινδόμενος ποτὶ χέρσον, 425
ἄγριον ἀσθμαίνων, στρωφώμενος ἀμφ᾽ ὀδύνῃσιν.
αὐτὰρ ὅγ᾽ οὐκ ἀλέγει, γλυκερῇ δ᾽ ἐπιτέρπετ᾽ ἐδωδῇ·
ἥπατι δ᾽ ἄγχι μάλιστα παρήμενος εἰλαπινάζει·
ὀψὲ δέ τοι προλιπὼν κενεὸν δέμας ἔκθορε θηρός.
ἰχνεῦμον, μέγα θαῦμα, μεγασθενὲς, αἰολόβουλε, 430
ὅσσην τοι κραδίη τόλμαν χάδεν, ὅσσον ὑπέστης,
ἀγχίμολον θανάτοιο τεὸν δέμας ἀμφὶς ἐρείσας;

Ἀσπίδα δ᾽ ἰοφόρον τοίαις ἐδαμάσσατο βουλαῖς.
πᾶν δέμας ἐν ψαμάθοισι καλύψατο θῆρα δοκεύων,
νόσφι μόνης οὐρῆς τε καὶ ὀφθαλμῶν πυρόεντων· 435
οὐρή οἱ δολιχὴ γὰρ ὀφιονέη τε τέτυκται,
ἄκροισι κεφάληφιν ἑλισσομένοισι κορύμβοις,
ἄντα μελαινομένη, θηρῶν φολίδεσσιν ὁμοίη·
τὴν δ᾽, ὅτε φυσιόωσαν ἔχιν φολόεσσαν ἴδηται,
ἀντία γυρώσας, προκαλέσσατο θῆρα δαφοινήν· 440
ἀσπὶς δ᾽ ἰοφόρον πέλας ἀντήειρε κάρηνον,
στήθεά τ᾽ ηὔρυνεν, στυφελόν θ᾽ ὑπέσυρεν ὀδόντα,
μαρναμένη γενύεσσιν ἐτώσια λευγαλέῃσιν.

ἀλλ᾽ οὐκ

ἀλλ' οὐκ ἰχνεύμων τότ' ἀρήϊος ἐν ψαμάθοισι
δηθύνει, πικρῶν δὲ θορὼν ἐδράξατο λαιμῶν, 445
δαρδάπτει τε γένυσσιν ἑλισσομένην ἑκάτερθε,
καὶ νέκυν αὐτίκ' ἔθηκ' ἀποφώλιον ἐκπλύουσαν
πευκεδανὸν, θανάτοιο φίλον, ζαμενήχολον ἰόν.

Ναὶ μὴν αἰολόβουλος ἐπ' ἀγραύλοισι μάλιστα
θηρσὶ πέλει κερδὼ, μάλ' ἀρήϊος ἐν πραπίδεσσι, 450
καὶ πινυτὴ ναίει πυμάτοις ἐνὶ φωλειοῖσιν,
ἑπταπύλους οἴξασα δόμους, τρητάς τε καλιὰς
τηλόθ' ἀπ' ἀλλήλων, μή μιν θηρήτορες ἄνδρες
ἀμφὶ θύρῃ λοχόωντες ὑπὸ βροχίδεσσιν ἄγωνται·
ἀργαλέη γενύεσσι καὶ ἀντία δηρίσασθαι 455
θηρσὶν ἀρειοτέροισι, καὶ ἀγρευτῆρσι κύνεσσιν.
εὖτε δὲ χεῖμα πέλῃ κρυερὸν, βόσιος δὲ χατίζῃ,
γυμναί θ' ἡμερίδες περὶ βότρυσιν ἰνδάλλωνται,
δὴ τότε καὶ θήρῃ πικρὴν ἐπὶ μῆτιν ὑφαίνει,
οἰωνούς τε δόλοισιν ἑλεῖν καὶ τέκνα λαγωῶν. 460

Ἔννεπέ μοι κἀκεῖνα, πολύθροε Μοῦσα λιγεῖα,
μικτὰ φύσιν θηρῶν, διχόθεν κεκερασμένα φῦλα,
πόρδαλιν αἰολόνωτον ὁμοῦ ξυνήν τε καμήλῳ.
Ζεῦ πάτερ, ὅσσα νόησας, ὅσ' εἴδεα νῶϊ φύτευσας,
ὅσσα βροτοῖσιν ὄπασσας, ὅσ' εἰναλίοις νεπόδεσσιν, 465
ὃς τόδ' ἐμήσαο πάγχυ καμήλων αἰόλον εἶδος,
ἀμφιέσας ῥινοῖσιν ἀναιδέσι πορδαλίεσσι,
φαίδιμον, ἱμερόεν, τιθασὸν γένος ἀνθρώποισι.
δειρή οἱ ταναὴ, στικτὸν δέμας, οὔατα βαιὰ,
ψιλὸν ὕπερθε κάρη, δολιχοὶ πόδες, εὐρέα ταρσά. 470
κώλων δ' οὐκ ἴσα μέτρα, πόδες δ' οὐ πάμπαν ὁμοῖοι·
ἀλλ' οἱ πρόσθεν ἔασιν ἀρείονες, ὑστάτιοι δὲ
πολλὸν ὀλιζότεροι, κατά τ' ὀκλάζουσιν ὁμοῖοι.
ἐκ δὲ μέσης κεφαλῆς δίδυμον κέρας ἰθὺς ὀρούει,
οὔτι κέρας κερόεν, παρὰ δ' οὔατα μεσσόθι κόρσης 475
ἀβληχραὶ κροτάφοισιν ἐπαντέλλουσι κεραῖαι.
ἄρκιον, ὡς ἐλάφοιο, τέρεν στόμα, λεπταλέοι τε
ἐντὸς ἐρηρέδαται γαλακτόχροες ἀμφὶς ὀδόντες·

αἴγλην παμφανόωσαν ἀπαστράπτουσιν ὀπωπαί·
οὐρὴ δ' αὖτ' ἐλάχεια, θοαῖς ἅτε δορκαλίδεσσιν, 480
ἄκραισιν μετόπισθε μελαινομένῃσιν ἐθείραις.

Ναὶ μὴν ἄλλο γένεθλον ἐμοῖς ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
ἀμφίδυμον, μέγα θαῦμα, μιγὰ στρουθοῖο κάμηλον·
τὴν ἔμπης κούφοις μεταρίθμιον οἰωνοῖσι,
καὶ πτερόεσσαν ἐοῦσαν, ἐμαὶ μέλψουσιν ἀοιδαί, 485
οὕνεκεν ἡμετέρης μιν ἕλεν νόμος αἰόλος ἄγρης.
οὔτε γὰρ ὀρνίθων σφε δαμάσσατο δήϊος ἰξὸς,
οὔτε δι' ἠερίην δόνακες πατέοντες ἀταρπόν·
ἀλλ' ἵπποι σκύλακές τε θοοὶ, καὶ ἀείδελα δεσμά.
τῆς ἤτοι μέγεθος μὲν ὑπέρβιον, ὅσσον ὕπερθε 490
νώτοις εὐρυτάτοισι φέρειν νεοθηλέα κοῦρον·
καὶ πόδες ὑψιτενεῖς, ἴκελοι νωθρῇσι καμήλοις,
ὁπποῖον θαμινῇσιν ἀρηράμενοι φολίδεσσι
σκληρῆς ἄχρι διπλῆς ἐπιγουνίδος· ὕψι δ' ἀείρει
βαιὴν μὲν κεφαλὴν, πολλὴν δὲ τανύτριχα δειρὴν 495
κυανέην· κίνυσι πολὺ πτερὸν, οὐ μὲν ὕπερθεν
ἠέρος ὑψιπόροισιν ἐπιπλώουσι κελεύθοις·
ἀλλ' ἔμπης θείειν ποσσὶ κραιπνοὶ τελέθουσαι
αὐτοῖσι φορέουσιν ἴσον τάχος οἰωνοῖσιν.
οὐδὲ μὲν ὀρνίθεσσιν ὁμοίϊος ἀμβαδὸν εὐνὴ, 500
Βάκτριον οἷα δὲ φῦλον ἔχουσιν ἀπόστροφα λέκτρα.
τίκτει δ' ἄπλετον ὠὸν, ὅσον χαδέειν τόσον ὄρνιν,
κυκλόσε λαϊνέοις θωρησσόμενον κελύφεσσι.

Πτῶκας ἀείδωμεν, θήρης ἐρίδωρον ὀπώρην·
σῶμα πέλει τυτθὸν, λάσιον· δολιχώτατον οὖας· 505
βαιὸν ὕπερθε κάρη, βαιοὶ πόδες, οὐκ ἴσα κῶλα.
χροιὴν δ' ἀμφιέσαντ' ἀνομοίϊον· οἱ μὲν ἔασι
κυάνεοι δνοφεροί τε μελάμβωλον κατ' ἄρουραν·
ξανθοὶ δ' αὖθ' ἕτεροι πεδίων ἐπὶ μιλτοπαρήων.
αὐτὰρ ἐρίγληνοι χαροπὸν στράπτουσιν ὀπωπαί· 510
κανθὸν ἀγρυπνίῃ κεκορυθμένοι· οὔποτε γὰρ δὴ
ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἀποβρίξαντες ἕλοντο,
δειδιότες θηρῶν τε βίην, μερόπων τε θοὸν κῆρ·

νυκτὶ δέ τ' ἐγρήσσουσι, καὶ ἐς φιλότητα μόλονται.
νωλεμὲς ἱμείρουσι γάμων, ἔτι δ' ἔγκυοι οὖσαι 515
οὔ ποτ' ἀναίνονται πόσιος πολύθουρον ἐρωὴν,
οὐδ' ὅτε γαστρὶ φέρουσι πολύσπορον ὠκὺν ὀϊστόν.
ἔξοχα γὰρ τόδε φῦλον, ὅσ' ἄπλετος ἔτρεφεν αἶα,
πουλυγόνον τελέθει· τὸ μὲν ἄρ πόθι νηδύος ἐκτὸς
ἔμβρυον ἐκθρώσκει τετελεσμένον, ἄλλο δ' ἔσωθεν 520
νόσφι τριχὸς φορέει, τὸ δ' ἄρ' ἡμιτέλεστον ἀέξει,
ἄλλο δ' ἄναρθρον ἔχει θορόεν βρέφος ὠπήσασθαι·
ἑξείης τίκτει δὲ, καὶ οὔποτε θῆλυς ἀναιδὴς
λήγετο μαχλοσύνης· τελέει δ' ὅσα θυμὸς ἀνώγει,
οὐδ' αὐταῖς ὠδῖσιν ἀνηναμένη κυθέρειαν. 525

ΟΠΠΙΑΝΟΥ ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΩΝ

ΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Εἴδεα μὲν τόσα θηρσὶ, τόσαι τ' ἀνὰ δάσκιον ὕλην
νυμφίδιοι φιλότητες, ὁμήθειαί τε πέλονται,
ἔχθεά τε, κρυεροί τε μόθοι, νόμιοί τε χαμεῦναι·
τλησιπόνων δ' ἀνδρῶν χρέος ἄπλετον ἀείδωμεν,
ἀμφότερον, κρατερόν τε μένος, καὶ ἐπίφρονα βουλὴν, 5
κέρδεά τ' αἰολόβουλα, πολυφράστοις τε δόλοισι
φραξαμένην κραδίην· ἣ γάρ τε πρὸς ἄγρια φῦλα
μάρναται, οἷσι θεὸς σθένος ὤπασε καὶ μένος ἠΰ,
καὶ φρένας οὐδ' αὐτῶν πολὺ μείονας ἀγρευτήρων.
Εἴδεα πολλὰ πέλει κλειτῆς πολυεργέος ἄγρης, 10
ἄρμενα καὶ θήρεσσι καὶ ἔθνεσιν ἠδὲ χαράδραις,
μυρία· τίς κεν ἅπαντα μιῇ φρενὶ χωρήσειεν,
εἰπέμεναι κατὰ μοῖραν ὑπ' εὐκελάδοισιν ἀοιδαῖς;
τίς δ' ἂν πάντ' ἐσίδοι, τίς δ' ἂν τόσον ὠπήσαιτο
θνητὸς ἐών; μοῦνοι δὲ θεοὶ ῥέα πάνθ' ὁρόωσιν. 15
αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω τά τ' ἐμοῖς ἴδον ὀφθαλμοῖσι,
θήρην ἀγλαόδωρον ἐπιστείχων ξυλόχοισιν,
ὅσσα τ' ἀπ' ἀνθρώπων ἐδάην, τοῖσιν τὰ μέμηλε,
αἰόλα παντοίης ἐρατῆς μυστήρια τέχνης,
ἱμείρων τάδε πάντα Σευήρου Διὸς υἱῷ 20
ἀείδειν· σὺ δὲ, πότνα θεὰ, παγκοίρανε θήρης,
εὐμενέουσα θοῇ βασιληΐδι λέξον ἀκουῇ,
ὄφρα τεῶν ἔργων προμαθὼν ὀαρίσματα πάντα

θηροφονῇ, μακαριστὸς ὁμοῦ παλάμῃ καὶ ἀοιδῇ.
Θηρῶν οἱ μὲν ἔασιν ἐπίφρονες, αἰολόβουλοι, 25
ἀλλὰ δέμας βαιοί· τοὶ δ' ἔμπαλιν ἀλκήεντες,
βουλὴν δ' ἐν στήθεσσιν ἀνάλκιδες· οἱ δ' ἄρ' ὁμαρτῇ
καὶ κραδίην δειλοί, καὶ γῦα πέλουσ' ἀμενηνοί,
ἀλλὰ πόδεσσι θοοί· τοῖσιν δὲ θεὸς πόρε πάντα,
βουλὴν κερδαλέην, κρατερὸν μένος, ὠκέα γοῦνα. 30
γιγνώσκουσι δ' ἕκαστος ἑῆς φύσιος κλυτὰ δῶρα,
ἔνθ' ὀλιγοδρανέες τε καὶ ἔνθα πέλουσι δαφοινοί.
οὐκ ἔλαφος κεράεσσι θρασύς, κεράεσσι δὲ ταῦρος·
οὐ γενύεσσιν ὄρυξ κρατερός, γενύεσσι λέοντες·
οὐ ποσὶ ῥινόκερως πίσυνος, πόδες ὅπλα λαγωῶν· 35
πόρδαλις οἶδ' ὀλοὴ παλαμάων λοίγιον ἰόν,
καὶ σθένος αἰνὸς ὄϊς μέγα λαϊνέοιο μετώπου,
καὶ κάπρος μένος οἶδεν ἑῶν ὑπέροπλον ὀδόντων.
Ὅσσαι μέν νυν ἔασιν ἐπακλήρεσσι δαφοινοῖς
μουναδὸν ἐν σκοπέλοισι προμήθειαί τε πάγαι τε, 40
κεκριμένας φράσομεν θήρας ἐπὶ θηρσὶν ἑκάστοις.
ξυνὰ δὲ τόσσα πέλουσιν, ὁμοίης τ' ἔλλαχεν ᾠδῆς·
ξυναὶ θηροσύναι τε λίνων, ξυναί τε ποδάγραι·
ξυνὰ δέ τ' ἀνθρώποισι ποδωκέα πάντα γένεθλα
ἵπποις ἠδὲ κύνεσσι διωκέμεν· ὁππότε δ' αὖτε 45
καὶ μούνοις ἵπποισι κυνῶν ἄτερ ἰθὺς ἐλαύνειν·
ἵπποισιν κείνοισιν ὅσοι περὶ Μαυρίδα γαῖαν
φέρβοντ', ἢ Λιβύεσσιν, ὅσοι μὴ καρτεῖ χειρῶν
ἄγχονται ψελίοισι βιαζομένοιο χαλινοῦ,
πείθονται δὲ λύγοισιν, ὅπῃ βροτὸς ἡγεμονεύει. 50
τοὔνεκεν ἱππελάται κείνων ἐπιβήτορες ἵππων
ἠδὲ κύνας λείπουσι φίλους, πίσυνοί τ' ἐλόωσιν
ἵπποις, ἠ λίς τε βολῇ, καὶ νόσφιν ἀρωγῶν.
ξυνὸν ἀκοντίζειν δὲ καὶ ἀντία τοξάζεσθαι
θῆρας ἀρειοτέρους, τοί τ' ἀνδράσιν ἶφι μάχονται. 55
Ἐς δὲ λίνον χρειὼ στέλλειν οἰήϊα θήρης,
καὶ πνοιὴν ἀνέμων φεύγειν, ἄνεμόν τε δοκεύειν.
οἷα δὲ ποντοπόρων ἀκάτων ἐπιβήτορες ἄνδρες

ἑζόμενοι πρύμνῃσι, νεῶν ἐφέποντες ὀχῆας,
ἠέρα παπλαίνουσι, καὶ ἀργεστῆσι νότοισι 60
πειθόμενοι τανύσαντο λινοπτερύγων ὅπλα νηῶν·
ὧδε καὶ ἐν τραφερῇ κέλομαι θηρήτορας ἄνδρας
παπλαίνειν ἑκάτερθεν ἐπιπνείοντας ἀήτας,
ὄφρα λινοστατέωσι, βοηλατέωσί τε πάντῃ
αὔραις ἀντιάσαντες· ἐπεὶ μάλα θήρεσι πᾶσιν 65
ὀξύταται ῥινῶν ὀσφρήσιες· εἰ δὲ φράσαιντο
ἢ σταλίκων ὀδμὴν ἢ πεπλαμένοιο λίνοιο,
ἔμπαλιν ἰθύουσιν, ἐπιστροφάδην δὲ φέβονται
αὐτοῖς ἄντα βροτοῖσι, πόνον δ' ἅλιον θέσαν ἄγρης.
τῷ μοι παπλαίνοιεν ἐπαιγίζοντας ἀήτας 70
θηροφόνοι, στάλικάς τε λινοστασίην τ' ἐφέποιεν
ἀντιπέρην ἀνέμοιο βολῆς· ὄπιθεν δ' ἐλάοιεν
ἐς νότον, αἰθρήεντος ἐγειρομένου βορέαο·
ἐς δὲ βορῆν, σταλαγεῦντος ἐπὶ δνοφεροῖο νότοιο·
εὔρου δ' ἱσταμένοιο θέειν ζεφυρίτισιν αὔραις· 75
κινυμένου ζεφύρου δὲ, θοῶς εἰς εὖρον ἐλαύνειν.

Ἀλλὰ σύ μοι πρώτιστα λεόντων ἔξοχον ἄγρην
ἐν θυμῷ βάλλοιο, καὶ ἀνδρῶν ἄλκιμον ἦτορ.
χῶρον μὲν πρώτιστον ἐπεφράσσαντο κιόντες,
ἔνθα περὶ σπήλυγγας ἐρίβρομος ἠΰκομος λὶς 80
ἐνδιάει, μέγα δεῖμα βοῶν, αὐτῶν τε νομήων·
θηρὸς δ' αὖ μετέπειτα πελώριον ὠπήσαντο
ἴχνεσι τριβομένοισιν ἀταρπιτὸν, ᾗ ἔνι πολλὸς
λάβρον πιόμενος ποταμηπόρος ἰθὺς ὁδεύει.
ἔνθ' ἤτοι βόθρον μὲν εὔδρομον ἀμφὶς ὄρυξαν 85
εὐρὺν, καὶ περίμετρον, ἀτὰρ μεσάτῃ ἐνὶ τάφρῳ
κίονα δειμάσθην μέγαν, ὄρθιον, ὑψικόλωνον·
τοῦ δ' ἄπο μὲν κρεμάσαντο μετήορον αὖ ἐρύσαντες
ἀρνειὸν νεογιλὸν ἀπ' ἀρτιτόκοιο τεκούσης.
ἔκτοθε δ' αὖ βόθροιο περίτροχον ἐστεφάνωσαν 90
αἱμασιὴν, πυκάσαντες ἐπασσυτέροις μυλάκεσσιν,
ὄφρα κε μὴ πελάσας δολερὸν χάος ἀθρήσειε.
καί ῥ' ὁ μὲν ὑψικρεμὴς ὑπομάζιος ἀμνὸς ἀϋτεῖ·

τοῦ δέ τε πειναλέην κραδίην ἐπάταξεν ἰωή·
μαιόμενος δ' ἴθυσε, φίλον κεχαρημένος ἦτορ, 95
ἴχνος ἐπισπέρχων βληχῆς, ἡ δ' ἔνθα καὶ ἔνθα
παπταίνων πυρόεν· τάχα δ' ἤλυθεν ἄγχι δόλοιο,
ἀμφί τε δινεῖται, κρατερὸς δέ ἑ λιμὸς ὀρίνει.
αὐτίκα δ' αἱμασιὴν μὲν ὑπέρθορε γαστρὶ πιθήσας·
δέκτο δέ μιν χάος εὐρὺ περιστεφὲς, οὐδ' ἐνόησεν 100
ὡς ἐπὶ βυσσὸν ἵκανεν ἀνοστήτοιο βερέθρου·
παντόσε δινεῖται δὲ, παλίσσυτος αἰὲν ὀρούων,
ὁπποῖος περὶ νύσσαν ἀεθλοφόρος θοὸς ἵππος
ἀγχόμενος παλάμῃσι καὶ ἡνιόχοιο χαλινῷ.
οἱ δ' ἄρ' ἀπὸ σκοπιῆς τηλαυγέος ἀθρήσαντες 105
ἀγρευτῆρες ὄρουσαν, ἐϋτμήτοισι δ' ἱμᾶσι
δησάμενοι καθιᾶσιν ἐΰστροφα τυκτὰ μέλαθρα,
ὀπταλέον κἀκεῖσε δόλον κρύψαντες ἐδωδῆς.
αὐτὰρ ὅγ' ἐκ βόθροιο δοκεύμενος αὐτίκ' ἀλύξειν
ἔνθορε καγχαλόων· πάρα δ' οὐκέτι νόστος ἕτοιμος. 110
Ὧδε μὲν ἀμφὶ χυτὴν Λιβύων πολυδίψιον αἶαν.
αὐτὰρ ἐϋρείταο παρ' ὄχθαις Εὐφρήταο
ἵππους μὲν χαροποὺς μεγαλήνορας ἀρτύνονται
θήρειον ποτὶ μῶλον· ἐπεὶ χαροποὶ γεγάασι
κραιπνότατοι θείειν, καὶ ἀναιδέες ἶφι μάχεσθαι, 115
καὶ μοῦνοι τετλᾶσι λεόντων ἀντία βρυχήν·
οἱ δ' ἄλλοι τρείουσι καὶ ἀγκλίνουσιν ὀπωπὰς,
δειμαίνοντες ἄνακτος ἑοῦ πυριλαμπέα κανθὸν,
ὡς ἔφάμην καὶ πρόσθεν ἐν ἱππαλέοισιν ἀοιδαῖς.
πεζοὶ δ' ἐκτανύσαντο λίνοιο περίδρομον ἕρκος, 120
ἄρκυας ἀσσυτέροις ἐπιδειμάμενοι σταλίκεσσι·
τόσσον δ' αὖθ' ἑκάτερθεν ἐπιπρονένευκε κεραίη,
ὅσσον ἐπιμύει κέρας ἀρτιτόκοιο σελήνης.
τρισσοὶ δ' αὖ λοχόωσι λίνων ἔπι θηρητῆρες,
εἷς μέσατος, δοιοὶ δ' ἄρ' ἐπ' ἀκροτάτοισι κορύμβοις, 125
ὁππόσον ἐκ μεσάτοιο γεγωνότος ἀμφοτέροισιν
εἰσαΐειν ἑκάτερθε διπλῶν ἀκρόπτερα φωτῶν.
οἱ δ' ἄλλοι στήσαντο, νόμῳ πολέμοιο δαφοινοῦ,

φρυκτοὺς αὐσταλέους πυριλαμπέας ἀμφὶς ἔχοντες.
ἀνδρῶν δ' αὐτὸς ἕκαστος ἔχει σάκος ἐν χερὶ λαιῇ 130
ἀσπίδος εὐπατάγου, θηρσὶν μέγα δεῖμα δαφοινοῖς·
δεξιτερῇ δὲ φέρει πεύκης ἄπο δαιόμενον πῦρ.
ἔξοχα γὰρ δείδοικε πυρὸς μένος ἠΰκομος λὶς,
οὐδ' ἐσιδεῖν τέτληκεν ἀταρμύκτοισιν ὀπωπαῖς.
οἱ δ' ὁπότ' ἀθρήσωσι λεόντων ἄλκιμον ἦτορ, 135
πάντες ὁμῶς ἱππῆες ἐπέσσυθεν, ἀμφὶ δὲ πεζοὶ
ἕσπονται παταγεῦντες, ἀϋτὴ δ' αἰθέρ' ἱκάνει·
θῆρες δ' οὐ μίμνουσιν, ἐπιστροφάδην δὲ νέονται,
θυμὸν ὀδὰξ πρίοντες, ἀμυνέμεν οὐκ ἐθέλοντες.
ὡς δ' ἰχθῦς ἀνὰ νύκτα δολόφρονες ἀσπαλιῆες 140
πρὸς βόλον ἰθύνουσι, θοαῖς ἀκάτοισι φέροντες
λαμπομένας δαΐδας, τοὶ δὲ τρείουσιν ἰδόντες
ἔλλοπες, οὐδὲ μένουσιν ἑλισσομένην ἀμαρυγήν·
ὡς καὶ θῆρες ἄνακτες ἐπιμύουσιν ὀπωπάς·
καὶ τότε δειδιότες κύκλον ἀνδρῶν, καὶ φλόγα πυρσῶν, 145
αὐτόματοι πλεκτοῖσι λίνων λαγόνεσσι πέλασσαν.

Ἔστι δέ τις θήρης τρίτατος νόμος Αἰθιοπήων
ἀκάματος, μέγα θαῦμα· τὸ δ' ἀνέρες ἀλκήεντες
Αἴθοπες ἠνορέῃ πίσυνοι πίσυρες τελέουσι.
πλεκτὰ σάκη τεύχουσιν ἐϋστρέπτοισι λύγοισι 150
καρτερὰ, καὶ πλευρῇσι περίδρομα, καδδὲ βοείας
ἀζαλέας τανύουσιν ἐπ' ἀσπίσιν ὀμφαλοέσσαις,
ἄλκαρ ἔμεν βριαρῶν ὀνύχων, γενύων τε δαφοινῶν·
αὐτοὶ δ' οἰὸς ἄωτα πρόπαν δέμας ἀμφιέσαντο,
σφιγξάμενοι καθύπερθεν ἐπασσυτέροις τελαμῶσι· 155
καὶ κόρυθες κρύπτουσι κάρηατα, μοῦνα δ' ἀθρῆσαι
χείλεά τε, ῥῖνάς τε, καὶ ὄμματα μαρμαίροντα.
αὐτὰ δὲ θηρὸς ἴασιν ἄμ' ὀρμαῖς εὐκελάδοισι,
μάστιξιν θαμινῇσι δι' ἠέρος αἰθύσσοντες.
αὐτὰρ ὅγε σπήλυγγος ὑπεκπροθορὼν ἀλίαστος, 160
βρυχᾶται πετάσας φόνιον χάος ἀντία φωτῶν,
δερκόμενος χαροποῖσιν ἐπ' ὄμμασιν αἰθόμενον πῦρ,
θυμῷ παφλάζων, ἴκελος δηΐοισι κεραυνοῖς.

οὐ τοῖον

οὐ τοῖον Γάγγαο ῥόος πρόσθ' ἠελίοιο
Ἰνδὸν ὑπὲρ δάπεδον Μαρυανδέα λαὸν ἀμείβων 165
μυκᾶται βρύχημα πελώριον, ὁππότε κρημνῶν
ἐκπροβορῶν ἐκάλυψε μολὼν δέμας αἰγιαλοῖο,
ὅστε καὶ εὐρύτατός περ ἐὼν, καί τ' εἴκοσιν ἄλλοις
κυρτοῦται ποταμοῖσι, κορυσσόμενος λάβρον ὕδωρ·
οἷον ἐπισμαραγεῖ δρίος ἄσπετον, ἠδὲ χαράδραι 170
βρυχηθμοῖς ὀλοοῖσιν, ἐπιβρέμεται δ' ὅλος αἰθήρ.
καί ῥ' ὁ μὲν αὐτίκ' ὄρουσε λιλαιόμενος χροὸς ἆσαι,
λαίλαπι χειμερίῃ πανομοίιος· οἱ δὲ μένουσιν
ἀστεμφεῖς πυρόεσσαν ἐπαιγίζουσαν ἐνιπήν.
αὐτὰρ ὅγ' ἔν τ' ὀνύχεσσι γένυσσί τε λευγαλέῃσιν 175
ἄσχετος, ὅν κεν ἕλῃσιν, ἐπαιθύσσων κεραΐζει.
τὸν δ' ἕτερος κατόπισθε μέγ' ἀνθηρῶν αἰζηῶν
κικλήσκει, παταγῶν τε διαπρύσιόν τε γεγωνώς·
αἶψα δ' ἐπιστρεφθεὶς μεγαλήνωρ ἠΰκομος λὶς
ὦρτο λιπὼν ὃν ἔμαρψεν ὑπὸ στόμα, καὶ πάλιν ἄλλος 180
δόχμιος ἠϋγένειον ὀρίνει θῆρα κελαινόν.
ἄλλοι δ' ἀλλαχόθεν μιν ἐπασσύτεροι κλονέουσι
ῥινοῖσι πίσυνοι, σακέεσσί τε, καὶ τελαμῶσι,
τοὺς οὔτε κρατεροὶ γενύων τάμνουσιν ὀδόντες,
οὔτε σιδηρείων ὀνύχων πείρουσιν ἀκωκαί. 185
αὐτὰρ ὁ μαψίδιον φθινύθει πόνον, ἄκριτα θύων,
τὸν μὲν καλλείπων, τὸν δ' αἰρόμενος χθονὸς αἶψα
αὖ ἐρύων, τῷ δ' αὖτις ἀάσχετος ἰθὺς ὀρούων.
ὡς δ' ὁπότ' ἐν πολέμοισιν ἀρήϊον ἄνδρα κραταιὸν
δήϊος ἀμφιβάλῃ στεφάνη μαλεροῖο μόθοιο, 190
αὐτὰρ ὅγε πνείων μένος ἄρεος, ἔνθα καὶ ἔνθα
αἴσσει, παλάμῃ κραδάων πεφονωμένον ἔγχος,
ὀψὲ δέ μιν δάμνησιν ἐνυάλιος λόχος ἀνδρῶν,
πάντες ὁμοῦ βρίσαντες, ὁ δ' ὀκλάζει κατὰ γαίης
βαλλόμενος πυκινῇσι τανυρίζοισιν ἀκωκαῖς· 195
ὡς ὅγ' ἀνηνύστοισιν ἀπειπάμενος καμάτοισιν,
ὀψὲ βροτοῖσιν ἔδωκε βραβήϊα πάντα μόθοιο.
ἀφρὸν ἀποσταλάει δὲ ποτὶ χέρσον αἱματόεντα.

εἴκελος αἰθομένῳ δὲ ποτὶ χθόνα κανθὸν ἐρείδει.
ὡς δὲ βροτὸς πολλοῖσιν ἐρειψάμενος κοτίνοισι 200
πυγμαχίης ἐν ἀγῶσιν, ὑπ' ἀνέρος ἀλκήεντος
ἄντην ἀσσυτέρῃσιν ὑπ' ὠτειλῇσι δαμασθεὶς,
ἴσῃ μὲν πρώτιστα λελυμένος αἵματι λάβρῳ,
οἷα μεθυσφαλέων, ἑτεροκλονέων τε κάρηνον,
αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπὶ γαῖαν ὑποκλαδὸν ἐξετανύσθη· 205
ὡς ὅγ' ἐπὶ ψαμάθου κεκαφηότα γυῖα τάνυσσεν.
οἱ δὲ τότ' ἐγκονέουσι πολὺ πλέον, αἶψα δ' ὕπερθε
πάντες ἐρεισάμενοι κρατεροῖσι δέουσ' ὑπὸ δεσμοῖς
οὐδὲν ἀλευόμενον, μάλα δ' ἤρεμον ἀτρεμέοντα.
ὦ μέγα τολμήεντες, ὅσον χάδον, ὅσσον ἔρεξαν, 210
αἰνὸν κεῖνο πέλωρον, ἅτε κτίλον, ἀείρουσιν.

Εκλυον ὡς βόθροισιν ὁμοιοισίν τε δόλοισι
θήρασσαν καὶ θῶας ἀναιδέας, ἠδὲ γένεθλα
πορδαλίων ἀπάτησαν, ἀτὰρ πολὺ μείοσι βόθροις·
κίονα δ' οὐχὶ λίθοιο, δρυὸς δ' ἐτάμοντο κεραίην· 215
οὐδὲ μὲν ὑψικρεμῆ χιμάρου γόνον ᾐώρησαν,
ἀλλὰ κυνός· τοῦ δ' αὖτ' ἀπὸ μήδεα δῆσαν ἱμάσθλαις
λεπταλέαις· ὁ δ' ἄρ' ὦκα περισπερχὴς ὀδύνῃσιν
ὠρυθμοῖς ὑλάει, καὶ πορδαλίεσσιν ἀΰτεῖ.
ἡ δὲ μάλ' ἰάνθη, διά τε δρίος ἰθὺς ὀρούει. 220
ὡς δ' ὁπότ' ἰχθυβόλοι κύρτου δόλον ἐστήσαντο,
πλεξάμενοι σπάρτῳ Σαλαβίνιδι, καὶ λαγόνεσσι
πούλυπον ἢ κεστρῆα πυρὶ φλεγέθοντες ἔθεντο·
ὀδμὴ δ' ἐς πλαταμῶνας ἀφίκετο, καὶ ποτὶ κύρτον
ἔλλοπας αὐτομόλους εἰσήγαγεν, οὐδὲ δύνανται 225
αὖτις ὑπεκδῦναι, δεινοῦ δ' ἤντησαν ὀλέθρου·
ὡς κείνη σκυλακῆος ἀπόπροθεν εἰσαΐουσα
ἔδραμε καὶ θόρεν, οὔτιν' ὀϊσσαμένη δόλον εἶναι,
γαστέρι πειθομένη δὲ μυχοὺς ἐπέλασσε βερέθρου.

Πορδάλιας καὶ δῶρα Διωνύσοιο δάμασσαν, 230
θηροφόνων δολερῶν δολερὴν πόσιν οἰνοχοεύντων,
οὐδὲν ἀλευομένων ζαθέοιο κότον Διονύσου.

Πορδάλιες νῦν μὲν θηρῶν γένος, ἀλλὰ πάροιθεν

οὐ θῆρες βλοσυροί, χαροπαὶ δ' ἐπέλοντο γυναῖκες,
οἰνάδες, ὀσχοφόροι, τριετηρίδες, ἀνθοκάρηνοι, 235
Βάκχου φοιταλιῆος ἐγερσιχόροιο τιθῆναι.
νηπίαχον γὰρ Βάκχον Ἀγηνορὶς ἔτραφεν Ἰνώ,
μαζὸν ὀρεξαμένη πρωτόῤῥυτον υἱέϊ Ζηνός·
σὺν δ' ἄρ' ὁμῶς ἀτίτηλε καὶ Αὐτονόη καὶ Ἀγαύη.
ἀλλ' οὐκ εἰν Ἀθάμαντος ἀταρτηροῖσι δόμοισιν, 240
οὔρεϊ δ', ὃν τότε Μηρὸν ἐπικλήδην καλέεσκον·
Ζηνὸς γὰρ μεγάλην ἄλοχον μέγα δειμαίνουσαι,
καὶ Πενθῆα τύραννον Ἐχιονίδην τρομέουσαι,
εἰλατίνῃ χηλῷ δῖον γένος ἐγκατέθεντο,
νεβρίσι δ' ἀμφεβάλοντο, καὶ ἐστέψαντο κορύμβοις 245
ἐν σπέϊ, καὶ περὶ παῖδα τὸ μυστικὸν ὠρχήσαντο.
τύμπανα δ' ἐκτύπεον, καὶ κύμβαλα χερσὶ κρόταινον,
παιδὸς κλαυθμυριῶν προκαλύμματα· πρῶτα δ' ἔφαινον
ὄργια κευθομένῃ περὶ λάρνακι· σὺν δ' ἄρα τῇσιν
Ἀόνιαι λάθρῃ τελετῶν ἅπτοντο γυναῖκες. 250
ἐκ δ' ὄρεος πιστῇσιν ἀγυρμοσύνην ἑτάρῃσιν
ἔντυον ἰθῦσαι Βοιωτίδος ἔκτοθι γαίης·
μέλλε γάρ, ἤδη μέλλεν ἀνήμερος ἡ πρὶν ἐοῦσα
γαῖα φυτηκομέειν ὑπὸ λυσιπόνῳ Διονύσῳ.
χηλὸν δ' ἀῤῥήτην ἱερὸς χορὸς ἀείρασαι, 255
στεψάμεναι, νώτοισιν ἐπεστήριξαν ὄνοιο.
Εὐρίπου δ' ἵκανον ἐπ' ἠόνας, ἔνθα κίχανον
πρέσβυν ὁμοῦ τεκέεσσιν ἁλίπλανον, ἀμφὶ δὲ πᾶσαι
γριπέας εἱλίσσοντο βυθοὺς ἀκάτοισι περῆσαι·
αὐτὰρ ὅγ' αἰδεσθεὶς ἱερὰς ὑπέδεκτο γυναῖκας. 260
καὶ δή οἱ χλοερὴ μὲν ἐπήνθεε σέλμασι μίλαξ,
πρύμνην δ' ὡραίη σέλινος καὶ κισσὸς ἔρεπτον·
καί κεν ὑπὲρ πόντοιο κυβίστεον ἀσπαλιῆες
δείματι δαιμονίῳ πεπτηότες· ἀλλὰ πάροιθεν
ἐς γαῖαν δόρυ κέλσε, πρὸς Εὔβοιην δὲ γυναῖκες 265
ἠδ' ἐπ' Ἀρισταίοιο θεὸν κατάγοντο φέρουσαι,
ὅς θ' ὕπατον μὲν ἔναιεν ὄρος κρυόεντος ὑπ' ἄντρου,
μυρία δ' ἀγραύλων βιοτὴν ἐδιδάξατο φωτῶν.

πρῶτος ποιμναίην ἱδρύσατο, πρῶτος ἐκεῖνος
καρποὺς ἀγριάδος λιπαρῆς ἔθλιψεν ἐλαίης, 270
καὶ ταμίσῳ πρῶτος γάλα πήξατο, καὶ ποτὶ σίμβλους
ἐκ δρυὸς ἀείρας ἀγανὰς ἐνέκλεισε μελίσσας.
ὅς τότε καὶ Διόνυσον ἑῷ νεογιλὸν ὑπ' ἄντρῳ
Ινώης ἔθρεψε. δεδεγμένος ἐκ χηλοῖο·
σὺν Δρυάσι δ' ἀτίτηλε, μελισσοκόμοισί τε Νύμφαις, 275
Εὐβοίσιν τε κόρῃσι, καὶ Αονίῃσι γυναιξίν.
ἤδη κουρίζων δ' ἑτάροις μετὰ παισὶν ἄθυρε.
νάρθηκα προταμὼν στυφελὰς οὔταζετο πέτρας·
αἱ δὲ θεῷ μέθυ λαρὸν ἀνέβλυσαν ὠτειλάων.
ἄλλοτε δ' ἀρνειοὺς αὐτῆς ἐδάιζε δορῆσι, 280
καὶ μελεϊστὶ τάμεν, νέκυας δ' ἔρριψεν ἔραζε·
αὖτις δ' ἅψεα χερσὶν ἐϋσταλέως συνέβαλλεν·
οἱ δ' ἄφαρ ἔζωον, χλοεροῦ θ' ἅπτοντο νομοῖο.
ἤδη καὶ θιάσοισιν ἐμέμβλετο, καὶ κατὰ πᾶσαν
γαῖαν ἐκίδνατο δῶρα Θυωναίου Διονύσου· 285
πάντη δὲ θνητοῖς ἀρετὴν πωλέσκετο φαίνων.
ὀψὲ δὲ καὶ Θήβης ἐπεβήσατο, καὶ πυρίπαιδι
πᾶσαι ὑπηντίασαν Καδμηΐδες· αὐτὰρ ὁ μάργος
Πενθεὺς οὐχὶ θετὰς παλάμας ἔδεεν Διονύσου,
καὶ θεὸν αὐτοφόνοισιν ἀπείλεε χερσὶ δαΐξαι, 290
οὐ Τυρίου Κάδμοιο καταιδόμενος τρίχα λευκὴν,
οὐδὲ κυλινδομένην οἷσι πρὸ πόδεσσιν Ἀγαύην·
σύρειν δ' αἰνομόροισιν ἐβώστρεεν οἷς ἑτάροισι,
σύρειν τε, κλείειν τε, χορόν τ' ἐλάασκε γυναικῶν.
οἱ μέν νυν Βρόμιον Πενθηϊάδαι φυλακῆες 295
δεσμοῖσι δοκέοντο σιδηρείοισιν ἄγεσθαι,
ἄλλοι Καδμεῖοί τε· θεοῦ δ' οὐχ ἅπτετο δεσμά.
παχνώθη δὲ κέαρ θιασώτισι, πάντα δ' ἔραζε
ῥῖψαν ἀπὸ κροτάφων στεφανώματα, θύσθλα τε χειρῶν,
πάσαις δ' ἐστάλαε Βρομιώτισι δάκρυ παρειῶν· 300
αἶψα δ' ἀνηΰτησαν· Ἰὼ μάκαρ ὦ Διόνυσε,
ἄπτε σέλας φλογερὸν πατρώϊον, ἂν δ' ἐλέλιξον
γαῖαν, ἀταρτηροῦ δ' ὅπασον τίσιν ὦκα τυράννου·

θὲς δὲ παρὰ σκοπιῇσι, πυρίσπορε, Πενθέα ταῦρον,
ταῦρον μὲν Πενθῆα δυσώνυμον, ἄμμε δὲ θῆρας 305
ὠμοβόρους, ὀλοοῖσι κορυσσομένας ὀνύχεσσιν,
ὄφρα μιν, ὦ Διόνυσε, διὰ στόμα δαιτρεύσωμεν.
ὣς φάσαν εὐχόμεναι, τάχα δ' ἔκλυε Νύσιος ἄναξ.
Πενθέα μὲν δὴ ταῦρον ἐδείξατο, φοίνιον ὄμμα,
αὐχένα τ' ἠώρησε, κέρας τ' ἀνέτειλε μετώπου· 310
ταῖσι δὲ γλαυκιόωσαν ἐθήκατο θηρὸς ὀπωπὴν,
καὶ γένυας θώρηξε, κατέγραψεν δ' ἐπὶ νώτου
ῥινὸν ὀπωρινοῖσι, καὶ ἄγρια θήκατο φῦλα.
αἱ δὲ θεοῦ βουλῆσιν ἀμειψάμεναι χρόα καλὸν
πορδάλιες Πενθῆα παρὰ σκοπέλοισι δάσαντο. 315
τοιάδ' ἀείδοιμεν, τοῖα φρεσὶ πιστεύοιμεν·
ὅσσα Κιθαιρῶνος δὲ κατὰ πτύχας ἔργα γυναικῶν,
ἢ μυσαρὰς κείνας, τὰς ἀλλοτρίας Διονύσου,
μητέρας οὐχ ὁσίως ψευδηγορέουσιν ἀοιδοί.

Θηροφόνος δέ τις ὧδε πάγην ἑτάροισι σὺν ἄλλοις 320
θηρσὶ φιλακρήτοισιν ἐμήσατο πορδαλίεσσι.
πίδακα λεξάμενοι Λιβύης ἀνὰ διψάδα γαῖαν,
ἥ τ' ὀλίγη μαλὰ πολλὸν ἀνυδρότατον κατὰ χῶρον
ἀπροφάτως ἀΐδηλον ἀνασταλάει μέλαν ὕδωρ,
οὐδὲ πρόσω χεῖται κελαρύσμασιν, ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς 325
βλύζει τε, σταδίη τε μένει, ψαμάθοισί τε δύνει,
ἔνθα τὸ πορδαλίων γένος ἄγριον εἶσι μετ' ἠῶ
πιόμενον· τοὶ δ' αἶψα κατὰ κνέφας ὁρμηθέντες
ἀγρευτῆρες ἄγουσιν ἐείκοσιν ἀμφιφορῆας
οἴνου νηδυμίοιο, τὸν ἑνδεκάτῳ λυκάβαντι 330
θλίψε τις οἰνοπέδοισι φυτηκομίῃσι μεμηλώς·
ὕδατι δ' ἐγκέρασαν λαρὸν μέθυ, καὶ προλιπόντες
πίδακα πορφυρέην, οὐ τηλόθεν εὐνάζονται,
προπροκαλυψάμενοι δέμας ἄλκιμον ἢ σισύρῃσιν,
ἢ αὐτοῖσι λίνοισιν, ἐπεὶ σκέπας οὔτι δύνανται 335
εὑρέμεν, οὔτε λίθων, οὔτ' ἠϋκόμων ἀπὸ δένδρων.
πᾶσα γὰρ ἐκτέταται ψαφαρὴ καὶ ἀδένδρεος αἶα.
τὰς δ' ἄρα σειριόωντος ὑπ' ἠελίοιο τυπείσας

ἀμφότερον δίψη τε, φίλη τ' ἐκαλίζετ' ἀϋτμή·
πίδακι δ' ἐμπέλασαν Βρομιώτιδι, καὶ μελάνυδρον 340
λάπτουσι Διόνυσον, ἐπ' ἀλλήλῃσι δὲ πᾶσαι
σκιρτῶσι μὲν πρῶτα χοροιτυπέουσιν ὁμοῖαι,
εἶτα δέμας βαρύθουσι, προσώπατα δ' ἐς χθόνα δῖαν
ἠρέμα νευστάζουσι κάτω· μετέπειτα δὲ πάσας
κῶμα βιησάμενον χαμάδις βάλεν ἄλλυδις ἄλλην. 345
ὡς δ' ὁπότ' εἰλαπίνῃσιν ἀφυσσάμενοι κρητήρων
ἥλικες εἰσέτι παῖδες, ἔτι χνοάοντες ἰούλους,
λαρὸν ἀείδωσι, προκαλιζόμενοι μετὰ δεῖπνον
ἀλλήλους ἑκάτερθεν ἀμοιβαδίοισι κυπέλλοις,
ὀψὲ δ' ἐλώφησαν, τοὺς δ' ἔρριφεν ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ 350
καὶ φρενὶ καὶ βλεφάροισιν ἐπιβρίσαν μένος οἴνου·
ὣς κεῖναι μάλα θῆρες ἐπ' ἀλλήλῃσι χυθεῖσαι
νόσφι πόνου κρατεροῖο ὑπ' ἀγρευτῆρσι γένοντο.
Αρκτοισιν δὲ πονεῦσι κλυτὴν περιώσιον ἄγρην,
Τίγριν ὅσοι ναίουσι καὶ Αρμενίην κλυτότοξον. 355
πουλὺς ὄχλος βαίνουσι τανύσκια βένθεα δρυμῶν,
ἴδριες, αὐτολύγοις σὺν εὐρίνεσσι κύνεσσιν,
ἴχνια μαστεύσοντ' ὀλοῶν πουλύπλανα θηρῶν.
ἀλλ' ὁπότ' ἀθρήσωσι κύνες σημήϊα ταρσῶν,
ἕσπονται, στιβέας τε ποδηγετέουσιν ὁμαρτῇ, 360
ῥῖνας μὲν ταναὰς σχεδόθεν χέρσοιο τιθέντες,
ἐξοπίσω δὴ εἴπερ τι νεώτερον ἀθρήσειαν
ἴχνος, ἐπειγόμενοι θόρον αὐτίκα καγχαλόωντες,
ληθόμενοι τοῦ πρόσθεν· ἐπὴν δὴ εἰς ἄκρον ἵκωνται
εὐπλανέος στιβίης, θηρός τε παναίολον εὐνὴν, 365
αὐτίχ' ὁ μὲν θρώσκει παλάμης ἀπὸ θηρητῆρος,
οἶστρα μάλ' ὑλακόων, κεχαρημένος ἔξοχα θυμόν.
ὡς δὴ ὅτε παρθενικὴ γλαγόεντος ἐν εἴαρος ὥρῃ
ἀβλαύτοισι πόδεσσιν ἀν' οὔρεα πάντ' ἀλάληται,
ἄνθεα διζομένη, τὸ δέ οἱ μάλα τηλόθ' ἐοῦσῃ 370
νηδύμιον προπάροιθεν ἴον μήνυσεν ἀϋτμὴ,
τῇ δὲ μάλ' ἰάνθη μείδησέ τε θυμὸς ἐλαφρός·
ἀλᾶται δὴ ἀκόρητος, ἀναψαμένη δὲ κάρηνον

εἶσιν ἐς ἀγραύλων δόμον ἀείδουσα τοκήων·
ὣς κυνὸς ἰάνθη θυμὸς θρασύς. αὐτὰρ ἐπακτὴρ 375
καὶ μάλα μιν θύνοντα βιησάμενος τελαμῶσι,
καγχαλόων παλίνορσος ἔβη μεθ' ὅμιλον ἑταίρων·
τοῖσι δὲ καὶ δρυμὸν διεπέφραδε, θῆρά τε πικρὴν
αὐτὸς καὶ συνάεθλος ὅπου λοχόωντες ἔλειψαν.
οἱ δ' ἄρ' ἐπειγόμενοι στάλικας στήσαντο κραταιοὺς, 380
δίκτυά τ' ἀμπετάσαντο, καὶ ἄρκυας ἀμφεβάλοντο,
ἂν δὲ δύω κλῖναν δοιαῖς ἑκάτερθε κεραίαις
ἀνέρας ἀκρολίνους ἐπὶ μυλινέοισι πάγοισιν·
ἐκ δ' αὐτῶν κεράων τε καὶ αἰζηῶν πυλαωρῶν
λαιῇ μὲν μήρινθον ἐΰστροφον ἐκτανύουσι 385
μηκεδανὴν, λινέην, ὀλίγον γαίης ἐφύπερθεν,
ὅσσον ἐπ' ὀμφαλὸν ἀνδρὸς ἱκανέμεναι στροφάλιγγα·
τῆς ἄπο μὲν κρέμαται περιδαίδαλα παμφανόωντα
ἄνθεα ταινιῶν πουλύχροα, δείματα θηρῶν,
ἐκ δ' ἄρ' ἀπήρτηται πτίλα μυρία παμφανόωντα, 390
οἰωνῶν τε διηερίων περικαλλέα ταρσὰ,
γυπάων, πολιῶν τε κύκνων, δολιχῶν τε πελαργῶν.
δεξιτερῇ δὲ λόχους ὑπὸ ῥωγάσιν ἐστήσαντο,
οἳ χλοεροῖς πετάλοισι θοῶς πυκάσαντο μέλαθρα,
τυτθὸν ἀπ' ἀλλήλων, πίσυρας δ' ἐκάλυψαν ἑκάστῳ 395
ἀνέρας, ὀρπήκεσσι πρόπαν δέμας ἀμφιβαλόντες.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ κόσμον ἐπαρτέα πάντα πέλονται,
σάλπιγξ μὲν κελάδησε πελώριον· ἡ δέ τε λόχμης
ὀξὺ λέληκε θοροῦσα, καὶ ὀξὺ δέδορκε λακοῦσα.
αἰζηοὶ δ' ἐπόρουσαν ἀολλέες, ἐκ δ' ἑκάτερθεν 400
ἀντία θηρὸς ἴασι φαλαγγηδὸν κλονέοντες.
ἡ δ' ὅμαδον προλιποῦσα καὶ ἀνέρας, ἰθὺς ὀρούει
γυμνὸν ὅπου λεύσσει πεδίον πολύ· κεῖθεν ἔπειτα
ἑξείης κατὰ νῶτον ἐγειρόμενος λόχος ἀνδρῶν
κλαγγηδὸν παταγεῦσιν, ἐπ' ὀφρύα μηρίνθοιο 405
σευόμενοι καὶ δεῖμα πολύχροον· ἡ δέ τ' ἀνιγρὴ
ἀμφίβολος μάλα πάμπαν ἀτυζομένη πεφόρηται.
πάντα δ' ὁμοῦ δείδοικε, λόχον, κτύπον, αὐλὸν, ἀϋτήν.

δειμαλέην μήρινθον, ἐπεὶ κελάδοντος ἀήτεω
ταινίαι τ' ἐφύπερθε διηέριαι κραδάουσι, 410
κινύμεναι πτέρυγές τε λιγήϊα συρίζουσιν.
οὕνεκα παπταίνουσα κατ' ἄρκυας ἀντίον ἕρπει·
ἐν δ' ἔπεσεν λινέοισι λόχοις. τοὶ δ' ἐγγὺς ἐόντες
ἀκρόλινοι θρώσκουσι, καὶ ἐγκονέοντες ὕπερθε
σπαρτόδετον τανύουσι περίδρομον· ἄλλο δ' ἐπ' ἄλλῳ 415
νήσαντο λίνον. μάλα γὰρ τότε θυμαίνουσιν
ἄρκτοι καὶ γενύεσσι καὶ ἀργαλέαις παλάμῃσι·
δηθάκι δ' ἐξαυτῆς φύγον ἀνέρας ἀγρευτῆρας,
δίκτυά τ' ἐξήλυξαν, ἀΐστωσαν δέ τε θήρην.
ἀλλὰ τότε κρατερός τις ἀνὴρ παλάμην ἐπέδησεν 420
ἄρκτου δεξιτερήν, χήρωσε δὲ πᾶσαν ἐρωήν,
δῆσέ τ' ἐπισταμένως, τάνυσεν δέ τε τὴν ποτὶ ξύλῳ,
καὶ πάλιν ἐγκατέκλεισε δρυὸς πεύκης τε μελάθρῳ,
πυκνῇσι στροφάλιγξιν ἑὸν δέμας ἀσκήσασαν.

Χρειὼ δὲ σκοπέλου μὲν ἀνάντεος ἠδὲ πάγοιο 425
σεύεσθαι προθέοντα ποδωκέα φῦλα λαγωῶν,
πρὸς δὲ κάταντα σοφῇσι προμηθείῃσιν ἐλαύνειν.
αὐτίκα γὰρ σκύλακάς τε καὶ ἀνέρας ἀθρήσαντες
πρὸς λόφον ἰθύουσιν, ἐπεὶ μάλα γινώσκουσιν
ὅττι πάροιθεν ἔασιν ὀλιζότεροι πόδες αὐτοῖς. 430
τοὔνεκα ῥηΐδιαι πτώκεσσι πέλουσι κολῶναι,
ῥηΐδιαι πτώκεσσι, δυσάντεες ἱππελάτῃσι.
ναὶ μὴν ἀτραπιτοῖο πολυστιβίην ἀλεείνειν
καὶ πάτον, ἐν δ' ἄρα τῇσι γεωμορίῃσιν ἐλαύνειν.
κουφότεροι γὰρ ἔασι τρίβῳ, καὶ ποσσὶν ἐλαφροί. 435
ῥεῖα δ' ἐνιβλάπτονται ἀρηρομένῃ ἐνὶ γαίῃ,
καὶ θέρεος βαρύθουσι πόδας, καὶ χείματος ὥρῃ
ἄχρις ἐπισφυρίων ὀλοὴν κρηπῖδα φέρουσιν.
ἢν ποτ' ἕλῃς δόρκον δὲ, φυλάσσεο μὴ μετὰ πολλὸν
ἐκτάδιον δολιχόν τε δρόμον καὶ τέρμα πόνοιο 440
τυτθὸν ὑποσταίη, λαγόνων δ' ἀπὸ μήδεα χεύῃ.
δόρκοι γὰρ περίαλλα δρόμοις ἐνὶ μεσσατίοισι
κύστιδα κυμαίνουσιν ἀναγκαίοισιν ὑπ' ὄμβροις

βριθόμενοι, λαγόνας δὲ ποτ' ἰσχίον ὀκλάζουσιν·
ἢν δ' ὀλίγον πνεύσωσι πολυσφαράγων ἀπὸ λαιμῶν, 445
πολλὸν ἀρειότεροι, λαιψηρότεροί τε πέλονται
γούνασιν εὐφόρτοισι καὶ ἔγκασι κουφοτέροισι.
Κερδὼ δ' οὔτε λόχοισιν ἁλώσιμος, οὔτε βρόχοισιν,
οὔτε λίνοις· δεινὴ γὰρ ἐπιφροσύνησι νοῆσαι,
δεινὴ δ' αὖτε κάλωα ταμεῖν, ὑπὸ δ' ἅμματα λῦσαι, 450
καὶ πυκινοῖσι δόλοισιν ὀλισθῆσαι θανάτοιο·
ἀλλὰ κύνες μιν ἄειραν ἀολλέες, οὐδ' ἄρ' ἐκεῖνοι,
καὶ κρατεροί περ ἐόντες ἀναιμωτεὶ δαμάσαντο.

Λείπει τὰ ἑξῆς.

ΟΠΠΙΑΝΟΥ
ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Ἔθνεά τοι πόντοιο, πολυσπερέας τε φάλαγγας
παντοίων νεπόδων, πλωτὸν γένος Ἀμφιτρίτης,
ἐξερέω, γαίης ὕπατον κράτος, Ἀντωνῖνε·
ὅσσα τε κυματόεσσαν ἔχει χύσιν, ἧχί θ' ἕκαστα
ἐννέμεται, διεροὺς τε γάμους, διεράς τε γενέθλας, 5
καὶ βίον ἰχθυόεντα, καὶ ἔχθεα, καὶ φιλότητας,
καὶ βουλὰς, ἁλίης τε πολύτροπα δήνεα τέχνης
κερδαλέης, ὅσα φῶτες ἐπ' ἰχθύσι μητίσαντο
ἀφράστοις, ἀΐδηλον ἐπιπλώουσι θάλασσαν,
τολμηρῇ κραδίῃ, κατὰ δ' ἔδρακον οὐκ ἐπίοπτα 10
βένθεα, καὶ τέχνῃσιν ἁλὸς διὰ μέτρα δάσαντο
δαιμόνιοι. χλούνην μὲν ὀρίτροφον ἠδὲ καὶ ἄρκτον
θηρητὴρ ὁράα τε, καὶ ἀντιόωντα δοκεύει
ἀμφαδίην, ἑκαθέν τε βαλεῖν, σχεδόθεν τε δαμάσσαι·
ἄμφω δ' ἀσφαλέως γαίης ἔπι θήρ τε καὶ ἀνὴρ 15
μάρνανται, σκύλακες δὲ συνέμποροι ἡγεμονῆες
κνώδαλα σημαίνουσι, καὶ ἰθύνουσιν ἄνακτας
εὐνὴν εἰς αὐτὴν, καὶ ἀρηγόνες ἐγγὺς ἕπονται·
οὐδ' ἄρα τοῖς οὐ χεῖμα τόσον δέος, οὐ μὲν ὀπώρη
φλέγμα φέρει· πολλαὶ γὰρ ἐπακτήρων ἀλεωραὶ, 20
λόχμαι τε σκιεραὶ, καὶ δειράδες, ἄντρα τε πέτρης
αὐτόροφα, πολλοὶ δὲ τιταινόμενοι κατ' ὄρεσφιν
ἀργύρεοι ποταμοὶ, δίψης ἄκος, ἠδὲ λοετρῶν

ἀέναοι ταμίαι· παρὰ δὲ χλοάουσι ῥεέθροις
ποῖαί τε χθαμαλαὶ, μαλακὴ κλίσις ὕπνον ἑλέσθαι 25
εὔδιον ἐκ καμάτοιο, καὶ ὥρια δόρπα πάσασθαι
ὕλης ἀγρονόμοιο, τά τ' οὔρεσι πολλὰ φύονται.
τερπωλὴ δ' ἕπεται θήρῃ πλέον, ἠέπερ ἱδρώς.
ὅσσοι δ' οἰωνοῖσιν ἐφοπλίζονται ὄλεθρον,
ῥηϊδίη καὶ τοῖσι πέλει καὶ ἐπόψιος ἄγρη. 30
τοὺς μὲν γὰρ κνώσσοντας ἐληΐσσαντο καλιῆς
κρύβδην· τοὺς δὲ δόναξιν ἐπέσπασαν ἰξοφόροισιν·
οἱ δὲ τανυπλέκτοισιν ἐν ἕρκεσιν ἤριπον αὐτοὶ
εὐνῆς χρηΐζοντες, ἀτερπέα δ' αὖλιν ἔκυρσαν.
τλησιπόνοις δ' ἁλιεῦσιν ἀτέκμαρτοι μὲν ἄεθλοι, 35
ἐλπὶς δ' οὐ σταθερὴ σαίνει φρένας, ἠύτ' ὄνειρος.
οὐ γὰρ ἀκινήτου γαίης ὕπερ ἀθλεύουσιν,
ἀλλ' αἰεὶ κρυερῷ τε καὶ ἄσχετα μαργαίνοντι
ὕδατι συμφορέονται, ὃ καὶ γαίηθεν ἰδέσθαι
δεῖμα φέρει, καὶ μοῦνον ἐν ὄμμασι πειρήσασθαι· 40
δούρασι δ' ἐν βαιοῖσιν ἀελλάων θεράποντες
πλαζόμενοι, καὶ θυμὸν ἐν οἴδμασιν αἰὲν ἔχοντες,
αἰεὶ μὲν νεφέλην ἰοειδέα παπταίνουσιν,
αἰεὶ δὲ τρομέουσι μελαινόμενον πόρον ἅλμης.
οὐδέ τι φοιταλέων ἀνέμων σκέπας, οὐδέ τιν' ὄμβρων 45
ἀλκὴν, οὐ πυρὸς ἄλκαρ ὀπωρινοῖο φέρονται.
πρὸς δ' ἔτι καὶ βλοσυρῆς δυσδερκέα δείματα λίμνης
κήτεα πεφρίκασι, τά τε σφίσιν ἀντιόωσιν,
εὖτ' ἂν ὑποβρυχίης ἄδυτον περόωσι θαλάσσης.
οὐ μέν τις σκυλάκων ἁλίην ὁδὸν ἡγεμονεύει 50
ἰχθυβόλοις· ἴχνη γὰρ ἀείδελα νηχομένοισιν.
οὐδ' οἵγ' εἰσορόωσιν ὅπῃ σχεδὸν ἵξεται ἄγρης
ἀντιάσας, οὐ γάρ τι μίην ὁδὸν ἔρχεται ἰχθύς.
θριξὶ δ' ἐν ἠπεδανοῖσι, παλιγνάμπτοιό τε χαλκοῦ
χείλεσι, καὶ δονάκεσσι, λίνοισί τε κάρτος ἔχουσιν. 55
Οὐ μὲν τερπωλῆς ἀπολείπεαι, αἴκ' ἐθέλῃσθα
τέρπεσθαι, γλυκερὴ δὲ πέλει βασιλήϊος ἄγρη.
νῆα μὲν εὐγόμφωλον εὔζυγον, ἔξοχα κούφην,

αἰζηοὶ κώπῃσιν ἐπειγομένης ἐλόωσι,
νῶτον ἁλὸς θείνοντες· ὁ δ' ἐν πρύμνῃσιν ἄριστος 60
ἰθυντὴρ ἁλίαστον ἄγει καὶ ἀμεμφέα νῆα
χῶρον ἐς εὐρύαλόν τε καὶ εὔδια πορφύροντα.
ἔνθα δὲ δαιτυμόνων νεπόδων ἀπερείσια φῦλα
φέρβεται, οὓς θεράποντες ἀεὶ κομέουσιν, ἐδωδῇ
πολλῇ πιαίνοντες, ἑτοιμότατον χορὸν ἄγρης, 65
σοί τε, μάκαρ, καὶ παιδὶ μεγαυχέϊ, πώεα θήρης.
αὐτίκα γὰρ χειρὸς μὲν εὔπλοκον εἰς ἅλα πέμπεις
ὁρμιὴν, ὁ δὲ ῥίμφα γένυν κατεδέξατο χαλκοῦ
ἰχθὺς ἀντιάσας, τάχα δ' ἕλκεται ἐκ βασιλῆος
οὐκ ἀέκων, σέο δ' ἦτορ ἰαίνεται, ὄρχαμε γαίης· 70
πολλὴ γὰρ βλεφάροισι καὶ ἐν φρεσὶ τέρψις ἰδέσθαι
παλλόμενον καὶ ἑλισσόμενον πεπεδημένον ἰχθύν.
Ἀλλά μοι ἱλήκοις μὲν ἁλὸς πόρῳ ἐμβασιλεύων
Εὐρυμέδων Κρονίδης γαιήοχος, ἠδὲ θάλασσα
αὐτὴ, καὶ ναετῆρες ἐριγδούποιο θαλάσσης 75
δαίμονες, ὑμετέρας τ' ἀγέλας καὶ ἀλίτροφα φῦλα
εἰπέμεν αἰνήσαιτε· σὺ δ' ἰθύνειας ἕκαστα,
πότνα θεὰ, καὶ πατρὶ καὶ υἱέϊ παμβασιλῆος
θυμήρη τάδε δῶρα τεῆς πόρσυνον ἀοιδῆς.
Μυρία μὲν δὴ φῦλα καὶ ἄκριτα βένθεσι πόντου 80
ἐμφέρεται πλώοντα· τὰ δ' οὔ κέ τις ἐξονομήναι
ἀτρεκέως. οὐ γάρ τις ἐφίκετο τέρμα θαλάσσης,
ἀλλὰ τριηκοσίων ὀργυιῶν ἄχρι μάλιστα
ἀνέρες ἴσασίν τε καὶ ἔδρακον ἀμφιτρίτην·
πολλὰ δ' (ἀπειρεσίη γὰρ ἀμετροβαθής τε θάλασσα) 85
κέκρυπται, τά κεν οὔτις ἀείδελα μυθήσαιτο
θνητὸς ἐών· ὀλίγος δὲ νόος μερόπεσσι καὶ ἀλκή.
οὐ μὲν γὰρ γαίης πολυμήτορος ἔλπομαι ἅλμην
παυροτέρας ἀγέλας, οὔτ' ἔθνεα μείονα φέρβειν.
ἀλλ' εἴτ' ἀμφήριστος ἐν ἀμφοτέρῃσι γενέθλη, 90
εἴθ' ἑτέρη προβέβηκε, θεοὶ σάφα τεκμαίρονται·
ἡμεῖς δ' ἀνδρομέοισι νοήμασι μέτρα φέροιμεν.
Ἰχθύσιν ἂρ γενεή τε, καὶ ἤθεα, καὶ πόρος ἅλμης

κέκριται, οὐδέ τι πᾶσι νομαὶ νεπόδεσσιν ὁμοῖαι.
Οἱ μὲν γὰρ χθαμαλοῖσι παρ' αἰγιαλοῖσι νέμονται, 95
ψάμμον ἐρεπτόμενοι, καὶ ὅσ' ἐν ψαμάθοισι φύονται,
ἵπποι, κόκκυγές τε θοοὶ, ξανθοί τ' ἐρυθῖνοι,
καὶ κίθαροι, καὶ τρίγλα, καὶ ἀδρανέες μελάνουροι,
τραχούρων τ' ἀγέλαι, βούγλωσσά τε, καὶ πλατύουροι,
ταινίαι ἀβληχραὶ, καὶ μορμύρος, αἰόλος ἰχθὺς, 100
σκόμβροι, κυπρῖνοί τε, καὶ οἱ φίλοι αἰγιαλοῖσιν.
Ἄλλοι δ' αὖ πηλοῖσι καὶ ἐν τενάγεσσι θαλάσσης
φέρβονται, βατίδες τε, βοῶν θ' ὑπέροπλα γένεθλα,
τρυγών τ' ἀργαλέη, καὶ, ἐτήτυμον οὔνομα, νάρκη,
ψῆτται, καλλαρίαι, καὶ τριγλίδες, ἔργα τ' ὀνίσκων, 105
σαῦροί τε, σκέπανοί τε, καὶ ὅσσ' ἐνιτέτροφε πηλοῖς.
Θῖνα δ' ἀνὰ πρασόεσσαν ὑπὸ χλοεραῖς βοτάνῃσι
βόσκονται μαινίδες, ἰδὲ τράγοι, ἠδ' ἀθερῖναι,
καὶ σμαρίδες, καὶ βλέννος, ἰδὲ σπάροι, ἀμφότεροί τε
βῶκες, ὅσοις τ' ἄλλοισι φίλον πράσον ἀμφινέμεσθαι. 110
Κεστρέες αὖ, κέφαλοί τε, δικαιότατον γένος ἅλμης,
λάβρακές τ', ἀμίαι τε θρασύφρονες, ἠδὲ χρέμητες,
πηλαμύδες, γόγγροι τε, καὶ ὃν καλέουσιν ὄλισθον,
γείτονα ναιετάουσιν ἀεὶ ποταμοῖσι θάλασσαν,
ἢ λίμναις, ὅθι λαρὸν ὕδωρ μεταπαύεται ἅλμης, 115
πολλή τε πρόχυσις συμβάλλεται ἰλυόεσσα,
ἑλκομένη δίνῃσιν ἀπὸ χθονὸς, ἔνθα νέμονται
φορβὴν ἱμερτὴν, γλυκερῇ θ' ἁλὶ πιαίνονται.
λάβραξ δ' οὔτ' αὐτῶν ποταμῶν ἀπολείπεται ἔξω,
ἐκ δ' ἁλὸς ἐς προχοὰς ἀνανήχεται· ἐγχέλυες δὲ 120
ἐκ ποταμῶν πλαταμῶσιν ἐνιχρίμπτουσι θαλάσσης.
Πέτραι δ' ἀμφίαλοι πολυειδέες. αἱ μὲν ἔασι
φύκεσι μυδαλέαι, περὶ δὲ μνία πολλὰ πέφυκε,
τὰς ἤτοι πέρκαι, καὶ ἰουλίδες, ἀμφί τε χάννοι
φέρβονται, σάλπαι τε μετὰ σφίσιν αἰολόνωτοι, 125
καὶ κίχλαι ῥαδιναὶ, καὶ φυκίδες, οὕς θ' ἁλιῆες
ἀνδρὸς ἐπωνυμίην θηλύφρονος ηὐδάξαντο.
Ἄλλαι δ' αὖ χθαμαλαὶ ψαμαθώδεες ἄγχι θαλάσσης

λεπράδες, ἃς κίῤῥις τε, σύαινά τε, καὶ βασιλίσκοι.
ἐν δὲ μύλοι, τρίγλης τε ῥοδόχροα φῦλα νέμονται. 130
Ἄλλαι δ' αὖ ποίῃσιν ἐπίχλοοι ὑγρὰ μέτωπα
πέτραι σαργὸν ἔχουσιν ἐφέστιον, ἠδὲ σκίαιναν,
χαλκέα, καὶ κορακῖνον ἐπώνυμον αἴθοπι χροιῇ,
καὶ σκάρον, ὃς δὴ μοῦνος ἐν ἰχθύσι πᾶσιν ἀναύδοις
φθέγγεται ἰκμαλέην λαλαγὴν, καὶ μοῦνος ἐδητὺν 135
ἄψοῤῥον προΐησιν ἀνὰ στόμα, δεύτερον αὖτις
δαινύμενος, μήλοισιν ἀναπλύσσων ἴσα φορβήν.
Ὅσσαι δ' αὖ χήμῃσι περίπλεοι, ἢ λεπάδεσσιν,
ἐν δέ σφιν θαλάμαι τε καὶ αὔλια δύμεναι ἰχθῦς,
τῇσι δὲ καὶ φάγροι, καὶ ἀναιδέες ἀγριόφαγροι 140
κέρκουροί τε μένουσι, καὶ ὀψοφάγοι, καὶ ἀνιγραὶ
μύραιναι, σαῦροί τε, καὶ ὀψιμόρων γένος ὀρφῶν,
οἳ πάντων περίαλλα κατὰ χθόνα δηθύνουσι
ζωοὶ, καὶ τμηθέντες ἔτι σπαίρουσι σιδήρῳ.
Ἄλλοι δ' ἐν βαθέεσσιν ὑπόβρυχα μιμνάζουσι 145
φωλειοῖς, πρόβατόν τε, καὶ ἥπατοι, ἠδὲ πρέποντες
ἴφθιμοι, μεγάλοι τε φυὴν, νωθροὶ δὲ κέλευθα
εἰλεῦνται, τὸ καὶ οὔποθ' ἑὴν λείπουσι χαράδρην·
ἀλλ' αὐτοῦ λοχόωσι παραὶ μυχὸν, ὅς κε πελάσσῃ,
χειροτέροις ἀΐδηλον ἐπ' ἰχθύσι πότμον ἄγοντες. 150
ἐν δέ τ' ὄνος κείνοισιν ἀρίθμιος, ὃς περὶ πάντων
πλήσσει ὀπωρινοῖο κυνὸς δριμεῖαν ὁμοκλὴν,
μίμνει δ' ἐγκαλαδὺς σκότιον μυχὸν, οὐδὲ πάροιθεν
ἔρχεται, ὅσσον ἄησιν ἐπὶ χρόνον ἄγριος ἀστήρ.
Ἔστι δέ τις πέτρῃσιν ἁλικλύστοισι μεμηλὼς 155
ξανθὸς ἰδεῖν, κεστρεῦσι φυὴν ἐναλίγκιος ἰχθὺς,
τὸν μερόπων ἕτεροι μὲν ἐπικλείουσιν ἄδωνιν,
ἄλλοι δ' ἐξώκοιτον ἐφήμισαν, οὕνεκα κοίτας
ἐκτὸς ἁλὸς τίθεται, μοῦνος δ' ἐπὶ χέρσον ἀμείβει,
ὅσσοιτε βράγχη, στόμαλος πλύχας, ἀμφὶς ἔχουσιν. 160
εὖτε γὰρ εὐνήσῃ χαροπῆς ἁλὸς ἔργα γαλήνη,
αὐτὰρ ὅγ' ἐσσυμένοισι συνορμηθεὶς ῥοθίοισι,
πέτραις ἀμφιταθεὶς ἀμπαύεται εὔδιον ὕπνον.

ὀρνίθων δ' ἄλλων τρομέει γένος, οἵ οἱ ἔασι
δυσμενέες· τῶν ἤν τιν' ἐσαθρήσῃ πελάσαντα, 165
πάλλεται ὀρχηστῆρι πανείκελος, ὄφρα ἑ πόντου
προπροκυλινδόμενον σπιλάδων ἄπο κῦμα σαώσῃ.

Οἱ δὲ καὶ ἐν πέτρῃσι καὶ ἐν ψαμάθοισι νέμονται,
ἀγλαΐῃ χρύσοφρυς ἐπώνυμος, ἠδὲ δράκοντες,
σίμοι τε, γλαῦκοί τε, καὶ ἀλκησταὶ συνόδοντες, 170
σκορπίος αἰκλὴρ, δίδυμον γένος, ἀμφότεραί τε
σφύραιναι δολιχαὶ, ῥαφίδες θ' ἅμα τῇσιν ἀραιαί.
ἐν δὲ χάραξ, κῦφοί τε κυβιστητῆρες ἔασι
κωβιοί· ἐν δὲ μυῶν χαλεπὸν γένος, οἳ περὶ πάντων
θαρσαλέοι νεπόδων, καί τ' ἀνδράσιν ἀντιφέρονται, 175
οὔτι τόσοι περ ἐόντες· ἐπὶ στερεῇ δὲ μάλιστα
ῥινῷ, καὶ πυκινοῖσι πεποιθότες ἔνδον ὀδοῦσιν,
ἰχθύσι, καὶ μερόπεσσιν ἀρειοτέροισι μάχονται.

Οἱ δ' ἐν ἀμετρήτοισιν ἄλην πελάγεσσιν ἔχουσι,
τηλοῦ ἀπὸ τραφερῆς, οὐδ' ἠόσιν εἰσὶν ἑταῖροι, 180
θύννοι μὲν θύνοντες, ἐν ἰχθύσιν ἔξοχοι ὁρμὴν,
κραιπνότατοι, ξιφίαι τε φερώνυμοι, ἠδ' ὑπέροπλος
ὀρκύνων γενεὴ, καὶ πρημάδες, ἠδὲ κυβεῖαι,
καὶ κολίαι, σκυτάλαι τε, καὶ ἱππούροιο γένεθλα·
ἐν τοῖς καὶ κάλλιχθυς ἐπώνυμος, ἱερὸς ἰχθύς· 185
ἐν κείνοις νέμεται καὶ πομπίλος, ὃν πέρι ναῦται
ἅζονται, πομπῇ δ' ἐπεφήμισαν οὔνομα νηῶν.
ἔξοχα γὰρ νήεσσι γεγηθότες ὑγρὰ θεούσαις
ἕσπονται πομπῆες ὁμόστολοι ἄλλοθεν ἄλλος,
ἀμφιπερισκαίροντες εὔζυγον ἅρμα θαλάσσης, 190
τοίχους τ' ἀμφοτέρους, περί τε πρυμναῖα χαλινὰ
οἰήκων, ἄλλοι δὲ περὶ πρώρην ἀγέρονται.
οὐδέ κεν αὐτόμολον κείνων πλόον, ἀλλ' ὑπὸ δεσμῷ
φαίης εὐγόμφοισιν ἐνισχομένους πινάκεσσιν
ἑλκομένους ἀέκοντας ἀναγκαίῃσιν ἄγεσθαι· 195
τόσσον ἔρως γλαφυρῇσιν ἐφ' ὁλκάσιν ἐσμὸν ἀγείρει.
οἷον δὴ βασιλῆα φερέπτολιν, ἠέ τιν' ἄνδρα
ἀθλοφόρον, θαλλοῖσι νεοδρέπτοισι κομῶντα,

παῖδές τ' ἠΐθεοί τε καὶ ἀνέρες ἀμφιέποντες
ὃν δόμον εἰσανάγουσι, καὶ ἀθρόοι αἰὲν ἕπονται, 200
εἰσόκεν εὐερκῆ μεγάρων ὑπὲρ οὐδὸν ἀμείψῃ·
ὣς οἵγ' ὠκυπόροισιν ἀεὶ νήεσσιν ἕπονται,
ὄφρ' οὔτις γαίης ἐλάει φόβος· ἀλλ' ὅτε χέρσον
φράσσωνται, (τραφερὴν δὲ μέγ' ἐχθαίρουσιν ἄρουραν)
αὖτις ἀφορμηθέντες ἀολλέες, ἠΰτε νύσσης, 205
πάντες ἀποθρώσκουσι, καὶ οὐκέτι νηυσὶν ἕπονται.
σῆμα τόδε πλωτῆρσιν ἐτήτυμον ἐγγύθι γαίης
ἔμμεναι, εὖτε λιπόντας ὁμοπλωτῆρας ἴδωνται.
πομπίλε, ναυτιλίῃσι τετιμένε, σοὶ δέ τις ἀνὴρ
εὐκραεῖς ἀνέμων τεκμαίρεται ἐλθέμεν αὔρας· 210
εὔδια γὰρ στέλλῃ τε, καὶ εὔδια σήματα φαίνεις.

Καὶ μὲν δὴ πελάγεσσιν ὁμῶς ἐχενηῒς ἑταίρη,
ἣ δή τοι ταναὴ μὲν ἰδεῖν, μῆκος δ' ἰσόπηχυς,
χροιῇ δ' αἰθαλόεσσα, φυὴ δέ οἱ ἐγχελύεσσιν
εἴδεται, ὀξὺ δέ οἱ κεφαλῆς στόμα νέρθε νένευκε 215
καμπύλον, ἀγκίστρου περιηγέος εἴκελον αἰχμῇ.
θαῦμα δ' ὀλιθηρῆς ἐχενηΐδος ἐφράσσαντο
ναυτίλοι· οὐ μὲν δή τις ἐνὶ φρεσὶ πιστώσαιτο
εἰσαΐων· αἰεὶ γὰρ ἀπειρήτων νόος ἀνδρῶν
δύσμαχος, οὐδ' ἐθέλουσι καὶ ἀτρεκέεσσι πιθέσθαι. 220
νῆα τιταινομένην ἀνέμου ζαχρηέος ὁρμῇ,
λαίφεσι πεπταμένοισιν ἁλὸς διὰ μέτρα θέουσαν
ἰχθὺς ἀμφιχανὼν ὀλίγον στόμα νέρθεν ἐρύκει
πᾶσαν ὑποτρόπιος βεβιημένος, οὐδ' ἔτι τέμνει
κῦμα καὶ ἱεμένη, κατὰ δ' ἔμπεδον ἐστήρικται, 225
ἠΰτ' ἐν ἀκλύστοισιν ἐεργομένη λιμένεσσι.
καὶ τῆς μὲν λίνα πάντα περὶ προτόνοισι μέμυκε,
ῥοχθεῦσι δὲ κάλωες, ἐπιμύει δὲ κεραίη
ῥιπῇ ἐπειγομένη, πρύμνῃ δ' ἔπι πάντα χαλινὰ
ἰθυντὴρ ἀνίησιν, ἐπισπέρχων ὁδὸν ἅλμης· 230
ἡ δ' οὔτ' οἰήκων ἐμπάζεται, οὔτ' ἀνέμοισι
πείθεται, οὐ ῥοθίοισιν ἐλαύνεται, ἀλλὰ παγεῖσα
μίμνει τ' οὐκ ἐθέλουσα, καὶ ἐσσυμένη πεπέδηται.

ἰχθύος

ἰχθύος οὐτιδανοῖο κατὰ στόμα ῥιζωθεῖσα.
ναῦται δὲ τρομέουσιν, ἀείδελα δεσμὰ θαλάσσης 235
δερκόμενοι, καὶ θάμβος ἴσον λεύσσοντες ὀνείρῳ.
ὡς δ᾽ ὅτ᾽ ἐνὶ ξυλόχοισιν ἀνὴρ λαιψηρὰ θέουσαν
θηρητὴρ ἔλαφον δεδοκημένος, ἄκρον ὀϊστῷ
κῶλον ὑπὸ πτερόεντι βαλὼν ἐπέδησεν ἐρωῆς,
ἡ δὲ καὶ ἐσσυμένη περ ἀναγκαίης ὀδύνῃσιν 240
ἀμφιπαγεῖσ᾽ ἀέκουσα μένει θρασὺν ἀγρευτῆρα·
τοίην νηῒ πέδην περιβάλλεται αἰόλος ἰχθὺς
ἀντιάσας, τοίην δὲ φερωνυμίην λάχεν ἔργων.

Χαλκίδες αὖ, θρίσσαι τε, καὶ ἀβραμίδες φορέονται
ἀθρόαι, ἄλλοτε δ᾽ ἄλλον ἁλὸς πόρον, ἢ περὶ πέτρας, 245
ἢ πελάγη, δολιχοῖσί τ᾽ ἐπέδραμον αἰγιαλοῖσιν,
αἰὲν ἀμειβόμεναι ξείνην ὁδὸν, ἠΰτ᾽ ἀλῆται.

Ανθιέων δὲ μάλιστα νομαὶ πέτρῃσι βαθείαις
ἔμφυλοι· ταῖς δ᾽ οὔτι παρέστιοι αἰὲν ἔασι,
πάντῃ δὲ πλάζονται, ὅπῃ γένυς, ἔνθα κελεύει 250
γαστὴρ, καὶ λαίμαργος ἔρως ἀκόρητος ἐδωδῆς.
ἔξοχα γὰρ παρὰ πάντας ἀδηφάγος οἶστρος ἐλαύνει
κείνους, καὶ νωδόν περ ὑπὸ στόμα χῶρον ἔχοντας.
τέσσαρα δ᾽ ἀνθιέων μεγακήτεα φῦλα νέμονται,
ξανθοί τ᾽, ἀργεννοί τε, τὸ δὲ τρίτον αἷμα, κελαινοὶ, 255
ἄλλους δ᾽ εὐώπους τε καὶ αὐλώπους καλέουσιν,
οὕνεκα τοῖς καθύπερθεν ἑλισσομένη κατὰ κύκλον
ὀφρὺς ἠερόεσσα περίδρομος ἐστεφάνωται.

Δοιὼ δὲ σκληροῖσιν ἀρηρότα γυῖα χιτῶσι
φραξάμενοι, κόλποισιν ἐπιπλώουσι θαλάσσης, 260
κάραβος ὀξυπαγὴς, ἠδ᾽ ἀστακός· οἱ δὲ καὶ ἄμφω
πέτραις ἐνναίουσι, καὶ ἐν πέτρῃσι νέμονται.
ἀστακὸς αὖ πέρι δή τι καὶ οὔφατον οἷον ἔρωτα
οἰκείης θαλάμης κεύθει φρεσὶν, οὐδέ ποτ᾽ αὐτῆς
λείπεθ᾽ ἑκὼν, ἀλλ᾽ εἴ μιν ἀναγκαίῃ τις ἐρύσσας 265
τῆλε φέρων ἑτέρωσε πάλιν πόντονδε μεθείῃ,
αὐτὰρ ὅγ᾽ οὐ μετὰ δηρὸν ἑὴν νόσησε χαράδρην
σπεύδων, οὐδ᾽ ἐθέλει ξεῖνον μυχὸν ἄλλον ἑλέσθαι,

οὐδ' ἑτέρης πέτρης ἐπιβάλλεται, ἀλλὰ διώκει
καὶ δόμον, ὃν κατέλειπε, καὶ ἤθεα καὶ νομὸν ἅλμης 270
κείνης, ἥ μιν ἔφερβε, καὶ οὐκ ἤχθηρε θάλασσαν,
τῆς μιν ἀπεξείνωσαν ἁλίπλοοι ἀγρευτῆρες.
ὡς ἄρα καὶ πλωτοῖσιν ἑὸς δόμος, ἠδὲ θάλασσα
πατρῴη, καὶ χῶρος ἐφέστιος, ἔνθ' ἐγένοντο,
στάζει ἐνὶ κραδίῃ γλυκερὸν γάνος, οὐδ' ἄρα μούνοις 275
πατρὶς ἐφημερίοισι πέλει γλυκερώτερον ἄλλων·
οὐδ' ἀλεγεινότερον καὶ κύντερον, ὅς κεν ἀνάγκῃ
φυξίπολιν πάτρης τελέσει βίον ἀλγινόεντα,
ξεῖνος ἐν ἀλλοδαποῖσιν ἀτιμίης ζυγὸν ἕλκων.

Εν κείνῃ γενεῇ καὶ καρκίνοι εἰσὶν ἀλῆται, 280
καρίδων τε νομαὶ, καὶ ἀναιδέα φῦλα παγούρων,
οἵ τε καὶ ἀμφιβίοις ἐναρίθμιον αἶσαν ἔχουσι.

Πάντες δ' οἷσί τε κῶλον ὑπ' ὀστράκῳ ἐστήρικται,
ὄστρακον ἐκδύνουσι γεραίτερον, ἄλλο δ' ἔνερθε
σαρκὸς ὑπ' ἐκ νεάτης ἀνατέλλεται. οἱ δὲ πάγουροι 285
ἡνίκα ῥηγνυμένοιο βίην φράσσωνται ἐλύτρου,
πάντη μαιμώωσιν ἐδητύος ἰσχανόωντες,
ῥηϊτέρη ῥινοῖο διάκρισις ὄφρα γένηται
πλησαμένων· εὖτ' ἂν δὲ διατμαγὲν ἕρκος ὀλισθῇ,
οἱ δή τοι πρῶτον μὲν ἐπὶ ψαμάθοισι τέτανται 290
αὔτως, οὔτε βορῆς μεμνημένοι, οὔτε τευ ἄλλου,
ἐλπόμενοι φθιμένοισι μετέμμεναι, οὐδ' ἔτι θερμὸν
ἐμπνείειν, ῥινῷ δὲ περιτρομέουσιν ἀραιῇ
ἀρτιφύτῳ, μετὰ δ' αὖτις ἀγειρόμενοι νόον ἤδη,
βαιὸν θαρσήσαντες ἀπὸ ψαμάθοιο πάσαντο. 295
τόφρα δὲ θυμὸν ἔχουσιν ἀμήχανον ἀδρανέοντες,
ὄφρα περὶ μελέεσσι νέον σκέπας ἀμφιπαγείη.
ὡς δέ τις ἰητὴρ νουσαχθέα φῶτα κομίζων
ἤμασι μὲν πρώτοισι βορῆς ἀπόπαστον ἐρύκει,
πήματος ἀμβλύνων μαλερὸν σθένος, αὐτὰρ ἔπειτα 300
τυτθὰ βορῆς ὤρεξε νοσήλια, μέχρις ἅπασαν
ἄτην, γυιοβόρους τε δύας, ὀδύνας τε καθήρῃ·
ὣς οἵγ' ἀρτιφύτοισιν ἀναΐσσουσιν ἐλύτροις

δειδιότες, νούσοιο κακὰς ὑπὸ κῆρας ἀλύξαι.
Ἄλλοι δ' ἑρπυστῆρες ἁλὸς ναίουσιν ἐναύλους, 305
πουλύποδες σκολιοὶ, καὶ κορδύλος, ἠδ' ἁλιεῦσιν
ἐχθομένη σκολόπενδρα, καὶ ὀσμύλος· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
ἀμφίβιοι· καί που τὶς ἀνὴρ ἴδεν ἀγροιώτης
γηπόνος, αἰγιάλοισι φυτηκομίῃσι μεμηλὼς,
ὀσμύλον εὐκάρποις ἢ πούλυπον ἀμφὶ κράδῃσι 310
πλεγνύμενον, γλυκερόν τε φυτῶν ἀπὸ καρπὸν ἔδοντα.
τοῖς δὲ μεθ' ἑρπυστῆρσιν ἴσον λάχεν οἶμα δολόφρων
σηπίη, ἄλλα τε φῦλα μετ' οἴδμασιν ὀστρακόρινα.
πολλὰ μὲν ἐν πέτρῃσι, τὰ δ' ἐν ψαμάθοισι νέμονται,
νηρῖται, στρόμβων τε γένος, καὶ πορφύραι αὐταὶ, 315
κήρυκές τε, μύες τε, καὶ, ἀτρεκὲς οὔνομα, σωλὴν,
ὄστρεά θ' ἑρσήεντα, καὶ ὀκριόεντες ἐχῖνοι,
τοὺς εἴ τις καὶ τυτθὰ διατμήξας ἐνὶ πόντῳ
ῥίψῃ, συμφυέες τε παλίνζωοί τε νέμονται.
Καρκινάσι δ' αὐταῖς μὲν ἐπ' ὄστρακον οὔτι πέφυκεν 320
ἐκ γενετῆς, γυμναὶ δὲ καὶ ἀσκεπέες καὶ ἀφαυραὶ
τίκτονται, κλητοὺς δὲ δόμους ἐπιμηχανόωνται,
ἀβληχροῖς μελέεσσι νόθον σκέπας ἀμφιβαλοῦσαι.
εὖτε γὰρ ἀθρήσωσι λελειμμένον ὀρφανὸν αὔτως
ὄστρακον, οἰκητῆρος ἀνέστιον οἰχομένοιο, 325
αἵδ' εἴσω καταδῦσαι ὑπ' ἀλλοτρίοισιν ἐλύτροις
ἑζόμεναι ναίουσι, καὶ ὃν κλήσαντο μέλαθρον.
τῷ δὲ συνερπύζουσι καὶ ἔνδοθεν ἕρκος ἄγουσιν,
εἴτε τι νηρίτης ἔλιπε σκέπας, εἴτε τι κῆρυξ,
ἢ στρόμβος· στρόμβων δὲ δύσεις φιλέουσι μάλιστα, 330
οὕνεκεν εὐρεῖαί τε μένειν, κοῦφαί τε φέρεσθαι.
ἀλλ' ὅτ' ἀεξομένη πλήσῃ μυχὸν ἔνδον ἐοῦσα
καρκινὰς, οὐκ ἔτι κεῖνον ἔχει δόμον, ἀλλὰ λιποῦσα
δίζεται εὐρύτερον κόχλου κύτος ἀμφιβαλέσθαι.
πολλάκι δὲ γλαφυρῆς κύμβης πέρι καρκινάδεσσιν 335
ἀλκὴ καὶ μέγα νεῖκος ἐγείρεται, ἐκ δ' ἐλάσασα
κρείττων χειροτέρην, δόμον ἅρμενον ἀμφέβετ' αὐτή.
Ἔστι δέ τις γλαφυρῷ κεκαλυμμένος ὀστράκῳ ἰχθὺς

μορφὴν πουλυπόδεσσιν ἀλίγκιος, ὃν καλέουσι
ναυτίλον, οἰκείῃσιν ἐπικλέα ναυτιλίῃσι. 340
ναίει μὲν ψαμάθοις, ἀνὰ δ᾽ ἔρχεται ἄκρον ἐς ὕδωρ
πρηνὴς, ὄφρα κε μή μιν ἐνιπλήσειε θάλασσα.
ἀλλ᾽ ὅτ᾽ ἀναπλώσῃ ῥοθίων ὕπερ Ἀμφιτρίτης,
αἶψα μεταστρεφθεὶς ναυτίλλεται, ὥστ᾽ ἀκάτοιο
ἴδρις ἀνήρ· δοιοὺς μὲν ἄνω πόδας, ὥστε κάλωας, 345
ἀντανύει· μέσσος δὲ διαῤῥέει, ἠΰτε λαῖφος,
λεπτὸς ὑμὴν, ἀνέμῳ τε τιταίνεται· αὐτὰρ ἔνερθε
δοιοὶ, ἁλὸς ψαύοντες, ἐοικότες οἰήκεσσι,
πομποὶ ἰθύνουσι δόμον καὶ νῆα καὶ ἰχθύν.
ἀλλ᾽ ὅτε ταρβήσῃ σχεδόθεν κακὸν, οὐκέτ᾽ ἀήταις 350
φεύγει ἐπιτρέψας, σὺν δ᾽ ἔσπασε πάντα χαλινὰ,
ἱστία τ᾽, οἴηκάς τε, τὸ δ᾽ ἀθρόον ἔνδον ἔδεκτο
κῦμα, βαρυνόμενός τε καθέλκεται ὕδατος ὁρμῇ.
ὦ πόποι, ὃς πρώτιστος ὄχους ἁλὸς εὕρατο νῆας,
εἴτ᾽ οὖν ἀθανάτων τις ἐπεφράσατ᾽, εἴτε τις ἀνὴρ 355
τολμήεις πρώτιστος ἐπεύξατο κῦμα περῆσαι,
ἦ που κεῖνον ἰδὼν πλόον ἰχθύος, εἴκελον ἔργον
δουροπαγὲς τόρνωσε, τὰ μὲν πνοιῇσι πετάσσας
ἐκ προτόνων, τὰ δ᾽ ὄπισθε χαλινωτήρια νωμῶν.
Κήτεα δ᾽ ὀβριμόγυια, πελώρια, θαύματα πόντου, 360
ἀλκῇ ἀμαιμακέτῳ βεβριθότα, δεῖμα μὲν ὄσσοις
εἰσιδέειν, αἰεὶ δ᾽ ὀλοῇ κεκορυθμένα λύσσῃ,
πολλὰ μὲν εὐρυπόροισιν ἐνιστρέφεται πελάγεσσιν,
ἔνθα Ποσειδάωνος ἀτέκμαρτοι περιωπαί·
παῦρα δὲ ῥηγμίνων σχεδὸν ἔρχεται, ὅσσα φέρουσιν 365
ἠϊόνες βαρύθοντα, καὶ οὐκ ἀπολείπεται ἅλμης.
τῶν ἤτοι κρυερός τε λέων, βλοσυρή τε ζύγαινα,
παρδάλιές τ᾽ ὀλοαὶ, καὶ φύσαλοι αἰθυκτῆρες.
ἐν δὲ μέλαν θύννων ζαμενὲς γένος, ἐν δὲ δαφοινὴ
πρῆστις, ἀταρτηρῆς τε δυσαντέα χάσματα λάμνης, 370
μάλθη θ᾽, ἣ μαλακῇσιν ἐπώνυμος ἀδρανίῃσι,
κριοί τ᾽ ἀργαλέοι, καὶ ἀπαίσιον ἄχθος ὑαίνης,
καὶ κύνες ἁρπακτῆρες ἀναιδέες. ἐν δὲ κύνεσσι

τριχθαδίη γενεή. τὸ μὲν ἄγριον ἐν πελάγεσσι
κήτεσι λευγαλέοις ἐναρίθμιον· ἄλλα δὲ φῦλα 375
διπλόα καρτίστοισι μετ' ἰχθύσι δινεύονται
πηλοῖς ἐν βαθέεσσι· τὸ μὲν κέντροισι κελαινοῖς
κεντρίναι αὐδώωνται ἐπώνυμοι· ἄλλο δ' ὁμαρτῆ
κλείονται γαλεοί· γαλεῶν δ' ἑτερότροπα φῦλα
σκύμνοι, καὶ λεῖοι, καὶ ἀκανθίαι· ἐν δ' ἄρα τοῖσι 380
ῥῖναι, ἀλωπεκίαι, καὶ ποικίλοι. εἴκελα δ' ἔργα
πᾶσιν ὁμοῦ, φορβή τε, σὺν ἀλλήλοις τε νέμονται.

Δελφῖνες δ' ἀκταῖς τε πολυρραθάγοισι γάνυνται,
καὶ πελάγη ναίουσι, καὶ οὔ ποτε νόσφι θάλασσα
δελφίνων. πέρι γάρ σφε Ποσειδάων ἀγαπάζει, 385
οὕνεκά οἱ κούρην κυανώπιδα Νηρηΐνην
μαιομένῳ, φεύγουσαν ἑὸν λέχος, Ἀμφιτρίτην,
φρασσάμενοι δελφῖνες ἐν Ὠκεανοῖο δόμοισι
κευθομένην, ἤγγειλαν· ὁ δ' αὐτίκα κυανοχαίτης
παρθένον ἐξήρπαξεν, ἀναινομένην τε δάμασσε. 390
καὶ τὴν μὲν παράκοιτιν, ἁλὸς βασίλειαν, ἔθηκε·
ἀγγελίης δ' ᾔνησεν ἐνηέας οὓς θεράποντας,
κλήρῳ δ' ἐν σφετέρῳ περιώσιον ὤπασε τιμήν.

Ἐστὶ δ' ἀμειλίκτοις ἐνὶ κήτεσιν, ὅσσα καὶ ἅλμης
ἐκτὸς ἐπὶ τραφερῆς φυσίζοον ἔρχεται οὖδας. 395
δηρὸν δ' ἠϊόνεσσι καὶ ἀγχιάλοισιν ἀρούραις
μίσγοντ' ἐγχέλυές τε, καὶ ἀσπιδόεσσα χελώνη,
καστορίδες τ' ὀλοαὶ δυσπενθέες, αἵ τ' ἀλεγεινὴν
ὄσσαν ἐπὶ κροκάλῃσιν ἀπαίσιον ὠρύονται
ἀνδράσιν· ὃς δέ κε γῆρυν ἐν οὔασιν ἀλγινόεσσαν 400
δέξηται, συγερῆς τ' ἐνοπῆς κωκυτὸν ἀκούσῃ,
οὐ τηλοῦ θανάτοιο τάχ' ἔσσεται, ἀλλά οἱ ἄτην
καὶ μόρον αἰνοτάτη κείνη μαντεύεται αὐδή.
ναὶ μὴν καὶ φάλαιναν ἀναιδέα φασὶ θαλάσσης
ἐκβαίνειν χέρσονδε, καὶ ἠελίοιο θέρεσθαι. 405
Φῶκαι δ' ἐννύχιαι μὲν ἀεὶ λείπουσι θάλασσαν,
πολλάκι δ' ἠμάτιαι πέτραις ἐνὶ καὶ ψαμάθοισιν
εὔκηλοι μίμνουσι, καὶ ἔξαλον ὕπνον ἔχουσι.

Ζεῦ μάκαρ, ἐς δὲ σὲ πάντα καὶ ἐκ σέθεν ἐῤῥίζωνται,
εἴτ' οὖν αἰθέρος οἶκον ὑπέρτατον, εἴτ' ἄρα πάντη 410
ναιετάεις· θνητῷ γὰρ ἀμήχανον ἐξονομῆναι·
οἵη σὺν φιλότητι διακρίνας ἐκέδασσας
αἰθέρα τ' αἰγλήεντα, καὶ ἠέρα, καὶ χυτὸν ὕδωρ,
καὶ χθόνα παμμήτειραν, ἀπ' ἀλλήλων δὲ ἕκαστα·
πάντα δ' ἐν ἀλλήλοισιν ὁμοφροσύνης ὑπὸ δεσμῷ 415
ἀῤῥήκτῳ συνέδησας, ἀναγκαίῃ δ' ἐπέρεισας
ἀστεμφῆ πάγκοινον ὑπὸ ζυγόν· οὔτε γὰρ αἰθὴρ
ἠέρος, οὔτ' ἀὴρ ἄτερ ὕδατος, οὐδὲ μὲν ὕδωρ
γαίης νόσφι τέτυκται, ἐν ἀλλήλοις δὲ φύονται·
πάντα δ' ὁδὸν μίαν εἶσι, μίαν δ' ἀνελίσσετ' ἀμοιβήν. 420
τοὔνεκα καὶ ξυνῆσιν ὁμηρεύουσι γενέθλαις
ἀμφιβίων, καὶ τοὶ μὲν ἀναστείχουσ' ἐπὶ γαῖαν
ποντόθεν, ἄλλοι δ' αὖτε κατ' ἠέρος ἀμφιτρίτῃ
μίσγονται, κοῦφοί τε λάροι, στονόεντά τε φῦλα
ἀλκυόνων, κραταιροί θ' ἁλιαίετοι ἁρπακτῆρες, 425
ἄλλα θ' ὅσ' ἰχθυάα, διερῆς τ' ἐπιβάλλεται ἄγρης·
ἠέρα δ' αὖ τέμνουσι καὶ εἰνάλιοί περ ἐόντες,
τευθίδες, ἰρήκων τε γένος, βυθίη τε χελιδών.
οἱ δ' ὅτε ταρβήσωσιν ὑπέρτερον ἐγγύθεν ἰχθὺν,
ἐξ ἁλὸς ἀνθρώσκουσι καὶ ἠέριοι ποτέονται· 430
ἀλλ' αἱ μὲν καὶ τῆλε καὶ ὑψόθι ταρσὸν ἱεῖσι
τευθίδες, οὐδέ κεν ὄρνιν ὀΐσσεαι, οὐδέ κεν ἰχθὺν
εἰσοράαν, ἀγεληδὸν ὅθ' ὁρμήσωσι πέτεσθαι·
αἱ δ' ἄρα τῶν ὑπένερθε χελιδόνες οἶμον ἔχουσιν·
ἴρηκες δ' αὐτῆς ἅλμης σχεδὸν ἠερέθονται, 435
ἄκρον ἐπιψαύοντες ἁλὸς πόρον, ὅσσον ἰδέσθαι
ἄμφω νηχομένοισι καὶ ἱπταμένοισιν ὁμοῖοι.

Αἵδε μὲν ὥστε πόληες ἐν ἰχθύσιν· οἱ δέ θ' ὅμιλοι
κεκριμένοι γεγάασιν ἁλιπλάγκτοιο γενέθλης.
τῶν δ' οἱ μὲν πλάζονται ἀολλέες, αἰόλα φῦλα, 440
πώεσιν, ἢ στρατιῇσιν ἐοικότες, οἵ τ' ἀγελαῖοι
κέκληνται· τοὶ δ' αὖτε κατὰ στίχας, οἱ δὲ λόχοισιν
εἴκελοι, ἢ δεκάδεσσιν· ὁ δ' ἔρχεται οἶος ἀπ' ἄλλων

μουναδὸν ὁρμηθείς· πτερόωσι δὲ δίζυγες ἄλλοι·
οἱ δ' αὐτοῦ θαλάμῃσιν ἐν οἰκείῃσι μένουσι. 445
Χείματι μὲν δὴ πάντες ἀελλάων στροφάλιγγας
σμερδαλέας, αὐτοῦ τε δυσηχέος οἴδματα πόντου
ἔξοχα δειμαίνουσιν, ἐπεὶ περιώσιον ἄλλων
ἰχθυόεντα γένεθλα φίλην πέφρικε θάλασσαν
μαινομένην. τότε δ' οἱ μὲν ἀμησάμενοι πτερύγεσσι 450
ψάμμον, ὑποπλήσσουσιν ἀναλκίδες· οἱ δ' ὑπὸ πέτραις
εἰλόμενοι δύνουσιν ἀολλέες· οἱ δὲ βάθιστα
ἐς πελάγη φεύγουσι κάτω μυχάτην ὑπὸ βυσσόν.
κεῖνα γὰρ οὔτε λίην προκυλίνδεται, οὐθ' ὑπ' ἀήταις
πρυμνόθεν εἰλεῖται, διὰ δ' ἔσσυται οὔτις ἄελλα 455
ῥίζαν ἁλὸς νεάτην, μέγα δέ σφισι βένθος ἐρύκει
ῥιγεδανὰς ὀδύνας, καὶ ἀπηνέα χείματος ὁρμήν.
ἀλλ' ὁπότ' ἀνθεμόεσσαι ἐπὶ χθονὸς εἴαρος ὧραι
πορφύρεον γελάσωσιν, ἀναπνεύσῃ δὲ θάλασσα
χείματος εὐδιόωσα, γαληναίη τε γένηται 460
ἤπια κυμαίνουσα, τότ' ἰχθύες, ἄλλοθεν ἄλλοι,
πανσυδίῃ φοιτῶσι γεγηθότες ἐγγύθι γαίης.
ὡς δὲ πολυρραίσταο νέφος πολέμοιο φυγοῦσα
ὀλβίη ἀθανάτοισι φίλη πόλις, ἥν ῥά τε δηρὸν
δυσμενέων πάγχαλκος ἐπεπλήμμυρε θύελλα, 465
ὀψὲ δ' ἀπολλήξασα καὶ ἀμπνεύσασα μόθοιο
ἀσπασίως γάνυταί τε, καὶ εἰρήνης καμάτοισι
τέρπεται ἁρπαλέοισι, καὶ εὔδιος εἰλαπινάζει,
ἀνδρῶν τε πλήθουσα χοροιτυπίης τε γυναικῶν·
ὣς οἱ λευγαλέους τε πόνους καὶ φρῖκα θαλάσσης 470
ἀσπασίως προφυγόντες, ὑπεὶρ ἅλα καγχαλόωντες,
θρώσκοντες θύνουσι, χοροιτυπέουσιν ὁμοῖοι.
εἴαρι δὲ γλυκὺς οἶστρος ἀναγκαίης Ἀφροδίτης
καὶ γάμοι ἡβώωσι, καὶ ἀλλήλων φιλότητες
πᾶσιν, ὅσοι γαῖάν τε φερέσβιον, οἵ τ' ἀνὰ κόλπους 475
ἠέρος, οἵ τ' ἀνὰ πόντον ἐριβρύχην δονέονται.
Εἴαρι δὲ πλεῖστον νεπόδων γένος Εἰλείθυιαι
ᾠοφόρων παύουσι βαρυνομένων ὠδίνων.

οἱ μὲν γὰρ γενεῆς κεχρημένοι ἠδὲ τόκοιο
θηλέες, ἐν ψαμάθοισιν ἀποθλίβουσιν ἀραιὰς 480
γαστέρας· οὐ γὰρ ῥεῖα διίσταται, ἀλλ' ἐνέχονται
ᾠὰ μετ' ἀλλήλοισιν ἀρηρότα νηδύος εἴσω,
φύρδην συμπεφυῶτα· τὰ δ' ἀθρόα πῶς κε τέκοιεν;
στεινόμεναι δ' ὀδύνῃσι μόγις κρίνουσι γενέθλην.
ὡς οὐ ῥηϊδίην γενεὴν οὐδ' ἰχθύσι Μοῖραι 485
ὤπασαν, οὐδ' ἄρα μοῦνον ἐπιχθονίοισι γυναιξὶν
ἄλγεα, πάντη δ' εἰσὶν ἐπαχθέες Εἰλείθυιαι.
ἄρσενες αὖτ', ἄλλοι μὲν ἐπ' ἰχθύσι κῆρας ἄγοντες
δαιτυμόνες ῥηγμῖσιν ἐπειγόμενοι πελάουσιν·
ἄλλοι δ' αὖ μετόπισθε διωκόμενοι προθέουσι 490
θηλυτέραις ἀγέλῃσιν, ἐπεὶ φιλότητος ἔρωτι
ἑλκόμεναι σπεύδουσι μετ' ἄρσενας ἀσχέτῳ ὁρμῇ.
ἔνθ' οἱ μὲν σφετέρας ἐπὶ γαστέρας ἀλλήλοισι
τριβόμενοι θορὸν ὑγρὸν ἀποῤῥαίνουσιν ὄπισθεν·
αἱ δ' οἴστρῳ μεμαυῖαι ἐπαΐγδην στομάτεσσι 495
κάπτουσι· τοίῳ δὲ γάμῳ πλήθουσι γόνοιο.
πλεῖστος μὲν νόμος οὗτος ἐν ἰχθύσιν· οἱ δὲ καὶ εὐνὰς
καὶ θαλάμους, ἀλόχους τε διακριδὸν ἀμφὶς ἔχουσι
ζευξάμενοι· πολλὴ γὰρ ἐν ἰχθύσιν ἔστ' ἀφροδίτη,
οἶστρός τε, ζῆλός τε, βαρὺς θεός, ὅσσα τε τίκτει 500
θερμὸς Ερως, ὅτε λάβρον ἐνὶ φρεσὶ κῶμον ὀρίνει.
πολλοὶ δ' ἀλλήλοισι διασταδὸν εἵνεκεν εὐνῆς
μάρνανται, μνηστῆρσιν ἐοικότες, οἳ περὶ νύμφην
πολλοὶ ἀγειρόμενοι, καὶ ὁμοίιοι ἀντιφέρονται
ὄλβῳ τ' ἀγλαΐῃ τε· τὰ δ' ἰχθύσιν οὐ παρέασιν· 505
ἀλλ' ἀλκὴ, γένυές τε, καὶ ἔνδοθι κάρχαρον ἕρκος,
τοῖσιν ἀεθλεύουσι, καὶ ἐς γάμον ὁπλίζονται·
τοῖσι δ' ὅ κεν προβάληται, ὁμοῦ γάμῳ εὕρατο νίκην.
καὶ τοὶ μὲν πλεόνεσσιν ὁμευναίαις ἀλόχοισι
τέρπονται, σάργων τε γένος, καὶ κόσσυφος αἴθων· 510
τοὶ δὲ μίαν στέργουσι, καὶ ἀμφιέπουσιν ἄκοιτιν,
κάνθαροι, αἰτναῖοί τε, καὶ οὐ πλεόνεσσι γάνυνται.
Ἀλλ' οὐκ ἐγχελύεσσιν ὁμοίιον, οὐδὲ χελώναις,

οὔτ' οὖ

οὔτ' οὖν πουλυπόδεσσι γάμου τέλος, οὔτε κελαινῇ
μυραίνῃ, λεχέων δὲ παράτροπον αἶσαν ἔχουσιν. 515
αἱ μὲν γὰρ σπειρηδὸν ἐν ἀλλήλῃσι χυθεῖσαι
ἐγχέλυες, δέμας ὑγρὸν ἀναστρωφῶσι θαμειαὶ
πλεγνύμεναι, τάων δὲ κατείβεται εἴκελος ἀφρῷ
ἰχὼρ, ἐν ψαμάθοις τε καλύπτεται· ἡ δέ μιν ἰλὺς
δεξαμένη κυέει τε, καὶ ἐγχελύων τέκεν ὁλκούς. 520
τοίη καὶ γόγγροισιν ὀλισθηροῖσι γενέθλη.
αἱ δὲ μέγα τρομέουσι καὶ ἐχθαίρουσι χελῶναι
ὃν γάμον· οὐ γὰρ τῇσιν ἐφίμερος, οἷα καὶ ἄλλοις,
τερπωλὴ λεχέων, πολὺ δὲ πλέον ἄλγε' ἔχουσι.
σκληρὸν γὰρ μάλα κέντρον ἐν ἄρσεσιν εἰς ἀφροδίτην, 525
ὀστέον οὐκ ἐπιεικτὸν ἀτερπέϊ θήγεται εὐνῇ·
τοὔνεκα μάρνανταί τε, παλιγνάμπτοισί τ' ὀδοῦσιν
ἀλλήλους δάπτουσιν, ὅτε σχεδὸν ἀντιάσωσιν,
αἱ μὲν ἀλευόμεναι τρηχὺν γάμον, οἱ δ' ἀεκουσῶν
εὐνῆς ἱμείροντες ἑκούσιοι, εἰσόκεν ἀλκῇ 530
νικήσας ζεύξῃ μιν ἀναγκαίῃ φιλότητι,
ἠΰτε ληϊδίην, πολέμου γέρας. εἴκελα δ' εὐνῆς
ἔργα κυσὶ χθονίοισι καὶ εἰναλίῃσι χελώναις,
εἴκελα καὶ φώκῃσιν, ἐπεὶ μάλα δηρὸν ἕκαστοι
ἐξόπιθεν συνέχονται, ἀρηρότες ἠΰτε δεσμῷ. 535
Πουλύποδος δ' ὀλοοί τε γάμοι καὶ πικρὸς ὄλεθρος
συμφέρεται, ξυνὸν δὲ τέλος θανάτοιο καὶ εὐνῆς.
οὐ γὰρ πρὶν φιλότητος ἀπίσχεται, οὐδ' ἀπολήγει,
πρίν μιν ἀπὸ μελέων προλίπῃ σθένος ἀδρανέοντα,
αὐτός τ' ἐν ψαμάθοισι πεσὼν ἀμενηνὸς ὄληται· 540
πάντες γάρ μιν ἔδουσιν ὅσοι σχεδὸν ἀντιάσωσι,
καρκινάδες δειλαί, καὶ καρκίνοι, ἠδὲ καὶ ἄλλοι
ἰχθύες, οὓς πάρος αὐτὸς ἐδαίνυτο ῥεῖα μεθέρπων·
τοῖς ὕπο καὶ ζωός περ ἐὼν ἔτι, κείμενος αὔτως,
οὐδὲν ἀμυνόμενος δαιτρεύεται ὄφρα θάνῃσι. 545
τοίῳ δυστερπεῖ φιλοτησίῳ ὄλλυτ' ὀλέθρῳ.
ὣς δ' αὔτως καὶ θῆλυς ὑπ' ὠδίνων μογέουσα

ὄλλυται· οὐ γὰρ τῆσιν ἀποκριδὸν, οἷα καὶ ἄλλοις,
ὠὰ διαθρώσκουσιν, ἀρηρότα δ' ἀλλήλοισι
βοτρυδὸν, στεινοῖο μόγις διανίσσεται αὐλοῦ· 550
τοὔνεκα καὶ λυκάβαντος ὑπέρτερον οὔπολε μέτρον
πουλύποδες ζώουσιν, ἀποφθινύθουσι γὰρ αἰεὶ
αἰνοτάτοις τε γάμοισι, καὶ αἰνοτάτοισι τόκοισιν.

Ἀμφὶ δὲ μυραίνης φάτις ἔρχεται οὐκ ἀίδηλος,
ὥς μιν ὄφις γαμέει τε, καὶ ἐξ ἁλὸς ἔρχεται αὐτὴ 555
πρόφρων, ἱμείρουσα παρ' ἱμείροντι γάμοιο.
ἤτοι ὁ μὲν φλογέῃ τεθοωμένος ἔνδοθι λύσσῃ
μαίνεται ἐς φιλότητα, καὶ ἐγγύθι σύρεται ἀκτῆς
πικρὸς ἔχις· τάχα δὲ γλαφυρὴν ἐσκέψατο πέτρην,
τῇ ἔνι λοίγιον ἰὸν ἀπήμεσε, πάντα δ' ὀδόντων 560
ἔκλυσε πευκεδανὸν ζαμενῆ χόλον, ὄλβον ὀλέθρου,
ὄφρα γάμῳ πρηΰς τε καὶ εὔδιος ἀντιάσειε.
στὰς δ' ἄρ' ἐπὶ ῥηγμῖνος ἑὸν νόμον ἐρροίζησε
κικλήσκων φιλότητα· θοῶς δ' ἐσάκουσε κελαινὴ
ἰϋγὴν μύραινα, καὶ ἔσσυτο θᾶσσον ὀϊστοῦ. 565
ἡ μὲν ἄρ' ἐκ πόντοιο τιταίνεται, αὐτὰρ ὁ πόντου
ἐκ γαίης πολιοῖσιν ἐπεμβαίνει ῥοθίοισιν.
ἄμφω δ' ἀλλήλοισιν ὁμιλῆσαι μεμαῶτε
συμπεσέτην, ἔχιος δὲ κάρη κατέδεκτο χανοῦσα
νύμφη φυσιόωσα, γάμῳ δ' ἐπιγηθήσαντες, 570
ἡ μὲν ἁλὸς πάλιν εἶσι μετ' ἤθεα, τὸν δ' ἐπὶ χέρσον
ὁλκὸς ἄγει, κρυερὸν δὲ πάλιν μεταχεύεται ἰὸν
λάπτων, ὃν πάρος ἧκε καὶ ἐξήφυσσεν ὀδόντων.
ἢν δ' ἄρα μή τι κίχῃ κεῖνον χόλον, ὅν περ ὁδίτης,
ἀτρεκέως ἐσιδών μιν, ἀπέκλυσεν ὕδατι λάβρῳ, 575
αὐτὰρ ὅγ' ἀσχαλόων ῥίπτει δέμας, εἰσόκε μοῖραν
λευγαλέοιο λάβῃσιν ἀνωίστου θανάτοιο,
αἰδόμενος. ὅτ' ἄναλκις ὅπλων γένεθ', οἷς ἐπεποίθει
ἔμμεν' ὄφις, πέτρῃ δὲ συνώλεσε καὶ δέμας ἰῷ.

Δελφῖνες δ' ἄνδρεσσιν ὁμῶς γάμον ἐντύνονται, 580
μήδεά τ' ἀνδρομέοισι πανείκελα καρτύνονται·

οὐδ᾽ αἰεὶ προφανὴς πόρος ἄρσενος, ἀλλά οἱ εἴσω
κέκρυπται, λεχέων δὲ κατὰ χρέος ἕλκεται ἔξω.
Τοῖαι μὲν φιλότητες ἐν ἰχθύσιν, ἠδὲ καὶ εὐναί.
ἄλλος δ᾽ ἀλλοίῃ λεχέων ἱμείρεται ὥρῃ, 585
καὶ γενεὴν προφέρει· τοῖς μὲν θέρος, οἷσι δὲ χεῖμα,
τοῖς δ᾽ ἔαρ, ἣ φθινύθουσα τόκον προὔφηνεν ὀπώρη.
καὶ τοὶ μὲν λυκάβαντι μίαν μογέουσι γενέθλην
οἱ πλεῖστοι, λάβραξ δὲ δὶς ἄχθεται εἰλειθυίαις·
τρίγλαι δὲ τριγόνοισιν ἐπώνυμοί εἰσι γονῆσι· 590
σκορπίος αὖ τετόρεσσι φέρει βέλος ὠδίνεσσι·
πέντε δὲ κυπρίνοισι γοναὶ μούνοισιν ἔασιν.
οἴου δ᾽ οὔποτε φασὶ γένος φράσσασθαι ὀνίσκου,
ἀλλ᾽ ἔτι τοῦτ᾽ ἀίδηλον ἐν ἀνθρώποισι τέτυκται.
Εὖτ᾽ ἂν δ᾽ εἰαρινοῖο περιπλήθωσι γόνοιο 595
ἰχθύες ὠοτόκοι, τοὶ μὲν κατὰ χῶρον ἕκαστοι
εὔκηλοι μίμνουσιν ἐνὶ σφετέροισι δόμοισι·
πολλοὶ δ᾽ ἀγρόμενοι ξυνὴν ὁδὸν ὁρμαίνονται
Εὔξεινον μετὰ πόντον, ἵν᾽ αὐτόθι τέκνα τέκωνται.
κεῖνος γὰρ πάσης γλυκερώτερος ἀμφιτρίτης 600
κόλπος, ἀπειρεσίοισι καὶ εὐΰδροις ποταμοῖσιν
ἀρδόμενος, μαλακαὶ δὲ πολυψάμαθοί τ᾽ ἐπιωγαί·
ἐν δέ οἱ εὐφυέες τε νομαὶ, καὶ ἀκύμονες ἀκταὶ,
πέτραι τε γλαφυραὶ, καὶ χηραμοὶ ἰλυόεντες,
ἄκραι τε σκιεραὶ, καὶ ὅσ᾽ ἰχθύσι φίλτατ᾽ ἔασιν. 605
ἐν δέ οἱ οὔτε τι κῆτος ἀνάρσιον, οὔτε τι πῆμα
ἐντρέφεται νεπόδεσσιν ὀλέθριον, οὐδὲ μὲν ὅσσοι
δυσμενέες γεγάασιν ἐπ᾽ ἰχθύσι βαιοτέροισιν
ὁλκοὶ πουλυπόδων, οὐδ᾽ ἀστακοὶ, οὐδὲ πάγουροι·
παῦροι μὲν δελφῖνες, ἀκιδνότεροι δὲ καὶ αὐτοὶ 610
κητείης γενεῆς καὶ ἀκήδεες ἐννεμέθονται.
τοὔνεκεν ἰχθύσι κεῖνο πέλει κεχαρισμένον ὕδωρ
ἐκπάγλως, καὶ πολλὸν ἐπισπεύδουσι νέμεσθαι.
στέλλονται δ᾽ ἅμα πάντες ὁμιλαδὸν, ἄλλοθεν ἄλλος,
εἰς ἓν ἀγειρόμενοι, μία δέ σφισι πᾶσι κέλευθος, 615

πομπῇ τε, ῥιπῇ τε, καὶ αὖ παλινόστιμος ὁρμή.
Θρηΐκιον δ' ἀνύουσι Βοὸς πόρον αἰολόφυλοι
ἑσμοὶ, Βεβρυκίην τε παρὲξ ἅλα, καὶ στόμα πόντου
στεινὸν, ἀμειβόμενοι δολιχὸν δρόμον Ἀμφιτρίτης.
ὡς δ' ὅτ' ἀπ' Αἰθιόπων τε καὶ Αἰγυπτίοιο ῥοάων 620
ὑψιπετὴς γεράνων χορὸς ἔρχεται ἠεροφώνων,
Ἄτλαντος νιφόεντα πάγον καὶ χεῖμα φυγοῦσαι,
Πυγμαίων τ' ὀλιγοδρανέων ἀμενηνὰ γένεθλα,
τῇσι δ' ἄρ' ἱπταμένῃσι κατὰ στίχας εὐρέες ἑσμοὶ
ἠέρα τε σκιάουσι, καὶ ἄλλυτον ὄγμον ἔχουσιν· 625
ὡς τότε μυριόφυλοι ἁλὸς τέμνουσι κέλευθα
Εὔξεινον μετὰ κῦμα, περιπλήθει δὲ θάλασσα
πυκνὸν ὑποφρίσσουσα λατυσσομένη πτερύγεσσιν,
εἰσόκ' ἐπειγόμενοι δολιχὸν στόλον ἀμπαύσωσι
καὶ τόκον. ἀλλ' ὅτε μέτρα παραστείχῃσιν ὀπώρης, 630
νόστου μιμνήσκονται, ἐπεὶ κρυερώτερον ἄλλων
χεῖμα καταστέρχει κείνην ἅλα δινήεσσαν·
οὐ γὰρ τηλεβαθὴς, ῥέα δὲ στυφελίζετ' ἀήταις,
αἵ μιν ἐπιρρήσσουσιν ὑπερφίαλοί τ' ὀλοοί τε·
τοὔνεκ' ἀλυσκάζοντες Ἀμαζονίης ἀπὸ λίμνης, 635
αὖτις ὁμοῦ τεκέεσσιν ὑποτροπάδην φορέονται,
κίδνανται δ' ἀνὰ πόντον, ὅπῃ τρέψωνται ἕκαστοι.

Ἀλλ' ὅσα μὲν μαλάκεια φατίζεται, οἷσί τ' ἄναιμων
ἐστὶ φυὴ μελέων, καὶ ἀνόστεος, ὅσσα τε φῦλα
ἢ λεπίσι πυκινῇσι καλύπτεται, ἢ φολίδεσσι 640
φρακτὰ, τάδ' ὠοφόροισιν ὁμῶς ὠδῖσι μέλονται.
ἐκ δὲ κυνὸς λάβροιο, καὶ αἰετοῦ, ὅσσα τε φῦλα
κλῄζονται σελάχεια, καὶ ἰχθυνόμων βασιλήων
δελφίνων, φώκης τε βοώπιδος αὐτίκα παῖδες
ἐκ γενετῆς ἀνέχουσιν ἐοικότες οἷσι τοκεῦσιν. 645

Οἱ δή τοι πάντες μὲν, ὅσοι ναίουσι θάλασσαν,
ζωοτόκοι, φιλέουσι καὶ ἀμφιέπουσι γενέθλην·
δελφίνων δ' οὔπω τι θεώτερον ἄλλο τέτυκται.
ὡς ἐτεὸν καὶ φῶτες ἔσαν πάρος, ἠδὲ πόληας

ναῖον ὁμοῦ μερόπεσσι, Διωνύσοιο δὲ βουλῇ 650
πόντον ἐπημείψαντο καὶ ἰχθύας ἀμφεβάλοντο
γυίοις· ἀλλ' ἄρα θυμὸς ἐναίσιμος εἰσέτι φωτῶν
ῥύεται ἀνδρομέην ἠμὲν φρόνιν, ἠδὲ καὶ ἔργα.
εὖτε γὰρ ὠδίνων δίδυμον γένος ἐς φάος ἔλθῃ,
αὐτίχ' ὁμοῦ τ' ἐγένοντο, περὶ σφετέρην τε τεκοῦσαν 655
νηχόμενοι σκαίρουσι, καὶ ἐνδύνουσιν ὀδόντων
εἴσω, καὶ μητρῷον ὑπὸ στόμα δηθύνουσιν·
ἡ δὲ φιλοφροσύνῃσιν ἀνίσχεται, ἀμφί τε παισὶ
στρωφᾶται γανόωσα, καὶ ἔξοχα καγχαλόωσα.
μαζὸν δ' ἀμφοτέροισι παρίσχεται, οἷον ἑκάστῳ, 660
θήσαθαι γάλα λαρὸν, ἐπεί ῥά οἱ ὤπασε δαίμων
καὶ γάλα, καὶ μαζῶν ἰκέλην φύσιν οἷα γυναικῶν.
τόφρα μὲν οὖν τοίῃσι τιθηνείῃσι μέμηλεν·
ἀλλ' ὅτε κουρίζωσιν ἑὸν σθένος, αὐτίκα τοῖσι
μήτηρ ἡγήτειρα κατέρχεται εἰς ὁδὸν ἄγρης 665
ἱεμένοις, θήρην τε διδάσκεται ἰχθυόεσσαν.
οὐδὲ πάις τεκέων ἑκὰς ἵσταται, οὐδ' ἀπολείπει,
πρίν γ' ὅταν ἡβήσωσι τελεσφόρα γυῖα καὶ ἀλκὴν,
ἀλλ' αἰεὶ ῥυτῆρες ἐπίσκοποι ἐγγὺς ἕπονται·
οἷον δὴ τότε θαῦμα μετὰ φρεσὶ θηήσαιο, 670
τερπωλὴν ἐρόεσσαν, ὅτε πλώων ἐσίδηαι
αὔρῃ ἐν εὐκραεῖ δεδοκημένος ἠὲ γαλήνῃ
δελφίνων ἀγέλας εὐειδέας, ἵμερον ἅλμης.
οἱ μὲν γὰρ προπάροιθεν ἀολλέες, ἠΰτε κοῦροι
ἠΐθεοι, στείχουσι, νέον γένος, ὥστε χοροῖο 675
κύκλον ἀμειβόμενοι πολυειδέα ποικιλοδίνην,
τοὶ δ' ὄπιθεν μεγάλοι τε καὶ ἔξοχοι, οὐδ' ἀπάτερθεν
ἔρχονται τεκέων, φρουρὸς στρατὸς, ὥσθ' ἁπαλοῖσι
φερβομένοις ἕσπονται ἐν εἴαρι ποιμένες ἀμνοῖς.
ὡς δ' ὅ ε μουσοπόλων ἔργων ἄπο παῖδες ἴωσιν 680
ἀθρόοι, οἱ δ' ἄρ' ὄπισθεν ἐπίσκοποι ἐγγὺς ἕπονται,
αἰδοῦς τε πραπίδων τε νόου τ' ἐπιτιμητῆρες
πρεσβύται, γῆρας γὰρ ἐναίσιμον ἄνδρα τίθησιν·

ὣς ἄρα καὶ δελφῖνες ἑοῖς παίδεσσι τοκῆες
ἕσπονται, μή τι σφὶν ἀνάρσιον ἀντιβολήσῃ. 685

Ναὶ μὴν καὶ φώκη κομέει γένος ἔτι χέρειον.
καὶ γὰρ τῇ μαζοί τε, καὶ ἐν μαζοῖσι γάλακτος
εἰσὶ ῥοαὶ, τῇ δ' ἔτι μετ' οἴδμασιν, ἀλλ' ἐπὶ χέρσου
λύετ' ἀνερχομένῃ γαστρὸς μόγος, ὥριος ὠδίς.
μίμνει δ' ἤματα πάντα δυώδεκα σὺν τεκέεσσιν 690
αὐτοῦ ἐνὶ τραφερῇ· τρισκαιδεκάτῃ δὲ σὺν ἠοῖ
σκύμνους ἀγκὰς ἔχουσα νεαλδέας εἰς ἅλα δύνει,
παισὶν ἀγαλλομένη, πάτρην ἅτε σημαίνουσα.
ὡς δὲ γυνὴ ξείνης γαίης ἔπι παῖδα τεκοῦσα
ἀσπασίως πάτρην τε καὶ ὃν δόμον εἰσαφίκηται, 695
παῖδα δ' ἐν ἀγκοίνῃσι πανημάτιη φορέουσα
δώματα δεικνυμένη, μητρὸς νομὸν, ἀμφαγαπάζει,
τερπωλὴν ἀκόρεστον· ὁ δ' οὐ φρονέων περ ἕκαστα
παπταίνει, μέγαρόν τε, καὶ ἤθεα πάντα τοκήων·
ὣς ἄρα καὶ κείνη σφέτερον γένος εἰναλίη θὴρ 700
ἐς πόντον προφέρει, καὶ δείκνυται ἔργα θαλάσσης.

Δαίμονες, οὐκ ἄρα μοῦνον ἐν ἀνδράσι τέκνα πέλονται
φίλτατα, καὶ φάεος γλυκερώτερα καὶ βιότοιο·
ἀλλὰ καὶ οἰωνοῖσιν, ἀμειλίκτοισί τε θηρσὶν,
ἰχθύσι τ' ὠμηστῇσιν ἀμήχανος, αὐτοδίδακτος 705
ἐντρέφεται τεκέων δριμὺς πόθος, ἀμφὶ δὲ παισὶ
καὶ θανέειν καὶ πᾶσαν ὀϊζυρὴν κακότητα
πρόφρονες οὐκ ἀέκοντες ἀναπλῆσαι μεμάασιν.
ἤδη τις κατ' ὄρεσφιν ἐριβρύχην ἐνόησε
θηρητὴρ τεκέεσσιν ὑπερβεβαῶτα λέοντα, 710
μαρνάμενον σφετέρης γενεῆς ὕπερ, οὐδ' ὅγε πυκνῆς
χερμάδος ἱπταμένης, οὐδ' αἰγανέης ἀλεγίζει,
ἀλλ' αὔτως ἄτρεπτον ἔχει θάρσος τε μένος τε,
βαλλόμενος καὶ ἐρεικόμενος πάσῃσι βολῇσιν.
οὐδ' ὅγε πρὶν θανέειν ἀναδύεται, ἀλλ' ἐπὶ παισὶν 715
ἡμιδαμὴς προβέβηκε, μέλει δέ οἱ οὔτι μόροιο
τόσσον, ὅσον μὴ παῖδας ὑπ' ἀγρευτῆρσιν ἰδέσθαι

ἐρχθέντας θήρειον ὑπ' αὐτοκμῆτα καλιήν.
ἤδη δ' ἀρτιτόκοιο κυνὸς σκυλακοτρόφῳ εὐνῇ
ποιμὴν ἐγχρίμψας, εἰ καὶ πάρος ἦεν ἑταῖρος, 720
χάσσατο, ταρβήσας μητρὸς χόλον ὑλακόεντα,
οἷον ὑπὲρ τεκέων προφυλάσσεται, οὐδέ τιν' αἰδῶ
γιγνώσκει, πᾶσι δὲ πέλει κρυόεσσα πελάσσαι.
οἷον δ' ἑλκομένας περὶ πόρτιας ἀσχαλόωσι
μητέρες, οὐκ ἀπάτερθε γυναικείων στενάχουσι 725
κωκυτῶν, αὐτοὺς δὲ συναλγύνουσι νομῆας.
καὶ μέν τις φήνης ἀδινὸν γόον ἔκλυεν ἀνὴρ
ὄρθριον ἀμφὶ τέκεσσ', ἢ ἀηδόνος αἰολοφώνου,
ἠὲ καὶ εἰαρινῇσι χελιδόσιν ἐγγὺς ἔκυρσε
μυρομέναις ἑὰ τέκνα, τά τε σφίσι ληΐσσαντο 730
ἐξ εὐνῆς ἢ φῶτες ἀπηνέες, ἠὲ δράκοντες.

Ἰχθύσι δ' αὖ δελφὶς μὲν ἀριστεύει φιλότητι
παίδων· ὡς δὲ καὶ ἄλλοι ἑὸν γένος ἀμφιέπουσι.
θαῦμα δ' ἁλιπλάγκτοιο κυνὸς τόδε· τῇ γὰρ ἕπονται
τέκνα νεοβλαστῆ, καί σφιν σάκος ἔπλετο μήτηρ· 735
ἀλλ' ὅτε ταρβήσωσι τά τ' ἄσπετα δείματ' ἔασιν
ἐν πόντῳ, τότε παῖδας ἐνὶ λαγόνεσσιν ἔδεκτο,
αὐτὴν εἰσίθμην, αὐτὴν ὁδόν, ἔνθεν ὄλισθον
γεινόμενοι· τοῖον δὲ πόνον μογέουσά περ ἔμπης
ἀσπασίως τέτληκε. πάλιν δ' ὑπεχεύατο παῖδας 740
σπλάγχνοις· ἂψ δ' ἀνέηκεν, ὅτ' ἀμπνεύσωσι φόβοιο.

Τοίην καὶ ῥίνη τεκέων πορσύνεται ἀλκήν.
ἀλλ' οὐκ εἰς νηδὺν κείνη δύσις, οἵα κύνεσσιν·
ἀλλά οἱ ἐν πλευρῇσιν ὑποσφάγες ἀμφοτέρωθεν
εἰσὶν ὑπὸ πτερύγων, οἵη γένυς ἰχθύσιν ἄλλοις, 745
τῇσιν ἀτυζομένων τεκέων φόβον ἀμφικαλύπτει.
ἄλλοι δ' αὖθ' ἑὰ τέκνα διὰ στόμα ταρβήσαντα
δεξάμενοι ῥύονται ἄτ' ἐς δόμον ἠὲ καλιήν.
οἷον δὴ καὶ γλαῦκος, ὃς ἔξοχα τέκν' ἀγαπάζει
πάντων, ὅσσοι ἔασιν ἐν ἰχθύσιν ὠοτοκῆες. 750
κεῖνος γὰρ μίμνει τε παρήμενος, ὄφρα γένωνται

παῖδες ὑπωάδιοι, καί σφιν παρανήχεται αἰεί·
τοὺς δ᾽ ὅτε κεν τρομέοντας ἴδῃ κρατερώτερον ἰχθὺν,
ἀμφιχανὼν κατέδεκτο διὰ στόμα, μέσφα κε δεῖμα
χάσσηται, τότε δ᾽ αὖτις ἀνέπτυσε λευκανίηθεν. 755
Θύννης δ᾽ οὔτιν᾽ ἔγωγ᾽ ἀθεμίστερον ἔλπομαι ἰχθὺν
οὐδὲ κακοφροσύνῃ προβεβηκότα ναιέμεν ἅλμην.
ὠὰ γὰρ, εὖτε τέκῃσι, φυγῇ δ᾽ ὠδῖνα βαρεῖαν,
αὐτὴ γειναμένη καταδαίνυται, ὅσσα κίχῃσι,
νηλὴς, ἢ καὶ τέκνα φυγῆς ἔτι νήιδ᾽ ἐόντα 760
ἐσθίει, οὐδέ μιν οἶκτος ἐσέρχεται οἷο τόκοιο.
Ἔστι δ᾽ ὅσ᾽ οὔτε γάμοισι φυτεύεται, οὔτε γόνοισι
τίκτεται, αὐτοτέλεστα καὶ αὐτόρρεκτα γένεθλα.
ὄστρεα μὲν σύμπαντα, τάτ᾽ ἰλύϊ τίκτεται αὐτῇ·
κείνων δ᾽ οὔτε τι θῆλυ πέλει γένος, οὔτ᾽ ἐπ᾽ ἀμοιβῆς 765
ἄρσενες, ἀλλ᾽ ὁμόφυλα καὶ εἴκελα πάντα τέτυκται.
ὡς δὲ καὶ ἠπεδανῆς ἀφύης ὀλιγηπελὲς ἔθνος
οὔτινος ἐκγεγάασιν ἀφ᾽ αἵματος, οὐδὲ τοκήων.
εὖτε γὰρ ἐκ νεφέων Ζηνὸς νόος ὄμβρον ἀφύξῃ
λάβρον ὑπὲρ πόντοιο, καὶ ἄσχετον, αὐτίκα πᾶσα 770
μισγομένη δίνῃσι παλιμπνοίῃσι θάλασσα
σίζει τ᾽, ἀφριάᾳ τε, καὶ ἵσταται οἰδαίνουσα·
αἱ δ᾽ ἐν ἀτεκμάρτοισι καὶ ἀσκέπτοισι γάμοισιν
ἀθρόαι ἔκ τ᾽ ἐγένοντο, καὶ ἔτραφον, ἔκ τ᾽ ἐφάνησαν
μυρίαι, ἀβληχραὶ, πολιὸν γένος, ἐκ δὲ γενέθλης 775
οὔνομ᾽ ἐπικλήδην ἀφρίτιδες αὐδώωνται.
ἄλλαι δ᾽ ἰλυόεντος ὑπ᾽ ἐκ φλοίσβοιο φύονται·
εὖτε γὰρ ἐν δίνῃσι παλιρροίης τε θαλάσσης
βράσσηται πάμφυρτος ἀφυσγετὸς ἐξ ἀνέμοιο
σπερχομένου, τότε πᾶσα συνίσταται εἰς ἓν ἰοῦσα 780
ἰλὺς εὐρώεσσα, γαληναίης δὲ ταθείσης,
ἐξ αὐτῆς ψαμαθός τε καὶ ἄσπετα φύρματα πόντου
πύθεται, ἐκ δὲ φύονται ἀβέσφατοι, εἴκελοι εὐλαῖς.
οὐ μέν πού τι τέτυκται ἀκιδνότερον γένος ἄλλο
δειλαίης ἀφύης, νεπόδεσσι δὲ πᾶσιν ἔασι 785

δαὶς ἀγαθή· κεῖναι δὲ δέμας περιλιχμάζουσιν
ἀλλήλων, τόδε δέ σφι βορὴ βίοτός τε τέτυκται.
κεῖναι δ᾽ εὖτε θάλασσαν ἀολλήδην ἐφέπουσιν,
ἠέ νύ που πέτρην ἀμφίσκιον, ἠὲ θαλάσσης
διζόμεναι κευθμῶνας, ὑποβρυχίην τ᾽ ἀλεωρήν, 790
πᾶσα τότε γλαυκὴ λευκαίνεται ἀμφιτρίτη.
ὡς δ᾽ ὁπότ᾽ εὐρύπεδον σκιάσῃ νιφάδεσσιν ἀλωὴν
ἑσπερίου Ζεφύροιο θοὸν μένος, οὐδέ τι γαίης
κυανέης ἰδέειν ὑποφαίνεται, ἀλλ᾽ ἄρα πᾶσα
ἀργεννῇς χιόνεσσιν ἐπασσυτέραις κεκάλυπται· 795
ὣς τότ᾽ ἀπειρεσίῃσι περιπληθὴς ἀγέλῃσι
φαίνεται ἀργινόεσσα Ποσειδάωνος ἀλωή.

ΟΠΠΙΑΝΟΥ
ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ὧδε μὲν ἰχθυβοτοί τε νομαὶ, καὶ φῦλα θαλάσσης
πλάζονται, τοιῷδε γάμῳ, τοιῇδε γενέθλῃ
τέρπονται. τὰ δέ πού τις ἐπιχθονίοισιν ἄπαντα
ἀθανάτων σήμηνε· τί γὰρ μερόπεσσιν ἀνυστὸν
νόσφι θεῶν; οὐδ' ὅσσον ὑπ' ἐκ ποδὸς ἴχνος ἀεῖραι, 5
οὐδ' ὅσον ἀμπετάσαι βλεφάρων περιφαέα κύκλα.
ἀλλ' αὐτοὶ κρατέουσι καὶ ἰθύνουσιν ἕκαστα,
τηλόθεν ἐγγὺς ἐόντες, ἀναγκαίη δ' ἀτίνακτος
πείθεσθαι· τὴν δ' οὔτι πέλει σθένος, οὐδέ τις ἀλκὴ
τρηχείαις γενύεσσιν ὑπερφιάλως ἐρύσαντα 10
ἐκφυγέειν, ἅτε πῶλον ἀποπλυστῆρα χαλινῶν·
ἀλλ' αἰεὶ μάκαρες πανυπέρτατοι ἡνία πάντῃ
κλίνουσ', ᾗ κ' ἐθέλωσιν, ὁ δ' ἕσπεται ὅστε σαόφρων,
πρὶν χαλεπῇ μάστιγι καὶ οὐκ ἐθέλων ἐλάηται.
κεῖνοι καὶ τέχνας πολυκερδέας ἀνθρώποισιν 15
δῶκαν ἔχειν, καὶ πᾶσαν ἐπιφροσύνην ἐνέηκαν.
ἄλλος δ' ἀλλοίοισιν ἐπώνυμος ἔπλετο δαίμων
ἔργοις, οἷσιν ἕκαστος ἐπίσκοπον ἤρατο τιμήν.
Δηὼ μὲν ζεύγλης τε βοῶν, ἀρότοιό τε γαίης,
πυρῶν τ' εὐκάρποιο θέρει γέρας ἀμητοῖο. 20
δοῦρα δὲ τεκτήνασθαι, ἀναστῆσαί τε μέλαθρα,
φάρεά τ' ἀσκῆσαι μήλων εὐανθέϊ καρπῷ
Παλλὰς ἐπιχθονίους ἐδιδάξατο· δῶρα δ' Ἄρηος

Φάσγανα, χάλκειοί τε περὶ μελέεσσι χιτῶνες,
καὶ κόρυθες, καὶ δοῦρα, καὶ οἷς ἐπιτέρπετ' Ἐνυώ. 25
δῶρα δὲ Μουσάων τε καὶ Ἀπόλλωνος ἀοιδαί·
Ἑρμείης δ' ἀγορήν τε καὶ ἀλκήεντας ἀέθλους
ὤπασεν. Ἡφαίστῳ δὲ μέλει ῥαιστήριος ἱδρώς.
καὶ τάδε τις πόντοιο νοήματα, καὶ τέλος ἄγρης,
πληθύν θ' ὑγροπόρων θεὸς ὤπασε τεκμήρασθαι 30
ἀνδράσιν, ὃς καὶ πρῶτα μεσοῤῥαγέας κενεῶνας
γαίης ἀγρομένοισιν ἐνιπλήσας ποταμοῖσι
πευκεδανὴν ἀνέηκε, καὶ ἐξέστεψε θάλασσαν,
ὀφρύσι καὶ ῥηγμῖσι περίδρομον ἀμφιπεδήσας·
εἴτε μιν εὐρυμέδοντα Ποσειδάωνα καλέσσαι, 35
εἴτ' ἄρα καὶ Νηρῆα παλαίφατον, εἴτ' ἄρα Φόρκυν
βέλτερον, εἴτε τιν' ἄλλον ἁλὸς θεὸν ἰθυντῆρα.
ἀλλ' οἱ μὲν μάλα πάντες, ὅσοι τ' Οὔλυμπον ἔχουσι
δαίμονες, οἵ τε θάλασσαν, ὅσοι τ' εὔυδρον ἄρουραν,
ἠέρα τ' ἐνναίουσι, πανίλαον ἦτορ ἔχοιεν 40
σοί τε, μάκαρ σκηπτοῦχε, καὶ ἀγλαόπαιδι γενέθλῃ,
καὶ λαοῖς σύμπασι, καὶ ἡμετέρῃσιν ἀοιδαῖς.

Ἰχθύσι δ' οὔτε δίκη μεταρίθμιος οὔτε τις αἰδώς,
οὐ φιλότης· πάντες γὰρ ἀνάρσιοι ἀλλήλοισι
δυσμενέες πλώουσιν, ὁ δὲ κρατερώτερος αἰεὶ 45
δαίνυτ' ἀφαυροτέρους, ἄλλῳ δ' ἐπινήχεται ἄλλος
πότμον ἄγων, ἕτερος δ' ἑτέρῳ πόρσυνεν ἐδωδήν.
οἱ μὲν γὰρ γενύεσσι καὶ ἠνορέῃ βιόωνται
χειροτέρους· τοῖς δ' ἰὸν ἔχει στόμα· τοῖσι δ' ἄκανθαι
τύμμασι λευγαλέοισιν ἀμυνέμεναι πεφύασι, 50
πικραί τ' ὀξεῖαί τε χόλου πυρόεντος ἀκωκαί.
ὅσσοις δ' οὔτε βίην θεὸς ὤπασεν, οὔτε τι κέντρον
θήγεται ἐκ μελέων, τοῖσδ' ἐκ φρενὸς ὅπλον ἔφυσε
βουλὴν κερδαλέην, πολυμήχανον, οἵ τε δόλοισι
πολλάκι καὶ κρατερὸν καὶ ὑπέρτερον ὤλεσαν ἰχθύν. 55

Οἷον καὶ νάρκη τερενόχροϊ φάρμακον ἀλκῆς
ἕσπεται αὐτοδίδακτον ἐν οἰκείοισι μέλεσσιν.
ἡ μὲν γὰρ μαλακή τε δέμας καὶ πᾶσ' ἀμενηνὴ

νωθής τε βραδυτῆτι βαρύνεται, οὐδέ κε φαίης
νηχομένην ὁράαν· μάλα γὰρ δύσφραστα κέλευθα   60
εἰλεῖται, πολιοῖο δι' ὕδατος ἑρπύζουσα.
ἀλλά οἱ ἐν λαγόνεσσιν ἀναλκείης δόλος ἀλκή·
κερκίδες ἐμπεφύασι παρὰ πλευρῆς ἑκάτερθεν
ἀμφίδυμοι, τῶν εἴ τις ἐπιψαύσειε πελάσσας,
αὐτίκα οἱ μελέων σθένος ἔσβεσεν, ἐν δέ οἱ αἷμα   65
πήγνυται, οὐδ' ἔτι γυῖα φέρειν δύνατ', ἀλλά οἱ ἀλκὴ
ἦκα μαραινομένοιο παρίεται ἄφρονι νάρκῃ.
ἡ δ' εὖ γινώσκουσα θεοῦ γέρας οἷον ἔδεκτο,
ὕπτιον ἀγκλίνασα μένει δέμας ἐν ψαμάθοισι·
κεῖται δ' ἀσεμφὴς οἷα νέκυς· ὃς δέ κεν ἰχθὺς   70
ἐγχρίμψῃ λαγόνεσσιν, ὁ μὲν λύτο, κάππεσε δ' αὔτως
ἀδρανίης βαθὺν ὕπνον ἀμηχανίῃσι πεδηθείς·
ἡ δὲ θοῶς ἀνόρουσε, καὶ οὐ κραιπνή περ ἐοῦσα,
γηθοσύνῃ, ζωὸν δὲ κατεσθίει ἶσα θανόντι.
πολλάκι καὶ κατὰ λαῖτμα μετ' ἰχθύσιν ἀντήσασα   75
νηχομένοις, κραιπνὴν μὲν ἐπειγομένων σβέσεν ὁρμὴν
ἐγγὺς ἐπιψαύσασα, καὶ ἐσσυμένους ἐπέδησεν.
ἔσταν δ' αὐαλέοι καὶ ἀμήχανοι, οὔτε κελεύθων,
δύσμοροι, οὔτε φυγῆς μεμνημένοι· ἡ δὲ μένουσα
οὐδὲν ἀμυνομένους καταδαίνυται, οὐδ' ἀΐοντας.   80
οἷον δ' ὀρφναίοισιν ἐν εἰδώλοισιν ὀνείρων
ἀνδρὸς ἀτυζομένοιο καὶ ἱεμένοιο φέβεσθαι
θρώσκει μὲν κραδίη, τὰ δὲ γούνατα παλλομένοιο
ἀσεμφὴς ἅτε δεσμὸς ἐπειγομένοιο βαρύνει·
τοίην γυιοπέδην τεχνάζεται ἰχθύσι νάρκη.   85

Βάτραχος αὖ νωθὴς μὲν ὁμῶς καὶ μαλθακὸς ἰχθύς,
αἴσχιστος δ' ἰδέειν, στόμα δ' οἴγεται εὐρὺ μάλιστα.
ἀλλ' ἄρα καὶ τῷ μῆτις ἀνεύρατο γαστέρι φορβήν.
αὐτὸς μὲν πηλοῖο κατ' εὐρώεντος ἐλυσθεὶς
κέκλιται ἀτρεμέων, ὀλίγην δ' ἀνὰ σάρκα τιταίνει,   90
ἥ ῥά οἱ ἐκ γένυος νεάτης ὑπένερθε πέφυκε,
λεπτή τ', ἀργεννή τε, κακὴ δέ οἱ ἐστὶν ἀϋτμή·
τὴν θαμὰ δινεύει, δόλον ἰχθύσι βαιοτέροισιν,

οἵ ῥά μιν εἰσορόωντες ἐφορμώωσι λαβέσθαι.
αὐτὰρ ὁ τὴν ἂψ αὖτις ἐφέλκεται ἀτρέμας εἴσω, 95
ἦκα μάλ' ἀσπαίρουσαν ἀνὰ στόμα, τοὶ δ' ἐφέπονται
οὐδὲν ὀϊόμενοι κρυπτὸν δόλον, ἄχρι λάβωσι
βατράχου εὐρείῃσιν ἔσω γενύεσσι μιγέντες.
ὡς δ' ὅτε τις κούφοισι πάγην ὄρνισι τιτύσκων,
πυρούς, τοὺς μὲν ἔρηνε δόλου προπάροιθε πυλάων, 100
ἄλλους δ' ἔνδον ἔηκεν, ὑπεστήριξε δὲ τέχνην·
τοὺς δὲ λιλαιομένους ἕλκει πόθος ὀξὺς ἐδωδῆς,
εἴσω δὲ προγένοντο, καὶ οὐκέτι νόστος ἑτοῖμος
ἐκδῦναι, δαιτὸς δὲ κακὴν εὕραντο τελευτήν·
ὣς κείνους ἀμενηνὸς ἐπέσπασεν ἠπεροπεύσας 105
βάτραχος, οὐδ' ἐνόησαν ἐὸν σπεύδοντες ὄλεθρον.
τοῖα καὶ ἀγκυλόμητιν ἐπέκλυον ἐντύνασθαι
κερδώ· ὅτ' οἰωνῶν ἀγέλην πλήθουσαν ἴδηται,
δοχμίη ἀγκλινθεῖσα, τανυσσαμένη θοὰ κῶλα,
ὄμματ' ἐπιμύει, σὺν δὲ στόμα πάμπαν ἐρείδει· 110
φαίης κ' εἰσορόων ἤ μιν βαθὺν ὕπνον ἰαύειν,
ἠὲ καὶ ἀτρεκέως κεῖσθαι νέκυν· ὧδε γὰρ ἄπνους
αἰόλα βουλεύουσα παραβλήδην τετάνυσται.
οἱ δέ μιν εἰσορόωντες ἀολλέες ἰθὺς ἵενται
ὄρνιθες, λάχνην δὲ διαψαίρουσι πόδεσσιν, 115
ἠΰτε κερτομέοντες· ἐπὴν δέ οἱ ἐγγὺς ὀδόντων
ἔλθωσι, τότ' ἔπειτα δόλου πετάσασα θύρετρα,
ἐξαπίνης συνέμαρψε καὶ ἔσπασεν εὐρὺ χανοῦσα
ἄγρην κερδαλέην, ὅσσην ἕλεν οἱμήσασα.

Καὶ μὲν δὴ δολόμητις ἐπίκλοπον εὕρατο θήρην 120
σηπίη· ἐκ γάρ οἱ κεφαλῆς πεφύασιν ἀραιοὶ
ἀκρέμονες προτενεῖς, ὥστε πλόκοι, οἷσι καὶ αὐτὴ
ὥστε περ ὁρμιῇσιν ἐφέλκεται ἰχθύας ἄγρῃ,
πρηνὴς ἐν ψαμάθοισιν ὑπ' ὀστράκῳ εἱλυθεῖσα.
κείναις δὲ πλοκαμῖσι, καὶ ἡνίκα κύματα θύει 125
χείματι, πετράων ἀντίσχεται, ἠΰτε τις νηῦς
πείσματ' ἐπ' ἀκταίῃσιν ἀναψαμένη σπιλάδεσσι.

Καρῖδες δ' ὀλίγαι μὲν ἰδεῖν, ἴση δὲ καὶ ἀλκὴ

γυίοις, ἀλλὰ δόλοισι καὶ ἄλκιμον ὤλεσαν ἰχθὺν,
λάβρακα, σφετέρῃσιν ἐπικλέα λαβροσύνῃσι. 130
οἱ μὲν γὰρ σπεύδουσι καὶ ἰθύουσι λαβέσθαι
καρίδων, ταῖς δ᾽ οὔτι φυγεῖν σθένος, οὐδὲ μάχεσθαι·
ὀλλύμεναι δ᾽ ὀλέκουσι, καὶ οὓς πέφνουσι φονῆας.
εὖτε γὰρ ἀμφιχανόντες ἔσω μάρψωσιν ὀδόντων,
αἵδε θαμὰ θρώσκουσι, καὶ ἐς μεσάτην ὑπερῴην 135
ὀξὺ κέρας χρίμπτουσι, τό τε σφισὶ τέλλεται ἄκρης
ἐκ κεφαλῆς· λάβραξ δὲ φίλης κεκορημένος ἄγρης
νύγματος οὐκ ἀλέγει· τὸ δέ μιν νέμεταί τε, καὶ ἕρπει,
εἰσόκε τρυχόμενόν μιν ἕλῃ μόρος ἐξ ὀδυνάων·
ὀψὲ δὲ γινώσκει νέκυος δεδαϊγμένος αἰχμῇ. 140

Ἔστι δέ τις πηλοῖσιν ἐφέστιος ὠμοφάγος βοῦς
εὐρύτατος πάντεσσι μετ᾽ ἰχθύσιν· ἦ γάρ οἱ εὖρος
πολλάκις ἑνδεκάπηχυ δυωδεκάπηχύ τ᾽ ἐτύχθη·
οὐτιδανὸς δὲ βίην, καί οἱ δέμας ἄμμορον ἀλκῆς
μαλθακὸν, ἐν δέ οἱ εἰσὶν ἀείδελοι ἔνδον ὀδόντες 145
βαιοί τ᾽, οὐ κρατεροί τε· βίῃ δέ κεν οὔτι δαμάσσαι,
ἀλλὰ δόλῳ, καὶ φῶτας ἐπίφρονας εἷλε πεδήσας.
δαιτὶ γὰρ ἀνδρομέῃ ἐπιτέρπεται, ἔξοχα δ᾽ αὐτῷ
ἀνθρώπων κρέα τερπνὰ, καὶ εὐάντηλος ἐδωδή.
εὖτέ τιν᾽ ἀθρήσῃ νεάτην ὑπὸ βυσσὸν ἰόντα 150
ἀνθρώπων, ὅσσοισιν ὑποβρύχιος πόνος ἅλμης
μέμβλεται, αὐτὰρ ὁ κυφὸς ὑπὲρ κεφαλῆφιν ἀερθεὶς
νήχεται ἀστεμφὴς, μεγάρων ὀρόφοισιν ἐοικὼς,
ἄτροπος ἀμφιταθεὶς, σὺν δ᾽ ἔρχεται ᾗ κεν ἴῃσι
δειλὸς ἀνὴρ, μίμνοντι δ᾽ ἐφίσταται ἠΰτε πῶμα. 155
ὡς δὲ πάϊς δολόεντα μόρον λίχνοισι μύεσσιν
ἔστησε· τὸν δ᾽ οὔτι πάγης λόχον ὁρμαίνοντα
γαστὴρ ἔνδον ἔλασσε, θοῶς δέ οἱ ἄγγος ὕπερθε
κοῖλον ἐπεσμαράγησεν, ὁ δ᾽ οὐκέτι πολλὰ μενοινῶν
ἐκφυγέειν δύναται στιβαρὸν σκέπας, ὄφρα ἑ κοῦρος 160
μάρψῃ τε κλείνῃ τε, γέλων δ᾽ ἐπιθήσεται ἄγρῃ·
ὡς ὅγ᾽ ὑπὲρ κεφαλῆς βροτέης ὀλοφώϊος ἰχθὺς
πέπλατ᾽ ἐρητύων ἀναδύμεναι, εἰσόκ᾽ ἀϋτμὴ

φῶτα λίπῃ, ψυχὴν δὲ μετεκπνεύσῃ ῥοθίοισιν.
ἔνθα ἑ τεθνηῶτα δυσώνυμος ἀμφιέπει βοῦς   165
δαινύμενος, τέχνῃσιν ἑλὼν δυσμήχανον ἄγρην.

Καὶ μέν τις μνιαροῖσιν ἐπὶ πλαταμῶσι νοήσας
καρκίνον αἰνήσει, καὶ ἀγάσσεται εἵνεκα τέχνης
κερδαλέης· καὶ τῷ γὰρ ἐπιφροσύνην πόρε δαίμων
ὄστρεα φέρβεσθαι, γλυκερὴν καὶ ἄμοχθον ἐδωδήν.   170
ὄστρεα μὲν κληῖδας ἀναπτύξαντα θυρέτρων,
ἰλὺν λιχμάζοντα, καὶ ὕδατος ἰχανόωντα,
πέπτανται, ἀγκοίνῃσιν ἐφήμενα πετραίῃσι·
καρκίνος αὖ ψηφῖδα παρὰ ῥηγμῖνος ἀείρας
λέχριος ὀξείῃσι φέρει χηλῇσι μεμαρπώς,   175
λάθρῃ δ' ἐμπελάει, μέσσῳ δ' ἐνεθήκατο λᾶαν
ὀστρέῳ· ἔνθεν ἔπειτα παρήμενος εἰλαπινάζει
δαῖτα φίλην, τὸ δ' ἄρ' οὔτι, καὶ ἱέμενόν περ, ἐρεῖσαι
ἀμφιδύμους πλάστιγγας ἔχει σθένος, ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης
οἴγεται, ὄφρα θάνῃ τε, καὶ ἀγρευτῆρα κορέσσῃ.   180

Τῷ δ' ἴσα τεχνάζουσι καὶ ἀστέρες ἑρπυστῆρες
εἰνάλιοι· καὶ τοῖς γὰρ ἐπ' ὄστρεα μῆτις ὀπηδεῖ.
ἀλλ' οὐ λᾶαν ἄγουσι συνέμπορον οὐδ' ἐπίκουρον
κεῖνοι, τρηχὺ δὲ κῶλον ἐνηρείσαντο μέσοισι
πεπταμένοις· τὰ μὲν ὧδε πιέζεται, οἱ δὲ νέμονται.   185

Ὄστρακον αὖ βυθίας μὲν ἔχει πλάκας, ἐν δέ οἱ ἰχθὺς
πίννη ναιετάει κεκλημένος. ἡ μὲν ἄναλκις
οὔτε τι μητίσασθαι ἐπίσταται, οὔτε τι ῥέξαι·
ἀλλ' ἄρα οἱ ξυνόν τε δόμον, ξυνήν τε καλύπτρην
καρκίνος ἐνναίει, φέρβει τέ μιν, ἠδὲ φυλάσσει·   190
τῷ καὶ πιννοφύλαξ κικλήσκεται. ἀλλ' ὅτε κόχλου
ἰχθὺς ἔνδον ἵκηται, ὁ δ' οὐ φρονέουσαν ἀμύξας
δήγματι κερδαλέῳ πίννην ἔλεν· ἡ δ' ὀδύνῃσιν
ὄστρακα συμπλατάγησε, καὶ ἔνδοθεν ἐφράσατ' ἄγρην
αὐτῇ τ' ἠδ' ἑτάρῳ, ξυνόν θ' ἅμα δεῖπνον ἔθεντο.   195
ὣς ἄρα καὶ πλώτεσσιν ἐν ὑγροπόροισιν ἔασι
τοὶ μὲν κερδαλέοι, τοὶ δ' ἄφρονες, οἷα καὶ ἡμῖν
ἀνδράσιν, οὐδέ τι πᾶσιν ἐναίσιμόν ἐστι νόημα.

Φράζεο δ' ἀφραδίῃ προφερέστατον ἡμεροκοίτην
ἰχθὺν, ὃν παρὰ πάντας ἀεργότατον τέκεν ἅλμη. 200
τοῦ δ' ἤτοι κεφαλῆς μὲν ἄνω τετράπται ὕπερθεν
ὄμματα, καὶ στόμα λάβρον ἐν ὀφθαλμοῖσι μέσοισιν.
αἰεὶ δ' ἐν ψαμάθοισι πανημέριος τετάνυσται
εὕδων, νυκτὶ δὲ μοῦνον ἀνέγρεται ἠδ' ἀλάληται·
τοὔνεκα κέκληται καὶ νυκτερίς. ἀλλά μιν ἄτη 205
γαστρὸς ἀτεκμάρτοιο κακὴ λάχεν· οὐ γὰρ ἐδωδῆς
ἢ κόρον ἠέ τι μέτρον ἐπίσταται, ἀλλ' ἀτέλεστον
λυσσομανῆ βούβρωστιν ἀναιδέϊ γαστρὶ φυλάσσει·
οὐδέ ποτ' ἂν λήξειεν ἐδητύος ἐγγὺς ἐούσης,
εἰσόκεν οἱ νηδύς τε μέση διὰ πᾶσα ῥαγείη, 210
αὐτός τε προταθεὶς πέσῃ ὕπτιος, ἠέ τις ἄλλος
πέφνῃ μιν νεπόδων πυμάτης ἔμφορτον ἐδωδῆς.
σῆμα δέ τοι τόδε γαστρὸς ἀειμάργοιο πιφαύσκω·
εἰ γάρ τίς μιν ἑλὼν, θήρης ἄπο πειρήσαιτο
χειρὶ βορὴν ὀρέγων, ὅδε δέξεται, εἰσόκεν αὐτοῦ 215
λαβροτάτου στόματος νήσεται ἄχρις ἐδωδή.

Κλῦτε γοναὶ μερόπων, οἷον τέλος ἀφραδίῃσι
λαιμάργοις, ὅσον ἄλγος ἀδηφαγίῃσιν ὀπηδεῖ.
τῷ τις ἀεργίην δυστερπέα τῆλε διώκοι
καὶ κραδίης καὶ χειρὸς, ἔχοι δέ τι μέτρον ἐδωδῆς· 220
μηδ' ἐπὶ πανθοίνοισι νόον τέρποιτο τραπέζαις.
πολλοὶ γὰρ τοῖοι καὶ ἐν ἀνδράσιν, οἷσι λέλυνται
ἡνία, γαστρὶ δὲ πάντας ἐπιτρωπῶσι κάλωας·
ἀλλά τις εἰσορόων φεύγοι τέλος ἡμεροκοίτου.

Ἔστι καὶ ὀξυκόμοισι νόος καὶ μῆτις ἐχίνοις, 225
οἵτ' ἀνέμων ἴσασι βίας, ζαμενεῖς τε θυέλλας
ὀρνυμένας, νώτοισι δ' ἀνοχλίζουσιν ἕκαστος
λᾶαν, ὅσον βαρύθοντα περὶ σφετέρῃσιν ἀκάνθαις
ῥηϊδίως φορέοιεν, ἵν' ἀντία κύματος ὁρμῇ
βριθόμενοι μίμνωσι· τὸ γὰρ τρομέουσι μάλιστα, 230
μὴ σφᾶς ἐπ' ἠϊόνεσσι κυκώμενον οἶδμα κυλίσῃ.

Πουλυπόδων δ' οὔπω τιν' ὀΐομαι ἔμμεν' ἄπυστον
τέχνης, οἳ πέτρῃσιν ὁμοίϊοι ἰνδάλλονται,

τήν κε ποτιπλύξωσι, περὶ σπείρης τε βάλωνται·
ἄνδρας δ' ἀγρευτῆρας ὁμῶς καὶ κρέσσονας ἰχθῦς 235
ῥηϊδίως ἀπάτῃσι παραπλάγξαντες ἄλυξαν.
ἀλλ' ὅτε χειρότερός τις ἐπισχεδὸν ἀντιβολήσῃ,
αὐτίκα πουλύποδές τε καὶ ἰχθύες ἐξεφάνησαν,
μορφῆς πετραίης ἐξάλμενοι, ἐκ δὲ δόλοιο
φορβήν τ' ἐφράσσαντο καὶ ἐξήλυξαν ὄλεθρον. 240
χείματι δ' οὔ ποτε φασὶν ἐπιστείχειν ἁλὸς ὕδωρ
πουλύποδας· ζαμενεῖς γὰρ ὑποτρομέουσι θυέλλας.
ἀλλ' οἵ γε γλαφυρῇσιν ἐνεζόμενοι θαλάμῃσι
πτήξαντες δαίνυνται ἑοὺς πόδας, ἠύτε σάρκας
ἀλλοτρίας, οἱ δ' αὖτις ἑοὺς κορέσαντες ἀνακτας 245
φύονται· τόδε που σφι Ποσειδάων ἐπένευσε.
τοῖον καὶ βλοσυρῇσιν ὀρειμάργοισι νόημα
ἄρκτοις· χειμερίην γὰρ ἀλυσκάζουσαι ὁμοκλὴν,
δῦσαι φωλειοῖο μυχὸν κατὰ πετρήεντα,
ὃν πόδα λιχμάζουσιν, ἐδητύος ἔργον ἄπαστον, 250
μαιόμεναι δαίτην ἀνεμώλιον, οὐδ' ἐθέλουσι
προβλώσκειν, εὔκραὲς ἕως ἔαρ ἡβήσειεν.

Ἔξοχα δ' ἀλλήλοισιν ἀνάρσιον ἔχθος ἔχουσι
κάραβος αἰχλὴρ, μύραινά τε, πουλύποδές τε·
ἀλλήλους δ' ὀλέκουσιν ἀμοιβαίοισι φόνοισιν. 255
αἰεὶ δ' ἰχθυόεσσα μετὰ σφίσιν ἵστατ' ἐνυὼ,
καὶ μόθος, ἄλλου δ' ἄλλος ἑὴν ἐνεπλήσατο νηδύν.

Ἡ μὲν ὑπ' ἐκ πέτρης ἁλιμυρέος ὁρμηθεῖσα
φοιταλέη μύραινα διέσσυται οἴδματα πόντου,
φορβὴν μαιομένη, τάχα δ' εἴσιδε πούλυπον ἀκτῆς 260
ἄκρα διερπύζοντα, καὶ ἀσπασίην ἐπὶ θήρην
ἔσσυτο γηθομένη· τὸν δ' οὐ λάθεν ἐγγὺς ἐοῦσα·
ἀλλ' ἤτοι πρῶτον μὲν ἀτυζόμενος δεδόνηται
ἐς φόβον, οὐδ' ἄρα μῆχος ἔχει μύραιναν ἀλύξαι
ἕρπων νηχομένην τε καὶ ἄσχετα μαιμώωσαν. 265
αἶψα δέ μιν κατέμαρψε, γένυν δ' ἐνέρεισε δαφοινήν·
πούλυπος αὖτ' ἀέκων ὀλοῆς ὑπὸ μάρνατ' ἀνάγκης,

ἀμφὶ δέ οἱ μελέεσσιν ἑλίσσεται, ἄλλοτε ἄλλας
παντοίας στροφάλιγγας ὑπὸ σκολιοῖσιν ἱμᾶσι
τεχνάζων, εἴ πως μιν ἐρητύσειε βρόχοισιν 270
ἀμφιβαλὼν, ἀλλ' οὔτι κακῶν ἄκος, οὐδ' ἀλεωρή·
ῥεῖα γὰρ ἀμφιπεσόντος ὀλισθηροῖς μελέεσσιν
ὀτραλέη μύραινα διαῤῥέει, οἷά περ ὕδωρ.
αὐτὰρ ὅγ' ἄλλοτε νῶτα παναίολα, ἄλλοτε δειρὴν
οὐρήν τ' ἀκροτάτην περιβάλλεται, ἄλλοτε δ' αὖτε 275
ἐμπίπτει στόματός τε πύλαις γενύων τε μυχοῖσιν.
ὡς δὲ παλαισμοσύνης γυιαλκέος ἴδμονες ἄνδρες
δηρὸν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἑὴν ἀναφαίνετον ἀλκὴν,
ἤδη δ' ἐκ μελέων λιαρὸς καὶ ἀθέσφατος ἱδρὼς
χεύεται ἀμφοτέροισι· τὰ δ' αἰόλα κέρδεα τέχνης 280
πλάζονται, χεῖρές τε περὶ χροῒ κυμαίνονται·
ὣς καὶ πουλύποδος κοτυληδόνες οὐ κατὰ κόσμον
πλαζόμεναι κενεῇσι παλαισμοσύναις μογέουσιν.
ἡ δέ μιν ὀξυτόμοισιν ὑπὸ ῥιπῇσιν ὀδόντων
δαρδάπτει· μελέων δὲ τὰ μὲν κατεδέξατο γαστὴρ, 285
ἄλλα δ' ἔτ' ἐν γενύεσσι θοοὶ τρίβουσιν ὀδόντες,
ἄλλα δέ τ' ἀσπαίρει καὶ ἑλίσσεται ἡμιδάϊκτα,
εἰσέτι παιφάσσοντα, καὶ ἐκφυγέειν ἐθέλοντα.
ὡς δ' ὅτ' ἀνὰ ξυλόχους ὀφίων ὁδὸν ἐξερεείνων
βριθύκερως ἔλαφος ῥινήλατον ἴχνος ἀνεῦρε, 290
χειὴν δ' εἰσαφίκανε, καὶ ἑρπετὸν εἴρυσεν ἔξω,
δάπτει τ' ἐμμενέως· ὁ δ' ἑλίσσεται ἀμφί τε γοῦνα,
δειρήν τε, στέρνον τε· τὰ δ' ἡμίβρωτα κέχυνται
ἄψεα, πολλὰ δ' ὀδόντες ὑπὸ στόμα δαιτρεύουσιν·
ὣς καὶ πουλύποδος δυσπαλίζεται αἰόλα γυῖα 295
δυσμόρου, οὐδέ ἑ μῆτις ἐπιφροσύνης ἐσάωσε
πετραίης· εἰ γάρ ποτ' ἀλευόμενος περὶ πέτρην
πλέξηται, χροιὴν δὲ πανείκελον ἀμφιέσηται,
οὐδ' ὣς μυραίνης ἔλαθε κέαρ, ἀλλά ἑ μούνη
φράζεται, ἄπρηκτον δὲ πέλει κείνοιο νόημα. 300
ἔνθα μιν οἰκτείρειας ἀκοσμοτάτοιο μόροιο,

ὡς ὁ μὲν ἐν πέτρῃσιν ὑφέζεται, ἡ δέ οἱ ἄγχι
ἠΰτ᾽ ἐπεγγελόωσα παρίσταται· ὧδέ κε φαίης
μυθεῖσθαι μύραιναν ἀπηνέα κερτομέουσαν·
τί πτώσσεις δολομῆτα; τίν᾽ ἔλπεαι ἠπεροπεύειν; 305
ἦ τάχα καὶ πέτρης πειρήσομαι, εἴ σε καὶ εἴσω
δέξηται σπιλὰς ἥδε, καὶ ἠμύσασα καλύψῃ.
αὐτίκα δ᾽ ἀγκύλον ἕρκος ἐνιπλήξασα λαφύσσει,
χοιράδος αὖ ἐρύουσα περίτρομον· αὐτὰρ ὅγ᾽ οὔτι
οὐδὲ δαϊζόμενος λείπει πάγον, οὐδ᾽ ἀνίησιν, 310
ἀλλ᾽ ἔχεται πέτρης εἰλιγμένος, εἰσόκεν αὐταὶ
λείπωνται μοῦναι κοτυληδόνες ἐμπεφυυῖαι.
ὡς δ᾽ ὅτε περθομένης δηΐων ὑπὸ χερσὶ πόληος,
ἑλκομένων παίδων τε, δορυκλήτων τε γυναικῶν,
κοῦρον ἀνὴρ δειρῇ τε καὶ ἀγκάσιν ἐμπεφυῶτα 315
γειναμένης ἐρύσει πολέμου νόμον· αὐτὰρ ὁ χεῖρας
πλέγδην οὐκ ἀνίησιν ἀπ᾽ αὐχένος, οὐδέ ἑ μήτηρ
κωκυτῷ προΐησιν, ὁμοῦ δέ οἱ ἕλκεται αὐτή·
ὣς καὶ πουλύποδος δειλὸν δέμας ἑλκομένοιο
λισσάδι μυδαλέῃ περιφύεται, οὐδ᾽ ἀνίησι. 320

Κάραβος αὖ μύραιναν ἀπηνέα περ μάλ᾽ ἐοῦσαν
ἐσθίει, αὐτοφόνοισιν ἀγηνορίῃσι δαμεῖσαν.
ἦ γὰρ ὁ μὲν πέτρης σχεδὸν ἵσταται, ᾗ ἔνι ναίει
ὀτραλέη μύραινα· δύω δ᾽ ἀνὰ κέντρα τιτήνας,
δήϊα φυσιόων προκαλίζεται ἐς μόθον ἐλθεῖν, 325
ἶσος ἀριστῆϊ προμάχῳ στρατοῦ, ὅς ῥά τε χειρῶν
ἠνορέῃ πολέμου τε δαημοσύνῃσι πεποιθὼς,
ἔντεσι καρτύνας βριαρὸν δέμας, ὀξέα πάλλων
ἔγχεα, δυσμενέων προκαλίζεται, ὅς κ᾽ ἐθέλῃσιν
ἀντιάαν· τάχα δ᾽ ἄλλον ἀριστήων ὀροθύνει· 330
ὣς ὅγε μυραίνης θήγει φρένας, οὐδ᾽ ἐπὶ μῶλον
δηθύνει, θαλάμης δὲ διαΐξασα κελαινῆς,
αὐχένα γυρώσασα, χόλῳ μέγα παιφάσσουσα,
ἀντιάα· τὸν δ᾽ οὔτι, περιστέρχουσά περ αἰνῶς,
βλάπτει τρηχὺν ἐόντα, γένυν δ᾽ ἀνεμώλιον αὔτως 335

ἐγχρίμπτῃσι, στερεοῖσι δ' ἐτώσια μαίνετ' ὀδοῦσιν·
οἱ δὲ πάλιν γενύεσσιν, ἀπηνέος ὡς ἀπὸ πέτρης,
παλλόμενοι κάμνουσι, καὶ ἀμβλύνονται ἐρωῆς.
τῆς δὲ μέγα φλεγέθει καὶ ὀρίνεται ἄγριον ἦτορ,
εἰσόκε μιν χηλῇσιν ἐπαΐξας δολιχῇσι 340
κάραβος αὐχενίοιο λάβῃ μέσσοιο τένοντος·
ἴσχει δ' ἐμπεφυώς, χαλκείῃ ὥστε πυράγρῃ,
νωλεμές, οὐδ' ἀνίησι καὶ ἐσσυμένην περ ἀλύξαι.
ἡ δὲ βίῃ μογέουσα, καὶ ἀσχαλόωσ' ὀδύνῃσι,
πάντῃ δινεύει σκολιὸν δέμας, αἶψα δὲ νῶτα 345
καράβου ὀξυβελῆ περιβάλλεται ἀμφιχυθεῖσα,
ἐν δ' ἐπάγῃ σκώλοισι καὶ ὀξείῃσιν ἀκωκαῖς
ὀστράκου, ὠτειλαῖς δὲ περιπληθοῦσα θαμειαῖς
ὄλλυται αὐτοδάϊκτος, ὑπ' ἀφραδίῃσι θανοῦσα.
ὡς δ' ὅτε θηροφόνων τις ἀνὴρ δεδαημένος ἔργων, 350
λαῶν ἀμφιδόμοισιν ἐναγρομένων ἀγορῇσι,
πάρδαλιν οἰστρηθεῖσαν ἐνὶ ῥοίζοισιν ἱμάσθλης
ἐγχείῃ δέχεται ταναήκεϊ δοχμὸς ὑποστάς·
ἡ δὲ καὶ εἰσορόωσα γένυν θηκτοῖο σιδήρου
ἄγρια κυμαίνουσα κορύσσεται, ἐν δ' ἄρα λαιμῷ 355
ἠΰτε δουροδόκῃ χαλκήλατον ἔσπασεν αἰχμήν·
ὡς ἄρα καὶ μύραιναν ἕλε χόλος ἀφραδίῃσι
δύσμορον, αὐτοτύποισιν ὑπ' ὠτειλῇσι δαμεῖσαν.
Τοίην που τραφερῆς γαίης ἔπι δῆριν ἔθεντο
ἄμφω ἐνὶ ξυλόχοισιν ὄφις καὶ τρηχὺς ἐχῖνος 360
ἀντόμενοι· καὶ τοῖς γὰρ ἀνάρσιος αἶσα μέμηλεν.
ἤτοι ὁ μὲν προϊδὼν ὀλοφώϊον ἑρπυστῆρα,
φραξάμενος πυκινῇσιν ὑπὸ προβλῇσιν ἀκάνθαις
εἰλεῖται σφαιρηδόν, ὑφ' ἕρκεϊ γυῖα φυλάσσων,
ἔνδοθεν ἑρπύζων· ὁ δέ οἱ σχεδὸν αὐτίκα θύνων 365
πρῶτα μὲν ἰοτόκοισιν ἐπισπέρχει γενύεσσιν,
ἀλλ' αὔτως μογέει κενεὸν πόνον· οὐ γὰρ ἱκάνει
χρωτὸς ἔσω μαλεροῖσι, καὶ ἱέμενός περ, ὀδοῦσι·
τοίη μιν λάχνη δυσπαίπαλος ἀμφιβέβηκεν.

αὐτὰρ ὁ κυκλοτερὴς ὁλοοίτροχος αἰόλα γυῖα 370
δινεύων, πυκινῇσι κυλινδόμενος στροφάλιγξιν,
ἐμπίπλει σπείρῃσι, καὶ οὐτάζει βελέεσσι
χαίτης ὀξυκόμοισιν· ὁ δ᾽ ἄλλοθεν εἴβεται ἄλλος
ἰχὼρ αἱματόεις, τὸν δ᾽ ἕλκεα πόλλ᾽ ἀνιάζει.
ἔνθα μιν ἀμφιβαλὼν περιηγέϊ πάντοθεν ὁλκῷ 375
ὑγρὸς ὄφις, χαλεποῖσι περιπλέγδην ὑπὸ δεσμοῖς
ἴσχει τ᾽, ἐμπρίει τε, χόλῳ δ᾽ ἐνερείδεται ἀλκήν.
τοῦ δ᾽ εἴσω μάλα πᾶσαι ὀλισθαίνουσιν ἄκανθαι
ὀξέα πεφρικυῖαι· ὁ δ᾽ ἐν σκολόπεσσι πεπηγὼς
οὔτε βίης ἀνίησι, καὶ οὐκ ἐθέλων πεπέδηται, 380
ἀλλὰ μένει γόμφοισιν ἅτε κρατεροῖσιν ἀρηρὼς,
ὄφρα θάνῃ, σὺν δ᾽ αὐτὸν ἀπέφθισε θῆρα πιέζων
πολλάκις, ἀλλήλοις δὲ μόρος καὶ πῆμα γένοντο·
πολλάκι δ᾽ ἐξήλυξε καὶ ἔκφυγε δεινὸς ἔχιδνος,
ἐκδὺς ἑρπυστῆρος ἀλυκτοπέδης τε κελαινῆς, 385
εἰσέτι τεθνηῶτος ἔχων περὶ σάρκας ἀκάνθαις.
τοίῃ καὶ μύραινα κακόφρονι δάμναται ἄτῃ,
καράβῳ ἁρπαλέη τε καὶ εὐάντητος ἐδωδή.

Κάραβον αὖ καὶ τρηχὺν ὁμῶς καὶ κραιπνὸν ἐόντα
δαίνυτ᾽, ἀφαυρότερός περ ἐὼν καὶ νωθρὸς ἐρωήν, 390
πώλυπος. ἡνίκα γάρ μιν ὑπὸ σπιλάδεσσι νοήσῃ
αὔτως ἀτρεμέοντα καὶ ἥμενον, αὐτὰρ ὁ λάθρῃ
νῶτον ἐπαΐξας, περιβάλλεται αἰόλα δεσμὰ,
ἰφθίμων δολιχῇσι ποδῶν σειρῇσι πιέζων,
σὺν δέ οἱ ἀκραίης κοτυληδόσι θερμὸν ἐρείδει 395
αὐλὸν ἐπισφίγγων στόματος μέσον, οὐδ᾽ ἀνίησι
πνοιὴν ἠερίην, οὔτ᾽ ἔνδοθεν οὔθ᾽ ἑτέρωθεν·
(καὶ γὰρ καὶ νεπόδεσσι παλίρροος ἕλκεται ἀήρ)
ἀλλ᾽ ἔχει ἀμφιπεσών· ὁ δὲ νήχεται, ἄλλοτε μίμνει,
ἄλλοτε δ᾽ ἀσπαίρει, ποτὲ δὲ προβλῆσιν ἐπ᾽ ἄκραις 400
ῥήγνυται· αὐτὰρ ὅγ᾽ οὔτι βίης μεθίησιν ἄεθλον,
ὄφρα ἑ τεθνηῶτα λίπῃ ψυχή τε καὶ ἀλκή.
δὴ τότε μιν προπεσόντα παρήμενος ἐν ψαμάθοισι

δαίνυται, ἠΰτε κοῦρος ὑπ' ἐκ μαζοῖο τιθήνης
χείλεσιν αὖ ἐρύει λαρὸν γλάγος· ὣς ὅγε σάρκας 405
λάπτων ὀξυπόροιο κατέσπασεν ἄγγελος ἔξω
μυζήσας, γλυκερῆς δὲ βορῆς ἐμπλήσατο νηδύν.
ὡς δέ τις ἡμερόκοιτος ἀνὴρ ληΐστορι τέχνῃ
ὁρμαίνων αΐδηλα, δίκης σέβας οὔποτ' ἀέξων,
ἑσπέριος στεινῇσι καταπλήξας ἐν ἀγυιαῖς, 410
ἄνδρα παραστείχοντα μετ' εἰλαπίνην ἐλόχησε·
καί ῥ' ὁ μὲν οἰνοβαρὴς ἕρπει πάρος, ὑγρὸν ἀείδων,
οὐ μάλα νηφάλιον κλάζων μέλος· αὐτὰρ ὁ λάθρῃ
ἐξόπιθε προὔτυψε, καὶ αὐχένα χερσὶ δαφοιναῖς
εἷλεν ἐπιβρίσας, κλῖνέ τέ μιν ἄγριον ὕπνον 415
οὐ τηλοῦ θανάτοιο, καὶ εἵματα πάντ' ἐναρίξας
ᾤχετο, δυσκερδῆ τε φέρων καὶ ἀνέστιον ἄγρην·
τοιάδε καὶ πινυτοῖσι νοήματα πουλυπόδεσσιν.

Οἵδε μὲν ἀντίβιοι καὶ ἀνάρσιοι ἔξοχ' ἔασιν
εἰναλίων· μοῦνοι δὲ μετ' ἰχθύσιν αἰολοφύλοις 420
ποινητῆρες ἔασι καὶ ἀλλήλων ὀλετῆρες.

Ἄλλοι δ' ἰοφόροι νεπόδων, στομάτεσσι δ' ἀεικὴς
ἰὸς ἐντρέφεται, στυγερός τ' ἐπὶ δήγμασιν ἕρπει.
τοῖον καὶ σκολόπενδρα, δυσώνυμον ἑρπετὸν ἅλμης,
ἶσον ἐπιχθονίῳ δέμας ἑρπετῷ· ἀλλὰ τόγ' ἄτην 425
κύντερον. εἰ γάρ οἱ τὶς ἐπιψαύσειε πελάσσας,
αὐτίκα οἱ κνῆσις μὲν ἐπὶ χροῒ θερμὸν ἔρευθος
φοινίσσει, σμῶδιξ δὲ διατρέχει, ἠΰτε ποίης,
τὴν κνίδα κικλήσκουσιν, ἐπωνυμίην ὀδυνάων.
ἐχθρὴ καὶ σκολόπενδρα πανέξοχον ἀσπαλιεῦσιν 430
ἐμπελάαν. εἰ γάρ ποτ' ἐπιψαύσειε δελέτρου,
οὐκ ἄν τις νεπόδων κείνου πέλας ἀγκίστροιο
ἔλθοι· τοῖον γάρ οἱ ἐπαχθέα μίσγεται ἰόν.

Τοίη καὶ βαλιῇσιν ἰουλίσι τέτροφεν ἄτη
ἂν στόμα· τὰς δὲ μάλιστα βυθῶν διφήτορες ἄνδρες 435
δύπται, σπογγοτόμοι τε δυηπαθέες στυγέουσιν.
εὖτε γὰρ ἀθρήσωσιν ἐρευνητῆρα θαλάσσης

σπερχόμενον ποτὶ βυσσὸν ὑποβρυχίοισι πόνοισιν,
αἱ δ' ἀπὸ πετράων μάλα μυρίαι ὁρμηθεῖσαι
ἄνδρα περιπροθέουσι, καὶ ἀθρόαι ἀμφιχέονται, 440
καί μιν ὁδοῦ βλάπτουσι πονεύμενον, ἄλλοθεν ἄλλαι
κνίζουσαι στομάτεσσιν ἀναιδέσιν· αὐτὰρ ὁ κάμνει
ὕδατι καὶ στυγερῇσιν ἰουλίσιν ἀντιβολήσας,
χερσὶ δ', ὅσον σθένος ἐστὶν, ἐπειγομένοις τε πόδεσσι
σεύει ἀμυνόμενος διερὸν στρατόν· αἱ δ' ἐφέπονται 445
ἀστεμφεῖς, μυίαις ἐναλίγκιοι, αἵ ῥά τ' ἐπ' ἔργοις
ἀνέρας ἀμητῆρας ὀπωρινὸν μογέοντας
πάντοσ' ἀνιηραὶ θέρεος στίχες ἀμφιπέτονται·
οἱ δ' ἅμα μὲν καμάτῳ τε καὶ ἀκρήτοισι βολῇσιν
ἠέρος ἱδρώουσιν, ἀνιάζουσί τε μυῖαι 450
ἐκπάγλως· αἱ δ' οὐδὲν ἀναιδείης χαλόωσι,
πρὶν θανέειν, ἢ ξουθὸν ἀπ' ἀνέρος αἷμα πάσασθαι·
τόσσος ἔρως καὶ τοῖσιν ἐν ἰχθύσιν αἵματος ἀνδρῶν.
οὐ μὴν θὴν ἀβληχρὸν ἔχει δάκος, εὖτε χαράξῃ
πουλύπος ἑρπυστὴρ, ἢ σηπίη, ἀλλὰ καὶ αὐτοῖς 455
ἐντρέφεται βαιὸς μὲν, ἀτὰρ βλαπτήριος ἰχώρ.

Κέντρα δὲ πευκήεντα μετ' ἰχθύσιν ὡπλίσσαντο
κωβιὸς, ὃς ψαμάθοισι, καὶ ὃς πέτρῃσι γέγηθε,
σκορπίος, ὠκεῖαί τε χελιδόνες, ἠδὲ δράκοντες,
καὶ κύνες, οἳ κέντροισιν ἐπώνυμοι ἀργαλέοισι, 460
πάντες ἀταρτηροῖς ὑπὸ νύγμασιν ἰὸν ἱέντες.

Τρυγόνι δὲ ξιφίῃ τε θεὸς κρατερώτατα δῶρα
γυίοις ἐγκατέθηκεν, ὑπέρβιον ὅπλον ἑκάστῳ
καρτύνας· καὶ τῷ μὲν ὑπὲρ γένυν ἐστήριξεν
ὄρθιον, αὐτόρριζον, ἀκαχμένον, οὔτι σιδήρου 465
φάσγανον, ἀλλ' ἀδάμαντος ἰσοσθενὲς ὄβριμον ἆορ.
οὐ κείνου κρυόεσσαν ἐπιβρίσαντος ἀκωκὴν
οὐδὲ μάλα στερεὴ τλαίη λίθος οὐτηθεῖσα·
τοίη οἱ ζαμενής τε πέλει πυρόεσσά τ' ἐρωή.
τρυγόνι δ' ἐκ νεάτης ἀνατέλλεται ἄγριον οὐρῆς 470
κέντρον ὁμοῦ χαλεπόν τε βίῃ καὶ ὀλέθριον ἰῷ.

οὐδέ κεν οὐ ξιφίαι, οὐ τρυγόνες ἐν γενύεσσι
φορβὴν πρόσθε πάσαιντο, πάρος βελέεσσι δαφοινοῖς
οὐτῆσαι ζωόν τε καὶ ἄπνοον, ὅ τι παρείη.
ἀλλ' ἤτοι ξιφίην μὲν ἐπὴν προλίπῃσιν ἀϋτμὴ, 475
αὐτίκα οἱ κἀκεῖνο συνέφθιτο καρτερὸν ἄορ,
αὐτῷ δ' ὅπλον ἄναλτι συνέσβετο, καδδὲ λέλειπται
ὀστέον οὐδενόσωρον, ἀμήχανον ὅσσον ἰδέσθαι
φάσγανον, οὐδέ κεν ἄντι καὶ ἱέμενος τελέσειας.
τρυγονίου δ' οὔπω τι κακώτερον ἔπλετο πῆμα 480
τρώματος, οὐδ' ὅσα χεῖρες ἀρήϊα τεχνήσαντο
χαλκήων, οὐδ' ὅσσα φερεπτερύγων ἐπ' ὀϊστῶν
Πέρσαι φαρμακτῆρες ὀλέθρια μητίσαντο.
τρυγόνι γὰρ ζωῇ τε βέλος ῥίγιστον ὀπηδεῖ
ζαφλεγὲς, οἷόν που τὶς ἀνὴρ πέφρικεν ἀκούων. 485
ζώει τε φθιμένης, καὶ ἀτειρέα ῥύεται ἀλκὴν
ἄτροπον· οὐδ' ἄρα μοῦνον ἐνὶ ζώοις ἀΐδηλον
ἄτην, ὅσσα βάλῃσιν, ἐρεύγεται, ἀλλὰ καὶ ἔρνος
καὶ πέτρην ἐκάκωσε, καὶ εἴποθι κεῖνο πελάσσῃ.
εἰ γάρ τίς κ' ἐριθηλὲς ἀεξόμενον φυτὸν ὥραις 490
θαλλοῖς τ' εὐφυέεσσι καὶ εὐκάρποισι γονῇσι,
νέρθεν ὑπὸ ῥίζῃσιν ἀναιδέϊ τύμματι κείνῳ
οὐτήσῃ, τὸ δ' ἔπειτα κακῇ βεβολημένον ἄτῃ
λήγει μὲν πετάλων, κατὰ δὲ ῥέει ἠΰτε νούσῳ·
πρῶτον ἀπ' ἀγλαΐης δὲ μαραίνεται, οὐδέ τι τηλοῦ 495
αὖόν τ' οὐτιδανόν τε καὶ ἄχλοον ὄψεαι ἔρνος.
κεῖνό ποτ' αἰγανέῃ δολιχήρεϊ κωπηέσσῃ
Κίρκη Τηλεγόνῳ πολυφάρμακος ὤπασε μήτηρ,
αἰχμάζειν δηΐοις ἅλιον μόρον· αὐτὰρ ὁ νήσῳ
αἰγιβότῳ προσέκελσε, καὶ οὐ μάθε πώεα πέρθων 500
πατρὸς ἑοῦ, γεραρῷ δὲ βοηδρομέοντι τοκῆϊ
αὐτῷ, τὸν μάστευε, κακὴν ἐνεμάξατο κῆρα.
ἔνθα τὸν αἰολόμητιν Ὀδυσσέα, μυρία πόντου
ἄλγεα μετρήσαντα πολυκμήτοισιν ἀέθλοις,
τρυγὼν ἀλγινόεσσα μιῇ κατενήρατο ῥιπῇ. 505

Θύννῳ δὲ ξιφίῃ τε συνέμπορον αἰὲν ὀπηδεῖ
πῆμα· τὸ δ' οὔποτ' ἔχουσιν ἀπότροπον οὔτε μεθέσθαι
οὔτε φυγεῖν, πτερύγεσσιν ἐνήμενον ἄγριον οἶστρον,
ὅς σφίσι, καυστηροῖο κυνὸς νέον ἱσταμένοιο,
κέντρου πευκεδανοῖο θοὴν ἐνερείδεται ἀλκήν, 510
ὀξὺ μάλ' ἐγχρίμπτων, χαλεπὴν δ' ἐπὶ λύσσαν ὀρίνει,
θωρήξας ὀδύνῃσιν, ἐπισπέρχει δ' ἀέκοντας
φοιταλέῃ μάστιγι χορευέμεν· οἱ δὲ κελαινῷ
τύμματι παιφάσσουσι μεμηνότες, ἄλλοτε δ' ἄλλῃ
κῦμα καθιππεύουσιν, ἀνήνυτον ἄλγος ἔχοντες· 515
πολλάκι καὶ νήεσσιν εὐκραίροις ἐνόρουσαν
ῥιπῇ ἐλαυνόμενοι δυσκραέϊ, πολλάκι δ' ἅλμης
ἔκθορον, ἐς γαῖάν τε κατέδραμον ἀσπαίροντες,
καὶ μόρον ἠμείψαντο πολυκμήτων ὀδυνάων·
τοῖον γὰρ δάκος αἰνὸν ἐπιρρέπει, οὐδ' ἀνίησι. 520
καὶ γάρ τοι καὶ βουσὶν ἀνάρσιος εὖτε πελάσσῃ
οἶστρος, ἐνιχρίμψῃ δὲ βέλος λαγόνεσσιν ἀραιαῖς,
οὔτε τι βουφορβῶν μέλεται σέβας, οὔτε νομοῖο,
οὔτ' ἀγέλης, ποίην δὲ καὶ αὔλια πάντα λιπόντες
σεύονται λύσσῃ τεθοωμένοι, οὐδέ τις αὐτοῖς 525
οὐ ποταμῶν, οὐ πόντος ἀνέμβατος, οὐδὲ χαράδραι
ῥωγάδες, οὐ πέτρη τις ἀφοίτητος κατερύκει
ῥιπὴν ταυρείην, ὅτ' ἐπιζέσῃ ὀξὺ κελεύων
βουτύπος, ὀτρηρῇσιν ἐπισπέρχων ὀδύνῃσι·
πάντη δὲ βρυχή, πάντη δέ οἱ ἅλματα χηλῆς 530
εἰλεῖται· τοίη μιν ἄγει δριμεῖα θύελλα.
καὶ τὸ μὲν ἰχθύσιν ἄλγος ὁμοίϊον ἠδὲ βόεσσι.
Δελφῖνες δ' ἀγέλῃσιν ἁλὸς μέγα κοιρανέουσιν,
ἔξοχον ἠνορέῃ τε καὶ ἀγλαΐῃ κομόωντες,
ῥιπῇ τ' ὠκυάλῳ· διὰ γάρ, βέλος ὥστε, θάλασσαν 535
ἵπτανται· φλογόεν δὲ σέλας πέμπουσιν ὀπωπαῖς
ὀξύταλον· καί πού τιν' ὑποπτήσσοντα χαράδραις,
καί τιν' ὑπὸ ψαμάθοις εἰλυμένον ἔδρακον ἰχθύν.
ὅσσον γὰρ κούφοισι μετ' οἰωνοῖσιν ἄνακτες

αἰετοί, ἢ θήρεσσι μετ' ὠμηστῇσι λέοντες, 540
ὅσσον ἀριστεύουσιν ἐν ἑρπυστῇσι δράκοντες,
τόσσον καὶ δελφῖνες ἐν ἰχθύσιν ἡγεμονῆες.
τοῖς δ' οὔτ' ἐρχομένοις πελάσαι σχεδὸν, οὔτε τις ἄντην
ὄσσε βαλεῖν τέτληκεν, ὑποπλήσσουσι δ' ἄναλκις
τηλόθεν ἅλματα δεινὰ καὶ ἄσθματα φυσιόωντος. 545
οἱ δ' ὁπότ' ἰθύσωσι λιλαιόμενοι μετὰ φορβὴν,
πάντ' ἄμυδις κλονέουσιν ἀθέσφατα πώεα λίμνης,
παμφύγδην ἐλόωντες· ἐνέπλησαν δὲ φόβοιο
πάντα πόρον, σκιεροί τε μυχοὶ, χθαμαλαί τε χαράδραι
στείνονται, λιμένες τε καὶ ἠιόνων ἐπιωγαὶ, 550
πάντοθεν εἰλομένων· ὁ δὲ δαίνυται ὅν κ' ἐθέλῃσι,
κρινάμενος τὸν ἄριστον ἀπειρεσίων παρεόντων.

Ἀλλ' ἔμπης καὶ τοῖσιν ἀνάρσιοι ἀντιφέρονται
ἰχθύες, οὓς ἀμίας κικλήσκομεν· οὐδ' ἀλέγουσι
δελφίνων, μοῦναι δὲ καταντία δηριόωνται. 555
ταῖς μὲν ἀφαυρότερον θύννων δέμας, ἀμφὶ δὲ σάρκες
ἀβληχραὶ, θαμέες δὲ διὰ στόμα λάβρον ὀδόντες
ὀξέα πεφρίκασι, τὸ καὶ μέγα θάρσος ἔχουσιν,
οὐδὲ καταπλήσσουσιν ὑπέρβιον ἡγητῆρα.
εὖτε γὰρ ἀθρήσωσιν ἀπόσσυτον οἶον ἀπ' ἄλλων 560
δελφίνων ἀγέλης, αἱ δ' ἀθρόαι ἄλλοθεν ἄλλαι,
ἠΰθ' ὑπ' ἀγγελίης στρατὸς ἄσπετος, εἰς ἓν ἰοῦσαι
στέλλονται ποτὶ μῶλον ἀθαμβέες, ὥστ' ἐπὶ πύργον
δυσμενέων θύνοντες ἀρήϊοι ἀσπιστῆρες.
δελφὶς δ' ἠϋγένειος ὑπαντιόωντος ὁμίλου 565
πρῶτα μὲν οὐκ ἀλέγει, μετὰ δ' ἔσσυται, ἄλλοτε ἄλλην
ἁρπάγδην ἐρύων, μενοεικέα δαῖτα κιχήσας.
ἀλλ' ὅτε μιν πολέμοιο περιστέψωσι φάλαγγες
πάντοθεν, ἀμφὶ δέ μιν στῖφος μέγα κυκλώσωνται,
δὴ τότε οἱ καὶ μόχθος ὑπὸ φρένα δύεται ἤδη· 570
ἔγνω δ' αἰπὺν ὄλεθρον ἀπειρεσίοις ἔνι μοῦνος
ἐρχθεὶς δυσμενέεσσι, πόνος δ' ἀναφαίνεται ἀλκῆς.
αἱ μὲν γὰρ λυσσηδὸν ἀολλέες ἀμφιχυθεῖσαι

δελφῖνος μελέεσσι, βίην ἐνέρεισαν ὀδόντων·
πάντη δὲ πρίουσι, καὶ ἄτροποι ἐμπεφύασι, 575
πολλαὶ μὲν κεφαλῆς δεδραγμέναι, αἱ δὲ γενείων
γλαυκῶν, αἱ δ᾽ αὐτῇσιν ἐνὶ πτερύγεσσιν ἔχονται·
πολλαὶ δ᾽ ἐν λαγόνεσσι γένυν πήξαντο δαφοινήν·
ἄλλαι δ᾽ ἀκροτάτην οὐρὴν ἕλον· αἱ δ᾽ ὑπένερθε
νηδύν· αἱ δ᾽ ἄρ᾽ ὕπερθεν ὑπὲρ νώτοιο νέμονται· 580
ἄλλαι δ᾽ ἐκ λοφιῆς, αἱ δ᾽ αὐχένος ἠώρηνται.
αὐτὰρ ὁ παντοίοισι περιπληθὴς καμάτοισι
πόντον ἐπαιγίζει, σφακέλῳ δέ οἱ ἔνδον ὀρεχθεῖ
μαινομένη κραδίη, φλεγέθει δέ οἱ ἦτορ ἀνίῃ·
πάντη δὲ θρώσκει, καὶ ἑλίσσεται ἄκριτα θύων, 585
παφλάζων ὀδύνῃσι· κυβιστητῆρι δ᾽ ἐοικὼς
ἄλλοτε μὲν βαθὺ κῦμα διατρέχει ἠΰτε λαῖλαψ,
ἄλλοτε δ᾽ ἐς νεάτην φέρεται βρύχα, πολλάκι δ᾽ ἄλμης
ἀφρὸν ὑπερθρώσκων ἀναπάλλεται, εἴ ἑ μεθείη
ἑσμὸς ὑπερφιάλων νεπόδων θρασύς. αἱ δ᾽ ἀλίαστοι 590
οὔ τι βίης μεθιᾶσιν, ὁμῶς δέ οἱ ἐμπεφύασι,
καί οἱ δυομένῳ τε μίαν δύνουσι κέλευθον·
αὖτις δ᾽ ἀνθρώσκοντι σὺν ἔξαλοι ἀΐσσουσιν
ἑλκόμεναι. φαίης κε νέον τέρας Ἐννοσιγαίῳ
τίκτεσθαι δελφῖσι μεμιγμένον ἠδ᾽ ἀμίῃσιν· 595
ὧδε γὰρ ἀργαλέῃ ξυνοχῇ πεπέδηται ὀδόντων.
ὡς δ᾽ ὅταν ἰητὴρ πολυμήχανος, ἕλκος ἀφύσσων
εἰδαλέον, τῷ πολλὸν ἀνάρσιον ἔνδοθεν αἷμα
ἐννέμεται, διερὰς τε γονὰς κυανόχροα λίμνης
ἑρπετὰ τειρομένοιο κατὰ χροὸς ἐστήριξε 600
δαίνυσθαι μέλαν αἷμα· τὰ δ᾽ αὐτίκα γυρωθέντα
κυρτοῦται, καὶ λύθρον ἐφέλκεται, οὐδ᾽ ἀνίῃσιν,
εἰσόκεν αἱμοβαρῆ ζωρὸν ποτὸν αὖ ἐρύσαντα
ἐκ χροὸς αὐτοκύλιστα πέσῃ μεθύουσιν ὁμοῖα·
ὡς ἀμίαις οὐ πρόσθε χαλᾷ μένος, εἰσόκε σάρκα 605
κείνην, ἥν ποτ᾽ ἔμαρψαν, ὑπὸ στόμα δαιτρεύσωνται.
ἀλλ᾽ ὅτε μιν προλίπωσιν, ἀναπνεύσῃ δὲ πόνοιο

δελφὶς, δὴ τότε λύσσαν ἐσόψεαι ἡγητῆρος
χωομένου· κρυερὴ δ' ἀμίαις ἀναφαίνεται ἄτη.
αἱ μὲν γὰρ φεύγουσιν, ὁ δ' ἐξόπιθεν κεραΐζων, 610
εἰδόμενος πρηστῆρι δυσηχεῖ, πάντ' ἀμαθύνει
δάπτων ἐμμενέως, κατὰ δ' αἵματι πόντον ἐρεύθει
αἰχμάζων γενύεσσι, παθὼν δ' ἀπετίσατο λώβην.
ὧδε καὶ ἐν ξυλόχοισιν ἔχει φάτις ἀγρευτήρων
θῶας ὑπερφιάλους ἔλαφον περιποιπνύεσθαι 615
ἀγρομένους. οἱ μὲν γὰρ ἐπαΐγδην γενύεσσι
σάρκας ἀφαρπάζουσι, καὶ ἀρτιχύτοιο φόνοιο
θερμὸν ἔαρ λάπτουσιν· ὁ δ' ἀσχαλόων, ὀδύνῃσι
βεβρυχὼς, ὀλοῇσι περίπλεος ὠτειλῇσιν,
ἄλλοτ' ἐπ' ἀλλοίων ὀρέων διαπάλλεται ἄκρας. 620
οἱ δέ μιν οὐ λείπουσιν, ἀεὶ δέ οἱ ἐγγὺς ἕπονται
ὠμησταὶ, ζωὸν δὲ διαρταμέοντες ὀδοῦσι
ῥινὸν ἀποσχίζουσι, πάρος θανάτοιο κυρῆσαι,
δαῖτα κελαινοτάτην τε καὶ ἀλγίστην πονέοντες.
ἀλλ' ἤτοι θῶες μὲν ἀναιδέες οὔτιν' ἔτισαν 625
ποινὴν, ἐκ δ' ἐγέλασσαν ἐπὶ φθιμένοις ἐλάφοισιν·
θαρσαλέαι δ' ἀμίαι τάχα κύντερα δηρίσαντο.

Δελφίνων κἀκεῖνο πανέξοχον ἔργον ἀκούων
ἠγασάμην. τοῖς δ' εὖτ' ἂν ὀλέθριος ἐγγὺς ἵκηται
νοῦσος ἀταρτηρὴ, τοὺς δ' οὐ λάθεν, ἀλλ' ἐδάησαν 630
τέρμα βίου· πέλαγος δὲ καὶ εὐρέα βένθεα λίμνης
φεύγοντες κούφοισιν ἐπ' αἰγιάλοισιν ἔκελσαν,
ἔνθ' ἀποπνείουσι, καὶ ἐπὶ χθονὶ μοῖραν ἕλοντο,
ὄφρα τις ἢ μερόπων ἱερὸν τρόχιν Ἐννοσιγαίου
κείμενον αἰδέσσαιτο, χυτῇ δ' ἐπὶ θινὶ καλύψοι, 635
μνησάμενος φιλότητος ἐνηέος, ἢ καὶ αὐτὴ
βρασσομένη ψαμάθοισι δέμας κρύψειε θάλασσα,
μηδέ τις εἰναλίων ἐσίδοι νέκυν ἡγητῆρα,
μηδέ τις οἰχομένῳ περ ἐνὶ χροῒ λωβήσαιτο
δυσμενέων· ἀρετὴ δὲ καὶ ὀλλυμένοισιν ὀπηδεῖ 640
καὶ κράτος, οὐδ' ᾔσχυναν ἑὸν κλέος οὐδὲ θανόντες.

Κεστρέα δ' ἐν πάντεσσιν ἁλὸς νεπόδεσσιν ἀκούω
φέρβειν πρηΰτατόν τε δικαιότατόν τε νόημα.
μοῦνοι γὰρ κεστρῆες ἐνηέες οὐθ' ὁμόφυλον,
οὔτε τιν' ἀλλοίης γενεῆς ἄπο πημαίνουσιν, 645
οὐδέ ποτε ψαύουσιν ὑπὸ στόμα σαρκὸς ἐδωδῆς,
οὐδὲ φόνου λάπτουσιν· ἀπημοσύνῃ δὲ νέμονται
αἵματος ἄχραντοι καὶ ἀκηδέες, ἁγνὰ γένεθλα.
φέρβονται δ' ἢ χλωρὸν ἁλὸς μνίον, ἠὲ καὶ αὐτὴν
ἰλὺν, ἀλλήλων τε δέμας περιλιχμάζουσι· 650
τοὔνεκα καί τιν' ἔχουσι μετ' ἰχθύσι τίμιον αἰδῶ.
οὐ γάρ τις κείνων νεαρὸν τόκον, οἷα καὶ ἄλλων,
σίνεται, ὠμοφάγων δὲ βίην ἀνέχουσιν ὀδόντων.
ὡς αἰεὶ μετὰ πᾶσι δίκης πρεσβήϊα κεῖται
αἰδοίης· πάντῃ δὲ γεράσμιον ἤρατο τιμήν. 655
οἱ δ' ἄλλοι μάλα πάντες ὀλέθριοι ἀλλήλοισιν
ἔρχονται, τὸ καὶ οὔποτ' ἐσόψεαι ὑπνώοντας
ἔλλοπας, ἀλλ' ἄρα τοῖσι καὶ ὄμματα καὶ νόος αἰὲν
ἐγρήσσει πανάϋπνος· ἐπεὶ τρομέουσι μὲν αἰεὶ
φέρτερον ἀντιόωντα, χερειοτέρους δ' ὀλέκουσι. 660
μοῦνον δ' οὔποτε φασὶν ἀνὰ κνέφας ἀσπαλιῆες
εἰς ἄγρην πεσέειν ἁπαλὸν σκάρον, ἀλλά που ὕπνον
ἐννύχιον κοίλοισιν ὑπαὶ κευθμῶσιν ἰαύειν.

Οὐ μέντοι τόδε θαῦμα δίκην ἀπάνευθε θαλάσσης
ναιετάειν. οὐ γάρ τι πάλαι πρέσβειρα θεάων 665
οὐδὲ μετὰ θνητοῖσιν ἔχε θρόνον· ἀλλὰ κυδοιμοὶ
δυσκέλαδοι, καὶ θοῦρος Ἄρης, φθισίμβροτος Ἄτη,
μαῖά τ' ἐρικλαύστων πολέμων Ἔρις ἀλγεσίδωρος,
ἔφλεγον ἡμερίων δειλὸν γένος· οὐδέ τι θηρῶν
κεκριμέναι πόλιες μερόπων ἔσαν, ἀλλὰ λεόντων 670
αἰνότεραι πύργους τ' εὐτείχεας ἠδὲ μέλαθρα
νηούς τ' ἀθανάτων εὐώδεας αἵματι φωτῶν
καπνῷ τ' αἰθαλόεντι κατείνυον Ἡφαίστοιο·
εἰσόκε ῥαιομένην γενεὴν ᾤκτειρε Κρονίων,
ὑμῖν δ' Αἰνεάδῃσι, ἐπέτραπε γαῖαν ἀνάψας. 675

ἀλλ' ἔτι καὶ προτέροισιν ἐν Αὐσονίων βασιλεῦσι
θῦνεν Ἄρης, Κελτοὺς τε, καὶ αὐχήεντας Ἴβηρας
θωρήσσων, Λιβύης τε πολὺν πόρον, ἔργα τε Ῥήνου,
Ἴστρον τ', Εὐφρήτην τε. τί μοι τάδε δούρατος ἔργα
μεμνῆσθαι; νῦν γάρ σε, Δίκη θρέπτειρα πολήων, 680
γινώσκω μερόπεσσι συνέστιον ἠδὲ σύνοικον,
ἐξ οὗ μοι κραίνουσι, μέγαν θρόνον ἐμβεβαῶτες,
ἄμφω θεσπέσιός τε πατὴρ, καὶ φαίδιμος ὄρπηξ,
ἐκ τῶν μοι γλυκὺς ὅρμος ἀνακτορίης πεπέτασται.
τούς μοι καὶ ῥύοισθε καὶ ἔμπεδον ἰθύνοιτε 685
πολλαῖς ἐν δεκάδεσσιν ἑλισσομένων ἐνιαυτῶν,
Ζεῦ τε, καὶ Οὐρανίδαι, Ζηνὸς χορὸς, εἴ τις ἀμοιβὴ
εὐσεβίης· σκήπτρῳ δὲ τελεσφόρον ὄλβον ἄγοιτε.

ΟΠΠΙΑΝΟΥ
ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Νῦν δ' ἄγε μοι, σκηπτοῦχε, παναίολα δήνεα τέχνης
ἰχθυβόλου φράζευ, καὶ ἀγρευτῆρας ἀέθλους,
θεσμόν τ' εἰνάλιον ξυμβάλλεο, τέρπεο δ' οἴμῃ
ἡμετέρῃ· σοῖς μὲν γὰρ ὑπὸ σκήπτροισι θάλασσα
εἱλεῖται, καὶ φῦλα Ποσειδάωνος ἐναύλων· 5
ἔργα δέ τοι ξύμπαντα μετ' ἀνδράσι πορσύνονται.
σοὶ δ' ἐμὲ τερπωλήν τε καὶ ὑμνητῆρ' ἀνέηκαν
δαίμονες ἐν Κιλίκεσσιν ὑφ' Ἑρμαίοις ἀδύτοισι.
Ἑρμεία, σὺ δέ μοι, πατρώϊε, φέρτατε παίδων
Αἰγιόχου, κέρδιστον ἐν ἀνθρώποισι νόημα 10
φαῖνέ τε, καὶ σήμαινε, καὶ ἄρχεο, νύσσαν ἀοιδῆς
ἰθύνων· βουλὰς δὲ περισσονόων ἁλιήων
αὐτὸς ἄναξ πρώτιστος ἐμήσαο, καὶ τέλος ἄγρης
παντοίης ἀνέφηνας, ἐπ' ἰχθύσι κῆρας ὑφαίνων.
Πανὶ δὲ Κωρυκίῳ βυθίην παρακάτθεο τέχνην, 15
παιδὶ τεῷ, τὸν φασὶ Διὸς ῥυτῆρα γενέσθαι,
Ζηνὸς μὲν ῥυτῆρα, Τυφαόνιον δ' ὀλετῆρα.
κεῖνος γὰρ δείπνοισιν ἐπ' ἰχθυβόλοισι δολώσας
σμερδαλέον Τυφῶνα παρήπαφεν, ἔκ τε βερέθρου
δύμεναι εὐρωποῖο, καὶ εἰς ἁλὸς ἐλθέμεν ἀκτήν. 20
ἔνθα μιν ὀξεῖαι στεροπαὶ ῥιπαί τε κεραυνῶν
ζαφλεγέες πρήνιξαν· ὁ δ' αἰθόμενος πυρὸς ὄμβροις
κρᾶθ' ἑκατὸν πέτρῃσι περιστυφελίζετο πάντῃ

ξαινόμενος· ξανθαὶ δὲ παρ' ἠϊόνεσσιν ἔτ' ὄχθαι
λύθρῳ ἐρευθιόωσι Τυφαονίων ἀλαλητῶν. 25
Ἑρμεία κλυτόβουλε, σὲ δ' ἔξοχον ἱλάσκονται
ἰχθυβόλοι· τῷ καί σε σὺν ἀγραίοισιν ἀΰσας
δαίμοσιν, εὐθήροιο μετὰ κλέος ἔρχομαι οἴμης.
Πρῶτα μὲν ἀσπαλιῆϊ δέμας καὶ γυῖα παρείη
ἀμφότερον καὶ κραιπνὰ καὶ ἄλκιμα, μήτε τι λίην 30
πίονα, μήτε τι σαρκὶ λελειμμένα. δὴ γὰρ ἀνάγκη
πολλάκι μιν κρατεροῖσιν ἀνελκομένοισι μάχεσθαι
ἰχθύσιν, οἷς ὑπέροπλον ἔνι σθένος, εἰσόκεν ἅλμης
μητρὸς ἐν ἀγκοίνῃσιν ἑλισσόμενοι δονέωνται·
χρειὼ δ' ἐκ πέτρης τε θορεῖν, πέτρην τ' ἀνορούσαι 35
ῥηϊδίως· χρειὼ δὲ πόνου βυθίοιο ταθέντος
ῥίμφα διϊχνεῦσαι δολιχὸν πόρον, ἔς τε βάθιστα
δῦναι, καὶ μίμνοντα μετ' οἴδμασιν, ὡς ἐπὶ γαίης,
δηθύνειν ἔργοισι πονεύμενον, οἷς ἐνὶ πόντῳ
ἄνδρες ἀεθλεύουσι ταλάφρονα θυμὸν ἔχοντες. 40
Ψυχὴν δ' ἀσπαλιεὺς πολυπαίπαλος ἠδὲ νοήμων
εἴη· ἐπεὶ μάλα πολλὰ καὶ αἰόλα μηχανόωνται
ἰχθύες ἐγκύρσαντες ἀνωΐστοισι δόλοισι·
τολμήεις δὲ μάλιστα καὶ ἄτρομος, ἠδὲ σαόφρων
εἴη, μηδ' ὕπνου φιλέοι κόρον· ὀξὺ δὲ λεύσσοι 45
ἐγρήσσων κραδίῃ τε καὶ ὄμμασι πεπταμένοισιν·
εὖ δὲ φέροι καὶ χεῖμα Διὸς, καὶ δίψιον ὥρην
Σειρίου· ἱμείροι δὲ πόνων, ἐράοι δὲ θαλάσσης.
ὧδε γὰρ εὐάγρης τε καὶ Ἑρμείᾳ φίλος εἴη.
Θήρη δ' ἑσπερίη μὲν ὀπωρινῇσιν ἐν ὥραις 50
καρτίστη τελέθει, καὶ ἑωσφόρος εὖτ' ἀνατέλλῃ·
χείματι δ' ἠελίοιο βολαῖς ἅμα κιδναμένῃσι
στέλλεσθαι· πᾶν δ' ἦμαρ ἐν εἴαρι τηλεθόωντι
ἄγραις παντοίῃσιν ὀφέλλεται, ἦμος ἅπαντες
ἔλλοπες ἠϊόνεσσιν ἐφέστιοι ἐγγύθι γαίης 55
ἕλκονται τεκέων τε μόγῳ, δίψῃ τ' Ἀφροδίτης.
Αἰεὶ δ' εἰς ἄνεμον πεπταινέμεν, ὅς κεν ἄῃσιν
ἤπιος, εὐδιόων, μαλακὴν ἅλα κοῦφα κυλίνδων.

λάβρους

λάβρους γὰρ τρομέουσι καὶ ἐχθαίρουσιν ἀήτας
ἰχθύες, οὐδ' ἐθέλουσιν ὑπεὶρ ἅλα δινεύεσθαι· 60
εὐκραεῖ δ' ἀνέμῳ περιδέξιος ἵσταται ἄγρη.
πάντες δὲ πνοιῇσιν ἐναντία καὶ ῥοθίοισι
πλῶτες ἁλὸς θύνουσιν, ἐπεὶ σφίσιν ὧδε κέλευθος
ῥηϊτέρη στείχουσιν ἐπ' ἠόνας, οὐδ' ὑπ' ἀνάγκης
ἐξόπιθε ῥιπῇσιν ἐλαυνόμενοι μογέουσιν. 65
ἀλλ' ἁλιεὺς στέλλοιτο, λίνον πνοιῇσι πετάσσας
οὔριον, ἐς Βορέην μὲν, ἐπὴν νότος ὑγρὸν ἄησιν·
ἐς νοτίην δὲ θάλασσαν, ἐπειγομένου Βορέαο·
εὔρου δ' ἱσταμένοιο, ποτὶ ζεφύροιο κέλευθα·
πρὸς δ' εὖρον ζέφυρος φορέοι σκάφος. ὧδε γὰρ ἐσμοὶ 70
ἀσπετοι ἀντήσουσι, καὶ εὔβολος ἔσσεται ἄγρη.
  Τέτραχα δ' εἰναλίης θήρης νόμον ἐφράσσαντο
ἰχθυβόλοι. καὶ τοὶ μὲν ἐπ' ἀγκίστροισι γάνυνται·
τῶν δ' οἱ μὲν δονάκεσσιν ἀναψάμενοι δολιχοῖσιν
ὁρμιὴν ἵππειον ἐΰπλοκον ἀγρώσσουσιν· 75
οἱ δ' αὔτως θώμιγγα λινόστροφον ἐκ παλαμάων
δησάμενοι πέμπουσιν· ὁ δ' ἢ καθέτοισι γέγηθεν,
ἢ πολυαγκίστροισιν ἀγάλλεται ὁρμιῇσι.
δίκτυα δ' αὖτ' ἄλλοισι μέλει πλέον ἐντύνεσθαι,
τῶν τὰ μὲν ἀμφίβληστρα, τὰ δὲ γρῖφοι καλέονται, 80
γάγγαμά τ', ἠδ' ὑποχαὶ περιηγέες, ἠδὲ σαγῆναι·
ἄλλα δὲ κικλήσκουσι καλύμματα, σὺν δὲ σαγήναις
πέζας, καὶ σφαιρῶνας ὁμοῦ, σκολιόν τε πάναγρον·
μυρία δ' αἰόλα τοῖα δολορραφέων λίνα κόλπων.
ἄλλοι δ' αὖ κύρτοισιν ἐπὶ φρένα μᾶλλον ἔχουσι, 85
κύρτοις, οἳ κνώσσοντας ἐοὺς ηὔφρηναν ἄνακτας
εὐκήλους· βαιῷ δὲ πόνῳ μέγα κέρδος ὀπηδεῖ.
ἄλλοι δ' οὐτάζουσι τανυγλώχινι τριαίνῃ
ἔλλοπας, ἔκ χέρσου τε, καὶ ἐκ νεὸς, ὡς ἐθέλουσι.
τῶν πάντων καὶ μέτρον ὅσον καὶ κόσμον ἑκάστου 90
ἀτρεκέως ἴσασιν, ὅσοι τάδε τεκταίνονται.
  Ἰχθύσι δ' οὐκ ἄρα μοῦνον ἐπ' ἀλλήλοισι νόημα
πυκνὸν ἔην, καὶ μῆτις ἐπίκλοπος, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς

πολλάκις ἐξαπάτησαν ἐπίφρονας ἀγρευτῆρας,
καὶ φύγον ἀγκίστρων τε βίας, λαγόνας τε πανάγρων, 95
ἤδη ἐνισχόμενοι, παρὰ δὲ φρένας ἔδραμον ἀνδρῶν,
βουλῇ νικήσαντες, ἄχος δ᾽ ἁλιεῦσι γένοντο.
Κεστρεὺς μὲν πλεκτῇσιν ἐν ἀγκοίνῃσι λίνοιο
ἑλκόμενος, δόλον οὔτι περίδρομον ἠγνοίησεν.
ὕψι δ᾽ ἀναθρώσκει, λελιημένος ὕδατος ἄκρου, 100
ὀρθὸς ἄνω σπεύδων ὅσσον σθένος ἅλματι κούφῳ
ὁρμῆσαι, βουλῆς δὲ σαόφρονος οὐκ ἐμάτησε.
πολλάκι γὰρ ῥιπῇσι καὶ ὕστατα πείσματα φελλῶν
ῥηϊδίως ὑπεράλτο, καὶ ἐξήλυξε μόροιο.
εἰ δ᾽ ὅγ᾽ ἀνορμηθεὶς πρῶτον στόλον, αὖτις ὀλισθῇ 105
ἐς βρόχον, οὐκ ἔτ᾽ ἔπειτα βιάζεται, οὐδ᾽ ἀνορούει,
ἀχνύμενος· πείρῃ δὲ μαθὼν ἀποπαύεται ὁρμῆς.
ὡς δ᾽ ὅτε τις νούσῳ πολυκηδέϊ θηρὸν ἀλύων,
ἤδη λοίσθιον ἦμαρ ὁρώμενος ἐγγύθι πότμου,
πρῶτα μὲν ἱμείρων τε καὶ ἱέμενος βιότοιο 110
πάντα μάλ᾽ ἰητῆρσιν ἐφέσπεται, ὅσσα κέλονται
ῥέζων· ἀλλ᾽ ὅτε κῆρες ἐπικρατέουσιν ἄφυκτοι
ἄϊδος, οὐχ οἱ ἔπειτα μέλει βίου, ἀλλὰ τανυσθεὶς
κεῖται ἐπιτρέψας θανάτῳ κεκαφηότα γυῖα·
ὡς ἄρα καὶ κεστρεὺς ἐδάη τέλος οἷον ἱκάνει, 115
κεῖται δὲ προπεσὼν, μίμνων μόρον ἀγρευτῆρος.
Μύραιναι δ᾽ ὅτε κέν ποτ᾽ ἐνιπλήξωσι λίνοισι,
διζόμεναι βρόχον εὐρὺν ἐν ἕρκεϊ δινεύονται,
τοῦ δὲ διαΐγδην, ὀφίων νόμον, ὁρμηθεῖσαι,
πᾶσαι ὀλισθηροῖσι διεξέπεσον μελέεσσι. 120
Λάβραξ δὲ πτερύγεσσι διὰ ψαμάθοιο λαχήνας
βόθρον, ὅσον δέξασθαι ἑὸν δέμας, ἠΰτ᾽ ἐς εὐνὴν
ἐκλίνθη. καὶ τοὶ μὲν ἐπ᾽ ἠϊόνας κατάγουσι
δίκτυον ἀσπαλιῆες· ὁ δ᾽ ἰλύϊ κείμενος αὔτως
ἀσπασίως ἤλυξε, καὶ ἔκφυγεν ἄρκυν ὀλέθρου. 125
τοῖα δὲ τεχνάζει καὶ μορμύρος, εὖτ᾽ ἂν ἐς ἄγρην
φράσσηται προπεσὼν, ὁ δὲ δύεται ἐν ψαμάθοισι.
λάβραξ δ᾽ ἀγκίστροιο τυπεὶς εὐκαμπέος αἰχμῇ

ὑψόσ᾽ ἀναθρώσκων κεφαλὴν ἀζηχὲς ἐρείδει
αὐτῇ ἐν ὁρμιῇ βεβιημένος, ὄφρα οἱ ἕλκος 130
εὐρύτερόν τε γένηται, ἰδ᾽ ἀγκίστροιο φύγησι.
Τοῖα καὶ ὄρκυνοι μεγακήτεες ἐφράσσαντο.
εὖτε γὰρ ἀρπάξωσι γένυν γναμπτοῖο δόλοιο,
ῥίμφα τιταινόμενοι νεάτην ὑπὸ βυσσὸν ἵενται,
χεῖρα βιαζόμενοι θηρήτορος· ἢν δὲ ἀνύσωσιν 135
ἐς πέδον, αὐτίκ᾽ ἔπειτα κάρη θείνοντες ἐς οὖδας
ὠτειλὴν ἔρρηξαν, ἀποπλύουσι δὲ ἀκωκήν.
Ἀλλ᾽ ὁπόταν καθέτοισι πελώριοι ἀμφιχάνωσιν
ἰχθύες, οἷα βοῶν τε πέλει προβάτων τε γένεθλα,
ἢ βατὶς, ἢ καὶ ὄνων νωθρὸν γένος, οὐκ ἐθέλουσιν 140
ἕσπεσθαι, ψαμάθοισι δ᾽ ἐπὶ πλατὺ σῶμα βαλόντες,
ἀθρόοι ἐμβαρύθουσι, μόγον θ᾽ ἁλιεῦσιν ἔθηκαν·
πολλάκι δὲ ἐξώλισθον ἀπ᾽ ἀγκίστροιο λυθέντες.
λαιψηραὶ δὲ ἀμίαι, καὶ ἀλώπεκες, εὖτ᾽ ἂν ἔχωνται,
εὐθὺς ἄνω σπεύδουσιν ὑποφθαδὸν, αἶψα δὲ μέσσην 145
ὁρμιὴν ὑπ᾽ ὀδοῦσι διέτμαγον, ἠὲ καὶ ἄκρας
χαίτας· τοὔνεκα τῆσιν ἐχαλκεύσανθ᾽ ἁλιῆες
καυλὸν ἐπ᾽ ἀγκίστρῳ δολιχώτερον, ἄρκος ὀδόντων.
Ναὶ μὴν καὶ νάρκη σφέτερον νόον οὐκ ἀπολείπει,
πληγῇ ἀνιάζουσα· τιταινομένη δὲ ὀδύνῃσιν, 150
ὁρμιῇ λαγόνας προσπλύσσεται· αἶψα δὲ χαίτης
ἱππείης δόνακός τε διέδραμεν, ἐς θ᾽ ἁλιῆος
δεξιτερὴν ἔσκηψε φερώνυμον ἰχθύος ἄλγος·
πολλάκι δ᾽ ἐκ παλάμης κάλαμος φύγεν, ὅπλα τε θήρης.
τοῖος γὰρ κρύσταλλος ἐνίζεται αὐτίκα χειρί. 155
Σηπίαι αὖ τοίῃσι δολοφροσύνῃσι μέλονται.
ἔστι τις ἐν μήκωσι θόλος κείνῃσι πεπηγὼς
κυάνεος, πίσσης δνοφερώτερος, ἀχλύος ὑγρῆς
φάρμακον ἀπροτίοπτον, ὅ τε σφίσιν ἄλκαρ ὀλέθρου
ἐντρέφεται. τὰς δ᾽ εὖτ᾽ ἂν ἕλῃ φόβος, αὐτίκα κείνου 160
ὀρφναίας ῥαθάμιγγας ἀνήμεσαν, ἀμφὶ δὲ πόντου
πάντα πέριξ ἐμίηνε καὶ ἠμάλδυνε κέλευθα
ἰχὼρ ἀχλυόεις, ἀνὰ δὲ ἔτραπε πᾶσαν ὀπωπήν·

αἱ δὲ διὰ θολόεντος ἄφαρ φεύγουσι πόροιο
ῥηϊδίως, καὶ φῶτα, καὶ εἴποθι φέρτερον ἰχθύν. 165
ταῖς δ' ἶσα τεχνάζουσι καὶ ἠερόφοιτα γένεθλα,
τευθίδες· οὐδ' ἄρα τῇσι μέλας θόλος, ἀλλ' ὑπερευθὴς
ἐντρέφεται, μῆτιν δὲ πανείκελον ἐντύνονται.

Τοίοις μὲν φρονέουσι νοήμασιν· ἀλλὰ καὶ ἔμπης
ὄλλυνται πυκινῇσιν ἐπιφροσύναις ἁλιήων. 170
τοὺς μὲν δὴ πελάγεσσιν ἐν ἠλιβάτοισι θέοντας
ῥηϊδίως ἐρύουσιν· ἐπεὶ σφίσιν οὔτι νόημα
ποικίλον. ἤδη γάρ τις ἐπέσπασε καὶ κρομύοισι,
γυμνοῖς τ' ἀγκίστροισιν ἑλὼν πελαγόστροφον ἰχθύν.
ὅσσοι δ' αὖ γαίης ἁλιερκέος ἄγχι νέμονται, 175
τοῖσιν δ' ὀξύτερος πέλεται νόος, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν
βαιοὶ μὲν καρῖσιν ἀφαυροτέραις ἐρύονται,
τευθίδος ἢ θυσάνοις, ἢ καρκινῷ ἀμφιχανόντες,
καρκινάσι τ' ὀλίγῃσι, καὶ εἰ κρέας ἁλμυρὸν ἅπτοις,
πετραίαις θ' ἕλμισι, καὶ ὅττι τοι ἄγχι παρείη 180
ἰχθυόεν· βαιοὺς δ' ἐπὶ μείζοσιν ὁπλίζοιο.
δείπνοις γὰρ μαργῶντες ἐπισπεύδουσιν ὄλεθρον.
ἦ γὰρ ἀεὶ πλωτῶν σιφλὸν γένος ὑγρὰ θεόντων.
θύννον μὲν κορακῖνος ἄγει, λάβρακα δὲ καρὶς
πιαλέη· χάννος δὲ φίλον φάγροισι δέλετρον· 185
καὶ βῶκες συνόδοντι, καὶ ἱππούροισιν ἴουλοι·
τρίγλη δ' ὀρφὸν ἔπεφνε, καὶ ἔσπασε κιῤῥίδα πέρκη·
μαινίδι δὲ χρύσοφρυς ἀνέλκεται· αὐτὰρ ἀνιγραὶ
μύραιναι μετὰ σάρκας ἐπειγόμεναι φορέονται
πουλυπόδων· ὅσσοι δὲ δέμας περίμετρον ἔχουσι, 190
θύννῳ μὲν κάλλιχθυς ἰαίνεται, αὐτὰρ ὀνίσκοις
ὄρκυνος, λάβρακα δ' ἐπ' ἀνθίῃ ὁπλίζοιο·
ἵππουρον ξιφίῃ, γλαύκῳ δ' ἔπι κεστρέα πείροις.
ἄλλῳ δ' ἀλλοίην γενεὴν ἐπιτεχνάζοιο,
κρέσσονι χειροτέρην, ἐπειὴ μάλα πάντες ἔασιν 195
ἀλλήλοις φορβή τε φίλη, καὶ λίχνος ὄλεθρος.
ὡς οὐδὲν λιμοῖο κακώτερον, οὐδὲ βαρείης
γαστέρος· ἣ κρατέει μὲν ἐν ἀνθρώποισιν ἀπηνής,

καὶ χαλεπὴ δέσποινα συνέστιος, οὔποτε δεσμῶν
λυομένη, πολλοὺς δὲ παρασφήλασα νόοιο 200
εἰς ἄτην ἐνέηκε καὶ αἴσχεσιν ἐγκατέδησε·
γαστὴρ δὲ θήρεσσι καὶ ἑρπυστῆρσιν ἀνάσσει,
ἠερίης τ' ἀγέλῃσι, τὸ δὲ πλέον ἐν νεπόδεσσι
κάρτος ἔχει· κείνοις γὰρ ἀεὶ μόρος ἔπλετο γαστήρ.
Ἀνθιέων δὲ πρῶτα περίφρονα πεύθεο θήρην, 205
οἵην ἡμετέρης ἐρικυδέος ἐντύνονται
πάτρης ἐνναετῆρες ὑπὲρ Σαρπηδόνος ἄκρην,
ὅσσοι θ' Ἑρμείαο πόλιν, ναυσίκλυτον ἄστυ
Κωρύκιον ναίουσι, καὶ ἀμφιρύτην Ἐλεοῦσαν.
πέτρας μὲν κείνας τεκμαίρεται ἐγγύθι γαίης 210
ἴδρις ἀνήρ, οἵῃσιν ὑπ' ἀνθίαι αὐλίζονται,
ἀντροφυεῖς, κευθμῶσι διαρρῶγας θαμέεσσι·
δουρὶ δ' ἀναπλώσας πινάκων ἐριηχέα τεύχει
δοῦπον ἐπικροτέων· παταγῷ δ' ἐπιτέρπεται ἦτορ
ἀνθιέων· καὶ πού τις ἀνέδραμεν αὐτίκα λίμνης, 215
παπταίνων ἄκατόν τε καὶ ἀνέρα· τῷ δ' ἄρ' ἑτοίμας
πέρκας εὐθὺς ἵησιν ἐν οἴδμασιν, ἢ κορακίνους
ἀσπαλιεύς, πρώτης ὀρέγων ξεινήια φορβῆς.
αὐτὰρ ὅγ' ἁρπάγδην κεχαρημένος εἰλαπινάζει
δαῖτα φίλην, σαίνει τε δολόφρονα θηρητῆρα. 220
ὡς δὲ φιλοξείνοιο μετ' ἀνέρος οἰκία κέλσει
κλεινὸς ἀνὴρ ἢ χειρὸς ἐν ἔργμασιν ἠὲ νόοιο,
ἀσπασίως δ' ὅ μιν εἶδεν ἐφέστιον, εὖ δέ ἑ δώροις,
εὖ δέ μιν εἰλαπίναις τε φιλοφροσύναις τ' ἀγαπάζει
παντοίαις· ἄμφω δὲ γεγηθότες ἀμφὶ τραπέζῃ 225
τέρπονται κρητῆρος ἀμοιβαίοις δεπάεσσιν·
ὣς ὁ μὲν ἀσπαλιεὺς κεχαρημένος ἑλπωρῇσι
μειδιάα, δείπνοις δὲ νέοις ἐπιτέρπεται ἰχθύς.
ἔνθεν ἐπεὶ δ' ὁ μὲν αἰὲν ἐπημάτιος ποτὶ πέτρην
στέλλεται, οὐδ' ἀνίησιν ἑὸν πόνον, οὐδ' ἀπολείπει 230
δαῖτα φέρων· οἱ δ' αὐτίκ' ἀολλέες ἀμφαγέρονται
δαιτυμόνες κατὰ χῶρον, ἅτε κλητῆρος ἄγοντος.
αἰεὶ δὲ πλεόνεσσιν ἑτοιμοτέροις τε παρίσχει

Φορβὴν ἁρπαλέην· οὐδέ σφισιν ἄλλα κέλευθα,
οὐδ᾽ ἄλλοι κευθμῶνες ἐνὶ φρεσὶν, ἀλλὰ μένοντες 235
αὐτοῦ δηθύνουσιν, ἅτε σταθμοῖσι νομήων
πώεα χειμερίοισιν ἐν ἤμασιν αὐλίζονται,
οὐδ᾽ ὀλίγον σηκοῖο λιλαιόμενα προνέεσθαι.
οἱ δ᾽ ὅτ᾽ ἐσαθρήσωσιν ἀειρομένην ἀπὸ χέρσου
σπερχομένην τ᾽ ἐλάταις ἄκατον τροφὸν, αὐτίκα πάντες 240
ὀρθοὶ καγχαλόωντες ὑπεὶρ ἅλα δινεύοντες
ἱμερόεν παίζουσι, καὶ ἀντιόωσι τιθήνῃ.
ὡς δ᾽ ὁπότ᾽ ἀπτήνεσσι φέρει βόσιν ὀρταλίχοισι
μήτηρ, εἰαρινοῦ Ζεφύρου πρωτάγγελος ὄρνις,
οἱ δ᾽ ἁπαλὸν τρύζοντες ἐπιθρώσκουσι καλιῇ 245
γηθόσυνοι περὶ μητρὶ, καὶ ἱμείροντες ἐδωδῆς
χεῖλος ἀναπτύσσουσιν, ἅπαν δ᾽ ἐπὶ δῶμα λέληκεν
ἀνδρὸς ξεινοδόκοιο λίγα κλάζουσι νεοσσοῖς·
ὣς οἵγε θρεπτῆρος ἐναντίον ἐρχομένοιο
γηθόσυνοι θρώσκουσι, χοροιτύπον ὥς ἀνὰ κύκλον. 250
τοὺς δ᾽ ἁλιεὺς βρώμησιν ἐπασσυτέρῃσι λιπαίνων,
χειρί τ᾽ ἐπιψαύων, χειρός τ᾽ ἀπὸ δῶρα τιταίνων,
πρηΰνει φίλον ἦτορ· ἄφαρ δέ οἱ, ἠΰτ᾽ ἄνακτι,
πείθονται, καὶ χειρὸς ὅπῃ νεύσειε μύωπι,
ῥίμφα διαΐσσουσιν· ὁ δ᾽ ἄλλοτε νηὸς ὄπισθεν, 255
ἄλλοτε δὲ πρόσσω, ποτὲ δὲ σχεδὸν ἠπείροιο
πέμπει δεξιτερήν· τοὺς δ᾽ ὄψεαι ἠΰτε παῖδας
ἀνδρὸς ἐπιφροσύνῃσι παλαισμοσύνης ἀνὰ χῶρον
τῇ καὶ τῇ θύνοντας, ἐπίσκοπος ἔνθα κελεύσῃ.
ἀλλ᾽ ὅτε οἱ κομιδῆς μὲν ἅλις, θήρῃ δὲ μέληται, 260
δή ῥα τόθ᾽ ὁρμιὴν μὲν ἀναψάμενος χερὶ λαιῇ
ἕζεται, ἀγκίστρου δὲ βέλος κρατερόν τε θοόν τε
ὁπλίζει, καὶ τοὺς μὲν ἀπέτραπε χειρὶ κελεύων
πάντας ὁμῶς, ἢ λᾶαν ἑλὼν ἔρριψε καθ᾽ ὕδωρ·
οἱ δ᾽ ἐπὶ τῷ δύνουσιν, ὀϊόμενοι βόσιν εἶναι. 265
τῶν δ᾽ ἕνα μοῦνον ἔλειπεν ἀπόκριτον, ὅν κ᾽ ἐθέλῃσι,
δύσμορον, ὑστατίοισι κεχαρμένον ἔξοχα δείπνοις.
ἄγκιστρον μὲν ὄρεξεν ὑπεὶρ ἁλός· αὐτὰρ ὅγ᾽ ἄτην

καρπαλίμως ἥρπαξεν· ὁ δ᾽ ἔσπασεν ἀμφοτέρῃσι
θερμὸς ἀνὴρ, ὠκεῖαν ἑλὼν καὶ ἐπίκλοπον ἄγρην. 270
λήθει δ᾽ ἀνθιέων ἄλλων χορόν. εἰ γὰρ ἴδωνται
ἢ σμαραγὴν ἀΐωσι δυσαγρέος ἑλκομένοιο,
οὐκέτι οἱ τόσα δεῖπνα παρέσσεται, ὥς κεν ἵκοιντο
αὖτις ὑποτροπάδην, ἀπὸ δ᾽ ἔπλυσαν ἐχθήραντες
καὶ κομιδὴν, καὶ χῶρον ὀλέθριον. ἀλλά τις εἴη 275
ἴφθιμος, κρατερῶς δὲ βιησάμενός μιν ἀνέλκοι,
ἢ καὶ δεύτερος ἄλλος ἐφαπτέσθω καμάτοιο.
ὧδε γὰρ οὐ φρονέοντες ἑὴν δολομήχανον ἄτην,
αὐτοὶ πιανθέντες ἐοικότα πιαίνουσιν·
αἰεὶ δ᾽ εὖτ᾽ ἐθέλησθα, παρέσσεται εὔστοχος ἄγρη. 280
Ἄλλοι δ᾽ ἰφθίμῳ τε βίῃ καὶ κάρτεϊ γυίων
πειθόμενοι, μέγαν ἆθλον ἐπ᾽ ἀνθίῃ ὁπλίζονται,
οὐ φιλίην, οὐ σῖτα πονεύμενοι· ἀλλ᾽ ἐς ἀκωκὴν
ἀγκίστρου σπεύδουσι, καὶ ἠνορέῃ βιόωνται.
χαλκοῦ μὲν σκληροῖο τετυγμένον, ἠὲ σιδήρου 285
ἄγκιστρον πέλεται, διχὰ δὲ γλωχῖνες ἔχουσιν
ἀμφίδυμοι μέγα πεῖσμα λινόστροφον, ἀμφὶ δ᾽ ἄρ᾽ αὐτῷ
λάβρακα ζώοντα παρήλασαν, εἴ σφι παρείη·
εἰ δὲ θάνῃ, τάχα οἵ τις ὑπὸ στόμα θῆκε μόλιβδον,
δελφῖν᾽ ὃν καλέουσιν· ὁ δὲ βρίθοντι μολίβδῳ 290
νεύει τ᾽, ἀγκλίνει τε κάρη, ζώοντι ἐοικώς·
θώμιγξ δὲ κρατερή τε καὶ εὔπλοκος. ἀλλ᾽ ὅτε δοῦπον
ἀνθίαι εἰσαΐοντες ἀναθρέξωσι θαλάσσης,
ἄλλοις μὲν μέλεται κώπης πόνος· αὐτὰρ ὅγ᾽ ἄκρης
ἐκ πρύμνης ἁλιεὺς δόλον ἀγκύλον εἰς ἅλα πέμπει, 295
ἦκ᾽ ἀναδινεύων· οἱ δ᾽ αὐτίκα πάντες ἕπονται
νηΐ τε, καὶ φεύγοντι δεδορκότες εἴκελον ἰχθὺν,
σπεύδοντες μετὰ δαῖτα παραφθαδὸν ἀΐσσουσιν
ἀλλήλων· φαίης κεν ἐπ᾽ ἀνέρα δήϊον ἄνδρα
γοῦνατ᾽ ἐλαφρίζειν πεφοβημένον· οἱ δ᾽ ἄρα νίκης 300
ἐσθλῆς ἱμείρουσιν· ὁ δ᾽ ἔξοχον ὅν κεν ἴδηται
ἀσπαλιεὺς, τῷ δαῖτα παρέσχεθεν· αὐτὰρ ὁ λάβρως
δῶρα χανὼν δύσδωρα μετέδραμεν· ἔνθεν ἔπειτα

ἀλκὴν ἀμφοτέρων θήσεαι, οἷος ἄεθλος
μαρναμένων, ἀνδρός τε καὶ ἰχθύος ἑλκομένοιο. 305
τοῦ μὲν γὰρ σθεναροί τε βραχίονες, ἠδὲ μέτωπα,
ὦμοί τ᾽, αὐχένιοί τε παρασφύριοί τε τένοντες
ἀλκῇ κυμαίνουσι, καὶ ἠνορέῃ τανύονται.
αὐτὰρ ὅγ᾽ ἀσχαλόων ὀδύνης ὕπο μαίνεται ἰχθὺς,
ἕλκων αὖ ἐρύοντα, βιώμενος εἰς ἅλα δῦναι, 310
ἄσπετα μαιμώων. ὁ δὲ κέκλεται ἄνδρας ἑταίρους
ἐμπίπτειν ἐλάτῃσι· διωκομένης δ᾽ ἀκάτοιο,
ἔμπαλιν ἐκ πρύμνης ὅλος ἕλκεται ἰχθύος ὁρμῇ·
κλάζει δ᾽ ὁρμιὴ, χειρὸς δ᾽ ἀπολείβεται αἷμα
πριομένης· ὁ δ᾽ ἄρ᾽ οὔτι βαρὺν μεθίησιν ἀγῶνα. 315
ὡς δὲ δύω μεμαῶτες ὑπέρβιοι ἀνέρες ἀλκὴν,
ἅμματ᾽ ἐπ᾽ ἀλλήλοισι τιταινόμενοι βιόωνται
ἑλκῦσαι, ῥιπῇσιν ὀπισθοφόροις ἐρύοντες·
δηρὸν δ᾽ ἀμφότεροι καμάτων ἶσα μέτρα φέροντες
ἐμμενέως ἕλκουσι, καὶ ἐμμενέως ἐρύονται· 320
ὣς τοῖς, ἰχθυβόλῳ τε καὶ ἰχθυϊ, νεῖκος ὄρωρε,
τοῦ μὲν ἀπαΐξαι, τοῦ δ᾽ ἑλκέμεν ἱμείροντος.
οὐ μέν μιν λείπουσιν ἐν ἄλγεσιν ἰχθύες ἄλλοι
ἀνθίαι, ἀλλ᾽ ἐθέλουσιν ἀμυνέμεν, ἐν δέ οἱ αὐτῷ
νῶτα βίῃ χρίμπτουσι, καὶ ἐμπίπτουσιν ἕκαστος, 325
ἄφρονες, οὐδ᾽ ἐνόησαν ἑὸν τείροντες ἑταῖρον.
πολλάκι καὶ θώμιγγα λιλαιόμενοι γενύεσσι
ῥῆξαι, ἀμηχανόωσιν, ἐπεὶ στόμα τοῖσιν ἄοπλον.
ὀψὲ δέ μιν καμάτῳ τε καὶ ἕλκεσι μοχθίζοντα,
πυκναῖς τ᾽ εἰρεσίῃσι βιώμενος ἔσπασεν ἀνήρ· 330
εἰ δ᾽ ἄρα οἱ καὶ τυτθὸν ὑπείξεται, οὔ μιν ἔπειτα
ἑλκύσει· τοῖον γὰρ ὑπερφίαλον σθένος αὐτῷ.
πολλάκι δ᾽ ὀξύπρῳρον ὑπὲρ ῥάχιν ἔτμαγε δάψας
ὁρμιὴν, ἀπὸ δ᾽ ἦξε λιπὼν κενὸν ἀγρευτῆρα.
τοῖον καὶ καλλίχθυς ἔχει σθένος, ἠδὲ γενέθλη 335
ὀρκύνων, ὅσσοι τε δέμας κητώδεες ἄλλοι
πλάζονται· τοίοις δὲ βραχίοσιν ἀγρώσσονται.
Ἄλλους δ᾽ αὖ βρώμῃσι καὶ εἰλαπίνῃσι δολώσας

ἀγρώσσει ἁλιεύς· ἀγαθὸς δέ οἱ ἔσσεται ἰχθὺς
κάνθαρος, ὃς πέτρῃσιν ἀεὶ λεπρῇσι γέγηθε. 340
κύρτον δὲ πλέξαιο περίδρομον, ὅττι μέγιστον
τεύχων, ἢ σπάρτοισιν Ἰβηρίσιν, ἠὲ λύγοισι,
ῥάβδους ἀμφιβαλών· λευρὴ δέ οἱ εἴσοδος ἔσω,
γαστήρ τ' εὐρυχανής· δέλεαρ δέ οἱ ἔνδον ἐνείης
πέλυσπον ἑρπυστήν, ἢ κάραβον, ἐκ πυρὸς ἄμφω 345
ὀπταλέους· κνίσσῃ γὰρ ἐφέλκεται ἰχθύας εἴσω.
ὧδε μὲν ἐντύνας πλεκτὸν δόλον, ἐγγύθι πέτρης
δόχμιον ἐγκλίνοις ὕφαλον λόχον· αὐτίκα δ' ὀδμὴ
κάνθαρον ὀτρυνέει τε, καὶ ἵξεται ἔνδοθι κύρτου,
οὐ μάλα θαρσαλέος πρώτην ὁδὸν, ἀλλὰ τάχιστα 350
δεισάμενος παλίνορσος ἀπέδραμεν· ἔνθεν ἔπειτα
κυρτεὺς μὲν κείνοισιν ἀεὶ νεοτερπέα φορβὴν
ἐντίθεται· τοὺς δ' αἶψα δυσώνυμος ἐντὸς ἀγείρει
γαστήρ· ἄλλος δ' ἄλλον ἄγει σύνδορπον ἑταῖρον.
ἤδη δ' ἀτρομέοντες ἀολλέες ἔνδοθι κύρτου 355
ἀγρόμενοι πᾶν ἦμαρ ἐνήμενοι, ὥστε μέλαθρον
κτησάμενοι, μίμνουσι, κακὴν δ' εὕραντο καλιήν.
ὡς δ' ὁπότ' ὀρφανικοῖο μετ' ἠϊθέοιο μέλαθρον
οὔτι σαοφροσύνῃσι μεμηλότες ἥλικες ἄλλοι,
κλητοί τ', αὐτόμολοί τε, πανήμεροι ἠγερέθονται, 360
κλῆσιν ἀεὶ κείροντες ἀσημάντοιο δόμοιο,
οἷα νέους ἀνίησι χαλίφρονας ἄκριτος ἥβη,
ἐκ δὲ κακοφροσύνης ἰκέλην εὕραντο τελευτήν·
ὣς τοῖς ἀγρομένοισι παρασχεδὸν ἵσταται ἄτη.
ἡνίκα γὰρ πολλοί τε καὶ εὐλιπέες τελέθωσι, 365
δὴ τότ' ἀνὴρ κύρτοιο περὶ στόμα πῶμα καλύπτει
εὖ ἀραρός· τοὺς δ' ἔνδον ἐν ἕρκεϊ πεπτηῶτας
ὑστάτιον κνώσσοντας ἀνείρυσεν· ὀψὲ δ' ὄλεθρον
φρασσάμενοι σπαίρουσι, καὶ ἐκδῦναι μεμάασι,
νήπιοι, οὐδ' ἔτι κύρτον ὁμῶς εὔοικον ἔχουσιν. 370
Ἀδμωσι δ' ἐπὶ κύρτον ὀπωρινὸν ὁπλίζονται
οἰσύϊνον, μέσσοισι δ' ἐν οἴδμασιν ὁρμίζουσι,
νέρθεν ἀναψάμενοι τρητὸν λίθον εὐναστῆρα.

φελλοὶ δ' ὀχμάζουσιν ἄνω δόλον· ἐν δέ οἱ αἰεὶ
τέσσαρας ἀκταίους διερούς κάχληκας ἱεῖσι. 375
τοῖς δὲ διαινομένοισι περιτρέφεται γλαγόεσσα
μύξα θαλασσαίη, τῆς ἵμερος ἰχθύας ἕλκει
βωκοὺς, οὐτιδανοὺς, λίχνον γένος· οἱ δ' ἀγέρονται
κύρτον ἐπιπροθέοντες, ἐν ἀζκοίνης τε μένουσιν.
ἄδμωες δ' ὁρόωντες ἔσω κοίλοιο μυχοῖο 380
ἀγρομένους, τάχα πάντες ἐπὶ σφίσιν ὡρμήθησαν
δαιτὸς ἐελδόμενοι· τοὺς δ' οὐ κίχον, ἀλλ' ὑπόλισθον
ῥηϊδίως· οἱ δ' οὔτι, καὶ ἱέμενοί περ, ἔχουσιν
αὖτις ὑπεκδῦναι πλεκτὸν λόχον, ἀλλ' ἑτέροισι
πήματα πορσύνοντες ἐπὶ σφίσιν εὗρον ὄλεθρον. 385
ὡς δέ τις ἐν ξυλόχοισιν ὀρέστερος ἀγροιώτης
θηρὶ πάγην ἤρτυνεν, ἀπηνέϊ δ' ἔνδοθι θυμῷ
δῆσε κυνὸς σφίγγων ἄπο μήδεα· τοῦ δ' ὀδύνῃσιν
ἠχήεις ὀρυμαγδὸς ἀπόπροθι τειρομένοιο
ἔρχεται, ἀμφὶ δέ οἱ στένεται δρίος· ἡ δ' αἶψα 390
πάρδαλις ἰάνθη τε καὶ ἔσσυται, ἴχνος αὐτῆς
μαιομένη· τάχα δ' ἷξε καὶ ἔνθορε. τὸν μὲν ἔπειτα
ὑψόσ' ἀναρπάζει κρυπτὸς δόλος· ἡ δ' ἐνὶ βόθρῳ
εἰλεῖται προπεσοῦσα, μέλει δέ οἱ οὐκέτι δαιτὸς,
ἀλλὰ φόβου· τῇ δ' οὔτις ὑπέκδυσίς ἐστιν ἑτοίμη. 395
τοῖα καὶ ἄδμωες δειλοὶ πάθον, ἀντὶ δὲ φορβῆς
πότμον ἐφωρμήσαντο, καὶ ἄϊδος ἕρκος ἄφυκτον.

Καί μέν τις θρίσσῃσιν ὁμῶς καὶ χαλκίσιν ἄγρην
φράσσατ' ὀπωρινὴν, καὶ λάρινον εἷλε, καὶ ἔθνη
τραχούρων, κύρτον μεν ὑπὸ σπάρτοισιν ὑφήνας 400
εὐπαγέως, φρυκτῶν δ' ὀρόβων ἐνεθήκατο μάζαν
οἴνῳ μυδαλέην εὐώδεϊ, μιξε δὲ κούρης
δάκρυον Ασσυρίης Θειαντίδος, ἥν ποτε φασὶ
πατρὸς ἐρασσαμένην δυσμήχανον ἔργον ἀνύσσαι,
ἐλθεῖν τ' ἐς φιλότητα, χολωσαμένης Αφροδίτης· 405
ἀλλ' ὅτε μιν καὶ δένδρον ἐπώνυμον ἐρρίζωσεν
αἶσα θεῶν, γοάει τε καὶ ἣν ὀλοφύρεται ἄτην,
δάκρυσι δευομένη λέκτρου χάριν· ἧς ἐνιμίσγων

θεῖον ὀπὸν, κύρτον μὲν ἐφορμίζει ῥοθίοισιν·
ὀδμὴ δ' αἶψα θάλασσαν ἐπέδραμε λειριόεσσα, 410
κικλήσκουσ' ἀγέλας πολυειδέας· οἱ δ' ἐφέπονται
πνοιῇ νηδυμίῃ δεδονημένοι, ὦκα δὲ κύρτος
πίμπλαται, ἀγρευτῆρι φέρων εὔθηρον ἀμοιβήν.
Σάλπαι δ' ἰκμαλέοις μὲν ἀεὶ φύκεσσι μάλιστα
τέρπονται, κείνῃ δὲ καὶ ἀγρώσσονται ἐδωδῇ. 415
πλώει μὲν προτέροισιν ἐν ἤμασιν εἰς ἕνα χῶρον
ἀσπαλιεὺς, αἰεὶ δὲ μετ' οἴδμασι λᾶας ἵησι
χερμάδας, ἀψάμενος πέρι φύκεα τηλεθόωντα.
ἀλλ' ὅτε δὴ πέμπτη μὲν ἴδῃ πόλον Ηριγένεια,
σάλπαι δ' ἀγρόμεναι κεῖνον πόρον ἀμφινέμωνται, 420
τῆμος ἐπεντύνει κύρτου δόλον· ἐν δέ οἱ εἴσω
φύκεσιν εἰλομένους λᾶας βάλεν, ἀμφὶ δὲ ποίας
εἰναλίας στομίοισιν ἐδήσατο, τῇσι γάνυνται
σάλπαι τ', ἠδ' ὅσσοι βοτανηφάγοι ἰχθύες ἄλλοι,
οἳ τότ' ἀγειρόμενοι ποίας φάγον· αὐτὰρ ἔπειτα 425
ἐς μυχὸν ἠΐχθησαν· ὁ δ' αὐτίκα κύρτον ἀνέλκει
ῥίμφα μεταπλώσας, σιγῇ δέ οἱ ἄνυται ἔργον,
ἀνδράσι τ' ἀφθόγγοισι καὶ ἀσμαράγοις ἐλάτῃσι.
σιγὴ γὰρ πάσῃσιν ὀφέλσιμος ἔπλετο θήραις,
ἔξοχα δ' ἐν σάλπῃσιν, ἐπεὶ μάλα τῇσι νόημα 430
πλοιαλέον, πλοίῃ δὲ πόνον δύσθηρον ἔθηκαν.
Τρίγλης δ' οὔτινα φημὶ χερειοτέρῃσιν ἐδωδαῖς
τέρπεσθαι· πᾶσαν γὰρ ἄσιν ἁλὸς, ἥν κε κίχῃσι,
φέρβεται, ἱμείρει δὲ δυσαέος ἔξοχα δαιτός·
σώμασι δ' ἐκπάγλως ἐπιτέρπεται ἀνδρομέοισι 435
πυθομένοις, εὖτ' ἄν τιν' ἕλῃ στονόεσσα θάλασσα.
τῷ καί μιν δελέεσσιν ἀποπλύστοισιν ἀϋτμὴν
ῥηϊδίως ἕλκουσιν, ὅσα πνέει ἐχθρὸν ἄημα.
εἴκελα δὲ τρίγλῃσιν ὕεσσί τε φημὶ τετύχθαι
ἤθεα, φυρομένοισιν ἀεὶ περὶ γαστέρος ὁρμήν. 440
ἄμφω δ', αἱ μὲν ἔασι διάκριτοι ἐν νεπόδεσσιν,
οἱ δ' ἐνὶ χερσαίῃσιν ἀριστεύουσ' ἀγέλῃσιν.
Οὐ μὲν δὴ μελάνουρον ἀποίσεαι, οὔτ' ἐνὶ κύρτῳ

ῥηϊδίως ἀπαφῶν, οὔτ' ἐν λινοεργέϊ κόλπῳ.
ἔξοχα γὰρ μελάνουρος ἐν ἰχθύσιν ἠμὲν ἄναλκις, 445
ἠδὲ σαοφρονέων, λίχνη δέ οἱ οὔποτ' ἐδωδὴ
θυμήρης· αἰεὶ δὲ γαληναίης μὲν ἐούσης
κέκλιται ἐν ψαμάθοισι, καὶ οὐκ ἀναδύεται ἅλμης·
ἀλλ' ὅτε κυμαίνουσα περιστέρχησι θάλασσα
λάβρων ἐξ ἀνέμων, τότε δὴ μοῦνοι μελάνουροι 450
κῦμα διαΐσσουσιν ἀολλέες, οὔτε τιν' ἀνδρῶν
οὔτε τιν' εἰναλίων πεφρικότες, οἱ μὲν ἅπαντες
ἐς νεάτην κρηπῖδα φόβῳ δύνουσι θαλάσσης.
οἱ δὲ τότ' ἠϊόνας τε πολυφλοίσβους ἐφέπουσι,
πέτραις τ' ἐμπελάουσιν ἀλήμονες, εἴ τιν' ἐδητὺν 455
κοπτομένη δείξειεν ὑπὸ ῥιπῇσι θάλασσα·
νήπιοι· οὐδ' ἐδάησαν ὅσον πινυτώτεροι ἄνδρες,
οἳ κείνους καὶ πάμπαν ἀλευομένους ἕλον ἄγρῃ.
χειμερίῃ πλημμυρὶς ὅταν ζέῃ ἀμφιτρίτης,
ἵστατ' ἐπὶ προύχουσαν ἀνὴρ ἁλιηγέα πέτρην, 460
ὀξύτατον ὅθι κῦμα περὶ σπιλάδεσσι μέμυκεν·
εἴδατα δ' ἀγνυμένοισιν ἐνισπείρει ῥοθίοισι,
τυρὸν ὁμοῦ δήμητρι μεμιγμένον· οἱ δ' ἐπὶ φορβὴν
ἀσπάσιοι θρώσκουσιν ἐπειγόμενοι μελάνουροι.
ἀλλ' ὅτε οἱ παρέασιν ἀολλέες ἐς βόλον ἄγρης, 465
αὐτὸς μὲν τρέπεται λοξὸν δέμας, ὄφρα οἱ ὕδωρ
μή τι καλασκιάοιτο, καὶ ἰχθύσι τάρβος ἐνείη.
ἔστι δέ οἱ λεπτός τε δόναξ μετὰ χερσὶν ἕτοιμος,
λεπτή θ' ὁρμιὴ κούφης τριχὸς ἄπλοκος αὔτως,
λεπτοῖς δ' ἀγκίστροισιν ἀναπλέκεται θαμέεσσι, 470
τοῖς ἐπέθηκε δέλετρον, ὃ καὶ πάρος ἧκε καθ' ὕδωρ,
πέμπει δ' ἐς βαθὺ κῦμα κυκώμενον· οἱ δ' ὁρόωντες
αὐτίκ' ἐπιθρώσκουσι, καὶ ἁρπάζουσιν ὄλεθρον.
οὐδ' ἁλιεὺς εὔκηλον ἔχει χέρα, πυκνὰ δ' ἀνέλκει
ἐκ δίνης ἄγκιστρα, καὶ εἰ κενὰ πολλάκις εἴη. 475
οὐ γὰρ βρασσομένης κεν ἐπιφράσσοιτο θαλάσσης
ἀτρεκέως, εἴτ' οὖν τις ἐνίσχεται, εἴτε καὶ αὔτως
κύματ' ἀνακλονέουσιν· ἐπὴν δέ τις ἀμφιχάνῃσι

ῥίμφα μιν ἐξείρυσσε, πάρος δόλον ἐν φρεσὶ θέσθαι,
πρὶν φόβον ὀυτιδανοῖσιν ἐνιπλῆξαι μελανούροις. 480
τοίην χειμερίην πανεπίκλοπον ἤνυσεν ἄγρην.

Ναὶ μὴν καὶ κεστρῆα, καὶ ὀυ λίχνον περ ἐόντα,
ἥπαφον, ἀγκίστροισι περὶ στεινοῖσιν ἔσαντες
εἶδαρ ὁμοῦ δήμητρι μεμιγμένον ἠδὲ γάλακτος
πηκτοῖσι δώροισιν· ἐφυρήσαντο δὲ ποίην 485
τοῖσιν ὁμοῦ μίνθην εὐώδεα, τήν ποτε κούρην
φασὶν ὑπουδαίην ἔμεναι, Κωκυτίδα Νύμφην·
κλίνατο δ' εἰς εὐνὴν Ἀϊδωνεύς· ἀλλ' ὅτε κούρην
μουνογενῆ ἥρπαξεν ἀπ' Αἰτναίοιο πάγοιο,
δὴ τότε μιν κλάζουσαν ὑπερφιάλοις ἐπέεσσι, 490
ζήλῳ μαργαίνουσαν ἀτάσθαλα, μηνίσασα
Δημήτηρ ἀμάθυνεν ἐπεμβαίνουσα πεδίλοις.
φῆ γὰρ ἀγαυοτέρη τε φυὴν, καὶ κάλλος ἀμείνων
Περσεφόνης ἔμεναι κυανώπιδος, ἐς δέ μιν αὐτὴν.
εὔξατο νοςήσειν Αϊδωνέα, τὴν δὲ μελάθρων 495
ἐξελάσειν· τοίη οἱ ἐπὶ γλώσσης θόρεν ἄτη.
ποίη δ' ὀυτιδανὴ καὶ ἐπώνυμος ἔκθορε γαίης·
τὴν ἐνιφυρήσαντες ἐπ' ἀγκίστροισι βάλοντο.
κεστρεὺς δ' ὀυ μετὰ δηρὸν, ἐπεί ῥά μιν ἷξεν ἀϋτμὴ,
ἀντιάσας, πρῶτον μὲν ἀποσταδὸν ἀγκίστροιο, 500
λοξὸν ὑπ' ὀφθαλμοῖς ὁράα δόλον, εἴκελος ἀνδρὶ
ξείνῳ, ὃς ἐν τριόδοισι πολυτρίπτοισι κυρήσας
ἔστη ἐφορμαίνων, κραδίη τέ οἱ ἄλλοτε λαιὴν,
ἄλλοτε δεξιτερὴν ἐπιβάλλεται ἀτραπὸν ἐλθεῖν·
παπταίνει δ' ἑκάτερθε, νόος δέ οἱ, ἠύτε κῦμα, 505
εἱλεῖται, μάλα δ' ὀψὲ μιῆς ὠρέξατο βουλῆς·
ὣς ἄρα καὶ κεστρῆϊ παναίολα μερμηρίζει
θυμὸς, ὀϊομένῳ τε δόλον, καὶ ἀπήμονα φορβήν.
ὀψὲ δέ μιν νόος ὦρσε, καὶ ἤγαγεν ἐγγύθι πότμου·
αὖτις δὲ τρέσσας ἀνεχάσσατο· πολλάκι δ' ἤδη 510
εἷλε φόβος ψαύοντα, καὶ ἔμπαλιν ἔτραπεν ὁρμήν.
ὡς δ' ὅτε νηπίαχος κούρη παῖς, ἐκτὸς ἐούσης
μητέρος, ἢ βρώμης λελιημένη, ἠέ τευ ἄλλου,

ψαῦσαι μὲν τρομέει, μητρὸς χόλον, οὐδ' ἀναδῦναι
ἐλδομένη τέτληκεν· ἐφερπύζουσα δὲ λάβρη 515
αὖτις ὑποτρέπεται, κραδίη δέ οἱ ἄλλοτε θάρσος,
ἄλλοτε δ' ἐμπίπτει δειλὸς φόβος· ὄμματα δ' αἰὲν
ὀξέα παπταίνοντα ποτὶ προθύροισι τέτανται·
ὣς τότ' ἐπεμβαίνων ἀνελίσσεται ἤπιος ἰχθύς.
ἀλλ' ὅτε θαρσήσας πελάσῃ σχεδὸν, οὐ μάλ' ἑτοίμως 520
ψαῦσε βορῆς, οὐρῇ δὲ πάρος μάστιξεν ἐγείρων
ἄγκιστρον, μή πού τις ἐνὶ χροῒ θέρμετ' ἀϋτμή·
ζωοῦ γὰρ κεστρεῦσιν ἀπώμοτόν ἐστι πάσασθαι.
ἔνθεν ἔπειτ' ἄκροισι διακνίζει στομάτεσσι
δαῖτα περιξύων· ἁλιεὺς δέ μιν αὐτίκα χαλκῷ 525
πεῖρεν ἀνακρούων, ὥστε θρασὺν ἵππον ἐέργων
ἡνίοχος σκληρῇσιν ἀναγκαίῃσι χαλινοῦ·
ἂν δ' ἔρυσε, σπαίροντα δ' ἐπὶ χθονὶ κάββαλεν ἰχθύν.
Καὶ ξιφίην ὀλοοῖσι παρήπαφον ἀγκίστροισιν·
ἀλλ' οὐ μὲν ξιφίῃ τοῖος μόρος, οὐδ' ἴσος ἄλλοις. 530
οὐ γὰρ ἐπ' ἀγκίστροισι κατεντύνουσιν ἐδωδήν·
ἀλλὰ τὸ μὲν γυμνόν τε καὶ ἄκλοπον ἠώρηται
μηρίνθου διπλῇσιν ἀκαχμένον ἔμπαλιν αἰχμαῖς.
τοῦ δ' ὅσσον τριπάλαιστον ἀναψάμενοι καθύπερθε
μαλθακὸν ἀργεννῶν νεπόδων ἕνα, χείλεος ἄκρου 535
δῆσαν ἐπισταμένως. ξιφίης δ' ὅτε θηρὸς ἵκηται,
αὐτίκα δαιτρεύει δέμας ἰχθύος ἄορι λάβρῳ.
τοῦ δὲ δαϊζομένοιο καταῤῥέει ἅψεα δεσμοῦ,
αὐταῖς δ' ἀγκίστροιο περιστρέφεται γενύεσσιν,
αὐτὰρ ὅγ' οὐκ ἐδάη γναμπτὸν δόλον, ἀλλὰ βαρεῖαν 540
δαῖτα χανὼν ἀγρευτὸς ἀνέλκεται ἀνέρος ἀλκῇ.
Πολλὰ δ' ἐπὶ ξιφίῃ θηρήτορες ὁπλίζονται,
ἔξοχα δ' οἱ Τυρσηνὸν ἁλὸς πόρον ἀγρώσσουσιν,
ἀμφί τε Μασσαλίην, ἱερὴν πόλιν, ἀμφί τε Κελτούς.
κεῖθι γὰρ ἔκπαγλοί τε, καὶ ἰχθύσιν οὐδὲν ὁμοῖοι 545
ἄπλατοι ξιφίαι μεγακήτεες ἐννεμέθονται.
οἱ δ' ἀκάτους αὐτοῖσιν εἰσκομένας ξιφίῃσι,
καὶ δέμας ἰχθυόεν, καὶ φάσγανα τεκτήναντες,

ἀντίον ἰθύνουσιν· ὁ δ' οὐκ ἀναδύεται ἄγρην,
ἐλπόμενος μὴ νῆας ἐϋσσέλμους ὁράασθαι, 550
ἀλλ' ἑτέρους ξιφίας, ξυνὸν γένος, ὄφρα μιν ἄνδρες
πάντη κυκλώσονται· ὁ δ' ἐφράσαθ' ὕστερον ἄτην,
ῥιπῇ τριγλώχινι πεπαρμένος, οὐδέ οἱ ἀλκὴ
φεύγειν ἱεμένῳ περ, ἀναγκαίη δὲ δαμῆναι.
πολλάκι μὲν καὶ νηὸς ἀμυνόμενος κενεῶνα 555
φασγάνῳ ἀντετόρησε διαμπερὲς ἄλκιμος ἰχθύς.
οἱ δὲ θοῶς βουπλῆγος ὑπ' εὐχάλκοιο τυπῇσιν
ἐκ γενύων ἤραξαν ἅπαν ξίφος· ἐν δ' ἄρα νηὸς
ἕλκεϊ γόμφος ἄρηρεν· ὁ δ' ἕλκεται ὀρφανὸς ἀλκῆς.
ὡς δ' ὅτε δυσμενέεσσι δόλον τεύχοντες ἄρηος, 560
ἱέμενοι πύργων τε καὶ ἄστεος ἔνδον ἱκέσθαι,
ἔντεα συλήσαντες ἀρηϊφάτων ἀπὸ νεκρῶν,
αὐτοὶ θωρήξαντο, καὶ ἔδραμον ἄγχι πυλάων·
οἱ δ' ὥστε σφετέροισιν ἐπειγομένοις πολιήταις
ἀγκλίνουσι θύρετρα, καὶ οὐ γήθησαν ἑταίροις· 565
ὣς ἄρα καὶ ξιφίην ἴκελον δέμας ἤπαφε νηῶν.
καὶ μὲν δὴ σκολιῇσιν ἐν ἀγκοίνῃσι λίνοιο
κυκλωθεὶς ξιφίης μέγα νήπιος ἀφροσύνῃσιν
ὄλλυται, ὃς θρώσκει μὲν ὑπεκδῦναι μενεαίνων,
ἐγγύθι δὲ τρομέων πλεκτὸν δόλον, αὖτις ὀπίσσω 570
χάζεται, οὐδέ οἱ ὅπλον ἐνὶ φρεσὶν, οἷον ἄρηρεν
ἐκ γενύων, δειλὸς δὲ μένει κεκαφηότι θυμῷ,
ὄφρα μιν ἐξερύσωσιν ἐπ' ἠόνας, ἔνθα ἑ δούροις
ἄνδρες ἐπασσυτέροισι καταίγδην ἐλάοντες
κρᾶτα συνηλοίησαν, ὁ δ' ὄλλυται ἄφρονι πότμῳ. 575

Ἀφροσύνη καὶ σκόμβρον ἕλε, καὶ πίονα θύννον,
καὶ ῥαφίδας, καὶ φῦλα πολυσπερέων συνοδόντων.

Σκόμβροι μὲν λεύσσοντες ἐν ἕρκεϊ πεπληῶτας
ἄλλους, ἠράσσαντο λίνου πολυωπὸν ὄλεθρον
ἐσδῦναι, (τοίη τις ἐπέρχεται εἰσορόωντας 580
τερπωλή) παίδεσσιν ἀπειρήτοισιν ὁμοῖοι,
οἵτε πυρὸς λεύσσοντες ἀναιθομένοιο φαεινὴν
μαρμαρυγὴν, ἀκτῖσιν ἰαινόμενοι γελόωσι.

ψαῦσαί θ' ἱμείρουσι, καὶ ἐς φλόγα χεῖρ' ὀρέγουσι
νηπιέην· τάχα δέ σφιν ἀνάρσιον ἐξεφάνη πῦρ· 585
ὣς οἵγ' ἱμείρουσιν ἀνοστήτοιο λόχοιο
ἐσπεσέειν κευθμῶνα· κακοῦ δ' ἤντησαν ἔρωτος·
ἔνθ' οἱ μὲν κέλσαντες ἐν εὐρυτέροισι βρόχοισιν
ἔκθορον· οἱ δ' ἐρχθέντες ἐνὶ στεινοῖσι πόροισι
πικρὸν ἀνέτλησαν σφιγκτὸν μόρον ἐξανύσαντες. 590
πολλοὺς δ' ἠϊόνεσσι καθελκομένοιο λίνοιο
ὄψεαι ἀμφοτέρωθεν ἀρηρότας, ἠύτε γόμφους,
τοὺς μὲν ἔτι φρονέοντας ἐσελθέμεν ἄρκυν ὀλέθρου,
τοὺς δ' ἤδη μεμαῶτας ὑπεκδῦναι κακότητος,
ἔνδοθεν ἰκμαλέοισιν ἐνισχομένους βροχίδεσσι. 595

Θύννοι δ' αὖ σκόμβροισιν ἴσον πόνον ἀθλεύουσιν
ἀφροσύνῃ· καὶ τοῖς γὰρ ὁμοῖος ἵμερος ἄτης
ἐμπίπλει δολίοιο λίνου λαγόνεσσι μιγῆναι·
ἀλλ' οὐ μὲν κείνοισιν ὑπόβρυχα γαστέρος εἴσω
ἐσδύνειν, σκολιοῖσι δ' ἐπαΐσσουσιν ὀδοῦσι, 600
σώματι μηδόμενοι πόρον ἄρκιον· ἐν δ' ἄρ' ὀδοῦσιν
ὑγρὸν ἐρειδομένοις τέταται λίνον. οὐδέ τι μῆχος
ἐκφυγέειν, δεσμῷ δὲ περιστομίῳ μογέοντες
ἕλκονται ποτὶ χέρσον ὑπ' ἀφραδίῃσιν ἁλόντες.

Καὶ μὲν δὴ ῥαφίδων τοῖος νόος· αἱ δ' ὅτε κόλπον 605
δικτύου ἐκπροφύγωσι, πόνου δ' ἔκτοσθε γένωνται,
αὖτις ἐπιστρωφῶσι, λίνῳ δ' ἐπιμηνίουσαι
δήγματ' ἐνιπρίουσι· τὸ δέ σφισι δύεται εἴσω,
ἴσχει τ' ἐμμενέως πυκινοὺς ἔντοσθεν ὀδόντας.

Αὐτάρ τοι συνόδοντες ἴσοι στείχουσι λόχοισι 610
κεκριμένοι· τοῖς δ' εὖτ' ἂν ἀνὴρ ἄγκιστρον ἐφείη,
οἱ μὲν ἀποτροπάδην λοξὸν φάος ἀλλήλοισι
πάντες ἐπικλίνουσι, καὶ οὐκ ἐθέλουσι πελάσσαι·
ἀλλ' ὅτε τις προθορὼν ἑτέρης στιχὸς αἶψα δέλετρον
ἁρπάξῃ, τότε κέν τις ἐνὶ φρεσὶ θάρσος ἔδεκτο, 615
ἀγκίστρῳ δ' ἐπέλασσε καὶ ἕλκεται· οἱ δ' ὁρόωντες
ἀλλήλους, περὶ δαιτὶ γεγηθότες, ἰαίνονται
ἑλκόμενοι, σπεύδουσι δ' ὑποφθαδὸν, ὅς κε θάνῃσι

πρῶτος ἁλοὺς, ἅτε παῖδες ἀθύρμασι καγχαλόωντες.
Θύννων δ' αὖ γενεὴ μὲν ἀπ' εὐρυπόροιο τέτυκται 620
Ὠκεανοῦ, στείχουσι δ' ἐς ἡμετέρης ἁλὸς ἔργα,
εἰαρινοῦ μετὰ λύσσαν ὅτ' οἰστρήσωσι γάμοιο.
τοὺς δ' ἤτοι πρῶτον μὲν Ἰβηρίδος ἔνδοθεν ἅλμης
ἀνέρες ἀγρώσσουσι βίῃ κομόωντες Ἴβηρες.
δεύτερα δὲ Ῥοδανοῖο παρὰ στόμα θηρητῆρες 625
Κελτοὶ, Φωκαίης τε παλαίφατοι ἐνναετῆρες.
τὸ τρίτον ἀγρώσσουσιν ὅσοι Τρινακρίδι νήσῳ
ἐνναέται, πόντου τε παρ' οἴδμασι Τυρσηνοῖο.
ἔνθεν ἀπειρεσίοις ἐνὶ βένθεσιν ἄλλοθεν ἄλλος
κίδνανται, καὶ πᾶσαν ἐπιπλώουσι θάλασσαν. 630
πολλὴ δ' ἔκπαγλός τε παρίσταται ἰχθυβόλοισιν
ἄγρη, ὅτ' εἰαρινὸς θύννων στρατὸς ὁρμήσωνται.
χῶρον μὲν πάμπρωτον ἐπεφράσσαντο θαλάσσης,
οὔτε λίην στεινωπὸν ἐπηρεφέεσσιν ὑπ' ὄχθαις,
οὔτε λίην ἀνέμοισιν ἐπίδρομον, ἀλλὰ καὶ αἴθρῃ 635
καὶ σκεπανοῖς κευθμῶσιν ἐναίσιμα μέτρα φέροντα.
ἔνθ' ἤτοι πρῶτον μὲν ἐπ' ὄρθιον ὑψικόλωνον
ἴδρις ἐπεμβαίνει θυννοσκόπος, ὅστε κιούσας
παντοίας ἀγέλας τεκμαίρεται, αἵ τε, καὶ ὅσσαι,
πιφαύσκει δ' ἑτάροισι· τὰ δ' αὐτίκα δίκτυα πάντα 640
ὥστε πόλις προβέβηκεν ἐν οἴδμασιν· ἐν δὲ πυλωροὶ
δικτύῳ, ἐν δὲ πύλαι, μύχατοί τ' αὐλῶνες ἔασιν·
οἱ δὲ θοῶς στεύονται ἐπὶ στίχας, ὥστε φάλαγγες
ἀνδρῶν ἐρχομένων καταφυλαδόν· οἱ μὲν ἔασιν
ὁπλότεροι, τοὶ δ' εἰσὶ γεραίτεροι, οἱ δ' ἐνὶ μέσσῃ 645
ὥρῃ· ἀπειρέσιοι δὲ λίνων ἔντοσθε ῥέουσιν,
εἰσόκεν ἱμείρωσι, καὶ ἀγρομένους ἀνέληται
δίκτυον· ἀφνειὴ δὲ καὶ ἔξοχος ἵσταται ἄγρη.

ΟΠΠΙΑΝΟΥ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Ἄλλους δ' ἀγρευτῆρσιν ὑπήγαγε λήϊδα θήρης
ὑγρὸς ἔρως, ὀλοῶν δὲ γάμων, ὀλοῆς τ' ἀφροδίτης
ἠντίασαν, σπεύδοντες ἑὴν φιλοτήσιον ἄτην.
ἀλλὰ σύ μοι, κάρτιστε πολισσούχων βασιλήων,
αὐτός τ', Ἀντωνῖνε, καὶ υἱέος ἠγάθεον κῆρ, 5
πρόφρονες εἰσαΐοιτε, καὶ εἰναλίοισι γάνυσθε
τερπωλαῖς, οἵησιν ἐμὸν νόον ἠπιόδωροι
Μοῦσαι κοσμήσαντο, καὶ ἐξέστεψαν ἀοιδῆς
δώρῳ θεσπεσίῳ, καί μοι πόρον ὑμετέροισι
κίρνασθαι γλυκὺ νᾶμα καὶ οὔασι καὶ πραπίδεσσι. 10
Σχέτλι' Ἔρως, δολομῆτα, θεῶν κάλλιστε μὲν ὄσσοις
εἰσιδέειν, ἄλγιστε δ', ὅτε κραδίην ὀροθύνεις
ἐμπίπτων ἀδόκητος, ὑπὸ φρένα δ' ὥστε θύελλα
μίσγεαι, ἀσθμαίνεις δὲ πυρὸς δριμεῖαν ὁμοκλὴν,
παφλάζων ὀδύνῃσι, καὶ ἀκηρήτοισιν ἀνίαις· 15
δάκρυ δέ σοι προβαλεῖν λαρὸν γάνος, ἠδ' ἐσακοῦσαι
βυσσόθεν οἰμωγὴν, σπλάγχνοις θ' ὑπὸ θερμὸν ἔρευθος
φοινίξαι, χρωτός τε παράτροπον ἄνθος ἀμέρσαι,
ὄσσε τε κοιλῆναι, παρά τε φρένα πᾶσαν ἀεῖραι
μαινομένην· πολλοὺς δὲ καὶ ἐς μόρον ἐξεκύλισας, 20
ὅσσοις χειμέριός τε καὶ ἄγριος ἀντεβόλησας
λύσσαν ἄγων· τοίαις γὰρ ἀγάλλεαι εἰλαπίνῃσιν.
εἴτ' οὖν ἐν μακάρεσσι παλαίτατος ἐσσὶ γενέθλῃ,

ἐκ Χάεος δ' ἀνέτειλας ἀμειδέος, ὀξεῖ πυρσῷ
λαμπόμενος· πρῶτος δὲ γάμων ἐζεύξαο θεσμοὺς, 25
πρῶτος δ' εὐναίοις ἀρότοις ἐπεθήκαο τέκμωρ·
εἴτε σε καὶ πτερύγεσσιν ἀειρόμενον θοὸν ὄρνιν
τίκτε Πάφου μεδέουσα πολυφράδμων Ἀφροδίτη·
εὐμενέοις, πρηῢς δὲ καὶ εὔδιος ἄμμιν ἱκάνοις
μέτρον ἄγων· οὐ γάρ τις ἀναίνεται ἔργον ἔρωτος. 30
πάντη μὲν κρατέεις, πάντη δέ σε καὶ ποθέουσι,
καὶ μέγα πεφρίκασιν· ὁ δ' ὄλβιος, ὅστις ἔρωτα
εὐκραῆ κομέει τε, καὶ ἐν στέρνοισι φυλάσσει.
σοὶ δ' οὔτ' οὐρανίης γενεῆς ἅλις, οὔτε τι φύτλης
ἀνδρομέης· οὐ θῆρας ἀναίνεαι, οὐδ' ὅσα βόσκει 35
ἀὴρ ἀτρύγετος, νεάτης δ' ὑπὸ κεύθεσι λίμνης
δύνεις, ὁπλίζῃ δὲ καὶ ἐν νεπόδεσσι κελαινοὺς
ἀτράκτους, ὡς μή τι τεῆς ἀδίδακτον ἀνάγκης
λείπηται, μηδ' ὅστις ὑπόβρυχα νήχεται ἰχθύς.

Οἵην μὲν φιλότητα μετ' ἀλλήλοισι τίθενται 40
καὶ πόθον ὀξυβελῆ στικτοὶ σκάροι, οὐδ' ἐνὶ μόχθοις
ἀλλήλους λείπουσιν, ἀλεξητῆρι δὲ θυμῷ
πολλάκι μὲν, πληγέντος ὑπ' ἀγκίστροιο δαφοινοῦ,
ἄλλος ἐπαΐξας πρόμαχος σκάρος ἰθὺς ὀδοῦσιν
ὁρμιὴν ἀπέκερσε, καὶ ἐξεσάωσεν ἑταῖρον, 45
καὶ δόλον ἠμάλδυνε, καὶ ἀσπαλιῆ' ἀκάχησεν.
ἤδη δ' ἐν κύρτοισι παλιμπλεκέεσσιν ἁλόντα
ἄλλος ὑπεξέκλεψε, καὶ ἐξείρυσσεν ὀλέθρου.
εὖτε γὰρ ἐς κύρτοιο πέσῃ λόχον αἰόλος ἰχθὺς,
αὐτίκ' ἐπεφράσθη τε, καὶ ἐκδῦναι κακότητος 50
πειρᾶται, στρέψας δὲ κάτω κεφαλήν τε καὶ ὄσσε,
ἔμπαλιν εἰς οὐρὴν ἀνανήχεται ἕρκος ἀμείβων.
ταρβεῖ γὰρ σχοίνους ταναηκέας, αἳ πυλεῶνι
ἀμφιπεριφρίσσουσι, καὶ οὐτάζουσιν ὀπωπὰς
ἀντίον ἐρχομένοιο, φυλακτήρεσσιν ὁμοῖαι. 55
οἱ δέ μιν εἰσορόωντες ἀμήχανα δινεύοντα,
ἔκτοθεν ἀντιόωσιν ἀρηγόνες, οὐδ' ἐλίποντο
τειρομένου· καί πού τις ἑὴν ὤρεξε διαχὼν

οὐρὴν, ἠύτε χεῖρα, λαβεῖν ἔντοσθεν ἑταίρῳ.
αὐτὰρ ὁ δὰξ μὲν ἔρεισεν, ὁ δ᾽ ἔσπασεν ἄϊδος ἔξω, 60
οὐρὴν ἡγήτειραν ὑπὸ στόμα δεσμὸν ἔχοντα.
πολλάκι δὲ προβαλόντος ἑὴν ἔντοσθεν ἁλόντος
οὐρὴν, ἄλλος ἔμαρψε καὶ ἐξείρυσσε θύραζε
ἑσπόμενον· τοιοῖσδε νοήμασι πότμον ἄλυξαν.
ὡς δ᾽ ὅτε παιπαλόεσσαν ἀναστείχωσι κολώνην 65
φῶτες ὑπὸ σκιερῆς νυκτὸς κνέφας, ἡνίκα μήνη
κέκρυπται, νεφέων δὲ κελαινιόωσι καλύπτραι,
οἱ δ᾽ ὄρφνῃ μογέουσι, καὶ ἀτρίπτοισι κελεύθοις
πλαζόμενοι χεῖράς τε μετ᾽ ἀλλήλοισιν ἔχουσιν,
ἑλκόμενοί θ᾽ ἕλκουσι, πόνων ἐπίκουρον ἀμοιβήν· 70
ὡς οἵγ᾽ ἀλλήλοισιν ἀμοιβαίῃ φιλότητι
ἀλκτῆρες γεγάασι· τὸ δέ σφισι μήσατ᾽ ὄλεθρον
δειλαίοις, ὀλοοῦ δὲ καὶ ἀλγινόεντος ἔρωτος
ἠντίασαν, βλαφθέντες ἐπιφροσύναις ἁλιήων.
τέσσαρες ἐμβεβάασι θοὸν σκάφος ἀγρευτῆρες, 75
τῶν ἤτοι δοιοὶ μὲν ἐπηρέτμοισι πόνοισι
μέμβλονται, τρίτατος δὲ δολόφρονα μῆτιν ὑφαίνει.
θῆλυν ἀναψάμενος σύρει σκάρον ἀκροτάτοιο
χείλεος ἐν δίνῃσι λινοζεύκτῳ ὑπὸ δεσμῷ·
ζωὴν μὲν κέρδιστον ἀνελκέμεν· ἢν δὲ θάνῃσι, 80
δελφῖνος μολίβοιο μετὰ στόμα δέξατο τέχνην.
μηρίνθου δ᾽ ἑτέρωθεν ἐλήλαται ἄλλος ὄπισθεν
δινωτὸς μολίβοιο βαρὺς κύβος ἄμματος ἄκρου·
καί ῥ᾽ ἡ μὲν ζωῇ ἐναλίγκιος ἐν ῥοθίοισιν
ἑλκομένη θήλεια τιταίνεται ἐξ ἁλιῆος. 85
τέτρατος αὖ κύρτοιο βαθὺν δόλον ἀντίον ἕλκει
ἐγγύθεν· οἱ δ᾽ ὁρόωντες ἀολλέες ἰθὺς ἵενται
κραιπνὸν ἐπειγόμενοι βαλιοὶ σκάροι, ὄφρ᾽ ἐρύσωνται
ἑλκομένην, ἄκατον δὲ περιπροθέουσιν ἅπαντη,
οἴστρῳ θηλυμανεῖ βεβιημένοι· οἱ δ᾽ ἐλάτῃσι 90
νῆα κατασπέρχουσιν ὅσον σθένος· οἱ δ᾽ ἐφέπονται
ἐσσυμένως, τάχα δέ σφι πανύσταλος ἔπλετ᾽ ἀρωγή.
οὔτε γὰρ ἀγρομένους τε καὶ ἄσχετα μαιμώοντας

θηλείης ἐπὶ λύσσαν ἴδῃ νόος ἀσπαλιῆος,
ἐν κύρτῳ κατέθηκεν ὁμοῦ λίθον ἠδὲ μόλιβδον, 95
ὃς σκάρον ἐμβαρύθων εἴσω σπάσεν· οἱ δ' ἄρ' ὁμαρτῇ,
ὡς ἴδον, ὡς ἐκέχυντο παραφθαδὸν, ἄϊδος ἕρκος
πλεκτὸν ἐπισπεύδοντες, ἐπειγομένοις δὲ λόχοισι
στείνονται προβολαί τε λύγων καὶ χάσμα πυλάων
ἀργαλέον· τοῖοι γὰρ ἐπισπέρχουσι μύωπες. 100
ὡς δὲ ποδωκείης μεμελημένοι ἄνδρες ἀέθλων,
στάθμης ὁρμηθέντες ἀπόσσυτοι, ὠκέα γυῖα
προπροτιταινόμενοι, δολιχὸν τέλος ἐγκονέουσιν
ἐξανύσαι· πᾶσι δὲ πόνος νύσσῃ τε πελάσσαι,
νίκης τε γλυκύδωρον ἑλεῖν κράτος, ἔς τε θύρετρα 105
ἆξαι, καὶ κάρτος ἀέθλιον ἀμφιβαλέσθαι·
τόσσος ἔρως καὶ τοῖσιν ἐς ἄϊδος ἡγεμονεύει
ἐσθορέειν κευθμῶνας ἀνοστήτοιο λόχοιο.
κύντατα δ' ἐς φιλότητα καὶ ὕστατον οἶστρον ἰόντες,
αὐτόμολοι πιμπλᾶσιν ἐφίμερον ἀνδράσιν ἄγρην. 110
ἄλλοι δ' αὖ θήλειαν ἔσω κύρτοιο κελαινοῦ
ζωὴν ἐγκαθιέντες ὑπὸ σπιλάδεσσι τίθενται
κείναις, ᾗσι μέλει γλαγόεις σκάρος· οἱ δ' ὑπ' ἔρωτος
αὔρῃ θελγόμενοι φιλοτησίῃ ἀμφαγέρονται,
ἀμφί τε λιχμάζουσι, καὶ ἐξερέουσιν ἁπάντῃ 115
μαιόμενοι κύρτοιο κατήλυσιν· αἶψα δ' ἵκοντο
εἰσίθμην εὐρεῖαν ἀνέκβατον ἕρκος ἔχουσαν,
ἐν δ' ἔπεσον μάλα πάντες ὁμιλαδὸν, οὐδέ τι μῆχος
ἐκδῦναι, στυγερὴν δὲ πόθων εὕραντο τελευτήν.
ὡς δέ τις οἰωνοῖσι μόρον δολόεντα φυτεύων, 120
θήλειαν θάμνοισι κατακρύπτει λασίοισιν
ὄρνιν ὁμογλώσσοιο συνέμπορον ἠθάδα θήρης·
ἡ δὲ λίγα κλάζει ξουθὸν μέλος, οἱ δ' ἀΐοντες
πάντες ἐπισπέρχουσι, καὶ ἐς βρόχον αὐτοὶ ἵενται,
θηλυτέρης ἐνοπῇσι παραπλαγχθέντες ἰωῆς· 125
τοῖς κεῖνοι κύρτοιο πέσον λαγόνεσσιν ὁμοῖοι.
Τοίην δ' αὖ κεφάλοισιν ἔρως περιβάλλεται ἄτην.
καὶ γὰρ τοὺς θήλεια παρήπαφεν ἐν ῥοθίοισιν

ἑλκομένη· θαλερὴ δὲ πέλει λιπόωσά τε γυῖα·
ὧδε γὰρ εἰσορόωντες ἀπείρονες ἀμφαγέρονται. 130
κάλλεϊ δ' ἐκπάγλως βεβιημένοι οὐκ ἐθέλουσι
λείπεσθαι· πάντῃ δὲ πόθων ἴυγγες ἄγουσι
θαλπομένους, εἰ καί σφιν ἀνάρσιον ἡγεμονεύοις
χέρσον ὑπεξερύων θῆλυν δόλον· οἱ δ' ἐφέπονται
ἀθρόοι, οὔτε δόλων μεμνημένοι, οὔθ' ἁλιήων. 135
ἀλλ' ὥς ἠΐθεοι περικαλλέος ὄμμα γυναικὸς
φρασσάμενοι, πρῶτον μὲν ἀποσταδὸν αὐγάζονται
εἶδος ἀγαιόμενοι πολυήρατον, ἄγχι δ' ἔπειτα
ἤλυθον, ἐκ δ' ἐλάθοντο, καὶ οὐκέτι κεῖνα κέλευθα
ἔρχονται τὰ πάροιθεν, ἐφεσπόμενοι δὲ γάνυνται 140
θελγόμενοι λιαρῇσιν ὑπὸ ῥιπῇς Ἀφροδίτης·
ὣς κείνων οἰστρηδὸν ἐπόψεαι ὑγρὸν ὅμιλον
εἱλομένων· τάχα δέ σφιν ἀπεχθέες ἦλθον ἔρωτες.
αἶψα γὰρ ἀμφίβληστρον ἀνὴρ εὐεργὲς ἀείρας,
κόλπον ἐπιπροέηκε, καὶ ἄσπετον ἔσπασε θήρην, 145
ῥηϊδίως ἄψισι περίσχετον ἀμφικαλύψας.

Σηπίαι αὖ δυσέρωτες ἐπὶ πλέον ἔδραμον ἄτης.
οὐ γὰρ τοῖς οὐ κύρτον ὀλέθριον, οὔτε λίνοιο
ἀμφιβολὰς ἐφέηκαν ἁλίστονοι ἀγρευτῆρες,
ἀλλ' αὔτως ἐρύουσιν ἀναψάμενοι μίαν οἴην 150
ἐν ῥοθίοις· αἱ δ' εὖτ' ἂν ἀπόπροθεν ἀθρήσωσιν,
αἶψα μάλ' ἀντιόωσι, περιπλέγδην δ' ἐνέχονται
ἐμφῦσαι σπείρῃσιν, ἅτε ξείνηθεν ἰδοῦσαι
παρθενικαὶ δηναιὸν ἀδελφεὸν, ἢ γενετῆρα
ἤπιον ἐν μεγάροισιν ἀπήμονα νοστήσαντα, 155
ἠὲ νέον ζεύγλῃσιν ὑπ' εὐναίης Ἀφροδίτης
κούρη ληϊσθεῖσα γάμων εὐαγρέϊ δεσμῷ,
νυμφίον ἀμφέπλεξεν, ἐπ' αὐχένι πάννυχα δεσμὰ
ἀργεννοῖς ἑκάτερθε βραχίοσι γυρώσασα·
ὣς τότε κερδαλέαι περὶ σηπίαι εἱλίσσονται 160
ἀλλήλαις· οὐδέ σφι μεθίεται ἔργον ἔρωτος,
εἰσόκεν ἐξερύσωσιν ἐπὶ σκάφος ἀσπαλιῆες·
αἱ δ' ἔτι συμπεφύασι, πόθῳ δ' ἅμα πότμον ἕλοντο.

τὰς μὲν καὶ κύρτοισι παρήπαφον εἴαρος ὥρῃ.
κύρτους γὰρ σκιάσαντες ὑπὸ πτόρθοισι μυρίνης, 165
ἢ κομάρου πετάλοισι τεθηλόσιν, ἠὲ καὶ ἄλλῃ
λάχνῃ, ἐπ' ἠϊόνεσσι πολυψαμάθοισιν ἔθηκαν.
αἱ δ' ἅμα μὲν γενεῆς κεχρημέναι ἠδὲ καὶ εὐνῆς,
κύρτον ἔσω σπεύδουσι, καὶ ἥμεναι ἐν πετάλοισιν,
αὐτοῦ μὲν παύσαντο πόθου, παύσαντο δὲ δειλῆς 170
ζωῆς, ἀγρευτῆρσιν ἀνελκόμεναι πινυτοῖσιν.

Ἔξοχα δ' ἐκ πάντων νεπόδων ἀλγεινὸν ἔρωτα
κόσσυφος ἀθλεύει· κίχλης δ' ἐπιδαίεται ἦτορ,
οἴστρῳ τε, ζήλῳ τε, βαρύφρονι δαίμονι, θύων.
κοσσύφῳ οὔτ' εὐνὴ μία σύννομος, οὐ δάμαρ οἴη, 175
οὐ θάλαμος, πολλαὶ δ' ἄλοχοι, πολλαὶ δὲ χαράδραι
κεκριμέναι κεύθουσιν ἐφέστια λέκτρα γυναικῶν·
τῇσιν ἀεὶ πᾶν ἦμαρ ὑπὸ γλαφυροῖσι μυχοῖσι
κίχλαι ναιετάουσιν, ἀλίγκιαι ἀρτιγάμοισι
νύμφαις, ἃς οὐκ ἄν τις ἴδοι θαλάμοιο πάροιθεν 180
ἐρχομένας· ἐν δέ σφι γαμήλιος αἴθεται αἰδώς·
ὣς αἵγ' ἐνδόμυχοι θαλάμων ἔντοσθεν ἑκάστη
αἰεὶ δηθύνουσιν, ὅπῃ πόσις αὐτὸς ἀνώγει.
κόσσυφος αὖ πέτρῃσι παρήμενος οὔποτε λείπει,
αἰὲν ἔχων φυλακὴν λεχέων ὕπερ, οὐδέ ποτ' ἄλλῃ 185
τέτραπται, πᾶν δ' ἦμαρ ἑλίσσεται, ἄλλοτε ἄλλους
παπταίνων θαλάμους, καί οἱ νόος οὐκ ἐπὶ φορβὴν
στέλλεται, οὔτε τιν' ἄλλον ἔχει πόνον, ἀλλ' ἐπὶ νύμφαις
μοχθίζει δύσζηλος ἀειφρούροισι πόνοισι·
νύκτι δέ οἱ βρώμης τε μέλει, καὶ παύεται ἔργων 190
τυτθὸν ὅσον φυλακῆς ἀζηχέος. ἀλλ' ὅτε κίχλαι
ὃν τόκον ὠδίνουσιν, ὁ δ' ἄσχετα τῆμος ἀΐσσει
ἀμφιπεριτρομέων, ἐπὶ δ' ἔρχεται ἄλλοτε ἄλλην
εἰς ἄλοχον, μέγα δή τι περιτρομέοντι ἐοικὼς
ὠδίνων. οἷον δὲ μετὰ φρεσὶν ἄχθος ἀλύει 195
μήτηρ, τηλυγέτοιο θοὴν ὠδῖνα θυγατρὸς
πρωτολεχοῦς φρίσσουσα· τὸ γὰρ μέγα δεῖμα γυναικῶν·
αὐτὴν δ' οὔτι χέρειον ἱκάνεται εἰλειθυίης.

κῦμα πόνων, πάντῃ δὲ δι' ἐκ θαλάμων δεδόνηται
εὐχομένη, στενάχουσα, μετήορον ἦτορ ἔχουσα, 200
εἰσόκε λυσιπόνοιο βοῆς ἔντοσθεν ἀκούσῃ·
ὡς ὁ περιτρομέων ἀλόχοις μέγα δαίεται ἦτορ.
τοῖόν που λεχέων αἰὼ νόμον ἐντύνεσθαι
Ἀσσυρίους, οἱ Τίγριν ὑπὲρ πόρον ἄστε' ἔχουσι,
Βάκτρων τ' ἐνναετῆρας, ἑκηβόλον ἔθνος ὀϊστῶν. 205
καὶ γὰρ τοῖς πλεόνες τε γαμήλια λέκτρα γυναῖκες
κεκριμένα μετέπουσι, καὶ εὐνάζονται ἅπασαι,
νύκτας ἀμειβόμεναι· μετὰ δέ σφισι κέντρον ὀπηδεῖ
ζήλου ἀνιαροῖο, περὶ ζήλῳ δ' ὀλέκονται,
αἰὲν ἐπ' ἀλλήλοισι βαρὺν θήγοντες ἄρηα. 210
ὡς οὐδὲν ζήλοιο κακώτερον ἀνδράσιν ἄλγος
ἐντρέφεται, πολλοὺς δὲ γόους, πολλὰς δὲ τίθησιν
οἰμωγάς· λύσσης γὰρ ἀναιδέος ἐστὶν ἑταῖρος·
λύσσῃ δ' ἀσπασίως ἐπιμίσγεται, ἐς δὲ βαρεῖαν
ἄτην ἐξεχόρευσε, τέλος δέ οἱ ἔπλετ' ὄλεθρος· 215
ὃς καὶ τὸν δύστηνον ὑπήγαγε κόσσυφον ἄτῃ
δμηθῆναι, χαλεπῆς δὲ γάμων ἤντησεν ἀμοιβῆς.
εὖτε γὰρ ἀθρήσῃ σπιλάδων ἐπιδινεύοντα
ἰχθὺν ἀσπαλιεύς, ἀλόχου πέρι μόχθον ἔχοντα,
ἀγκίστρῳ κρατερῷ περιβάλλεται ὅττι τάχιστα 220
καρῖδα ζώουσαν, ἐπ' ἀγκίστροιο δ' ὕπερθε
βριθὺς ἀνήρτηται μολίβου κύβος· αὐτὰρ ὁ λάθρῃ
πρὸς πέτραις ἀφέηκε βαρὺν δόλον, ἐγγύθι δ' αὐτῶν
δινεύει θαλάμων· ὁ δ' ἐσέδρακεν, αἶψα δ' ὀρινθεὶς
ὡρμήθη, καρῖδα δόμων ἔντοσθεν ἱκάνειν 225
ἐλπόμενος λεχέεσσιν ἀνάρσιον ἠδ' ἀλόχοισιν.
αἶψα δ' ἐπιθύσας ὁ μὲν ἔλπεται ἐν γενύεσσι
τίνυσθαι καρῖδος ἐπήλυσιν, οὐδ' ἐνόησεν
ὃν μόρον ἀμφιχανών· ἁλιεὺς δέ μιν αἶψα δοκεύσας
χαλκείαις ξυνέπειρεν ἀνακρούων γενύεσσιν, 230
εἴρυσέ τ' ἀσχαλόωντα, καὶ ὕστατον ἀσπαίροντα.
καί πού μιν τοίῃσιν ἐνίπαπε κερτομίῃσιν·
ἤδη νῦν ἀλόχους τε περιφρούρευε φυλάσσων,

ὦ τάλαν, ἐν θαλάμοις τε μένων ἐπιτέρπεο νύμφαις.
οὐ γάρ τοι μία κύπρις ἐφήνδανεν, οὐδὲ μί' εὐνὴ, 235
ἀλλὰ μάλ' ἐν τόσσῃσιν ἀγάλλεο μοῦνος ἀκοίτης
εὐναῖς· ἀλλ' ἴθι δεῦρο, γάμος δέ τοί ἐστιν ἑτοῖμος,
νυμφίε, χερσαίοιο πυρὸς λευκάμπυκος αὐγή.
τοιάδε που νείκεσσε καὶ οὐκ ἀΐοντι πιφαύσκων.
κίχλαι δ', εὖτε θάνῃ φρουρὸς πόσις, ἐκτὸς ἰοῦσαι 240
πλάζονται θαλάμων, ξυνὸν δ' ἕλον ἀνέρι πότμον.
  Καὶ μὲν δὴ φιλότητι καὶ ἀλλήλων ἐπαρωγῇ
ὄλλυνται γαλεοί τε κύνες, καὶ φῦλα κελαινῶν
κεντροφόρων. λευκὸς μὲν ἐπ' ἀγκίστρῳ πεπέδηται
ἰχθὺς, ἀσπαλιεὺς δὲ κιὼν ὅθι πηλὸς ἀϊδνὴς 245
ἐμβύθιος δολιχῇσιν ὑφίζεται ὀργυιῇσιν,
ἄγκιστρον καθέηκε, θοῶς δέ τις ἔσπασεν ἄτην
ἀντιάσας· ὁ μὲν αὐτίκ' ἀνέλκεται· οἱ δέ μιν ἄλλοι
φρασσάμενοι μάλα πάντες ἀολλέες ἐγγὺς ἕπονται,
ὄφρ' αὐτὴν ἐπὶ νῆα καὶ ἀγρευτῆρας ἵκωνται. 250
δὴ τότε τοὺς μὲν ἕλοις ὑποχῆς περιηγέϊ κύκλῳ,
τοὺς δὲ σιδηρείοισι καταίγδην στυφελίζων
αἰχμαῖς τριγλώχισι, καὶ ἀλλοίοισι δόλοισιν.
οὐ γὰρ πρὶν φεύγουσιν ἀπότροποι, εἰσόκ' ἑταῖρον
ἑλκόμενον λεύσσωσιν, ὁμοῦ δ' ἐθέλουσιν ὀλέσθαι. 255
οἷον δ' ἀρτιφάτου παιδὸς νέκυν ἐκ μεγάροιο
τύμβον ἐς ἀμφίκλαυτον ἑοὶ στέλλουσι τοκῆες
τηλυγέτου, τῷ πολλὰ μάτην περιμοχθήσωσι·
δρυπτόμενοι δ' ὀδύνῃσι τέκος περικωκύοντες
ἠρίῳ ἐμπεφύασι, καὶ οὐκ ἐθέλουσι μέλαθρα 260
νοστῆσαι, ξυνῇ δὲ θανεῖν δυσπενθέϊ νεκρῷ·
ὣς οἵγ' οὐκ ἐθέλουσιν ἀνελκομένοιο λιπέσθαι,
εἰσόκεν αὐτὸν ὄλεθρον ὑπ' ἀγρευτῆρσιν ὄλωνται.
  Ἄλλους δὲ ξεινός τε καὶ οὐκ ἐνδήμιος ἅλμης
εἷλεν ἔρως, χερσαῖον ἐπ' ἰχθύσιν οἶστρον ἐγείρων 265
ἔξαλον· ἀλλοδαπῆς φιλίης βέλος οἷον ἱκάνει
πουλύποδας, σαργῶν τε γένος πέτρῃσιν ἑταῖρον·
ἤτοι πουλύποδες μὲν Ἀθηναίης φιλέουσιν

ἔρνεα, καὶ θαλλοῖσιν ἐπὶ γλαυκοῖσιν ἔρωτα
ἔσπασαν· ἦ μέγα θαῦμα πόθῳ φρένα δενδρήεντι 270
ἕλκεσθαι, λιπαροῦ τε φυτοῦ πτόρθοισι γάνυσθαι.
ἔνθα γὰρ ἀγλαόκαρπος ἁλὸς σχεδόν ἐστιν ἐλαίη,
γείτοσιν ἐν γούνοισιν ἐπακταίη τεθαλυῖα,
κεῖθι δὲ πουλύποδος νόος ἕλκεται, ἠΰτ᾽ ἐπ᾽ ἴχνος
Κνωσσίου εὐρίνοιο κυνὸς μένος, ὅστ᾽ ἐν ὄρεσσι 275
θηρὸς ἀνιχνεύει σκολιὴν βάσιν ἐξερεείνων
ῥινὸς ὑπ᾽ ἀγγελίῃ νημερτέϊ, καί τέ μιν ὦκα
μάρψε, καὶ οὐκ ἐμάτησεν, ἑὸν δ᾽ ἐπέλασσεν ἄνακτα·
ὣς καὶ τηλεθόωσαν ἄφαρ μάθεν ἐγγὺς ἐλαίην
πουλύπος, ἐκδύνει δὲ βυθῶν, καὶ γαῖαν ἀνέρπει 280
καγχαλόων, πρέμνοισι δ᾽ Ἀθηναίης ἐπέλασσεν.
ἔνθ᾽ ἤτοι πρῶτον μὲν ἀγαλλόμενος περὶ ῥίζης
πυθμένας εἱλεῖται στρωφώμενος, ἠΰτε κοῦρος,
ὅστε νέον προμολοῦσαν ἑὴν τροφὸν ἀμφαγαπάζει,
ἀμφὶ δέ οἱ πλέκεται, κόλποις δ᾽ ἐπὶ χεῖρας ἀείρει, 285
ἱμείρων δειρήν τε καὶ αὐχένα πηχύνασθαι·
ὣς ὁ περὶ πρέμνοισιν ἑλίσσεται ἔρνεϊ χαίρων.
ἔνθεν ἔπειτ᾽ ἄκρῃσιν ἐρειδόμενος κοτύλῃσιν
ὑψόσ᾽ ἀνερπύζει λελιημένος, ἀμφὶ δὲ χαίτας
πτύσσεται, ἄλλοτε ἄλλον ἔχων κλάδον, οἷά τις ἀνὴρ 290
νοστήσας ξείνηθεν ἑοὺς ἀσπάζεθ᾽ ἑταίρους
ἀθρόον ἀντιόωντας, ἑλισσόμενος περὶ δειρήν.
ἢ ὥστε βλωθρῇσιν ἑλίσσεται ἀμφ᾽ ἐλάτῃσιν
ὑγρὸς ἕλιξ κισσοῖο, τιταινόμενος δ᾽ ἀπὸ ῥίζης
ἑρπύζει, πάντῃ δὲ περιρρέει ἀκρεμόνεσσιν· 295
ὣς ὅγε γηθόσυνος λιπαροὺς περιβάλλετ᾽ ἐλαίης
ὅρπηκας, κυνέοντι πανείκελος· ἀλλ᾽ ὅτ᾽ ἔρωτος
λωφήσῃ, πάλιν αὖτις ἁλὸς μετὰ κόλπον ἀφέρπει,
πλησάμενος φιλότητος ἐλαιηροῦ τε πόθοιο.
τοῦ δή μιν καὶ ἔρωτος ἕλε δόλος, ὡς ἐδάησαν 300
ἰχθυβόλοι. θαλλοὺς γὰρ ὁμοῦ δήσαντες ἐλαίης
ὅ τι μάλ᾽ εὐφυέας, μόλιβον μέσον ἐγκατέθηκαν,
ἐκ δ᾽ ἀκάτου σύρουσιν· ὁ δ᾽ οὐκ ἀμέλησεν ἐλαίης

πουλύπος, ἀλλ' ἤϊξε, καὶ ἀμφέπλεξεν ἑταίρους
πτόρθους· οὐδ' ἔτ' ἔπειτα καὶ ἑλκόμενός περ ἐς ἄγρην, 305
δεσμὰ πόθων ἀνίησιν, ἕως ἔντοσθε γένηται
νηός· ὁ δ' οὐκ ἤχθηρε καὶ ὀλλύμενός περ ἐλαίην.
Σαργοὶ δ' αἰγείοισι πόθοις ἐπὶ θυμὸν ἔχουσιν·
αἰγῶν δ' ἱμείρουσιν, ὀρειαύλοις δὲ βοτοῖσιν
ἐκπάγλως χαίρουσιν καὶ εἰνάλιοί περ ἐόντες. 310
ἦ σέβας οὐκ ἐπίελπτον, ὁμόφρονα φῦλα τετύχθαι
ἀλλήλοις ὀρέων τε πάγους χαροπήν τε θάλασσαν.
εὖτε γὰρ αἰγονομῆες ἐπὶ ῥηγμῖνα ἄγωσι
μηκάδας, ἐν δίνῃσι λοεσσομένας ἁλίῃσιν
ἔνδιους, ὅτε θερμὸς ὀλύμπιος ἵσταται ἀστὴρ, 315
οἵδε τότε βληχήν τε παρακταίην ἀΐοντες,
αὐδήν τ' αἰπολίων βαρυηχέα, πάντες ὁμαρτῇ,
καὶ νωθεῖς περ ἐόντες, ἐπειγόμενοι φορέονται
σαργοὶ, καὶ θρώσκουσιν ἐπ' ἀνδήροισι θαλάσσης
γηθόσυνοι, κεραὸν δὲ περισαίνουσιν ὅμιλον, 320
ἀμφί τε λιχμάζουσι, καὶ ἀθρόοι ἀμφιχέονται
πυκνὰ κατασκαίροντες· ἔχει δέ τε θαῦμα νομῆας
πρωτοδαεῖς· αἶγες δὲ φίλον χορὸν οὐκ ἀέκουσαι
δέχνυνται· τοὺς δ' οὔτις ἔχει κόρος εὐφροσυνάων.
οὐ τόσον ἐν σταθμοῖσιν ἐπηρεφέεσσι νομήων 325
μητέρας ἐκ βοτάνης ἔριφοι περικαγχαλόωντες
πολλῇ γηθοσύνῃ τε φιλοφροσύνῃ τε δέχονται,
ἦμος ἅπας περὶ χῶρος ἀγαλλομένῃσιν ἰωῇς
νηπιάχων κέκληγε, νόος δ' ἐγέλασσε βοτήρων·
ὡς κεῖνοι κεραῇσι περιστέρχουσ' ἀγέλῃσιν. 330
εὖτ' ἂν δ' εἰναλίων μὲν ἄδην ἴσχωσι λοέτρων,
αἱ δὲ πάλιν στείχωσιν ἐς αὔλια, δὴ τότε σαργοὶ
ἀχνύμενοι μάλα πάντες ἀολλέες ἐγγὺς ἕπονται,
κύματος ἀκροτάτοιο γέλως ὅθι χέρσον ἀμείβει.
ὡς δ' ὅτε τηλύγετον μήτηρ γόνον, ἢ καὶ ἀκοίτην 335
εὐνέτις, ἀλλοδαπὴν τηλέχθονα γαῖαν ἰόντα
ἀχνυμένη στέλλῃσι, νόος δέ οἱ ἔνδον ἀλύει,
ὅσση οἱ μεσσηγὺς ἁλὸς χύσις, ὅσσα τε κύκλα

μηνῶν· ἀκροτάτοισι δ' ἐπεμβαίνουσα θαλάσσης
κύμασι δακρυόεσσαν ὑπὸ στόμα γῆρυν ἵησι, 340
σπεύδειν λισσομένη, καί μιν πόδες οὐκέτ' ὀπίσσω
ἱεμένην φορέουσιν, ἔχει δ' ἐπὶ πόντον ὀπωπάς·
ὣς κείνους καί κέν τις ὑπ' ὄμμασι δάκρυα φαίη
στάζειν, οἰωθέντας ἐλαυνομένων πάλιν αἰγῶν.
σαργὲ τάλαν· τάχα γάρ σε κακὸν πόθον αἰπολίοισι 345
φημὶ συνοίσεσθαι· τοῖος νόος ἀσπαλιήων
εἰς ἀπάτην καὶ κῆρα τεοὺς ἔτρεψεν ἔρωτας.
πέτρας μὲν κείνας τεκμαίρεται ἐγγύθι γαίης
πρῶτον ἀνὴρ διδύμοισιν ἀνισταμένας κροτάφοισιν
ἐγγύθεν, αἳ στεινωπὸν ἁλὸς διὰ χῶρον ἔχουσιν, 350
αἰθέρος ἀκλίνεσσι διαυγέας, αἷς ἔνι σαργοὶ
πολλοὶ ναιετάουσιν, ὁμόκλιτον αὖλιν ἔχοντες·
ἔξοχα γὰρ πυρσοῖσιν ἐπ' ἠελίοιο γάνυνται.
ἐνθάδ' ἀνὴρ μελέεσσιν ἐφεσσάμενος δέρος αἰγὸς,
δοιὰ κέρα κροτάφοισι περὶ σφετέροισιν ἀνάψας, 355
στέλλεται ὁρμαίνων νόμιον δόλον, ἐς δ' ἅλα βάλλει
κρείασιν αἰγείοισιν ὁμοῦ κνίσσῃ τε λιπήνας
ἄλφιτα· τοὺς δ' ὀδμή τε φίλη, δολόεσσά τ' ὀπωπὴ,
φορβή τ' εὐδώρητος ἐφέλκεται, οὐδέ τιν' ἄτην
ἐν φρεσὶν ὁρμαίνουσιν, ἀγαλλόμενοι δὲ μένουσιν 360
αἰγὶ περισαίνοντες ἐοικότα δήϊον ἄνδρα.
δύσμοροι, ὡς ὀλοοῖο τάχ' ἀντιόωσιν ἑταίρου,
οὐ φρεσὶν αἰγείῃσιν ἀρηρότος· αὐτίκα γάρ σφιν
ῥάβδον τε κραναὴν ὁπλίζεται, ἠδὲ λίνοιο
ὁρμιὴν πολιοῖο, βάλε δ' ὑπὲρ ἀγκίστροιο 365
χηλῆς αἰγείης κρέας ἔμφυτον· οἱ μὲν ἐδωδὴν
ἐσσυμένως ἥρπαξαν, ὁ δ' ἔσπασε χειρὶ ταχείῃ
αὖ ἐρύων· εἰ γάρ τις ὀΐσσεται ἔργα δόλοιο,
οὐκ ἂν ἔτ' ἐμπελάσειε, καὶ εἰ λασιότριχας αὐτὰς
αἶγας ἄγοι, φεύγουσι δ' ἀποστύξαντες ὁμαρτῇ 370
καὶ μορφὴν, καὶ δαῖτα, καὶ αὐτῆς ἔνδια πέτρης.
εἰ δὲ λάθοι, καὶ κραιπνὸν ἔχοι πόνον, οὔ κε τις ἄγρης
λειφθείη, πάντας δὲ δαμάσσεται αἰγὸς ὀπωπή.

Ἄλλος δ᾽ αὖ σαργοῖσι μέλει πόθος εἴαρος ὥρῃ
ἀλλήλων, εὐνῆς δὲ γάμων πέρι δηριόωνται. 375
πολλαῖς δ᾽ εἷς ἀλόχοις περιμάρναται· ὃς δέ κεν ἀλκῇ
νικήσῃ, πάσῃσιν ἐπάρκιος ἔπλετ᾽ ἀκοίτης·
πέτρας δ᾽ εἰσελάει θῆλυν στόλον. ἔνθ᾽ ἁλιῆες
κύρτον ἐτεχνήσαντο βαθὺν περιηγέα πάντῃ·
τὸν δὲ φυτῶν λάχνῃσι περὶ στόμα πάντα πύκασσαν, 380
μύρτων, ἢ δάφνης εὐώδεος, ἠέ τευ ἄλλου
πτόρθοισι θαλεροῖσιν ἐπισταμένως σκιάσαντες.
τοὺς δ᾽ οἶστρος ποτὶ μῶλον ἐπώρορεν εὐνητῆρας
μάρνασθαι, πολλὴ δὲ γαμήλιος ἵστατ᾽ ἐνυώ.
ἀλλ᾽ ὅτ᾽ ἀριστεύσας τις ἕλῃ κράτος, αὐτίκα πέτρην 385
παπταίνει γλαφυρὴν, ἀλόχοις δόμον, ἐς δ᾽ ἴδε κύρτον
κείμενον, εὐφύλλοισιν ἐπηρεφέ᾽ ἀκρεμόνεσσιν,
ἔνθ᾽ ἐλάει νυμφεῖον ἑὸν χορόν· αἱ μὲν ἔπειτα
κύρτον ἔσω δύνουσιν, ὁ δ᾽ ἔκτοθι πάντας ἐρύκει
ἄρσενας, οὐδέ τιν᾽ ἄλλον ἐᾷ νύμφῃσι πελάσσαι. 390
ἀλλ᾽ ὅταν ἐμπλήσῃ πλεκτὸν δόλον, ὕστατος αὐτὸς
ἐς θάλαμον προὔτυψεν, ἀνέκβατον ἄϊδος εὐνήν.
ὡς δ᾽ ὅτε μηλονόμος τις ἀνὴρ βοτάνηθεν ἐλαύνων
εἰροπόκους ἀγέλας ἀνάγει πάλιν, ἐν δὲ θυρέτροις
ἱστάμενος σταθμοῖο νόῳ πεμπάζεται οἰῶν 395
πληθὺν, εὖ διέπων, εἴ οἱ σόα πάντα πέλονται,
πώεσι δ᾽ εἰλομένοισι περιπλήθουσα μὲν αὐλὴ
στείνεται, ὑστάτιος δὲ μετὰ σφίσιν ἔσσυτο ποιμήν·
ὣς αἱ μὲν προπάροιθεν ἔσω κοίλοιο μυχοῖο
θηλύτεραι κατέδυσαν, ὁ δ᾽ ὕστερος ἔνθορ᾽ ἀκοίτης, 400
δειλαίῃς ἅμα δειλὸς ἐπισπεύδων ἀλόχοισι.
τοῖα μὲν ἐν νεπόδεσσιν ἔρως ἐστήσατ᾽ ἄεθλα·
τοίαις δ᾽ ἐξαπάτῃσιν ἐρωμανέεσσιν ὄλοντο.

Ἵππουροι δ᾽ ὅτε κέν τι μετ᾽ οἴδμασιν ἀθρήσωσι
πλαζόμενον, τῷ πάντες ἀολλέες ἐγγὺς ἕπονται· 405
ἔξοχα δ᾽ ὁππότε νῆα διαρραισθεῖσαν ἀέλλαις,
αἰνὰ Ποσειδάωνος ἀμειλίκτοιο τυχοῦσαν,
δασσάμενον μέγα κῦμα διακριδὸν ἄλλοθεν ἄλλα

δῶρα φέρει λώβῃσι πολυσχιδέεσσι λυθέντα.
τῆμος δ' ἱππούρων ἀγέλαι πινάκεσσι θεούσαις 410
ἑσπόμεναι μεθέπουσιν· ὁ δ' ἐγκύρσας ἁλιήων
πολλὴν ῥηϊδίως ἄγρην ἕλεν, ἠδ' ἀμέγαρτον.
ἀλλὰ τὸ μὲν ναύτῃσιν ἀλεξήσειε Κρονίων
ἐμβύθιος, νῆες δὲ διὰ πλατὺ κῦμα θέοιεν
αὔραις εὐκήλοισιν ἀπήμονες, ἠδ' ἀτίνακτοι, 415
φόρτον ἀμοιβαίοισι μετερχόμεναι καμάτοισιν.
ἱππούροις δ' ἀλλοῖα νοήματα τεχνήσασθαι
ἔστιν, ἀπημοσύνῃ δὲ νεῶν μεταβαινέμεν ἄγρην.

Συμφερτοὺς δονάκων φακέλους ἅμα γυρώσαντες
δίναις ἐγκατέθηκαν, ἔνερθε δὲ λᾶαν ἔδησαν 420
βριθὺν ὑφορμιστῆρα· τὰ μὲν μάλα πάντα καθ' ὕδωρ
ἀτρέμα δινεύουσι· φιλόσκια δ' αὐτίκα φῦλα
ἱππούρων ἀγεληδὸν ἀγείρεται, ἀμφὶ δὲ νῶτα
τερπόμενοι δονάκεσσιν ἀνατρίβουσι μένοντες.
τοῖς δὲ τότ' ἀσπαλιῆες ἐπιπλώουσιν ἑτοίμην 425
εἰς ἄγρην, ἄγκιστρα δ' ὑπ' εἴδασιν ὁπλίσσαντες
πέμπουσ', οἱ δ' ἐρύουσιν ἅμα σπεύδοντες ὄλεθρον.
ὡς δὲ κύνας βρώμῃσιν ἀνὴρ ἐπὶ μῶλον ὀρίνει
δινεύων μέσσοισιν ἑλώρια· τοὶ δ' ἐπὶ γαστρὶ
ἔξοχα μαργαίνοντες ὑποφθαδὸν ἅρπαγι λύσσῃ 430
ἀλλήλων προθέουσι, καὶ ἐς χέρα παπταίνουσιν
ἀνδρὸς, ὅπῃ ῥίψειεν· ἔρις δ' ἀναφαίνετ' ὀδόντων·
ὣς οἵγ' ἀγκίστροισιν ἐπαΐσσουσιν ἑτοίμως.
ῥηϊδίως δ' ἀγρευτὸν ἐρύσσεται ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ
κραιπνὸς ἐών· αὐτοὶ γὰρ ἐπισπεύδουσ' ἁλιήων 435
μᾶλλον, ὑπ' ἀφραδίῃσιν ἑὸν μόρον ἐγκονέοντες.

Τοίῃ ἐπιφροσύνῃ καὶ πομπίλοι ἀγρώσσονται·
καὶ γὰρ τοῖς ἶσον ἦτορ ἐπὶ σκιεροῖσι πόθοισι.

Τευθίσι δ' ἄτρακτόν τις ἀνὴρ ἐπιμηχανόῳτο,
ἐντύνων κλωστῆρι πανείκελον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ 440
πυκνὰ καταζεύξειεν ἀνακλίνων γενύεσσιν
ἄγκιστρ' ἀλλήλοισι παρασχεδὸν, οἷς ἔπι σῶμα
ποικίλον ἐμπείρειεν ἰουλίδος, ὕπτια χαλκοῦ

δήγματ' ἐπικρύπτων, γλαυκῆς δ' ἐπὶ βένθεσι λίμνης
τοῖον ἀναψάμενος σύρει δόλον· ἡ δ' ἐσιδοῦσα 445
τευθὶς ἐφωρμήθη τε, καὶ ἀμφιέπουσα πιέζει
ἰκμαλέοις θυσάνοις, ἐπάγη δ' ἐνὶ χείλεσι χαλκοῦ·
οὐδ' ἔτι καὶ μεμαυῖα λιπεῖν δύνατ', ἀλλ' ἀέκουσα
ἕλκεται, αὐτόπλεκτον ἑὸν δέμας ἀμφιβαλοῦσα.

Καὶ μέν τις λιμένεσσι παρ' ἀκλύστοισι θαλάσσης 450
ἄγρην ἐγχελύων τεχνήσατο κοῦρος ἀθύρων.
ἔντερον οἰὸς ἑλὼν περιμήκετον ἧκε καθ' ὕδωρ
ἐκτάδιον δολιχῇσιν ἀλίγκιον ὁρμιῇσιν.
ἡ δ' ἐσιδοῦσ' ἐπόρουσε, καὶ ἔσπασε· τὴν δὲ χανοῦσαν
ἔγνω, καὶ μήλειον ἄφαρ κύρτωσεν ἀϋτμῇ 455
ἔγκατον ἐμπνείων· τὸ δ' ἀνίσταται ἄσθματι λάβρῳ
οἰδαλέον, πλῆσε δὲ τιταινόμενον στόμα δειλῆς
ἐγχέλυος· πνοιῇ δὲ περιστένεται μογέουσα
ἀνδρομέῃ, δέδεται δὲ καὶ ἱεμένη περ ἀλύξαι,
εἰσόκεν οἰδαίνουσα, καὶ ἄσχετον ἀσθμαίνουσα 460
ὕψοσ' ἀναπλώσῃ, καὶ ὑπ' ἀγρευτῆρι γένηται.
ὡς δ' ὅτε τις πλείου πειρώμενος ἀμφιφορῆος
αὐλὸν ἔχων ἤρεισεν ὑπὸ στόμα φυσητῆρα,
ἄσθματι δ' αὖ ἐρύει μέθυος ποτὸν ἔμπαλιν ἕλκων
χείλεσιν ἀκροτάτοις· τὸ δ' ἀνατρέχει ἀνδρὸς ἀϋτμῇ· 465
ὣς αἵγ' ἐγχέλυες πνοιῆς ὕπο κυμαίνουσαι
ἕλκονται δολίοιο ποτὶ στόμα φυσητῆρος.

Ἔστι δέ τις νεπόδων δειλὸς καὶ ἄκικυς ὅμιλος,
ἀβληχρῆς ἀφύης ἀδινὸν γένος, αἳ καλέονται
ἐγγραύλεις· ἀγαθὴ δὲ βόσις πάντεσσιν ἔασιν 470
ἰχθύσιν· αἰεὶ δέ σφιν ἐνὶ φρεσὶ φύζα δέδηε·
πάντα δ' ὑποτρομέουσι, σὺν ἀλλήλαις δὲ χυθεῖσαι
σωρηδὸν μίμνουσι, καὶ ἀθρόαι ἐμπεφύασιν,
ἠΰτ' ἀναγκαίοιο βίην δεσμοῖο φέρουσαι·
οὐδέ κε μητίσαιο διάκρισιν εὑρέμεν ἐσμοῦ, 475
οὐδὲ λύσιν· τοῖον γὰρ ἐν ἀλλήλῃσιν ἔχονται.
πολλάκι μὲν καὶ νῆες ἐν ἕρμασιν ἠΰτ' ἔκελσαν
κείναις· πολλάκι δέ σφιν ἐνιπλήσσουσιν ἐρετμοῖς

κληΐδων ἐλατῆρες, ἐνέσχετο δ' ἱεμένη περ
κώπη, πετραίης ἅτε χοιράδος ἀντιτυχοῦσα. 480
καί πού τις βουπλῆγα βαρύστομον ἰθὺς ἀείρας
ἐγγραύλεις ἐτίναξε, καὶ οὐ διέκερσε σιδήρῳ
σῖφος ἅπαν, βαιὴν δ' ἀγέλης ἀπεδάσσατο μοῖραν.
καὶ τῆς μὲν κεφαλὴν πέλεκυς τάμε, τὴν δ' ἐκόλουσεν
οὐρῆς, τὴν δ' ἤμησε μέσην, τὴν δ' εἷλεν ἅπασαν. 485
αἱ δ' οὐδ' ὡς ἐλάθοντο, καὶ οὐκ ἀνέηκαν ἔχουσαι
δεσμὸν ἑόν· τοῖός τις ἐνὶ σφίσι γόμφος ἄρηρε.
καί κέν τις παλάμῃσιν, ἅτε ψαμάθοιο βαθείης,
ἀντιάσας, κείνῃσιν ἔπ' ἰχθύας ἀμήσαιτο.
τὰς δ' ὁπόταν φράσσωνται ἐπὶ σφίσι πεπληγυίας 490
ἰχθυβόλοι, κοίλῃσι περιπλύσσουσι σαγήναις
ἀσπασίως, πολλὴν δὲ ποτὶ ῥηγμῖνας ἄγουσιν
ἄγρην, νόσφι πόνοιο, καὶ ἄλγεα πάντ' ἀφύῃσιν
ἔν τ' ἀκάτους ἔπλησαν, ἐπ' ἠϊόσι δὲ βαθείαις
θημῶνας νήησαν ἀπειρεσίης χύσιν ἄγρης. 495
οἷον δ' ἐργατῖναι Δηοῦς πόνον ἐκτελέσαντες,
πνοιῆς χερσαίοις τε διακρίναντες ἐρετμοῖς,
καρπὸν ἐϋτροχάλοιο μέσον κατὰ χῶρον ἀλωῆς
πολλὸν ἐνηήσαντο, περιπλήθουσα δὲ πάντη
πυροδόκος στεφάνη λευκαίνεται ἔνδον ἀλωῆς· 500
ὣς τότ' ἀπειρεσίῃσι περιπληθὴς ἀφύῃσιν
ὀφρὺς ἀγχιάλου λευκαίνεται αἰγιαλοῖο.
Φῦλα δὲ πηλαμύδων ἐκ μὲν γένος εἰσὶ θαλάσσης
Εὐξείνου, θύννης δὲ βαρύφρονος εἰλείθυιαι.
κεῖναι γὰρ Μαιῶτις ὅπῃ ξυμβάλλεται ἅλμῃ 505
ἀγρόμεναι, λιμναῖον ὑπὸ στόμα καὶ δονακῆας
ὑψηλοὺς ὠδῖνος ἐπαλγέος ἐμνήσαντο.
καὶ τὰ μὲν ὅσσα κίχουσι μεταδρομάδην κατέδουσιν
ᾠά, τὰ δ' ἐν δονάκεσσι καὶ ἐν σχοίνοισι μένοντα
πηλαμύδων ἀγέλας ὥρῃ τέκεν· αἱ δ' ὅτε κῦμα 510
πρῶτον ἐπιψαίρωσι, πόροιό τε πειρήσωνται,
ξεῖνον ἁλὸς σπεύδουσι μετὰ πλόον, οὐδ' ἐθέλουσι
μίμνειν ἔνθ' ἐγένοντο, καὶ ἠβαιαί περ ἐοῦσαι.

Θρηΐκιος

Θρηΐκιος δέ τις ἐστὶν ἁλὸς μυχὸς, ὅντε βάθιστον
Φασὶ Ποσειδάωνος ἐνὶ κλήροισι τετύχθαι· 515
ἐκ τοῦ καί τε Μέλας κικλήσκεται, οὐδέ ἑ λάβροι
λίην, οὐδ' ὑπέροπλοι ἐπιθρώσκουσιν ἀῆται.
ἐν δ' ἄρα οἱ κευθμῶνες ὑποβρύχιοι πεφύασι
κοῖλοι, πηλώεντες, ἀθέσφατοι, οἷς ἔνι πολλὰ
τίκτεται, ἠβαιοῖσιν ὅσ' ἰχθύσι δαῖτας ὀφέλλει. 520
ἔνθα καὶ ἀρτιγόνοισι πέλει πρώτιστα κέλευθα
πηλαμύδων ἑσμοῖσιν, ἐπεὶ περιώσιον ἄλλων
εἰναλίων φρίσσουσι δυσαέα χείματος ὁρμήν·
χεῖμα δὲ πηλαμύδεσσιν ἀπαμβλύνει φάος ὄσσων.
ἔνθα δ' ἐν εὐρωποῖσιν ἁλὸς λαγόνεσσι πεσοῦσαι 525
αὔτως δηθύνουσιν, ἀεξόμεναι δὲ μένουσι
λαρὸν ἔαρ· τῇ δέ σφι καὶ ἵμερος ἄνεται εὐνῆς.
πλησάμεναι δὲ τόκοιο, παλίμποροι αὖτις ἵενται
πατρῷον μετὰ κῦμα, μόγον δ' ἀπὸ γαστρὸς ἔθεντο.

Τὰς δ' ἤτοι Μέλανος μὲν ὑπὲρ βαθὺ λαῖτμα πόροιο 530
Θρήϊκες ἀγρώσσουσιν ἀπηνέϊ χείματος ὥρῃ,
θήρην ἀργαλέην καὶ ἀτερπέα, δηϊότητος
θεσμὸν ὑφ' αἱματόεντα, καὶ ἄγριον αἶσαν ὀλέθρου.
ἔστι τις οὐ δολιχὴ μὲν, ἀτὰρ πάχος ὅττι μεγίστη,
μῆκος ὅσον πῆχυς, στιβαρὴ δοκίς· ἐν δέ οἱ ἄκρῃ 535
πολλὴ μὲν μολίβοιο χύσις, πολλαὶ δὲ σιδήρου
αἰχμαὶ τριγλώχινες ἐπασσύτεραι πεφύασι·
πεῖσμα δέ μιν περίμηκες ἐΰπλοκον ἀμφιβέβηκε.
δουρὶ δ' ἀναπλώσαντες, ἁλὸς πόρος ἔνθα βάθιστος,
ἐς βυθὸν ἠερόεντα κατακρεμὲς ἧκαν ἔνερθε 540
πυθμένος εἰλατίνου κρατερὸν σθένος· αἶψα δὲ ῥιπῇ
σπερχόμενον, μολίβῳ τε καταρρεπὲς ἠδὲ σιδήρῳ,
σεύεται ἐς νεάτης ῥίζας ἁλὸς, ἔνθ' ἀμενηναῖς
πηλαμύσι προὔτυψεν ἐν ἰλύσι πεπτηυίαις.
σὺν δ' ἕλε, σὺν δ' ἐτόρησεν ὅσον κίχε δειλὸν ὅμιλον. 545
οἱ δὲ θοῶς ἀνέρυσσαν ἐληλαμένας περὶ χαλκῷ,
παλλομένας ἐλεεινὰ σιδηρείης ὀδύνῃσι.
τὰς δέ τις εἰσορόων καί κεν θρασυκάρδιος ἀνὴρ

οἰκτεῖραι θήρης τε δυσαγρέος, ἠδὲ μόροιο.
τῆς μὲν γὰρ λαγόνεσσιν ἐλήλατο δουρὸς ἀκωκή, 550
τῆς δὲ κάρη ξυνέπειρε θοὸν βέλος, ἡ δ᾽ ὑπὲρ οὐρὴν
οὔτασται, νηδὺν δ᾽ ἑτέρης, ἄλλης δ᾽ ἕλε νῶτα
δριμὺς ἄρης, ἄλλη δὲ μέσον κενεῶνα πέπαρται·
οἰκτρὸν ἰδεῖν μογεροῖσιν ἐοικότα σώματα νεκροῖς.
ὡς δ᾽ ὁπότε, κρινθέντος ἐνυαλίοιο κυδοιμοῦ, 555
δουριφάτους κονίης τε καὶ αἵματος ἐξανελόντες
εὐνὴν ἐς πυρόεσσαν ἑοὶ στέλλουσιν ἑταῖροι
μυρόμενοι· τὰ δὲ πολλὰ καὶ αἰόλα σώμασι νεκρῶν
ἕλκεα, παντοῖαί τε βολαὶ πλήθουσιν ἄρηος·
ὣς καὶ πηλαμύδεσσιν ἐπιπρέπει ἕλκεα πάντη, 560
εἴδωλον πολέμοιο, φίλον γέ μεν ἀσπαλιεῦσιν.

Ἄλλοι δ᾽ αὖ κούφοισι λίνοις ἕλον ἔθνε᾽ ἀφαυρῶν
πηλαμύδων. αἰεὶ γὰρ ἀνὰ κνέφας, ὅ τι κεν ἅλμῃ
ἐμπίπτῃ, τρομέουσι, φόβον δ᾽ ὀρφναῖον ἔχουσιν·
ὄρφνῃ δ᾽ ἀγρώσσονται, ἀτυζόμεναι κατὰ βένθος. 565
δίκτυα γὰρ μάλα κοῦφα λίνων στήσαντες ἐλαφρῶν
κυκλόσε δινεύουσι, βίῃ θείνοντες ἐρετμῶν
νῶτον ἁλὸς, κοντοῖς δὲ καταιγδὴν κτυπέουσιν.
αἱ δ᾽ ὑπὸ μαρμαρυγῆς ταχυήρεος ἠδ᾽ ὁμάδοιο
φυζαλέαι θρώσκουσι, λίνου δ᾽ ἐς κόλπον ἵενται 570
ἀτρέμας ἑστηῶτος, ὀϊόμεναι σκέπας εἶναι,
νηπίαι, αἳ δύσποιο φόβῳ μόρον εἰσεπέρησαν.
ἔνθ᾽ οἱ μὲν σχοίνοισιν ἐπισπέρχουσ᾽ ἑκάτερθε,
δίκτυον ἐξερύοντες ἐπ᾽ ἠόνας· αἱ δ᾽ ὁρόωσαι
σχοίνους κινυμένας, ἀνεμώλια δείματ᾽ ἔχουσαι, 575
εἰλόμεναι πλήσσουσι, καὶ ἀθρόαι ἐσπείρηνται.
πολλὰ κεν ἀγραίοισι τότ᾽ ἀρήσαιτο θεοῖσι
δικτυβόλος, μήτ᾽ οὖν τι θορεῖν ἔκτοσθε λίνοιο,
μήτε τι κινύμενον δεῖξαι πόρον. ἣν γὰρ ἴδωνται
πηλαμύδες, τάχα πᾶσαι ὑπὲρ κούφοιο λίνοιο 580
ἐς βυθὸν ἀΐσσουσι, καὶ ἄπρηκτον λίπον ἄγρην.
εἰ δ᾽ οὔ σφι μακάρων τις ἁλιπλάγκτων νεμεσήσει,

πολλάκι καὶ τραφερῆς ὑπὲρ ἠόνος ἑλκυσθεῖσαι
ἔξαλοι, οὐκ ἐθέλουσι λιπεῖν λίνον, ἀλλ' ἐνέχονται
αὐτῇ μηρίνθῳ πολυδινέϊ πεφρικυῖαι. 585
ὧδε καὶ ἐν ξυλόχοισιν ὀρέστεροι ἀγρευτῆρες
εἷλον ἀναλκείην ἐλάφων εὐαγρέϊ τέχνῃ,
μηρίνθῳ στέψαντες ἅπαν δρίος· ἀμφὶ δὲ κούφων
ὀρνίθων δήσαντο θοὰ πτερά· ταὶ δ' ἐσορῶσαι
ἠλέματα πτώσσουσι κενὸν φόβον, οὐδὲ πελάσσαι 590
μαψιδίαις πτερύγεσσιν ἀτυζόμεναι μεμάασιν,
εἰσόκε θηρητῆρες ἐπαΐξαντες ἕλωσι.

Καὶ μέν τις δύσπλης ἁλίων εὐμήχανος ἔργων
νόσφι δόλου παλάμῃσιν ἐπαΐξας ἕλεν αὐταῖς
ἰχθῦς, ἠΰτε χέρσον ἀμειβόμενος πόρον ἅλμης, 595
σαργόν τε τρέσσαντα φόβῳ, δειλήν τε σκίαιναν·
σαργοὶ μὲν δύσαντες ἀολλέες ἐς μυχὸν ἅλμης
εἱλόμενοι πλήσσουσιν, ἐπ' ἀλλήλοις δὲ χέονται,
δόχμιοι ἀμφιπεσόντες, ἀναφρίσσουσι δ' ἀκάνθαις
νῶτα μετακλίνοντες, ἅτε σκολόπεσσιν ἁπάντη 600
φραξάμενοι πυκινοῖσι περίδρομον ἕρκος ἀλωῆς
ἀγρονόμοι, σίντῃσι μέγαν πόνον· οὐδέ κεν ἄν τις
ἐσβαίη· σκῶλοι γὰρ ἐρητύουσι κέλευθα·
ὣς κείνοις οὐκ ἄν τις ἐνιχρίμψειεν ἑτοίμως,
οὐδ' ἐπὶ χεῖρα βάλοι· περὶ γὰρ φρίσσουσι κελαιναὶ 605
πρόκροσσαι πυκινοῖσιν ὑπὸ σταλίκεσσιν ἄκανθαι.
ἀλλά τις ἰδμοσύνῃσιν ἀνὴρ ὑπὸ κεύθεα πόντου
ἐσσυμένως δύοιτο, περιφράζοιτο δὲ πάντῃ
σαργοὺς, ἔνθα κάρη τε καὶ οὐραίη κλίσις αὐτῶν·
χεῖρα δ' ὑπὲρ κεφαλῇσι βαλὼν, καθύπερθεν ἀκάνθας 610
ἦκα καταῤῥέζειεν, ἐπικλίνοι τε πιέζων·
οἱ δ' αὔτως μίμνουσιν ἀρηρότες ἀλλήλοισιν
ἀστεμφεῖς, προβολῇσι πεποιθότες ὀξείῃσιν·
ἔνθα δύω παλάμῃσιν ἀνὴρ ἑκάτερθεν ἀείρας
αὖτις ἀναπλώει τελέσας πανεπίκλοπον ἔργον. 615

Πετραίην δὲ σκίαιναν ἐπὴν φόβος ἦτορ ἵκηται,

ὀτραλέως σπιλάδεσσιν ἐπέσσυτο, καί τινα κοίλην
χειὴν εἰσεπέρησε περίδρομον, ἠὲ χαράδρην,
ἢ ποίαις ἁλίῃσιν ἐπέδραμεν, ἠὲ καὶ ὑγροῖς
φύκεσιν· οὐ γάρ οἵ τι μέλει σκέπας, οἷον ἅπασαν 620
δεξάμενον ῥύσαιτο, κάρη δ' ἄρα δίζεται οἷον
φράξασθαι, κεφαλὴν δὲ καλυψαμένη καὶ ὄσσε,
ἔλπεται οὐχ ὁρόωσα λαθεῖν ὁρόωντος ἐφορμήν.
ὡς δέ τις ὠμηστῆρος ἐπεσσυμένοιο λέοντος
βουβαλὶς ἐν λόχμησι κάτω τρέψασα κάρηνον, 625
μαψιδίην φυλακὴν προτιβάλλεται, οὐδ' ὁράασθαι
ἔλπεται, εἰσόκε δή μιν ἐπαΐξας ὀλοὸς θὴρ
δαρδάψῃ· τῆς δ' ἦτορ ὁμοίϊον, οὐδὲ κάρηνον
ἀγκλίνει, δοκέει δὲ καὶ ὀλλυμένη περ ἀλύξαι·
τοῖα δὲ καὶ Λιβύης πλερόεν βοτὸν ἀγκυλόδειρον 630
νήπια τεχνάζει· μελέη δέ οἱ ἔπλετο τέχνη·
ὡς ἀταλὴ κενεῇσιν ὑπ' ἐλπωρῇσι σκίαινα
κέκρυπται· τάχα γάρ μιν ἐρυσσάμενος παλάμῃσιν
ἀγρευτὴρ ἀνέδυ τε καὶ ἀφραίνουσαν ἔφηνε.

Τόσσα μὲν ἰχθυβόλων ἐδάην ἁλιεργέα τέχνης 635
δήνεα, καὶ τόσσοισιν ἐπ' ἰχθύσι πικρὸν ὄλεθρον.
τοὺς δ' ἄλλους ξύμπαντας ὁμοίϊος αἶσα κιχάνει,
κύρτων τ', ἀγκίστρων τε, βαθυπλεκέος τε λίνοιο,
ῥιπῆς τε τριόδοντος, ὅσ' ἀνδράσιν ἔντεα τέχνης.
τοὺς μὲν ὑπηματίους, τοὺς δ' ἕσπερος εἷλε δαμέντας, 640
εὖτ' ἂν ὑπὸ πρῶτον νυκτὸς κνέφας ἀσπαλιῆες
πυρσὸν ἀναψάμενοι, γλαφυρὸν σκάφος ἰθύνοντες,
ἰχθύσιν ἀτρομέουσιν ἀείδελον αἶσαν ἄγουσιν·
ἔνθ' οἱ μὲν πεύκης λιπαρῇ φλογὶ καγχαλόωντες
ἀμφ' ἀκάτῳ θύνουσι, κακὸν δ' ἴδον ἑσπέριον πῦρ, 645
ῥιπῆς τριγλώχινος ἀμειλίκτοιο τυχόντες.

Ἔστι δέ τις θήρης ἕτερος νόμος ἰχθυβόλοισι
φαρμακταῖς, οἳ λυγρὸν ἐπ' ἰχθύσι μητίσαιντο
φάρμακον, ὠκύμορον δὲ τέλος νεπόδεσσιν ἔθηκαν.
οἱ δ' ἤτοι πρῶτον μὲν ἐπασσυτέραις βολίδεσσι, 650

κοντῶν τε ῥιπῇσι, καὶ αἰκίῃσιν ἐρετμῶν
εἰλεῦσι νεπόδων δειλὰς στίχας εἰς ἕνα χῶρον
κοιλοφυῆ, κευθμῶσιν ὑπαγνύμενον θαμέεσσιν.
ἔνθ' οἱ μὲν δύνουσιν ὑπὸ γλαφυρῆς σπιλάδεσσι·
τοὶ δὲ περιστήσαντο λίνων εὐερκέα πάντη   655
δίκτυα κυκλώσαντες, ἅτ' ἀνδράσι δυσμενέεσσι
διπλὰ περιπροβαλόντες ἀνάρσια τείχεα πέτρης.
καὶ τότ' ἀνὴρ ἄργιλον ὁμοῦ πίειραν ἀείρας,
ῥίζαν θ', ἣν κυκλάμινον ἐφήμισαν ἰητῆρες,
μίξας ἐν παλάμῃσι, δύω φυρήσατο μάζας·   660
πόντῳ δ' ἐγκατέπαλτο λίνων ὕπερ· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐταῖς
κοιλάσι καὶ θαλάμῃσι δυσαέα φάρμακ' ἄλειψε
χρίσματος ἐχθοδοποῖο, καὶ ἐξεμίηνε θάλασσαν.
καὶ τὸν μὲν παλίνορσον ὀλέθρια φαρμάξαντα
δέξατο ναῦς· τοὺς δ' αἶψα κακὴ καὶ ἀνάρσιος ὀδμὴ   665
πρῶτα μὲν ἐν θαλάμῃσιν ἱκάνεται· ἀχλύϊ δ' ὄσσε
καὶ κεφαλὴ καὶ γυῖα βαρύνεται, οὐδὲ δύνανται
μίμνειν ἐν κευθμῶσιν, ἀτυζόμενοι δὲ χέονται
ἐκτὸς ἀπὸ σπιλάδων· ἡ δέ σφισι πουλὺ θαλάσση
πικροτέρη· τοῖον γὰρ ἐν οἴδματι πῆμα πέφυρται·   670
οἱ δ' ὥστ' οἰνοβαρεῖς, ὀλοῇ μεθύοντες ἀϋτμῇ,
πάντη δινεύουσι, καὶ οὔποθι χῶρον ἔχουσι
λειπόμενον κακότητος, ἐπαΐγδην δὲ λίνοισι
σπερχόμενοι πίπτουσι διεκθορέειν μεμαῶτες·
ἀλλ' οὔ τις χαλεπῆς ἄτης λύσις, οὐδ' ἀλεωρή·   675
πολλῇ δὲ ῥιπῇ τε καὶ ἅλματι κυμαίνονται
τειρόμενοι· τὸ δὲ πολλὸν ἐπιτρέχει ἀμφιτρίτη
ὀλλυμένων φύσημα, τό τ' ἰχθύσιν ἔπλετο δειλοῖς
οἰμωγή· τοὶ δ' ἐκτὸς ἐπ' ἄλγεσιν ἀσπαλιῆες
τερπόμενοι μίμνουσιν ἀκηδέες, εἰσόκε σιγὴ   680
πόντον ἕλῃ, φλοῖσβοι δὲ καὶ ἀργαλέοιο κυδοιμοῦ
παύσωνται, στονόεσσαν ἀποπνεύσαντες ἀϋτμήν.
καὶ τότ' ἀπειρεσίων νεκύων ἐρύουσιν ὅμιλον
ξυνῷ τεθνηῶτας ὁμοῦ λωβήτορι πότμῳ.

ὡς δ᾽ ὅτε δυσμενέεσσιν ἐπιστήσονται ἄρηα, 685
Φροῦδον ἐελδόμενοι ῥαῖσαι πόλιν· οὐδ᾽ ἀνιεῖσι
πήματα βουλεύοντες ἐπὶ σφίσιν, ἀλλὰ καὶ ὕδωρ
κρηνάων φάρμαξαν ὀλέθριον· οἱ δ᾽ ἐπὶ πύργοις
λιμῷ τ᾽ ἀργαλέῳ καὶ ὀϊζύϊ μοχθίζοντες,
ὕδατί τ᾽ ἐχθοδοπῷ, στυγερὸν καὶ ἀεικέα πότμον 690
ὄλλυνται, νεκύων δὲ πόλις πέπληθεν ἅπασα·
ὣς οἱ λευγαλέῳ τε μόρῳ καὶ ἀδευκέϊ πότμῳ
ἀνδράσι φαρμακτῆσιν ὑποδμηθέντες ὄλοντο.

ΟΠΠΙΑΝΟΥ
ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Ενθεν ἔπειτ᾽ αἰὼν τεκμαίρεο, Κοίρανε γαίης,
ὡς ἐδὲν μερόπεσσιν ἀμήχανον, ἐκ ἐνὶ γαίῃ
μητρὶ καμεῖν, ἐ κόλπον ἀν᾽ εὐρώεντα θαλάσσης.
ἀλλά τις ἀτρεκέως ἰκέλην μακάρεσσι γενέθλην
ἀνθρώπȣς ἀνέφυσε, χερείονα δ᾽ ὤπασεν ἀλκήν· 5
εἴτ᾽ ἐν Ιαπετοῖο γόνος, πολυμῆτα Προμηθεὺς,
ἀντωπὸν μακάρεσσι κάμε γένος, ὕδατι γαῖαν
ξυνώσας, κραδίην δὲ θεῶν ἔχρισεν ἀλοιφῇ·
εἴτ᾽ ἄρα καὶ λύθροιο θεοῤῥύτȣ ἐκγενόμεσθα
Τιτήνων· ἐ γάρ τι πέλει καθυπέρτερον ἀνδρῶν, 10
νόσφι θεῶν· μȣ́νοισι δ᾽ ὑπείξομεν ἀθανάτοισιν.
ὅσσȣς μὲν κατ᾽ ὄρεσφι βίην ἄτρεστον ἔχοντας
θῆρας ὑπερφιάλȣς βροτὸς ἔσβεσεν· ὅσσα δὲ φῦλα
οἰωνῶν νεφέλῃσι καὶ ἠέρι δινεύοντα
εἷλε, χαμαίζηλόν περ ἔχων δέμας· ἐδὲ λέοντα 15
ῥύσατ᾽ ἀγηνορίη δμηθήμεναι· ἐδ᾽ ἐσάωσεν
αἰετὸν ἠνεμόεις πτερύγων ῥόθος· ἀλλὰ καὶ Ινδὸν
θῆρα κελαινόρινον ὑπέρβιον ἄχθος ἀνάγκῃ
κλῖναν ἐπιβρίσαντες, ὑπὸ ζεύγλῃσι δ᾽ ἔθηκαν
ἐρήων ταλαεργὸν ἔχειν πόνον ἑλκυστῆρα. 20
κήτεα δ᾽ ὅσσα πέλωρα Ποσειδάωνος ἐναύλοις
ἐντρέφεται, τὰ μὲν ἔ τι χερείονα φημὶ θάλασσαν
τίκτειν ὠμοφάγων τεκέων χθονὸς, ἀλλὰ καὶ ἀλκὴν

καὶ μέγεθος προβέβηκεν ἀναιδέα δείματα πόντου.
ἔστιν ἐν ἠπείρῳ χελύων γένος, οὐδέ τιν' ἀλκὴν 25
οὐδ' ἄτην ἴσασι· θαλασσαίῃ δὲ χελώνῃ
οὐ μάλα θαρσαλέος τις ἐν οἴδμασιν ἀντιβολήσει.
εἰσὶ δ' ἐνὶ τραφερῇ λάβροι κύνες· ἀλλὰ κύνεσσιν
εἰναλίοις οὐκ ἄν τις ἀναιδείην ἐρίσειε.
παρδαλίων γαίης ὀλοὸν δάκος· ἀλλὰ θαλάσσης 30
αἰνότερον. χέρσον μὲν ἐπιστείχουσιν ὕαιναι·
πολλῷ δ' ἐν ῥοθίοις κρυερώτεραι. οἱ μὲν ἔασι
κριοὶ μηλονόμων τιθασὸν βοτόν· οὐδὲ θαλάσσης
κριοῖς μειλιχίοισι συνοίσεται, ὅς κε πελάσσῃ.
τίς δὲ τόσον χλούνης φορέει σθένος, ὅσσον ἄαπτοι 35
λάμναι; τίς δὲ λέοντος ἐνὶ φρεσὶν αἴθεται ἀλκὴ,
ὅσση ῥιγεδανῇσιν ἀνισώσαιτο ζυγαίναις;
φώκην δὲ βλοσυρὴν καὶ ἐπὶ χθονὶ χαιτήεσσαι
ἄρκτοι πεφρίκασι, καὶ ἐς μόθον ἀντιόωσαι
δάμνανται· τοίοισι μέλει θήρεσσι θάλασσα. 40
ἀλλ' ἔμπης καὶ τοῖσιν ἐπεφράσσαντο βαρεῖαν
ἄτην ἡμερίων ἄμαχον γένος· ἐκ δ' ἁλιήων
ὄλλυνται, κήτειον ὅτ' ἐς μόθον ὁρμήσωνται.
τῶν ἐρέω θήρης βριθὺν πόνον· ἀλλ' ἀΐοιτε
εὐμενέται βασιλῆες, ὀλύμπια τείχεα γαίης. 45

Κήτεα μεσσοπόροις μὲν ἐνιτρέφεται πελάγεσσι
πλεῖστά τε καὶ περίμετρα· τὰ δ' οὐκ ἀναδύεται ἅλμης
δηθάκις, ἀλλ' ὑπένερθεν ἔχει κρηπῖδα θαλάσσης
βριθοσύνῃ· μαιμᾷ δὲ βορῆς ἀζηχέϊ λύσσῃ
αἰεὶ πεινάοντα, καὶ οὔποτε νηδύος αἰνῆς 50
μαργοσύνην ἀνιέντα· τί γὰρ τόσον ἔσσεται εἶδαρ,
ὅσσον ἐνιπλῆσαι γαστρὸς χάος, ὅσσον ἄαπτον
ἐς κόρον ἀμπαῦσαι κείνων γένυν; οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
ἀλλήλους ὀλέκουσι, χερείονα φέρτερος ἀλκῇ
πέφνων, ἀλλήλοις δὲ βορὴ καὶ δαῖτες ἔασι. 55
πολλάκι καὶ νήεσσιν ἄγει δέος ἀντιόωντα
ἑσπέριον κατὰ πόντον Ἰβηρικόν, ἔνθα μάλιστα
γείτονος Ὠκεανοῖο λελοιπότ' ἀθέσφατον ὕδωρ

εἵλεῖται, νήεσσιν ἐεικοσόροισιν ὁμοῖα.
πολλάκι δὲ πλαγχθένα καὶ ἠόνος ἐγγὺς ἱκάνει 60
ἀγχιβαθῆς, ὅτε κέν τις ἐπὶ σφίσιν ὁπλίζοιτο.
Πᾶσι δ᾽ ὑπερφυέεσσι πέλει θήρεσσι θαλάσσης,
νόσφι κυνῶν, βαρύγυια καὶ οὐκ εὔπρηκτα κέλευθα.
οὔτε γὰρ εἰσορόωσιν ἀπόπροθεν, οὔτε θάλασσαν
πᾶσαν ἐπιστείχουσι βαρυνόμενοι μελέεσσιν 65
ἠλιβάτοις, μάλα δ᾽ ὀψὲ κυλινδόμενοι φορέονται.
τοὔνεκα καὶ πάντεσσιν ὁμόστολος ἔρχεται ἰχθὺς
φαιὸς ἰδεῖν, δολιχός τε δέμας, λεπτὴ δέ οἱ οὐρὴ,
ἔξοχος ὃς προπάροιθεν ἁλὸς πόρον ἡγεμονεύει
σημαίνων· τῷ καί μιν ἐφήμισαν ἡγητῆρα. 70
κήτεϊ δ᾽ ἐκπάγλως κεχαρισμένος ἐστὶν ἑταῖρος,
πομπός τε, φρουρός τε· φέρει δέ μιν, ᾗ κ᾽ ἐθέλῃσι,
ῥηϊδίως· κείνῳ γὰρ ἐφέσπεται ἰχθύϊ μούνῳ
πιστῷ, πιστὸν ἔχων αἰεὶ νόον· ἐγγύθι δ᾽ αὐτοῦ
στρωφᾶται, τανύει δὲ παρασχεδὸν ὀφθαλμοῖσιν 75
οὐρὴν, ᾗ οἱ ἕκαστα πιφαύσκεται, εἴτε τιν᾽ ἄγρην
ἐστὶν ἑλεῖν, εἴτ᾽ οὖν τι κορύσσεται ἐγγύθι πῆμα,
εἴτ᾽ ὀλίγη πόντοιο πέλει χύσις, ἣν ἀλεείνειν
βέλτερον· αὐδήεσσα δ᾽ ὅπως ἐνδείκνυται οὐρὴ
πάντα μάλ᾽ ἀτρεκέως· τὸ δὲ πείθεται ὕδατος ἄχθος. 80
κεῖνος γὰρ πρόμαχός τε, καὶ οὔατα καὶ φάος ἰχθὺς
θηρὶ πέλει· κείνῳ δ᾽ ἀΐει, κείνῳ δὲ δέδορκεν,
ἡνί᾽ ἐπιτρέψας σφετέρου βιότοιο φυλάσσειν.
ὡς δὲ πάϊς γενετῆρα παλαίτερον ἀμφαγαπάζει,
φροντίσι γηροκόμοισιν ἀπὸ θρεπτήρια τίνων, 85
τὸν δ᾽ ἤδη μελέεσσι καὶ ὄμμασιν ἀδρανέοντα
ἐνδυκέως μεθέπων προσπτύσσεται, ἔν τε κελεύθοις
χεῖρ᾽ ὀρέγων, καὶ πᾶσιν ἐν ἔργμασιν αὐτὸς ἀμύνων·
πατρὶ δὲ γηράσκοντι νέον σθένος υἱέες εἰσίν·
ὣς κεῖνος φιλότητι περιπτύσσει δάκος ἅλμης 90
ἰχθὺς, ἠΰτε νῆα νέμων οἴηκι χαλινῷ.
ἤ που τοι γενεῆς πρώτης ἄπο σύμφυτον αἷμα
ἔλλαχεν, ἠέ μιν αὐτὸς ἑκὼν ἑταρίσσατο θυμῷ.

ὡς οὔτ' ἠνορέης, οὔτ' εἴδεος ἔπλετ' ὄνειαρ
τόσσον, ὅσον πραπίδων· ἀλκὴ δ' ἀνεμώλιος ἄφρων. 95
καί τε μέγα βριάοντα κατέσβεσεν, ἠδ' ἐσάωσε
βαιὸς ἀνὴρ εὔμητις· ἐπεὶ καὶ κῆτος ἄαπτον
ἀπλάτων μελέων ὀλίγον προτιβάλλεται ἰχθύν.
τοὔνεκά τις πάμπρωτον ἕλοι σκοπὸν ἡγητῆρα
κεῖνον, ὑπ' ἀγκίστροιο βίῃ, καὶ δαιτὶ δολώσας. 100
οὐ γάρ κε ζώοντος ἐπιβρίσας δαμάσαιο
κνώδαλον· οἰχομένου δὲ θοώτερος ἔσσετ' ἄεθλος.
οὐ γὰρ ἔτ' οὔθ' ἅλμης ἰοειδέος οἶδε κέλευθα
ἀτρεκέως, οὐ πῆμα παρασχεδὸν ἐξαλέασθαι·
ἀλλ' αὔτως, ἅτε φορτὶς ὀλωλότος ἰθυντῆρος, 105
πλάζεται ἀπροφύλακτον, ἀμήχανον, ᾗ κεν ἄγῃσι
γλαυκὸν ὕδωρ, σκοτίοις δὲ καὶ ἀφράστοισι πόροισιν
ἐμφέρεται, χηρωθὲν ἀρηγόνος ἡνιόχοιο.
πολλάκι καὶ πέτρῃσι καὶ ἠϊόνεσσιν ἔκελσε
πλαζόμενον· τοίη οἱ ἐπ' ὄμμασι πέπταται ἀχλύς. 110
δή ῥα τότ' ὀτρηροῖσι νοήμασιν ἐς πόνον ἄγρης
ἰχθυβόλοι σπεύδουσιν, ἐπευξάμενοι μακάρεσσι
κητοφόνοις, ἀλεγεινὸν ἑλεῖν τέρας ἀμφιτρίτης.
ὡς δ' ὅτε δυσμενέων βριαρὸς λόχος ἀντιβίοισι
λάβριος ἐμπελάει, μεσάτην ἐπὶ νύκτα δοκεύσας, 115
εὕδοντας δ' ἐκίχησε φυλακτῆρας πρὸ πυλάων,
Ἄρεος εὐμενέοντος, ἐνιπλήξας δ' ἐδάμασσεν·
ἔνθεν ἔπειτ' ἄκρην τε πόλιν καὶ τύρσιν ἐπ' αὐτὴν
θαρσαλέοι σπεύδουσι, πυρὸς βέλος, ἄστεος ἄτην,
δαλὸν ἐϋδμήτων μεγάρων ῥαιστῆρα φέροντες· 120
ὣς τότε θαρσαλέως ἁλιεὺς στρατὸς ἐγκονέουσιν
ἄφρακτον μετὰ θῆρα, πεφασμένου ἰθυντῆρος.
τοῦ δ' ἤτοι πρῶτον μὲν ἐνὶ φρεσὶ τεκμαίρονται
ἄχθος ὅσον, μέγεθός τε· τὰ δ' ἔπλετο σήματα γυίων.
εἰ μὲν γὰρ πόντοιο κυλινδόμενος μετὰ δίναις 125
βαιὸν ὑπερτέλλοιτο, ῥάχιν λοφιήν τε φαεινῶν
ἄκρην, ἦ μέγα κεῖνο, καὶ ἔξοχον· οὐδὲ γὰρ αὐτὴ
ῥηϊδίως φορέει μιν ἀνοχλίζουσα θάλασσα·

εἰ δέ τι καὶ νώτοιο φαείνεται, οὐ τόσον ἄχθος
ἀγγέλλει· κοῦφαι γὰρ ἀφαυροτέροισι κέλευθοι. 130
τοῖσιν δ' ὁρμιὴ μὲν ἐπασσυτέραις ἀραρυῖα
θωμίγγων ξυνοχῇσι πολυστρεφέεσσι τέτυκται,
ὅσσος τε πρότονος νηὸς πέλει οὔτε βαθείης,
οὔτ' ὀλίγης· μῆκος δὲ τιταίνεται ἄρκιον ἄγρῃ.
ἄγκιστρον δ' εὐεργὲς ἐπημοιβαῖς κεχάρακται 135
γλωχίνων προβολῇσιν ἀκαχμένον ἀμφοτέρωθεν,
οἷον καὶ πέτρην ἑλέειν, καὶ ῥωγάδα πεῖραι,
τόσσον ἴτυν κρυερὴν, ὅσσον περὶ χάσμα καλύψαι·
δινωτὴ δ' ἅλυσις περιβάλλεται ἄκρα κελαινοῦ
ἀγκίστρου, στιβαρὴ, χαλκήλατος, ἥ κεν ὀδόντων 140
λευγαλέην ἀνέχοιτο βίην, καὶ χάσματος αἰχμάς.
δεσμῷ δ' ἐν μεσάτῳ τροχοειδέα κύκλα τέτυκται,
πυκνὰ παρ' ἀλλήλοισιν, ἅ κεν στροφάλιγγας ἐρύκοι
φοιταλέας, μηδ' ἰθὺς ἀπορρήξειε σίδηρον
παιφάσσων, ὀλοῇσι περιστερχὴς ὀδύνῃσιν, 145
ἀλλὰ περιστροφάδην πλαγκτὸν δρόμον εἱλίσσοιτο·
δαῖτα δ' ἐπ' ἀγκίστρῳ δυσερπέα πορσύνουσι
ταύρειον μέλαν ἧπαρ ἀπόκριτον, ἠὲ καὶ ὦμον
ταύρειον γενύεσσιν ἐοικότα δαινυμένοιο.
πολλαὶ δ' ἀγρευτῆρσιν ὁμόστολοι, ὥστ' ἐς ἄρηα, 150
θήγονται κρατεραί τ' ἀκίδες, στιβαραί τε τρίαιναι,
ἅρπαι, βουπλῆγές τε βαρύστομοι, ὅσσα τε τοῖα
ἄκμοσι δυσκελάδοις ῥαιστήρια χαλκεύονται.
ἐσσυμένως δ' ἀκάτοισιν εὐσέλμοις ἐπιβάντες,
σιγῇ νευστάζοντες ὅ τι χρέος ἀλλήλοισι, 155
στέλλονται· κώπῃσι δ' ὑπ' εὐκήλοισι θάλασσαν
ἀτρέμα λευκαίνουσι, φυλασσόμενοι μάλα δοῦπον,
μή τι μάθοι μέγα κῆτος, ἀλευόμενον δὲ νέοιτο
βυσσὸν ὑποβρυχίην, ἅλιον δέ κε μόχθον ἄροιντο.
ἀλλ' ὅτε οἱ πελάσωσιν, ὁμαιχμήσωσί τ' ἀέθλῳ, 160
δὴ τότε θαρσαλέως πρῴρης ἄπο θηρὶ πελώρῳ
πῆμα δόλου προὔθηκαν· ὁ δ' ὡς ἴδε δαῖτα βαρεῖαν,
ἆλτο, καὶ οὐκ ἀμέλησεν ἀναιδέϊ γαστρὶ πιθήσας·

μάρψε δ' ἐπιθύσας γναμπτὸν μόρον, αὐτίκα δ' εἴσω
ἄγκιστρον κατέδυ τεθοωμένον εὐρέϊ λαιμῷ· 165
ἐν δ' ἐπάγη γλωχῖσιν· ὁ δ' ἕλκεϊ θυμὸν ὀρινθεὶς,
πρῶτα μὲν ἀσχαλόων ὀλοὴν γένυν ἀντία πάλλει,
χαλκείην θώμιγγα διαρραῖσαι μενεαίνων.
ἀλλ' ἄρα οἱ κενεὸς τέτακται πόνος· ἔνθεν ἔπειτα
σπερχόμενος φλογέῃσιν ἐποχθίζων ὀδύνῃσι, 170
δύεται ἐν κόλποισιν ὑποβρυχίοισι θαλάσσης.
τῷ δὲ τάχ' ἀσπαλιῆες ἐπιτρωπῶσιν ἅπασαν
ὁρμιήν· οὐ μὲν γὰρ ἔνι σθένος ἀνθρώποισιν,
ὅσσον τ' αὖ ἐρύσαι, καὶ ἀναινόμενον δαμάσασθαι
βριθὺ πέλωρ· ῥέα γάρ σφε σὺν αὐτοῖς σέλμασι νηῶν 175
ἑλκύσει ποτὶ βυσσὸν, ὅθ' ὁρμήσειε φέρεσθαι.
οἱ δέ οἱ ὁρμιῇ προσαρηρότας εὐρέας ἀσκοὺς
πνοιῆς ἀνδρομέης πεπληθότας εὐθὺς ἐς ὕδωρ
δυομένῳ πέμπουσιν· ὁ δ' ὀχθίζων ὀδύνῃσι
ῥινῶν οὐκ ἀλέγει, κατὰ δ' ἔσπασεν οὐκ ἐθέλοντας 180
ῥηϊδίως, ἄκροιο λιλαιομένους ἁλὸς ἀφροῦ.
ἀλλ' ὁπότ' ἐς δάπεδον πελάσῃ μεμογηότι θυμῷ,
στῆ ῥα μέγ' ἀφριόων, τετιημένος. ὡς δέ τις ἵππος
ἱδρῶτ' ἐξανύσας καμαλώδεα τέρματος ἄκρου,
ἀφρῷ ὑφ' αἱματόεντι γένυν σκολιοῖσι χαλινοῖς 185
ἐμπρίει, θερμὸν δὲ διὰ στόμα κίδναται ἆσθμα·
ὣς ὁ μέγ' ἀσθμαίνων ἀμπαύεται, οὐδέ οἱ ἀσκοὶ
μίμνειν ἱεμένῳ περ ἐπιτρωπῶσιν ἔνερθεν·
αἶψα δ' ἄνω σπεύδουσι, καὶ ἔξαλοι ἀΐσσουσι
πνοιῇ ἀειρόμενοι· τῷ δ' ἵσταται ἄλλος ἄεθλος. 190
ἔνθ' ἤτοι πρῶτον μὲν ἐπαΐσσει γενύεσσι
ῥιπὴν μαψιδίην, λελιημένος αὖ ἐρύοντα
δέρματ' ἀμύνεσθαι· τὰ δ' ἀνίπταται, οὐδέ ἑ μίμνει,
φεύγει δὲ ζωοῖσιν ἀλευομένοισιν ὁμοῖα.
αὐτὰρ ὅγ' ἀσχαλόων μυχίην πάλιν ἵεται ἅλμην· 195
πολλὰς δὲ στροφάλιγγας ἑλίσσεται, ἄλλοτ' ἀνάγκῃ,
ἄλλοθ' ἑκὼν, ἕλκων τε καὶ ἑλκόμενος παλίνορσος.
ὡς δ' ὅτε δουροτόμοι ξυνὸν πόνον ἀθλεύουσι

πρίονος ἐγκονέοντες, ὅτε τρόπιν, ἠέ τιν' ἄλλην
χρειὼ πλωτήρεσσιν ἐπισπεύδουσι τελέσσαι· 200
ἀμφὼ δὲ τρηχεῖαν ἐρειδομένοιο σιδήρου
ἀλκὴν αὖ ἐρύουσι, καὶ οὔποτε ταρσὸς ὀδόντων
τέτραπται μίαν οἶμον, ἐπειγόμενος δ' ἑκάτερθεν
κλάζει τε, πρίει τε, καὶ ἔμπαλιν ἕλκεται αἰεί·
τοῖον καὶ ῥινοῖσι πέλει καὶ θηρὶ δαφοινῷ 205
νεῖκος ἀνελκομένοις τε, βιαζομένοις θ' ἑκάτερθεν.
πολλὴν δ' αἱματόεσσαν ὑπεὶρ ἁλὸς ἔπλυσεν ἄχνην
παφλάζων ὀδύνῃσιν· ὑποβρύχιον δὲ μέμυκε
μαινομένου φύσημα· περιστένεται δέ οἱ ὕδωρ
ἀμβολάδην· φαίης κεν ὑπ' οἴδμασι πᾶσαν ἀϋτμὴν 210
κευθομένην Βορέαο δυσαέος αὐλίζεσθαι·
τόσσον ἀναθμαίνει λάβρον μένος· ἀμφὶ δὲ πυκναὶ
δίναις οἰδαλέῃσιν ἑλισσόμεναι στροφάλιγγες
οἴδματα κοιλαίνουσι διϊσταμένοιο πόροιο.
οἷον δ' Ἰονίοιο παρὰ στόμα, καὶ κελάδοντος 215
Τυρσηνοῦ πόντοιο μέσῃ πορθμοῖο διαῤῥὼξ
εἰλεῖται, λάβροισιν ὑπ' ἄσθμασι Τυφάωνος
μαινομένη, δειναὶ δὲ τιταινόμεναι στροφάλιγγες
κῦμα θοὸν κάμπτουσι, περιστρέφεται δὲ κελαινὴ
ἑλκομένη δίνῃσι παλιῤῥοίζοισι Χάρυβδις. 220
ὡς τότε κητείοισιν ὑπ' ἄσθμασι χῶρος ἀπάντη
ξαινόμενος βέμβικας ἑλίσσεται ἀμφιτρίτης.
ἔνθα τις ἰχθυβόλων γλαφυρὸν σκάφος ὠκὺς ἐρέσσων
ἐς χέρσον κατάγοιτο, καὶ ἀκταίης ἀπὸ πέτρης
ὁρμιὴν ἅψαιτο, καὶ αὐτίκα νοσήσειε, 225
πρυμναίοις ἅτε νῆα κατοχμάσας ὑπὸ δεσμοῖς.
τὸν δ' ὅτε παιφάσσοντα λάβῃ κόρος, ἔκ τ' ὀδυνάων
θὴρ ὀλοὸς μεθύῃ, καμάτῳ δέ οἱ ἄγριον ἦτορ
κλίνηται, ῥέψῃ δὲ μόρου στυγεροῖο τάλαντα,
ἀσκὸς μὲν πρώτιστος ἀνέδραμε πείρατα νίκης 230
ἀγγέλλων, μέγα δ' ἦτορ ἐν ἀγρευτῆρσιν ἄειρεν.
οἷον δ' ἀλγινόεντος ἀνερχόμενον πολέμοιο
κήρυκ' ἀργυφέοισιν ἐν εἵμασιν, ἠδὲ προσώπῳ

Φαιδρῷ καγχαλόωντες ἑοὶ μεθέπουσιν ἑταῖροι,
ἄσιον ἀγγελίην ποτιδέγμενοι αὐτίκ' ἀκοῦσαι· 235
ὣς οἱ καγχαλόωσιν ἐσαθρήσαντες ἔνερθε
ῥινὸν ἀνερχομένην εὐάγγελον. αὐτίκα δ' ἄλλοι
ἀσκοὶ ἐπαντέλλουσι καὶ ἀνδύνουσι θαλάσσης,
βριθὺ πέλωρ σύροντες· ὁ δ' ἕλκεται οὐλόμενος θὴρ
οὐκ ἐθέλων, μόχθῳ τε καὶ ἕλκεϊ θυμὸν ἀλύων. 240
ἔνθα τότ' ἰχθυβόλων θράσος ἔγρεται, ἄγχι δὲ νῆας
εὐκώπους ἐλόωσιν ἐπειγομένοισιν ἐρετμοῖς·
πολλὴ δὲ σμαραγή, πολλὴ δ' ἀνὰ πόντον ἀϋτὴ
σπερχομένων τέτρηχε, καὶ ἀλλήλους ἐς ἄεθλον
κεκλομένων. φαίης κεν ἐνυάλιον πόνον ἀνδρῶν 245
δέρκεσθαι· τοίη γὰρ ἐνὶ φρεσὶν ἵσταται ἀλκή·
τόσσος δὲ φλοῖσβός τε καὶ ἵμερος ἰωχμοῖο.
τῶν μέν τις καὶ τῆλε δυσηχέα δοῦπον ἀκούσας
αἰπόλος, ἢ βαθύμαλλον ἐν ἄγκεσι πῶϋ κομίζων,
ἢ δρυτόμος πεύκης ὀλετήρ, ἢ θῆρας ἐναίρων, 250
θαμβήσας πόντου τε καὶ ἠόνος ἐγγὺς ἱκάνει,
στὰς δὲ κατὰ προβλῆτος, ὑπερφίαλον πόνον ἀνδρῶν
φυλόπιδος βυθίης θηήσατο, καὶ τέλος ἄγρης
ἐκπάγλου· τοὺς δ' ὑγρὸς ἄρης ἄσβεστος ὀρίνει.
ἔνθ' ὁ μὲν ἐν παλάμῃσι τανυγλώχινα τρίαιναν 255
πάλλει, ὁ δ' ὀξείης ἀκίδος βέλος, οἱ δὲ φέρουσιν
εὐκαμπῆ δρεπάνην, ὁ δέ τις βουπλῆγα τιταίνει
ἀμφιτόμον, πᾶσι δὲ πόνος, πᾶσι δὲ σιδήρου
χεῖρας ἐφοπλίζει βριαρὴ γένυς· ἄγχι δὲ θῆρα
βάλλουσ', οὐτάζουσι, καταίγδην ἐλόωντες. 260
αὐτὰρ ὅγ' ἠνορέης μὲν ὑπερφιάλοιο λέλησται,
οὐδ' ἔτ' ἔχει γενύεσσι καὶ ἱέμενός περ ἐρύκειν
νῆας ἐπεσσυμένας, πτερύγων δ' ὑπεραχθέϊ ῥιπῇ
ἄκρῃ τ' ἀλκαίῃ βύθιον διὰ κῦμα λαχαίνων,
ἔμπαλιν ἐς πρύμνας ὠθεῖ νέας, ἔργα δ' ἐρετμῶν 265
ἀνδρῶν τ' ἠνορέην γνάμπτει πάλιν, ἠΰτ' ἀήτης
ἀντίβιος πρώρῃσιν ἐναντία κῦμα κυλίνδων.
τῶν δ' ἐνοπὴ κέκληγεν ἐφιεμένων πονέεσθαι·

κῦμα δ' ἅπαν λύθροιο μολύνεται ἐκχυμένοιο
ὠτειλαῖς ὀλοῇσι· τὸ δὲ ζέει ἄπλετον ὕδωρ 270
αἵματι κητείῳ, γλαυκὴ δ' ἐρυθαίνεται ἅλμη.
ὡς δ' ὅτε χειμερίοιο κατερχομένου ποταμοῖο
κόλπον ἐς οἰδματόεντα λόφων ἄπο μιλτοκαρήνων,
ἰλὺς αἱματόεσσα κυλίνδεται ὕδατος ὁρμῇ,
κιρναμένη δίνῃσιν· ἑκὰς δ' ἐρυθαίνεται ὕδωρ 275
ξανθῆς ἐκ κονίης, λύθρος δ' ἔχει ὥστε θάλασσαν·
ὣς τότε κητείοιο πόρος λύθροιο πέφυρται,
φοίνιος ἐν προχοῇσι δαϊζομένου βελέεσσιν.
ἐν δέ οἱ ὠτειλῇσιν ἀφυσσάμενοι ῥόον ἄντλου
πευκεδανὸν στάζουσ', ἡ δ' ἕλκεσι μίσγεται ἅλμη 280
ἠΰτε πῦρ, καὶ θῆρ' ὀλοώτατον ἧψεν ὄλεθρον.
ὡς δὲ Διὸς μάστιγι βαλεῖ τρόπιν αἰθέριον πῦρ
πόντον ἀμειβομένην, νέμεται δέ μιν αἰθαλόεσσα
ῥιπή· τὴν δ' ἔτι μᾶλλον ἐποτρύνουσα κορύσσει
μισγομένη δίοισιν ὁμοῦ πυρσοῖσι θάλασσα· 285
ὣς κείνου χαλεπάς τε βολὰς ὀδύνας τε κορύσσει
ἄντλου πυθομένοιο δυσαέος ἄγριον ὕδωρ.
ἀλλ' ὅτε μιν δμηθέντα πολυτρήτοις ὀδύνῃσιν
ἤδη λευγαλέοιο παρὰ προθύροις θανάτοιο
μοῖρα φέρει, τότε δή μιν ἀναψάμενοι ποτὶ χέρσον 290
γηθόσυνοι σύρουσιν· ὁ δ' ἕλκεται οὐκ ἐθέλων περ
πολλῇσι γλωχῖσι πεπαρμένος, ἠΰτε γόμφοις,
νευστάζων ὀλοοῖο μόρου τέλος οἰνοβαρείων.
οἱ δὲ μέγαν νίκης παιήονα κυδαίνοντες,
εἰρεσίῃ σπέρχοντες ἐπικλάζουσι θαλάσσῃ, 295
ὀξὺν ἐπειγομέναις ἐλάταις νόμον ἀείδοντες.
ὡς δ' ὁπότ' εἰναλίοιο διακρινθέντος ἄρηος
νῆας ἀναψάμενοι, νηῶν ἐπιβήτορας ἄνδρας
δυσμενέας ποτὶ χέρσον ἐπειγόμενοι κατάγουσι
γηθόσυνοι, νίκης δὲ διαπρύσιον βοόωσι 300
ναύμαχον εἰρεσίης παιήονα· τοὶ δ' ἀέκοντες
ἀχνύμενοι δηΐοισιν ἀναγκαίῃ ξυνέπονται·
ὣς οἵγ' αἰνοπέλωρον ἀναψάμενοι δάκος ἅλμης

γηθόσυνοι κατάγουσιν ἐπ' ἠόνας. ἀλλ' ὅτε χέρσῳ
ἐμπελάσῃ, τότε δή μιν ἐτήτυμος ὦρσεν ὄλεθρος 305
λοίσθιος, ἀσπαίρει τε, διαξαίνει τε θάλασσαν
σμερδαλέαις πτερύγεσσιν, ἅτ' εὐκύκλῳ περὶ βωμῷ
ὄρνις ἑλισσομένη θανάτου στροφάλιγγι κελαινῇ.
δύσμορος· ἦ μάλα πολλὰ λιλαίεται οἶδμαθ' ἱκέσθαι·
ἀλλά οἱ ἠνορέης λέλυται σθένος, οὐδέ τι γυῖα 310
πείθεται, ἐς χέρσον δὲ καθέλκεται αἰνὸν ἀίσθων,
φορτὶς ὅπως εὐρεῖα πολύζυγος, ἥν τε θαλάσσης
ἀνέρες ἐξερύσωσιν ἐπὶ τραφερὴν ἀνάγοντες,
χείματος ἱσταμένοιο, μεταπνεῦσαι καμάτοιο
ποντοπόρου· βριθὺς δὲ πόνος ναύτῃσι μέμηλεν· 315
ὣς οἵγ' ὀβριμόγυιον ἐπὶ χθόνα κῆτος ἄγουσι.
πλῆσεν δ' ἠόνα πᾶσαν ὑπ' ἀπλάτοις μελέεσσι
κεκλιμένοις, τέταται δὲ νέκυς ῥίγιστος ἰδέσθαι.
τοῦ μέν τις φθιμένοιο, καὶ ἐν χθονὶ πεπταμένοιο
εἰσέτι δειμαίνει πελάσαι δυσδερκέϊ νεκρῷ, 320
ταρβεῖ τ' οὐκέτ' ἐόντα, καὶ οἰχομένοιό περ ἔμπης
πεφρικὼς αὐτοῖσιν ἐνὶ γναθμοῖσιν ὀδόντας·
ὀψὲ δὲ θαρσήσαντες ἀολλέες ἀμφαγέρονται,
θάμβει παπταίνοντες ἐρείπιον ὠμηστῆρος.
ἔνθ' οἱ μὲν γενύων ὀλοὰς στίχας ἠγάσσαντο, 325
δεινοὺς χαυλιόδοντας, ἀναιδέας, ἠΰτ' ἄκοντας
τριστοιχεὶ πεφυῶτας ἐπασσυτέρῃσιν ἀκωκαῖς.
ἄλλοι δ' ὠτειλὰς πολυδηρίτοιο πελώρου
χαλκοτόρους ἀφόωσιν· ὁ δ' ὀξύπρῳρον ἄκανθαν
θηεῖται σμερδνοῖσιν ἀνισταμένην σκολόπεσσιν· 330
ἄλλοι δ' ἀλκαίην, ἕτεροι πολυχανδέα νηδὺν,
καὶ κεφαλὴν ἀπέλεθρον ἐρώμενοι ἠγάσσαντο.
καί τις ἀνὴρ ὁρόων βλοσυρὸν δάκος ἀμφιτρίτης
ἤθεσιν ἐν τραφεροῖσι πολὺ πλέον ἠὲ νέεσσι
δηθύνων, ἑτάροισι μετέννεπεν ἐγγὺς ἐοῦσι· 335

Γαῖα, φίλη θρέπτειρα, σὺ μὲν τέκες, ἠδ' ἐκόμισσας
φορβῇ χερσαίῃ· κόλποις δ' ἐνὶ σεῖο θάνοιμι,
ἦμαρ ὅτ' ἀντήσειε τὸ μόρσιμον· ἔργα δὲ πόντου

εὐμενέοι, χέρσῳ δὲ Ποσειδάωνα σέβοιμι·
μηδέ μ' ἐν ἀργαλέοις ὀλίγον δόρυ κύμασι πέμποι, 340
μηδ' ἀνέμους νεφέλας τε κατ' ἠέρα παπταίνοιμι.
οὐ γὰρ ἅλις ῥοθίων τόσσος φόβος, οὐδ' ἀλεγεινῆς
ἀνδράσι ναυτιλίης καὶ ὀϊζύος, ἣν μογέουσιν,
αἰεὶ δυσκελάδοισι συνιππεύοντες ἀέλλαις,
οὐδ' ἅλις ὀλλυμένοις διερὸς μόρος· ἀλλ' ἔτι τοίους 345
δαιτυμόνας μίμνουσιν, ἀτυμβεύτου δὲ τάφοιο,
θηρείου λαιμοῖο μυχοὺς πλήσαντο, τυχόντες.
δειμαίνω τοίων ἀχέων τροφόν· ἀλλὰ θάλασσα
χαῖρέ μοι ἐκ γαίης, ἕκαθεν δ' ἐμοὶ ἤπιος εἴης.

Κήτεα μὲν τοίοισιν ἐδηώσαντο πόνοισιν, 350
ὅσσα δέμας προβέβηκεν ὑπερφυές, ἄχθεα πόντου·
ὅσσα δὲ βαιοτέρων μελέων λάχε, τοῖσι καὶ ἄγρη
βαιοτέρη, θήρεσσι δ' ἐοικότα τεύχε' ἔασι·
μείονες ὁρμιαί, μείων γένυς ἀγκίστροιο,
φορβὴ παυροτέρη, γενύων δόλος, ἀντὶ δὲ ῥινῶν 355
αἰγοδόρων ἀψῖδες ἀναπλόμεναι κολοκύντης
ἀζαλέης θήρειον ἄνω δέμας αὖ ἐρύουσι.

Λάμνης δὲ σκύμνοισιν ὅτ' ἀντήσωσ' ἁλιῆες,
πολλάκι καὶ τροπὸν αὐτὸν, ἐπαρτέα δεσμὸν ἐρετμοῦ,
λυσάμενοι προὔτειναν ἐν οἴδμασιν· ἡ δ' ἐσιδοῦσα 360
ἔσσυτο, καὶ γενύων προΐει μένος, αἶψα δὲ σειρῇ
ἐνσχόμενοι μίμνουσιν, ἅτ' ἐν δεσμοῖσιν, ὀδόντες
ἄγκυλοι· ἔνθεν ἔπειτα πόνος ῥήϊστος ἑλέσθαι
λάμνην τριγλώχινος ὑπὸ ῥιπῇσι σιδήρου.

Ἔξοχα δ' ἐχθοδοποῖς ἐνὶ κήτεσι μαργαίνουσι 365
λαιμῷ λαβροσύνῃ τε κυνῶν ὑπέροπλα γένεθλα·
ἔξοχα δ' ὑβρισταὶ καὶ ἀγήνορες, οὐδέ κεν ἄν τι
ἀντόμενοι τρέσσειαν, ἀναιδείην ἀχάλινον,
αἰεὶ κυμαίνουσαν ἐπὶ φρεσὶ λύσσαν ἔχοντες.
πολλάκι δ' ἰχθυβόλοισι καὶ ἐς λίνον ἀΐξαντες, 370
κύρτοις τ' ἐμπελάσαντες, ἐδηλήσανθ' ἁλιεῦσιν
ἄγρην ἰχθυόεσσαν, ἑὴν φρένα πιαίνοντες.
τοὺς δέ τις ἀσπαλιεὺς δεδοκημένος ἰχθύσιν αὐτοῖς,

πείρας ἀγκίστρῳ, μενοεικέα ληΐδα θήρης,
ῥηϊδίως ἐρύσει περὶ γαστέρι μαιμώοντας. 375

Φώκῃ δ' οὐκ ἄγκιστρα τετεύχαται, οὔτε τις αἰχμὴ
τρίγλυφος, ἥ κεν ἕλοι κείνης δέμας· ἔξοχα γάρ μιν
ῥινὸς ὑπὲρ μελέων στερεὴ λάχεν, ὄβριμον ἕρκος.
ἀλλ' ὅτ' ἐϋπλεκέεσσι λίνοις περικυκλώσονται
Φώκην ἀσπαλιῆες ἐν ἰχθύσιν οὐκ ἐθέλοντες, 380
δὴ τότε τοῖς κραιπνοί τε πόνοι σπουδή τε καθέλκειν
δίκτυον ἐς ῥηγμῖνας, ἐπεὶ Φώκην μεμαυῖαν
οὐκ ἂν ἐρητύσειε, καὶ εἰ μάλα πολλὰ παρείη,
δίκτυα, ῥηϊδίως δὲ βίῃ τ' ὀνύχων θ' ὑπ' ἀκωκαῖς
ῥήξει τ', ἀΐξει τε, καὶ ἔσσεται ἰχθύσιν ἄλκαρ 385
εἰλομένοις, μέγα δ' ἄλγος ἐνὶ φρεσὶν ἀσπαλιήων.
ἀλλ' εἴ μιν καθέλωσιν ὑποφθαδὸν ἐγγύθι γαίης,
ἐνθάδε καὶ τριόδοντι, καὶ ἰφθίμοις ῥοπάλοισι,
δούρασί τε στιβαροῖσι καταίγδην ἐλόωντες
ἐς κροτάφους, πέφνουσιν· ἐπεὶ Φώκησιν ὄλεθρος 390
ὀξύτατος κεφαλῆφιν ἱκάνεται οὐταμένῃσι.

Ναὶ μὴν καὶ χέλυες μάλα πολλάκις ἀντιόωσαι
θήρην λωβήσαντο, καὶ ἀνδράσι πῆμα γένοντο.
τάων δ' ἔπλετο μόχθος ἑλεῖν ῥηΐστος ἀπάντων
ἀνέρι θαρσαλέῳ, καὶ ἀταρβέα θυμὸν ἔχοντι. 395
εἰ γάρ τις καταδὺς κραναὴν χέλυν ἐν ῥοθίοισιν
ὕπτιον ἀντρέψειεν ἐπ' ὄστρακον, οὐκέτι κείνη,
πολλὰ καὶ ἱεμένη, δύναται μόρον ἐξαλεεῖναι·
ὕψι δ' ἀναπλώει κοῦφον πλόον, ἀσπαίρουσα
ποσσὶν, ἁλὸς μεμαυῖα· γέλως δ' ἔχει ἀγρευτῆρας. 400
τὴν δ' ὁτὲ μὲν θείνουσι σιδηρείοισι βολῇσιν,
ἄλλοτε δ' ἐν βροχίδεσσιν ἀναψάμενοι μεθέπουσιν.
ὡς δ' ὅτε νηπίαχα φρονέων παῖς οὐρεσίφοιτον
ἀντρέψῃ τρηχεῖαν ἑλὼν χέλυν, ἡ δ' ἐπὶ νῶτα
κεκλιμένη μάλα πολλὰ λιλαίεται οὖδας ἱκέσθαι, 405
ῥικνὰ ποδῶν σείουσα καὶ ἄγκυλα γοῦνατα, μόχθῳ
πυκνὸν ἐπασπαίρουσα, γέλως δ' ἔχει ὅς κεν ἴδηται·
ὣς κείνης ὁμόφυλον ἁλὸς δάκος ὕπτιον ἅλμῃ

ἐμφέρεται, λωβητὸν ὑπ' ἀνδράσιν ἰχθυβόλοισι.
πολλάκι δ' ἐς τραφερὴν ἀνανίσσεται, ἐκ δὲ βολάων 410
ἠελίου φολίδας περιδαίεται, αὖα δὲ γυῖα
ἐς πόντον φορέει· τὴν δ' οὐκέτι καὶ μεμαυῖαν
κῦμα μέλαν δέχεται, φορέει δέ μιν, ἠδὲ κυλίνδει
ὕψι μάλ', ἱεμένην νεάτης ἁλός· οἱ δ' ἐσιδόντες
ἰχθυβόλοι μάλα ῥεῖα καὶ ἀσπασίως ἐδάμασσαν. 415

Δελφίνων δ' ἄγρη μὲν ἀπότροπος, οὐδὲ θεοῖσι
κεῖνος ἔτ' ἐμπελάσειε θυτὴρ φίλος, οὐδέ κε βωμοῦ
εὐαγέως ψαύσειεν· ὁμωροφίους δὲ μιαίνει,
ὅς κεν ἑκὼν δελφῖσιν ἐπιφράσσηται ὄλεθρον.
ἶσα γὰρ ἀνδρομέοισιν ἀπεχθαίρουσι φόνοισι 420
δαίμονες εἰναλίων ὀλοὸν μόρον ἡγητήρων.
ἶσα γὰρ ἀνθρώποισι νοήματα καὶ προπόλοισι
Ζηνὸς ἁλιγδούποιο· τὸ καὶ φιλότητι γενέθλης
κέχρηνται, μετὰ δ' εἰσὶ συνάρθμιοι ἀλλήλοισιν.
ἤδη γὰρ δελφῖνες ἐνηέες ἀνδράσιν οἵην 425
ἄγρην εὐθήρητον ἐπ' ἰχθύσιν ὡπλίσσαντο
νήσῳ ἐν Εὐβοίῃ μετὰ κύμασιν Αἰγαίοισιν.
εὖτε γὰρ ἑσπερίης θήρης πόνον ἐγκονέουσιν
ἰχθυβόλοι, νεπόδεσσι πυρὸς φορέοντες ὁμοκλὴν,
ἰπνοῦ χαλκείοιο θοὸν σέλας, οἱ δ' ἐφέπονται 430
δελφῖνες, σύνθηρον ἐπισπεύδοντες ὄλεθρον,
ἔνθ' οἱ μὲν τρομέοντες ἀποτροπάδην ἀλέονται
ἰχθύες, οἱ δ' ἔκτοθεν ἐπαΐσσοντες ὁμαρτῇ
δελφῖνες φοβέουσι, καὶ ἱεμένους ἐπὶ βυσσὸν
τρωπᾶσθαι ποτὶ χέρσον ἀνάρσιον ἐξελόωσι, 435
πυκνὸν ἐπιθρώσκοντες, ἅτ' ἀνδράσι θηρητῆρσι
θῆρα κύνες σεύοντες ἀμοιβαίης ὑλακῇσι.
τοὺς δ' ἄγχου ποτὶ χέρσον ἀτυζομένους ἁλιῆες
ῥηϊδίως βάλλουσιν εὐγλώχινι τριαίνῃ.
τοῖσι δ' ἄφυκτα κέλευθα, διορχεῦνται δ' ἐνὶ πόντῳ, 440
καὶ πυρὶ καὶ δελφῖσιν ἐλαυνόμενοι βασιλεῦσιν.
ἀλλ' ὁπόταν θήρης εὐαγρέος ἔργον ἄνηται,
δὴ τότ' ἀπαιτίζουσι, παρασχεδὸν ἐμπελάοντες,

μισθὸν ὁμοφροσύνης, θήρης ἀποδάσμιον αἶσαν·
οἱ δ' οὐκ ἠνήναντο, πόρον δ' εὐαγρέα μοῖραν 445
ἀσπασίως. εἰ γάρ τις ὑπερφιάλως ἀλίτηται,
οὐκέτι οἱ δελφῖνες ἀρηγόνες εἰσὶν ἐπ' ἄγρην.

Καὶ μέν τις Λέσβοιο παλαίφατον ἔργον ἀοιδοῦ
ἔκλυεν, ὡς δελφῖνος ὀχησάμενος περὶ νώτῳ
κῦμα μέλαν περάασκε καθήμενος, ἄτρομος ἦτορ, 450
ἀείδων, καὶ πότμον ὑπέκφυγε ληϊστήρων,
Ταιναρίῃ τ' ἐπέλασσεν, ἐπὶ προβολῇσι Λακώνων.
καί πού τις Λίβυος κούρου πόθον οἶδεν ἀκούων,
τοῦ ποτε ποιμαίνοντος ἐράσσατο θερμὸν ἔρωτα
δελφὶς, σὺν δ' ἤθυρε παρ' ἠόσι, καὶ κελαδεινῇ 455
τερπόμενος σύριγγι λιλαίετο πώεσιν αὐτοῖς
μίσγεσθαι, πόντον τε λιπεῖν, ξυλόχους τ' ἀφικέσθαι.
ἀλλ' οὐδ' ἠϊθέοιο πόθους ἐπὶ πᾶσα λέλησται
Αἰολίς· οὔ τι παλαιὸν, ἐφ' ἡμετέρῃ δὲ γενέθλῃ·
δελφὶς ὥς ποτε παιδὸς ἐράσσατο νησαίοιο. 460
νήσῳ δ' ἐνναίεσκεν, ἀεὶ δ' ἔχε ναύλοχον ὅρμον,
ἀστὸς ὅπως, ἕταρον δὲ λιπεῖν ἠνήνατο θυμῷ.
ἀλλ' αὐτοῦ μίμναζε παρέστιος ἐξέτι τυτθοῦ,
σκύμνος ἀεξηθεὶς, ὀλίγον βρέφος, ἤθεσι παιδὸς
σύντροφος· ἀλλ' ὅθ' ἵκοντο τέλος γυαλκέος ἥβης, 465
καί ῥ' ὁ μὲν ἠϊθέοισι μετέπρεπεν, αὐτὰρ ὁ πόντῳ
ὠκύτατος δελφὶς ἑτέρων προφερέστερος ἦεν,
δή ῥα τότ' ἔκπαγλόν τε, καὶ οὐ φατὸν, οὐδ' ἐπίελπτον
θάμβος ἔην ξείνοισι καὶ ἐνναέτῃσιν ἰδέσθαι.
πολλοὺς δ' ὤρορε φῆμις ἰδεῖν σέβας ὁρμηθέντας, 470
ἠΐθεον δελφῖνι συνηβώοντας ἑταίρους·
πολλαὶ δ' ἠϊόνων ἀγοραὶ πέλας ἦμαρ ἐπ' ἦμαρ
ἱεμένων ἵσταντο σέβας μέγα θηήσασθαι.
ἔνθ' ὁ μὲν ἐμβεβαὼς ἄκατον, κοίλοιο πάροιθεν
ὅρμου ἀναπλώεσκε, κάλει δέ μιν οὔνομ' ἀΰσας 475
κεῖνο, τό μιν φήμιξεν ἔτι πρώτης ἀπὸ φύτλης·
δελφὶς δ' ἠΰτ' ὀϊστὸς, ἐπεὶ κλύε παιδὸς ἰωὴν,
κραιπνὰ θέων ἀκάτοιο φίλης ἄγχιστος ἵκανε,

σαίνων τ' οὐραίῃ, κεφαλήν τ' ἀνὰ γαῦρος ἀείρων,
παιδὸς ἐπιψαῦσαι λελιημένος· αὐτὰρ ὁ χερσὶν 480
ἦκα καταρέζεσκε, φιλοφροσύνῃσιν ἑταῖρον
ἀμφαγαπαζόμενος, τοῦ δ' ἵετο θυμὸς ἱκέσθαι
αὐτὴν εἰς ἄκατον παιδὸς πέλας. ἀλλ' ὅτ' ἐς ἅλμην
κοῦφα κυβιστήσειεν, ὁ δ' ἐγγύθι νήχετο κούρου,
αὐτῇσι πλευρῇσι παρὰ πλευρὰς ἀναείρων, 485
αὐτῇσι γενύεσσι πέλας γένυν, ἠδὲ καρήνῳ
ἐγχρίμπτων κεφαλήν· φαίης κέ μιν ἱμείροντα
κύσσαι, καὶ στέρνοισι περιπτύξαι μενεαίνειν
ἠΐθεον· τοίῃ γὰρ ὀπάονι νήχετο ῥιπῇ.
ἀλλ' ὅτε καὶ πελάσειε παρ' ἠόσιν, αὐτίκα κοῦρος 490
ἁψάμενος λοφιῆς ἱερῶν ἐπεβήσατο νώτων·
αὐτὰρ ὅγ' ἀσπασίως παιδὸς δέμας εὔφρονι θυμῷ
δεξάμενος φοίτασκεν ὅπη νόος ἠϊθέοιο
ἤλαεν, εἴτ' ἔτι πόντον ἐπ' εὐρέα τῆλε κελεύοι
στέλλεσθ', εἴτ' αὐτοῦ λιμένος διὰ χῶρον ἀμείβειν, 495
ἢ χέρσῳ πελάειν, ὁ δ' ἐπείθετο πᾶσαν ἐφετμήν.
οὔτε τις ἡνιόχῳ πῶλος τόσον ἐν γενύεσσι
μαλθακὸς εὐγνάμπτοισιν ἐφέσπεται ὧδε χαλινοῖς·
οὔτε τις ἀγρευτῆρι κύων ἐθὰς ὀτρύνοντι
τόσσον ὑπεικαθέων ἐπιπείθεται, ᾗ κεν ἄγῃσιν· 500
οὐδ' ἔτι κεκλομένοιο τόσον θεράποντες ἄνακτος
πειθόμενοι ῥέζουσιν ἑκούσιον ἔργον ἔχοντες,
ὅσσον ἐπ' ἠϊθέῳ δελφὶς φίλος ὀτρύνοντι
πείθετ' ἄτερ ζεύγλης τε, βιαζομένων τε χαλινῶν.
οὐ μέν μιν μοῦνον φορέειν θέλεν, ἀλλὰ καὶ ἄλλῳ 505
πείθετο, τῷ μιν ἄνωγεν ἄναξ ἑός, ἂν δ' ἐκόμιζε
νώτοις, οὔτινα μόχθον ἀναινόμενος φιλότητι.
τοίη μὲν ζωῷ φιλίη πέλεν· ἀλλ' ὅτε παῖδα
πότμος ἕλε, πρῶτον μὲν ὀδυρομένῳ ἀτάλαντος
δελφὶς ἠϊόνεσσιν ἐπέδραμεν, ἥλικα κοῦρον 510
μαστεύων· φαίης κεν ἐτήτυμον ὄσσαν ἀκούειν
μυρομένου, τοῖόν μιν ἀμήχανον ἄμπεχε πένθος.
οὐδέ τι κικλήσκουσιν ἐπείθετο πολλάκις ἀστοῖς

νησαίοις, οὐ βρῶσιν ἐρεγνυμένην ἐθέλεσκε
δέχνυσθαι, μάλα δέ σφι καὶ ἐξ ἁλὸς ἔπλετ' ἄϊστος 515
κείνης, οὐδέ τις αὐτὸν ἐπεφράσατ', οὐδ' ἔτι χῶρον
ἵκετο. τὸν μέν που παιδὸς πόθος οἰχομένοιο
ἔσβεσε, σὺν δὲ θανόντι θανεῖν ἔσπευσεν ἑταίρῳ.
Ἀλλ' ἔμπης καὶ τόσσον ἐνηείῃ προφέροντας,
καὶ τόσον ἀνθρώποισιν ὁμόφρονα θυμὸν ἔχοντας 520
Θρήϊκες ὑβρισταὶ, καὶ ὅσοι Βύζαντος ἔχουσιν
ἄστυ, σιδηρείοισι νοήμασιν ἀγρώσσουσιν.
ἦ μέγ' ἀτάρβητοι καὶ ἀτάσθαλοι· οὐδέ κε παίδων,
οὐ πατέρων φείσαιντο, κασιγνήτους δ' ὀλέκοιεν
ῥηϊδίως· τοῖος δὲ νόμος δυσερπέος ἄγρης. 525
μητρὶ μὲν αἰνοτόκῳ δίδυμον γένος ἐγγὺς ὀπηδεῖ
δελφίνων, ἀταλοῖσιν ἀλίγκιον ἠϊθέοισι·
Θρήϊκες αὖ καὶ τοῖσιν ἀπηνέες ἐντύνονται,
στειλάμενοι δόρυ κοῦφον ἀτάσθαλον ἐς πόνον ἄγρης.
οἱ μὲν δὴ λεύσσοντες ἐπειγόμενον σκάφος ἄντην 530
ἀτρεμέες μίμνουσι καὶ ἐς φόβον οὐχ ὁρόωσιν,
οὔ τιν' ὀϊόμενοι μερόπων δόλον, οὐδέ τιν' ἄτην
ἵξεσθαι, σαίνουσι δ' ἐνηέας ἠΰθ' ἑταίρους
γηθόσυνοι, χρίμπτοντες ἑὸν χαίροντες ὄλεθρον.
οἱ δὲ θοῶς ἐλάσαντες ἀκοντιστῆρι τριαίνῃ, 535
τήν τ' ἀκίδα κλείουσι, βέλος κρυερώταιον ἄγρης,
δελφίνων ἕνα κοῦρον, ἀνωΐστῳ βάλον ἄτῃ.
αὐτὰρ ὅγ' ἰδνωθεὶς ὀδύνης ὕπο πικρὸν ἀχεύων,
αὐτίχ' ὑποβρυχίης εἴσω καταδύεται ἅλμης,
ὀχλίζων σφακέλῳ τε καὶ ἀργαλέῃσιν ἀνίαις. 540
οἱ δέ μιν οὐκ ἐρύουσι βιώμενοι· ἦ γὰρ ἂν ἄγρης
μαψιδίης ἄλιον καὶ ἐτώσιον ἔργον ἄροιντο·
ἀλλά οἱ ἱεμένῳ δολιχὴν ἐφιᾶσιν ἄγεσθαι
μήρινθον, καὶ νῆα καλασπέρχουσιν ἐρετμοῖς,
ἑσπόμενοι δελφῖνος ἀτυζομένοιο κελεύθοις. 545
ἀλλ' ὅτε λευγαλέῃσι κακηπελέων ὀδύνῃσι
κάμνῃ, καὶ γλωχῖσι περισκαίρῃσι σιδήρου,
δή ῥα τότ' ἀδρανέων ἀναδύεται, ἄλκιμα γυῖα

κεκμηκὼς, κούφοισιν ἀειρόμενος ῥοθίοισιν,
ὕδατα φυσιόων· μήτηρ δέ μιν οὔποτε λείπει, 550
ἀλλ' αἰεὶ μογέοντι συνέσπεται, ἔκ τ' ἀνιόντι
βυσσόθεν, ἀχνυμένη τε, καὶ αἰνότατον στεναχούσῃ
εἰδομένη· φαίης κεν ὀδυρομένην ὁράασθαι
μητέρα, περθομένης πόλιος περὶ δυσμενέεσσι,
παίδων θ' ἑλκομένων ὑπὸ ληΐδα δουρὸς ἀνάγκῃ· 555
ὡς ἥγ' αἰὲν ἀχεῦσα δαϊζομένῳ περὶ παιδὶ,
ὥστ' αὐτὴ μογέουσα καὶ οὐτηθεῖσα σιδήρῳ,
δινεύει· τὸν δ' ἄλλον ἑῆς ἀπὸ παῖδα κελεύθου
στέλλει ἐπεμπίπτουσα, καὶ ὀτρύνουσα διώκει·
φεῦγε, τέκος, μέροπες γὰρ ἀνάρσιοι, οὐκέθ' ἑταῖροι 560
ἡμῖν, ἀλλὰ σίδηρον ἐφοπλίζουσι καὶ ἄγρην.
ἤδη καὶ δελφῖσιν ἐπεντύνουσιν ἄρηα,
σπονδάς τ' ἀθανάτων καὶ ὁμοφροσύνην ἀλιτόντες
ἡμετέρην, τὴν πρόσθεν ἐπ' ἀλλήλοις ἐθέμεσθα.
τοῖα καὶ ἄφθογγός περ ὅμως τεκέεσσιν ἑοῖσι 565
μυθεῖται, καὶ τὸν μὲν ἀπέτρεπε τῆλε φεύγεσθαι·
τῷ δ' ἑτέρῳ κρυεροῖς μεμογηότι συμμογέουσα
αὐτῆς ἄγχ' ἀκάτοιο συνέσπεται, οὐδ' ἀπολείπει·
οὐδέ τις ἱέμενός περ ἀποτρέψειε τεκοῦσαν,
οὔτε βαλὼν, οὔτ' ἄλλο φέρων δέος· ἀλλ' ἅμα παιδὶ 570
ἑλκομένῳ δύστηνος ἀνέλκεται, ὄφρα πελάσσῃ
δυσμενέων ὑπὸ χεῖρας· ἀνάρσιοι ἦ μέγ' ἀλιτροὶ
οἵδ', οὔτ' οἰκτείρουσιν ἀτυζομένην ὁρόωντες,
οὔτε νόον γνάμπτουσι σιδήρεον, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν
χαλκείαις ἀκίδεσσι καταΐγδην ἐλάσαντες, 575
παῖδά τε καὶ γενέτειραν ὁμῇ συναπέφθισαν ἄτῃ.
ἔφθισαν οὐκ ἀέκουσαν, ἐπεὶ περὶ παιδὶ θανόντι
μήτηρ καὶ φρονέουσα καὶ ἱεμένη δεδάϊκται.
ὡς δ' ὁπότ' ὀρταλίχοισι χελιδόσι νηπιάχοισι
νέρθεν ὑπ' ἐξ ὀρόφοιο τυχὼν ὄφις ἄγχι πελάσσῃ, 580
καὶ τοὺς μὲν κατέπεφνε, καὶ ἔσπασεν ἔνδον ὀδόντων,
μήτηρ δὲ πρῶτον μὲν ἀτυζομένη δεδόνηται
λοίγια τετριγυῖα φόνου γόον· ἀλλ' ὅτε παῖδας

ἀθρήσῃ φθιμένους, ἢ δ' οὐκέτι φύξιν ὀλέθρου
δίζεται, ἀλλ' αὐτῇσιν ὑπαὶ γενύεσσι δράκοντος 585
εἱλεῖται, μέσφ' ὄρνιν ἕλῃ παιδοκλόνος ἄτη·
ὣς ἄρα καὶ δελφῖνι νέῳ συναπέφθιτο μήτηρ,
χεῖρας ἐς ἰχθυβόλων αὐτάγρετος ἀντήσασα.

Ἔθνεα δ' ὀστρακόρινα, τά θ' ἑρπύζουσι θαλάσσῃ,
πάντα φάτις μήνης μὲν ἀεξομένης κατὰ κύκλον 590
σαρκὶ περιπλήθειν, καὶ πλείονα ναιέμεν οἶκον·
φθινούσης δ', ἐξαῦτις ἀφαυροτέροις μελέεσσι
ῥικνοῦσθαι. τοίη τις ἐνὶ σφίσιν ἐστὶν ἀνάγκη.
τῶν δὲ τὰ μὲν δύνοντες ὑπόβρυχα χερσὶ λέγονται
ἀνέρες ἐκ ψαμάθοιο, τὰ δ' ἐκ σπιλάδων ἐρύουσι 595
νωλεμὲς ἐμπεφυῶτα, τὰ δ' ἠόσιν ἔπλυσαν αὐταῖς
κύματα, καὶ βόθροισι λαχαινομένης ψαμάθοιο.

Πορφύραι αὖ πέρι δή τι μετ' ὀστρείοισιν ἔασι
λίχναι· τοίη δέ σφιν ἐτήτυμος ἵσταται ἄγρη.
κυρτίδες ἠβαιαὶ ταλάροις γεγάασιν ὁμοῖαι 600
πυκνῇσι σχοίνοισι τετυγμέναι· ἐν δ' ἄρα τῇσι
στρόμβους συγκλείσαντες ὁμοῦ χήμησι τίθενται.
αἱ δ' ὅταν ἐμπελάσωσι βορῆς μεθύουσαι ἔρωτι,
γλῶσσαν ὑπ' ἐκ θαλάμης δολιχὴν βάλον, ἡ δὲ τέτυκται
λεπτή τ' ὀξείη τε, διὰ σχοίνων δ' ἐτάνυσσαν 605
φορβῆς ἱέμεναι, χαλεπῆς δ' ἤντησαν ἐδωδῆς.
γλῶσσα γὰρ ἐν σχοίνοισιν ἐρειδομένη πυκινῇσιν
οἰδάνεται, στείνει δὲ λύγων βρόχος, οὐδ' ἔτ' ὀπίσσω
ἀνδύνει μεμαυῖα, μένει δ' ὀδύνῃσι ταθεῖσα,
εἰσόκεν αὖ ἐρύσωσι περὶ γλώσσῃ μεμαυίας, 610
πορφυρέοις κάλλιστον ὑφάσμασιν ἄνθος ἄγοντες.

Σπογγολόμων δ' οὔ φημι κακώτερον ἄλλον ἄεθλον
ἔμμεναι, οὐδ' ἄνδρεσσιν ὀϊζυρώτερον ἔργον.
οἱ δ' ἤτοι πρῶτον μὲν ὅτ' ἐς πόνον ὁπλίζονται,
βρώμῃ τ' ἠδὲ ποτοῖσιν ἀφαυροτέροισι μέλονται, 615
ὕπνῳ τ' οὐχ ἁλιεῦσιν ἐοικότι μαλθάσσονται.
ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ εὔγηρυν ἐφοπλίζοιτ' ἐς ἀγῶνα,
μολπῆς εὐφόρμιγγος ἔχων φοιβήϊον εὖχος,

πᾶσα

πᾶσα δέ οἱ μέλεται κομιδὴ, πάντη δὲ φυλάσσει,
πιαίνων ἐς ἄεθλα λιγυφθόγγε μέλος αὐδῆς· 620
ὡς οἵγ' ἐνδυκέως κομιδὴν εὔφρυρον ἔχουσιν,
ὄφρα σφι πνοιή τε μένη ποτὶ βυσσὸν ἰοῦσιν
ἀσκηθὴς, προτέροιο δ' ἀναψύξωσι πόνοιο.
ἀλλ' ὅτ' ἀεθλεύσωσι μέγαν πόνον ἐξανύσαντες,
εὐχόμενοι μακάρεσσιν ἁλὸς μεδέουσι βαθείης, 625
ἀρῶνται κήτειον ἀλεξῆσαι σφίσι πῆμα,
μήτε τιν' ἀντιάσαι λώβην ἁλός· ἢν δ' ἐσίδωνται
κάλλιχθυν, τότε δή σφι νόον μέγα θάρσος ἱκάνει.
οὐ γάρ πω κείνῃσι νομαῖς ἔνι κῆτος ἄαπλον,
οὐ δάκος, οὐδέ τι πῆμα θαλάσσιον ἄλλο φαάνθη· 630
ἀλλ' αἰεὶ καθαροῖσιν ἀπημάντοις τε πόροισι
τέρπονται, τῷ καί μιν ἐφήμισαν ἱερὸν ἰχθύν.
τῷ δ' ἐπιγηθήσαντες ἐπισπεύδουσι πόνοισι.
πείσματι μηκεδανῷ μεσάτης ὑπὲρ ἰξύος ἀνὴρ
ἔζωσαι, παλάμῃσι δ' ἐν ἀμφοτέρῃσιν ἀείρει, 635
τῇ μὲν ἐριβριθῆ μολίβου χύσιν ἀμφιμεμαρπώς,
δεξιτερῇ δ' ἅρπην εὐήκεα χειρὶ τιταίνει·
φουρεῖ δ' ἐν γενύεσσιν ὑπὸ στόμα λευκὸν ἄλειφαρ.
στὰς δ' ἄρ' ὑπὲρ πρώρης ἐσκέψατο πόντιον οἶδμα,
ὁρμαίνων βριθύν τε πόνον καὶ ἀθέσφατον ὕδωρ. 640
οἱ δέ μιν ὀτρύνουσιν ἐπισπέρχουσί τε μύθοις
θαρσαλέοις ἐπὶ μόχθον, ἅτ' ἐν νύσσῃ βεβαῶτα
ἄνδρα ποδωκείης δεδαημένον· ἀλλ' ὅτε θυμῷ
θαρσήσῃ, δίναις μὲν ἐνήλατο, τὸν δὲ καθέλκει
ἱέμενον πολιοῦ μολίβου βεβριθότος ὁρμή. 645
αὐτὰρ ὅγ' ἐς βυσσὸν προμολὼν ἐξέπλυσ' ἀλοιφήν·
ἡ δὲ μέγα στίλβει τε καὶ ὕδατι μίσγεται αὐγὴ,
ὄρφνης ἠΰτε πυρσὸς ἀνὰ κνέφας ὄμμα φαείνων.
πέτραις δ' ἐμπελάσας σπόγγους ἴδεν· οἱ δὲ φύονται
ἐν νεάτοις πλαλαμῶσιν, ἀρηρότες ἐν σπιλάδεσσι· 650
καί σφισι καὶ πνοιὴν φάτις ἔμμεναι, οἷα καὶ ἄλλοις,
ὅσσα πολυραθάγοισιν ἐνὶ σπιλάδεσσι φύονται.
αἶψα δ' ἐπαΐξας δρεπάνῃ τάμε χειρὶ παχείῃ.

ὥστε τις ἀμητὴρ, σπόγγων δέμας, οὐδέ τι μέλλει
δηθύνων, σχοίνου δὲ θοῶς κίνησεν, ἑταίροις 655
σημαίνων κραιπνῶς μιν ἀνελκέμεν· αἷμα γὰρ ἐχθρὸν
αὐτίκ᾽ ἀπὸ σπόγγων ῥαθαμίζεται, ἀμφὶ δ᾽ ἄρ᾽ ἀνδρὶ
εἱλεῖται, πνοιῇ δὲ δυσαεῖ πολλάκι φῶτα
ἔσβεσε μυκτήρεσσιν ἐνισχόμενος βαρὺς ἰχώρ.
τοὔνεκα λαιψηρῶς ἀναδύεται, ὥστε νόημα, 660
ἑλκόμενος· τὸν μέν τις ἰδὼν προφυγόντα θαλάσσης
ἄμφω γηθήσειε, καὶ οἰκτείρων ἀκάχοιτο.
ὧδε γὰρ ἠπεδανοῖσι παριεμένου μελέεσσι,
δείματι καὶ καμάτῳ θυμαλγέϊ γυῖα λέλυνται.
πολλάκι δ᾽ ἐχθίστης τε τυχὼν καὶ ἀπηνέος ἄγρης, 665
ἅλμενος ἐς πόντοιο βαθὺν πόρον οὐκέτ᾽ ἀνέσχε,
δύσμορος, ἀντιάσας δυσδερκέϊ θηρὶ πελώρῳ·
καί ῥ᾽ ὁ μὲν οἷς ἑτάροισιν ἐπισείων θαμὰ δεσμὸν
κέκλεται αὖ ἐρύειν· τὸ δέ οἱ δέμας ἡμιδάϊκτον
κητείη τε βίη καὶ ὁμόστολοι ἔσπασαν ἄνδρες, 670
οἰκτρὸν ἰδεῖν, ἔτι νηὸς ἐφιέμενον καὶ ἑταίρων.
οἱ δὲ θοῶς κεῖνόν τε πόρον, καὶ λυγρὸν ἄεθλον
ἀχνύμενοι λείπουσι, καὶ ἐς χέρσον κατάγονται,
λείψανα δυστήνοιο περικλαίοντες ἑταίρου.

Τόσσ᾽ ἐδάην, σκηπτοῦχε διοτρεφὲς, ἔργα θαλάσσης· 675
σοὶ δ᾽ αἰεὶ νῆες μὲν ἀπήμονες ἰθύνοιντο,
πεμπόμεναι λιαροῖσι καὶ ἰθυπόροισιν ἀήταις,
αἰεὶ δ᾽ ἰχθυόεσσα περιπλήθοιτο θάλασσα·
γαίης δ᾽ ἀστυφέλικτα Ποσειδάων ἐρύοιτο
Ἀσφάλιος ῥίζουχα θεμείλια νέρθε φυλάσσων. 680

ΕΥΤΕΚΝΙΟΥ

ΤΟΥ ΣΟΦΙΣΤΟΥ

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ

ΤΩΝ

ΟΠΠΙΑΝΟΥ

Η ΜΑΛΛΟΝ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

ΙΞΕΥΤΙΚΩΝ

ΕΝ ΛΟΓΟΙΣ ΤΡΙΣΙ.

ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

Οἱ Αετοὶ πλεῖστον ὑπερτεροῦσι τῶν ὀρνέων, ὡς καὶ τοῖς τοῦ Διὸς σκήπτροις ἄχρι τῶν κεραυνῶν ἐπικαθῆσθαι πιστεύεσθαι. Ἵπτανται γε μὴν ὑπὲρ τὸν ἀέρα, καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν αἰθέρα εὐμαρῶς, καὶ ὀξὺ δεδόρκασι μέχρι τῆς γῆς, ὡς μηδὲ τὰ μικρὰ ζωΰφια λανθάνειν αὐτοὺς τροφῆς χρῄζοντας, κἂν εἰς θάμνους ἐπικαλύπτοιντο. Αρνῶν δὲ καὶ νεβρῶν καὶ τῶν ταχυτάτων λαγωῶν σαρξὶν ἥδονται, καὶ νεκρὸν οὐκ ἂν φάγοιεν, εἰ μὴ παρ' αὐτῶν τι ζῶον καταληφθείη. Ες δὲ τὸ τῶν νόσων ἄκος τὰς χελώνας ἐσθίουσι, καὶ ὅσα ἐς ποτὸν, ἀπόχρη τὸ τῶν θηρωμένων αἷμα ζώων αὐτοῖς, ὥστε οὐκ ἂν ὕδωρ πίοιεν. Καὶ τὰς ἄκρας οἰκοῦσι τὰς ἐν τοῖς ὄρεσι περιφανεῖς τε καὶ ὑψηλὰς, εἴτε ἀναπαύλης δέοιντο μετὰ θήραν, εἴτε τοῖς τέκνοις οἰκοδομεῖν βούλοιντο καλιὰς, ὥστε ὀλιγάκις ἐπὶ τὰ πεδία φέρεσθαι τῶν πετρῶν ἀφιπταμένους, τὰ πολλὰ δὲ αὐτῶν ἐκεῖθεν βλέπειν τὸν οὐρανόν. Ην δὲ ἀποτεκεῖν δέῃ, κομίσαντές τινα λίθον ταῖς κοίλαις ἐντιθέασι καλιαῖς, ἵνα ἐν καιρῷ τίκτωσι, καὶ μὴ τὸ τικτόμενον πρὸ τῆς ὥρας ἀτέλεστον ὠθῆται ὑπ' ἰσχύος. Οὐ μὴν ἐστι σαφὲς περὶ τοῦ λίθου τούτου γινώσκειν, ἀλλ' οἱ μὲν αὐτὸν ἀπὸ τῶν Καυκασίων ὀρῶν, οἱ δὲ ἀπὸ τῆς τοῦ ὠκεανοῦ ὄχθης φασὶ κομίζεσθαι, λευκὸν ὑπερφυῶς ὄντα καὶ μέσον ἔνδοθεν πνεύματος, ὡς καὶ ἦχον ἀποτελεῖν εἰ κινοῖτο. Τικτούσῃ δ' αὐτὸν εἴ τις γυναικὶ περιάψειε, ὀλισθαίνειν διακωλύει τὸ βρέφος. Εὰν ἐν λέβητι παφλάζοντος ὕδατος ἐπιψαύσῃ, τὴν τοῦ πυρὸς νικήσει πάντως ἰσχύν. Καὶ γνησιότητος δὲ τῶν τεκ-

νων σφόδρα μέλει αὐτοῖς, καὶ πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον ἐναντία πλήσει κρίνουσι τὰ τεχθέντα, καὶ τὸ νικηθὲν ὑπὸ τῆς αὐγῆς, ἢ καταμῦσαν, οὐκ ἂν γνήσιον νομισθείη, νόθον δὲ, καὶ τῆς καλιᾶς ἀπελαύνεται.

II. Τὰς Ἅρπας δὲ οὐδὲ ἰδεῖν συνεχῶς τοῖς ἀνθρώποις ἐςί· τὰς τραχυτάτας γὰρ οἰκοῦσι πέτρας, καὶ τοῖς νεοττοῖς ἐπὶ ταῖς ὑψηλαῖς φάραγξι ποιοῦσι τὰς καλιὰς, τοῖς κρημνοῖς ἀντὶ πρέμνων ἢ καὶ κλάδων ἐπικαθήμεναι. Φιλοῦσι δὲ τὰ τέκνα ὑπερφυῶς, καὶ εἰ λαθών τις ἀγροῖκος ἅρπης νεοττοὺς ὑποκλέπτει, ὑπερόψεται μὲν τῆς τροφῆς, οὐκ ἀποπλήσεται δέ που τῆς καλιᾶς, ὀδυρμῶν δὲ πάντα ἐμπλήσει, καὶ γυναῖκά τις εἴποι θρηνεῖν, καὶ δακρύων ἐπιῤῥοῇ τὰς παρειὰς αὐτῆς ἐπικλύζειν. Πτερῶν δὲ αὐταῖς εἰσιν αἵ τε παρειαὶ, καὶ ὁ ἀνθερεὼν μεςὸς, ὥςε τι γένειον μέχρι τῆς δειρῆς ἀποδεικνῦναι. Καὶ τοῦτο ταῖς ἅρπαις ἴδιον σημεῖον· μόναι τῶν ὀρνίθων λίθοις τρέφονται, καὶ τοῖς τῶν πάλαι τεθνηκότων θηρίων ὀςέοις. Εἰ μὲν καταπιεῖν δύναιντο, ἡδέως ἅμα τὸ προςυχὸν περιπέμπουσιν· τὰ μείζονα δὲ τοῖς ποσὶ συλλαμβάνουσί τε, καὶ ἀνιπτάμεναι κατὰ τῶν πετρῶν ἀφιᾶσι πολλάκις, ὥςε συντριβέντα ἐσθίειν. Ἀῤῥωςεῖν δὲ αὐτὰς ὁ μέλας βρωθεὶς ἀποκωλύει κισσός.

III. Οἱ Γῦπες τῇ τῶν τεθνηκότων ὑπερχαίροντες δυσοσμίᾳ, τοσοῦτον ἀπεχθαίνονται πρὸς τὰ μύρα, ὥςε οὐδ' ἂν κτήνους ἅψαιντο τεθνηκότος, εἴ τις αὐτοῦ τὰς σάρκας ἐπαλείψειε μύρῳ.

IV. Τινὲς τῶν Ἱεράκων ἀργότατοι, καὶ πρὸς τὰς πλήσεις ὀκνώδεις, ὥςε τρέφεσθαι παρ' ἑτέρων ἐθέλειν, καὶ ὀψὲ τοῦ καιροῦ πρὸς ἄγραν ὁρμᾶν, καὶ βατράχοις ἐπιτίθεσθαι μόνοις. Ἄλλοι δὲ πολέμιοι κορυδαλοῖς καὶ χελιδόσι, καὶ ταύτῃ γε αὐτοὺς συγγενεῖς ἄν τις εἴποι τοῦ Τηρέως. Καὶ ἀμβλυώττουσιν ὑπὲρ πᾶν γένος ὀρνίων ἕτερον, ὡς

καὶ θεραπείαν τȣ̃ πάθȣς ἐπίςαϑαι· γάλα δέ ἐςι θριδακίνης ἀγρίας, ἣν ἀποτέμνειν τοῖς ἱέραξιν ἔθος ὑπὲρ ἰάσεως.

V. Τῶν Ιϰτίνων δ' ȣ̓κ ἄν τις ἀναιδέςερον εἴποι· καὶ ἐπὶ αὐτὰς ὁρμῶσι τῶν ἀνθρώπων τὰς χεῖρας. Τίȣσι μέν τοι τὴν προσήκȣσαν δίκην, τȣ̀ς πόδας ἐν ῥητῷ τινι τȣ̃ ἔτȣς καιρῷ σφόδρα ἀθλίως ἀλγȣ̃ντες. Φασὶ δὲ αὐτȣ̀ς μηδὲ τῇ ῥοιᾷ ποτε ἐπικαθῆσθαι τῶν δένδρων, μηδὲ ὁρᾶν ἐθέλειν αὐτήν. Καὶ ἄπιςον μὲν, κρατεῖ δὲ λόγος περὶ αὐτῶν, ὅτι γαμετήν τις ἀποβαλὼν ἀνὴρ, θυγατέρα τε ἐξ αὐτῆς ἔχων, ὄνομα Σίδην, εἶδεν αἰσχρῶς εἰς τὴν κόρην, ὥςε τȣ̃ πατρὸς τὴν μίξιν ἐκκλίνȣσαν τῷ τῆς μητρὸς ἑαυτὴν ἐπισφάξαι τάφῳ· εἶτα θεῶν, φασὶ, τὸ πάθος ἐλεησάντων, ἀνῆκεν ἐκ τȣ̃ αἵματος τὸ δένδρον ἡ γῆ, τὸν δὲ πατέρα γεγονότα ἰκτῖνον φεύγειν ἀποθέν φασι τὰς τῆς συμφορᾶς ὑπομνήσεις, καὶ ȣ̓κ ἐπικαθῆσθαι τῷ δένδρῳ.

VI. Οἱ δὲ ὄρνεις οἱ Μέμνονες γένος μὲν μελανϛάτων Αἰθιόπων εἰσὶ, τὴν δὲ Αἰθιοπίαν καταλιπόντες, ὡς πρὸς γονὴν αὐτοῖς, δι' ὑπερβολὴν θέρμης, ἀχρείαν, καὶ ȣ̓δὲ θέλοντες ἐν αὐτῇ ποιεῖν καλιὰς, τὰ γὰρ ὠὰ εὐθὺς πάντως ὁ ἥλιος καταφλέγει, πρὸς τὸν βορρᾶν, καὶ τὴν Θράκην ὁρμῶσιν· ἐς δὲ τὸν Ελλήσποντον ἀφικόμενοι καὶ τὴν Τροίαν, ἐπὶ τȣ̃ τάφȣ τȣ̃ Μέμνονος ἀγωνίζονται πρὸς ἀλλήλȣς, καὶ τὸν ἀπὸ πτερύγων ἦχον ἀσπίδων ἄν τις ἀπεικάσειε κτύπȣς εἶναι. Εἶτα τῆς μάχης λήξαντες περὶ τὸν ῥόον τȣ̃ Αἰσήπȣ ἀπολȣ́ονται, κονίζονταί τε ἐπὶ τῆς ψάμμȣ περιςρεφόμενοι, καὶ τῷ τάφῳ τȣ̃ Μέμνονος ἐφιζήσαντες ταῖς ἡλιακαῖς ἀκτῖσι ξηραίνȣσι τὰς πτέρυγας, τήν τε ἐν αὐταῖς κόνιν σπείρȣσιν ἐπὶ τῷ τȣ̃ Μέμνονος τάφῳ, δεικνύντες, οἶμαι, κἀντεῦθεν, ὡς ἐξ ἀνθρώπων μεταβληθέντες εἰς ὄρνεις ȣ̓́τε τῆς βασιλικῆς τιμῆς, ȣ̓́τε τῆς πολεμικῆς ὀλιγωρȣ̃σι μελέτης.

VII. Ὑπὲρ δὲ τῶν Κοράκων ἡμῖν ταῦτα ἰστέον, ὡς ἐκ πάντων τῶν ὀρνέων μόνοι τοῖς παισὶ ποτὸν οὐ χορηγοῦσι, ῥηγνυμένου τοῦ ἀνθερεῶνος εὐθὺς μετὰ τὴν μίξιν αὐτοῖς. Τιμώρημα τοῦτο παλαιᾶς τινος φασὶν ἁμαρτάδος· ὕδωρ γὰρ ἐνεγκεῖν κελευσθεὶς, ἡνίκα ἐν Τρίκκῃ τὸν Ἀσκληπιὸν ἔτικτε Κορωνὶς, τοῦ κελευσθέντος ὑπεριδὼν ἐλαγνεύετο, καὶ διὰ τοῦτο μῆνις Ἀπόλλωνος εἰς ὄρνιν αὐτὸν μέλανα τρέπει, καὶ δίχα ποτοῦ τὰς ῥῖνας ποιεῖ αὔξανεσθαι, κἀντεῦθεν εἶναι τοῖς νεοττοῖς λυπηρότατον. Καινόν γε μὴν καὶ τοῦτο ἐπὶ τῶν κοράκων ἐστίν· οὐ μίγνυνται πρίν τινα ταῖς θηλείαις ᾠδὴν ὥσπερ γαμήλια περικράξαι· αἱ δὲ πεισθεῖσαι οὕτω συνουσιάζουσι.

VIII. Ταῖς Κορώναις οὐδὲ, κατὰ τὰ λοιπὰ πτηνὰ, τῶν ᾠῶν ῥαγέντων, ἔμπροσθεν ἐπὶ τὸ στόμα, ἀλλ' ἐξόπισθεν, πρῶτα προβάλλοντες τὰ σκέλη, πρόιασιν οἱ νεοττοί.

IX. Τῶν ἐλάφων οἱ Πέρδικες ἐρῶσιν ὑπερφυῶς, συννέμεσθαί τε αὐτοῖς, καὶ οὐδὲ ἀποφοιτᾶν που βούλονται, παρομαρτοῦσι δὲ καὶ συνθέουσι, καὶ τοῖς νώτοις ἐπικαθήμενοι διαξαίνουσι τὰς τρίχας αὐτῶν, ὡς καὶ ἁλίσκεσθαι προσιόντας ἀσμένως, ἣν εἰκόνα ἐλάφου δείξειεν ἀγρευτής. Ὑπ' ἀφροδισίων δὲ ἀγωνίζονται πρὸς ἀλλήλους, καὶ πρὸς μὲν τὰς μίξεις αὐτοὺς παροτρύνει τὸ ἔαρ· νεμόμενοι δ' ἐν ταῖς ὕλαις ἀγεληδὸν, εἰ φανείη θήλεια, διΐστανται, καὶ πολεμοῦσιν ἀλλήλοις, καὶ γίνεται τοῦ κεκρατηκότος ἡ θήλεια· ὁ δὲ ἀναβοᾷ, καὶ γέγηθεν, ὥσπερ χρυσὸν, ἢ κόρην, ἤ τι γέρας ἕτερον ἐκ πολέμου λαβὼν ἀριστεύς. Ἀλλ' οὐδὲ θάλπειν τὰ ᾠὰ ταῖς θηλείαις ἐπιτρέπουσιν, καὶ ὑποκλέπτουσιν αὐτὰ πρὸς τὴν μίξιν σπεύδοντες· καί τοι κἀκεῖναι πολλάκις, ὡς ἀσελγεῖς, ὀλιγωροῦσι παιδοτροφίας. Καὶ δολερὸν τὸ γένος ἐστὶν, ὡς αὐτοὺς νεοττοὺς γινώσκειν, ὅπως ἄνδρα χρὴ προσιόντα ἐξαπατᾶν, φύλλοις, ἢ κλάδοις, ἤ τινι τῶν προστυχόντων καλυψαμένους·

ὁ καὶ

ὃ καὶ τοῖς ἁλιεῦσι ποιοῦσιν οἱ πολύποδες, αἷς ἂν προαιρήσωνται πέτραις ἀφομοιούμενοι.

X. Πλέον δὲ, ἤπερ φιλοῦσι τοὺς ἐλάφους οἱ πέρδικες, μισοῦσι τοὺς ὄνους οἱ Αἴγινθοι, κἂν ἐπὶ φυτοῦ καλιᾶς οὔσης αἰγίνθου τρέφωνται νεοττοὶ, τῷ δένδρῳ πλησιάσας ὄνος ἀναιρεῖ πάντας αὐτοὺς, καὶ ὀγκησάμενος τὴν κύουσαν αἴγινθον ἀμβλῶσαι ποιεῖ.

XI. Ο Κόκκυξ δὲ, ὁ πρῶτος τῶν λοιπῶν πτηνῶν ἡμῖν τὸ ἔαρ ἀγγέλλων, αὐτὸς μὲν καλιὰν οὐ ποιεῖ, τὰ δὲ τῶν ἑτέρων ὀρνίθων ᾠὰ κατεσθίει, καὶ ἐν ἀλλοτρίᾳ τεκὼν ἀφίσταται καλιᾷ, καὶ θάλπει μὲν ἕτερος δι' ἄγνοιαν τὰ τεχθέντα, μέχρις ἂν τὰ τῶν ᾠῶν ἴδῃ προκύψαντα, τῆς δὲ ἀπάτης αἰσθόμενος ἀπολείπει τε αὐτὰ, καὶ ἑτέραν ποιεῖ καλιάν· ὁ δὲ κόκκυξ ἐλθὼν τροφὴν τότε τοῖς ἑαυτοῦ δίδωσι νεοττοῖς.

XII. Τοῖς Δρυοκόλαψι καινόν τι παρὰ τῶν θεῶν δέδοται δῶρον· εἰ καλιάν τις αὐτῶν ἐπιφράξειε λίθοις ἢ ξύλοις, πόαν τινὰ πρὸς τοῦτο ἐγνωσμένην αὐτοῖς ἀνελόμενοι, καὶ τῷ τῆς καλιᾶς προσαγαγόντες στόματι, ἀνοίγουσί τε αὐτὴν * * * καὶ πάντας ἀποκλείουσι τοὺς σφῆκας. Καὶ τὰς κλεῖς δὲ τῶν θυρῶν εὐμαρῶς ὁ τὴν πόαν ἐκείνην ἐπιστάμενος λύει.

XIII. Αἶγε μὲν Γλαῦκες ἐπὶ τῶν προβάτων δρῶσαι ταὐτὸν οὐδεμίαν φέρουσι βλάβην. Ἀλλ' ἐκεῖνο ἰστέον περὶ αὐτῶν, ὅτι τοὺς μύρμηκας ἀποκρούειν βουλόμεναι νεοττῶν, ἐν τῇ καλιᾷ καρδίαν ἔχουσι νυκτερίδος, ὡς τῶν μυρμήκων ἀπολείπειν καὶ τοὺς ἑαυτῶν φωλεοὺς αἱρουμένων, εἰ νυκτερίδος τις ἐν αὐτοῖς θείη καρδίαν.

XIV. Ικτερός τις ἀπὸ τῆς χροιᾶς ὀνομάζεται, ὃν εἰ τῷ πάθει τούτῳ τις ἀνὴρ ἐχόμενος ἴδῃ, φεύξεται πᾶσαν αὐτίκα νόσον.

XV. Τὰ δὲ τῆς Κίσσης πρὸς τὰς τῶν Φωνῶν μιμήσεις πῶς ἄν τις εἴποι πλεονεκτήματα, καὶ πόσα ἂν εἶναι ζῶα δόξειε. Φθεγγομένης ποτὲ κίσσης, μηκᾶσθαι ἔριφον ᾠήθην ἀκοῦσαι, καὶ ὡς τῆς μητρὸς χωρισθέντα παρὰ τὸ δένδρον ἐζήτουν, ἐφ' οὗ καθῆστο κίσσα βοῶσα· ἐμυκᾶτο εὐθὺς, καὶ μόσχον ᾤομην· εἶτα ὡς πρόβατον ἐβληχᾶτο, καὶ τὸν τοῦ ποιμένος τέλος ἐμιμήσατο συριγμὸν, ᾧ μετὰ τὴν νομὴν ἐπὶ ποτὸν ἄγει τὰ πρόβατα, ὥστε ὀψέ ποτε ἐπὶ τῶν κλάδων ἰδὼν μεθαλλομένην αὐτὴν, ἀπεθαύμασα τηλίκα μέχρι καὶ τῶν ὀρνέων εἶναι τὰ θεῖα δωρήματα.

XVI. Τοὺς Ψιττακοὺς δὲ, οὓς οὐκ ἐν ξυλίνοις κλωβοῖς, ἀλλ' ἐν σιδηροῖς Φρουρεῖν ἀναγκαῖον, μέχρι πρὸς τῆς ἡμετέρης γλώσσης ὡδήγησε τὰς μιμήσεις ἡ Φύσις.

XVII. Καὶ ταῖς Αηδόσι θαυμαστήν τινα ᾠδῆς δέδωκεν ἁρμονίαν, αἳ καὶ τοὺς νεοττοὺς ᾠδαῖς μᾶλλον ἢ τροφαῖς ἄλλως ἐκτρέφουσιν. Γνησίους μὲν τοὺς εὐφθόγγους ἡγούμεναι, θεραπείας ἀξιοῦσι παντοίας, ἀποκτιννύουσι δὲ τοὺς ἀφθόγγους, ὡς οὐκ ἀξίαν γενεὰν τῶν Ἀττικῶν ἀηδόνων. Τὸν δὲ καὶ τῆς ἐλευθερίας αὐτοῖς ἔρωτα τοσοῦτον ἐντιθεῖσιν, ὡς εἰ ληφθεῖεν, μήτε ᾄδειν ἐθέλειν, καὶ τὴν γλῶσσαν ἀποτέμνειν εὐθύς.

XVIII. Συνήθεις μάλιστα καὶ ὁμότροφοι τοῖς ἀνθρώποις αἱ Χελιδόνες εἰσὶν, εἰς μὲν ὄρνιθας ληφθεῖσαι, ἡνίκα ἦν ἀνὴρ ἔτι ὁ Θρᾷξ Τηρεύς· ὡς δὲ μεταβαλόντα κἀκεῖνον εἶδον εἰς ὄρνιν, τὰ πτηνὰ ἔφυγον πρὸς τὰς τῶν ἀνθρώπων οἰκήσεις. Ἀλλ' οὐδὲ τὸν Βορρᾶν, οὐδὲ τῶν ἐκ τῆς Θράκης ἀνέμων στέργουσι τὴν πνοὴν, καὶ τὰς καλιὰς ἐκ τῶν τοιούτων πνευμάτων οἰκοδομοῦσιν ἀπεστραμμένας. Τοὺς νεοττοὺς δὲ τρέφουσιν οὕτως ἐν τάξει, ὥστε εἰ δεξάμενός τις τὴν τροφὴν μεταβαίη τὸν τόπον, οὐκ ἂν δοῖεν αὖθις, πρὶν ἀναδράμῃ. Εἰ δὲ μήν τις αὐτῶν τὰ τέκνα ἀποτυφλώσειε, τὴν χελιδονίαν βοτάνην καταλέμουσαι τῷ στόματι, καὶ τὸν ἐξ

αὐτῆς χυλὸν ἐπιβάλλουσαι τοῖς ὄμμασι, τῆς πηρώσεως ἀπωθοῦνται τὴν βλάβην.

XIX. Πολυβορώτατον ὄρνεον ἡ Σελευκὶς, καὶ μετὰ πλείστης εὐχῆς ἀφικνούμενον τοῖς ἀγροίκοις, ἣν τοῖς καρποῖς ἀκρίδων ἐγγένηται πλῆθος· ὅτι τὰς μὲν φάγουσι, τὰς δὲ καὶ μόνῃ σκιᾷ ἀναιροῦσιν. Ἐκκρίνουσιν ἃς ἂν καταφάγωσι ῥᾳδίως αὐτίκα, καὶ πορθουμένοις ἀνδράσι ξενικὴν ἄν τις εἴποι συμμαχίαν ἐληλυθέναι. Ἀλλ᾽ εἰ τῆς χάριτός τις τοὺς ὄρνεις ἀποστερήσειε, διαφθείρουσιν αὗται τὸν σωθέντα καρπόν· κἂν ἀποκλείνῃ τις σελευκίδα φρενοβλαβὴς, οὐκέτ᾽ ἂν, ὑπ᾽ ἀκρίδων τῶν καρπῶν κειρομένων, εἰς τὴν χώραν ἐκείνῳ ἔλθοιεν βοηθοί.

XX. Ταῖς φαρμακίσι γυναιξὶ προσφιλεῖς Ἴυγγες· τροφῆς δὲ ὧδε μεταλαμβάνουσι. Τὰς μακρὰς γλώσσας, ὥσπερ οἱ ἁλιεῖς ὁρμιὰν, ἐκτείνασαι, καὶ εἰς ἀτραπόν τινα ἐμβαλοῦσαι, μύρμηκας ὡς ἐπὶ βρῶσιν σπεύδοντας ὑποδέχονται ἀκριβῶς, εἶτα τὴν γλῶσσαν κατὰ μικρὸν ἕλκουσαι τοὺς ἁλόντας ἐσθίουσι.

XXI. Σωφρονοῦσιν ὑπὲρ πᾶν ὄρνεον αἱ Τρυγόνες, καὶ συνουσίας δὲ ἀρχὴν ποιεῖται τὸ φίλημα· καὶ πρεσβυτέρα μὲν οὐκ ἂν ἀνέχοιτο, πρὸ τῆς τῶν χειλέων συμβολῆς, μίξεως· αἱ δὲ νέαι πολλάκις πρὸς τὴν συνουσίαν καὶ δίχα τῶν φιλημάτων ὁρμῶσιν. Εἰ δὲ μὴ παρείη ἄῤῥην, παρὰ τὸν κοινὸν τῶν ὀρνέων νόμον ἐπιβαίνουσιν ἀλλήλαις αἱ θήλειαι, καὶ ὠὰ τίκτουσιν, οὐ δὲ πρὸς νεοττῶν γονὴν ἐπιτήδεια.

XXII. Καὶ τὰς καλοικιδίους ὄρνιθας ἴσμεν ἀλεκτρυόνων χωρὶς, καὶ ἐν ταῖς χερσὶ τῶν γυναικῶν θερμαινομένας τίκτειν ὠά. Πρὸς εὐτοκίαν δὲ αὐταῖς, ἣν ὠδινῶνται, χρήσιμον ἐκ τῆς γῆς τῷ στόματι κάρφος λαβεῖν, καὶ ἐπιτιθέναι τοῖς νώτοις. Ὑπὲρ δὲ πάντα τὰ πτηνὰ τοὺς ἀλεκτρυόνας πολλαῖς ἴσμεν χαίροντας μάχαις καὶ συνουσίαις. Φωτὶ

δὲ μάλιστα χαίρουσι, καὶ προαγγέλλουσι τὴν ἡμέραν ὡς ἡλίῳ κεχαρισμένοι, καὶ τὰς τῶν γαμετῶν ὠδῖνας παρηγοροῦσι τῇ κοινωνίᾳ τῶν πόνων, ὥστε ἠρεμαῖόν τε καὶ λεπτὸν ᾄδειν εἰς παραμυθίαν αὐταῖς.

XXIII. Πρὸ δὲ τῶν λοιπῶν πάντων ὀρνίθων, ἔτι χειμῶνος ὄντος, ὁ Κόσσυφος ἀποτίκτει, καὶ χαίρει μύρτοις καὶ δάφναις, κυπαρίσσων ἄλσεσι, καὶ ταῖς εὐθαλέσι λεύκαις, πεύκαις τε καὶ πλατάνοις, καὶ ταῖς διπλόθριξι πίτυσι, καὶ κισσοῖς. Δύο δέ ἐστι γένη κοσσύφων· καὶ οἱ μὲν πάντη μέλανες, οἱ δὲ κηρῷ τὰ χείλη προσεοικότες, καὶ τῶν ἑτέρων μᾶλλον πρὸς τὰς ᾠδὰς ἐπιτήδειοι.

XXIV. Τὸ κάλλος δὲ ὁ Ταὼς τὸ οἰκεῖον τεθαύμακεν, καὶ εἰ καλόν τις αὐτὸν ὀνομάσειεν, εὐθὺς τῶν πτερῶν τὰ ἄνθη μεμιγμένα χρυσῷ ὥσπερ τινὰ λειμῶνα δείκνυσιν ἀναστήσας, περιάγων εἰς κύκλον αὐτὰ διατεταγμένοις ὄμμασιν· τὰ δὲ κατὰ τῆς οὐρᾶς λάμπουσιν ὥσπερ ἀστέρες. Καὶ εἰ κατιδών τις ἐπαινέσειεν ἐπὶ τῷ κάλλει, αὐτίκα φιλοτιμηθήσεται· σκώψαντος δέ τινος, τὴν οὐρὰν ἀποκρύψει μισῶν ὥσπερ τὸν φιλολοίδορον. Φρουρὸς οὗτος ἦν τῆς Ἰοῦς, ἡνίκα Ηρα ἐπὶ αὐτῇ ἐχαλέπαινεν· Ερμῆς δὲ ἀνεῖλεν αὐτὸν, καὶ τελευτήσαντος, ἀνῆκεν ἡ γῆ ὄρνιν τῶν ὀφθαλμῶν ἔχοντα τὰ σημεῖα τὰ πρόσθεν.

XXV. Ἔστι δὲ καὶ Πορφυρίων ἀπὸ τῆς χροιᾶς καλούμενον ὄρνεον· ἐρυθρὸν αὐτῷ τὸ ῥάμφος ἐστὶ, καὶ κατὰ κεφαλῆς ἔχει ὥσπερ τινὰ πῖλον, ὁποίους οἱ τοξόται Περσικοὶ φοροῦσι· τοῖς κατοικιδίοις ὄρνισιν ἴσος εἰς μέγεθος, πλὴν ὅτι χρῆται σκέλεσι μακροτέροις. Οὗτος οὐκ ἄν ποτε εἰς μίξιν ἔλθοι, ὁρῶντος καὶ παρόντος ἀνδρός· φύσει δὲ σώφρων ἐστὶ, ὡς μηδὲ ὁρᾶν ἄνδρα θέλειν ἑαυτοῦ γαμετῇ συνόντα· εἰ δὲ μοιχείας αἴσθοιτο, ἀθυμεῖ τοσοῦτον, ὡς διαφθείρεσθαι.

XXVI. Οἱ δὲ Ὄρτυγες, ἂν τὰς προτέρας νομὰς ἀπολιμπάνωσιν, συνίπ]ανταί τε ἀλλήλοις, καὶ μιᾷ τὴν θάλασσαν ὁρμῇ παραμείβουσι, πληνῶν ὄντες ὀξύταλοι, καὶ δειλοὶ ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε Φρίτ]ειν τοῦ πελάγους τὴν ὄψιν, καὶ τὰ βλέφαρα ἐπιμύειν, καὶ τοῖς ἱστίοις πολλάκις τῶν νεῶν περιῤῥήγνυσθαι, καὶ τοῦτον παρὰ τῶν ναυτῶν θηρᾶσθαι τὸν τρόπον. Ὡς δ᾽ ἂν εἰδεῖεν, πότερον διεληλύθασιν, ἢ οὔπω, τὸ πέλαγος, πείρας αὐτοῖς τοιόσδε τρόπος ἐξεύρηται. Τρεῖς ἕκαστος λίθους βραχεῖς ἐπὶ τοῦ στόματος Φέρει, καθ᾽ ἕνα τε ἀφίησιν, ἀκροώμενος πότερον ἢ εἰς ὕδωρ ἐμπέπ]ωκεν, καὶ δεῖ π]ήσεως μακροτέρας, ἢ ἐπὶ τῆς γῆς ἐνήνεκ]αι, καὶ καιρὸς ἥκει ἀναπαύσεως.

XXVII. Μεθίσαν]αι δὲ ὀρνίθων γένη πολλὰ, ὥστε αὐτῶν τῆς τε ἐκδημίας καὶ τῆς ὁδοιπορίας μέτρα γίνεσθαι, πλὴν μόνον τῶν Πελαργῶν, ὑπὲρ ὧν οὐκ ἄν τις ἀκριβῶς εἰδὼς εἴποι, πόθεν ἥκουσιν, ἢ τοὔμπαλιν ἀπιᾶσιν. Οἱ μὲν ἐκ Λυκίας αὐτοὺς, οἱ δὲ ἐξ Αἰθιοπίας ἔρχεσθαί Φασιν, ὅθεν τὸ μυρίον ὕδωρ τοῦ Νείλου τοὺς ἐν Αἰγύπ]ῳ ποιεῖ καρποὺς πλατυνόμενον. Θαυμαστοὶ δὲ καὶ ἀγχίνοοί εἰσι, ἥν τε Φυλάξασθαι βλάβην, ἥν τε ἐκτίσαι δέῃ χάριν εὐεργεσίας. Καί τι περὶ αὐτῶν τοιόνδε ἀκήκοα. Λίθῳ τις σκέλος ἔκλασε πελαργοῦ· ὁ δὲ ἀπὸ τῆς αὐτοῦ πλάγιος ἔπεσε καλιᾶς. εἶτα γυναῖκες αὐτὸν σκάζον]α θεασάμεναι, ἰάσαντο λαβοῦσαι· καὶ βαδίζων ἤδη νικηθέντος τοῦ πάθους σὺν τοῖς λοιποῖς ἀπέστη, καὶ πάλιν ἐπιόντος ἔαρος, εἰς τὴν αὐτὴν ὥρμησεν οἰκίαν, καὶ ἐγνώσθη μὲν ἀπὸ τῶν τῆς χωλείας σημείων, ᾖσε δὲ τὰς γυναῖκας, ὅτι παρ᾽ αὐτὰς ἧκεν ἀσμένως. Τοῖς μακροῖς δὲ χείλεσιν ἐκεῖνος λίθον τῶν τιμίων περικαλλέστατον πρὸς τοῖς ποσὶν ἥμεσε γυναικῶν· αἱ δὲ ἔγνωσαν, ὡς εἰς χάριτος ἀμοιβὴν καὶ ἀνδρῶν πολλάκις εἰσὶν οἱ πελαργοὶ προθυμότεροι. Ἐν Ἰταλίᾳ δέ τι λέγεται συμβῆναι τοιοῦτον. Νεοτ]οὺς τινῶν πελαργῶν ὄφις ἀπὸ τῆς γῆς κατήσθιεν ἀνερπύζων, καὶ εἰς τὸ ἕτερον πάλιν ἔτος τὸν ἕτερον τοῖς αὐτοῖς διέφθειρε τόκον. Οἱ δὲ στειλάμενοι

πρὸς τὴν ξένην, καὶ τρίτῳ ἥκοντες, καινόν τινα ὄρνιν οὐκ ὀφθέντα πρότερον ἐπηγάγοντο, βραχύτερον μὲν αὐτῶν, ῥάμφος δὲ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ὀξὺ καὶ μέγιςον ὥς τι προβαλλόμενον ξίφος. Πῶς ἄρα τῶν νεοτλῶν αὐτῶν τὴν δυσποτμίαν ἀγγείλαντες, τίσι δὲ πρὸς τὴν ἐπικουρίαν ἐλθεῖν πείσαντες ἐπαγγελίαις, ἢ λόγοις; εἰ μὴ ἄρα τις ἄγνωςα ἡμῖν πρὸς ἀλλήλους φθέγγεσθαι λέγοι τούς τε ὄρνεις καὶ τὰ θηρία. Ο δὲ τέκνων μὲν οὐκ ὄντων ἔτι τοῖς πελαργοῖς, ἐπὶ τὰς αὐτὰς νομείας ἧκε τοῖς κεκληκόσι· νεοττεύσαντας δὲ ἀφίςασθαι μὲν πόῤῥω, καὶ τροφὰς κομίζειν ἔδει τοῖς τε νεοττοῖς καὶ τῷ φύλακι, τὸν δὲ ἐπὶ τῆς καλιᾶς μένειν ἐπιόντα τὸν ὄφιν. Καὶ μικρὸν ὕςερον ἐκ τοῦ φωλεοῦ προελθὼν ἀνεσόβει τοὺς νεοττοὺς, ὧν ὁ σύμμαχος προεςήκει, καὶ παίει δὴ τῷ ῥάμφει τὸν ὄφιν· ὁ δὲ οὐχ ὑπείξας, ἀλλὰ καὶ τὸν ὁλκὸν ἀναςήσας, πρός τε τὴν οὐρὰν ἐρεισάμενος ἀντεπάττετο, καὶ πληγὴν πάλιν δεξάμενος, εἶτα ἀντιταχθεὶς ταῖς σπείραις περιβαλεῖν τὸν ὄρνιν ἐπείγετο, μάτην πλείςοις χρώμενος ἑλιγμοῖς. Ο γὰρ ὄρνις ὑπέφευγε ῥαδίως τοῖς πτεροῖς κουφιζόμενος· καὶ τοὺς νεοττοὺς ὁ μὲν ἀνελεῖν ἔσπευδεν, ὁ δὲ σῶσαι, μέχρι πρὸς τὸ τῶν τραυμάτων πλῆθος ὁ ὄφις ἀπειπὼν διεφθάρη, δακών γε μὲν τὸν ὄρνιν ἐν τῇ συμπλοκῇ, καὶ τὸν ἰὸν αὐτῷ τῶν ὀδόντων ἐγχέας, ὡς καὶ τὰ πτερὰ αὐτοῦ πάντα διαῤῥεῦσαι. Τοῦ καιροῦ δὲ τῆς ἀναςροφῆς ἥκοντος, οἱ μὲν λοιποὶ πάντες ἀφίπταντο πελαργοί· οἷς δὲ πρὸς τὸν σεσωκότα τοὺς νεοττοὺς ἔμελεν ἀμοιβῆς, σὺν αὐτοῖς ἔμενον τοῖς νεοττοῖς, μέχρις ἐκείνῳ νέα περιφῦναι πτερὰ, καὶ συναπελθεῖν ὑπῆρξεν αὐτοῖς.

XXVIII. Ακήκοα δὲ παρὰ τοῖς Ινδοῖς ὡς ὄρνις εἴη γονῆς ἄτερ, Φοίνιξ τοὔνομα· καὶ μίξεων χωρὶς ὑφεςάναι, καὶ βιοῦν φασιν ἐπὶ πλεῖςον καὶ μετὰ πάσης ἀφοβίας αὐτὸν, ὡς οὔτε τόξοις, οὔτε λίθοις, ἢ καλάμοις, ἢ πάγαις τῶν ἀνδρῶν τι πρὸς αὐτὸν ποιεῖν πειρωμένων. Ο δὲ θάνατος αὐτοῦ τὴν ἀρχὴν ποιεῖται τῆς ζωῆς· ἣν γάρ ποτε γηράσκων πρὸς τὰς πτήσεις ἑαυτὸν ἴδοι νωθέςερον, ἢ τὰς

αὐγὰς τῶν ὀμμάτων ἐλαττȣμένας, ἐφ' ὑψηλῆς πέτρας κάρφη συλλέξας, πυράν τινα τῆς τελευτῆς, ἢ καλιὰν συντίθησι τῆς ζωῆς, ἣν, ἐν μέσῳ καθημένȣ τȣ̃ Φοίνικος, ἡ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων ἐκφλέγει θερμότης· ȣ̃τως δὲ διαφθαρέντος αὐτȣ̃, νέος ἐκ τῆς τέφρας αὖθις ἕτερος γίνεται Φοῖνιξ, καὶ τοῖς πατρῴοις ἔθεσι χρῆται, ὥστε ὑπὸ τῆς ἡλιακῆς μόνον αὐγῆς, πατρός τε καὶ μητρὸς χωρὶς, τὸν ὄρνιν γίνεσθαι τȣ̃τον.

ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Λεκτέον δὲ καὶ περὶ τῶν ἀμφιβίων ὀρνίθων, ὅσαι τῇ θαλάσσῃ χαίρȣσι, καὶ ταῖς ἀκταῖς ἐφιζάνȣσι, καὶ πρὸς τοῖς αἰγιαλοῖς ποιȣ̃νται τὰς καλιὰς, ὧν ἐστι γένη πλείω καὶ ποικίλα· ȣ̓ γὰρ ἐλάττȣς τρέφει τῆς γῆς ὄρνιθας ἡ θάλασσα. Οὐ μὴν μία φύσις τȣ́τοις τε καὶ χερσαίοις ἐστίν· ἀλλὰ τοῖς μὲν ἐπὶ ταῖς σαρξὶν ἀραιότερα κεῖνται πτερὰ, καὶ πρὸς τὴν ταχεῖαν χρήσιμα πτῆσιν· πυκνὰ δὲ καὶ ȣ̓δαμῶς πεφυκότα βρέχεσθαι ἐπισκέπει τȣ̀ς ἀμφιβίȣς, ὥστε νήχεσθαι αὐτοῖς ἀδιαβρόχοις ἐξεῖναι. Καὶ πόρȣς ἔχȣσιν ἐπὶ τῶν στομάτων πλατεῖς, δι' ὧν τὸν ληφθέντα ἰχθὺν παραπέμπȣσιν εἰς τὴν γαστέρα εὐκόλως. Ἀλλὰ καὶ στεγανοὶ τοῖς πλείστοις πόδες εἰσὶν, οἷς ἐφ' ὑδάτων οἷα κώπαις χρώμενοι νήχονται. Καὶ φύσις μὲν αὐτοῖς ἥδε κοινή· δυνάμει δὲ ὑπερβάλλȣσι τȣ̀ς λοιπȣ̀ς οἱ Ἁλιαίετοι, τὸ μὲν εἶδος τοῖς χερσαίοις ἀετοῖς ἐοικότες, βορᾷ δὲ χρώμενοι θαλαττίᾳ, καὶ τȣ̀ς ἰχθῦς μάλιστα θηρῶντες ἐκείνȣς, οἳ πλεῖν δοκȣ̃σιν ἐπὶ ἄκρων τῶν ὑδάτων νηχόμενοι, ὥστε καὶ μέρος αὐτοῖς ἐκφανὲς εἶναι τȣ̃ σώματος. Οὐ μὴν ἀεὶ χρηστὸν τὸ τῆς ἄγρας τέλος ἐστί· τοῖς γὰρ μείζοσιν ἰχθύσι πολλάκις τὰς καμπύλας τῶν ὀνύχων ἐπιβάλλοντες ἀκμὰς, πρὸς μὲν τὸν ἀέρα αὐτȣ̀ς ȣ̓κ ἰσχύȣσιν ὡς βαρεῖς

ἀνασπᾶσαι, κατερχόμενοι δὲ αὐτοὶ διαφθείρονται θᾶττον ἢ διαφθείρουσι, πρὸς τὸν τῆς θαλάσσης πυθμένα τῆς ὀδύνης τοὺς ἰχθῦς ἐπαγούσης, τῶν δὲ οὐκ ἰσχυόντων διασπαρέντας ἅπαξ ὑπεκλῦσαι τοὺς ὄνυχας. Τούτους φασὶ νόθους παῖδας ἀετῶν εἶναι χερσαίων, καὶ τῶν πατρῴων καλιῶν διὰ τοῦτο ἐξεληλάσθαι, εἶτα ὑπό τισι τραφέντας ἄλλοις ὀρνέοις, τὰς ἐπὶ τῆς γῆς ἐκκλίνειν διατριβὰς, καὶ τοῖς πελάγεσιν ὑπερχαίρειν. Οἱ γοῦν ἁλιεῖς αὐτοὺς ὡς εὐκλήν τινα καὶ αἴσιον ὄψιν ἀσπάζονται.

II. Ἄλλος δέ τις ὄρνις ἐστὶν, ὡς οἱ τῶν λάρων ἐλάσσονες, ἰσχυρὸς δὲ, καὶ τὴν χροιὰν λευκὸς, καὶ τοῖς τὰς φάσσας ἀναιροῦσιν ἱέραξι προσόμοιος, ὃς ὀνομάζεται Καταῤῥάκτης· τῶν νηχομένων γάρ τινας τηρήσας ἰχθύων, ὁρᾷ δὲ καὶ μέχρι τοῦ τῆς θαλάσσης βυθοῦ, πρὸς ὕψος ἑαυτὸν αἴρει, καὶ τὰ πτερὰ πάντα συστείλας, εἰς τὸν πόντον, οἷα πίπτων, οἴσεται, διατεμὼν τὸν ἀέρα, παντὸς ἂν εἴποις βέλους ὀξύτερον, καὶ καταδύεται μέχρι ὀργυιᾶς, ἢ καὶ πλέον, ἔσθ' ὅτε συλλαβὼν τὸν ἰχθὺν ἀνασπᾷ, καὶ ἀνιπτάμενος ἔτι πάλλοντα κατεσθίει. Τοῖς σκοπέλοις δὲ καὶ τοῖς αἰγιαλοῖς ἐφιζάνει, καὶ ταῖς χοιράσι πέτραις, αἳ μικρὸν ὑπερκύπτουσι τῆς θαλάσσης, καὶ πρὸς τὸν ποτὸν, οὐ κατὰ τοὺς ἄλλους ὄρνεις χρῆται ποταμοῖς ἢ πηγαῖς, ἀλλ' ὕδατι θαλασσίῳ, καὶ βρύα ἐπὶ τῶν πετρῶν τοῖς ᾠοῖς ἐπιστρώννυσιν, οὔτε θάλπων, καὶ τοῖς ἀνέμοις αὐτὰ διὰ παντὸς ἐπιτρέπων. Καὶ ἐπὶ τοῖς ᾠοῖς τοιόνδε τι δρῶσιν οἱ καταῤῥάκται· οἱ μὲν ἄρσενες καταλαβόντες, οἷς ἔνεστιν ἄρσεν, αἱ θήλειαι δὲ ὁμοίως τὰ θήλεα, καὶ τοῖς ποσὶν ἐπισφίγξαντες, πρὸς τὸν ἀέρα ἀνίπτανται, καὶ κατὰ πελάγους φέρεσθαι ἀφιᾶσιν, εἶτα πρὸς τὸ ὕδωρ ἑπόμενοι θᾶττον ἁρπάζουσι τοῦ πελάγους αὐτὰ, συνεχῶς τοῦτο ἔν τισι ποιοῦντες ἡμέραις. Οὕτως ἡ φορὰ θερμήνασα τῶν ᾠῶν προφέρει τοὺς νεοττούς· οἱ δὲ τὸ φῶς ἰδόντες, εὐθὺς ἐπὶ τῶν καλιῶν οὐκ ἀνέχονται διατρίβειν, ἀλλὰ τῇ τῶν τεκόντων ἕπεσθαι πτήσει φιλονεικοῦσιν· εἶτα οἱ γονεῖς ὑπολαβόντες

αὐτοὺς

αὐτοὺς ἀφιᾶσι πάλιν εἰς τὸν βυθὸν, καὶ πάλιν ἁρπάζουσιν ἠπειγμένως, ἐλαφρίζοντες τὸν πόνον αὐτοῖς· οὕτω γὰρ ἂν εἰκάσειας αὐτοὺς παισὶν ἐπὶ γεωργίαν ἑπομένοις γεγηρακότι πατρὶ, ὧν ὁ μὲν ἐπιθεὶς βουσὶν ἄροτρον ἀνατέμνει τὴν γῆν, ὁ δὲ ἡγεῖται, σῖτον ἐπὶ σπόρον ἐκχέων· ἐργαζομένοις δὲ ὁ πατὴρ ἐφέστηκε, διδάσκων ἅμα καὶ γεγηθώς. Οἱ καταῤῥάκται δὲ νέοι μὲν ὄντες τοὺς βραχεῖς ἁρπάζουσι τῶν ἰχθύων, καὶ οὐδὲ τῶν ἀκτῶν ἵπτασθαι πόῤῥω θαῤῥοῦσιν, αὐξηθέντες δὲ τοῖς μείζοσιν ἐφοπλίζονται, καὶ τῶν ἀμφιβίων πάντων κάκιον τελευτῶσιν ὀρνέων. Ὑπὸ γήρως γὰρ αὐτοῖς τῆς ὄψεως ἀμβλυνθείσης, ἡγοῦνται μὲν ἐπὶ τὸ πέλαγος φέρεσθαι, τῆς ἄγρας ἐφιέμενοι τῆς συνήθους, πέτραις δὲ ἢ κρημνοῖς περιῤῥηγνύμενοι διαφθείρονται.

III. Καὶ οἱ Τρόχιλοι δὲ τῶν ἀμφιβίων ὀρνέων εἰσὶ, καὶ πρὸς τοῖς αἰγιαλοῖς τρέχουσιν οὕτω πολλάκις, ὡς ὀξύτερον αὐτῶν τῆς πτήσεως εἶναι τὸν δρόμον. Ἔχουσι γοῦν καὶ τὴν προσηγορίαν ἐντεῦθεν. Τοῖς μεγάλοις δὲ οὐκ ἐπιχειροῦσιν ἰχθύσιν, ἀλλ' ἀπόχρη θήρα καρκινάδος αὐτοῖς, ἢ συλλαβεῖν ἄλλο τι τῶν ὁπόσα πρὸς τοὺς αἰγιαλοὺς ἐκφέρει τὰ κύματα. Νέμονται δὲ οἱ ἄρσενες μετ' ἀλλήλων, καὶ χωρὶς πάλιν αἱ θήλειαι, καὶ τοῦ ἔαρος ἐπιστάντος ἑπόμεναι πρὸς συνουσίαν αἱ θήλειαι πρότερον τοῖς ἄῤῥεσιν ἐφορμῶσι, μικρόν τι παρ' αὐτοῖς οἷον ᾄδουσι, τετριγυῖαι, οὕτω τε ἐκκαλοῦνται πρὸς μίξιν, καὶ τῇ προπομπῇ μόλις ἀκούοντες οἱ ἄῤῥενες μίγνυνται, μέχρις ἂν πεποιηκέναι ὠὰ διὰ τῆς μίξεως οἰηθῶσι, καὶ πρὸς αὐτῶν πάλιν ἕκαστοι χωροῦσι νομὰς, τῶν ἀῤῥένων μὲν οὐδὲ μικρὸν ἔτι λόγον τῆς τῶν παίδων ἐκτροφῆς ποιουμένων, οὐδὲ τῆς μίξεως μνήμην. Τῶν θηλειῶν δὲ ἐπὶ τοῖς νεοττοῖς καμνουσῶν, καὶ πρὸς ἀλλήλας τὴν σπουδὴν νεμομένων, αἱ μὲν τὰ ὠὰ θάλπουσαι μένουσιν ἐν ταῖς καλιαῖς, αἱ δὲ τροφὴν συγκομίζουσι ταῖς θαλπούσαις, καὶ δρῶσι τοῦτο ἀμοιβαδὸν, τὰ ὠὰ τῇ τῶν πτερῶν θερμαίνουσαι ψαύσει· εἶτα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν τοὺς νεοττοὺς ἄγουσιν αὐξηθέντας, ἐν ᾧ τοῖς ἄῤῥεσι νέμεσθαι φίλον,

καὶ μεριθέντες οὕτως ἕπονται τοῖς ἄῤῥεσι καὶ ταῖς θηλείαις οἱ παῖδες, ὥστε ἐοικέναι προβάτοις ἀπὸ τῶν ποιμένων μετὰ τὰς ἐν ταῖς νομαῖς συμμίξεις χωριζομένοις.

IV. Οἱ Λάροι τοῖς ἀνθρώποις εἰσὶ προσφιλέστατοι, καὶ πλησίον αὐτῶν οἰκοῦσιν ὡς συνηθέστατοι· καὶ εἰ θεάσαιντο ἁλιέας σαγήνην ἐξέλκοντας, ὡς κοινωνοὶ τῆς ἄγρας πλησιάζουσι τοῖς ἀκάτοις, καὶ περὶ τὰ δίκτυα κεκραγότες μοῖραν ἀπαιτοῦσι τῆς θήρας, καὶ παρέχουσιν οἱ γριπεῖς μὲν κατὰ θαλάσσης ῥιπτοῦντες τῶν ἰχθύων τινὰς, οἱ δὲ τούς τε ῥιπτουμένους ἐπιδραμόντες ἐσθίουσι, καὶ εἴ τινες διεκφύγοιεν ἄλλοι τῶν λίνων, ἐκδέχονται καὶ μάλα ἑτοίμως αὐτοὺς, ὥστε εἶναι δόξαν, ὅτι ποτὲ γεγονότες ἄνδρες, καὶ πρῶτοι θήραν τὴν θαλασσίαν εὑράμενοι, καὶ θεῶν βουλῇ μεταμειφθέντες εἰς ὄρνεις, τῆς παλαιᾶς ἔτι μέμνηνται ἐπιστήμης, οὐ πόῤῥω τῶν πόλεων καὶ τῶν λιμένων ἱπτάμενοι. Πλείω δέ ἐστι γένη τῶν λάρων· καὶ οἱ μὲν αὐτῶν λευκοί τε εἰσὶ, καὶ ὡς αἱ περιστεραὶ βραχεῖς· οἱ δὲ τούτων μέν εἰσι μείζονες καὶ ἰσχυρότεροι, πυκνοτάτοις δὲ πτεροῖς περισκέπονται, καί τινες ἔτι τούτων εὐμεγεθέστεροι. Λευκὰ δέ ἐστι καὶ τούτοις πτερὰ, πλὴν ὅσον ἐπὶ τοῖς ἀκροπτάτοις ὄνυξι καὶ τοῖς τραχήλοις μελαίνονται. Καὶ τούτοις ἅπαντες οἱ λοιποὶ λάροι νομῆς τε καὶ ἕδρας ὡς βασιλεῦσιν ὑπείκουσι, καὶ γηράσκουσι δὲ αὐτοῖς κυάνεα γίνεται τὰ πτερὰ, καὶ κατὰ τῶν πετρῶν, ἐν αἷς μάλιστα ὕδωρ τῆς γῆς πότιμον ἀποῤῥεῖ, νεοττεύουσιν, ὥστε τοὺς παῖδας θαλασσίᾳ μὲν τροφῇ, γλυκεῖ δὲ ὕδατι χρῆσθαι, μέχρις ἂν αὐξηθέντες ἰσχύσωσιν ἀφίπτασθαι τῶν καλιῶν, τότε δὲ καὶ τροφῇ καὶ ποτῷ χρῆσθαι θαλασσίῳ. Πρὸς δὲ τῆς νήξεως τάχος οὐκ ἂν ὄρνις ἕτερος ἐρίσειε λάρῳ.

V. Αἱ δὲ Αἴθυιαι τροφῆς μὲν πλείστης ὀρέγονται, καὶ οὐκ ἄν ποτε λιμώττουσαι κορεσθεῖεν, τοὺς δὲ ἐσθιομένους ἰχθύας εὐθὺς διὰ τῆς ἕδρας ἐκκρίνουσιν, ὡς καὶ ζῶντας ἀποπέμπειν ἔσθ' ὅτε. Καὶ μόναι τῶν ἀμφιβίων κατὰ ταὐτὸν θηρῶσί τε καὶ ἵπτανται· καὶ ἐσθίουσι τοὺς γόγγρους,

καὶ τοὺς ἐγχέλεις, καὶ τοὺς ἄλλους δὲ ἰχθύας, οἷς ὀλισθηρὸν σῶμά ἐστιν. Ἀλλὰ καὶ μένουσιν ἐπὶ πλεῖστον ὑποβρύχιοι καταδύντες, καὶ τοὺς ἄλλους δὲ ἰχθύας καταδιώκουσιν, ὡς δελφῖνες ἢ κύνες. Καὶ οὐκ ἐν τοῖς πελάγεσι μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς λίμναις εἰσὶ, μάλιστα ἐὰν ζάλη τις ὑπ᾽ ἀνέμων ἔχῃ τὴν θάλασσαν· τότε γὰρ οὐκ ἐθέλουσιν ἐνδιατρίβειν αὐτῇ. Καὶ μόνας ταύτας φασὶν ἐκ πάντων τῶν πτηνῶν μήτε ἀφίεναι φωνὴν, μήτε ἀκούειν δύνασθαι.

VI. Καὶ τοὺς Πελεκίνους, οἷς εἰσιν οἱ τράχηλοι μήκιστοι, τροφῆς ἔχει πόθος οὐ μείων, ἀλλὰ πάντη κατὰ τὰς αἰθυίας τὸ σῶμα οὐ καταδύνουσιν, ὡς οἱ κυβιστῶντες δὲ τοὺς μὲν τραχήλους συνεχῶς καθιᾶσιν, οἷς ἐστι μῆκος ὀργυιᾶς, τὰ νῶτα δὲ ὑπὲρ τῆς θαλάσσης δεικνύουσι, καὶ τοὺς ἀπαντῶντας κατεσθίουσι πάντας ἰχθύας, μεγίστῳ χάσματι προσδεξάμενοι. Καί τις κόλπος αὐτοῖς ἐξήρτηται πρὸ τῶν στέρνων, εἰς ὃν ἅπασαν τὴν τροφὴν ἐπειγόμενοι τέως ἐμβάλλουσιν, οὔτε τηθῶν, οὔτε σκληρῶν μυῶν ἀπεχόμενοι. Σὺν δὲ αὐταῖς ταῖς σκέπαις τέως τὸ προστυχὸν περιπέμποντες, εἶτα ἀνεμούμενοι πάλιν ἅπαντα τὰ τεθνεῶτα, οὕτω τὰς μὲν σάρκας ἐσθίουσι, τὰ δὲ ὄστρακα πόῤῥω ῥίπτουσι· μεμυκότα γὰρ ἐν τῷ ζῆν, μετὰ τὴν τελευτὴν ἀνοίγονται καὶ διΐστανται.

VII. Τῶν Ἀλκυόνων οὐκ ἂν εἴποι τις εἰς φωνὴν ὄρνεις ἡδίους, οὐδὲ τοῖς θεοῖς τοῖς θαλαττίοις προσφιλεστέρας, οἳ καὶ γαλήνην αὐταῖς, τὰ κύματα παύοντες, καὶ ἄπνοιαν παντελῶς περὶ τὸν καιρὸν χαρίζονται τῶν ὠδίνων. Ἐν ἡμέραις ἐφεξῆς ἑπτὰ τίκτουσί τε καὶ ἐκτρέφουσι τοὺς νεοττούς. Νηρηΐδων δὲ εἶναι τοῦτο δῶρον ἐπὶ φιλανδρίᾳ πιστεύεται, ὅτι τὸν αὐτῆς ἄνδρα Κήϋκα ἐν τῷ πελάγει διαφθαρέντα θρηνοῦσά ποτε ἀσχέτως ἡ Ἀλκυὼν μετεβλήθη μὲν εἰς ὄρνεον, τοῦ δὲ πάθους οὐκ ἐπιλέλησται. Φιλοῦσι δὲ οὕτως τὴν θάλασσαν ὡς παρὰ τοῖς κύμασι τιθέναι τὰς καλιὰς, καὶ τὰ μὲν στέρνα βρέχειν, τὴν οὐρὰν δὲ ἐπιτιθέναι τῇ χέρσῳ. Ἀλλ᾽

οὐδὲ κάρφη τῆς γῆς κατὰ τοὺς λοιποὺς ὄρνεις, βρύα δὲ καὶ ἀμπελίδας, καὶ βόστρυχας, καὶ ὠτακίδας, καὶ βοτάνας ἑτέρας ἐκ τοῦ πελάγους συλλέξασαι ποιοῦνται τὰς καλιάς. Καὶ εἰ τὸν ἄρσενα τελευτῆσαι συμβαίη, βορᾶς ἀπεχόμεναι καὶ ποτοῦ παντὸς ἐπὶ πολὺ θρηνοῦσι, καὶ διαφθείρονται, καὶ τὰς ᾠδὰς δὲ εἰ καταπαύειν μέλλοιεν, κήϋξ, κήϋξ, συνεχῶς ἐπειποῦσαι σιγῶσι. Κήϋκος δὲ φωνῆς μήτ' ἐγὼ, μήτ' ἄλλος τις ἀκοῦσαι· φροντίδας γὰρ καὶ τελευτὰς σημαίνει καὶ δυστυχήματα. Διόπερ αὐτοὺς ἐν νυκτὶ νέμεσθαι, καὶ περὶ τὰ μέρη τῶν λιμνῶν καὶ ποταμῶν διάγειν τὰ ἐρημότατα πεποίηκεν ὁ Ζεὺς, ὡς ἂν μὴ τοῖς ἀνδράσι διενοχλοῖεν.

VIII. Φίλτατοι δέ εἰσιν οἱ Ἐρωδιοὶ τοῖς ἀνθρώποις, καὶ προσημαίνουσι θέρους τε καὶ χειμῶνος καιρὸν, μάλιστα πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος, ὅθεν ἂν μέλλῃ ὁ σφοδρότατος ἄνεμος πνεῖν, ἐπὶ τοῖς στήθεσι τὰς κεφαλὰς κατακλίνοντες. Ναύτης γὰρ ἐρωδιὸν οὐκ ἄν ποτε ἀποκτείνειεν, ἐπεὶ πιστεύονται τοῖς ἁλιεῦσιν ἐν τῇ θαλάσσῃ σημαίνειν, ὅπόσα τοῖς θηραταῖς ἐπὶ τῆς γῆς ἱέρακες. Φασὶ δὲ αὐτοὺς καὶ ἡνίκα μία τροφὴ πᾶσιν ἦν τοῖς ὀρνέοις, πρώτους βορὰν ἐκ τῶν ὑδάτων εὑρεῖν, καὶ παρ' αὐτῶν τοὺς λοιποὺς πάντας ἐκδιδαχθῆναι· ἐπὶ δὲ τῇ τέχνῃ μεγαλαυχήσαντας, καὶ οὐδὲ αὐτὸν εἰπόντας ὑπὲρ νήξεως ἐρίζειν δύνασθαι σφίσι τὸν Ποσειδῶνα, τὴν ἐπιστήμην ἀποβαλεῖν, τοῦ θεοῦ μηνίσαντος· ὃ καὶ τῷ Θαμύριδί φασιν ἐπὶ ταῖς ᾠδαῖς μεγαλοφρονοῦντι πεποιηκέναι τὰς Μούσας. Ἐντεῦθεν οὖν οἱ μὲν λοιποὶ πάντες ὄρνιθες τὸ ὕδωρ δύναντες θηρεύουσι τοὺς ἰχθύας, οἱ δὲ ἐρωδιοὶ τοῦ νήχεσθαι στερηθέντες, ἐπὶ τοῖς αἰγιαλοῖς ἑστῶτες θηρεύουσι, σοφόν τι μηχανώμενοι καὶ χαρίεν πρὸς τὴν τῶν ἰχθύων ἀπάτην. Ἵστανται γὰρ ἔναντι τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, ὡς μὴ τὴν σκιὰν αὐτῶν τοὺς ἰχθύας ὁρῶντας ἐκκλίνειν. Καὶ ἔστιν αὐτῶν γένη μυρία· οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν βραχεῖς τε εἰσὶ καὶ λευκοὶ, ἄλλοι δὲ ποικίλοι καὶ μείζονες, μέσοι δὲ ἕτεροι. Καὶ τοῖς μὲν οὐκ ἔστιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς

πλόκαμος, ἄλλοις δὲ ὥσπερ τις βόστρυχος ἀπῃώρηται. Καὶ ζῶντες ἅπαντες ἐκ θαλάσσης, ἐπὶ τῆς γῆς ποιοῦνται καλιάς.

IX. Οἱ Ἱμαντόποδες λεπτοῖς μὲν σκέλεσι χρῶνται, καὶ ἔχουσι τὴν προσηγορίαν ἐκ τούτου. Καινὸν δὲ ἐπ' αὐτοῖς ἐστιν, ὅτι τὴν κάτωθεν γένυν ἔχοντες πεπηγυῖαν, μόνην κινοῦσι τὴν ἄνωθεν.

X. Κέπφον δὲ ἕτερον ὄρνεον ἐκ τῆς κουφότητος οἱ ἁλιεῖς ὀνομάζουσι· τὸ γὰρ ὕδωρ ἄκρον τοῖς ποσὶν ἐπιτρέχει, καὶ σημαίνει τοῖς ἁλιεῦσιν εὐτυχίαν. Διατρίβουσι δὲ, ἔνθα ἀμείνους τῶν ἰχθύων ἀγέλαι εἰσὶ, καὶ μάλιστα τοῖς θύννοις ἕπονται, ὅτι τῶν βραχυτέρων οὗτοι κατατέμνοντες τοῖς ὀδοῦσιν ἰχθύων σάρκας ἢ ἶνας, αἷς οἱ κέπφοι τρέφονται, καταλιμπάνουσιν ἐν τοῖς ὕδασιν. Καὶ μὴν καὶ δελφῖσιν ἀκολουθοῦσι, τροφὴν τὸ αἷμα ποιούμενοι τῶν ἰχθύων, οὓς ἂν ἀποκλείνωσιν οἱ δελφῖνες· καὶ αὐτὴν δὲ τὴν τῆς θαλάσσης ἄχνην ἐσθίουσι, καὶ οὐκ ἄν τις κέπφους ἢ ἀργοῦντας ἢ καθεύδοντας, οὔτε ἐπὶ τῆς γῆς ῥαδίως, οὔτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης θεάσαιτο, ἀλλ' ἢ θηρῶσιν, ἢ πέτονται. Καὶ τὰς βροντὰς δὲ οὕτω δεδίασιν, ὥστε, εἰ βροντῆς ἀκούσαιεν, ἐκ τοῦ ἀέρος πίπτειν εἰς θάλασσαν. * * * * * * εἴτε παρ' αὐτῶν, εἴτε παρὰ τοῦ ἀέρος τίκτονται· καὶ γὰρ ἡ γῆ τινας καρποὺς ἐπὶ ταῖς βρονταῖς ἀνίησιν αὐτομάτους.

XI. Ἐλαφὶς δὲ ὄρνεόν ἐστι, τὰ πτερὰ πάντα ἐπὶ τοῖς νώτοις ἐλάφων ἔχουσα ἐοικότα θριξὶ, καὶ τρέφεται κατὰ τὰς χερσαίους ἴυγγας, τὴν γλῶσσαν μεγίστην οὖσαν ὥσπερ ὁρμιὰν εἰς τὸ ὕδωρ ἐπὶ πολὺ καθιεῖσα, οὕτως τε κατὰ μικρὸν ἐπὶ τὸν λαιμὸν ἀνέλκουσα τὸν ἰχθὺν τὸν ἀπατηθέντα, ὡς ἐπιψαύσαντα ἴδοι. Καὶ πρὸς ταύτην μοι δοκοῦσι πρότερον οἱ ἁλιεῖς τῶν μακρῶν καλάμων ἀπαρτῆσαι τρίχας ἱππείας.

XII. Τοῖς Κολύμβοις ἐστὶ τὸ νήχεσθαι φίλον, καὶ οὐδ᾽ ἂν ὕπνου χάριν ἢ τροφῆς ἐπὶ τὴν γῆν ἔλθοιεν, οὐδὲ εἰ χειμὼν αὐτοὺς, ἢ νὺξ τοῦτο συναναγκάσειεν, ἀλλ᾽ ἐπὶ τῶν κυμάτων εἰσὶ, τὸ κρύος μὴ δεδοικότες, καὶ νήχονται τῶν ἀνέμων ἀπεναντίον, ὡς ἂν μὴ τῇ σφοδρότητι βιασθέντες ἐπὶ τὴν γῆν ποτε καὶ παρὰ γνώμην ἐξενεχθεῖεν.

XIII. Ταυτὸν δὲ καὶ οἱ Θρᾷκες ὀνομαζόμενοι, καὶ οἱ Δυτῖνοι ποιοῦσιν ὄρνεις, ἐπὶ τὴν γῆν μόνον ὡς πιστοτέραν, ἡνίκα ἂν τίκτωσιν, ἐξιόντες.

XIV. Η δὲ Κιῤῥὶς ἀξίαν τῶν ἀσεβηθέντων δίδωσι δίκην, ὅτι τοῦ Μίνωος ἐρασθεῖσα, καὶ τὸν πορφυροῦν πλόκαμον τοῦ πατρὸς ἐκτεμοῦσα, τὴν πατρίδα εἵλετο προδοῦναι τῷ Μίνωϊ· ὁ δὲ τῇ προδοσίᾳ καὶ μετὰ τὴν νίκην μεμψάμενος, ἀπέδησέ τε αὐτὴν νεὸς, καὶ κατὰ τὴν θάλασσαν εἴασε φέρεσθαι. Καὶ μεταβέβληται μὲν οὕτως εἰς ὄρνεον, μισοῦται δὲ καὶ παρὰ πάντων ὀρνέων, κἂν ἁλιαίετος θεάσαιτο αὐτὴν πλανωμένην, εὐθὺς ἐπιθέμενος διαφθείρει.

XV. Εἷς τῶν ἀμφιβίων ὀρνέων ἐστὶ καὶ ὁ Θεόκρονος, ὃς ἐξ ἀετῶν εἶναι νόθος καὶ ἱεράκων πιστεύεται. Τὴν γονὴν δὲ αὐτοῦ τοιάνδε παλαιὸς εἶναι βούλεται λόγος. Ἐστὶ γένος οὕτω μάχλον ἱεράκων, ὡς ἐν ταῖς εἰαριναῖς ὥραις πᾶσαν ἀποτίθεσθαι τὴν ἰσχὺν, καὶ παρὰ τῶν βραχυτάτων στρουθῶν καταδάκνεσθαι· τοῦ θέρους δὲ ἐπελθόντος, καὶ τὸν ἀέρα τοῦ σειρίου φλέγοντος, ἀναλαμβάνει τὴν δύναμιν, καὶ τοὺς μὲν στρουθοὺς κρώζων ἀνακλεῖ, καὶ συλλαμβάνων ἐσθίει, καὶ δοκεῖ πως αὐτοῖς τὰς ὕβρεις ἐγκαλεῖν τὰς προτέρας. Εἰ δὲ ἀετοῦ θηλείας ἀκούσειε, προσίπταται αὐτῇ, καὶ μίγνυται πολλάκις ἐξαπατήσας· ἡ δὲ ὑπὸ τοῦ χείρονος ὄρνιθος εἰς τὸ κύειν ἐλθοῦσα, οὔτε θάλπειν ἀξιοῖ τὰ τεχθέντα ᾠὰ, καὶ ὡς ἂν λάθῃ, πόῤῥω που τῶν ἀετῶν ἵπταται τῶν ἀῤῥένων. εἰ γὰρ αἴσθοιντο, διαφθείρουσιν ἐξελαύνοντες ἐπὶ τῇ μοιχείᾳ πάντως αὐτήν. Τῶν ᾠῶν δὲ ὑπὸ ταῖς ἡλιακαῖς

θερμαινομένων ἀκτῖσιν, οἱ νεοττοὶ προκύψαντες ἀμφίβιοί εἰσι καὶ τοῖς ἰχθύσιν ὀλέθριοι.

XVI. Καὶ Γύγης ὄρνις ἐστὶν ἀναβοᾶν ἀεὶ καὶ ᾄδειν δοκῶν, καὶ τὴν προσηγορίαν ἐντεῦθεν ἔχων, ὃς τοὺς ὄρνεις ἐν νυκτὶ κατεσθίει τοὺς ἀμφιβίους. Τὴν ἐκείνου γλῶτταν εἴ τις ἀποτέμοι χαλκῷ, καὶ φαγεῖν δοίη τῷ μήπω λαλοῦντι παιδίῳ, πάντως αὐτοῦ ταχέως λύσει τὴν σιωπήν.

XVII. Καὶ τοῦτο ἰστέον περὶ Γεράνων. Συλλεχθείσας ἁπάσας, ὅταν μέλλωσιν ἀπολιμπάνειν τὴν Θρᾴκην, ἀγνίζει μία, καὶ ἀνακράζει· οὕτω τε ἀφίπτανται πᾶσαι, τῆς μιᾶς μενούσης, ἥ τις αὐτὰς ἥγνισεν ἀθροισθείσας· τὰς πρεσβυτέρας δὲ τάττειν πρώτας ἐν τῇ πλήσει, ὡς ἂν μὴ κάμνοιεν, ἀκολουθεῖν ταῖς νέαις ἀναγκαζόμεναι. Καὶ κραυγὴν ἀφιᾶσιν ὑπὲρ τοῦ μὴ ἀπ᾽ ἀλλήλων χωρίζεσθαι, καὶ εἴ τινος καμνούσης αἴσθοιντο, δύο τὴν κεκμηκυῖαν ἑκατέρωθεν ταῖς πτέρυξι λαβοῦσαι ὑποκουφίζουσιν, ἢ καὶ ἐπὶ νώτων ἐπιφέρουσι τοῖς ποσὶν, οὓς ἐξεῶσαι γινώσκουσι ταῖς εὐδίαις. Κἂν χειμῶνος αἴσθοιντο, τῇ γῇ προσορμίζονται, μέχρι σταθηρᾶς πάλιν εὐδίας, καὶ νυκτὸς ἐπιλαβούσης, ἐπὶ τοὺς ποταμοὺς σπεύδουσι, καθίζονταί τε ἐν μέσοις τοῖς ἐκείνων γηλόφοις, οὓς ὥσπερ τινὰς νήσους περιρρεῖ τὸ ὕδωρ περιοχιζόμενον. Καὶ ποιοῦσι τοῦτο φόβῳ τῶν ἐπιβουλευόντων θηρίων, ὡς ἢ διελθεῖν τὸ ὕδωρ οὐκ ἰσχυόντων, ἤ τινα ποιούντων ἦχον, ὃς ἐξαναστήσειε, καὶ εἰς φυγὴν πάντως τρέψειεν αὐτάς. Καθεύδουσί τε ἐφ᾽ ἑνὸς σκέλους αἱ πᾶσαι, καὶ τὰς κεφαλὰς ταῖς πτέρυξι περικαλύπτουσι. Φύλακες δέ εἰσι πάντως καὶ ἡγεμόνες οἱ περινοστοῦντες· κἂν εἴτε ἀνδρὸς αἴσθωνται προσιόντος, εἴτε θηρίου, προβοῶσι μέγα, καὶ τὴν ἔφοδον σημαίνουσιν, ὡς ἂν φθάσειαν ἀποδρᾶσαι.

XVIII. Καὶ οἱ Χῆνες δὲ ὁμοίως ἔχουσι τῆς πλήσεως ἡγεμόνας, καὶ τοῦ ὕπνου φρουροὺς ἀναβοῶντας ἀεί· καὶ γὰρ ἀτερπεστάτῃ φωνῇ χρώμενοι, σφόδρα ὀλιγάκις σιγῶσι, καὶ

λίθον ἐντιθέντες τοῖς στόμασιν, ὅταν δέῃ σιγᾷν, ὡς οὐδ᾽ ἑτέρως καρτεροῦντες αὐτήν· καὶ ποιοῦσι τοῦτο φόβῳ τῶν ἀετῶν, ἡνίκα ἂν τὸ ὄρος δέῃ διαπτῆναι τὸν Ταῦρον. Πρὸς δὲ τὰς νομὰς, τῶν τόπων, εἰ καλλίστης νομῆς ἐν αὐτοῖς τύχοιεν, ῥᾷστα ἐπιλανθάνονται, καὶ διὰ τοῦτό εἰσιν ἐν πλάναις ἀεί. Καί τι κέρδος αὐτοῖς ἐκ τῆς τοιαύτης βλάβης ἐστίν· οὐ γὰρ ἁλίσκονται ῥᾳδίως παρὰ τῶν τηρεῖν τὰς τῶν ὀρνέων διατριβὰς, καὶ ῥιπτεῖν ἐπὶ τοῦτο σπέρματα εἰωθότων, ὡς διὰ τὴν λήθην ἐπὶ τοὺς αὐτοὺς τόπους οὐκ ἀφικνούμενοι.

XIX. Οἱ Κύκνοι δὲ ἐπὶ τοῖς λειμῶσι καὶ ταῖς ἀκταῖς τρέφονται, καὶ ταῖς λίμναις, καὶ ἀντηχοῦσιν αὐτοῖς ᾄδουσιν οἵ τε σκόπελοι, καὶ αἱ φάραγγες, καὶ μουσικωτάτους πάντων τούτους ὀρνίθων ἴσμεν, καὶ ἱεροὺς καλοῦμεν Ἀπόλλωνος. Ἄιδουσι δὲ οὐχὶ θρηνῶδες, ὥσπερ ἀλκυόνες, ἀλλ᾽ ἡδύ τι καὶ μελιχρὸν, καὶ οἷον αὐλοῖς ἢ κιθάραις χρώμενοι. Καὶ εὐσθενεῖς δέ εἰσι, καὶ πρὸς τὰ ὕψη πολλάκις ἱπτάμενοι πρὸς τοὺς ἀετοὺς μάχονται, εἴτε αὐτοῖς ἐπιχειροῖεν, εἴτε νεοττοῖς· οὐ μὴν ἄρχονται μάχης, ἀλλὰ τὴν εἰρήνην στέργουσι, μέχρις ἂν ᾄδειν ἐξῇ· τοῦτο γὰρ καὶ τροφῆς ἡγοῦνται γλυκύτερον. Ἄιδουσι δὲ πρὶν ἀνίσχειν ἥλιον, ὡς ἐν ἐρημίᾳ τότε μᾶλλον ἐξάκουστα βοησάμενοι, καὶ ἐπὶ ταῖς τοῦ πελάγους ἀκταῖς, εἰ μὴ χειμὼν εἴη, καὶ ὁ τῶν κυμάτων κλύδων ᾄδειν αὐτοὺς ἀποτρέπῃ, ὡς τῶν ᾀσμάτων τῶν ἰδίων οὐκ ἐπαΐσοντας. Καὶ τῆς ᾠδῆς, κἂν ἐπὶ τελευτὴν αὐτοὺς τὸ γῆρας ἄγῃ, μεμνήσονται· ἡ δὲ ἥττων μέν ἐστιν, ἤπερ νεάζουσιν, ὡς οὔτε ἀνατείνειν τὸν τράχηλον, οὔτε πλατύνειν τὰ πτερὰ δυναμένων αὐτῶν. Τῷ ζεφύρῳ δὲ πρὸς τὸ εὐμελὲς χρῶνται, νωθρῶν μὲν ἤδη τῶν σκελῶν, τῶν μελῶν δὲ αὐτοῖς ὄντων ἀσθενεστέρων. Καὶ πρός τινα ὁ μέλλων τελευτᾷν τόπον ἀποχωρεῖ, ἔνθα αὐτοῦ μηδεὶς ἕτερος ὄρνις ᾄδοντος ἀκούσεται, κύκνος δὲ ἄλλος οὐκ ἐνοχλεῖ τῷ ᾄδοντι, καὶ εἰ πλησίον ὢν τύχοι, τὴν αὐτὴν εἰδὼς καὶ αὐτῷ συμβήσεσθαι τελευτήν.

ΛΟΓΟΣ

ΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

Τῶν δὲ ἑξῆς ἀκούσας γνώσῃ, κράτιστε Βασιλεῦ, ὡς οὐ μόνης τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης κατατολμῶσιν οἱ ἄνθρωποι, ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτὸν ἤδη τείνονται τὸν ἀέρα, τοῖς πολυπλανέσιν ἐπιχειροῦντες ὀρνέοις. Θηραταῖς μὲν δὴ καὶ ἁλιεῦσι πλείων ἀπαντᾷ πολλάκις φόβος, ἢ τέρψις· εἴτε τοὺς ἀνέμους σκοποίη τις ἐν τῷ πελάγει, (ἀφ' ὧν) διαῤῥήγνυνται τὰ σκάφη· εἴτε τῶν κητῶν τὴν ἰσχὺν, ἀφ' ἧς τάχιστα διαφθείρονται· εἴτε τοὺς ἐν τοῖς ὄρεσι φωλεοὺς τῶν θηρίων, ἀφ' ὧν τοῖς κυνηγέταις ἐπιτίθενται πολλάκις οὐ προοφθέντες, ὡς μήτε ἀντίσχειν δύνασθαι, μήτε ἐκκλῖναι, καὶ πολεμοῦντες τοῖς θηρίοις καταβάλλονται πολλάκις, καὶ διαφθείρονται, καὶ ἀπὸ τῶν κρημνῶν ἐν ταῖς δυσχωρίαις ἄσωσα ἀποπίπτουσι. Τοῖς ἰξευταῖς δὲ οὐδεὶς ἀπὸ τῶν ὀρνίθων ἢ τῆς τοιαύτης κίνδυνος θήρης, ὡς οὔτε πρὸς τοὺς τῶν ὀρῶν λόφους ἀναγκαίως ἴουσιν, οὔτε πρὸς τὰς χαράδρας. ἐπὶ γὰρ τῶν πεδίων, καὶ τῶν ἀλσῶν, καὶ τῶν λειμώνων αὐτοῖς ἀπόχρη πλανᾶσθαι τερπομένοις, καὶ φωνῆς ἀκούειν τῶν ᾀδόντων ἡδείας, οὐ ξίφεσι χρωμένοις, οὐ ῥοπάλοις, ἢ δόρασιν, ἢ δίκτυα καὶ κύνας ἐπαγομένοις, ἀλλ' ἰξὸν, καὶ καλάμους, δι' ὧν αὐτοῖς ἡ πρὸς τὸν ἀέρα τῆς θήρας ἐστὶν ὁδὸς, καὶ λεπτὰ λίνα, καὶ κύρτους φέρειν ὑπὸ μάλης ἐλαφροτάτους. Ἔστι δὲ ὅτε καὶ φυτὸν, ἀλλοτρίους αὐτῷ περιθέντες κλάδους, ἐπικομίζονται, καὶ χειροήθεις ὄρνιθας ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ τῆς ἄγρας. Εἶναι δὲ αὐτοὺς ταχεῖς προσήκει, καὶ εὐχεῖρας, καὶ ὁρᾶν ὀξὺ, καὶ πρὸς τὰς ἐπινοίας πεφυκέναι τε, ὡς καὶ ὀρνίθων εἰδέναι μιμεῖσθαι φθογγὴν, ἵνα καὶ μεθαλλομένους ἐν τοῖς πρέμνοις ὁρῶντες ἕπωνται. Δεῖ γοῦν πρὸς τὴν χρείαν τὰ ἔργα διαιρεῖσθαι τῆς ἄγρας, ἰξῷ

χρωμένοις, ἢ θριξὶν ἱππείαις, ἢ λίνοις, ἢ πάγαις, ἢ καὶ πηκτίσιν, ἢ τροφῇ δελεάζουσιν, ἢ τὸν σύμφυλον ὄρνιν ἐπιδεικνύουσι.

II. Καὶ ἰξῷ μὲν αἱροῦνται Κορυδαλὸς, καὶ οἱ ταχεῖς Ἀστραγαλῖνοι, οἵ τε Ἀμπελίωνες οἱ κουφότατοι, καὶ οἱ ἀσθενεῖς Βουδῦται, οἵ τε Βαρῖται, καὶ αἱ Σῶδες, καὶ Σπῖνοι, καὶ Τρυγόνες, καὶ Ἀστέρες, οἷς ἐρυθρός τε κύκλος ἐστὶν ὥσπερ ἀστὴρ ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς. καὶ οὗτοι μὲν ἅμα τοῖς ἄλλοις στρουθίοις, τοῖς κατὰ τὸν Βοῤῥᾶν ἐπιδημοῦσι τοῦ ἔαρος, ἰξῷ θηρῶνται, τοῖς καλάμοις ἐπικαθίσαντες.

III. Ἄλλοι δέ τινες στρουθοὶ καὶ ἐν τῇ θαλάμῃ δι' ἐπινοίας τοιαύτης ἀγρεύονται. Μυρίνης συνδήσαντες δύο κλάδους ἀλλήλοις, εἰς τὸ κάτω συγκάμπτουσιν, ἐκ δὲ τοῦ ἑτέρου λεπτῆς μηρίνθου βρόχον ἐξάψαντες, ἄγουσι διὰ τοῦ ἑτέρου κλάδου τὴν μήρινθον, μικρῷ τε ἐπισφίγγουσι πασσάλῳ στεῤῥῷ. Ἕδρας δὲ οὗτος τοῖς στρουθίοις παρέχεται χρείαν· καὶ εἰ χρήζοντες ὕπνου καθίσαιεν, ὀλισθαίνει μὲν ἐκ τῆς ὀπῆς τοῦ κλάδου ῥᾳδίως ὁ πάσσαλος, περιστραφεὶς δὲ ὁ βρόχος τοῖς ποσὶ τοῦ στρουθίου συμπλέκεται.

IV. Οἱ δὲ Σπῖνοι, καὶ αἱ Τρυγόνες ὑπὸ δένδρῳ θηρῶνται, εἰ σύμφυλον ὄρνιν ἐπὶ τοῖς τοῦ δένδρου στελέχεσιν ἴδοιεν καθεζόμενον. Οὐκ ἀεὶ δὲ χρηστέον ταύτῃ τῇ ἄγρᾳ, ἀλλ' ἐν νιφετοῖς καὶ χειμῶνι, γυμνῶν ἤδη τῶν φυτῶν ὄντων, καὶ ἐκβαλόντων τὰ φύλλα· τότε γὰρ ἕδρας τε καὶ σκέπης χρήζοντες οἱ στρουθοὶ, τοῖς νόθοις τε καὶ σεσοφισμένοις τούτοις κλάδοις ὡς ἀληθέσι προσίπτανται. Θεαμάτων δὲ ἥδιστον στρουθοὺς ὁρᾷν ἰξῷ πεπεδημένους, καὶ καταπίπτοντας.

V. Ναὶ μὴν κἀκεῖνό ἐστι χαριέστατον, ἐὰν ἐπαγάγῃ τις ἱέρακα, περὶ πρέμνον φυτοῦ κατατιθῇ τε, καὶ οἱ στρουθοὶ δείσαντες, πειρώμενοί τε λαθεῖν, ὑπὸ τοῖς φύλλοις κρύπτωνται, λοξὰ πρὸς τὸν ἱέρακα βλέποντες, καὶ ὑπὸ τοῦ φόβου

πεπεδημένοι, ὡς οἱ λῃστήν τινα ἐξαπίνης ὀφθέντα ἀγωνιῶντες ὁδῖται, καὶ μετὰ τὴν φρικτὴν θέαν οὔτε ἀναδραμεῖν, οὔτε προβῆναι θαῤῥοῦντες· τοσοῦτος ἔχει φόβος καὶ τοὺς στρουθοὺς εἰς τὸν ἱέρακα βλέποντας. Ὁ δὲ ἀγρευτὴς πρὸς τὸν ἐπιδειχθέντα φόβον συντεταραγμένους αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ δένδρου κατὰ σχολὴν καθελκύσει.

VI. Ἀλλὰ καὶ τοῖς πλεκτοῖς τινες ἐπὶ τῶν δασειῶν ἀρουρῶν, ὕπνου χρῄζοντες, περιπίπτουσι λίνοις, ὅταν ἡλίου δύοντος ὁ νυκτερινὸς ἐπίῃ καιρός.

VII. Οἱ Πέρδικες θηρῶνται λίνοις τε καὶ πηκτίσιν, ἢ φωνῇ πέρδικος, ἢ παροξυνθέντες εἰς μάχην, ἢ ἐλάφου δορᾷ. Τὸ γὰρ ζῶον τοῦτο φιλοῦντες ὑπερφυῶς, ἐξαπατῶνται, εἴ τις ἀνὴρ δέρμα περιθέμενος ἐλάφου, καὶ ἐπιθεὶς τῷ μετώπῳ κέρατα, προσίοι λανθάνων αὐτοῖς, καὶ ἀληθῶς εἶναι ἔλαφον οἰηθέντες, περιέπουσί τε αὐτὸν, καὶ πλησιάζοντι χαίρουσι, καὶ οὐδὲ ἀφίστασθαι βούλονται, ὥς τινα συνήθη καὶ ὁμήλικα νέον μετὰ μακρὰν ἀποδημίαν θεώμενοι. Τοῦ δὲ ἔρωτος αὐτοῖς ὁ καρπὸς, βρόχοις τε περιπεσεῖν, ἢ τοῖς τὰς πυκνὰς μολιβδαίνας ἔχουσι λίνοις, καὶ τότε ἀντ' ἐλάφου τόν τε ἀγρευτὴν καὶ τὴν ἀπάτην ἰδεῖν.

VIII. Ὃν δὲ ἐπὶ τοῖς ἐλάφοις ἔχουσιν οἱ πέρδικες ἔρωτα, τοῦτον ἐπὶ τοῖς ἵπποις αἱ Ὠτίδες· καί τις ἐκ τούτου κατ' αὐτοὺς ἐπινενόηται τρόπος. Λίνα τις ποταμοῦ πλησίον ἢ λίμνης ἐπιτηδείῳ στήσας χωρίῳ, καὶ μικράν τινα ἐν μέσοις αὐτοῖς καταλιπὼν δίοδον, ὥστε ἕνα δύνασθαι ἱππέα διεξελθεῖν, ταῖς ὠτίσιν ἐπιδεικνύει τὸν ἵππον· αἱ δὲ ἕπονται προθύμως αὐτῷ, τὰ πτερὰ πάντα ἁπλώσασαι, μέχρις ἂν ὁ μὲν δι' ἐκείνου τοῦ στενοῦ διεκδράμῃ χωρίου, αἱ δὲ ὠτίδες πᾶσαι περιπλακῶσι τοῖς λίνοις.

IX. Οἱ δὲ Ὄρτυγες ἐν νυκτὶ νεφέλαις θηρῶνται, παλαιοτέρων ἄλλων ἀνακραζόντων ὀρτύγων· τῇ φωνῇ γὰρ

ἐπιδραμόντες, περιπίπτουσι ταῖς σαγήναις. Ἔστι δέ τις αὐτῶν ἄγρα τοιήδε καὶ μεθ' ἡμέραν. Ἐπὶ τῆς γῆς λίνον τις ἁπλώσας, τό τε ἱμάτιον ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν ἀνατείνας τὸ ἑαυτοῦ, καὶ καλάμοις ἑκατέρωθεν ἀνέχων, κινεῖ αὐτὸ κατὰ μικρὸν προβαίνων· αὐτοῖς δὲ ἔπεισι δέος πρὸς σκιὰν τῆς ἐντεῦθεν κἀκεῖθεν ἐπινευούσης ἐσθῆτος, μέχρις ἂν ἐκείνην φεύγοντες περιπέσωσι ταῖς τῶν λίνων ἀψῖσι.

X. Καὶ τοὺς Ἀτταγῆνας κατὰ τοῦτόν τις αἱρήσει τὸν τρόπον. Τῷ τάχει γὰρ τῶν ποδῶν πλέον ἢ τῇ πτήσει θαῤῥοῦντας αὐτοὺς, ὡς λαγωοὺς, θηρατὴς ἐπαγόμενος κύνας, θηρεύσει.

XI. Αἱ δὲ Γέρανοι καθ' ἑτέρους ἁλίσκονται τρόπους. Καὶ εἰ κολοκύνθης ξηρᾶς τὸν τράχηλον ἐκτεμών τις, καὶ κοίλην ποιήσας αὐτὴν, ἔξω τε ἔνδοθεν καταχρίσας ἐμβάλλοι κάνθαρον, ὁ μὲν ἔνδοθεν διεξελθεῖν ἐθέλων ἠχήσει, τῷ κτύπῳ δὲ ἡ γέρανος προσδραμοῦσα, τήν τε κεφαλὴν καθεῖσα, καὶ ἑλοῦσα τὸν κάνθαρον, καὶ αὐτὸ τὸ κύτος τῆς κολοκύνθης συναρπάσει περὶ τῷ μετώπῳ καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς κείμενον, καὶ ἐπὶ τοῖς πτεροῖς κολληθὲν, ὡς μήτε ὁρᾶν, μήτε προβαίνειν δύνασθαι, ἀτρεμεῖν δὲ καὶ ἑστάναι, μέχρις ἂν αὐτὴν ταῖς χερσὶ συλλάβηται πλησιάσας. Καὶ κρομμύου δὲ φύλλον, εἰ μὴ παρείη κάνθαρος, ἐμβαλεῖν ἀπόχρη τῷ τῆς κολοκύνθης κοιλώματι. Καὶ παγίσι δὲ αἱρεῖται ῥαδίως, εἰ ταμών τις κάλαμον, καὶ ἐπὶ ταῖς δυσὶ τρήσας ἀρχαῖς, ἐνθείη κάρφη λεπτὰ, διπλᾶς αὐτοῖς ποιήσας γλωχῖνας, δι' ὧν κυκλώσει τὸν βρόχον, λίθον κάτωθεν τρητὸν ἀπαρτήσας, καὶ κατὰ μέσον τοῦ καλάμου λεπτήν τινα περόνην σιδηρᾶν ἐμβαλὼν, κύαμόν τε ἐπιπήξας αὐτῇ, πρὸς ὃν ἡ γέρανος βλέπουσα, τῷ βρόχῳ τὴν κεφαλὴν ἐμβάλλει, καὶ τοῦ μὲν κυάμου δράξεται, ἀνανεῦσαι δὲ βουληθεῖσα, περὶ τῷ τραχήλῳ ταθέντα ἀνασπάσει τὸν βρόχον, εἶτα αἰσθομένη τοῦ δόλου, ἀναπτῆναι μὲν πειράσεται πολλάκις, πρὸς δὲ τὸ ἄχθος τοῦ λίθου καθελκυσθήσεται, μέχρις ἂν αὐτῆς ὁ θηρατὴς ἐπιλάβηται.

XII. Φάσσας δὲ ἑλεῖν ἐστι δυσμηχανώτατον· τῶν θηρατῶν γὰρ αἰσθόμεναι, τάχιστα ἀποφεύγουσιν· ἀλλὰ καὶ αὗται νικῶνται δόλῳ. Θεασάμενος γὰρ ὁ θηρατὴς ἐπὶ δένδρου καθημένας αὐτὰς, ἁπλοῖ κατὰ τοῦ ἐδάφους τὸ δίκτυον, λεπτὸν ἐπιβάλλων ἄχυρον, ὥστε κρύπτειν αὐτὸ, φάσσας τε ἑτέρας ἐφίστησι τῶν πάλαι ᾑρημένων, τυφλώσας, καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν λεπταῖς ἀποδήσας σπάρτοις, δι' ὧν αὐτὰς κινῶν συναναγκάσει τινάσσεσθαι. Τοῦ κτύπου δὲ ἀκούσασαι προστρέχουσιν αἱ λοιπαὶ, τήν τε νομὴν καὶ τὰ δένδρα ἀπολιποῦσαι· εἶτα ἐκεῖνος ὑπό τινι καλύβῃ κρυπτόμενος, πολλῇ ἰσχύϊ τὴν τῶν λίνων μήρινθον ἐπιτείνει, καὶ πάντας ὁμοῦ τοὺς στάλικας ἀναστήσας, αἱρεῖται τὰς φάσσας τοῖς τοῦ λίνου κόλποις ἐμπεπτωκυίας. Τοιούτοις δὲ καὶ τὰς Περιστερὰς ἐπισπάστροις αἱροῦσιν· ἀλλὰ καὶ εὐκολώτερον αὐτὰς θηρεύσει τις βρόχῳ.

XIII. Τοὺς Κοσσύφους δὲ, καὶ τὰς εὐφώνους Ἀηδόνας ἐστὶν ἑλεῖν, ἐν τοῖς συνεχέσι θάμνοις στήσαντα πάγην, ἧς δύο μὲν κυκλοτερεῖς εἰσιν ἄντυγες, ὑπὸ τοῖς στρεπτοῖς τοῦ λίνου κόλποις κρυπτόμεναι, καὶ ταῖς ὑποχαῖς ἐοικυῖαι ταῖς θαλασσίαις· νεῦρα δὲ βοὸς ἐπιτείνονται, μηκίστης ἐν τῷ μέσῳ ῥάβδου κειμένης· ἀπαρτῶσι δὲ αὐτῶν μήρινθόν τε καὶ ὕσπληγγα, καὶ ἔτι δέλεαρ ἐντιθέασιν, οἷον μύρμηκα, ἢ γῆς ἔντερον, ᾧ δελεασθὲν τὸ ὄρνεον, ἐπιψαύει τῆς πάγης, καὶ ἐνσχεθήσεται, περιστραφέντων ἐκείνων, ὁπόσα τε ὦσιν ἐπὶ τῇ θήρᾳ συντεταγμένα. Κατὰ τοῦ κοσσύφου δὲ καὶ τοιοῦτόν τι τοῖς μειρακίοις ἐπινενόηται. Περὶ τὸν τοῦ χειμῶνος καιρὸν, ὅτε τροφῆς μάλιστα τὸ ὄρνεον ἀπορεῖ, βόθρον ὀρύξαντες, ἐλαίας ἐμβάλλουσι κόκκον ἢ δάφνης, καὶ παριστῶσί τι κεράμου κλάσμα μικρόν· εἶτ' ἐπ' ἐκείνῳ πάσσαλον ἐντιθέασι, καὶ τῷ πασσάλῳ κεράμους τείνουσι δύο, οἷς καὶ ὕσπληγξι ἄλλο ὄρνεον ἐπίκειται. Πλησιάζων δὲ πάντως ὁ κόσσυφος ὁ τροφῆς δεόμενος ἐν τῷ βόθρῳ, καὶ πεσόντος ἐξαπίνης τοῦ ὀστράκου, ἐγκλεισθήσεται. Κατὰ τοῦτον αἱροῦνται τὸν τρόπον καὶ αἱ Κίχλαι, καὶ αἱ Πύῤῥαι.

XIV. Ὁ δὲ Αἴγινθος θηρᾶται κλωβῷ, ἐν ᾧ πάλαι θηραθεὶς ἕτερος ἐπὶ τὸ βοᾶν κατακλείεται, θυρῶν οὐσῶν ἑκατέρωθεν δύο· καὶ δέλεάρ ἐστι κάρυον, ἢ σκώληξ, ἤ τι τοιοῦτον, ᾧ τὸ ὄρνεον ὑπὸ τῆς φωνῆς προστραπὲν ἐφορμήσει. Ἀλλ' ὕσπληγξ καὶ ταύτας περιστρέφει τὰς θύρας, ὥστε εἰσελθόντα τὸν αἴγινθον οὐκ ἔχειν ἐκπτῆναι.

XV. Κάλανδρον δὲ οὐκ ἄν τις ἕλοι ῥαδίως, εἰ μὴ πλησίον ὕδατος θείη τὸ λίνον· ὁ μὲν γὰρ τοῦ ποτοῦ χρήζων προσίπταται, ὁ δὲ ἀγρευτὴς τέως ἐν καλύβῃ λανθάνων, καὶ ἐπιτείνων νεύρῳ τὸ δίκτυον, πίνοντα καλύψει τὸν κάλανδρον.

XVI. Θηρῶνται δὲ καὶ Τρυγόνες, δίψης αὐτὰς ἀγούσης ἐπὶ πηγὴν, ἧς καὶ πλησίον ὁ θηρατὴς κάλαμον ἵστησι, πτερὰ ἀπ' ἄκρου προσδήσας, ὧν ἡ κίνησις διώκει τε, καὶ φοβεῖ πλεῖστον αὐτάς· ἀλλ' ἑτέραν τινὰ πρότερον εἰλημμένην κατατίθεται πλησίον τρυγόνα, ἣν θεασάμεναι, καὶ προσπτᾶσαι καθέζονται, οὕτως τε ἐφελκυσθέντος αἱροῦνται τοῦ λίνου.

XVII. Γλαυκὶ δὲ αἱ κορυδαλίδες ἀγρεύονται, ἣν ὁ θηρατὴς ἐπί τινος χαλκῆς στήσας ἀψῖδος τινάσσει, σπάρτα συνεχῶς ἐπιτείνων, καὶ περιθεὶς κύκλῳ ῥαβδία προχρισθέντα ἰξῷ. Τὴν γλαῦκα τὸ νυκτερινὸν ὄρνεον σπεύδουσιν αἱ κορυδαλίδες ἑλεῖν, τῷ τε ἰξῷ καὶ ταῖς ῥάβδοις ἁλίσκονται.

XVIII. Ἐπὶ δὲ τοὺς ἐξυβόας κολοιοὺς τοιαύτη τις ἄγρα παρασκευάζεται. Ῥάβδον ἐπὶ τῇ γῇ δεῖ πῆξαι μακρὰν, ἐκ μηρίνθου δὲ αὐτῇ προσάψαι βρόχον, μέσῳ τε ὕσπληγγα, τοὺς ἑκατέρωθεν λύγους τῇ περιστροφῇ καλύπτοντα· ἐπ' ἄκρου δὲ αὐτῆς κείσεται καρπὸς ἐλαίας, κατευθὺ τεταγμένου τοῦ βρόχου, οὗ εἰ ἐπιψαύσουσιν οἱ κολοιοὶ, ἡ μὲν ὕσπληγξ κατολισθαίνει, ἐνειλιχθεῖσα δὲ ἡ ῥάβδος ὀρθοῦται, καὶ τὸν βρόχον οὕτως ἐφέλκεται, ὥστε τῶν κολοιῶν

τοὺς τραχήλους ληφθῆναι. Καὶ τὰς Κίσσας δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον αἱροῦσιν οἱ ἰξευταί.

XIX. Καὶ ἄλλος Κολοιῶν (ἄγρας) τρόπος ἐστίν. Ἐλαίου τις ἄγγος ἐμπλήσας τίθησιν, ὥστε τοὺς κολοιοὺς ὁρᾷν εἰς αὐτό· οἱ δὲ ὁρῶντες ἐν τῷ ἄγγει τὰς ἑαυτῶν (εἰκόνας), κολοιοὺς ἑτέρους νομίζουσι, καὶ εἰς τὸ ἔλαιον καταπτάντες, ἐμπηδῶσιν εὐθύς, εἶτα οὕτως καὶ τὰ πτερὰ καὶ τὰ μέλη βαρύνονται τῷ ἐλαίῳ βραχέντες, ὡς μὴ δύνασθαι ἀποπτῆναι, καὶ κατὰ τοῦτον εὐθὺς αἱροῦνται τὸν τρόπον.

XX. Αἰγίθαλον δὲ εἴ τις ἀγρεῦσαι βούλοιτο, θηλὴν αἰγὸς πάντοθεν ἰξῷ καταχρίει· ὁ δὲ γάλα τῆς αἰγὸς πιεῖν ἐπειγόμενος, ὑπερίπταται μὲν τὰ θριγκία, πρὸς δὲ τὴν μάνδραν ἐλθών, τὸ ῥάμφος ἐπὶ τὸν τῆς αἰγὸς ἐρείδει μαζόν, καὶ τοῦ ἰξοῦ μέχρι ταρσῶν αὐτοῦ διαχυθέντος, ἁλίσκεται.

XXI. Πρὸς δὲ τὴν τοῦ Πορφυρίωνος ἄγραν, οὔτε ἰξοῦ τις, οὔτε λίνων δεήσεται, ἀλλ' εἰ μόνον που καθήμενον ἐπιτηρήσας αὐτόν, ὀρχούμενος κατὰ μικρὸν πλησιάζοι. Τῷ δὲ οὕτως ἐστὶν ἡ τῆς ὀρχήσεως ὄψις ἡδεῖα, ὥστε οὐκ ἀποπτήσεται, καίπερ ὁρῶν προσιόντα τὸν ἄνδρα, κινήσει δὲ καὶ αὐτὸς ὀρχούμενος τὰ μέλη τὰ ἑαυτοῦ, τὴν ἄγραν ἑλόμενος διὰ τὴν ὄρχησιν.

XXII. Σανίσιν εἰκόνας ἐπιγράψαντες ἰχθύων, θηρῶσι τοὺς Καταῤῥάκτας· σὺν ὁρμῇ γὰρ ὡς ἐπί τινα καταπτάντες ἰχθὺν, περιῤῥήγνυνται ταῖς σανίσι, καὶ διαφθείρονται. Καὶ ὄρνεις δὲ ἄλλους καὶ οὐκ ὀλίγους λίνοις τε καὶ πάγαις αἱροῦσι νηχομένους, ἢ καὶ πρός τινας διεξιόντας ἀκτάς, ἐν αἷς τὰ πτερὰ ψύχειν, ἢ καθεύδειν, ἢ μετὰ κόρον εἰώθασιν οἱ ὄρνεις διαναπαύεσθαι.

XXIII. Καὶ παγίσι μὲν καὶ βρόχοις αἱ Νῆσσαι θηρῶνται, καὶ οἱ Λινουργοί, καὶ οἱ Κεγχρίται, καὶ ἄλλα γέ-

νη χηνῶν, καὶ οἱ ταχεῖς φελλῖναι, καὶ αἱ Φαλαρίδες, καὶ πλεῖστα ἕτερα τῶν ἀμφιβίων ὀρνίθων, ἁπαληθέντα τροφῇ. Πρὸς γὰρ τοῖς τῶν λιμνῶν ἢ τῶν ποταμῶν χείλεσι κριθὰς κατασπείρουσιν, ἢ ὀλύρας, ἢ κέγχρον. Κατὰ δὲ τῶν Χηνῶν καὶ ἄλλο τι μεμηχάνηται. Ξύλινόν τις χῆνα ποιήσας, σχοίνῳ τε ἐπιδήσας αὐτὸν, καταμόνον τῆς λίμνης ἀφίησι, καὶ περὶ τοῦτον συνίασιν οἱ χῆνες, τύπτουσί τε αὐτὸν, ὡς ἀλλότριον τῆς αὐτῶν ἀγέλης διώκοντες· ὁ θηρατὴς δὲ ἐν καλύβῃ κρυπτόμενος, καὶ λεπτήν τινα κατέχων μήρινθον, ἐπὶ τὴν γῆν ἕλκει τὸν ξύλινον χῆνα· οἱ δὲ φεύγειν αὐτὸν οἰηθέντες ἀκολουθοῦσι, κἂν εἴσω γένωνται τῶν λίνων διώκοντες, τότε τοὺς κάμακας ἐπισπασάμενος ὁ θηρευτὴς, καὶ τὸ δίκτυον ἀναστήσας, κοινῇ πάντας περικαλύπτει τοὺς χῆνας περὶ τὸν ξύλινον νηχομένους.

XXIV. Ἀλλ' οὐδὲ οἱ καλούμενοι Θρᾶκες ὄρνεις, οὐδὲ οἱ Δυτῖνοι, καὶ οἱ Κόλυμβοι τοὺς θηρατὰς διαφεύγουσι, κἂν πανημέριον νήχωνται, δόλῳ δὲ κἀκείνους ἀγρεύουσιν. Ὅταν ἀκίνητον ᾖ διὰ γαλήνην τὸ πέλαγος, εἰς ἄκωπον σκάφος ἐμβάντες, πρὸς μικρὸν πλέουσιν, ὡς ἂν μὴ τῆς εἰρεσίας τοὺς ὄρνεις ὁ κτύπος ἀποδιώξειεν. Εἶτα εἷς μὲν ἐπὶ τῆς πρύμνης ἕστηκε λίνον ἐπιφερόμενος, ἕτερος δὲ ἐπὶ τῆς πρώρας τῷ πηδαλίῳ κατὰ μικρὸν προάγων τὸ σκάφος, καὶ λύχνον ἐν κεράμῳ φέρων, οἷον ἐπιδείκνυσιν, ὅταν πλησιάζῃ τοῖς ὄρνισιν. Οἱ δὲ οὐ λύχνον, ἀλλ' ἀστέρα δοκοῦντες ὁρᾶν, προσιοῦσαν δέχονται τὴν πορθμίδα, γενομένης δὲ ἐγγὺς, κρύπτει μὲν ἐν τῷ κοίλῳ τῆς νεὼς τὴν λαμπάδα ὁ θηρευτὴς, ἵνα μὴ γνωσθῇ τοῖς ὄρνισιν ὁ δόλος· ὁ δὲ μακρὸν αὐτοῖς ἐπιρρίπτει λίνον ἁπλώσας, καὶ πολλοὺς καλύψας ἐξέλκει.

Τοσαῦτά μοι, κράτιστε Βασιλεῦ, περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς ἄγρας τῶν ὀρνίθων ἐστὶν εἰπεῖν. Διονύσιος δὲ αὐτὰ παρὰ τοῦ τῆς Λητοῦς Ἀπόλλωνος διδαχθῆναί φησι.

OPPIANI
DE
VENATIONE
LIBRI IV.

EX

INTERPRETATIONE LATINA

EMENDATIORE

ADRIANI TURNEBI.

OPPIANI

DE VENATIONE LIB. I.

Tibi, fortunate, cano, terræ illuſtre præſidium, lumen martiorum amabile Romulidûm, Auſonii Jovis dulcis ſtirps, Antonine, quem magna magno procreavit Domna Severo, beato nupta, & beatum enixa, (ſponſa præſtantiſſimi mariti, puerperaque pulcherrimi partus, Aſſyria Venus, & non deficiens luna,) nihilo inferiorem Jovis Saturnii prole: (ignoſcas Titan Phaëthon, & Phœbus Apollo) Cui quidem pater, validis cum acquiſiviſſet brachiis, dedit habere omnem terram, totumque mare. Tibi enim floreſcens parturit almus ager, rurſumque tranquillum paſcit inſignia genera mare, tibique omnes fluunt ab Oceano amnes, læteque ridens currit illuſtris Matuta.

16. Namque aveo venationis nobiles artes canere. Iſtud mihi Calliope imperat, iſtud Diana ipſa. Audivi, ut fas eſt, divinam audivi vocem, & deæ reſpondi viciſſim. prior autem me ſic compellavit: *D.* Surge ſis, & aſperam ingrediamur viam, quam mortalium nondum quis ſuis calcavit carminibus. *O.* Fave veneranda dea, quæ in animo tuo agitas, nos noſtra humana eloquemur oratione. *D.* Nolo triennalem te nunc montanum Bacchum canere, non choreas Aonii ad gurgites Aſopi. *O.* Mittam, ut imperas, Bacchi celebrare nocturna ſacra: perſæpe duxi choreas Thyonæo Libero patri. *D.* Ne genus heroum dicas, ne fluctivagam Argo, neque prœlia hominum, ne mihi funeſtum Martem canas. *O.* Non dicam bella,

non Martis facinora perniciosissima. Novi Parthorumque clades, & Ctesiphontem (captam). *D.* De bellis nefariis taceto, ac relinque cestos. Odi quos dicunt lusus marinæ Veneris. *O.* Audivimus te, diva, nuptiarum expertem esse. *D.* Cane pugnas & ferarum, & virorum venatorum. cane genera canum, & equorum pernices cœtus, consilia solertia, indaginis sagacis & quæstuosæ officia: odia mihi ferina dicito, amicitias canito, & thalamos in montibus lacrimis carentis veneris, & partus in feris obstetrice carentis nixus. *O.* Hujusmodi jussa Jovis magni filiæ. Audivi, cano. Utinam autem vox mea scopum feriat. At tu, qui ab oriente ad Oceanum usque imperas, placide ambrosiis sub superciliis tuis renidens, dextram præbe clementem, munificam terræ, & urbibus, & venatoriis hisce carminibus.

47. Triplicem venationem deus concessit hominibus, aëriam, terrestrem, & marinam amœnam: verum non par labor. Nam qui tandem paria fuerint, piscem trepidantem e gurgitibus protraxisse, & passis volantes alis aves e cœlo deduxisse, aut cum feris trucibus in montibus certasse? Sed tamen nec piscatori, nec utcunque aucupi venatio citra laborem: at laborem una oblectatio sequitur sola, nec ulla cæde sese cruentant. Nempe ille scopulis insidens littoreis, flexis calamis, & hamis sævis intrepidus piscator impedit solertem piscem: oblectatio vero est, quando ferri genis confixum perquam sublime emicantem super æquora palpitantemque marinum tollit per aërem saltatorem (piscem). Jam vero aucupi labor jucundus est: quippe ad venationem non ensem, non falcatum gladium, non ferreas hastas ferunt, sed ipsos ad sylvas comes sequitur accipiter, & longi funes, humidumque mellei coloris viscum, quique aëriam calamis ambulant viam. Ecquis vero hæc ausit dicere paris momenti? aut regi leoni quis aquilam opponat? cum veneno autem pardorum quis murænam comparet? aut thoas cum accipitribus, aut rhinocerotas cum echi-

nis ? aut larum cum capris ſylveſtribus, aut cete omnia cum elephanto? venatores lupos perimunt, thynnos vero piſcatores: prædatores oves (ſylveſtres), columbas capiunt calamis aucupantes: urſum venatores, & mormyrum piſcatores: tigrin autem equites, & mullos piſcatores: aprum veſtigatores, & luſcinias viſco fallentes. Verum tu mihi, Nereu, & dii Amphitrites, & aves amantium Dryadum cœtus propitii ſitis. Quippe viciſſim me caræ vocant camœnæ, & diis ferarum vaſtatoribus converſus eo cantatum.

81. Primum quidem adoleſcentes ne mihi valde obeſi ſunto. etenim inter ſcopulos conſcendere valde ingentem equum neceſſe eſt: opus porro foſſam ſaltu ſuperare: ſæpenumero etiam in nemoribus neceſſe feram ſectari, genubus agilem & levibus artubus. Itaque ne obeſi ad venationis certamen eant, ne quid graciles. etenim aliquando dimicare cum feris bellicoſis neceſſe venationis ſtudioſum virum. Proinde mihi corpore ſic temperato eant (venatum), ſimul & veloci ad currendum, & forti ad dimicandum. Quin etiam dextra quidem vibrent jacula gemina longa. enſem autem falcatum in medio cingulo, quibus & feris acerbum mortem inferant, & maleficorum inſidias hominum propulſent. Læva autem pedes quidem ducat canes, eques vero equorum regat moderatrices habenas. Expedite autem tunicam & genuum tenus aſtrictam geſtet; connectatur autem alternis loris: cervicis dein ex utraque parte pendulum e manibus pallium conſtrictum habeat pone, validos ſuper humeros, faciliorem ad laborem: nudis autem pedibus incedant illi, quibus veſtigia curæ ſunt obſcura ferarum, ut ne feris ex oculis ſomnum adimat ſtrepitus attritorum pernicibus ſub pedibus calceorum: omnino vero pallium non habere multo ſatius eſt: quia pallium ſæpenumero motum flatu increbeſcentis venti, feras perterrefacit: exilierunt autem ad fugiendum. Sic quidem bene compoſitum habeant velox corpus venatores. Tales enim amat Diana jaculatrix.

110. Alias autem alio tempore in feras proficifcantur, die ineunte, & die cadente, & medio, nonnunquam vefpertino, nonnunquam etiam feras fub radiis lunaribus domuerunt. Dies quidem protrahitur utilis venatori, tota ferena ad perpetes curfus, vere frondofo, & folia decutiente autumno. Egregie enim funt & equis, & hominibus, & canibus fævis ad currendum moderata tempora vere aureo, gelidarum nubium expulfore, quando navitis apertum eft navigantibus mare, alba pandentibus velivolarum armamenta navium: quando terra hominibus ftirpes colentibus gaudet: quando & calycibus & floribus nodos folvit. aut rurfus extremo autumnali folftitio, quando domus floret fructus legentis agricolæ: fructus Minervæ pinguem quando alveum implet, & (vindemiator) uvam vitium calcans in torculari exfultat: alvearia apum quando floridi favi ftipant. Hieme autem media, medio die venatum eas: cum aliquis in fylvis fub antrum fe recipiens, fomitibus collectis, & brevi flamma cumulata, prope ignem recumbens, inftruit prandium lignator. At æftate oportet vitare flammeas minas, ardoremque folis. Jubeo autem in certamen venire primum fub diluculum, quando mane ruftici temonem fubter fub affabrefacta ftiva terram profcindens juvencis aptatum dirigunt aratrum. aut rurfum vefperi, quando fol juga flectit, quando dant fignum fuis gregibus paftores, cum vadunt ad fua rurfum ftabula graves mammis, & uberibus exundantes: illi autem a lapideis trepidantes profiliunt feptis, omnefque circum fuas charas lafciviunt matres, circum quidem magnoculas juvencas truces vituli, circum vero cornigeras oves balantes agni, circumque capras hœdi, & circum equas veloces equulei.

147. Jam vero hæcce ferant ad montes faltufque administratores ftrenui venationis illuftris inftrumenta, armaque venaticam multum fpirantia cædem, retiaque, varofque, caffes, nexiliaque vimina, ingentemque panthera, laqueorumque triftes nexus, fpiculum tri-

ſulcum, lanceam capitatam; telum leporarium, haſtiliaque & pennatam velocem ſagittam, enſes, ſecureſque, leporum interfectoremque tridentem, uncinos curvos, plumbo vinctoſque annulos, ſpartaceum funem, beneque textam pedicam, nexuſque, valloſque, maculoſaſque plagas.

158. Equos autem venatum inprimis generoſos ducant mares: non ſolum quod deteriores ſunt pedibus fœminæ, ad peragendum longum curſum in ſaltibus; verum quod vitare neceſſe eſt coitus amantem animum equorum velocium, equam autem procul arcere, ut ne hinniant cupidi coitus, atque audientes ſonum terrificum fugam ineant hinnuli, capreæque veloces, & timidus lepus.

166. Equorum autem varia genera. Tot enim nationes infinitæ equuleorum, quot mortalibus genera diviſa ſunt fruge veſcentibus; verumtamen dicam qui inter omnes præſtantes ſunt, quique equeſtribus excellunt pugnis: Tyrrheni, Siculi, Cretenſes, Mazices, Achæi, Cappadoces, Mauri, Scythæ, Magnetes, Epei, Iones, Armenii, Afri, Thraces, Arabes.

173. Equum autem inter omnes egregium obſervarunt periti curriculorum circenſium, & armentorum cuſtodes, forma qui hujuſmodi toto corpore ornatus eſt: argutum ſuper cervicem arduum alte caput tollat, ingens ipſe qui ſit teretibus membris, alto capite: & mentum in pectore quaſi recumbat: latum ſit lætumque ſuperciliorum diſcrimen: ex temporibus autem circum frontem comarum crebræ alludant capronæ. Oculus acer, flammeus, palpebrarum ſuggeſtu truculentus, patulæ nares, os autem latum, aures breves, incurvetur in arcum cervix equi bene jubata, inſtar ſetoſæ criſtæ in galea nutantis. Amplum ſit pectus, longum corpus, lata terga, & ſpina duplex in medio coxas opimas reddens: extendatur autem magna pone ſilvoſa cauda: femora autem compacta, muſculoſa: cæterum ſubter rectæ longæque pedum

& teretes tibiæ, ac valde graciles, & carne carentia crura, cujufmodi cornigeris pernicibus cervis: & talum flexum habeat; obeat autem rotunda ungula alte fatis a terra, denfa, cornea, folida. Talis mihi eat in acre ferinum bellum animofus, certaminis focius martius, ftrenuus equus. Tyrrheni tales, atque Armenii, & Achæi, Cappadocefque præclari, qui ante Taurum pafcuntur. Miraculum porro in Cappadocibus ingens animadverti pernicibus. Quamdiu quidem primævum in ore dentem, & molle ferunt corpus, fegnes funt: velociores autem funt, quanto magis confenefcunt. Illos ad bella fortia armato, fævafque in feras. nam egregie animofi funt, ita ut armis occurrant, denfamque rumpant aciem, & adverfum feras martias dimicentur.

206. Quo pacto enim in prœliis martius audit equus clangorem bellicum pugnam incitantem longarum tibiarum? aut quomodo contra afpicit inconniventibus oculis, juvenibus cohortem confertam armatis, & æs fplendidum, & corufcans ferrum? & didicit quando manere oportet, quandoque rurfus impetum facere, & didicit audire fortium tefferam ducum fæpe etiam hoftium virorum acceffit ad arces quietus quando mortalibus clypeus fupra caput tranfverfum fplendidum, pinnatum, clypeum firmat, quando cupiunt hoftium urbem excindere & campum extruunt fublimem feptem boum tergoribus (i. e. fcutis), artificiofum, denfum, multis umbonibus vallatum, ac contra fplendor æs refultat folaris: repente autem retro reflexo radio fulget multus æther.

221. Præcipue equis natura largita eft folei hominum audaciam, & in pectoribus docilem animum. Semper agnofcunt fuum charum rectorem, hinniunt confpicati illuftrem ducem, & qui bello ceciderit, multum gemunt focium. Equus in pugna rupit aliquando vincula filentii, & naturæ leges fuperavit, & accepit vocem humanam, & linguam fimile hominibu

hominibus. Equus vero martius Macedonis regis Bucephalus armis contra dimicabat. Equus super spicas currebat levibus pedibus: alius super mare, neque ungulam tinxit. Equus super nubes Chimæræ interfectorem vexit virum: & hinniens aliquando equus equisonis dolis creavit Persarum Asianorum regem. Eximie autem rursum venerantur naturam: istud penitus inauditum ad coitum accessisse nefarium: sed manent puri scelerum, castamque amant venerem.

239. Audivi ut olim locuples quidam rex (Scythiæ) egregium habebat in agris equorum gregalem cœtum, quos omnes deinde cum abolevisset equinus morbus, reliquit duos, matrem solam, & matris caræ subrumum adhuc pullum. Sed postquam adoleverat, tentabat improbus vir matrem nati sui in complexum mittere. Eos vero ubi vidit recusantes admissuram, & nuptias utrisque interdictas, statim deinde nefaria moliens, dolosum consilium texebat, sperans se revocaturum sobolem equis denuo. Ambo quidem primum obvolvit, altius dolos versans, alio corio, deinde vero perungit unguento totum corpus odorato, fragrante. sperabat enim odorem antiquiorem se obliteraturum cupidine: ac fefellit, dii, vestram fidem, faciens scelerate & perpetratæ sunt communes execrandæ nuptiæ, invisissimæ equis, cujusmodi apud homines contractæ sunt olim Thebanæ nuptiæ incestæ miseri Œdipi. Illi autem ubi nudati suum scelus intellexerunt, obliquis vero aspexerunt tristes oculis, illa quidem misera natum non natum, ille vero miser maritus, incesto pollutus cubili, matrem non matrem, infelicem, alte sane se arrexerunt implacabiliter frementes, vinculisque ruptis ibant clare hinnientes, veluti deos beatos antestantes sceleris, dirasque imprecantes pernicioso pronubo. Tandem autem lugentesque & effrenato impetu ruentes, adversis scopulis sua capita illidentes ossa comminuerunt: suam autem vitam peremerunt, suæ sibi necis auctores, inclinatis alter in alterum capite. Sic fama vetus gloriam equis magnam prædicat.

271. Equorum autem quotcunque genera educavit immenfa tellus, celerrimi Siculi, Lilybeum quique depafcuntur, & tricipitem montem, ubi operimentum Enceladi, flammas æthereas eructatantis fulminis, eque Sicania Ætna ebullit æternus ignis. Velociores autem Siculis ad Euphratis fluenta Armenii, Parthique profunda coma funt: attamen & Parthis eximie excellunt Iberi velocioribus pedibus infultantes folo. Illis forte fola æquiparari poffit aquila in æthereis præpeti emicans volatu plagis, aut accipiter paffis volans alis, aut delphis per canos labens fluctus: tantum Iberi funt pernices pedibus; verum parvi imbecillique viribus, & male fortes animo, & curfu paucis fufficiunt ftadiis. Speciem autem infignem inclyto corpori induit natura: ungulam vero non firmam, in luto nutritam, latam.

289. Maurorum autem velocia genera multo præftant omnibus & curfus continuatione & laboris patientia. Et Libyci poft eos longum curfum perficiunt. Species autem utrifque fimilis, præterquam fane majores afpectu Libyci fortes funt; fed corpore longi. circum latera enim latiorem quam alii coftarum pectinem habent, quocirca funt ampliores fpecie & meliores contra irruere: boni autem folis ferre æftuofum impetum, & meridionales fitis acres minas. Equi autem Tyrrheni, & ingentia Crefia genera, fimul & veloces ad currendum, & longi funt: Mauris velociores Siculi, Siculis vero Parthi, & cæfii funt, & eximie fplendidi, & foli ferunt magnum rugitum leonis. Quippe feras in alias alia genera equorum idonea funt, quæ ut plurimum tibi loquuntur oculi. In cervos pedibus variegatos, cæruleos armato: in urfos, glaucos, & in pardos, fanguineos: flagrantes autem equos igneis oculis, in apros: cæterum oculorum acie fulgentes, cæfios, in cæfios leones.

310. Pulchritudine autem inter omnes eft eximius equus Nifæus, quem nutriunt opulenti reges, pul

cher aſpectu, molliſque ad ferendum, facile parens habenæ, argutus quidem capite, verum denſus profunda juba in cervice, glorioſe utrinque flavas jubas jactans.

315. Quin etiam aliud genus decorum videas, maculoſum, conſpicuum, quos orynges vocant, ſive quod pulchricomis in montibus proveniunt, ſive quod ſolent feminas uſque appetere. Duæ autem oryngum floridæ ſunt ſpecies. Quippe alii cervicem, & crine decora lata terga picta habent longis crebro tæniis, quemadmodum tigres, velox celeris Zephyri ſoboles. Alii autem rotundis in orbem variantur maculis crebris ſimiliter ac pardi: quos adhuc pullos pinxerunt artifices viri, candente ære longum pilum inurentes.

327. Sæpe etiam alia mortales ſolertiſſima excogitarunt, pullum ut pingerent, etiamnum in utero matris agentem. O quanta ſolertia, quanta mortalibus ineſt mens! Faciunt quomodocunque volunt, reddunt verſicolores equos, matris adhuc lacteis qui concipiuntur ilibus. Quando enim fœminam pervaſit libidinis impetus, equum autem prope vadentem inclytum magnanimum expectat, tunc pingunt maritum formoſum: undique autem totum corpus maculoſis circum coloribus delineant, & ad coitum adducunt forma ſuperbientem. Ut vero adoleſcens ab ornatricibus mulieribus veſtibus candidis, & floribus purpureis redimitus, ſpiranſque Palæſtinum unguentum, in thalamum vadit, Hymen hymenæum cantans: ſic equum properantem nuptiali cum hinnitu (&) coram ſua conjuge ſpumantem illuſtrem maritum, diu retinent cari cupidum coitus: tandem tamen dimittunt amabilem in complexum. Ea autem gravida facta maculoſum gignit pullum, utero mariti fœcundo ſemine hauſto, accepta vera forma diſcolore oculis.

348. Eadem etiam illi quibus calami curæ ſunt, excogitarunt ſolerti ingenio aucupes, quando variant

& tingunt columbis pipiones. Cum enim in venerem veloces columbæ coëunt & miſcentur roſtris cum gemebundis maritis, tum artificium texit inclytum columbarius paſtor; juxta autem fœminas ponit coloribus varia multa pallia purpurea: at illæ limis oculis aſpicientes, & animo oblectatæ, pariunt purpureos pullos.

357. Quin etiam hæc Lacedæmonii callide commenti ſunt ſuis caris uxoribus; quando utero intument, pictas in tabulis prope ponunt egregias formas, qui olim effulſerunt ſpecie inter homines ephebos, Nireum & Narciſſum, fortem Hyacinthum, Caſtoremque galea inſignem & Amyci interfectorem Pollucem, adoleſcenteſque juvenes, quique inter divos egregii, Phœbum laureatum, & hederigerum Bacchum. Illæ vero oblectantur venuſtam formam conſpicatæ, pariuntque formoſos, pulchritudine attonitæ.

367. Hactenus quidem de equis; verum deſcende, care anime, in viam canum: (dic) quot ex omnibus canibus inprimis cenſentur, valdeque venatoribus curæ ſunt. Pæones, Auſonii, Cares, Thraces, Iberi, Arcades, Argolici, Lacedæmonii, Tegeatæ, Sarmatici, Gallici, Cretici, Magnetes, Epei, & quotquot Ægypti arenoſas ad ripas armentorum cuſtodes (ſunt) Locri, glaucique Moloſſi.

375. Quod ſi tibi miſcere placuerit generoſa genera, vere primum cubile parato canibus. Vere enim magis venerea curæ eſt res & feris & canibus & exitioſis anguibus aërciſque avibus, & marinis piſcibus. Vere quidem tetro vipera ſuffuſa veneno adit cubile ad littus marinæ conjugis. Vere mare totum etiam perſtrepit venere, & piſces coëuntes ſuriunt in tranquillitate. Vere etiam columbi ruunt in columbas, equi autem in equas armentales armantur: tauri vero agreſtes in juvencas feruntur, & arietes tortuoſi (cornibus) vere oves ineunt, & apri ignei ſubant ſues

& hirci hiſpidis inequitant capris: atque adeo ipſis hominibus vere magis amores. Vere enim vulgivaga ingraveſcit Venus.

392. Genera vero canum dum admiſces, cura ut & congruæ inter ſe, ſimileſque egregiæ ſtirpes ſint. Arcadicos cum Eleis miſceto, cum Pæoniis Creticos, Caricos cum Thracibus, Tyrrhenam ſtirpem cum Laconibus: Sarmaticumque maritum adducas ad Ibericam ſponſam. Sic quidem bene miſcueris, verumtamen præſtantiſſima omnium genera manent ſimplicia: iſta præcipue notarunt viri venatores, eæ vero infinitæ ſtirpes ſunt.

400. Quarum nimirum & forma, & ſpecies hujuſmodi ſit. Longum, validum corpus, amplum caput (&) leve, oculis decorum: cærulei fulgeant oculi: dentibus ſerratum, diductum ſit os: parvæ autem ſuperne auriculæ tenuibus obducantur membranis. Collum longum, & pectora ſubter valida, lata: priores vero breviores pedes ſunto: rectæ crurum, longæ, prolixæ tibiæ, lati armi, coſtarum obliqui proceſſus, lumbi toroſi, non pingues: cæterum pone graciliſque & porrecta ſit longa cauda. Tales quidem protenſo armentur curſu, in damas, & cervos, & pernice pede currentem leporem.

413. Pugnaces rurſus alteri, quibus bellicoſum robur, qui etiam tauros adoriuntur grandia palearia habentes & apros violentos irruentes interficiunt, qui neque leones ſuos timent reges, ampli, collibus ſimiles alte eminentibus: paulo magis ſima quidem ſunt facie, minacia vero ſuperne prominent orbi ſuperciliorum frontis diſcrimina, & flammei oculi, glauca micantes acie: pellis tota hirta, firmum corpus, lata terga. Veloces autem non ſunt, verum virtus intus multa, & robur immemorabile, mens & animus imperterritus.

424. Igitur jam ad venationem armato hujuſmodi genera pugnacium canum, qui belluas omnes perſequuntur. Colores autem albique perquam mali, nigrique Neque enim ſolis perferre vim facile poſſunt, neque nivoſi vim hiberni temporis. Illi autem inter omnes præſtant canes, quibus ſimilis forma multum feris crudivoris, ovium interfectoribus lupis, aut tigribus pernicibus, aut etiam vulpibus, celeribuſque pardis, aut qui frugi perſimilem ſpeciem habent tritico concolores. valde enim veloces ſtrenuique ſunt.

435. Quod ſi tibi ſolers catulorum nutricatus curæ eſt, ne unquam lactentur catuli recenti mamma caprarum, aut ovium, neque domeſticis canibus: quippe ſegnes atque nullius pretii ingraveſcerent; ſed aut cervarum mamma manſuetæque leænæ, aut caprearum, aut noctivagæ lupæ. Nam ſic & fortes, & celeres admodum reddideris, ſimiles ipſis lactantibus nutricibus.

443. Cæterum nominibus brevibus canes appellandi ſunt, quo celerius quiſque vocatus exaudiat. Equis autem validis familiares venatoriis jam inde a prima ætate ſint, hominibuſque omnibus aſſueti, & blandi, ſolis autem feris infeſti: ne latrare velint. quandoquidem valde venatoribus ſilentium ſanctum eſt, potiſſimum tamen indagatoribus.

450. Genera porro veſtigationis obſcuræ ſunt duo, virorum & canum: nempe homines callidi oculis notant, & bene obſervant vias: naribus vero canes veſtigia quævis deprehendunt. Jam vero hominibus eſt commodum tempus hibernum, nullo enim indagant labore oculorum; propterea quod in nive ſignata omnia ſimul cernuntur, & luto manent impreſſa veſtigia pedum. Infeſtum vero ver canibus, commodus autem eſt autumnus. Vere enim plantis abunde herbarum nutrix tellus florumque referta eſt odoribus: undique autem paſſim florida prata citra cultum pur-

purafcunt, & omnem indagatoribus fagacibus canibus odorem ducem obliterant arva. Sed fœcundo dulces uvas maturante autumno herbæ & plantæ & flores fenefcunt: & liber catulis manet ferarum odor.

467. Eft porro quoddam catulorum genus ftrenuum veftigatorum, parvum: verum tamen quod magna dignum fit celebratione: quos educarunt fævæ gentes Britannorum tergo pictorum: cæterum nomine eos Agaffæos nominant: quorum nempe magnitudo fimilis vilibus liguritoribus domefticis menfarum affeclis canibus: curvum, vefcum, hirtum, oculis languidum, verum unguibus pedes armatos habens fævis, & crebris dentibus munitum venenatis: naribus porro longe præftantiffimus eft Agaffæus, & ad veftigandum optimus; quoniam non folum terreftrium animalium veftigium fagaciter invenit, verum & ipfum peritus aerium exacte defignare odorem.

480. Atque aliquis venatorum explorare catulos cupiens, ante portas excelfas, aut mortuum, aut vivum fert manibus leporem: antecedit autem juxta femitem primum quidem recta, deinde oblique incedens, læva, dextra, finuofam viam undique implicat: verum ubi valde longe ab urbe & portis venerit, tum fane foffa facta defodit. Reverfus autem in urbem retrorfum extemplo adducit prope viam canem acrem: ille vero ftatim fremit excitatus leporis ex odore: veftigia vero indagat per terram, nec invenire valde (licet) cupiens poteft: valde autem folicitus vagatur. Quemadmodum autem quando aliqua puella decimum circa menfem lunæ primipara puerperii a doloribus icta, folvit crines, & ornamenta mammarum, ac fine tunica, miferaque & abfque redimiculo capitis errat quocunque per ædes, & dolore cruciata, modo in veftibulum pergit, modo rurfum in cubile tendit, modo in pulvere abjecta lamentatur rofeas lacerans genas: fic ille animum exedentibus affectus doloribus, huc & illuc properat, &

ordine ſcrutatur omnem lapidem, & omnem clivum, & omnem tramitem, arboreſque, viteſque, & ſepes, & fundos. Verum ubi veſtigium tandem aerium nactus fuerit, geſtit, gannitque lætus, quemadmodum parvæ laſciviunt junices circum juvencas ubere grandes: ſic etiam illi valde animus gaudet: ruens autem vertitur oblique incedens per campos. Neque vero eum abduxeris, ne ſi procul quidem arceas: recta autem tendit pertinaciter, ſuavi apprehenſo odore, quoad finem laboris, & ad metam pervenerit. Quod ſi eum armes in non captos lepores, clanculum quidem accedit, veſtigium prope veſtigium figit, ſummiſſus, ſub vitibus tectus, aut ſtipulis, quemadmodum lupus hædorum raptor, qui paſtorem dormientem prope obſervans, placide accedit: verum ubi ad luſtra leporaria propinquavit, celeriter exilit ſagittæ ſimilis, aut angui ſibilanti, quem excitavit ſuum ante quieſcentem venenatum latibulum meſſor, aut aliquis arator: ſic ille lætus celer exilit: quod ſi ceperit, facile eo acutis perempto unguibus, & malis capto onere magno occurrit. Celeriter adferat laborans, & licet gravatus accedat. Quemadmodum autem ex arvo vehit fruges meſſis, onuſtumque tritico in villam vadit plauſtrum: id autem conſpicati prodeunt frequentes ruſtici, ilicet obviam occurrentes, alius rotas urget, alius vehiculum, alius axi innixus boves adjuvat: in villam autem ubi pervenerunt, ſolvunt temonem: tauri vero ſudantes reſpirant a labore: animus autem fatigati valde lætatur aurigæ: ſic ille venit onus malis portans. celeriter vero ſtatim occurrit lætus venator ambos autem alte ſublatos a matre terra amplectitur feram, & ipſum feræ interfectorem.

OPPIANI

DE VENATIONE LIB. II.

Nunc agesis mihi Jovis filia decora pedibus Phœbe, virgo aurea succincta zona, gemina soboles cum Apolline, narra hominum quisnam fortiumque heroum a tua manu acceperit illustres artes venationis.

5. Ad pedes Pholoes ventosæ sæva genera semifera hominum quidem lumborum tenus, verum a lumbis equorum semihominum, ad victum invenerunt venationem. Verum inter homines primus, qui Gorgonis cervicem amputavit, Jovis aurei filius inclytus invenit Perseus, qui pedum velocibus sublatus alis, & lepores, & thoas capiebat, & genus caprarum ferarum, dorcadasque pernices, orygumque genera, aut vero ipsorum cervorum maculosorum ardua capita. Equestrem autem venationem lucifer reperit Castor, & quasdam interfecit in scopum recta jaculum destinans, quasdam rursum pernicibus equis agitans feras cepit in lustris meridiano cursu. Verum ad certamina ferarum canes armavit truculentos nobilis primus Lacedæmonius Pollux. etenim pugilatu nefarios interfecit homines, & catulis celeribus varias domuit feras. Egregie vero in statariis montanis pugnis Œnei filius effulsit bellicosus Meleager. Casses rursum & laqueos, & sinuosa retia primus Hippolytus hominibus venatoribus ostendit. Schœnei vero prima inclyta filia Atalanta feris cædem pinnatam apri interfectrix invenit puella. Nocturnas autem insidias, nocturnamque fallacissimam venationem, Orion primus excogitavit astutus.

30. Tot quidem venationis fortes olim auctores fuerunt. Multos autem rursum postea amor incessit

acris. non enim quisquam stimulis tactus venationis amoenæ, postea lubens reliquerit: sed tenent eum ingentia vincula. Quam enim suavis sopor in floribus veris tempore! quam porro rursum æstate dulcis in antro cubatio humi! cujusmodi porro in rupibus venatoribus cibum capere voluptas! quanta autem jucunditas eos sequitur carpentes ipsos melliti florem autumni! jam frigida ex antro profusa argentea aqua, qualis fatigatis potus, dulceque lavacrum! quam porro in saltibus grata munera ferunt in lacteis fiscellis gregum pastores!

43. Verum agesis taurorum nationem rivalis penitus impatientem primum canamus, & ingentem valde contentionem, quo pacto de thalamo sævissime pugnare solent. Unus rex armento imperitans, longe præstantissimus minoribus tauris, & fœminis dominatur: horret autem armentum cornigerum magnum ducem: ipsæ autem rursum formidant suum maritum excandescentem, cum sævum mugierit, vaccæ: verum ubi in eum alius secedens ab armento, latam cervicem excutiens taurus vadit, etiam ille rex sui imperans, tunc certe utrique funestum inflat prælium. Primum quidem adversis oculis alter alterum intuentes, acerbe excandescente indignatione vehementer sæviunt, & igneum spirant, & hauriunt (spargunt) pedibus terram, veluti (luctatores) qui pulvere se conspergunt, & provocant se invicem utrinque alte frementes bellico fremitu. Verum ubi tuba signum dederunt ad pugnam tristem, indomita vi irruunt: sui autem ilico cornibus totum corpus alter alterius invicem sauciant. Quemadmodum autem in bello navali quando navalis mars certamen excitat, duæ egregiæ naves fulgentes crebris e diverso militibus, adversi impetu proris in frontem concurrunt, impulsæ vento que vehementi manibusque nautarum: circum arma vero ærea crepat fragor virorum, & navium quæ franguntur: plangit autem totus undarum æstu Nereus: talis etiam tauris in aërem strepitus abit, dum se fe

riunt ſine fine, & feriuntur cornibus, quoad alter ferat caram diu dubiam victoriam. Cæterum ille haudquaquam fert ſervile jugum, ſed erubeſcens & graviter gemens in opacam abit ſylvam: ſolus autem in ſcopulis volventibus annis nutritur montanis ſeorſum in nemoribus, veluti aliquis athleticam exercens: firmum autem cum robur videt, & vires pares, mugiit extemplo in montibus: cæterum ille remugit, inſonuitque ſaltus. Aſt ubi confidere cœpit vehementioribus mugitibus, tum ſane ex montibus in hoſtem ipſe ultro venit: facile autem vincit. alimentis enim ſuum corpus firmavit, procul in ſylvis a Venere vires enervante.

83. Formæ vero multæ ſunt & mores innumeri tauris. Ægyptii nempe ſunt ad ripas fertiles Nili frugiferi multifidi amnis, nivei colore, magnitudine omnium longe præſtantiſſimi, diceres per terram incedere profundam & ingentem navem; placido vero ſunt animo, & familiares hominibus. Quodcunque autem mortales jubent, juvenes perferunt. Phrygii colore quidem inſignes ſunt, flavique, rutilique: profundæ autem in cervice pulpæ: globoſum autem ſuperne ſublime in alto tuber: prodigioſa vero in cornibus natura illis eſt. Non enim firmis ſuper capitibus fixa ſunt, verum movent cornua, & inclinant utrinque. Solipedes ſunt Aonii, varium genus, unicornes & ex media cornu exitioſum attollunt fronte. Armeniis geminum quidem cornu, ſed flexuoſum cuſpidibus, ingens exitium, retortum pendet.

100. Syriaci tauri vero, Cherroneſi ſoboles, editam qui circum Pellam bene munitam paſcuntur, fulvi ſunt, validi, generoſi, lata fronte, in agris ſtabulantes, robuſti, cornu valentes, feroces animo, mugitores, torvi, æmuli, lato præditi mento, at non obeſi corpore amplo graveſcunt, neque rurſum macilenti ſuo corpore infirmi ſunt. Sic deorum præclara munera temperata habentes ferunt, ſimul & pernices ad currendum, & fortes ad pugnandum.

109. Hos vero fama eſt Jovis filium Herculem fortem, luctantem abegiſſe antea ex Erythia, quando ad Oceanum certavit cum Geryone, eumque interfecit in ſpeculis: quoniam laborem alium parabat non Junoni obire, neque Euryſthei juſſis, ſed Archippo ſocio, Pellæ duci amœnæ. Quippe antea ad radices Embloni totus campus ſtagnabat, nam ingens ſemper Orontes ruebat properans, glaucique obliviſcebatur maris, incenſus amore Nymphæ cœruleæ, Oceani filiæ: immorabatur autem ad montes, occulebatque læta arva, nolens omittere perditum amorem Meliboœæ. Montibus vero utrinque circum cingebatur, attollentibus utrinque inter ſe juga. Ibat ab ortu Diocleum corpus (jugum) arduum: verum ab occaſu lævum cornu Embloni: ipſe autem in mediis rapide ruens campis, ſemper creſcens, & prope mœnia accedens, continentem ſimul & inſulam, meam patriam, alluebat. Itaque mox parabat Jovis filius utriſque gurgitem metiri clava & manibus validis, atque aquas ex campo ſeorſum coërcere pulchricomi lacus (Melibœæ), & rapidi fluminis. Peregit autem magnum laborem, ubi faſtigium excidit circumjectorum montium: ſolvitque ſaxea vincula, & fluvium emiſit erumpentem per montium crepidines, violente æſtuantem, & immaniter murmurantem. Direxit vero eum ad littora: fremuit autem mare clamoſum, & Syriaci fragorem edidit atrum corpus littoris. Non tales ex utraque parte ſonori maris adverſo currentes alveo fluvii deſcendunt unda rapida: illinc quidem aquilonis ſecans candidas vias, per Scythiam Iſter ſtrepit vehementer undique prorſus, labens per præcipitia & fluctibus vexata juga montium: illinc rurſus ex Africa ſacrum flumen Ægypti circum ſe fractum formidat ſonorus pontus. ut fluvius edebat ingens in littoribus Orontes horrendum mugitum: vehementer autem reſonabant littora recipientia ſinu recentis undam maris: terra autem reſpirabat nigra, fœcunda ubere glebæ, undis emerſa, novus campus Herculis. Ubique autem etiam nunc ſpicigera ſunt arva, paſſimque labores boum

florentes onerant areas Memnonis circum fanum, ubi Aſſyrii incolæ Memnona lugent inclytum filium Auroræ, quem aliquando Trojanis auxilio profectum audax maritus Deidamiæ celeriter domuit. Sed hæc quidem, ut decet, canemus ampla ornamenta patriæ noſtræ amœno Pimpleo carmine: nunc autem converſo itinere pergo ad inclytum de venatione carmen.

159. Eſt atrox inter cruentos tauros genus, quos vocant Biſtonas, quia ex patria ſunt Biſtonide Thracia; verum formam habent talem: horrentem jubam quidem in armis quatiunt circum cervices opimas & circum mollia menta: & quemadmodum jubati inſignem formam habent fulvi, torvi, ferarum reges leones. Acuti porro cornuum multa cuſpide minaces mucrones, æreis inflexis perſimiles hamis. verum non ut aliis contra ſe invicem inclinantur infeſtorum cornuum obliquæ cuſpides, verum ſupini ſpectant in cœlum funeſti ſtimuli. Quocirca quando aliquem invaſerint adſecuti, aut hominem, aut aliquam feram, ſublimem tollunt. Lingua vero anguſta quidem, verum aſpera maxime, quaſi ferrum exedentis eſt inſtrumentum ferri (limæ), & lingua lambentes cruentant cutem.

176. Quin etiam velocium cervorum genus alit terra cornigerum, grandibus oculis, inſigne, tergo varium, notatum, zelotypum, fluvios tranans, alte caput attollens, obeſum tergo, & gracile cruribus: tenuis cervix, & minima rurſum cauda, quadrifidæ nares, quadruplices reſpirationis meatus: imbecillum cor, & animus intus imbellis. Et inutiles cornuum mucrones tantum exurgunt. nunquam enim capite contra pugnaverint cum feris validis, nec cum acribus canibus, neque cum ipſis timidis crura hiſpida habentibus leporibus.

187. Vehemens porro cervis amor, multaque venus, & animus ad cubile incenſus toto die, veluti

ſemper ſalacibus gallinaceis pugnatoribus, omnibuſque floridis pennigeris alitibus. Occulunt autem lumbis ſub ipſo intus ventre geminos teſticulos, quos ſi quis exſecuerit ferro, ilico fœminam reddiderit: totum autem defluxerit e capitibus acutum cornuum varium elegans ramale. Neque vero concubitus illis lex, qualis feris aliis, ſed inuſitata libido illis curæ eſt. Neque enim ſtantes in ſaltibus agreſtibus, neque jacentes humilibus in floribus graminis, cum fœminis cervis una concumbunt; ſed pedibus celeribus currens aſſequitur currentem, fugientemque prehendit, & amplectitur conjugem. Verum nec ſic quidem perſuadet. geſtans enim maritum tergo uſque fugit, inexorabilem animum habens. Cæterum ille ſequens duobus velociter pedibus, non remittit libidinem, ſed nuptialem peragit morem. Verum cum poſtea volventibus menſibus fœmina parit, ſemitam hominum vitat, propterea quod viæ hominum feris infeſtantur.

209. Egregie autem inter feras pulchritudine efferuntur maſculi cornigeri, elegans ramale gerentes. Ubi enim pulchrifida cornua ſtato tempore ceciderint, foſſam quidem humi excavantes defodiunt, ut ne quis capiat in ſulco reperta. Occultantur autem ipſi remotiſſimis denſiſque dumis, erubeſcentes feris capita ejuſmodi oſtendere nuda, quæ antea alte tollebant.

217. Duobus autem elementis vivunt cervi. etenim terram peragrant, & mare tranant, gregalem inter ſe navigationem navigantes, cum trajiciunt mare. ante quidem unus cervorum catervis dux eſt, velut gubernator tenens clavum navis: ei autem alius a tergo innixus pone cervice & capite, ſimul per mare gradiens, alius autem alium deinde ferens, ſecant mare. Verum ubi natantem labor primum occuparit, ordine is relicto abit in tergum agminis, & requieſcit reclinatus in alterum paulum a labore, alius autem rurſum gubernacula habens in mare progreditur.

Omnes autem natantes, per vices duces, pedibus quidem tanquam remis verrunt atram aquam, atque alte attollunt cornuum egregium decus, tanquam vela navis permittentes ventis.

233. Jam vero inimicitias inter ſe exitiales ſemper exercent omne anguium & cervorum genus: paſſim autem inveſtigat montis in callibus cervus audacem ſerpentem: verum ubi vidit ſpiris plicatum longis veſtigium ſerpentis, valde lætus accedit prope latibulum, & lares admovet latibulo, ſpiritu violento attrahens ad pugnam ſerpentem perniciosum: eum autem nolentem pugnare halitus violentus intimo extraxit cubili. Continuo enim vidit hoſtem, & in aërem alte tollit tetram cervicem: candidos autem expedit dentes acutis mucronibus horrentes, complòditque malas acerbis ſpirans ſibilis venenata beſtia. Extemplo autem rurſum cervus, irridenti ſimilis, lacerat ore fruſtra pugnantem, atque eum involutum genibus & circum cervicem uſque mandit: humi autem multæ jacent ſparſæ reliquiæ micantes & palpitantes cæde, ut facile te ejus miſereri poſſet, tametſi immitis valde ſit, crudivori, disjecti & lacerati cædibus.

253. Equos autem paſcentis Libyæ in finibus multus vagatur innumerus exitioſus exercitus varius anguium. Verum cum proſtratus cervus arenoſis in jugis ſolus fuerit, eum ſtatim invadit undique infeſtum examen infinitorum anguium, inviſæque phalanges venenatæ: cuti autem amaros infigunt dentes, artubus omnibus cervi undique circumfuſi. Alii quippe ſuperne converſo capite, cilia & frontem lancinant malis: alii autem gracile collum & pectus inferne, & ilia & ventrem ore laniant: alii rurſus utrinque circum latera hærent: femora rurſus alii & tergum ſuperne depaſcuntur: alius vero alia ex parte infeſte infixus pendet. Verum ille omni genere abundans dolorum, primum quidem effugere annititur pernicibus pedibus, ſed eum vires deficiunt. hujuſmodi ipſum

innumera turba varia circundat truculenta ſerpentum. Tum igitur oppreſſus reſtitit vehementi ſubactus neceſſitate: manditque ore infinita hoſtilia genera: gemiſcens vero doloribus quoquoverſum utraque ex parte neutiquam fugiens genus reptile profligat: verum illi non remittunt, ſed pereuntes etiam manent, intrepidum pectus habentes impudentia animi, & partim quidem malis laniat, partim pedibus & ungulis interimit: fluit autem in terram infinita ſanies cruenta ab anguibus: membra autem ferarum artuſque ſemicomeſi humi palpitant: alia autem in lateribus fert rurſum ſemilaniata. Quippe etiam mortui tenent acribus dentibus: cuti autem inhærentia capita ſola latent. At ille ſciens divinitus quod ſortitus eſt donum, paſſim inveſtigat tenebroſum fluvii gurgitem. illinc cancellos ſuis malis mandens, medicamentum, quod natura eum docuit, habet exitialis noxæ. Statim autem acerbarum quidem in terram reliquiæ peſtium decidunt e cute ante pedes ſponte devolutæ: vulnera autem utrinque coaleſcunt dentium. Vivit porro cervus longum tempus: vereque homines eum quatuor cornicum ætates vivere celebrant.

293. Alios autem vocant homines rurſum Eurycerotes, per omnia cervis ſimiles: naturam autem cornuum ſupra, qualem nomen feris ineſſe ſignificat, gerunt.

296. Alios autem vocant in ſaltibus damas. & illi[s] cervi corpus: pellem autem in tergo maculoſam tota[m] ferunt inſigniter variam, ut ferarum pantherarum notæ in pelle ſplendent.

300. Bubalus rurſum eſt minor corpore platycerote; minor platycerote, verum caprea multo præſtantior, oculis ſplendidus, amœnus colore, hilaris aſpectu: & cornuum recti quidem ex capite naſcuntu[r] rami longi, in ſummo autem rurſum tergum verſu[s] retrorſum flectuntur recurvis mucronibus. Mirific[e]
porr[o]

porro iſtud genus ſuam domum amat, conſuetaque cubilia, earumque in ſylvis tectum. Quod ſi eum tortis vinctum laqueis venatores ducant in alia protinus loca, & procul in ſaltibus liberum illic relinquant, facile ad dulces ædes redit, ubi ante habitabat, neque ſuſtinet ceu hoſpes apud exteros vagari. Non igitur ſolis cara patria hominibus; etiam maculoſarum deſiderium ejus quoddam infuſum eſt animis ferarum.

315. Jam vero perniciſſimorum capreolorum inſignia genera, formamque novimus omnes, ſimiliter & magnitudinem, & vires. Perdices vero pugnaces, igneis oculis, collo verſicolores, cum eis amicitiam in ſaltibus ſanxerunt, familiareſque ſunt, & inter ſe contubernales, cubiliaque propinqua habent, neque ſeorſum paſcuntur. Profecto poſtea aliquando ſocietatem ilico amaram, & amicitiam ſenſerunt triſtem, quando homines aſtuti in miſeros callida conſilia moliuntur, perdices in capreolos caros illecebras comparantes, viciſſ autem capreolos in ſocios pariter perdices.

326. Caprarum autem rurſum ſunt oviumque fera genera, non multo his ovibus & villoſis capris majores, verum ad currendum veloces, forteſque ad pugnandum, contortis in capite armatæ cornibus. Robur autem rurſum ovibus in infeſtis frontibus. Sæpenumero enim dato impetu in ſylvis ſtraverunt etiam apros violentos humi palpitantes: nonnunquam autem inter ſe cominus irruentes pugnant: ingens autem in cœlum fragor venit: neque fugere fas eſt hoſtem eis: ſed victoriam alterutri ferre inconcuſſa neceſſitas, aut mortuam jacere. Hujuſmodi inter eas contentio cooritur.

338. Capris autem feris quidam per ipſos dentes meatus perexigui ſpiritus, inter cornua medius, ad ipſum cor, & in pulmones recta ducit. Quod ſi quis capræ ſylveſtris ceram cornibus circumlinat, vitæ intercluſerit vias, reſpirationiſque meatus.

343. Mirum autem in modum mater teneros adhuc infantes ſuos liberos fovet: in ſenectute autem matrem liberi. Ut autem homines parentem impeditum improbis ſenectutis vinculis, pedibus gravem, artubus incurvum, imbecillum manibus, tremulum corpore, oculis caligantem, omni pietate proſequentes diligenter colunt, penſantes laborem educationis moleſtæ: ſic caprarum fœtus caros fovent parentes decrepitos, cum vincula triſtia artus illigant: pabulum nempe porrigunt roſcidum floridum decerptum ore, potumque labris ſummis ex flumine ferunt, hauſta atra aqua. Lingua autem foventes totum corpus tergunt. Quod ſi laqueis ſolam matrem ceperis, protinus etiam manibus ceperis teneros agnos. Illam enim putes liberos verbis abigere precantem tali eminus balatu: fugite mihi cari liberi infauſtos venatores, ne me miſeram capti matrem non matrem reddatis. Hujuſmodi fari dixeris: eos autem ſtantes coram, primum quidem occinere lugubrem næniam circum matrem, cæterum deinde proloqui dixeris humanam vocem rupto balatu, oreque ſic ſonare loquentibus ſimiles, & precantibus pares: per Jovem precamur, per ipſam Dianam ſagittiferam, liberato matrem mihi caram, pretiumque redemptionis accipe, quod pendere poſſumus miſeri pro matre calamitoſa, nos miſero natos fato; flecte tuum immitem animum, verens & deorum fas, & patris ſenectutem, ſi forte tibi pater locuplete in domo relictus eſt. Talia quis cenſuerit precantes dicere. Verum ubi illius cor implacabile viderint, (pudor o quantus, quantum deſiderium eſt parentum!) ſponte vincti voluntarii accedunt.

377. Sunt autem oves rufæ ultimæ in finibus Cretæ, in humili regione Gortynia, quadricornes; villus autem purpureus tergori obductus eſt, multus & durus, pene capræ ſimilis, duriſſimis pilis aſperitate, non ovium.

382. Talem fere etiam ſubus habet rufam faciem, colore ſplendidus, verum non jam villoſam, neque

rurſum quatuor armatur cornibus, verum duobus validis ſuper lata fronte. Ambiguæ vitæ etiam ſubus: nam etiam mare ingreditur. Quando vero in profundum vadit, celeres fluctus ſecans, tum ſane ingens multitudo ſimul per mare gradiens piſcium ſequitur, qui membra ejus lambunt, delectati cornigero amico molli ſubo; præcipue vero pagri, & imbecilli melanuri, & acus, & mulli, & aſtacus utrinque ſequuntur.

393. Mirum eſt etiam beſtias alienos curare amores & immoderatas illecebras. Non enim inter ſe tantum amoris mutui fœdus naturale habent a deo, quatenus eorum genus propagetur ſemper ſoboleſcente vita. Mirum quidem etiam iſtud, copulari bruta genera vinculis amoris, & congenerem cupiditatem perſentiſcere, & ratione deſtituta, amorem inter ſe miſcere, quemadmodum hominibus mens & ratio per oculos apertos hauſtum amorem recipit animo. Sed ſæpe peregrinis furiunt etiam amoribus: qualis in inſignes cervos amor eſt attagenum? quantus porro erga cornutos capreolos perdicum? qui vero rurſum pernicibus gaudent equis otides, quibus floret ſemper hiſpidiſſima auris? Pſittacus rurſum lupuſque una alter cum altero paſcuntur; ſemper enim deſiderant lupi viridem avem.

410. Potentiſſime Amor quantus es, quanta tua immenſa poteſtas, quantum cogitas, quantum imperas, quantum, dive, ludis Tellus eſt ſtabilis: telis tamen tuis quatitur. Inquietus eſt pontus, tu tamen etiam eum ſiſtis. Veniſti in ætherem, novitque te vaſtus Olympus. Timent autem te omnia, & cœlum latum ſuperne & ſub terra quæ ſunt & gentes miſeræ mortuorum, qui Lethes hauſerunt ore moleſtiæ expertem aquam, & effugerunt dolores omnes, te tamen etiamnum formidant. Tuis porro viribus etiam procul penetras, quo nunquam pervenerit ſol lucidus: tuo demum igni etiam lux cedit formidans, & Jovis ſimiliter cedunt fulmina. Hujuſmodi, ſæve

deus, habes ignitas ſagittas, amaras, fervidas, mentis corruptrices, ſtimulatrices, tabem ſpirantes, inſanabiles, quibus etiam ipſas beſtias concitaſti ad peregrinos amores.

426. Stupendum eſt, quando cornigeri cervi pennati attagenes tergis maculoſis inſiliunt, aut capreolis perdices alas denſas injicientes ſudorem refrigerant, & recreant animum ab æſtu torrente agitatis alis: aut quando anteit ſonipedem equum otis labens per aerem amabilis: aut ſargi ad caprarum greges accedunt: ante vero ſubum genus omne piſcium vagabundum ſtupet, & ſequuntur ſimul omnes, quando per ſævos fluctus tendit. Condenſantur utrinque læti: circum autem mare ſpumat, candidis verberatum pinnis. Verum ille non curans alienam amicitiam impius, marinos ſocios vorat ore cruento mandens: at illi necem oculis cernentes, ne ſic quidem oderunt, neque relinquunt interfectorem. Sube improbe, nefarie, etiam ipſi tibi poſtea marinum venatores parabunt exitium, quantumvis doloſo & piſcium interfectori.

445. Eſt autem quædam ſylvarum incola, acutis cornibus fera, ſævus oryx, formidandus beſtiis maxime. Hujus color quidem tanquam verni lactis, ſolis in facie nigricantibus genis. Duplex autem ei pone dorſum, opimum adipe: acuti porro cornuum alte prominent mucrones tetri, nigri ſpecie, qui ære acuto, ferroque atroci, ſaxoque duro præſtant, venenati. cava vero cornua natura eſſe ajunt. Sed animus rurſus orygibus audax & immanis. neque enim ſagacis canis formidant latratum, non ſuis feri in rupibus fremitum, neque vero tauri vaſtum mugitum timent: pantherarum vocem triſtem non horrent, neque ipſius fugiunt ingentem rugitum leonis, neque mortales curant præ audacia animi. Sæpenumero enim in jugis periit robuſtus vir venator, cum orygibus cruentis congreſſus. Quando autem viderit oryx animoſam feram, aut aprum exertis dentibus,

aut ſerratis dentibus leonem, aut tetrorum urſorum exitioſam audaciam, ſtatim humi inclinat caput frontemque prorſus obfirmat connixus, & defixis humi acerbis telis, irruentem expectat, eumque interfecit capitis impetu. Obliquam enim inclinans paulum cornigeram frontem, armis acutioribus obſervans incidit in feram. Verum illa non curat, ſed effrenate recta incurrit, acute horrentibus infixa mucronibus. Quemadmodum autem in ſylvis irruentem leonem Dianæ muneribus ornatus ſtrenuus vir, venabulum fulgidum tenens validis manibus, diducto paſſu expectat, eumque immaniter excandeſcentem excipit projecto ancipiti telo: ſic oryges expectant irruentes tum feras, ſibi necem inferentes, ſua vecordia oppetentes. Facile enim in pectora labuntur cuſpides cornuum. Multum autem cruorem atrum, ex vulneribus utrinque profuſum, linguis ſuum ilico lambunt. Neque vero effugere ne cupientibus quidem licet: verum ſeſe interficiunt mutua cæde. Ac quiſpiam ruſticorum, aut armentarius, aut aliquis arator, dum duo cadavera ante pedes reperit, prædam opimam habebit, valde attonitus animo.

489. Deinceps inter beluas cornigeras canere par eſt genera immanium elephantorum. Illa enim in malis immania ſpicula duo, ſimilia dentibus exertis, in cœlum eminentia, alii quidem ex vulgo tetros nominent dentes, errantes: nobis vero cornua appellare placet. ſic enim nobis natura cornuum dictat. Argumenta vero perſpicua hæc ſunt ad conjiciendum. Quippe feris propagines malis ex ſuperioribus quæcunque corneæ ſunt, ſurſum ſe exerunt: ſin deorſum ſpectent, vere ſunt dentes. Illis porro duobus elephantinis cornibus radices quidem primum ex capite naſcuntur, ex magno magnæ, inſtar fagorum: ſubter autem deinde latentes ſub cute, ſubeuntes tempora in malam extruduntur, e malis vero nudæ exeuntes, falſam vulgo opinionem præbuerunt dentium. Quin etiam aliud nobis illuſtriſſimum eſt argumentum.

Omnes enim beſtiis inflexibiles ſunt dentes, neque artibus cedunt, ſed implacabiles manent: quos ſi artifex velit latos reddere, reluctantur pertinaciter: ſin cogantur, franguntur in fruſta refractarii: e cornibus autem arcuſque rotundi, & infinita conficiuntur opera. Sic autem cornua illa, quæ appellant dentes, ad flectendum, & dilatandum eborariis cedunt.

515. Jam beſtiis his proceritas quidem eſt quantam non in terra alia fera fert: dixeris conſpicatus elephantum aut jugum montis immenſum, aut nubem horridam tempeſtate gravidam per terram ingredi. Magnum autem caput, cum aures exiguæ ſint, cavæ, politæ: verum oculi ſint minores, quam pro illo corpore, tametſi magni ſunt; inter iſtos autem excurrit ingens naſus, graciliſque, obliquuſque, proboſcida quem vocant. Illa beluæ eſt manus; illa quæ volunt facile faciunt: pedum tamen non pares moduli. Anteriores enim multo altius attolluntur. Pellis autem rurſum corpus ſcabra & aſpera circumdat, fœdiſſima, firmiſſimaque, quam non ſane ne validum quidem acutum omniaque domans penetrarit ferrum. Animus immanis eſt in opaca ſylva, ſævus: ſed inter mortales cicur hominibuſque blandus. In floridis quidem, clivoſiſque ſaltibus, & fagos, & oleaſtros, & ardua genera palmarum radicitus humi proſternit, incurrens acutis ingentibus genis. Verum ubi in hominum validis eſt manibus, oblviſcitur ſævitiæ, & relinquit ſævum cor: fert etiam jugum, & labris recipit fræ- nos, & pueros tergo fert præceptores operum. Fama autem quod elephantes inter ſe loquuntur, vocem ex ore humanam barrientes. Verum non omnibus audiri poteſt beluina vox, ſed ſoli eam intelligunt manſuetarii viri: miraculum vero etiam iſtud audivi, validiſſimos elephantos divinum in pectoribus habere cor, & apud animum præſentire ſuæ mortis adventantem neceſſitatem. Non igitur ſolis in avibus ſunt olores vates, fletum ultimum concinentes: ſed etiam inter

beluas ſuum mortis terminum augurantes iſtud genus, næniam ſibi faciunt.

551. Rhinoceros autem oryge violento non multo major quidem corpore, paulum autem ſuper ſummum naſum attollit cornu grave, acutum, ſævum telum: illo æs perforarit impetu facto, & feriens durum diviſerit ſaxum. Ille quamvis validum invadens elephantum, ſæpenumero in pulvere mortuum talem & tantum proſtravit. Leviter porro in flava pulcricoma fronte, & tergo, guttæ crebræ purpuraſcunt. Omnes autem maſculi ſunt, neque unquam fœmina cernitur: atque unde oriantur non novi, dico vero prouti ſcio; ſive e ſaxo ſævum iſtud genus exierit, ſeu e terra nati prodierint, ſeu denique ex ſe mutuo, monſtrum horrendum, procreentur abſque amore, & abſque nuptiis, & abſque partu. Nam etiam in humidis undoſi maris gurgitibus ſponte naſcuntur & matre carentia genera, oſtreum, imbecillæque apuæ, concharumque genera, & teſtacea, & turbines, & quæ in arena naſcuntur.

570. Muſa cara, de parvis non mihi fas eſt canere. Imbecillas relinquito feras, quibus non vires ſuppetunt, pantheras ravas, & feles maleficas, quæque in domeſticos armantur nidos (aves), & parvulos, teneros, infirmoſque glires, qui quidem toto dormiunt immoti hiberno tempore, ſomno ebrii, miſeri, qui neque cibum capiant, neque lucem cernant. verum in latebris ſuis ſoporem tam longum ducunt, aut mortui jacent, gelida morte oppetita. Verum cum veris prima renidere cœperit facies, floreſque in pratis recentes pubuerint, pigrum movent corpus intimo ex luſtro, luminaque aperiunt, & aſpiciunt ſolis lumen, & nova cum voluptate rurſus cibum capiunt glires redivivi.

586. Relinquo etiam hirtum genus imbellis ſciuri, qui quidem æſtatis mediæ fervido tempore caudam

erigit velut tegumentum nativæ domus. Quomodo nempe pavones ſuam caudam inſignem, elegantem, tergo toto variegatam, ut umbraculum inflectunt, quibus nihil hominibus Jovis fabricata eſt ſapientia gratius aſpectu (ex omnibus animalibus), quæcunque in alma matre terra incedunt, vel quæ pennis per aëra vaſtum meant, vel quæ in gurgitibus ſævos fluctus ſecant; hujuſmodi in pavonibus egregiis micat auro purpureo mixtus ardens ignis.

598. Non memorabo horridum genus aſperi erinacei majoris: duplices enim erinaceis aculeatis tetræ ſpecies, horrenſque undique ambiens tegumentum. Nam alii parvi & imbecilli ſunt parvis horrentes in cute aculeis: alii vero etiam proceritate multo majores, & utrinque infeſte horrent majoribus ſpiculis.

605. Relinquo tria genera ſimiarum, peſſimam (hominis) imitationem. Quis enim non oderit ejuſmodi genus, fœdum ſpecie, imbecillum, inviſum, aſpectu fœdum, verſutum? Illæ etiam catulis ſuis deformibus, geminos cum pepererunt, non utrique æqualem ſuum impertiuntur amorem, ſed alterum amant, alterum oderunt fœtum, qui ipſis etiam in parentum amplexibus moritur.

612. Neque vero talparum terrigenam gentem herbis veſcentium, cœcorum, canere volunt camœnæ, tametſi fama levis per homines pervaſit, talpas regio ex ſanguine ſeſe natos jactare Phinei, quem nutriebat inclytus Thraciæ collis; nam Phineo aliquando fulgidus infenſus Titan, fatiloqui Phœbi indignatus ob victoriam, lucem ademit, & obſcœna immiſit genera, Harpyias, pennigeram, cœnæ aſſeclam, acerbam nationem. Verum cum navigarent ad aurei velleris præmium in Argo navi, Jaſoni opem ferentes, filii Boreæ inclyti, Zetes Calaiſque miſerati ſunt ſenem, & interfecerunt gentem, & jucundum miſeri dederunt ori cibum. Verum ne ſic quidem Titan iram ſedavit,

ſedavit, verum ipſum repente talparum fecit genus, quod antea non fuerat. Idcirco nunc & cœcum manet, & vorax cibi.

OPPIANI

DE VENATIONE LIB. III.

Sed poſtquam cornigerarum cecinimus gentes ferarum, tauros & cervos, & eurycerotas inſignes, & capreolos, oryges, & ſplendidos damas, & alia, quibus ſupra capita armata ſunt, nunc ageſis ſerratis dentibus truculenta, muſa, memoremus carnivorarum ferarum, & exertis prædita dentibus genera.

7. Primum autem leoni inclytum conſecremus carmen. Jovis erant altores præpotentis Saturnii infantis Curetes, quando recens natum ipſum, ſubreptum patri immiti Saturno, furto partum Rhea depoſuit in antris Cretæ. Cœli filius autem cum videret fortem adoleſcentem filium, primos mutavit Jovis cuſtodes illuſtres, & feras reddidit mutatos Curetas. Illi autem poſteaquam conſilio dei humanam ſpeciem exuerunt Saturni, & induerunt leones, munere poſtea Jovis late imperant feris montivagis & horrificum celerem currum Opis partu beatæ ſub jugo vehunt.

20. Varia autem genera illis & formæ feris ſingulis. Quos igitur ad gurgites ſonori fluvii, ad Iſtrum late fluentem peperit jaculatrix Armenia, & Parthorum frugifera paſcua terra, rutili ſunt & non uſque adeo generoſi. Toroſiorem quidem ferunt cervicem, atque prægrande caput, oculos autem fulgentes, & ſupercilia promiſſa valde hiſpida ad nares, triſtia: ex cervice autem & genis utrinque agiles luxuriant jubæ.

29. Quos autem educat munifica Arabum rurſum tellus, quam gentes hominum felicem vocant, colla etiam illis & pectora hirta ſunt, & ignis emicant ab oculis ſcintillæ. Egregie porro inter omnes eximii ſunt: verum rarum horum genus habet immenſa tellus. Magna autem in Africa gleboſa ſiticuloſa terra multitudo rudit validorum leonum, non jam hirta, ſed exigua corpus lanugo veſtit; horrendus facie, & cervice; in omnibus autem artubus mixtum atrum cœruleo fert colorem: vis autem in membris immenſa, & inter leones reges Libyci longe præſtant leones.

42. Aliquando autem ab Æthiopia in Libyam venit terram, mirandus aſpectu, nigricans & jubatus, lato ſupra capite, pedibus villoſis, oculis autem nigris, ſolo flavo rutileſcens ore. Non audivi, ſed vidi illam aliquando feram truculentam, quæ imperatoris venit miſſa ad oculos.

48. Paſtu non egent ſingulis diebus genera leonum: verum unus cibis tribuitur, alter autem rurſum laboribus: neque ſomnum ultimis capit in ſpeluncis ſaxorum, ſed palam dormit animi præſtantia fretus: dormit autem ubi oppreſſerit præpotens veſpertina nox. Audivi rurſum etiam illud ex præfectis leonum curæ juvenibus, dextra ſub manu ferre violentum leonem torporem celerem, quo omnia ſolvat genua ferarum.

56. Quinquies autem fœmina in partu ſolvit zonam. Fama igitur eſt plane falſa, quod unum pariat. Quinque parit primum: verum quatuor deinde parit catulos, & deinceps inferne ex utero tertio tres exeunt, ex quarto autem duo catuli, ultimum autem unum edit mater ex ventre fœcundo inclytum regem leonem.

63. Pantheræ autem funeſtæ duplex genus, aliæ quidem ſunt majores ſpecie, & toroſiores latis tergis: aliæ autem ſunt minores quidem, at viribus nihil dete-

riores. Forma autem utrisque similiter variegatur præter unam caudam, qua diversæ spectantur: minoribus quidem major est, proceris autem minor: compacta femora, longum corpus, oculus fulgens, glaucæ splendent pupillæ sub palpebris, glaucæque simul sunt, & intus rubescunt, flagrantibus similes; igneæ: cæterum infra luridique, venenatique in ore dentes: pellis varia, colore splendido, fusca, crebris nigricans macularum oculis. Pernicissime currit, atque strenue recta contra invadit. diceres, cum videris, per aërem sublimem ferri. Itidem etiam istud genus canunt poëtæ olim fuisse Bacchi uviferi nutrices: idcirco nunc quoque vino mirum in modum gaudent, cum accipiunt ore Liberi patris magnum munus. Quæ causa ex hominibus inclitas mutaverit mulieres in hoc pantherarum genus sævum, postea canam.

84. Jam vero aliud pernix geminum genus videas, lynces illustres: quædam enim sunt specie parvulæ, & minores invadunt lepores: aliæ autem majores sunt, adoriunturque facile cornigeros cervos, & violentos oryges, formam vero ambo plane similem habent; pares quidem sub genis ab oculis fulgores blande micant, facies etiam utrisque læta est, breveque caput, & curva auris. Solus autem aspectu dissimilis est color: minores quidem lynces ambit pellis rubra: majoribus autem croceus sulphurique similis color est.

96. Præcipue autem ista genera caram amant sobolem, perspicaces lynces, & oculis ardentibus truculenti leones, pantheræque tetræ, & tigres pernices. Harum enim ubi catulos teneros in sylvis subripuerunt intrepidi venatores, & illæ deinde reversæ viderunt repente vacuas domos, & desertas ædes, lugent flebiliter magno ejulatu & longe gemitum mittunt querulum, quemadmodum patria expugnata sub hasta & incensa igni rapido, amplexæ natos misere plangunt mulieres: scilicet tantum & fœtus & recentis ac teneræ sobolis amorem cordi instillavit deus; neque adeo

ſolis hominibus, qui omnia ingenio invenerunt, verum etiam ſerpentibus, & piſcibus, atque etiam ipſis beluis crudivoris, & præpetibus gregibus alitum: uſque adeo natura omnium rerum fortiſſima eſt. Quam curam catulorum in fluctibus delphis ſemper agit, glaucuſque cæſius, vituluſque marinus tetrum olens. Ecquo vero pacto in alitibus caritatem immutabilem habent ſuorum natorum oſſifragæ, gemebundæque columbæ, & aquilina genera, vivaceſque cornices. Quomodo vero gallina in ædibus, contubernalis hominum, cum peperit, teneros trepidans circum pullos, accipitrem ſuper tecta delabentem conſpicata, acute quidem vociferatur repente, & proſilit acute cucuriens: cervicem autem alte tollit in aërem incurvans, & omnibus utrinque ſuis inhorreſcit pinnis, & alas totas laxat in terram: illi autem trepidi ſub muro alarum teneri pipiunt pulli: ea autem etiam retro fugat & pellit alitem impudentem, ſervans caros liberos, quos adhuc teneros alit, implumes, ſolventium comas thalamorum liberatos vinculo: ſic etiam in feris rugientes leænæ, & pantheræ celeres, & tigres maculoſæ, pro catulis propugnant, & cum venatoribus decertant, atque pro ſuis liberis ſuſtinent interfici, contra cum armatis congredientes hominibus, neque unquam horrent pro ſua in certamine ſobole, non multitudinem inſtantem jaculatorum juvenum, non æs fulgens, & micans ferrum; neque jactus miſſilium celeres, & molarium crebros. Feſtinant autem aut ante mori, aut catulos ſervare.

139. Urſi autem feri, crudele genus, callidum, villo quidem denſo, aſpero amicti ſunt: forma autem non honeſta, penitus triſti & tetra facie, aſperis dentibus pernicioſum, magnum os, cæruleus naſus, oculus acer, pes celerrimus, corpus agile, latum caput, manus manibus hominum ſimiles, pedeſque pedibus, horrendus rugitus, fraudulentum cor, ſubdolus animus, multa & immodica venus. Diebus enim & noctibus cupidæ amoris ipſæ fœminæ valde mares ap-

petunt, parum intermittentes nuptiale jucundum cubile, quando fœtu prægnantes, utero turgent. Non enim feris consuetudo, venter quando gravidus est, in cubile euntibus patrare venereum opus, solos præter lynces, imbellesque lepores. Ursa autem nuptiarum cupida, & pertæsa cubile viduum habere, tam gravia in fœtum sustinet moliri. Antequam partus veniat tempus, antequam status dies, ventrem exprimit, & vim adfert Lucinæ Junoni. Tanta libido est, tantus impetus ad venerem! Parit autem semiperfectum, & non formatum fœtum: sed carnem rudem, inarticulatam, informem specie: simulque libidini educationique dat operam: recensque fœta cum mare statim cubat: lambitque lingua fœtum suum, quemadmodum juvenci lambunt se invicem, linguis alter alterum oblectantes: gaudet autem bovis cute pulcricornis bos: neque discedunt priusquam animum voluptate satiarint: animum vero concomitantis lætitia afficiunt pastoris: sic ursa lingens caros format fœtus, donec gannitu impudenter rugiant.

170. Jam vero hibernam mirum in modum horret tempestatem quamvis villosa. cum enim nive omnia consternit occiduus Zephyrus dense sparsa, conditur in spelunca, sub tegmine lato & amplo, & cibo egens, pedes manusque lingit tanquam sugens, & ventris fallit desiderium. Talia in gurgitibus vasti maris polypi obliqui in fluctibus faciunt. Media cum hiems gelidas spirat minas, condunt se in speluncis, sua flagella rodentes. Cæterum ubi ver humidum almum effloruerit, brachia eis celeriter nova rursum crescunt: rursumque bene criniti vastum navigant mare.

183. Deinceps memoremus pedibus valentem, aërium, pernicem, ventipedem, ungulis firmissimum, procerum onagrum; qui quidem est lætus corpore, amplus, latus aspectu, argenteus colore, auribus longis, pernicissimus cursu. Fascia autem nigra medium dorsum redimit, niveis utrinque cincta lineis:

fœno vefcitur, & nutrit eum terra herbis. Verum ipfe validis jucundus cibus eft feris. Genera autem ventipedum zelotypa funt prorfus onagrorum, multisque mulieribus gaudentes infolefcunt. Fæminæ autem fequuntur quocunque maritus deducit. Paftum eunt, quandocunque imperaverit; ad fontes fluminum, fanimalium vinum, rurfumque ftatim ad nemorofas domos, cum vefper fomnum inducit.

197. Rivalitatem autem maribus omnibus in fœtus concitat mares immanis furor impudens. Cum enim fœmina fuftinet dolorem Lucinæ, prope ufque fedens fuam fobolem contra obfervat: & cum fœtus ad matris pedes procidit, fiquidem fœmina fit, amat fœtum, & utrinque lingua lambens caram fobolem mulcet. Marem autem fi natum videat, tum fane tum animum concitat tetra libidinis æmulatio ob matrem immanis feræ: profilit autem cupiens filii malis execare pudenda, ne quando juvenis pubefcat. Illa autem, quanquam puerpera, & imbecilla partu, nato mifero bello appetito mater opitulatur. Quemadmodum autem aliquando in bello funefto coram matre infantem interficiunt truculenti milites, ipfamque divellunt adhuc palpitanti cæde filio implicatam, perquam flebiliter lamentantem, laniantemque teneram genam, & fub mammis fanguine perfufam calido, tepidoque lacte: fic etiam fœmina onager ob natum videtur miferum in modum flere, & infeciliter lamentari. Diceres calamitofiffimam, fuum natum defendentem, blande fari, & precantem dicere: mi vir, quid tibi vultus exafperatur? quid oculi rubefcunt, qui antea fulgebant? non frontem cernis faxificæ coram Medufæ, non fœtum veneniferum immaniffimæ dracænæ, non catulum nefarium montivagæ leænæ; natum, quem mifera peperi, quem optabamus a diis, natum tuum malis tuis non marem reddes? cohibe te, mi vir, ne caftres. quid mihi eum caftrafti? quid fecifti? nullum reddidifti filium, toto corpore mutilato. Miferam me, prorfus calamitofa fum incommodiffi-

mum ob partum: & tu, nate, miſerrimus es ob ſceleratiſſimum parentem. Miſeram me, ter miſeram inanem fœtum quæ peperi. Et tu, nate, exectus non unguibus leonum, verum infeſtis malis leoninis parentis.

234. Talia quiſpiam calamitoſiſſimam ſuum circa infantem pullum fari dicat, illum autem nihil curantem, cruento vorare ore nefandas nati dapes. Juppiter pater, quanta zelotypiæ feritas, quam etiam natura ſuperiorem videri feciſti, o rex: dediſti ei ignis acerrimum impetum, & dextra ferendum adamantinum præbuiſti enſem. Non liberos ſervat caros jucundis parentibus, non ſocios, affineſque graſſans non novit conſanguineos, quando ſæva & immanis invadit æmulatio. Illa etiam olim in ſuos armavit liberos ipſos ſemideos & laudatas ſemideas, Ægidem Theſeum, & Æolidem Athamantem, & Atticam Prognen, & Thraciam Philomelam, Colchidemque Medeam, illuſtremque Themiſto. Verumtamen ſecundum genus mortalium miſerorum feris etiam Thyeſteam nefariam oppoſuit menſam.

257. Eſt autem in præcipitiis ultimis Æthiopum ferorum equorum magna vis, armata venenatis duobus dentibus exertis: pedum vero non unam ungulam, ſed bifidam habent ſimilem cervis; juba autem cervicis, medium dorſum cingens, ad caudam extremam pertinet; neque hominibus ſervitium ſuſtinet unquam ferox genus tetrum, verum ſi etiam aliquando capiant bene nexis laqueis equum ferum doloſis inſidiis colorati Indi, neque cibum vult protinus capere, neque bibere: improbus autem eſt ad ferendum jugum ſervile.

262. Nunc adverte duo genera infauſta, dentibus ſerratis, oviumque interfectorem lupum, caligantemque rurſum hyænam. illum quidem ovium, & caprarum interfectorem, hanc autem hoſtem catulis, validioribuſque canibus. Illum quidem nocturnum ob

ventris inevitabilem impetum agnorum hædorumque verſutum raptorem: hanc autem noctigradam noctivagamque, propterea quod noctu videt, interdiu vero cæcutit. Forma autem utriſque diſſimilis feris ſævis. Alterum enim canibus perſimilem cernas majoribus paſtoralibus, villoſa autem addida eſt cauda. Altera vero gibber habet medio in dorſo, utrinque autem paſſim hirta eſt, & variegatum eſt corpus tetrum nigris utrinque crebris lineis: graciliſque oblongaque eſt & dorſo, & cauda, pellemque utrique prædicant mortuo horrificam: hujus enim corium diſſectum circum pedes ſi geſtes, habes canum magnum terrorem validorum, & te canes in illis incedentem calceis contra non allatrant, etiamſi antea latrantes. Quodſi lupum excoriaveris & ex pelle conficias tympanum ſonorum, Didymæum, frugiperdum, ſolum utique inter omnia rauciſonum clangit ſonitum, & ſolum ſtrepit: alia autem ſonora quæ antea fuerant tympana ſilent, compeſcuntque omne murmur. Nam & mortuæ oves mortuum lupum timent. Prodigium porro etiam iſtud audivi de maculoſis hyænis, naturam eas mutare annua vice, atque interdum eſſe caligantem ſponſum, aſſidue cupidum nuptiarum, nonnunquam rurſum apparere fœminam, conjugem, puerperam & matrem ſedulam.

293. Verum luporum canorum quinque ſunt genera: formas autem inter ſe diſſimiles obſervarunt homines paſtores, quibus infeſtiſſima ſunt. Primus quidem quem vocant audacem ſagittarium. Flavus quidem toto habitu, verum teretes artus & caput geſtat multo majus, & velocia crura; ventrem autem albicantem habet cana macula. Horrendum autem in modum ululat & ex alto prorſus irruit, ſemper quatiens caput, & igneis cernens oculis. Alter autem rurſum magnitudine ſuperior, membriſque oblongus, inter omnes celerrimus lupos: quem homines accipitremque & raptorem vocant. Magno autem cum fremitu valde matutinus prædatum it ſub primum crepuſcu-

ısculum, facile enim indiget cibo. color autem can-
dus ſplendet in lateribus & cauda: incolit autem
ontes vaſtos, quos ubi hiemis tempore ex nubibus
rofuſa nix gelida operuit, tum ſane quoque prope
rbem accedit fera ſæva, omni impudentia armata
bi cauſa, clamque accedit valdeque tacita, quoad
ıpram invaſerit, quam repente pernicibus unguibus
ıuncat.

314. Eſt porro aliquis Tauri nivoſa ſupra juga
abitans Cilicios montes & vertices Amani, pul-
her ſpecie, inter feras eximius, quem nominant
ureum, fulgentem denſiſſimis villis, non lupus,
erum lupo præſtantior, ſæviſſima fera, dentibus æreis
rmatus; ingens robore. Sæpenumero etiam æs rigi-
um, & ſaxum fortiter perfregit, & durum ferrum:
canem ſirium novit, cujus exortum timet. itaque
lico hiatum ſubit latæ terræ, aut ſpeluncam tenebro-
am, quoad æſtus ſolis ceſſaverit, & diræ caniculæ
idus.

326. Aemones (*aquilæ id alias nomen*) rurſum
luo, cruentum genus, cervice brevi, latiſque armis,
verum hiſpidis femoribus, & pedibus, & capite
parvi, oculis exigui. Quorum alter candido tergo,
& ventre albo nitet, ſolæque extremitates pedum ni-
gricant. quem quidam milvum canum homines vo-
carunt. cæterum alter colore nigricante ſpectatur, minor
quidem priore, at robore non carens. venatur autem
præcipue in lepores irruens, omneſque ex artubus
recti horrent pili.

336. Sæpenumero rurſum lupi etiam cum panthe-
ris cruentis miſcentur, unde robuſta genera, Thoes.
ſimul autem ferunt duplicem mixtum colorem, ma-
tris quidem pelle, capite autem rurſum parentis.

340. Tigridis autem deinceps inſigne corpus ca-
namus, qua nihil venuſtius natura præbuit ſolers ocu-

lis ad ſpectandum in ferarum magna multitudine. Tantum autem inter feras excellit tigris, quantum inter aëreas pavo pulcher volucres. tota apparet tanquam monticola leæna, præter ſolam pellem, qua varia circundata eſt, varie purpureſcente, & floribus micante. Talem quidem flammeum ſub ciliis oculi fulgorem jaculantur; corpuſque tale eſt, validum, opimum; talis longa cauda; talis circa ora vultus; tale ſupra prominet ſupercilium; tales frendent dentes. eſt autem perniciſſima inter veloces feras. Ipſa enim curſu ſimilis eſt Favonio parenti, neque tamen parenti; quis enim crediderit, feras comprimi ab aëreo ſponſo? eſt enim illa vana fama, totum iſtud genus fœmineum eſſe, & expers concubitus maris. Interdum enim videas floridum formoſum marem. non tamen facile eum ceperis, quippe qui relicta ſua ſobole rapide fugit, venatores ubi viderit. At mater ſequitur catulos, ex animoque mœſta, voluptas magna venatoribus, ad caſſes ilico venit.

364. Aper autem martius multum præſtat inter feras. cubilia quidem amat ultimis in receſſibus præcipitiorum, & mirifice odit ſtrepitum tumultuoſum ferarum. Fœminam autem ſine fine appetens errat, & amore valde vecors ferocit. in cervice autem rigidæ horrent ſetæ, inſtar criſtatæ galeæ, & ſpumam in terram deſtillat, dentiumque clauſtrum pulſans candidum anhelitu fervido, & ira in nuptiis multo major quam verecundia. Fœmina autem ſiquidem ſe ſubmittens maneat, extinguit omnem iram, & placat feræ impetum; quod ſi aſpernata fugiat venereum cubile, extemplo percitus fervido & igneo ſtimulo, aut vi nuptias peragit, impetu violento ſubacta fœmina, aut moribundam humi abjicit dentibus exertis irruens.

379. Eſt autem fama, in apri albo dente occultam intus eſſe igneam vim, cujus argumentum hominibus perſpicuum hoc eſt. Cum enim magna turba conferta venatorum cum canibus audacibus humi

feram proſtraverunt, venabulis longis crebro conjectis confectam, ſi quis ex cervice evulſum pilum tenuem feræ adhuc anhelantis admoveat denti, celerrime in orbem convolvitur aduſtus pilus. Quin etiam ipſis canibus in lateribus utrinque, ubi eos apri malarum percuſſerunt fervidi dentes, veſtigia aduſta per pellem apparent paſſim.

391. Hyſtricibus autem nihil quicquam eſt in opaca ſylva formidandum magis aſpectu, neque funeſtius aliud. Horum nempe magnitudo quidem quanta luporum ferocium, breve parvum & validum corpus: utrinque autem pellis aſperis hiſpidis undique horret ſetis, qualibus armantur erinaceorum varia genera. Verum cum eum perſequuntur multo valentiores beluæ, tum illa molitur talia: acutis ſcilicet inhorreſcit ſetis, atque retrorſum dorſo præpilatum volucri recta jaculatur noxium telum, ſimulque rapide fugit, fugiendoque pugnat. Sæpe etiam interficit canem aſperis dentibus truculentum: ſic diceres juvenem arcu peritum jaculari. Proinde quando eum venatores cernunt, non canes immittunt, ſed dolum moliuntur, quem poſtea dicam, ferarum cædem cum memorabo.

407. Ichneumon parvus quidem, verum æque ac magnæ feræ deſcribi meretur ob ſolertiam, & ob virtutem ſtrenuam imbecilli corporis. Quippe dolis interfecit duo genera, & reptiles angues, & truculentos crocodilos, Niliacos illos, cruentum genus. Cum enim fera truculenta dormit, triplici dentium ſerie armatum os aperiens & rictum latum, & ingens dentium clauſtrum, tum vero ichneumon fraudulentum conſilium texens, limis oculis vaſtam beluam obſervat, quoad alto eum ſopore ſepultum crediderit. ſtatim igitur in arena & in luto volutatus, ilico emicat, veſtibulum tranſvolans mortis audaci corde & per latas pervadit fauces. Cæterum ille ex alto ſopore expergiſcitur miſer, & malum in ilibus gerens tan-

tum inſperatum, quocunque furens, & conſilii inops circumvagatur, interdum in fundum ruens ultimi fluvii, mox vero rurſum in arenis ſe volvens per terram, ſævum in modum ſpirans, ſeſe verſans undique ex doloribus. At ille nihil curat, jucundo vero delectatur paſtu, jecorique prope quam maxime aſſidens epulatur. Tandem autem relicto inani corpore exilit e fera. Ichneumon, ingens miraculum, ſtrenuiſſime, ſolertiſſime, quantam corde audaciam capis, quantum periculum ſubis, qui morti corpus tuum tam prope obtrudis!

433. Cæterum aſpidem virulentam tali interficit ſolertia. totum corpus in arena occultat feræ inſidians, præter ſolam caudam & oculos igneos. Nam cauda ei procera & ſerpentina eſt, ſummis apicibus deſuper convolutis, contra nigricans, ſerpentum ſquamis ſimilis. Eam autem, ubi fuliginoſam viperam ſibilantem vidit, contra in gyrum contorquens, provocat anguem teterrimum: aſpis autem venenatum accedens attollit caput, pectuſque dilatat, duroſque exſerit dentes, pugnans malis incaſſum peſtiferis. Tum vero ichneumon bellicoſus non in arenis moratur, ſed amaras exiliens comprehendit fauces, & laniat genis volutantem ſe utrinque, & mortuam ilico reddit, fruſtra expuentem acerbum, mortis amicum, plurimo felle ſuffuſum venenum.

449. Jam vero aſtuta inter agreſtes maxime feras eſt vulpes, oppido martia animo, & prudens habitat ultimis in latibulis ſeptem portis apertam domum & cubilia perforata procul a ſe invicem, ne eam venatores circa oſtium inſidiantes in laqueos conjiciant: ſæviſſima dentibus, quibus etiam cominus pugnat cum feris fortioribus, & venaticis canibus. quando autem hiems inſtat rigida, & cibo eget, nudæque vites racemis circum circa cernuntur, tum etiam in feras acerbum conſilium ſtruit, quo & alites doloſe capiat, & catulos leporum.

461. Memora mihi etiam illa, o facunda musa, arguta, mixta natura ferarum ex duobus confusa genera, animal pantheræ tergo simile, simul & camelo. Juppiter pater, quam solers quot genera nobis sevisti, quæ terrestribus animalibus tribuisti, quæ marinis piscibus: qui istam formasti cameli prorsus variam speciem, induens pellibus sævarum pantherarum, splendidum, amœnum, mansuetum genus hominibus. Collum ei longum, maculis pictum corpus, aures breves, glabrum supra caput, longi pedes, latæ plantæ, crurum autem non pares moduli, pedes non omnino æquales, verum ei priores sunt longiores, posteriores autem multo breviores, & subsidentibus similes. Cæterum ex medio capite geminum cornu recta emergit, non cornu verum, verum secundum aures in medio capite parvi in temporibus eminent apices: satis patulum ut cervo tenerum os, tenuesque intus fixi sunt lactei undique dentes. Splendorem fulgentem vibrant oculi. Cæterum cauda brevis quemadmodum velocibus capreis, summis in fine nigricantibus villis.

482. Sed & aliud genus meis vidi oculis, geminum, ingens prodigium, cum passere camelum, quam licet velocibus annumeratam avibus & volucrem, mea canent carmina, propterea quod nostræ eam capit ratio astuta venationis. Non alitum eam domuerit funestum viscum, neque aëream calami permeantes viam, sed equi canesque pernices, & occulti laquei. Hujus igitur magnitudo immanis est, ut possit dorso lato gestare adolescentem puerum, & pedes proceri, similes pigris camelis, veluti crebris inducti squamis rigidum usque ad duplex genu: alte autem tollit parvum quidem caput, magnum autem prolixis obductum pilis collum cœruleum. Quamvis multis instructæ plumis, non tamen aëris sublimibus innatant viis, veruntamen ad currendum pedibus pernices, ipsis habent parem celeritatem avibus. neque vero eis, ut reliquis avibus ascensilis concubitus, sed aversæ ut Bactrianæ

cameli coeunt. Pariunt autem ingens ovum, quantum capiat tantam alitem, undique lapidea munitum crusta.

504. Lepores canamus venationis uberem fructum. corpus est parvum, hirtum, longissima auris, parvum superne caput, parvi pedes, non paria crura. Colore autem amicti sunt dissimili: alii quidem coerulei & fusci pullam habitant terram. Rutili autem rursum alii in campis miniaceis. Cæterum grandibus pupillis prædit, cæsia fulgent oculi acie, vigiliis armata. nunquam enim soporem oculis sopiti capiunt, quoniam ferarum impetum, & hominum celerem solertiam timent. Noctu vero vigilant, & ad venerem accedunt. perpetuo autem cupiunt nuptias & gravidæ etiamnum non recusant mariti salacis impetum: ne tum quidem cum in utero habent fœcundam velocem sagittam (Lucinæ). Præcipue enim istud genus ex iis, quæ immensa nutrit terra, fœcundum est. alius nempe extra uterum fœtus exit perfectus: alium autem intus absque pilo gestat, alius autem inchoatus crescit, alium autem informem habet ex semine vix concretum fœtum. Ordine vero eos parit, & nunquam fœmina impudens obliviscitur libidinis, sed perficit quicquid animus suadet, ne in ipso quidem partus dolore recusans venerem.

OPPIANI

DE VENATIONE LIB. IV.

Species tam multæ ferarum, tot in opaca sylva nuptiales amores & consuetudines sunt, odiaque, atrocesque pugnæ, sylvestriaque cubilia: nunc vero laboriosorum virorum opus ingens canamus, simul & strenuam virtutem, & callidum consilium, fraudesque varias, sagacibusque dolis instructam animam.

His enim cum atrocibus generibus pugnatur, quibus deus robur indidit & audaciam generoſam, & ſolertiam, qua nec ipſis multum cedant venatoribus.

10. Modi multi ſunt inclytæ & laborioſæ venationis ſecundum feras, & nationes, & luſtra varia & infinita. Ecquis vero omnia uno pectore complecti, & memorare apte canoris carminibus poſſit? ecquis vero omnia videre, quis tot res ſimul contueri poſſit homo natus? ſoli enim dei facile omnia cernunt. Ego vero dicam, quæ meis vidi oculis, venationem ſplendidam obiens in ſylvis, quæque ex hominibus didici, quibus illa curæ ſunt, callida variæ & amœnæ myſteria artis: cupiens iſta omnia Severi Jovis filio canere: tu vero, veneranda dea, domina venationis, propitia velocibus imperatoriis hæc memorato auribus, ut tuorum operum edoctus diſciplinam omnem, feras interficiat, felix pariter manu & cantu.

25. Ex feris quædam ſunt prudentes, callidæ, verum corpore parvæ: aliæ contra fortes, ſolertia vero animi imbelles: aliæ autem pariter & corde timidæ, & membris ſunt debiles, verum pedibus pernices: quibuſdam vero deus largitus eſt omnia ſimul, conſilium aſtutum, validas vires, velocia genua. Intelligunt autem quæque ſuæ naturæ præclara munera, ubi & debiles, & ubi ſint noxiæ. Non cervus cornibus eſt audax, ſed cornibus taurus: non malis oryx fortis, malis leones: non pedibus rhinoceros confidet, pedes arma leporum: panthera novit teterrima manuum funeſtum venenum, & robur atrox ovis magnum ſaxeæ frontis, & aper vires novit ſuorum immanes dentium.

39. Quæ igitur ſunt venatoribus atrocibus ſeorſum in ſcopulis artes, fallaciæque, diſtinctas memorabimus venenationes in unaquaque fera. Communia autem quæ ſunt, communi dicentur carmine. Communes igitur venationes caſſium, communes pedicæ, com-

muniter etiam homines velocia omnia genera equis & canibus perſequuntur. interdum etiam rurſum & ſolis equis abſque canibus recta agitant, equis (inquam) illis, qui in Mauritania terra nutriuntur, aut Libycis, qui non vi manuum reguntur lupatis violenti fræni. Parent enim virgis quocunque homo ducit. Quocirca equites illorum ſeſſores equorum, & canes relinquunt caros, freti autem venantur equis, ſoliſque radiis, & abſque adjutoribus. Commune porro jaculari, & contra ſagittis ferire feras majores, quæque cum hominibus audacter pugnant.

76. Verſus autem caſſes neceſſe eſt dirigere gubernacula venationis, & flatum ventorum fugere, & ventum obſervare. quemadmodum autem pontigradorum navigiorum rectores ſedentes in puppibus navium tractantes clavos, aërem circumſpiciunt, & albis auſtris parentes, pandunt velivolarum carbaſa navium: ſic etiam in terra jubeo venatores viros obſervare utrinque ſpirantes ventos, ut retia tendant, voceque agitent feras vento occurrentes, quandoquidem valde feris omnibus ſagax eſt narium odoratus; quodſi perceperint aut varorum odorem, aut extenſorum retium, retro ruunt, & converſi fugiunt contra ipſos venatores, laboremque venationis vanum reddunt. Itaque mihi obſervent ingruentes ventos venatores, varoſque indaginemque inſtruant adverſum venti flatum, a tergo autem agitent auſtrum verſus, ſudifico ſpirante aquilone, verſus boream autem, ſuſurrante obſcuro auſtro, euro autem flante, currant in favonium ventum, crebreſcente vero favonio, verſus eurum agitent.

77. Verum tu mihi primum leonum eximiam venationem percipito, & virorum ſtrenuam audaciam. Locum ſcilicet primum deſignant advenientes, ubi in antris graviter rugiens jubatus leo ſtabulatur, ingens terror boum, & ipſorum paſtorum. Deinde horrendæ circumſpiciunt feræ veſtigiis tritam viam, in qua frequens

frequens largiter potaturus ad flumen pergit. Ibi ſcilicet foveam rotundam effodiunt latam, & immenſam, & media in fovea columnam extruunt magnam, altam, arduam. Ab iſta autem ſuſpendunt ſublimem agnum tenerum, abreptum a parente recens fœta. Extra autem circum foveam ducunt maceriam firmatam crebris lapidibus, ne approqinquans doloſam foveam cernat. Tum vero agnus ſubrumus alte ſuſpenſus balat, cujus vocem ubi leo famelicus percipit, pergit ad ejus veſtigium lætus animo, prædam quærens, huc & illuc circunſpiciens igneis oculis, ſtatimque accedit prope dolum, circumque vertitur; vehemens enim eum fames urget. Extemplo autem maceriam tranſilit ventri obſequutus, excipitque eum fovea vaſta circumſepta, neque ſentit ille ſe in fundum irremeabilis barathri delapſum. Tum vero in omnes partes ſe vertit & uſque in altum ſubſilit, qualis circum metam certator pernix equus, quem manus aurigæ & frenum coercet. Venatores autem ex ſpecula conſpicati accurrunt, ſectilibusque loris religatam demittunt flexilem affabre factam caveam, & illic aſſi cibi dolum occultatum ponunt. Cæterum ille ex fovea ſperans mox ſe evaſurum, inſilit lætus, nec illi deinde exitus patet. Sic quidem in arenoſa Afrorum ſiticuloſa terra leones capiunt.

III. At latiflui ad ripas Euphratis equos cæſios generoſos inſtruunt ad ferinum prælium, quandoquidem cæſii ſunt perniciſſimi ad currendum, & audaces ad fortiter pugnandum, & ſoli ferunt leonum coram rugitum. Alii autem timent, & declinant oculos, metuentes regis ſui igneum oculum, ſicuti etiam jam in carmine de equis memoravi. Pedites autem expandunt retium ſinuoſam indaginem, caſſes crebrioribus extruentes varis. Tantum vero utrinque prominet cornu, quantum inflectitur cornu novæ lunæ. Tres autem delitеſcunt ad retia venatores, unus medius, duo autem in ſummis cornibus, ita ut ſi medius voce aliquid ſignificarit utriſque, facile ex audiant extre-

mæ alæ cuſtodes. Alii autem conſiſtunt more belli funeſti faces ardentes igne micantes undique habentes. Virorum autem unusquiſque habet ſcutum in manu læva clypei ſonori, qui feris maximus eſt timor cruentis, dextra autem fert ex picea flagrantem ignem. valde enim timet ignis vim jubatus leo, neque intueri ſuſtinet irretortis oculis. Equites autem ubi viderint leonum generoſum pectus, omnes pariter irruunt & undique pedites ſequuntur cum ſtrepitu ſcutorum, itque clamor cœlo. Feræ autem non manent, ſed converſi in fugam diſcedunt, animo mordicus infrendentes, pugnare recuſantes. Ut vero piſces per noctem aſtuti piſcatores ad retis jactum dirigunt velocibus lembis geſtantes ardentes faces: illi autem timent cernentes piſces, neque ferre poſſunt micantem fulgorem: ſic leones reges connivent oculis, & tunc formidantes multitudinem hominum, & flammam tædarum, ſponte ad plexos retium ſinus accedunt.

147. Eſt autem quædam venationis tertia ratio Æthiopum magni laboris, miranda, quam viri valentes Æthiopes virtute freti quatuor perficiunt. Texta ſcuta conficiunt nexilibus viminibus fortia, & lateribus rotunda: coriumque bubulum ſiccum extendunt ſuper clypeos rotundos, ut arceat vim ſævorum unguium dentiumque funeſtorum. Ipſi autem ovis flore (lana) univerſum corpus induunt, vincientes ſuperne crebris faſciis; capita caſſide tegunt, ſola vero apparent nuda labra, & naſus, & oculi micantes. In feram autem vadunt cum impetu fragoſo, flagellis crebris aërem verberantes. Cæterum ille ex antro proſpiciens immanis, rugit paſſo funeſto rictu contra viros, cæſiis oculis fulgentem ignem micans, ira fervidus, ſimilis cœleſti fulmini. Non ita Gangis fluentum adverſum ſoli Indicam ſuper terram Maryandorum ſolum peragrans rugit mugitum horrendum, cum e rupibus erumpens operuit veniens corpus littoris, qui quamvis ipſe latiſſimus etiam viginti aliis augetur fluminibus, intumeſcens rapido gurgite:

quemadmodum ſylva reſonat, & ſcopuli rugitu leonis funeſto; reboat vero totus æther. Atque ille quidem ſtatim irruit, cupiens ſe cæde virorum ſatiare, procellæ perſimilis: verum illi expectant immoti fulmineum impetum. Cæterum ille & unguibus & malis funeſtis indomitus, quemcunque arripuit irruens lacerat. Eum autem alius pone apprime vigens adoleſcens revocat ſtrepitu ingentique clamore. Tumque converſus magnanimus jubatus leo, ruit relicto quem ore corripuerat, & rurſum alius, ex obliquo jubatam laceſſit feram diram. Alii autem aliunde frequentes eum agitant coriis freti, clypeiſque & loris, quæ neque validi malarum ſecant dentes, neque ferreorum unguium penetrant cuſpides. Cæterum ille irritum conſumit laborem temere furens, alium quidem relinquens, alium autem a terra repente tollens ſublimen, alium autem rurſum indomitus recta adoriens. Quemadmodum autem cum in bello martium virum fortem hoſtilis cinxit corona fervidi prælii: ille vero ſpirans robur martium huc & illuc ruit, manu quatiens cruentam haſtam: tandem autem eum ſubigit bellatrix turba virorum, dum omnes ſimul ingruunt; ille autem ſuccidit in terram confixus crebris longiſque ſpiculis: ſic leo defatigatus irritis laboribus tandem mortalibus concedit præmia omnia pugnæ, ſpumamque deſtillat cruentam, & quaſi erubeſcens humi dejicit oculos. Quemadmodum autem vir multas meritus coronas pugillatus in certaminibus, ab' homine valenti comminus crebris vulneribus domitus, primum quidem ſtat madidus ſanguine largo, tanquam ebrius titubans, nutanſque capite: deinde vero in terram ſucciduo poplite ſternitur: ſic ille in arena defeſſos artus porrigit. Illi autem tunc urgent multo magis, ſtatimque ſuperne omnes inſtant & validis vinciunt vinculis nihil repugnantem, ſed valde quietum manentem. O multum audaces, quântum facinus conceperunt, quantum patrarunt, qui truculentum illud monſtrum, tanquam manſuetum arietem tollunt!

212. Audivi foveis & simili fraude capi etiam thoas impudentes, & genera pantherarum falli, verum multo minoribus foveis. Columnam vero non lapideam erigunt, sed stipitem quercus sectum. nec sublimem capræ fœtum suspendunt, sed canis, cujus genitalia deligant loris tenuibus. Ille autem statim cruciatus doloribus ululans latrat, & pantheras inclamat. Ea autem valde gaudet, perque silvam recta ruit. Veluti cum piscatores nassæ fraudem instruunt, textæ sparto Salabinio, & in sinu polypum aut mugilem assatum ponunt. nidor autem speluncas pervadit, & ad nassam pisces sponte inducit, neque possunt rursus elabi, sed tristi occurrunt exitio: sic illa catulum eminus audiens currit & insilit, nullam suspicata fraudem, ventrique obsecuta penetralia subit barathri.

230. Pantheras & munera Liberi patris subigunt, dolosum potum miscentibus dolosis venatoribus, qui magnei dei, Liberi patris, iram non timent. Pantheræ nunc quidem in ferarum sunt genere, verum antea non feræ truculentæ, sed formosæ glaucis oculis erant mulieres, vinolentæ, pampiniferæ, trietericæ, floribus redimitæ caput, Bacchi furiosi & choreas amantis nutrices. Infantem enim Bacchum Agenoris educabat Ino, mammam præbens primo lacte manantem filio Jovis. Simul autem pariter nutriebant Autonoë & Agave, veruntamen non in Athamantis nefandis ædibus, sed in monte, quem Merum (*femur*) cognomine vocabant. Jovis enim magnam conjugem valde formidantes, & Pentheum tyrannum filium Echionis timentes, in abiegna cista Jovis sobolem condiderant, pellibus hinnulorum tectum, racemisque coronatum, & in antro circa puerum mysticis choreis tripudiabant, tympanaque pulsabant, & cymbala manibus quatiebant, quo pueri vagitus celarent. Primæ vero aperiebant Bacchi sacra mystica occultam circum cistam & cum his Bœoticæ occulte orgia celebrabant mulieres. Deinde ex monte autem fidis cum sociis parabant vagari Bœoticam extra terram. Futurum enim erat jam,

ut rudis antea terra vites produceret cura Bacchi Lyæi. Ciſtam igitur arcanam ſacer cœtus tollentes coronatam tergo impoſuerunt aſini, & Euripi venerunt ad littora, ubi offenderunt ſenem piſcatorem cum liberis. Tum omnes circum piſcatores fuſæ orabant, ut fretum lembis transjicerent: ille autem reverentia ductus ſacras recipiebat mulieres. Tum vero & virens efflorefcebat in tranſtris taxus, puppem autem formoſum apium & hedera implicabat. Piſcatores terrore ingenti perculſi jam parabant in mare ſe precipitare, ſed antea in terram ratis appulſa erat, ubi in Eubœam mulieres ad Ariſtæi ædes deduxerunt deum, qui ſummum incolebat montem frigido ſub antro. Plurimum ille erudivit ruſticam vitam hominum, & primus pecuariam rem inſtituit. Primus ille agreſtis baccas expreſſit olivæ pinguis, & coagulo primus lac conduxit, & in alvos ex quercu ſumptas manſuetas incluſit apes. Qui tum etiam Liberum patrem infantem ſuo in antro Inoa educavit acceptum ex ciſta, & cum Dryadibus nutr vit, & apiariis Nymphis, & cum Euboicis puellis, & Bœoticis mulieribus. Jam autem puer cum ſociis pueris ludebat, ferulaque ſecta dura ſauciabat ſaxa: illa autem deo vinum jucundum profundebant ex vulneribus. Interdum autem agnos cum ipſis diſcerpebat pellibus membratim conciſos, mortuoſque abjiciebat humi; & rurſus membra manibus apte conjungebat, ita ut agni ſtatim reviviſcerent & viride carperent pabulum. Et jam thiaſos curabat, & per totum orbem terrarum ſpargebantur munera Thyonæi Bacchi, & ubique in itinere ſuo mortalibus munera ſua monſtrabat. Tandem vero & Thebas adiit, ubi puero ex igne nato omnes obviam occurrebant Thebanæ. At veſanus Pentheus non ligandas Bacchi manus ligare parabat, & deum ſuis minitabatur manibus ſe dilaniaturum, non Tyrii Cadmi reveritus capillum canum, neque advolutam ſuis pedibus Agaven: verum miſere morituris acclamabat ſociis, ut tractum includerent, cœtumque abigebat mulierum. Igitur Bacchum Penthei ſatellites vinculis exiſtimabant fer-

reis duci, aliique Thebani, at deum nulla tenebant vincula. Bacchæ vero consternebantur animis, omnesque in terram projiciebant de temporibus coronas, & thyrsos ex manibus, & cunctis manabant evantibus lacrimæ ex genis. Statim autem exclamarunt, Io! beate, o Bacche, accende fulminis paterni ignem, concute terram, atrocique irroga pœnam celeriter tyranno. Fac ut Pentheus in taurum infandum mutatus per montium juga erret, nos vero in feras crudivoras diris armatas unguibus versæ, Pentheum, o Bacche, ore discerpamus. Sic fatæ sunt precantes: cito autem audiit Nysæ rex, & Pentheum quidem in taurum vertit, truculentum oculis, cervicemque porrexit, & cornu erexit ex fronte, Bacchis vero glaucam feræ induit speciem, & malas armavit, notavitque in dorso pellem pomis, & sæva fecit genera. Illæ autem Dei numine mutato corpore pulchro pantheræ Pentheum in rupibus dilaniarunt. Talia scilicet canamus, talia animis credamus, quæ vero Cithæronis in clivis facinora mulierum, aut infandas illas alienas a Baccho memorant matres, impie mentiuntur poëtæ.

320. Venator autem aliquis sic dolum cum sociis aliis feris vini amantibus instruit pantheris: fontem eligentes Africæ in siticulosa terra, quique exiguus multam siccissimum per tractum improvise obscuram stillat nigram aquam, neque longe profunditur cum murmure, sed perquam maligne manat, resesque manet, & in arenam conditur. Illinc pantherarum genus immane vadit interdiu; illi vero ilico noctu profecti venatores ferunt viginti amphoras vini suavis, quod undecim abhinc annis calcaverat vinearum aliquis cultor, & aquæ immiscent suave vinum, & relicto fonte rubro, non longe cubant, sedulo tegentes corpus validum, aut stragulis, aut ipsis retibus, quoniam operimentum nullum possunt reperire, neque e lapidibus, neque frondosis arboribus. Tota enim porrigitur arenosa, & arboribus carens regio. Eas

autem a flagrante ſole percuſſas, ſimul ſitis & jucundus allicit odor. Igitur ad fontem accedunt vinoſum, & magnis hauſtibus lambunt nigrum vinum, tumque in ſe muto omnes incurrunt primum, tripudiantibus ſimiles, deinde corpore ingraveſcentes, capitibus in terram vaſtam ſenſim nutant deorſum, deinde tandem omnes ſopor violentus humi paſſim proſternit. Ut autem cum in celebri convivio haurientes vinum ex crateris æquales adhuc pueri, adhuc pubentes lanugine prima, ſuaviter canunt invitantes ſe invicem poſt epulas utrinque mutuis poculis : tandem vero victos eos proſternit alium ſuper alium mentem & oculos aggravans vis vini : ſic illæ prorſus feræ ſupra ſe invicem fuſæ abſque labore magno a venatoribus ſubiguntur.

354. In urſos moliuntur inſignem admirandam venationem ad Tigrin qui incolunt, et Armeniam arcu inclytam. Magna multitudo proficiſcuntur in altos ſilvarum receſſus, ſolertes numellatis cum ſagacibus canibus, veſtigia inquirentes ſævarum errabunda ferarum. Verum ubi viderunt canes ſigna pedum, ſequuntur, venatoreſque veſtigantes ducunt ſimul, naribus longis ſolo prope inhærentes; ſi autem quod recentius viderint veſtigium, retro properantes emicant ilico geſtientes, obliti prioris: ubi autem ad finem pervenerunt proſperæ veſtigationis, & ad feræ ſolers cubile, ſtatim ille proſilit e manu venatoris miſerabiliter latrans, & valde animo lætus. Quemadmodum autem cum virgo lacte exuperantis veris tempore nudis pedibus per montes omnes vagatur, flores quærens: ipſi autem valde procul fragrantem violam indicat odor: puellæ vero gaudio exultat levis animus, & vagatur inſatiabilis; deinde redimita caput redit cum cantu in ruſticorum ædes parentum: ſic canis lætatur animus audax. Venator autem eum quamvis properantem vi retinet lori, & gaviſus revertitur ad turbam ſociorum, quibus ſaltum indicat, & ubi feram diram ipſe cum cane ſocio deprehenſam

reliquerint. Illi tum feftinantes perticas defigunt validas, retiaque expandunt, & caffes circumponunt. Binos vero collocant in utroque cornu viros ad extremitates retium prope faxofos colles. Ex ipfis porro cornibus, & juvenibus cuftodibus, ad lævam quidem funem bene tortum extendunt longum, lineum, paulum fupra terram, ut umbilico tenus hominis pertineat nexus. Ex hoc vero fufpenduntur varie pictæ & floridæ fafciæ, formido ferarum; tum etiam pinnæ infinitæ corufcantes, aviumque aëriarum formofæ alæ, vulturum, alborumque olorum, procerarumque ciconiarum. Dextra autem infidias fub rupibus collocant, aut virentibus frondibus celeriter conftruunt umbracula, paulum a fe invicem, & in unoquoque quatuor abdunt homines, ramis totum corpus tegentes. Cæterum ubi, ut decet, parata omnia funt, claffícum increpant horrendum in modum: illa autem ex cubili acuto cum rugitu profilit & torvum tuetur. Juvenes autem invadunt conferti, & utrinque contra beluam vadunt catervatim tumultuantes: illa autem turba virorum relicta recta pergit, liberum qua videt campum vaftum: illinc deinde poft tergum ordine turba virorum exiftit, & maximo cum fragore excitatam feram ad fupercilium lineæ pellunt, & formidinem verficolorem: illa autem mifera, dubia animi & perterrita circumerrat, fimulque catervam, fragorem, tubam, clamorem, formidolofamque lineam timet: nam fpirante vento fafciæ fuperne per aërem agitantur, & pinnæ motæ argute fibilant. Itaque undique circumfpiciens in caffes recta tendit, & incidit in lineos dolos. Qui autem prope funt in fummis retium cornibus, emicant, & feftinanter defuper fpartaceo fune attracto retium limbos conjungunt, & rete claudunt. Valde enim tum fæviunt urfi, & dentibus & afperis manibus. Sæpenumero etiam repente effugerunt venatores, retiaque evaferunt, & irritam operam reddiderunt. Verum tum fortis aliquis vir manum ligat urfi dextram, adimitque ei omnem vim. Tumque bene vinctum alligat ad ftipitem, & deinde

includit

includit cavea ex arbore picea, multis voluminibus ſuum corpus intorquentem.

425. Oportet autem a jugo quidem acclivi & monte agitare procurrentia pernicia genera leporum, contra vero declivia ſolerter impellere. Ilico enim, ubi canes & venatores conſpicuunt, ad collem recta contendunt: bene enim ſciunt, quod illis pedes anteriores breviores ſunt. Itaque faciles leporibus ſunt colles, faciles (inquam) leporibus, difficiles equitibus. Inprimis devita vias tritas & ſemitas, & in ſolo vervacto agita. Expeditius enim currunt in ſemitis pedibus levibus, ſed in terra arata facile offendunt. Æſtate vero ingraveſcunt pedes, & hiemis tempore crurum tenus exitialem crepidam ferunt. Quod ſi agitas capream, caveto ne poſt multum, prolixum, longumque curſum, in fine laboris paulum requieſcat, & ex ilibus urinam reddat. Nam capreis præcipue curſibus in mediis veſica turget naturali urinæ imbre gravata, & ilia ad coxam uſque ſubſidunt. Quod ſi paulum reſpirarint ex anhelis faucibus, multo vegetiores, celerioreſque fiunt, genibus agilioribus, & extis levioribus.

448. Vulpem vero nec laqueis ceperis, neque retibus, neque caſſibus. mira enim ſolertia dolos deprehendit, funeſque diſſecat & nodos diſſolvit, ut callidis fraudibus mortem evadat. Verum canes illi immittunt frequentes, qui tamen quamvis validi non ſine ſanguine facile eam ſubigunt.

Reliqua deſiderantur.

OPPIANI

DE

PISCATIONE

LIBRI V.

INTERPRETE

JOH. GOTTL. SCHNEIDER.

OPPIANI

DE PISCATIONE LIB. I.

Æquoreas gentes lativagasque cohortes generis piscium varii, natatile pecus Amphitrites, edisseram, Antonine, orbis suprema potestas, quot mare teneant, ubi singula morentur genera; dicam humida connubia & humidas generationes, vitam, odia, amicitias, solertiam piscium, & varias lucrosæ piscationis artes, quotcunque homines excogitarunt in genus piscium imprudens, dum obscurum pervagatur mare. Illi scilicet audaces animo ipsa maris tenebrosa penetralia perspexerunt, artisque solertia pelagi vias partiti sunt. Venator quidem aprum montanum aut ursum videt, occurrentemque oculis observat, ut vel eminus telo ferire vel cominus congredi possit, & uterque tuto super terra consistit. Sequuntur etiam canes, venationis socii & rectores, qui feras indicent, & dominum ad ipsa latibula ducant; neque hic a frigore nec ab æstate quicquam timet, cum se in frutices densos aut juga montium nativamque antri domum receperit, unde pellucidi fontis aqua decurrit, qua & sitim exstingere,& in lavacro uti potest. Nec desunt virides herbæ, unde mollem sibi lectum propter flumina sternat, cum a labore quiescere, aut corpus dapibus silvestrium fructuum reficere voluerit. Atque omnino plus delectationis quam laboris venatio habet. Qui vero avibus perniciem struunt, & facilem & apertam conspicuamque capturam habent. alias enim dormientes nido deprædantur, alias calamis inviscant, quædam vero ipsæ in plexilia retia incurrunt, dum cubile sibi quærunt, triste nactæ domicilium. At piscator obscuros maris fluctos laboribus fatigat, & dubia semper spes ceu somnium animum permulcet, quoniam non stabili super terra decertat, sed cum horrido furentique mari colluctandum illi est,

quod vel ex terra viſum, oculiſque tantum uſurpatum terrorem affert. Tum in ligno exiguo uſque errabundus procellis obſequitur, animumque fluctibus intentum habet, & oculos coelo fixos tenet, quibus cæruleas nubes obſervet, & ſemper vias exhorreſcentis maris extimeſcit, cum nec ullum contra ventorum impetum tegumentum adſit, nec quo ſe ab imbribus, aut cæli æſtu defendere poſſit. Adhæc terrificorum ſævi maris monſtrorum occurſum pertimeſcit, cum in fundum pelagi penetrat; nec canis aliquis viam maris aut veſtigia piſcium obſcura demonſtrat, neque ſcit, ubi in prædam incidet, quoniam dubiis piſces inerrant viis, nec uno in loco conſiſtunt. Omnis ei ſpes & vis in debili pilo, hamique recurvi cuſpidibus & arundine & retibus eſt.

56. Nec tamen omni plane voluptate deſtituitur piſcatio, ſi delectare animum volueris; jucunda certe regi noſtro paratur captura. Navem & firmam & levem inprimis juvenes celeriter remis impellunt; ſedet in puppi gubernator, qui navem in ſpacioſum & mitem fluctibus maris campum flectit, ubi innumera piſcium genera paſcuntur, quos famuli diligenter cibo dapibusque pinguibus curant, paratam tibi, Rex, & filio generoſo prædam. Tum lineam bene tortam in mare demittis, ſtatimque occurrit, qui acutum æs devorat piſcis, nec invitus regia extrahitur manu, animumque exhilarat tuum, cum palpitantem & undique ſe verſantem vides prædam.

73. At tu mihi, lati æquoris rex, Saturnide Neptune, ipſumque mare, Diique maris incolæ, propitii eſte, & veſtros greges, & genera pecoris marini dicere concedite; tu vero, veneranda Dea, curſum omnem rege, & hæc carminis tui munera grata orbis terrarum regi & filio effice.

80. Varia igitur & infinita in gurgite maris vagantur piſcium genera, quæ nemo facile enumeraverit;

neque enim adhuc quisquam ad ultimos maris fines pervenit, nec ultra passus trecentos hominibus explorata est ejus altitudo. Reliqua profunditas, quæ contineat, nobis incognita, nemo dixerit hominum, ut quibus exigua vis & mens data fuit. Nec ego quidem pauciores in mari terrestribus greges pasci puto, verum æqualia sint genera, an alterum numero antistet, soli scilicet Dii certo noverunt; nos pro hominis ingenio rationes inibimus.

93. Pisces ergo & ortu & moribus & habitatione a se invicem distinguuntur, nec omnibus eadem sunt pascua. Alii enim ad litora humilia degunt & arena vivunt, quæque ex arena proveniunt, equi scilicet, & celeres cuculi, flavique rubelliones, cithari, mullus, melanurique imbecilles, & trachurorum greges, buglossa & platyuri, tæniæ infirmæ, & mormyrus pictus, scombri, cyprini, & quicunque alii litora amant.

102. Alii cœnum & vada maris depascuntur, batides, boumque ingentia genera, & difficilis pastinaca, & veri nominis torpedo, psettæ (*passeres*), callariæ, triglides, aselli, sauri (*lacerti*), scepani (*attageni*), & quicunque alii cœno innutriuntur.

107. In litore algoso vero sub viridi herba degunt mænides, hirci, atherinæ, smarides, blennus, sparique & bocum duplex genus, & quicunque alii maris viridi herba gaudent.

111. Mugiles vero & capitones, marini generis justissimi, lupi, audacesque amiæ, chremetes, pelamydes, congri, & quem lubricum (*glanis forte*) appellant, hi omnes vicinum fluviis mare incolunt aut lacubus, ubi marina salsugo dulci temperatur aqua, & copiosa cœni colluvies fluviorum vorticibus a terra ablati suavi eos cibo pinguefacit. Lupus etiam ipsos fluvios ingreditur, & ex mari in eorum ostia ascendit. Anguillæ ex fluviis mare ingrediuntur.

122. Scopuli circa mare varii ſunt; alii fuco humido tecti algaque copioſa, quos amant percæ, iulides, channi, ſalpæ tergo pictæ, graciles turdi, phycides, & quos piſcatores cinædos appellare ſolent. Alii ſcabri, humili & arenoſo mari circumdati ſunt, quos circa cirrhis, hyæna, baſiliſci, myli, mulluſque roſei coloris degunt.

131. Petras vero herbis virentes depaſcuntur ſargi, umbra, faber, coracinus nigro colori cognominis, ſcarus, qui ſolus inter piſces vocem habet, ſoluſque cibum egeſtum ruminatur ad inſtar ovium.

138. Quæ chamis aut patellis abundant petræ, & latibula piſcibus recipiendis commoda habent, frequentantur a phagris, audacibuſque agriophagris, cercuris, opſophagis, & difficili muræna, lacertis (alii *ſcombris*) orphiſque, qui omnium diutiſſime in terra vivunt, & ferro diſſecti adhuc palpitant & moventur.

145. Alii in profundis maris cavernis latitant, oves ſcilicet, pulmones, prepontes, magni & validi viribus, ſed tardi inceſſu; quare nunquam ſcopulos linquunt, ſed ibi juxta latebram ſuam inſidiantur parvis piſcibus, ſi qui forte acceſſerint, mortemque iis inferunt. In his etiam aſinus eſt, qui omnium maxime caniculæ æſtum timet; ideoque in ſpecu latet, nec prius progreditur, quam vis feralis ſtellæ remiſerit.

155. Eſt quidam circa maris ſcopulos degens, forma mugili ſimilis, flavus aſpectu piſcis, quem Adonim, alii Exocœtum appellant, quod ſolus piſcium, qui branchias foliatas ex utraque capitis parte habent, (*nam cetacei pro iis pulmones habent*), in ſiccum ſomni cauſa exit. Pacato enim tranquilloque mari, undarum impetu pervectus ad ſaxa ſeſe exponit, & placido perfruitur ſomno. Aves vero marinas timet illi infeſtas, quarum ſicubi quam conſpicatus fuerit, crebro feſtinans ſaltu ſe in mare demergit, & fluctibus provolutus periculum evadit.

168. Sunt

168. Sunt qui & circa petras & in arena degant, aurata, a ſplendore dicta, dracones, ſimi, glauci, & robuſti ſynodontes (*dentices*) ſcorpiique impetuoſi, geminum genus, & geminæ ſphyrænæ procero corpore, acus gracilis, charax, leveſque ſaltatores gobii, & murium difficile genus, qui licet corpore non magni, inexpugnabilis ſunt audaciæ, quippe qui prædura pelle & dentium robore confiſi, cum majoribus piſcibus & ipſis etiam fortiſſimis piſcatoribus pugnent.

179. Alii longe a terra immenſo maris tractu inerrant, nec unquam ad litus accedunt, ut ſunt thynni, omnium piſcium & vi & celeritate præſtantiſſimi, gladii, ingentes orcyni, premades, cybiæ, coliæ, ſcytalæ & hippuri. Hos inter & callichthys, ſacer piſcis, & pompilus, quem nautæ inprimis venerantur. Huic ex eo nomen impoſitum, quod naves mare decurrentes multo agmine comitantur, & undique circumdant, adeo, ut non ſponte, ſed vi aliqua adactos & invitos ſequi diceres. Ac veluti regem aliquem, aut certaminis victorem, recenti corona cinctum, pueri juveneſque & viri frequenti cœtu domum comitantur, & ad limen uſque deducunt; ſic illi naves ſectantur, uſque dum terram, quam imprimis exhorrent, conſpicati fuerint. Tum enim omnes ſimul quaſi a meta revertuntur; hocque ſigno nautæ cognoſcunt terram prope eſſe, cum ſcilicet comites retrocedere viderint. Hujus etiam indicio placidos ventos præſagiunt, nec enim niſi mari tranquillo apparet.

212. Pelago amica eſt etiam remora, corpore oblongo, cubitali, ſubfuſco colore, anguillæ ſimilis. Os habet parvum, acutum, quod infra caput deorſum retorquetur, ut rotundi hami cuſpis. Rem miram de ea nautæ narrant, omnibus qui non viderunt incredibilem. Navi enim ſecundi venti vi impulſæ, paſſiſque velis per mare currenti, echeneis infixo ore carinæ vim infert, & mordicus totam detinet, perinde ac ſi in tranquillo portu quieſce-

ret. Fruſtra vela omnia circum rudentes tument, fruſtra ſtrident funes, fruſtra antenna vi venti inclinatur, fruſtra denique gubernator omnes puppi immittit habenas, navemque impellit, quæ tamen nec gubernaculi nec ventorum neque fluctuum vim quicquam curat, ſed invita & immota parvi piſcis denitetur ore. Tum nautas inceſſit timor, cum vincula maris vident tam parva, oculiſque ſuis vix credunt, tanquam ſomnio ludificati. Ac veluti cum venator cervi curſu rapido elati veſtigium ſummum telo transfixerit, ille tum doloribus ſaucius, invitus audacem venatorem manet; tali etiam vinculo navem tenet remora, unde nomen nacta eſt.

244. Chalcides, thriſſæ, abramides, confertæ nunc petras, nunc pelagus, nunc litora ſequuntur, & ſemper velut errones vagantur.

248. Anthiæ præcipue in profundis ſaxis degunt, non ſemper tamen; nam cum ſint voraciſſimi, quocunque gula vocat, paſſim oberrant; ſed os habent inerme & dentibus carent. Quatuor horum magna ſunt genera, unum flavum (*rufum*), alterum album, tertium nigrum. Alios euopos vel aulopos (*aulopias*) appellant, quod illis oculi parte ſuperiore in orbem veluti ſupercilio rotundo, nigro, cincti & coronati ſunt.

259. Carabus & aſtacus, uterque dura tectus veluti tunica, circa petras degunt & paſcuntur. Hic quidem aculeatus mirum quo proprii cubilis amore ducatur; quod ſi enim eum comprehenſum & procul exportatum, iterum in mare dimiſeris, tum ille paulo poſt ad priorem ſpeluncam properans redibit. Conſtanter enim alienam domum detrectat, & cubile illud, ubi adoleverat, perſequitur, nec odio habet patrium mare, unde eum vi piſcatores abſtraxerant. Adeo etiam piſces domus ſuæ patriique maris, ubi nati ſunt, eodem plane amore ducuntur ac homines, quibus nihil miſerabilius eo videtur, qui patria profugus indeco-

ram inter peregrinos vitam exigere cogitur. Horum in genere etiam cancri ſunt erronei, caridumque greges, & paguri impudentes, qui in utroque elemento vivere poſſunt.

283. Omnes vero qui cruſta tectum habent corpus, vetus tegumentum exuunt, pro quo novum ex carne extrema ſubnaſcitur. Paguri igitur cum id primum luxari & a carne abſcedere ſentiunt, huc & illuc tanquam furiis incitati feruntur, victum pleniorem inquirentes, ut tumoris acceſſione & corporis mole inflati, involucrum facilius rumpere poſſint. Ex quo ubi elapſi & liberi ſunt, in ſabulo jacent mortuorum ſpeciem gerentes. Nec cibum capiunt, dum de naſcente pelle, etiamnum molli & tenera maxime timent, deinde vero collecto paulatim animo vitaque ſabulum primum deguſtant. Tam diu autem timidi ſunt & viribus ſuis diffidentes, donec tegumentum novum membris agglutinari & ſolideſcere cœperit. Non aliter medicus ægrotantem primis quidem diebus cibo abſtinet, ut vires mali diminuat & frangat, poſtea vero paulatim cibo commodo reficit, donec dolores omnemque corpore noxam expulerit.

305. Quidam reptiles maris cavernas habitant, ceu polypi obliqui, cordyluſque & piſcatoribus inviſa ſcolopendra, atque oſmylus (*ozæna*), qui etiam amphibii ſunt. Sæpe enim oſmylum aut polypum agricolæ in locis prope mare oleis conſitis deprehendunt, quarum ramos complexi fructum comedunt. Annumerantur huic generi etiam doloſa ſepia & reliqua teſtacea, quorum plurima circa petras, quædam vero in arenis degunt, ut neritæ, ſtrombi (*turbines*), purpuræ, buccini, mures (*mituli*), & verum nomen ſolen, oſtreaque roſcida & aſperi echini, quos ſi in parvula fruſta diſſectos in mare abjeceris, mox iterum concreti reviviſcunt.

320. Nudi primum cancelli naſcuntur, deinde con-

chas & domicilia ad habitandum deligunt, easque secum gestantes munimento sibi, ita progrediuntur. Cum enim vacuas & inanes offenderunt conchulas turbinis aut neritæ aut buccini; turbines quidem præ cæteris amant, quod & capaciores sunt & gestatu leviores; primo intra eas ingrediuntur, deinde cum in ampliorem magnitudinem excreverunt, quam iis ut capi queant, in testam laxiorem tanquam domum alteram demigrant. Sæpe etiam de conchis inanibus multo certamine inter se contendunt, viribusque inferiore expulso, victor exuvias assequitur novamque habitat domum.

338. Est in testa concava latens species polypo similis, nautilus, ita ex navigationis quadam specie dictus. In arena quidem degit, sed in summa maris etiam se pronus effert, ne testam aqua compleat; sed cum in summum æquor emerserit, conversa testa navigat, tanquam gubernandæ scaphæ peritus homo. Duos scilicet pedes tanquam rudentes extendit, inter quos tenuis membrana veluti velum panditur, vento spirante; subter vero alii duo aquam contingentes, gubernaculis similes, & domum & navem & piscem regunt & deducunt. Quod si mali quid alicunde immineat, rudentes omnes, vela, gubernacula contrahens, hausta aqua gravatus demergitur. Hunc sane piscem natantem viderat, quicunque demum primus navigiorum usum reperit, sive is homo seu Deorum aliquis fuerit, qui maris vias primus aperuit; hujus enim scilicet ad exemplum navem fabricatus, vela rudentibus expansit obversa ventis, navemque in puppi gubernaculo rexit.

360. Ceti, immania pelagi monstra, terribiles aspectu, robore indefesso pollent, & continua rabie furunt. Plurimi in alto maris immensi degunt, pauci tantum ad litora accedunt, quorum scilicet pondus litus ferre valet. Ex his sunt terrificus leo, torvaque zygæna, pardalesque perniciosæ, & impetuosi physali (*physe-*

teres) thynnorum nigrorum genus validum, prestis cruenta, lamna crudelis infausto rictu, maltha a rigore, quem infert, dicta, capri difficiles, & infestum pondus hyænæ, canesque impudentes & rapaces. Horum triplex genus est; feri quidam inter cete robustissima numerantur & in pelago versantur; ex reliquis duobus generibus, quæ cum majoribus & validioribus piscibus in cœno profundo degunt, alterum a nigro aculeo centrinæ, alterum communi nomine galei (*mustelì*) appellantur; hoc vero plura alia diversa genera complectitur, scymnum (*catulum*) scilicet, leias (*læves*), acanthias (*spinosos*), squatinam, vulpem, pœcilos (*varios*). Hi omnes & victu (alias *forma*) & moribus inter se conveniunt, unaque pascuntur.

383. Delphini litora saxosa amant, & mare profundum habitant, ut mare nusquam sine delphinis sit. Præcipue enim eos Neptunus diligit, eo quod Amphitriten Nerei filiam, cæruleis oculis pulcram, aliquando connubium ejus fugientem, & in ædibus Oceani latitantem ipsi prodiderunt. Unde Neptunus raptam virginem conjugem suam & maris reginam fecit, nunciis vero delphinis summum in aquatilium genere honorem decrevit.

394. Sunt inter cete, quæ mari relicto etiam in terram egrediuntur. Anguillæ vero & scutata testudo diu in litore & agris mari vicinis morantur, etiam castorides perniciosæ, quæ tristem in litoribus infaustumque edunt sonitum, & gravissime rugiunt; harum vocem quicunque audiverit, ei vicina mors protenditur. Dicitur etiam phalæna (*balæna*) in terram egredi, & in sole apricari. Phocæ semper quidem noctu mare deserunt, sed etiam interdiu ad saxa aut in arenis recumbunt & extra mare somno perfruuntur. Proh! Jupiter, fons & origo rerum, seu tu supremi ætheris domum, sive ubique locorum habitas, scire enim homini nefas, quam amico ætherem fulgidum, aërem, aquam liquidam, & terram, communem ani-

maliumque parentem, ſeparata a ſe elementa conjugio, quamque firmo concordiæ vinculo omnia inter ſe invicem colligaſti, adeo ut nuſquam æther abſque aëre, nec aër abſque aqua, aut aqua absque terra ſit, ſed ſingula invicem miſta ſecum communicent. Hinc igitur mutuæ amicitiæ quaſi obſides ambiguæ animantia vitæ ſibi dant, quorum quædam ex mari in terram aſcendunt, alia in aëre volantia mare adeunt, ut leves lari, gemebundumque halcyonum & validæ rapacisque aquilæ genus, & quæcunque alia in mari prædantur. Porro ex mari in aërem ſe efferunt loligines, accipitres & marina hirundo, & alii quidam, ſi forte piſcem validiorem prope extimeſcunt, e mari ſubſiliunt & per aërem volitant. Loligines quidem pinnis ſuis longiſſimo & ſublimi tractu gregatim more avium efferuntur; hirundines vero humilius volant; accipitres denique paulo ſupra ſummam aquam maris tolluntur, ut difficile ſit ad judicandum natentne an volent.

438. Piſcium quidam una quaſi in civitate aliqua, alii cœtibus a ſe ſeparati vivunt. Sunt qui conferti vagantur, ſimiliter atque greges pecorum, vel ordines militum turmatim euntium, hique gregales appellantur. Alii ſecundum ordines, alii manipulis ſimiles, aut veluti decuritati proficiſcuntur, alii bini, alius denique ſolitarius vagatur, nonnulli in cavernis ſe tenent, ibique vitam agitant.

446. Hieme, cum mare maxima undarum ventorumque tempeſtate furit, piſces gratum alias æquor exhorrent. Itaque ex ipſis ſunt, qui arenas pinnis aggerant, atque ita timidæ lateant; alii intra ſaxorum anguſtias reconduntur conferti, alii in pelagi cavernis abſtruſi, iram maris frigorisque dolores vitant. neque enim maris fundum ita ventorum procellarumque vis ciet & exaſperat. At ubi purpureum floridumque ver ex terra renidet, ventorumque vi remiſſa pacatum mare blandis provolvitur undis, tum piſces undique conferti prope terram accedunt. Ac

veluti urbs opulenta diisque cara, quam diu aërea hostium vis circumfurebat, ubi tandem bello libera perniciosam Martis procellam effugit, gaudio epulisque & tripudiis indulget, & dulci perfruitur pace; sic illi, ubi tandem hiemis labores & maris iram effugerunt, super mari læti & veluti tripudiantes exsultant. Vere enim libidinis ardore flagrant & stimulis amoris incitantur quæcunque in terra, mari & aëre degunt bestiæ.

477. Vere plurimi pisces ova pariunt. Feminæ quidem partus gravatæ doloribus, ventrem arenis atterunt, ut ova, quæ nexa & conferta in utero hærent, facilius discedant. Ita tandem angustiis partus cruciatæ fœtum edunt. Adeo etiam natantium generi molesti sunt partus dolores, quos feminæ inter homines tantum exhorrescunt! Mares vero alii quidem gulosi littora accedunt, ut piscibus perniciem struant, (*ova devorantes*;) alii antecedunt, feminæ autem libidinis ardore flagrantes magno cum impetu sequuntur; tumque illi ventrem invicem inter se atterentes semen destillant, quod feminæ avido invadentes ore deglutiunt, atque ita concipiunt fœtum. Hæc plurimorum fere piscium connubiis lex est; nonnulli autem sejuncti cum feminis in thalamo vivunt. Nec enim caret genus hoc amoris violentia, rivalitatisque stimulis & quæcunque alia fervidus amor parit, cum graviter hominum animos incessit. Sæpe etiam adversis viribus propter concubitum inter se pugnant, veluti proci, qui ob puellam aliquam forma & divitiis invicem contendunt. Hæc quidem piscibus non adsunt, sed corporum viribus & dentibus acutis confisi in prælium nuptiale descendunt, unaque cum victoria conjugem auferunt. Quidam plures habent conjuges, ut sargus, & fulva merula, alii una contenti vivunt, ut canthari (*scarabæi*) & ætnæi.

513. Peculiaris quædam & a communi piscium more diversa coitus ratio in anguillis, testudinibus,

polypis, muraenis obtinet. Anguillae enim crebris inter se spiris complicatae, corpus humidum frequenter versant, unde lentor quidam ceu spuma destillat, qui limo exceptus anguillas procreat. Eodem modo lubrici congri etiam coeunt. Testudines feminae timent atque oderunt concubitum, quod nulla in coitu voluptate, sed dolore magno afficiuntur, quoniam maris pudendum veluti stimulus est acutus, durus & osseus. Hanc ob causam inter se dimicant, ac multum incurvis dentibus sese lacerant, illae concubitum molestum fugientes, mares invitas magis ac magis concupiscentes, donec vi victas & ceu captivas ex bello feminas necessario sibi amore copulaverint. Ceterum testudines & phocae similiter ut canes terrestres coeunt, diu enim partibus posterioribus ceu vinculo constrictae cohaerent.

536. Polypo coitus mortis causa est. Non enim desistit coire prius, quam membrorum robore exhausto humi stratum, quivis qui ad eum appropinquat, sive cancellus, sive cancer, sive alius piscis, quos antea ipse devorabat, tamdiu membratim discerpunt & lacerant, dum vitam amiserit. Femina item ex pariendi dolore perire solet; non enim discreta ova, sed racematim inter se cohaerentia angusto foramine aegre excernuntur; quamobrem biennio amplius polypus non vivit.

554. Muraenam in siccum progredi & cum vipera coire fama non obscura est. Vipera nempe mas stimulis libidinis concitatus ad litus accedit, & petram quaerit, ubi venenum atque omnem ex dentibus funestam bilem vomitione ejiciat, ut blandus & decorus sponsus videatur. Postea edito sibilo, tanquam hymenaeo quodam ante nuptias misso, sponsam appellat. ea e mari exit. vipera vero mas appropinquat undis, atque ita congrediuntur, muraena caput viperae ore excipiente. Ubi mutuam veneris libidinem expleverunt, haec quidem ad mare regreditur, ille

vero

vero exſorpto veneno & recollecto, ad domeſticam ſedem revertitur. Quod ſi venenum illud vipera, cum mare ingrederetur a ſe in petram depoſitum, non invenerit, aqua forſan a prætereunte aliquo, cui conſpectum fuerit, ablutum: indignabundus huc illuc ſe jactat, donec vita excedat, ſuis ſe armis, quibus tutum ſe arbitrabatur, privatum dolitans. Itaque in eadem petra, ut venenum amiſerat, mox etiam corpus vitamque perdit.

580. Delphini ſimiliter atque homines complexu venereo junguntur, atque iis penis quaſi homini arrigitur: non tamen ſemper patet, ſed occultatur. cum autem ad coitionem inflammantur, extra eminentem proferunt.

585. Non uno eodemque tempore piſces ad coitum proni ſunt; verum alii verno tempore, alii æſtate, alii autumno, plures etiam hieme venereum complexum expetunt. Plurimi ſemel tantum per annum pariunt, lupus autem binos unius anni ſpatio partus edit, mullum vero ter ſingulis annis ventrem ferre nomine ejus ſignificatur. Scorpius quaternos partus profert, ſolus cyprinus quinos. Unius aſelli partum nunquam deprehenſum fuiſſe ferunt.

595. Piſcium oviparorum, cum verno ſemine turgent, quidam in latebris ſuis quieti manent; plurimi vero commune iter Euxinum ad Pontum inſtituunt, ut ibi partum proferant. Sinus enim ille quovis mari dulcior eſt, cum innumeri in eum fluvii ſe exonerent; habet etiam mollia & arenoſa vada, tranquilla litora, bona paſcua, ſaxa cava, cœnoſa cubilia, promontoria umbroſa, & quæ alia piſces amant. Nullum mare illud cete infeſtat; nulli paguri, aſtaci aut polypi, qui minoribus inprimis piſcibus nocent; ſoli delphini illic parvi & infirmi inerrant. Quare vehementer mare illud expetunt, & conferti agmine facto proficiſcuntur, unde poſtea rurſus ſimul redeunt, dum longo

itinere Bosporum Thracium intrant, Bebryciumque mare & ostia Ponti angusta transmittunt. Ut vero, cum sublimis gruum exercitus ab Æthiopibus Nilique fluentis, Atlantis gelido & nivoso jugo, Pygmæorumque imbelli relicto populo, revertitur, longo & continuo agmine totum obnubit cœlum; ita tum infiniti numero pisces undique Euxinum in Pontum properant, totumque mare crebris pinnarum pulsibus inhorrescit, dum ad metam itineris longi pervenerint. Autumni vero tempestate affecta, reditum parant, quoniam sinus ille, utpote non adeo profundus, omnium maxime procellis & tempestatibus vexatur. Igitur metu Amazonio a mari cum prole sua fugiunt, & suum quisque ad domicilium & pascua sua in pelagus revertuntur.

638. Omne genus piscium, qui molles dicuntur, & qui sanguine & ossibus carent, porro ii, qui crebris integuntur squamis aut cortice operiuntur, omnes similiter ova pariunt. Canum vero voracium, aquilæ, & quicunque cartilaginei dicuntur, delphinorum, phocarumque magnocularum proles statim a primo ortu parentibus similis existit. Vivipari autem quicunque mare habitant, amant & tuentur sobolem.

648. Delphinis nihil excellentius est. Hi scilicet homines erant, unaque cum hominibus habitabant, antequam Bacchi voluntate in pisces transformati mare subierunt; inde etiamnum prudentiam animi moresque hominum conservant. Binos pariunt catulos, qui, ubi nati sunt, statim circa parentem lasciviunt, & in os matris intrant, ibique morantur. Illa vero lætata facile patitur, & cum gaudio circa liberos versatur. Singulo mamillam præbet lactandam. habet enim & mamillas similes muliebribus, atque in iis lactis copiam naturæ beneficio acceptam. Jam robustioribus factis mater ad venationem piscium præit, nec prius quam adultos deserit, sed usque comes & custos eos sequitur. Mirum & jucundum visu, cum mari tran-

quillo greges delphinorum procedunt; minores in prima acie ſunt, & quaſi tripudiantes exſultant, quos parentes cuſtodes, ut paſtor teneros vere agnos, aut pueros a ſchola redeuntes pædagogi ſenecta venerabiles, morumque inſpectores, a tergo proſequuntur, ne in periculum aliquod incurrant.

686. Nihilo ſecius etiam phoca ſobolem curat, cum in terram egreſſa pepererit; habet enim & mammas & lactis copiam. Duodecim dies mater cum catulis in terra degit, decimo tertio die complexa in mare defert & immergit, eoſque tanquam mater filium in alieno & peregrino ſolo enixa, in patriam propriaſque ſedes deducit. illi ſingula a matre monſtrata perluſtrant.

702. Proh Dii! quam non homines ſolum, ſed aves etiam, immaneſque feræ, & crudivori piſces prolem & liberos amant, quibus nihil carius habent, & malunt mala omnia ipſamque pro iis mortem ſubire! Sæpe venatores leænam viderunt pro catulis ſuis pugnantem, quæ imperterrita ſaxorum telorumque jactus manet, mortemque obire, quam liberos cubili dereptos in venatorum poteſtate videre mavult. Paſtor etiam, ubi forte ad cubile recens enixæ canis acceſſerit, timidus recedit, iramque matris evitat, quæ tum nec ipſum dominum reveretur, nec alium quempiam appropinquare patitur. Vaccæ non aliter fere ac mulieres abſtractis vitulis gemunt & ejulantur, ipſoſque etiam interdum paſtores dolore afficiunt. Oſſifraga miſerabiliter amiſſos pullos mane luget, perinde ut luſcinia & hirundo, quarum nidos aut homo crudelis aut ſerpens forte deprædatus fuerit.

733. Ut delphini, ita etiam alii piſces prolem ſuam curant & tuentur. Mirum hoc de cane marina narrant. Simul ac peperit, catulos ſuos una ſecum natantes habet; hi ſi quid forte periculi timeant, per genitalia in ventrem matris recipiuntur, atque inde, ubi timor abierit, rurſus prodeunt.

742. Eodem fere modo ſquatina catulos ſuos protegit; verum non in ventrem eos recipit, ut canes, ſed in hiatus ſeu ſciſſuras, quas ſub pinnis in utroque latere reliquorum piſcium ori ſimiles habet, fœtus metuentes occultat. Alii prolem timentem in os recipiunt, quemadmodum glaucus (*galeus*), qui oviparorum piſcium omnium maxime fœtus ſuos diligit. Hic feminæ aſſidet, donec fœtus ovo eruperit; tum eos ubique a latere comitatur, & ſi forte majorem timentes piſcem viderit, ore aperto admittit: deinde timore præterito, ex faucibus revomit.

756. Thynno femina nullum facile impiorem reperias piſcem. Ipſa enim ova ſua, quotquot aſſecuta fuerit, avide devorat impia, fœtumque ſuum fugæ adhuc neſcium ita crudeliter interficit!

762. Oſtrea neque coitu neque parente procreantur, ac nimirum omnia ex cœno naſcuntur. illorum enim neque femina neque mas diſtinctus eſt, ſed ejuſdem naturæ ſunt, atque adeo inter ſe ſimilia, ut non marem a femina internoſcere poſſis. Ita & apuæ, imbelle genus, ſponte ſine coitu naſcuntur. Cum enim mare largis profuſis imbribus tumidum ſpumat, illæ obſcura origine prognatæ ſubito exiſtunt plurimæ & albæ, quam ob rem aphritides (*ſpumeæ*) dicuntur. Aliæ ex limo proveniunt; cum enim cœnum ex ventorum procellis mariſque fluctibus congeſtum concreverit, valde & limoſum & atrum efficitur, deinde tranquillitate redeunte, ex ſordibus areniſque putrefactis infinitæ tanquam lumbrici prorepunt. Nihil hoc genere infirmius, quod reliqui piſces lubenter devorant. Cibo non indigent, ſed ſufficit eis, ut mutuo ſe lambant. Cum per mare ſe diffundunt, ut in ſaxis umbroſis aut cavernis latebras quærant, tam denſis agminibus natant, ut totum, qua natant, mare albicet, non aliter quam area nive conſperſa, adeo ut nullum terræ veſtigium in ea compareat.

OPPIANI

DE PISCATIONE LIB. II.

Atque ita quidem greges piſcium vagantur, talibuſque junguntur connubiis; quæ quidem Deorum aliquis homini ſignificaſſe videtur. Quid enim abſque eorum ope poſſumus, qui ne pedem quidem tollere oculosve aperire ſine iis valeamus? Hi ſcilicet omnia regunt & gubernant, etiam cum procul ſunt, adſtantes, iiſque refragari aut veluti ferocem equum freno reluctari nullo modo licet. Igitur deorum voluntati, quicunque ſapit, obſequitur, priuſquam diro flagello invitus compellatur. Hi genus humanum univerſas artes docuerunt, omnemque animis noſtris ſolertiam indiderunt; ſed alius alii præſidet operi, unde etiam ſinguli nomen & honorem ſortiti ſunt. Prima Ceres boves aratro jungere, terram arare, frugeſque metere docuit; naves fabricari, domumque ædificare, veſteſque de lana texere a Pallade didicimus; Marti gladios æreaſque tunicas & galeas & haſtas, quæque alia ſunt belli inſtrumenta, debemus; carminibus Apollo & Muſæ, concionibus (*eloquentiæ*) & certaminibus inventor Mercurius præeſt. fabrili arti Vulcanus præſidet. Deorum igitur aliquis etiam naturam numerumque piſcium & piſcatatorias artes hominibus monſtravit, ille videlicet, qui terræ cavo conjunctis fluviis repleto, amarum mare effudit, atque undique litorum ſuperciliis cinctum continuit, ſive eum Neptunum, ſeu tu Nereum, aut Phorcyn, aut alium quempiam deorum marinorum appellare mavis. At tibi, rex beate, illuſtrique filio, omnes cælicolæ Dii, quique terram & mare habitant, propitii ſint, carminibusque noſtris faveant.

43. Piſcibus nulla juſtitiæ aut amicitiæ reverentia eſt, omnesque ſibi invicem infeſti robuſtiores quique imbecilliores aggrediuntur & devorant. Alii dentibus corporisque robore confidunt; alii venenum in ore gerunt; alii ſpinarum diris ictibus, nonnulli denique aculei venenati vi hoſtem ulciſcuntur. Quibus vero deus arma hæc denegavit, his ſolertiam animi fraudesque indidit, quibus majores etiam robuſtioresque ſæpe vincunt piſces, veluti torpedo, cui pro robore venenum a natura datum eſt. Mollis enim & infirma reliquo corpore, & tarditate gravis, tam lente procedit, ut non natare, ſed ſerpere videatur; verum in ſubſidium imbecillitatis duos in lateribus radios (*velut alas radiis contextas*) habet, qui contacti ſtatim omnes membrorum vires exſtinguunt, ſanguinemque in venis cogunt, ita ut membra omnia lento torpore rigeant, nec amplius moveri queant. Beneficium ſuum non ignorat, eoque contra piſces utitur. Supina torpedo ſeſe in arenam abjicit, & humi ſtrata jacet immobilis tanquam mortua: ac ſi quis ex piſcibus ad eam appropinquat, hic primum tanquam vinculis conſtrictus tenetur, & tanquam arctiſſimo ſomno opprimitur. Poſt vero hæc, quamvis non levis ſit, tamen celeriter ex latebris erumpens, piſcem mortuo ſimilem edit: & ſæpe ita in natantes mediis in fluctibus piſces incurrens, eorum celeritatem tardat, & quamvis properantes ſuis vinculis aſtringit. ii debilitati & obſtupefacti, fugere obliviſcuntur; illa vera torpentes nihilque recuſantes exedit & conſumit. Non aliter quiſpiam vanis ſomniorum ludibriis perterritus, animo quidem fugam cogitat, verum pedes gravi veluti vinculo ligatos fruſtra movet.

86. Non minor ranæ (*piſcatrici*) ſolertia ad cibum gulæ comparandum. Piger & mollis eſt piſcis, fœdiſſimus aſpectu. os late diductum habet. Hic igitur in locis cænoſis abditus, carunculam parvam, tenuem, albam tetrique odoris, quæ inferne ex ore erumpit, protenſam frequenter motat, ad quam cum

pisciculi tanquam ad escam adnatant, tum ille sensim caruneulam (*appendicem carneam*) vibrantem in os subducit, donec pisces appropinquantes, nihilque opinantes, comprehenderit. Non aliter auceps, cum alitibus insidias struit, triticum cum intus tum ante domus dolosæ fores repagulo suffultas spargit; illæ cibum appetentes ingrediuntur, & perniciosis potiuntur epulis, dum nullibi reditus patet. Similem etiam avibus dolum struit vulpes. Supina in terra jacet, membris omnibus porrectis, oculisque occlusis atque ore contento, ut gravi sepultam somno aut vere mortuam diceres. Aves tum ea conspecta confertæ advolant, jacentisque pilos unguibus vellicant, veluti mortuæ illuderent; illa vero, ubi ad os accesserint, proximam quamque avium maximo hiatu excipit, prædaque potitur.

120. Callide etiam sepia prædam venatur. ex capite enim enatis ramis prælongis & tenuibus, veluti cirrhis, pisces tanquam lineis capit, dum prona se in arena sub testa condit. Iisdem in fluctibus & tempestatibus ad saxa adhæret, quemadmodum navis rudentibus ad littorales scopulos alligata.

128. Squillæ (*gibbæ*) exiguæ & imbecillæ fortissimum hostem dolo perimunt, lupum voracitate sua insignem, qui eas in cibum appetit. Devoratæ ab eo, cum neque resistere ei, neque effugere possint, in ore lupi celeri frequentique motu circumaguntur, & cornu acuto, quod e summo ipsarum capite prominet, medium hostis palatum configunt & vulnerant. Ille quidem in præsentia cibi cupidus negligit, postea vero serpente & depascente vulnere, præ cruciatu emoritur.

141. Est bos piscis vorax, incola cœni, latissimus omnium. sæpe enim ad undecim vel duodecim cubitos latitudine accedit, sed viribus plane imbellis, & corpore molli. dentibus obscuris, exiguis, infir-

mis. Non vi, ſed dolo ſolertiſſimos etiam piſcatores capit; inprimis enim in cibo humanam carnem appetit. Itaque ſi quem forte piſcatorem in fundum maris deſcendentem viderit, adnans in altum ſe tollit, & incurvatus deſuper ſe injicit, ac ſuo pondere deprimit, & toto corpore gravis illi, operculi aut tecli inſtar, ſuperimminens, & membris omnibus ſuis ceu vinculis impediens, emergere hominem & reſpirare prohibet. Quamobrem homo ſpirandi facultate erepta, extinguitur. bos præda fruitur. Similiter fere ubi mus decipulam a puero ſtructam cibo allectus intraverit, mox cavum deſuper operculum increpat, captoque exitum occludit, dum puer, præda gaviſus, raptum occiderit.

167. Cancri mirabitur ſolertiam, quicunque perſpexerit, qua machinatione in muſcoſis cavernis oſtrea capiat. Oſtreum cum ſuas conchas cœni & aquæ deſiderio ad ſaxa patefacit, is ſuis brachiis ſublatum a littore calculum in concharum hiatum injicit, quo interpoſito, oſtreum teſtas claudere non poteſt, atque a cancro exeditur & conficitur.

181. Idem faciunt ſtellæ marinæ reptiles, ut oſtrea capiant; ſed hæ non lapidem, ſed aſperum crus mediis conchis immittunt, claudique prohibent, ut earum carne expleantur.

186. Piſcis eſt quidam, pinna dictus, qui teſtam in fundo maris habitat imbecillus, ſine mente, ſine aſtu; ſed hoſpitem cancrum excipit, a quo nutritur & cuſtoditur, unde pinnophylax vocatur. Quum igitur piſcis teſtam ſubit, pinna nihil advertens a cancro vellicatur morſu, & ſtatim præ dolore teſtas concrepat, prædamque intus incluſam cum ſocio partitur. Adeo etiam inter piſces ſunt, qui omni mentis ſolertia deſtituuntur, aliique verſuti, pariter ut humano in genere; neque enim omnibus dextrum eſt ingenium.

199. Piſcis

199. Piſcis eſt quidam hemerocoetes dictus, qui reliquum genus ſtultitia & ſegnitie ſuperat. Hic oculis ſupra caput ſitis recta cælum intuetur; (*unde etiam uranoſcopus dictus*) os ſimiliter inter medios oculos habet. Toto die proſtratus in arena dormit, noctu vero expergefactus circumerrat, unde etiam veſpertilio dicitur. Inſaturabilem rabiem nunquam explere poteſt; quin adeo vorax eſt, ut ciborum copia nimis diſtento ventre diſrumpatur, & ſupinus procidat, dum alius ſuperveniens piſcis humi ſtratum, ciboque onuſtum occidat. Eum autem eſſe inſatiabili voracitate hoc ipſum declarat: nam ſi edendum cibum huic capto objeceris vel porrexeris, ſuam ſatietatem tam diu ſuperare conatur, dum cibus exaggeratus ad ipſum os redundet. Diſcant hinc mortales, qui ſtultam voracitatem gulamque finis ſequatur! Quare unusquisque exemplo hemerocoetæ triſti admonitus, ab inertia animum manusque abſtineat, nec ventri obtemperet, quod multi hominum faciunt, ne ſimili exitu pereat.

225. Mira etiam aſperi echini ſolertia ſunt. Quoties enim procellas tempeſtatemque præſagiunt, ſpinis ſuis lapidem ad geſtandum facilem tollunt, & quaſi ſaburra dorſum aggravant, ut ne fluctuum incurſu in litus ejiciantur.

232. Polyporum aſtutiam nemo facile ignorat. Hi enim ſaxis, quæcunque acetabulis ſuis complexi fuerint, ſimilem colorem referunt, quo & piſcatores & majores piſces, qui illis inſidiantur, facile fallunt. At ubi minor & debilior piſcis appropinquaverit, polypus reſumto naturali colore, piſcis iterum apparet, doloque prædam capit. Hieme nunquam cubilibus ſuis prodire dicuntur, ſed ibi procellarum metu latentes pedes ſuos non aliter quam alienas carnes abſumunt; hi vero poſt Neptuni quodam beneficio renaſcuntur. Idem etiam torvi, montani urſi faciunt. Dum enim hiemis metu in ſpelunca abditi latent,

pedes suos in cibi quandam speciem lambunt, & demum vere redeunte ex latebra progrediuntur.

253. Odio inimicitiarum capitali inter se diffident muræna, polypus & locusta, & mutua cæde se interficiunt & devorant. Cum muræna e saxo ad inquirendum cibum prodiens polypum conspexit, extremum litus perreptantem: statim gaudio elata jucundam appetit prædam. Is sentiens se in proximum discrimen adductum, fuga sibi consulere conatur. at nullo modo reptando natantem & irruentem effugere potest murænam. Itaque mordicus eum premens, invitum pugnare cogit. Hic vero coactus magnum & difficile inire certamen, primum vario & multiplici gyro brachia huc illuc versat, & horum jactatione ipsam a se depellere conatur: atenim nulla arte evadere potest. facile enim muræna lubricitate corporis ex vinculis polypi velut aqua elabitur. Is vero modo dorsum illius, modo collum, modo caudam circumplectitur, modo in os ejusdem incurrit. Ac nimirum quemadmodum in luctatione homines, cum diu vires suas experti sunt inter se, tandem defessi manibus temere errant & quasi fluctuant: sic polypus acetabulis nullo ordine & frustra jactatis tandem defatigatur: muræna vero lassum acutis dentibus discerpit ac lacerat, & partim mandit, partim semicomesta & palpitantia huc illuc distrahit membra. Veluti cervus, vestigio serpentis sagaciter indagato, prope latibulum accedit, extractumque continuo devorat, dum ille genua collumque & pectus hostis variis implicat gyris, membra vero partim semicomesa humi fusa jacent, partim dentibus cervi discerpuntur. ita polypus varie movet & implicat brachia sua, sed frustra. Nec prodest polypo hærere saxis, eorumque, ut lateat, imitari colorem. novit enim hunc ejus dolum muræna. Tum te miseruerit nefanda pereuntis morte, cum ipse quidem in petra timidus latet, illa vero prope astans subsidenti velut irridet, & sic eum affari videtur: Quid trepidas, dolose? quem ne cogitas decipere? statim experiar, si forte saxum hoc intus receptum

te occultet: Continuo dentibus polypum invadit, & ſaxo vi abſtractum devorat : ille vero pertinaciter uſque ſaxo inhæret, dum ſola acetabula infixa relinquantur. Non aliter cum urbe aliqua bello capta liberi matresque in captivitatem trahuntur, puerum miles matris collo amplexuque hærentem vi avellit; illa vere ejulans ſimul abduci, quam carum pignus complexu ſuo dimittere, mavult.

321. Jam rurſus magna fiducia locuſta murænam ad pugnam veluti propugnator in acie laceſſit, extenſis tanquam irritans juxta petram, cujus incola eſt muræna, geminis cornibus. Hæc ira exæſtuans, collo inflexo ad certamen ruit, at etſi undique locuſtam dentibus vexat, tamen ipſam duro tegumento circummunitam parum lædit, & fruſtra ideo dentes defigit, quod tanquam a ſilice repulſi & retuſi hebeſcunt & debilitantur. Muræna interim magis magisque animo incitatur, dum ſuum collum longis locuſtæ brachiis ſtringi & veluti ferreo forcipe tenere ſentit, nihilque remitti, quantumlibet violenter ſeſe in fugam impellere conetur, & ſummo doloris ſenſu affecta, quoquoverſum corpus ſuum intorqueat. Cum enim aculeatum locuſtæ dorſum temere invadit & circumplectitur, interea aculeis transfigitur, tandemque multis vulneribus acceptis, ſua imprudentia conficitur. Sic gladiator congregato in circo populo pantheram ſcuticæ ſonitu efferatam projecto gladio obliqatoque corpore excipit; illa vero conſpecto telo furens irruit, rictuque ingenti conjectum veluti devorat ferrum. Similiter fere anguis cum erinaceo, cum forte in ſilva ſibi occurrerunt, depugnat; nam etiam hi mutuo invicem odio flagrant. Ille quidem conſpecto hoſte in orbem ſe convolvit, ſpinarumque obice ſe defendit; ſerpens continuo venenatis eum invadit dentibus, & undique morſu globoſum vexat corpus, ſed fruſtra: ille enim pilorum duritie ab omni vulnere tutus, crebris voluminibus horridum corpus tamdiu rotat, dum ſerpentem ſpinis confixum vulneret. Tum hic

toto corporis tractu erinaceum complexus, quasi vinculis illigatum tenet, & undique morsu impetit, neque impetum remittit, licet jam totus diris aculeis infixus veluti clavis hæreat, donec exspiraverit. Sæpe etiam feram corporis pressu simul interficit; interdum vero erinaceus vinculis elabitur, mortui serpentis membra spinis adhuc infixa gerens.

389. Jam vero locustam duris aculeis armatam & velocem, tardus polypus & imbecillior expugnat. Hic enim, cum eam in saxea aliqua caverna morantem deprehenderit, in ejus dorsum latenter invadit, & vincula circumjicit, & fortibus acetabulis fauces intercludit, ne spirare possit; nam etiam pisces respirationis usum habent. Locusta vero illius circumplicatione ad moriendum vicina, nunc quiescit, nunc movetur, nunc ad saxa alliditur. is vero non intermittit tamdiu oppugnare, quoad exederit & confecerit: nec aliter carnes sugendo ex ejus testa exhaurit, quam infans aliquis ex uberibus nutricis lac trahit. Sic fere impius latro, nefandum animo consilium agitans, sub noctem in angiportu delitescit, & si quis forte a cœna ebrius, mollique carmine animum oblectans, prætereat, a tergo invadit, despoliatumque & semimortuum humi prostratum relinquit.

422. Alii piscium veneno os armatum habent, dirumque vulneri virus infundunt, ut scolopendra marina, similis terrestri, quod ad corporis speciem, sed tactu nocentior. Venenatus enim ejus morsus pruritum inducit, & rubicundum in cute colorem excitat, sicut papulam herba urtica inurit. Piscatoribus etiam scolopendra infestissima est. postea enim quam hamum hæc contigerit, nullus piscis ad escam accedit, quod hujus tetro odore procul pellitur.

434. Simile julides variæ (*pictæ*) venenum ore continent, molestæ inprimis infestæque urinantibus & spongiarum piscatoribus. In hos enim, cum in

fundum maris pergunt, denſis agminibus undique ingruunt a petris, & morſibus impetunt; fruſtra illi manibus pedibus infeſtum examen abigere laborant, neque enim quicquam de impudentia remittunt, ſed imperterritæ inſtant, veluti muſcarum æſtivi exercitus meſſores undique frequentes moleſtant, nec prius diſcedunt, quam moriantur, aut dulci hominum ſanguine exſaturentur. Polypus & ſepia non ſine veneno, ſed exiguo, mordent.

457. Aculeis diris inſtructi ſunt gobius & ſcorpius, quorum hic in ſaxis, ille in arenis degit, deinde hirundines celeres, dracones & canes inde centrophori (*aculeati*) dicti, qui omnes pungendo venenum immittunt.

462. Paſtinacam & gladium natura validiſſimo telo armavit. Xiphias enim ſupra maxillam erectum & acutum gladium gerit, ipſo ferro acutiorem, cujus horribilem mucronem haudquaquam durus lapis ferre poteſt. Paſtinaca vero radium (*extrema*) in cauda eminentem habet, & validum & veneneno letalem. Uterque, niſi quem vivum aut mortuum percuſſerint, in cibo non attingunt. Extincto gladio ſimul etiam corrumpitur telum, armaque una cum ipſo domino exſtinguuntur, & deinde os manet inefficax, neque cum eo quidquam effici poteſt. Radio paſtinacæ nihil execrabilius, quippe cujus veneno mortiferæque vi Perſarum venenata tela cedunt: qui mortua etiam paſtinaca vires ſuas ſervat, quas non ſolum in animantes, ſed etiam in ſaxa, herbas arboresque, & quæcunque contigerit, exerit. Si quis enim eum in radicibus vegetæ virentisque arboris defixerit, non multo poſt amittit folia, deinde tota exareſcit & contabeſcit. Hunc ſcilicet Circe venefica filio Telegono haſtili præfigendum dedit, ut eo in hoſtes uteretur. Is vero cum ad inſulam capris fœcundam appuliſſet, & greges deprædaretur, inſcius patrem ſuum Vlyſſem, quem quærebat, & ad quem greges illi pertinebant, defendendi cauſa accurrentem, uno ictu occidit.

506. Thynni & gladii diram ſemper noxam ſub canis exortum, aſilum ſcilicet, pinnis inſidentem habent, qui eos tantis doloribus infeſtat, atque ita divexat & furore concitat, ut in naves interdum exſiliant, atque etiam aliquando in litus, ipſam mortem cruciatibus præoptantes. Similis hoſtis etiam boves infeſtat, qui, cum aculei ejus vim in lateribus perſentiſcunt, paſtore paſcuisque & grege relictis, quaſi furore perciti aufugiunt; nec aut fluvius aut præruptum ſaxum, aut mare eorum impetum moratur, ſed omnia loca erroribus & mugitibus implent.

Ex Paraphraſte Oppiani innominato apud CONRAD. GESNERUM *H. A. p. 455. Rei fides penes autorem ſit.*

Gladius balænam conſpicatus uſque adeo metu conſternatur, ut gladium ſuum in terram, aut ſaxum, aut obvium alium quemcunque fundi locum impingat, & ita capite infixo ſe contineat. Balæna vero truncum, aut aliud quidpiam eſſe putans, negligens præternatat. Solæ autem mænides eum conficiunt, eo quod pellem tenuiſſimam habeat. nam cum viderint eum, adpropinquant & exedunt.

533. Delphinus in omne piſcium genus dominatur, neque modo robore præſtat, ſed & formæ pulchritudine & celeritate excellit: nam tanquam ſagitta nervo expulſa, ſic ad natandum velox eſt. Viſu oculorum acutiſſimo valet, ita ut piſcem etiam ſub lapide vel in arenis latentem perſpiciat. Similiter enim atque volucribus aquila, terrenis leo imperat, & ſerpentibus draco, in piſcium natione hic dominatur; neque piſces ad eum appropinquare, neque intueri audent, ſed procul exaudito ejus flatu fugiunt. Is cum cibum inquirit, multos piſcium greges conturbat, eorundemque longam & latam fugam facit, qui dum conferti in latebris ſe occultant, optimum quemque diripit & prædatur.

553. Cum delphinis tamen magnum & hoſtile cer-

tamen ineunt ſolæ amiæ, (*Trocta Æliano I. 5.*) corporis magnitudine thynnis inferiores; quibus etſi carnes infirmæ & molles, dentes frequentes & acucutiſſimi ſunt: iis maxime confidentes potentem piſcium regem tam plæclare contemnunt, ut cum ſolum quempiam ab aliis ſegregatum obſervaverint, undique tanquam ſigno dato, frequentes in eum invadant. Delphinus ſuo robore nitens, primum hoſtium vim negligit, & longe lateque inſequens, partim earum lacerat, partim exedit & conficit. Poſtrema magna earum multitudine circumſeſſus dolet, quod ſe unum ſolum contra tantam multitudinem videat. Itaque revocatis omnibus viribus, fortiter ſe defendere annititur. Hæ contra delphini membris circumfuſæ, & pertinaciter inhærentes, dentes defigunt, & partim illius latera convellunt, partim roſtrum & pinnas, partim ventrem acerbis morſibus affligunt, partim ſummam caudam comprehendunt, partim dorſum exedunt: tum aliæ ex vertice, aliæ ex collo pendent. Is autem vario & multiplici dolore refertus, inſtar turbinis mare concitat, & permulto furore agitatus, in omnes partes ſeſe verſat, & ſaltanti ſimilis, nunc tanquam procella fluctus ſummos decurſat, nunc in profundum defertur; ſæpe mari ſublimis exſultans, effugere conatur examen infeſtum. Hæ vero nihil de violentia remittentes, magis magisque in eum incumbunt, & cum demergitur, eandem ipſæ viam conficiunt: cum rurſus extra aquam eminet, eædem quoque tractæ una cum ipſo in ſublime feruntur. Dixeris Neptunum novum aliquod monſtrum ex delphinis & amiis finxiſſe. adeo enim dentium pertinacia colligantur, ut ex illius corpore nunquam dentes tollant, niſi partem apprehenſam abſtrahant. Cum autem abſcedentes aliquod ſpatium ei dant reſpirandi a certamine, tum videas rabiem ducis irati, tum mortifera amiis pernicies infertur. Hæ quidem in fugam ſe impellunt, ille vero fulmini ſimilis, has acriter inſequitur, & diſcerpit & lacerat, ſimulque effuſo multo ſanguine mare purpureſcit. Non aliter in

ſilvis thoes feroces cervum aliquem circumventum lacerant, calentemque ſanguinem delingunt: ille vero doloribus ſaucius, & letalibus vulneribus plenus, per montium juga rapide fertur, nec tamen hoſtes undique inſtantes effugit, ſed vivus, direpta pelle, diſcerpitur. Verum thoes nullam cædis pœnam luunt, ſed mortuo etiam inſultant: at amiæ mox delphino audaciæ pœnas dant.

628. Hoc etiam in delphino mirandum, quod ubi mortem ſuam præſagit, in litus erumpit, ibique obit, ut aut hominum aliquis reverentia Neptunii famuli ductus, jacentem arena contegat, aut ipſum mare injectis arenis cadaver occultet, ne piſcium aliquis mortuum regem inſpiciat, neve inimicus aliquis mortuo inſultet, (aut ſic jacentem devoret.) Scilicet & morientes virtus & cura honoris ſequitur delphinos.

642. Mugiles ex omnibus piſcibus maxime juſtos innocentesque audio. Soli enim nunquam alieni generis piſcem lædunt, neque in univerſum carnibus veſcuntur, ſed alga viridi & limo vivunt, & ſua invicem corpora lambunt. Hinc etiam ob innocentiam ſuam quodam inter piſces reliquos honore digni habentur, nec quisquam eorum ſobolem, ut in reliquis fit, devorat. Adeo virtus & juſtitia ubique & laudatur & honoratur! Omnes vero reliqui piſces perpetuis inſidiis ſe invicem petunt; quamobrem nunquam fere dormiunt, ſed vigiles ſemper hoſtium occurſum obſervant, & infirmiores occidunt. Scarum tamen (mollem) ex eo dormire conjicitur, quod noctu non capiatur, utpote in latibulo dormiens.

664. Verumtamen non adeo mirum eſt juſtitiam a mari exulare; neque enim adeo multum eſt tempus, cum procul etiam ab humano genere abeſſet, & triſtia bella & ſeditiones mortales mutuis inimicitiis ferarum inſtar in ſe invicem concitatos exagitarent, cum urbes domusque hoſtilibus ignibus conflagrarent, & ipſa

ipſa Deorum templa cæde humana polluerentur; donec Jupiter humanam miſeratus gentem vobis, Æneadæ, orbem terrarum concreditum commiſit. Verum etiamnum ſub prioribus Romanorum imperatoribus horrida bella Celtas, feroceſque Iberos & Libyam & Rhenum, Iſtrumque atque Euphratem furoribus armabant. Sed quid ego nunc martia prælia commemoro? video enim te, alma Juſtitia, amice humano cum genere habitantem, ex quo regio conſcenſo ſolio divinus pater cum illuſtri ſtirpe, dulce præſidium meum, imperium regunt. Hos mihi, Jupiter pater cum reliquo cælitum choro, per multas annorum ſeries (decades) incolumes ſervate, &, ſi qua apud vos pietatis cura eſt, longa felicitate eorum imperium beate.

OPPIANI

DE PISCATIONE LIB. III.

Nunc age variaſque fraudes, & certamina, & leges marinæ piſcationis exponamus; tu vero, Imperator, propitius carmini noſtro attende. tuo enim ſub imperio latum volvitur mare, tibi ſervit Neptunium pecus, tuaque ex voluntate omnia ubique fiunt. Equidem a Diis, qui in Cilicia Mercurii ſub penetralibus habitant, miſſus adſum, ut ſuavi carmine te oblectem. At tu, Mercuri, patrie Deus, natorum Jovis præſtantiſſime, Deorum ſolertiſſime, ades mihi, & curſum carminis conſilio tuo rege; ipſe enim primus univerſæ piſcationis artes inſidiaſque reperiſti, & Pani Corycio, filio tuo, tradidiſti, Jovis illi ſervatori & Typhonis interfectori. Ille enim terribilem Typhonem dapibus piſcium circumventum, ex profunda obſcuraque voragine in litora maris elicuit, ubi eum Jupiter igneis fulminum ictibus præ-

cipitem evertit, & largis flammarum imbribus ſaxorumque jactibus afflictum conculcavit. Inde etiamnum litoris ora Typhaonia cæde rubet. Tu igitur, Mercuri ingenioſe, quem piſcatores inprimis venerantur, cum reliquis piſcatorum diis vocatus mihi adſis, dum carminis iter ingredior.

29. Primum piſcator ſit corporis habitu robuſto & agili, inter pinguedinem & maciem med o, ut piſces, quibus robur ingens, dum in ſinu adhuc maris verſantur, ineſt, victos extrahere valeat, petrasque facili ſaltu ſuperet, &, ſi vigente opere uſus venerit, maris fluctus ſubeat, imumque fundum perveſtiget, ibique labori intentus veluti in terra morari poſſit. Animo ſit & prudenti & ſolerti; varia enim piſces comminiſcuntur, ut capti dolo elabantur. Præterea audax ſit oportet, & intrepidus, ventrique & ſomno temperet; acute videat, & facile cum frigora hiemis tum æſtatis fervorem ferat. Inprimis laboris amans ſit; ita enim Mercurio acceptus felicem habebit capturam.

50. Optime per æſtatem piſcatio mane & veſperi, per hiemem vero ſole exoriente inſtituitur; vere per totum diem capturam exercebis cum fructu: tunc enim omne piſcium genus veneris cupiditate & partus doloribus ad litora tractum accedit. Ventum obſervato benignum & ſerenum, qui mare non nimis exaſperet; timent enim ventorum violentiam piſces, nec audent tunc in ſummum mare progredi. Cum vero clementior aura ſpiraverit, omnes ſimul contra ventos mariſque fluctus natantes ad litora tendunt; ita enim faciliorem habent viam, nec eos a tergo ingruens ventus turbatos divexat. Igitur piſcator rete ventorum flatibus obtendat, ita quidem, ut humido ſpirante auſtro, boreæ, borea flante, auſtro, ingruente euro, zephyro, denique ſurgente zephyro, euro obvius in ſcapha pergat: ſic enim innumeri piſcium occurrent greges, & felix obtinget captura.

72. Quatuor in universum piscationis modi sunt. Primus hamis utitur. Ea igitur, quæ hamo fit piscatio, duplex est: aut enim calamo sive arundini annexa est linea, ex pilis equinis fieri solita: aut manui aptatur tortus e lino funiculus, a quo vel plures dependent hami, vel unus, catheter scilicet, (*major sine dubio, & majorem escam continens, qui ad pisces cetaceos capiendos plumbo aggravatus in profundum demitti videtur.*) Deinde retibus utuntur, quorum alia amphiblestra (*jacula*), alia griphi, gangamaque (*ad ostrea capienda*) & hypochæ, rotundæ sagenæ (*verricula*), calymmata (*vela*), pezæ (*plagæ*), sphærones, & panagri (obliqui) appellantur; præterea multa alia retium genera e lino plectuntur. Nassarum usus magno lucro exiguum piscatoris laborem remuneratur, eo enim dormiente prædam ipsæ capiunt. Quarto piscatio conto vel tridente fit, cum ex terra, tum e navi. Horum vero instrumentorum, qui talia fabricantur, & formam & mensuram tenent.

92. Piscium generi non solum contra se invicem solertia mira est, sed ipsos etiam piscatores sæpe dolo fallunt, & jam hamo capti vel reti inclusi, insidias eludunt.

98. Mugil quidem irretitus, non se insidiis circumventum esse ignorans, in sublime effertur, & nititur retia transilire, neque consilii sui fructu fraudatur. Sæpe enim retium excelsitatem & suberes trajiciens, ex mortifero periculo evadit. Quodsi primi saltus aberratione in rete rursus delabitur, non postea amplius tentat transilire, sed anxius quiescit, & prostratus a prædone cædem expectat. Non aliter aliquis diuturno morbo conflictatus, ubi jam diem vitæ ultimum appropinquantem videt, initio quidem salutis spe vitæque amore lubenter medici voluntati obsequitur; postea vero, cum dira fati necessitas spem salutis abscideret, omni vitæ cura abjecta, quietus exhaustum doloribus corpus morti permittit.

112. Muræna, cum ſe reti incluſam ſenſit, circumquaque ſe vertit, & ſi forte laxiorem retis maculam repererit, lubrico corpore eluctando, velut anguis, elabitur.

121. Lupus piſcis pinnis arenam arat, atque ita conditum in fovea, & veluti in lecto jacentem rete tranſit. Similiter etiam mormyrus, ubi ſe reti circumdatum ſenſit, in arenam ſe demergit. Lupus ubi hamo hæſerit, ſurſum fertur, & ſæpius caput violenter in ipſam lineam impellit, donec, laxato vulnere, hamus excidat.

132. Orcynus, cetaceus piſcis, cum hamo transfixus fuerit, linea piſcatoris manu violenter abrepta, in fundum maris pergit, ibique capite ad ſolum alliſo, & vulnere laxato, ferrum exſpuit abjicitque.

138. Piſces quidam magni, veluti boves, rajæ, tardique aſini, hamo (cathetere) capti, eo mordicus apprehenſo ſequi nolunt, & gravi corporis mole ad arenam adhærentes, trahentibus renituntur, ac elabuntur interdum ab hamo.

143. Celeres amiæ (ÆLIANO I. c. 5. *troctæ*), & vulpes piſces, cum ſe deglutiſſe ferrum ſenſerint, ſtatim ſurſum exilientes, hamum medium vel ipſam lineam prærodunt; quamobrem piſcatores longiorem hamo cervicem (*anſam*) addunt, ne dentibus lineam ſecare poſſint.

149. Torpedo cum hami vulnere dolet, lineam lateribus (*pinnis in latere utroque*) amplectitur, mox per lineam virgamque ſtupor in piſcatoris manum immittitur, ita ut ſæpe ei calamus præ torpore de manu excidat.

156. Sepia, cum ſe a piſcatoribus peti cognoſcit, atramento, quod in tunica vel veſica aliqua, quæ

græce papaveris nomine appellatur, pice nigrius, reconditum habet, effuso, circum omnes maris vias obscurat, atque ita visum fallens, piscatorum majorumque piscium insidias evadit. Loligines eodem dolo utuntur, nisi quod atramantum iis subrubrum est.

169. Quamvis vafri pisces, tamen piscatorum solertia vincuntur. Illi quidem, qui in alto maris degunt, simpliciore quam reliqui sunt ingenio, & faciliores captu, quippe qui cepis, nudoque adeo hamo inescentur. Illi vero, qui prope litora versantur, acutiori sunt ingenio, sed & ipsi tamen dolis circumveniuntur. Parvi quidem squillis, loligine, polypo, cancellis, lumbricis ad saxa degentibus, & quavis vel piscium vel salsa carne inescantur. Majoribus minores semper escam porrigas. Est enim piscium genus gulosissimum & voracitate cibi interitum suum accelerant. Thynnus coracino, lupus squilla pingui, pagrus channo capitur, boces dentice, iuli hippuris, orphus mullo, cirrhis perca, aurata mænide decipitur; muræna polypos in cibo amat. Cetaceorum piscium callichthys thynno, orcynus asello, anthias lupo, gladius hippuro, glaucus mugile, & sic porro major semper minore alieni generis pisce inescatur. Adeo nihil ventris cibique intemperantia perniciosius! Hæc enim non solum plurimos hominum recto mentis consilio dejectos in noxam & probra conjecit, sed terrestribus etiam animalibus, avibusque & inprimis piscium universo generi exitio est.

205. Primum audi, qua ratione in patria mea supra Sarpedonis promontorium, quicunque Corycum, Mercurio sacram, & insulam Eleüsam, navibus inclytam, habitant, anthias capiunt. Piscator prope terram observat petras cavernosas, quas incolere solent anthiæ: & in navicula provectus magnum lignis inter se collisis strepitum excitat. eo gaudent anthiæ. Itaque emergenti alicui, percas aut coracinos in aquam projicit, ille raptim epulatus, fraudulento piscatori

ulterioris cibi ſpe adulatur. Ac veluti cum artifex operum fama celeber, aut aliquis ſapientia inſignis vir, ad hoſpitis liberalem devertitur, hic eum benevole & donis epuliſque exceptum colit, & uterque ad menſam mutuis ſe poculis invitant. Ita piſcator dulci prædæ ſpe exhilaratur, piſcis vero novo lætatur cibo. Tum quotidie piſcator illuc redit, & tanquam invitatis convivis, qui ſemper plures apparent, cibum præbet. Manent illi eodem in loco, & navim veluti nutricem expectant: quam cum appellere ſenſerint, mox omnes obviam læti & ludentes adnant, ſimiles hirundinum pullis, qui matri cibum afferenti læti nidoque ſubſultantes obviam ſtrident, ita ut tota hoſpitis domus reſonet. Tandem ita manſueſcunt, ut contrectantis etiam manum, & porrigentis cibum non refugiant: & quocunque manum egerit, ceu ſigno dato, illuc ſtatim, tanquam pueri in gymnaſio morigeri magiſtro, ſe recipiant, continentem verſus, ante navim, retro. Sic cicuratis illis, tandem hamum injicit mari. primum vero dextra ſignificat omnibus recedendum, aut lapidem projicit, quem illi eſcam eſſe rati ſequuntur. Uni alicui relicto hamum eſca obtectum ſupra mare porrigit: quo miſer ille vorato, mox ambabus piſcatoris manibus rapitur, ut reliquam turbam lateat. nam ſi ceteri captum aut viderent, aut ſtrepitum extrahendi audirent, nullis amplius eſcis revocari poſſent, ſed locum atque inſidias fugerent exoſi. Quamobrem piſcator validus & agilis ſit oportet, aut etiam a ſocio adjuvetur.

281. Alii non eſcis, aut ulla ſimulatione, ſed ſuis freti viribus anthias adoriuntur. Hamum ex ære vel ferro faciunt, dupliciter alligatum valido funi. hamo lupum piſcem inſerunt vivum, aut in os mortui indunt plumbum, quod delphinum vocant, cujus pondere caput ita inclinat & reclinat ac ſi viveret. Remigantibus ceteris unus a puppi, cum jam ſtrepitu audito apparent anthiæ, hamum in mare leniter circumactum injicit. Sequuntur illi certatim navim & eſcam

ceu fugientem. piſcator vero obſervans anthiæ, quem præſtantiorem viderit, eam admovet, qui captus vix magno labore & contentiſſimo niſu retinetur, remigantibus interim ceteris. Piſcator quidem prono corpore vi reluctantis anthiæ e puppi retrahitur, manusque ſaucia ſanguinem deſtillat, & funis ſtridet; nihilo minus tamen totis viribus obnititur, atque ita uterque diu inter ſe decertant, veluti cum viri duo vinculum funis pari certamine invicem trahunt retrahuntque. Neque ſocio capto deſunt gregales reliqui piſces: & dum juvare cupiunt, dorſis ad eum conjunctis & temere conglobati, impediunt magis. Aliquando & funiculum roſtro, ſed fruſtra, præmordere conantur. dentibus enim carent. Itaque tandem ægre defeſſum labore & vulneribus, & remigio navis ſuperatum, extrahit piſcator, qui ſi vel paululum ei concederet, non amplius attracturus foret; adeo ingens eorum vis eſt. Nec raro acutam ſupra dorſi ſpinam reſecta linea, evadit anthias. Tale robur etiam callichthys habet, & orcynus, aliique piſces cetacei, qui ſimiliter lacertorum viribus vincendi ſunt.

338. Canthari piſces, qui circa petras aſperas (*aſpratiles*) degunt, ineſcantur polypo aut carabo aſſo, in naſſam vimineam, vel ex ſparto Hiſpanico plexam, amplamque indito, ad ſaxum aliquod inclinatam: cujus venter ſit bene capax, os vero obliquum (alias *anguſtum*). Ingredietur enim primum cantharus aliquis, nidore allectus, & mox poſtquam paſtus eſt, tanquam ſibi metuens, rurſus exibit. Piſcator novam ſubinde eſcam reponet: donec alio alium convivam ſecum adducente, multis magniſque tandem collectis, hos jam domicilio gaudentes naſſa, operculo ori obfirmato, capiat. Non aliter adoleſcentes male ſobrii quotidie ad pupilli æqualis domum & ſponte vocatique confluentes, rem familiarem imprudentis domini vino epuliſque conſumunt, tandemque ex malevolentia communi plectuntur ſupplicio.

371. Admoës autumno naſſa viminea capiuntur, quam mediis fluctibus immiſſam, infra appenſo pro anchora topho, ſuberes ſuſtinent. Induntur quatuor e litore calculi, qui ex humore maris lacteum mucum colligunt, quem piſciculi guloſi appetentes naſſam ingrediuntur. Admoës, ubi congregatos in naſſa piſciculos conſpexerunt, mox conferti in eos veluti in prædam irruunt; hi vero facile elabuntur naſſa, quod admoës efficere non poſſunt, ſed dolo incluſi, quam aliis ſtruebant, ſibi ipſi reperiunt perniciem. Simili fere modo pardali ſtruunt inſidias. Venator canem in fovea aliqua abdit, cujus genitalia vinculo ligat; hic præ dolore magnos ululatos edit, quibus auditis fera, vocis veſtigium ſecuta, ad prædam ruit, foveæque inſilit, & ſimul canis dolo ſurſum rapitur. illa vero incluſa & circumquaque exitum quærens, capitur.

398. Thriſſæ (*alauſæ* vel *clupeæ*), chalcides, larini, trachuri (gregales) per autumnum naſſa viminea capiuntur in mari ſuſpenſa, cui includitur eſca, maza videlicet de ervis frictis, & Aſſyriæ Myrrhæ (quam nefando patris amore exarſiſſe, & invita Venere cum Theante coiſſe ferunt, poſtea vero in cognominem arborem mutatam, lacrimis profuſis fatum ſuum deflere.) lacrima (*ſucco*,) vino odorato excepta, cujus odore illecti naſſam intrant conferti, & in prædam piſcatori cedunt.

414. Salpæ ut humidis algis gaudent, ita eiſdem capiuntur, hoc modo. Piſcator aliquis per dies quatuor unum ad locum navigans, lapides algis circumdatos demittit. quinto poſtea die ſalpis jam illic congregatis, naſſam, lapidibus obtectis alga immiſſis, ponit, & circa introitum herbas marinas alligat, quibus ſalpæ aliique herbivori piſces delectantur. Deinde (*recedens*) ubi jam incluſos piſces ſenſit, tacite mox adnavigat, viris remiſque ſilentibus, & naſſam extrahit. Silentium vero cum ad alias piſcationes, tum

tum ſalparum inprimis utile eſt, ut quæ naturæ pavidæ ſint, (*& acri auditu, ut Ariſtoteles tradit.*)

432. Quicquid in mari ſordidum, inquinatum & fœtidum eſt, præcipue vero putreſcentia naufragorum cadavera mulli appetunt. quamobrem fœtidis eſcis facile eos alliciunt. Non male igitur mullos porcis comparaveris; utrique enim ſordidiſſimis & male olentibus in cibo delectantur, & ut illi inter animantia terreſtria, ita hi inter piſces (*ſapore*) excellunt.

443. Melanurum (*oculatam*) non facile naſſa aut reti ceperis. eſt enim omnium piſcium vel maxime imbecillus & timidus, & ab omnibus ciborum illecebris abſtinet. Tranquillo mari in arena deſes quieſcit. perturbato vero, perinde acſi intelligeret a piſcatoribus tum mare non adiri, nec piſces in fundo metu latitantes progredi audere, libere ſpatiantur, & circum petras errant, atque in cibo habent quicquid undæ maris turbati obtulerint. Vincuntur tamen & hi ſolertia. Cum mare tempeſtatibus agitatur, & melanuri profunditate relicta circa petras oberrant, piſcator ſuper ſaxo prominente, ubi vel maxime furit mare, caſeum pani permixtum in fluctus diſpergit, donec melanuri complures hujus eſcæ cupidi congregentur. Avertit autem corpus in obliquum, ne umbra ſui in aqua comparens piſcibus terrorem incutiat. Iis collectis a parva arundine exilem & ſimplicem lineam multis inſtructam exiguis hamis, eadem refertis eſca, in æſtuantes maris undas demittit: illi approperant, & ſuum ſibi exitium glutiunt. Subinde autem ille, nunquam fere quieſcente manu, e vorticibus hamos extrahit, ſæpe etiam vacuos. neque enim inter æſtus maris facile dignoſcit, piſcisne aliquis hæreat, an temere ab undis agitetur linea. Quod ſi quis hamo transfixus inhæreat, repente extrahitur, ne dolo ceteri animadverſo perterreantur.

482. Mugilem quantumvis temperantem, tamen

capiunt dolis circumventum. Hamo angufto & parvo efcam ex pane & cafeo confectam & cum menta (quam Cocyto natam, Plutonis pellicem fuiffe ferunt; poftea vero, cum is Proferpinam ab Ætna monte raptam connubio fibi junxiffet, Mintha (*menta* latine) autem rivalem exofa duris inceſſeret verbis, & Plutonem mox ad fui tanquam pulcrioris amorem reverfurum, alteramque domo ejecturum effe jactaret, Ceres irata eam pedibus conculcatam in nominis fui plantam mutavit,) cum menta igitur fubactam indunt. mugil odore allectus primum quidem procul limis oculis hamum intuetur, dolum fufpicatus, veluti viator aliquis, qui in trivium inciderit, diuque fecum dextram an finiftram infiftat viam dubitat. Deinde paulatim confirmato animo accedit, & mox refugit, iterumque appropinquat, & cauda efcam verberat, ne quid caloris ei forte adhuc infit; nihil enim vivi attingit. Tandem vero fummo ore cibum arrodens, & hamo ita ut equus freno confixus, a pifcatore furfum rapitur & palpitans in terram extrahitur.

529. Gladius etiam hamis capitur, licet nulla eis infit efca. Nudus enim hamus, nec occultatus a linea dependet, duplici recurvus unco. Supra eum vero mollem aliquem pifcem e genere alborum, palmas circiter tres fuperius, fummo labro artificiofe alligant. quem dum invadens gladius vorat, partes ejus aliquæ delabentes circa hamum inhærent, quas ille dolo non animadverfo fimiliter devoraturus capitur & extrahitur. Porro circa Tyrrhenum mare, Maffiliam & Galliam, ubi ingentes gladii reperiuntur, pifcatores naviculas ipfis pifcibus cum corpore tum gladio & mucrone roftri fimiles fabricant. Illi alios fui generis pifces videre fe rati, non refugiunt, donec a cymbis undiquaque circumdati fufcinis feriantur, adeo ut effugere nequeant. Fit quidem aliquando, ut gladio fuo belua navim penetrando perforet, tum pifcatores illico fecuri maxillas ejus confringunt, & navim perforatam clavo obturant, ac pifcem viribus defectum

extrahunt. Quin etiam ſinuoſis retibus incluſus aliquando gladius capitur, & ſtolidus oblituſque roboris ſui ad maculas trepidat, nec audet appropinquare. Itaque ad litus extracti caput clavis aut ſudibus comminuunt piſcatores.

576. Ut gladii, ita etiam ſcombri, thunni (pingues), acus, & dentices (gregales) ſtoliditatis ſuæ pœnas captivi luunt. Scombri, cum alios vident reti incluſos, ad eos ingredi cupiunt, non aliter atque pueri, qui flammam contrectare cupiunt, & mox manu porrecta vim ignis cum dolore experiuntur. Ingreſſi autem, alii (*minores*) per maculas rurſus evadunt: alii (*majores*) detinentur, & dum rete ad litora trahitur, multos in reti ſcombros hærentes, ac inſtar cunei impactos videas utrinque, aliis ingreſſum, aliis exitum molientibus.

596. Simili temeritate & thynni capiuntur: non tamen perveniunt intra retia, qui foris ſunt, ſed dum ingredi cupiunt, & maculas dentibus recurvis appetunt, iiſdem hærentes & intricati capiuntur.

605. Acus, ubi reti elapſæ fuerint, ſtatim reverſæ, quaſi ſe ulturæ, rete dentibus, quos frequentes habent, appetunt, atque ita infixæ & hærentes capiuntur.

610. Synodontes (*dentices*) ſecundum ætatum diſcrimina veluti turmatim natant. Cum piſcator hamum in eos demiſerit, procul conſiſtentes invicem ſe intuentur, nec accedere audent. ubi vero aliquis ex alio grege proſiliens, eſcam devoraverit, omnes reliqui, exemplo primi audaciores facti appropinquant, ciboque delectati veluti inter ſe contendunt, qui primus piſcatoris manu extractus moriatur.

620. Thynni ex Oceano veniunt in mediterraneum mare, cum vere ad ſobolis propagationem inſtigantur.

Hi primum *(per fretum Gaditanum ex Oceano intrantes)* in Iberico mari, deinde circa Rhodani oſtium a Celtis & Maſſilienſibus capiuntur: poſtea a Siculis, & maris Tyrrheni accolis: hinc vero paſſim reliquum mare pererrant. Primum igitur maris locum litori vicinum deligunt, non nimis anguſtum, nec qui ventis pateat, ſed tranquillum & cavernis luce temperatis inſtructum. Inde aliquis (thynnoſcopus) in editiore rupe thynnorum advenientium viam & numerum obſervat & ſociis denunciat, qui ſtatim retia explicant veſtibulo, portaque & atrio inſtructa. Thynni variis ſecundum ætatem turmis diſtincti, veluti hoſtiles phalanges irrumpunt, donec retia impleta fuerint.

OPPIANI

DE PISCATIONE LIB. IV.

Sunt quos amore perculſos exitiali, pernicioſæque veneris appetentes e mari deprædantur piſces, quorum capturam jam carmine explicabo, quale a Muſis doctus accepi, ut tuum, fortiſſime Imperatorum, Antonine, filiique tui animum ſuavitate cantus perfuſum delinirem. Vos igitur inceptis favete, & benigne canentem auſcultate.

II. Fraudulente, exitialis Amor! deorum quidem omnium longe pulcherrime, ſed idem crudeliſſime, cum improviſus hominum mentem veluti procella illapſus, flammis dolorumque fluctibus exæſtuantem furiaſti! Maximæ tibi voluptati ſunt lacrimæ genis profuſæ, & tracta intimis de præcordiis ſuſpiria exaudire aves inexorabilis, ubi viſceribus penitus exulceratis geniſque excavatis, miſeros mentis ſtatu dejectos conſiſtere non ſinis, ſed adeo ſæpe, quos potentiam tuam atque iracundiæ vires experiri volueris, in per-

niciem ſuam præcipites agis. At tu, ſive deorum antiquiſſimus, Chao prognatus, primus conjugiorum junxiſti vincula, connubiique leges inſtituiſti, ſive tu Venere matre genitus, propitius mihi ſis, leniſque & placidus aſpira. Nec enim quiſquam eſt, qui imperium tuum legeſve tuas detrectet, ſed omnes te & deſiderant ſimul & exhorreſcunt. Beatus ille, qui placidum & mitem animo colit amorem! Quin tibi non ſatis eſt, deorum hominumque genus perdomuiſſe, ſed ne ferarum quidem ſilveſtrium aëriarumque avium imperium dedignatus, ipſos adeo maris receſſus penetraſti, ut etiam genus aquatile telorum tuorum vulneribus ſaucium vim perſentiſcat.

40. Scari quidem, (varii, aculeati) mutui amoris vinculo juncti, ſibi invicem in periculo ſuccurrunt, nec unquam ſe deſtituunt. Scarus enim ubi deglutiit hamum, ſtatim alius veluti propugnator approperans lineam abrodit, ſociumque non ſine piſcatoris dolore ſervat. Naſſa vero incluſus, exitum meditatur, non quidem qua intravit, infeſto viminum vallo deterrente, & oculos ejus vulnerante: ſed capite deorſum verſo, retrorſum natare & cauda laxare vimina molitur. Vident hoc alii foris ſcari, & ut laboranti ſuccurrant, eorum aliquis vel ſuam caudam naſſæ inſertam capto mordendam porrigit, vel capti exertam mordicus apprehendens ipſe, trahendo educit. Ita fere cum viri aſperum per obſcuræ noctis tenebras collem conſcendere nituntur, junctis invicem manibus trahunt trahunturque, ut mutuo labore ſe levent. Scaro vero ipſe hic amor, & amici adjuvandi deſiderium in perniciem conjicit. Quatuor piſcatores in una navi ſunt. horum duo remigant. tertius ſcarum feminam ſummo labro alligatam funiculo lineo trahit. eam vivam eſſe præſtat: ſin minus, plumbum, quod delphinum nominant, inſerendum eſt ori. Ab infima etiam extrema parte funiculi gravis e plumbo rotundus globus annectitur. Dum ita trahitur piſcis femina, quartus interim naſſam proxime contra ipſum dolum in

mari trahit. interea congregati ſcari frequentes, & furore libidinis perciti, tanquam opem laturi ſequuntur magna celeritate, & navim utcunque acceleratam circumdant. Tandem piſcator, ubi ſatis multos eſſe conjecerit, feminam elevato funiculo, & plumbo infra appenſo in naſſam deponit, in quam facile plumbi pondere deprimitur: mares vero illico certatim ſequuntur, includunturque pariter, non aliter ac curſores, qui pariter carceribus emicant, omneſque contacta meta certaminis præmium auferre nituntur. Sunt qui naſſam ſub ſaxis, quibus familiares ſunt ſcari (lactei), incluſa femina deponunt: circa quam collecti mares, libidinis impulſu, univerſi temere ingreſſi capiuntur. Ita fere auceps illicem avem denſis ramorum foliis abditam collocat, cujus voce mares decepti ultro in laqueos veniunt.

127. Similiter etiam capitones (ÆLIANUS I. 12. ex h. l. *cephalos oxyrynchos* i. e. *capitones acuto capite nominat*,) amore ſuo pereunt. Feminam piſcator per fluctus maris trahit, quæ formoſa & pinguis ſit oportet: ita enim plures pulchritudinis illecebra illecti accedunt, & feminam etiam in litus uſque extractam perſequuntur, veluti adoleſcentes libidinoſi, qui feminam formoſam forte conſpicati, primum quidem procul intuentur, deinde prope accedentes, animum ſuum ſuavi veneris cogitatione demulcent. Piſcator (*alius ſubſequens*) ita congregatis rete jaculum injicit, cujus involuti ſinu capiuntur.

147. Ad ſepiam capiendam neque naſſæ neque retium (*jaculorum*) inſidiis opus habent: ſed amoris illecebris eam ad hanc rationem piſcantur, ut ſepiam (*feminam*) ligatam in fluctibus trahant: quam ubi procul aliæ conſpexerint (*mares*), ſtatim cupide in eam feruntur, & amicam flexibilibus nodis etiam atque etiam, veluti ſorores fratrem aut patrem reducem, vel ſponſa maritum, diligenter complectuntur, donec a piſcatoribus mutuis etiamnum amplexibus hærentes

in oriam ſubtractæ capiantur. Naſſis etiam verno tempore decipiuntur. Myrti enim aut arbuti aliiſve frondibus naſſas inumbratas in arenoſo litore exponunt. ſepiæ vero ſobolis & libidinis deſiderio ingreſſæ capiuntur.

172. Zelotypia merulis, ut capiantur, cauſa eſt. Hæ enim turdos amant, & quæque cum pluribus feminis thalamo ſeparatis connubio & complexu venereo jungitur; qui fere Medorum & Perſarum mos eſt, ut quiſque cum pluribus per vices mulieribus concumbat, & ſæpe adeo de pellice aliqua inter ſe depugnent. Dum turdi (*feminæ*) in thalamo, veluti ſponſæ pudicæ, abditi latent, maritus omnium piſcium maxime zelotypus conſtanter ante ſpeluncas excubat, & conjugium per vices ſedulo inſpectat. Noctu paulum intermittit hanc cuſtodiendi neceſſitatem, cibumque exquirit. Cum vero parturiendi doloribus feminæ tenentur, hic anxius quaquaverſus ruit, partui timens, non aliter ac mater, quæ filiæ dilectæ primum exhorreſcens partum anxia animo per totam domum circumvagatur, ſuſpiratque & vota facit, dum exaudito foris clamore, partus labore liberatam cognoverit. Dum igitur circa ſaxa trepidat, piſcator validum hamum, indita ſquilla viva, & annexo ſupra hamum gravi plumbi globo, clam ad ipſas cavernas demittit, & crebro motu merulam maritum excitat & irritat, qui ſquillam, hoſtem eſſe exiſtimans, & ne cubiculum conjugum intret, timens, dentibus invadit, hamoque confixus extrahitur. Turdi feminæ cum maritum mortuum vident, foras prodeuntes circumerrant, & communem cum eo mortem oppetunt. Adeo nihil vel hominum vel piſcium generi zelotypia exitialius eſt! Multos hæc gemitus & dolores peperit, & fere ſemper in furorem verſa in perniciem ipſa ſuam ruit! (*Tenendum eſt Oppianum merularum & turdorum ſexum ſpeciemque, quibus tamen differunt, confudiſſe, ita ut ex ejus opinione merula in eodem genere mas, turdus vero femina ſit. Ælianus tamen in loci hujus paraphraſi l. 14. ſibi ab hoc errore caviſſe recte videtur.*)

242. At vero galei canes, & nigrorum centrophororum genus amore & ſtudio, quo ſibi invicem ſuccurrere ſtudent, pereunt. Piſcator album piſcem (*ſpina dorſi exſecta*, addit ÆLIANUS I. 55.) hamo illigat & in maris profundum, ubi cœnum ad multorum paſſuum altitudinem ſubſidet, demittit. unum aliquem captum ceteri omnes ſtatim tam avide inſequuntur ad navim uſque, ceu ſimul volentes perire: nec ante fugiunt, quam ſocium extractum viderint. Quare magnus eorum numerus partim reti (hypocha) concluſi, partim tridente ſaucii, partim aliis decepti dolis capiuntur. Sic parentes filii unici funus ad tumulum elatum mœrentes comitantur, & ſepulcro veluti infixi hærentes una cum filio mori, quam domum herede vacuam reverti malunt.

264. Alii peregrinis amoribus a genere ſuo in terram abducuntur, veluti polypi & ſargorum petris amicum genus, quorum illi ad oleas prope litus naſcentes, odore conſecuti, ceu canes ſagaces, accedunt. Mirum eſt, aquaticum genus deſiderio arboris trahi. Ubi enim oleam mari vicinam perceperit polypus, ſtatim in terram egreſſus, primum circa radices & truncum volutatur, ſimilis puero, qui protenſis manibus ad complexum nutricis advenientis properat: deinde altius cirris ſuis enixus, ramos & frondes implicat, alium ex alio velut oſculatus, atque ita omnem oleam veluti hedera perreptat. Tandem ubi animum ſuum deſiderio & amore oleagineo exſaturaverit, deſcendit & in mare revertitur. Quamobrem piſcatores vegetis olivæ germinibus colligatis in faſcem, plumbum in medium indunt, & a navicula trahunt: quem ſtatim amplexus aliquis polypus hæret, neque remittit, ne in navim quidem pertractus.

308. Sargi tantopere capras amant, ut cum illæ a paſtoribus in magnis æſtibus ad litora, ubi lavent, aguntur, ſargi mox audito balatu, conferti quantumvis alias tardi approperent, ac circumſilientes mirifico gaudii

gaudii argumento lambant: nec aſpernantur eas capræ tanquam amantes. Ubi vero e mari jam exeunt capræ, tum ſargi mœrentes univerſi ad extremum uſque litoris marginem comitantur & inviti deſerunt. Verum perniciofus hic eis amor eſt. obſervat enim piſcator geminos ſcopulos anguſto inter eos ſpatio ſolem admittente, quod multi pariter ſargi incolunt: ſolis enim radiis admodum gaudent. Ibi pellem indutus caprinam, eminentibus ſupra caput cornibus, manet, & injicit in mare farinam carni adipique caprinæ permixtam. Allecti itaque ſargi ipſum mare ingreſſum ceu capram amplectuntur. Is vero mox calamo duro (*e corno arbore* ÆLIANUS I. 32. ex hoc loco habet) extenſo, lineam e lino cano demittit, & hamo carnem de ungula caprina inſerit, & mox quem ceperit ſargum, celeriter manu extrahit. nam ſi dolum animadverterint piſces, ſimul omnes trepidi refugiunt: ſin clam & celeriter pergat, nullus eum quin capiatur effugiet.' Capiuntur & alio modo. Mares inter ſe pro feminis verno tempore certant: qui vicerit, ſolus feminis omnibus potitur, quas in aliquem intra petras receſſum agit. Itaque piſcator naſſam amplam & rotundam in mare deponit, multis circa introitum myrti, aut lauri aliiſve frondibus obumbratam: & cum peracto certamine victor aliquis evaſit, mox feminas omnes in naſſam ceu aliquod petræ latibulum colligit, foris interim ipſe ceteros mares arcens. tandem & ipſe ultimus ingreditur: atque ſic pariter capiuntur. Tantum amori in aquatilium genus eſt imperium, ut mutuo ſui deſiderio circumventi pereant.

404. Hippuri ſi quid in mari vagum & fluctibus obnoxium viderint, omnes ſtatim frequentes proxime comitantur: maxime vero ſi naufragæ navis disjecta oberrent fragmenta. In hæc qui inciderit piſcator, facile uberem horum piſcium prædam conſequitur. Sed naufragia deus avertat. nam aliter quoque capiuntur hippuri. Confertos arundinum faſces lapide inferius alligato, quo deprimantur, in mare dejiciunt.

Circa hos illico hippuri umbræ amantes congregantur, & dorſa arundinibus affricare gaudentes manent. Tum piſcatores hamos eſcis inſtructos demittunt, quos illi certatim apprehendere feſtinant, ita ut permultos deinceps facillime capiant: magis enim aviditas piſcium nimia in hamos propera ruit, quam piſcatores ipſi feſtinare hamis immittendis & extrahendis queant. Pompili pariter umbram amant, atque eadem ratione capiuntur.

439. Ad loligines capiendas lignum (telum) fuſo ſimile parant, & frequentes in eo hamos infigunt, quorum recurvas cuſpides ſuperinducta iulide piſce occultant. Hanc eſcam linea per mare trahunt. mox enim eam conſpectam loligo ſuis invadens cirris transfigitur & comprehenditur.

450. Anguillas pueri circa ſinus maris tranquillos hoc modo capiunt: Inteſtinum ovillum perlongum veluti lineam in aquam demittunt, quod anguilla conſpectum ſtatim hiante ore invadit & detrahere conatur. At enim piſcator inteſtinum (*arundine*, *ad quam alligatum eſt*, addit ÆLIANUS XIV. 8.) quoad poteſt, inflat, donec vento penitus intumeſcat, & fauces illius opplet, atque ſpiritum eatenus obſtruat, ut anguilla dentibus infixa captiva tandem ſubtrahatur. Simili fere modo, ſiphone pleno vaſi admoto, vinum ſpiritu extrahere ſolent.

468. Eſt quoddam apuæ timidum & infirmum genus, engraules (alii *encraſicholos*, alii *lycoſtomos* appellant, ut ÆLIANUS in hujus loci paraphraſi VIII. 18. tradit) vocantur. Hæ quod ab aliis piſcibus in cibo expetantur, ad inſidias, quibus ſunt opportunæ, vitandas eatenus confertis turmis denſæ & ſibi invicem veluti infixæ hærent, ut naves ſæpe in earum agmen veluti in ſcopulos incurrant, & remi ceu ſaxo illiſi adhæreſcant. Ita vero inter ſe reſtricte & pertinaciter tanquam clavis confixæ cohærent, ut ne ſecuri quidem

immiſſa eas divellas, ſed alius aliam partem abruptam auferas, & manu veluti in profundam arenam immiſſa immenſam & facilem prædam referas. Has igitur ita ſibi invicem implexas piſcatores ſagenis circumdant, captaſque facili labore in litora extrahunt, quæ longe lateque magnis apuarum acervis veluti areæ corona, cum agricolæ frumentum cribris ventilant, exſtructa albicant.

504. Thynna pelamydes (*cordylas*) parit in Ponto Euxino, circa oſtium paludis Mæotidis, quo mari conjungitur. Ova edita partim matres ſectatæ devorant, partim inter arundines & juncos detenta perficiuntur. mox autem ut ex ovis hi piſces nati ſunt, natalem locum relinquunt. Eſt autem receſſus quidam Thracii maris profundiſſimus, unde & Melas i. e. niger cognominatur, idemque ventis minime expoſitus. In eo loca multa ſunt cava & cœnoſa, ubi multa piſcibus parvis alendis idonea naſcuntur. In hunc primum immigrant pelamydes (*cordylæ*); tempeſtates enim & frigus, unde oculi earum hebetantur, apprime oderunt. Itaque immorantur & creſcunt uſque ad vernum tempus. quin etiam coëunt ibi, & ad patrias inde undas revertuntur, ut pariant. Has Thraces ſupra Melanem ſinum per hiemem capiunt. Trabem craſſiſſimam, non longiorem tamen cubito, plumbo ab altera extremitate, & crebris uncis tricuſpidibus armatam, & fune longiſſimo ligatam, navigantes piſcatores, qua profundiſſimus eſt ſinus, ad fundum maris immittunt. Fertur ea magna vi pondere ſuo, & quaſcunque circa vadum in limo contigerit pelamydes (*cordylas*), configit. Tum illi celeriter extrahunt cum transfixis miſerabiliter piſcibus lignum. Alii vero retibus capiunt eas noctu, quo tempore propter timiditatem, metuunt enim quicquid in mare inciderit, circa vadum congregantur. Itaque piſcatores diſpoſitis retibus, remis & contis ſummum mare verberantes quantum poſſunt ſtrepitum cient. Pelamydes vero motu ſimul remorum micantium & ſonitu perculſæ,

in rete ceu refugium quoddam trepidæ confugiunt, & extrahuntur, in anguſtum præ metu collectæ, dum funes, quibus trahitur rete, commotos timent. Interea piſcatores diis vovent, ne quid e reti exſiliat, & ceteris viam monſtret. hoc enim viſo, mox omnes evadunt. Quod ſi nihil adverſi eveniat, plerumque in ipſam terram pelamydes, retia relinquere nolentes extrahunt. Sic etiam in ſilvis cervos capiunt venatores, dum præ metu ad formidinem variis avium pennis ornatam accedere non audent.

593. Urinator aliquis peritus in mari facile etiam manibus ſargos ceperit & ſciænas (*umbras*). Sargi enim trepidi in anguſtum aliquem locum maris ſe recipiunt, catervatim collecti, & ſpinis dorſi rigentibus ita horrent, ceu vineæ alicujus ſepimentum ſpinis conſitum, ut tractabiles non ſint. ſed peritus urinator animadvertens capitis caudæque ſitum in ſingulis, a capite primum contingens ſpinas permulcet ac deprimit, utraque manu ſingulum apprehendens. Manent illi condenſati & capiuntur.

616. Eodem modo etiam ſciænam (ſaxatilem, mollem,) capiunt. Hæc enim in metu ad ſaxa feſtinans, cavum aliquod quærit, aut ſciſſuram, aut herbas marinas ſubit. contenta eſt autem capite tantum occultato, de reliquo corpore non ſolicita, tanquam ſi ſuis ipſa oculis non videat, ab alienis quoque non videatur. itaque ſtolida facile comprehenditur ab urinatore. Sic ſtruthio & bubalus Africani, hic cum irruentem leonem metuit, capite & oculis in fruticibus abſconditis, totos ſe latere putant, donec ab hoſte circumventi pereant.

635. Hi ſunt piſcationis modi quos novimus; reliqui vero piſces pariter naſſis, vel hamis retibuſve aut contis interdiu vel noctu capiuntur. Nocturna quidem captura cum facibus fit; dum enim piſces flammæ fulgore excitati circa naviculam piſcatoris exſultant, tridentis ictibus configuntur.

647. Eſt quædam piſcandi ratio, quæ celerem piſcibus veneno perniciem parat. Primum quidem timidos greges jaculorum contorumque impulſu & remorum verberatione in locum cavernis frequentem undique cogunt, quem piſcatores mox retibus diſpoſitis cingunt, & quaſi muro circumvallant. Tum aliquis geminam ex argilla & herba cyclamino inter ſe mixtis confectam maſſam manu capit, & mare ſuper retibus ingreſſus ſaxorum cavernas veneno oblinit, cujus gravis & infeſtus odor ſtatim mare inficit. Quo facto in naviculam revertitur: piſces vero ſimul atque odorem peſtilentem perceperint, capite obnubilato & corpore toto ingraveſcente foras propelluntur, & dum veluti ebrii oberrant, in retia incurrunt, unde nullus eis reditus patet. Tandem vero ubi gemebundi exſpiraverint, & mari ſilentium redditum fuerit, piſcatores innumera mortuorum piſcium cadavera cum gaudio in litus extrahunt. Non aliter martii viri cum nulla inimicæ urbis expugnandæ ſpes ſupereſt, fluminaque & fontes veneno inficiunt; quo facto civitas diu cum fame & infortunio ſuo colluctata, miſerrime tandem infeſtæ aquæ potu perit, & tota cadaveribus oppletur.

OPPIANI

DE PISCATIONE LIB. V.

Jam vero attende, terrarum orbis domine, quam nihil homini nec in terra neque in mari ad perficiendum difficile ſit; quippe cetera diis ſimilis, viribus ſolummodo inferior eſt. Non enim niſi immortalibus cedimus ingenio & potentia; ſive vafer ille Prometheus Japeti filius humunum genus luto finxerit, & cor divina perunxerit particula; ſive Titanum cæde cruenta prognati ſumus. Quas enim feras

quamvis viribus audaciaque immanes non extinxerit, quasve aves, licet aëre pendentes, terrestre animal homo non ceperit, qui & ipsum leonem domet, avi-umque pernicissimam aquilam assequatur, & Indicam beluam (*elephantum*) mole vastissimam veluti mulum sub jugum mittat? His vero mole & robore præstant, quas mare sinu alit immenso beluas, nec numero inferiores. Quæ enim in terra innoxia nullis viribus pollet testudo, huic quamlibet audax in mari vix impune occurreris; sunt canes marini terrestribus & audaciores impudentioresque; pantheræ marinæ morsu quam terrestres magis nocent, & hyænæ in mari magis quam in terra sæviunt. Arietes, mansuetum pecus, in terra pastorem sequuntur, quos ferocissimos in mari quicunque accesserit, experietur; nec aper, quamvis immanis robore cum lamna, nec leo cum zygæna fortitudine contenderit. Phocam etiam terrestres ursi timent occurrentem, & si congressi fuerint, vincuntur. At nihilo minus tam ingentes immanesque maris beluas laborioso certamine animique solertia perdomitos homines capiunt eo, quem mox exponam, modo. Vos igitur, terrarum domini, propitii canentem auscultate.

46. Varia & magnitudine immensa cete medio innutriuntur mari, & semper in fundo pelagi degunt, molis suæ pondere: semper famelica, ut quorum vasta ventris vorago sit inexplebilis: quare & se invicem conficiunt, robustior infirmiorem. Sæpe obvias terrent naves in mari Iberico, ubi proxime reliquerunt Oceanum, & ceu corbitæ oberrant. Interdum etiam ad litora deferuntur, si quis ea aggressus fuerit.

62. Omnia vero cetacea, exceptis canibus, tarda in natando sunt, & visu debilia; quare propter membrorum gravitatem non omne adeunt mare, neque sine pisciculo duce quoquam progrediuntur. Albo colore (seu *fusco*. vulgo erat: *parvus aspectu*) hic est, corpore oblongo, cauda tenui & angusta, qui anteit.

viamque monſtrat, unde dux nominatur. beluis marinis adeo gratus & amicus eſt, ut quo is velit, ſequantur, in eoque vitæ ſalutiſque ſpem omnem ſitam habeant. Hic parte caudæ extrema oculis admota ſingula illis oſtendit, ſive præda præſto ſit, ſive alicunde periculum inſtet, ſive propinqua vada & brevia vitanda ſint: hunc lubentes veluti temonem navis, aut filium ducentem parens oculis debilis, ſequuntur, per hunc audiunt, & vident, neque tantopere vaſtis cetis vires proſunt, quam aſtutia parvi piſciculi, qui generis ſanguiniſque cognatione, an amicitia adductus ea comitetur, incertum eſt. Quamobrem aſtutus piſcator primum eſcarum illecebra & hamo ducem capit; quo facto nullo labore monſtra comprehendit. neque enim duce orba amplius maris vias vident, non propinquum periculum ſentiunt, ſed tanquam naves gubernatore privatæ temere vagantur, ignara quonam fluctibus deferantur. Interdum etiam præ nimia oculorum caligine (*prægravi ſuperciliorum pondere obrutorum*, *ut ait Plinius*, *vel præ nimia carnium pinguedine & mole*, *ut Ælianus ex h. l. Omnes enim cetacei piſces oculos pro reliqua corporis mole exiguos habent*, *palpebris tectos*, *quas in hoc genere agnoſcunt* TYSON & ARTEDI.) ad ſcopulos & litora expulſa offendunt. Tum robuſti piſcatores ex beluis aliquam inſidiis attentare deliberant, ſed primo illius magnitudinem ponduſque conjecturis aſſequuntur. Nam ſi illius vertex & ſpina dorſi extra aquam paululum eminet, non obſcura ſignificatio eſt, beluam ingentem eſſe: quod ſi dorſum bene emineat extra ſummam aquam, non tanta eſt: nam minores, quia leviores ſunt, idcirco altius eminent. Piſcatores lineam ex frequentibus funiculis contortam faciunt, craſſitudine rudentis navis mediocris, longitudine, quæ ſufficere videatur. Huic addunt catenam ferream, quam hamo inſerunt, ne dentibus beluæ laceretur. Hamum magnum alternaque cuſpidum ſerie utrinque armatum, faciunt, quantus faucibus beluæ comprehendi commode poſſit, adeo validum, ut ne ſaxo quidem cedat. In media catena

orbes (*plumbei*) frequentes ſunt, qui furioſos beluæ motus cohibeant, ne ferrum perfringat contorquendo. cedunt enim illi in gyrum, unde fit, ut catena loco non maneat. Eſca eſt jecur aut ſcapula tauri. Multi autem ſunt piſcatorum ſocii & opiferi, qui in promtu habent ſpicula, fuſcinas falces (*enſes falcatos*), ſecures, & alia hujuſmodi fabrorum arte confecta inſtrumenta. Tum tacite remigantes, nutu ſiquid opus eſt, ſignificant, & ſummopere cavent, ne ullo ſonitu percepto belua in profundum refugiat. Ubi vero jam prope ſunt, eſcam e prora demiſſam ceto offerunt; hic ut eſcam videt, nulla mora interpoſita, effreni aviditate eam appetit, atque ſtatim ferro ejus guttur transfigitur, cujus dolore incitatus, catenam exedere & conficere conatur: quod ipſum poſtquam diu multumque conatus eſt, acerrimis doloribus affectus, in pelagi profundum demergitur. Tum omnem funem huic relaxant, quod nullis viribus humanis retrahi poſſet, & facile exagitata fera navem cum remigibus in profundum detraheret: ſimul & amplos utres venti plenos ex funibus belua mare ſubeunte appendunt. Illa vulneris dolore ſtimulata, utres contemnit, & reluctantes, & ſummam aquam ſemper appetentes, in altitudinem maris deprimit. Cum autem pervenit ad imam maris ſedem, defatigata quieſcit, ingentes fluctus anhelans. at enim quieſcere cupienti utres non permittunt, ſeſe in ſublime efferentes. Itaque contra hos renovat atque inſtaurat pugnam, & veluti animalia ſibi infeſta perſequitur ulciſcendi animo, & iterum ac ſæpius fruſtra utres detrahit. hi ſurſum verſus ſubvolant: illa vero graviter dolens, rurſus profundum petit: & modo alieno impulſu, modo ſua ſponte trahitur, & tantopere furit, & aquarum procellas anhelando commovet, ut exiſtimes ſub fluctibus Boream ſtabulari. Tum piſcatorum aliquis illico ad litus remigans, lineam ſaxo alicui alligat, & in mare redit. Tandem defeſſa, & viribus jam exhauſta belua, uter aliquis victoriæ nuncius effertur ſublimis: mox etiam ceteri, & cum iis cetus vel invitus attrahitur.

hitur. Mox piſcatores ſuis navigiis congregantur, & cohortatione mutua, tanquam in prælio, magnis animis, magno tumultu, feram aggrediuntur. Alii jaculis, alii tridentibus, alii ſecuribus, falcibus, aliiſque inſtrumentis armati cædunt utcunque renitentem flatuque cientem procellas: & vulneribus, quibus inflictis mare rubeſcit, putridam ſentinæ aquam infundunt, acrem & ignis inſtar mordacem. Expugnatam denique cum gaudio & cantu, veluti poſt prælium navale, ad litus trahunt atque ejiciunt, ubi illa necquicquam jam moribunda palpitat, pinnaſque motitat, & grave ſpirat, tandemque moritur. Atque hic ubi feram per litus totum jacentem vident, primum quidem accedere propius non audent, ſed jam mortuam etiamnum exhorrent; deinde vero ſumto animo circum congregati piſcatores cadaver crudivoræ beſtiæ contemplantur: hic triplicem dentium haſtarum inſtar exſertorum ſeries ſtupet; ille vulnera contrectat. alius ſpinam diris horrentem ſpiculis, caudamque & caput immenſum ventremque ſpatioſum miratur. Tumque aliquis terram quam naves lubentius habitans ita adſtantem affatur amicum: Amica nutrix, Terra, quæ me natum in ſinu tuo educaſti, tuo etiam in amplexu mori mihi contingat. Procul mihi mare ſit propitium. procul in terra Neptunum venerer. nunquam ego me, fragili ligno vectus, ventorum & maris objectus iræ, fluctibus credam. Scilicet non ſatis erat homini furentibus cum procellis ſemper decertare, animamque mari deſpondere; ſed etiam ejuſmodi lurcones manet, quorum in faucibus tumulum ſibi inveniat. Equidem exhorreo talium monſtrorum exitiique patrem. pontum ego procul e terra ſalutem, proculque mihi propitium habeam. Et hoc quidem modo cete grandia capiuntur: minorum vero ut facilior eſt captura, ſic inſtrumenta, ut par eſt, minora: hamus, inquam, eſca & linea. & pro utribus caprinis cucurbitæ aridæ adhibentur.

358. Lamnæ (*lamiæ*) vero catulos ut capiant, ſæpe

eis lorum, quo remus ſcalmo alligatur, ſolutum porrigunt, cui illi dentes infligunt, qui quoniam recurvi ſunt, impediti ceu vinculo retinentur, atque ita tridente percuſſi pereunt.

365. Inter cete inprimis canes voraces, contumelioſi ac impudentes ſunt, perpetuaque famis rabie concitantur. Itaque ſæpe piſces etiam in retibus & naſſis piſcatorum populantur ac devorant. atque interea quandoque dum ventri indulgent, hamo confixi cum reliquis piſcibus extrahuntur.

376. Phoca ſeu vitulus marinus adeo robuſto corio obducitur, ut neque hamo, neque fuſcina comprehendatur. At primum ut irretitus tenetur, piſcatores ſtatim magno ſtudio rete in litus expellunt atque ejiciunt. nam etſi variis & multiplicibus retibus illaqueatus eſt, ea tamen unguibus facile laceraret, & piſcibus ſimul captis adjumento ad exitum eſſet. Quamobrem magna celeritate ad terram ſubtrahunt, ubi & tridente & fortibus clavis contiſque caput percutiunt; difficulter enim, niſi temporibus capitis eliſis, interficitur.

392. Aliquando teſtudines importune piſcantibus obviæ, prædæ parandæ nocent, damnumque afferunt. Sed facile eſt audaci & intrepido viro eas vincere. Si quis enim ſe in mare immergens teſtudinem ſupinam in dorſum everterit, quantumvis connitatur, fatum vitare non poteſt, ſed in altum evecta, pedibusque palpitans, ferro percutitur, aut laqueo induta ad litus pertrahitur. Sæpe etiam in terram egreſſis ita ſolis vapore cortex ſiccatur, ut in mare redeuntes mergi nequeant, invitæque fluitent, opportunæ venantium prædæ.

416. Delphinum capere nefas & impium eſt: & quiſquis occiderit, is utpote impurus neque ad deos accedere ſupplex, neque aram attingere pie riteque

poteſt, & ſuos quoque contubernales polluit. nec minus infeſtus eſt diis, quam homicida aliquis. Senſum enim & ingenium hominis habent, quare etiam amore prolem ſuam proſequuntur & amice inter ſe vivunt. Jam vero in Eubœa maris Ægæi inſula piſcandi ſocietatem cum hominibus ineunt. cum enim noctu ad laborem pergunt, ſuſpenſa de prora aenea laterna, cujus ſplendore piſces terreantur, delphini auxilio accurrunt, & piſces metu luminis obſtupefactos fugienteſque undique veluti canes venatorii inſultantes in litus compellunt, ubi tridente facile percutiuntur: alii in anguſtias a delphinis compulſi metuque lucis per mare trepidantes capiuntur. Finito labore, delphini accedunt, prædæque partem in operæ ſuæ mercedem depoſcunt, qua negata piſcatores non amplius eos capturæ adjutores habebunt.

448. Narratur etiam Arionem Lesbium citharœdum delphini tergo ſuſceptum latronum inſidias ſubterfugiſſe, ſalvumque ad Tænarum Laconicæ regionis promontorium appuliſſe. Nec delphini in puerum Libycum amor ignoratur, quocum pecora ad litus paſcente ludere, adeoque ſilveſtria paſcua quam mare habitare malebat. Noſtra denique memoria delphinus inſulam (*Pordoſelenem*), veluti civis, habitabat, pueri cujuſdam amore ductus, cum quo educatus fuerat, nec unquam portu decedebat. Igitur cum uterque grandior factus eſſet, mirum quam amanter inter ſe invicem ludebant; quamobrem multi hominum cœtus quotidie in litus novitate amicitiæ adducti confluebant. Puer conſcenſa cymba ante portum navigabat, & nomine, quod a prima infantia impoſitum ei fuerat, ſocium appellabat: ille pueri voce audita tanquam ſagitta advolans, cauda adblandiebatur, capiteque ſublato eum amplexari cupiebat. Quod ſi puer ſe in mare dejeciſſet, juxta eum natabat, atque arcte, quocunque duceret, ſequebatur. Hunc ad litora accedens tergo ſuſcipiebat, & ſeu in altum mare pergere, ſive temere per portum vagari juberet, lubenti

animo obſequebatur. Nec ſolum puerum geſtabat, ſed quemcunque alium ille voluiſſet, tergo ſuſtinere non detrectabat. Quum vero puer obiiſſet, primum ille mœrenti ſimilis ſocium per litora quærebat: appellatus non exaudiebat, nec cibum amplius accipere dignabatur. tandem e conſpectu hominum prorſus evanuit, non vana ſuſpicione, pueri deſiderio eum exſtinctum fuiſſe.

519. Thraces tamen, & qui circa Byzantium habitant, barbari & immanes, delphinos capere audent, nulla amoris, quo homines proſequuntur, ratione habita. Tridentem ſive jaculum triſulcum parant, longiſſimo funi annexum piſcatores, & matrem alicubi cum geminis catulis oberrantem obſervant, eiſque adnavigant. Delphini ſine metu ullave ſuſpicione loco manent, donec alter ex catulis jaculo feriatur. percuſſum piſcatores non attrahunt, neque enim poſſent: ſed funem laxant, & remigando celeriter ſequuntur, donec ille tandem viribus exhauſtus in ſummam effertur aquam. Illum ubique miſera & mœſta ſequitur mater, nec uſquam deſerit: alterum interim adhuc incolumem a ſe propellere, & ut fuga ſibi conſulat hortari videtur. Saucio vero adeo adhæret, ut nullo modo abſterreri, ne ictibus quidem, aut divelli ab eo queat. itaque ſimul cum filio nec invita capitur & occiditur.

589. Oſtracodermorum univerſo generi; quod mare perreptat, contingere ajunt, ut cum luna pariter creſcant, pariterque decreſcant. Hæc piſcatores mare ſubeuntes partim manibus ex arena legunt, partim ſcopulis firmiter inhærentia vi abſtrahunt. alia a fluctibus in lacunas effoſſæ arenæ expulſa capiuntur.

598. Purpura oſtreorum maxime guloſa eſt. Modus vero, quo capitur, is eſt. Parvas naſſas denſas contextu, calathis ſimiles, e viminibus nectunt piſcatores purpurarii, intus in media naſſa ſtrombi cum

chamis ponuntur ad eam alliciendam. Purpura efcæ cupiditate linguam, quam prælongam, tenuemque & acutam habet, per vimina inferit, efcamque exfugit; quare lingua intumefcente, & macularum anguftiis inhærente capitur, ut flore fuo vellera tingat.

612. Operofius nihil eft nec miferabilius certamine, quod urinatores ineunt, cum fpongias amputant. Primum quidem cibo potuque modico & levi fe præparant, ne corpore pleno refpiratio eis minus libera fit; & fomno non conveniente pifcatoribus (i. e. *longiore & nocturno*) corpora demulcent. Prius vero quam opus aggrediuntur difficile, vota diis marinis faciunt, ne in cetos aut aliam noxam incurrant. ubi deinde callichthyn (*anthiam Ariftoteles vocat*) confpexerint, confirmato animo lætique operi fe accingunt. nulla enim belua, nec aliud noxium animal in mari illic reperitur, ubi hic pifcis fuerit: quamobrem & facrum cognominarunt, quod purum & innoxium circa eum mare fit. Urinator fune oblongo fupra coxas cinctus, plumbum altera manu, altera falcem gerit. oleum ore tenet. Obfervat de prora mare, & ubi fociorum vocibus animatus in fluctus defiliit, plumbi pondere in vadum detractus oleum exfpuit, ut aqua illuftretur, ficut nox lumine accenfo. Spongiæ extremis faxis veluti affixæ inhærent. Spiritum (*odoratum*) etiam aliquem, ceu reliqua (*oftrea*, *conchylia*,) quæ ad fcopulos nafcuntur, habere creduntur. Quare pifcator celeriter vibrata falce, tanquam meffor, eas a faxo refecat, atque abjecta omni cunctatione fune tracto focios admonet, ut ex ima maris fede celeriter fubtrahatur. nam fanies a fpongiis cæfis manans, non modo tetrum odorem redolet, fed ad nares adhærefcens, fæpe eum fuffocat. Extractum fane a fociis qui viderit, miferetur, metu & labore fractum. Eft quando infeftantibus cetis vel femilacerum vel prorfus non extrahunt.

Hæc habui, divine Imperator, de marino piſcationis opere dicere; tibi vero ſalvæ incolumeſque levibus auris per mare decurrant naves; tibique ſemper piſcibus abundet mare, & terræ inconcuſſa ſervet fundamenta Neptunus.

EUTECNII SOPHISTÆ PARAPHRASIS OPPIANI VEL POTIUS DIONYSII LIBRORUM DE AUCUPIO.

INTERPRETE
CONRADO GESNERO.

LIBER PRIMUS.

Aquilæ multum reliquis avibus præſtant, adeo ut Jovis ſceptro juxta fulmina inſidere perhibeantur. Aërem volatu ſuperant & ſublimius ad ipſum ætherem evadunt; viſu acerrimo valent, ut quamvis parva animantia per terram reptantia, aut inter frutices latitantia, proſpiciant, cum fames eos exſtimulat. Delectantur agnina, hinnulorum & leporum pulpis. cadaver nullum attingunt, niſi forte ab ipſis relicti animalis. Teſtudines pro medicamento vorant. quod ad potum, ſanguis animalium quæ ceperint, eis ſufficit, aquam vero non guſtant. Montium vertices editos & conſpicuos incolunt, ſive cum a venatu ad quietem ſe recipiunt, ſive ſoboli nidos parant: & raro ſane ad campos rupibus relictis deſcendunt. ſed ut plurimum e ſpeculis ſuis cœlum proſpectant. Cum parturiunt, lapidem nidis imponunt, ut tempeſtive pariant, neque per vim pulſo fœtu immaturo abortiant. Non conſtat autem de hoc lapide: ſunt qui de montibus Caucaſiis, alii ab Oceani litore peti tradunt, colore candidiſſimo, ſpiritu gravidum, qui etiam ex agitatione ſonum edat, ita potentem, ut aquæ bullientis in lebete fervorem extinguat Feminæ prægnanti alligatus, abortum amolitur. Maxime curant aquilæ, ut generoſos fœtus alant; quare pullos volatu adverſus ſolem probant, & nimio ſplendori cedentem, aut oculis conniventem pro ſpurio rejiciunt nidoque pellunt.

II. Harpæ conſpectui raro ſe offerunt, rupium aſperrimarum incolæ. Nidos enim pullis ſtruunt in altis montium hiatibus; præcipitiis, ut reliquæ volucres truncis ac ramis, inſidunt. Pullos amore miro proſequuntur, adeo, ut ſi quis ruſticus pullum harpæ latenter ſuffuratus fuerit, illa nidum deinceps cibo neglecto non relinquat, & locum omnem gemitu

plorantis inſtar mulieris impleat, & lacrymarum defluxu genas madefaciat. Veſtiuntur autem eis maxillæ & mentum tam frequentibus plumis, ut barbæ quandam ſpeciem ad collum demiſſam repreſentent, & hæc eis inter omnes aves nota peculiaris eſt. Lapidibus veſcuntur, & pridem mortuorum animalium oſſibus. Quod ſi deglutire poſſint, avide quod obtigerit ingerunt; majora vero unguibus apprehenſa in ſublime volantes per ſaxa dejiciunt toties, donec frangantur, edendoque ſint. Morbos hedera nigra ſanant, aut præveniunt.

III. Vultures cadaverum fœtore gaudent, & tantopere averſantur unguenta, ut ne armenta quidem mortua, quorum carnes unguento illita fuerint, attingant.

IV. Accipitres quidam adeo ignavi & ad volandum pigri ſunt, ut ab aliis nutriri malint, & ſero tandem venatum profecti ranas tantum aggrediantur. Alii alaudas & hirundines infeſtant; quamobrem cognatos Tereo eos dixeris. Oculorum hebetudini præ ceteris avibus ita obnoxii ſunt, ut etiam curationem hujus ægritudinis in promtu habeant, lactucæ ſcilicet agreſtis, quam medicinæ gratia reſcindunt, liquorem lacteum.

V. Impudentiſſimi omnium milvi ſunt, qui etiam ad hominum uſque manus provolant. Juſtas igitur pœnas luunt, cum certo anni tempore magnum in pedibus dolorum patiuntur. Punicæ malo nunquam eos inſidere ferunt, & ne aſpectum quidem ejus ſuſtinere. Fertur autem, ſi credere dignum eſt, virum quendam amiſſa uxore, ex qua filiam nomine Siden ſuſceperat, libidinis affectu in filiam exarſiſſe. Illam vero ne a parente contaminaretur, ſuper materno tumulo ſeſe jugulaſſe, poſtea vero Diis hunc caſum miſeratis, terram de ſanguine arborem produxiſſe, & patrem mutatum in milvum calamitatis ſuæ monumenta refugere, nec inſidere huic arbori.

VI. Memnones aves genus a nigerrimis Æthiopibus ducunt; ſed Æthiopia relicta, ut quæ nimio calore fœturam impediat, ne nidos quidem in ea ſtruunt, (ſol enim ſtatim ova omnia combureret) & Aquilonem verſus ac Thraciam feruntur. Cum autem ad Helleſpontum & Trojam pervenerunt, ſuper Memnonis ſepulcro inter ſe tanta prælia miſcent, ut ſtrepitus alarum ſcuta reſonantia repræſentet. deinde cum deſitum eſt pugnari, circa fluvium Æſepum ſe lavant, & in arena ſe volutantes pulvere ſparguntur, ac ſuper Memnonis ſepulcro alas ad ſolem ſiccant, collectumque pennis pulverem monumento inſpergunt, vel hoc argumento, ni fallor, ex humana in avium formam ſe tranſiiſſe, & neque regium honorem, neque belli meditationem a ſe negligi declarantes.

VII. Corvi ſoli pullis ſuis potum non miniſtrant, gutture eis ſtatim a coitu dehiſcente, quod veteris cujuſdam peccati culpa eis accidere fama eſt. Nam cum Coronis in Tricca Æſculapium pareret, Corax aquari juſſus re neglecta alicubi ſe oblectabat; quamobrem iratus Apollo convertit eum in avem atram, & abſque potu roſtrum ei excreſcere fecit, quæ res pullis eſt moleſtiſſima. Etiam hoc in eis inſolens, quod corvi mares non coëunt cum feminis, priuſquam cantu quodam ceu nuptiali & hymenæo eas demulſerint; hæ vero mares ita conciliatæ admittunt.

VIII. Cornicum pulli ovis non ad caput ruptis, ut ceterarum avium, ſed retrorſum, pedibus primum prolatis, excluduntur.

IX. Perdices mirifice cervos amant & paſci cum eis geſtiunt, nec uſquam diſcedere volunt, ſed comitantur & una currunt, & dorſis inſidentes pilos eorum vellicant, qua re etiam facile capiuntur ab aucupe, qui cervi imaginem eis oſtenderit. Depugnant inter ſe propter venerem, ad quam tempore veris præcipue moventur, & cum gregatim per nemora paſcenti-

bus eis femina ſe offert, diſſidium pugnamque cient; cedit autem femina victori. Ille protinus tanquam præclarus aliquis bellator, auro aut puella aut alio honorario munere donatus, exclamat. Ova feminis incubare non permittunt, eaque ob novum veneris deſiderium ſuffurantur, quanquam & ipſæ matres nonnunquam præ libidine negligant. In univerſum autem doloſæ ſunt adeo, ut pulli quoque accedentem aucupem decipere calleant, frondibus aut ramis aut alia materia ſe occultantes: qui dolus etiam polyporum eſt, proximæ cujuſque petræ colorem ſimulantium.

X. Perdices non tam cervos amant, ac Ægithi aſinos oderunt, quorum pullos nidulo ſpinetis affixo hærentes accedens aſinus deturbat, rudendoque ova ægithi per abortum abigit.

XI. Cuculus primus avium verni temporis nuncius eſt. Nidum non facit ipſe, aliarum vero avium devoratis ovis, & ſuis ſuppoſitis diſcedit. Foventur ea per alienam matrem, donec excluſis pullis fraus detegatur, qua cognita eos relinquit, & alium nidum ſtruit, & ita demum cuculus accedens pullos nutricatur.

XII. Picus martius ſingulare a natura beneficium habet. Si quis lapide aut ligno immiſſo ei foramen nidi obſtruxerit, ille herbam ſibi cognitam affert, eoque orificio oppoſito nidulum aperit omneſque veſpas (*obſtacula*) removet. Hanc herbam qui norit, nullo negotio januarum etiam ſeras reſolvet.

XIII. Noctuæ oves infeſtant & oderunt. Cum formicas a ſuis pullis abigere cupiunt, veſpertilionis cor in nido habent, tanquam formicis ſua etiam latibula deſerentibus, ſi quis cor veſpertilionis impoſuerit.

XIV. Icterus avis quædam a colore nominatur, quam ſi quis hujus nominis morbo detentus inſpexerit, mox integre a morbo liberabitur.

XV. Picæ in vocis imitatione ſingularem naturam, & quam diverſa animalia repræſentet, quis facile dixerit? Ego aliquando garrientem picam audiens hœdi vocem arbitrabar, qui a matre ſeparatus juxta arborem eam requireret, cui pica clamans inſidebat. Et iterum edito mugitu vitulum referebat; deinde ovis inſtar balabat; poſtremo fiſtulam ſive ſibilum paſtoris imitabatur, quo ille poſt paſcua oves ad potum ducit. Vix vero tandem pica per ramos ſaliente conſpecta, miratus ſum tanta cum in ceteris rebus tum in avibus divinæ largitatis dona ſplendere.

XVI. Pſittacos non in ligneis ſed ferreis caveis ſervare oportet; eos natura voces etiam humanas imitari docuit.

XVII. Dedit & luſciniis natura miram concentus ſuavitatem. Hæ pullos ſuos ad cantum potius quam (alimentis) temere educant: & quorum putaverint eſſe genuinos cantus, illos omni diligentia curant, mutos autem occidunt, tanquam indignam Atticis luſciniis ſobolem. Quin etiam libertatis amorem tantum pullis ſuis inſtillant, ut ſi capiantur, cantum omnino recuſent & elingues fiant.

XVIII. Hirundines hominibus maxime familiares & contubernales ſunt. In aves mutatæ ſunt, cum vir adhuc eſſet Thracius ille Tereus; poſtquam vero & illum mutatum viderunt in avem, relicto omni avium conſortio ad hominum domicilia confugerunt. Quin etiam neque Boream, neque ventorum qui e Thracia ſpirant flatus amant, & nidos inde averſos collocant. Pullos ſuos hoc ordine paſcunt, ut illi, qui cibo accepto locum mutaverit, nihil amplius largiantur, donec ad priſtinum ſuum locum redierit. Si quis earum pullos excæcaverit, hirundinariæ herbæ roſtro demorſæ liquorem oculis infundunt & noxam cæcitatis amoliuntur.

XIX. Voraciſſima avis eſt Seleucis, & agricolis maxime exoptata, cum fruges locuſtis infeſtantur. Has enim partim devorant, partim vel umbra ſua enecant. Ingeſtas nullo negotio per alvum excernunt. Adventum ſane ipſarum peregrinorum militum ſubſidio recte comparaverit aliquis. niſi tamen gratitudinis aliquod ſpecimen in ipſas mutuo referatur, conſervatas a ſe fruges populantur. Jam ſi quis mentis parum compos ſeleucidem interfecerit, reliquæ ad defendendas a locuſtarum injuria fruges in regionem non revertuntur.

XX. Jynges a mulieribus ad veneficia quæruntur. Cibum vero hoc modo capiunt. Linguas prælongas, ut piſcatores lineas extendunt, qua formicæ tranſeunt. Accelerant illæ tanquam ad eſcam, & ubi jam plures inſederint, paulatim jynges lingua retracta captas devorant.

XXI. Turtures præ ceteris avibus caſtæ ſunt & pudicæ. Oſcula, antequam procreandæ ſoboli indulgeant, permiſcent, idque inter eas, quæ provectiores ætate ſunt, perpetuum eſt: juniores non raro abſque oſculis id faciunt. Quodſi mas deſit, feminæ præter communem avium legem ſe invicem conſcendunt, & ova, ſed infæcunda progenerant.

XXII. Novimus altiles gallinas ſine maris opera, mulierum tantum manibus confotas, ova peperiſſe. Facilius pariunt, ſi feſtucam e terra ore apprehenſam dorſo impoſuerint. Galli præ omnibus avibus pugnaces & libidinoſi ſunt. Luce inprimis gaudent, diemque quaſi ſolis præſentia læti annunciant. Partus conjugum levare & dolores participatione ſolari videntur, dum placida & exili voce eis accinunt.

XXIII. Merulæ prius quam reliquæ aves ante exactam hiemem fœtificant. Myrtis, lauris & cupreſſo conſitis nemoribus gaudet, & læta populo, picea, pinuque frondoſa, denique hedera ſe oblectant. Duo

earum genera ſunt, quarum alterum undequaque nigrum (fuſcum,) alterum roſtro cereo, idemque magis canorum.

XXIV. Pavo ſuam ipſe miratur pulchritudinem; & ſi quis eum formoſum appellaverit, mox floridas auricomasque pennas, expandit & veluti pratum floribus refertum erigens oſtentat & oculis ipſe luſtrans in orbem circumducit. Adeo cauda ei tanquam ſtellata nitet, ac ſi quis eum laudaverit de pulchritudine, ambitioſius ſe geret: ſi vero reprehenderit, cauda recondita quaſi calumniatorem odio ſibi eſſe teſtabitur. Pavo quondam Argus erat, qui converſam Jo in vaccam Junonis ira, cuſtodiebat, a Mercurio demum interfectus: ex cujus cadavere tellus avem protulit, in qua etiamnum ſigna centum, quos habuit, oculorum apparent.

XXV. Porphyrio, cui a colore nomen, roſtrum habet rubicundum, & in capite veluti criſtam, qualem faciunt & geſtant ſagittiferi Perſæ, par magnitudine gallinis altilibus, ſed crura ei longiora. In hominum conſpectu nunquam conjugi ſuæ miſcetur: natura enim adeo caſtus eſt, ut ne maritum quidem uxori concumbentem ſuſtineat, & ſi adulterium deprehenderit, nimio dolore contabeſcat.

XXVI. Coturnices paſcuis prioribus relictis gregatim volitant, & maris ſpatium volatu non intermiſſo ceu avium celerrimæ ſuperant, tam timidæ interim, ut maris aſpectum exhorreant, & oculis conniveant, unde aliquando velis illiſæ navium a nautis capiuntur. Ut autem intelligant, an ſuperatum jam ipſis mare ſit necne, ſingulæ ternos ore lapillos ferunt, quorum ſingulos per intervalla demittunt, & diligenter obſervant, utrum in mare lapillus quisque deciderit, ulteriuſque volandum ſit, an in terram, & tempus jam adſit quieſcendi.

XXVII. Avium multa genera locum ita mutant, ut certum ſit unde & quo ſe recipiant; ciconiæ vero unde veniant, quo revertantur non ſatis conſtat. Quidam ex Lycia volare ajunt, alii ex Æthiopia, quo loco inchoata Nili exundatione fœcundatur Ægyptus. Mirabilis omnino & ſolertis ingenii ſunt, ſive injuria cavenda, ſive gratitudinis edendum aliquod ſignum fuerit. Nam & hoc accidiſſe ferunt. Cum quidam ciconiæ crus lapide confregiſſet, eaque in nidum transverſa, ut poterat, ſe reciperet, a mulieribus, quæ claudicantem viderant, reſtituta eſt, & cum ceteris avolavit. Sequentis deinde anni vere, cum rediiſſet ad eundem locum, agnoſcebatur autem ex claudicationis ſigno, & mulieres conſpectu, ceu quæ libenter apud ipſas diverteret, exhilaraſſet, mox e roſtro oblongo egregiam & pretioſam gemmam ad pedes mulierum evomuit, quod quidem illæ gratitudinis ergo fieri intellexerunt. In Italia, ut fertur, cum ſerpens quidam ad nidum prorepens ciconiarum pullos devoraſſet, & alteram ſequentis anni fœturam ſimiliter perdidiſſet, ciconiæ tertio demum anno reverſæ, novam quandam avem & prius non viſam, quæ brevior quidem ciconiis erat, ſed roſtrum magnum & acutum enſis inſtar e capite exerebat, ſecum adduxere, indicata nimirum ei fœtus calamitate ſui, ſive pollicitationibus ullis, ſive verbis, ut opem ferret, incitatam. Nam utrum aves & animantes alii ſuum inter ſe colloquium nobis ignotum miſceant, in dubium vocari poteſt. Avis hæc nondum abſoluto ciconiarum fœtu, ad paſcua eas ſequebatur; pullis vero jam excluſis, cum parentes ad comparandum pullis avique cuſtodi victum longius avolarent, ipſa nidum non deſeruit, ut ſerpenti obſiſteret. Serpens igitur paulo poſt progreſſus e latibulo pullos aggreditur, & licet ab ave cuſtode roſtro impeteretur, non ſtatim receſſit, ſed erectus corpore caudæque innitens ſe opponebat, & ſecundo jam ictus, ſpiris involvere cuſtodem fruſtra moliebatur, utcunque plurimis ſe flexibus inſinuaret. nam facile evadebat avis in ſublime ſe recipiens. Sic dum

dum ille perdere, hæc servare pullos annituntur, plurimis tandem ille vulneribus confossus jacuit, at non impune. Avem enim in conflictu dentibus venenatis adeo læsit, ut omnes ei pennæ defluerent. Cum vero revertendi tempus appetiisset, ac reliquæ ciconiæ jam avolassent, parentes cum pullis servatis, ut beneficii memores se declararent, tantisper mansere, donec novis ei pennis renatis simul avolarent.

XXVIII. Phœnici apud Indos, ut perhibent, longissima & secura vita contigit, cum nullis hominum insidiis petatur, non sagittis, non lapidibus, non calamis, non denique laqueis. Mors ei initium vitæ. Nam ubi jam per ætatem ad volatum debiliorem se aut aciem oculorum obtusam senserit, collectis in excelsa rupe cremiis & festucis rogum sibi mortalem, vitalem autem novæ proli nidum construit, qui a solaribus radiis, insidente ave, incensus conflagrat. Sic illa consumta, altera nova Phœnix e cinere surgit, & pro more patris iisdem in locis vitam degit. Res mira sine genitore, sine genetrice, solo splendore Phœbeo avem hanc procreari.

LIBER SECUNDUS.

Dicendum etiam de avibus, quas amphibias vocant, quæ mari gaudent, litoribusque immorantur, atque in oris maritimis nidos construunt. Plura earum sunt genera, eaque varia. Neque enim mare pauciores quam tellus aves alit; at natura non eadem aquaticis, quæ terrestribus est. His enim corpus rarioribus tegitur pennis, quibus celerius volent; aquaticæ vero plumas crebriores & spissiores, quæ non temere madefiant, habent, adeo ut siccis eis usquequaque volare liceat. Meatus rostri diductiores quoque habent, quo piscem arreptum nullo negotio

in ventrem demittant. Palmipedes ſunt, adeoque pedibus remorum inſtar in aquis utuntur. Hæc quidem univerſis communia ſunt. Robore vero inter reliquas aquaticas aves aquila marina præſtantiſſima eſt; ſpecie quidem terreſtribus non diſſimilis, ſed e mari victitat, & piſcium præda, illorum maxime, qui ſublimius & in ſuperficie aquæ natant, ita ut corporis ipſorum pars aliqua ſub conſpectum veniat. At non perpetuus ei ſucceſſus eſt. Interdum enim cum in majores piſces aduncos ungium mucrones infixere, nec in altum levare poſſunt, pondere victi una cum piſcibus peſſum eunt, & perduntur magis quam perdant, ad imum pelagi fundum tracti, quo piſces urgente dolore ſe recipiunt. Hos ajunt ſpurium eſſe fœtum terreſtrium aquilarum, ideoque a paternis nidis repelli, deinde per alios quoſdam alites educatos, neglecta terra maritimum victum amplecti. quamobrem conſpectus ipſorum exoptatus bonique indicii (nimirum copiæ piſcium) apud piſcatores habetur.

II. Cataractes avis inſtar lari minoris eſt, robuſtior & colore candido, accipitri palumbario ſimilis. Ubi enim piſces aliquot natantes viderit, perſpicaciſſimus autem eſt vel ad fundum uſque maris, altius volat, & pennis omnibus contractis, in mare tanquam delapſus per medium aëris intervallum quovis telo celerius fertur, & ad paſſus ſpatium immergitur, donec comprehenſum piſcem extraxerit, quem mox evolans palpitantem adhuc devorat. Scopuloſis litoribus & petris ſupra aquam eminentibus inſidet; in potu marina aqua, non ut ceteræ aves fluviatili aut fontana utitur. Fucum aut algam ovis ſuper petram inſternunt, nec aliter fovent, ſed ventis ſemper expoſita relinquunt. Præterea ſic etiam tractant ova ſua. Mas illa, unde marem procreandum conjicit, femina, unde feminam, in ſublime ferunt unguibus comprehenſa, inde mittunt in pelagus, atque hoc ſubinde repetunt per dies aliquot. Hoc motu concalefactis ovis pulli excluduntur. Pulli mox ut lucem aſpexerint,

nulla in nidis mora parentes volatu ſequi contendunt, a parentibus autem ſuſcepti in mare demittuntur & rurſus illico extrahuntur, ut ſic facilius auxilio parentum hoc genus exercitii ipſis reddatur. Itaque non inepte comparaveris eos filiis agricolæ alicujus, gravem annis patrem ſequentibus, quorum alter impoſito bûbus aratro terram proſcindit, præit alter, & ſulcis ſemina committit; operantibus pater docens ſimul & gaudens aſſiſtit. Teneri adhuc piſciculos tantum captant; adultiores deinde majores invadunt. Mors illis gravior, quam ulli ambiguæ vitæ avium contingit. Acies enim oculorum ſenio confectis obtuſa in cauſa eſt, ut in mare ſe præcipites ferri ad piſcium prædam arbitrantes, ſcopulis ac præcipitiis illidantur & pereant.

III. Sunt etiam ex amphibiis avibus trochili dicti. Hi per litora diſcurrunt tanta ſæpius celeritate, ut curſus eorum volatu etiam pernicior ſit; atque hinc nomen eis apud græcos merito impoſitum. Piſces magnos non aggrediuntur, cancellis, & ſi quæ fluctibus ad litora propelluntur, contenti. Mares ſeorſim a feminis, feminæ a maribus paſcuntur. Ineunte vere priores feminæ ſolicitant mares ad coitum. ſequuntur enim & prope eos peculiari quodam cantu ſtrident, quo vix tandem allecti mares accedunt. Mox iterum fœtu procreato ſeparantur, & ad ſua ſexus uterque paſcua ſeorſim revertitur. Tunc mares omnem fœturæ & veneris curam relinquunt, feminis labor ſolis incumbit, eumque illæ inter ſe partiuntur. Jam aliæ ova in nidis fovent, aliæ foventibus cibum congerunt, & ſic alternis ova ſua plumis concalefacere pergunt. Pullos jam adultos ad litus producunt, ubi mares verſari ſolent; ibi femellæ etiam ex pullis cum ſexu ſuo remanent, maſculi vero ſeparantur. Sic oves inter paſcendum mixtæ a paſtoribus ſecernuntur.

IV. Lari hominum amantiſſimi ſunt, & prope eos tanquam maxime familiares verſantur, ac ubi viderint

piſcatores extrahere ſua retia, ceu prædæ participes adjungunt ſe naviculis, & clamore partem aliquam ſibi poſtulant. Illi piſces aliquot projiciunt, quos lari ſtatim vorant, & ſi qui alii forte ſagenas ſubterfugerint, promte excipiunt. Vulgo celebratur opinio laros olim homines fuiſſe, qui primi venationem & prædam marinam exercuerint. deinde, ſic volentibus diis, in aves mutatos, juxta urbes & portus volitantes veteris etiamnum artis meminiſſe. Plura autem eorum ſunt genera. Albi ſunt quidam & minoribus columbis ſimiles. His alii majores & robuſtiores ſunt, ac pennis denſius veſtiti. His rurſus tertium genus majus eſt, albis itidem pennis, extremis tantum unguibus & collo nigricans, iiſque ceteri omnes lari de paſcuis & ſede tanquam regibus concedunt. Seneſcentibus pennas cœruleus color inficit. Fœtificant in petris, præcipue a quibus potabilis aqua manat, ut fœtus eorum victu quidem marino, aqua vero (in potu) dulci utantur, donec adulti nidos relinquant, quo tempore jam cibo ſimul ac potu ex mari utuntur. Quod ad natandi velocitatem, vix avis ulla laro contenderit.

V. Mergi inſatiabiles ſunt & maxime voraces. Piſces ingeſtos mox alvo reddunt, atque etiam vivos nonnunquam. Soli inter amphibias aves volitando piſcantur ita, ut ſimul utrumque faciant. Congros, anguillas & alios lubricos læveſque piſces deglutiunt. Urinantur & ſub aqua manent diutiſſime. Alios quoque piſces delphinorum & canicularum inſtar perſequuntur. Non in pelago ſolum, ſed paludibus etiam verſantur, tum maxime cum vis aliqua ventorum mare infeſtat; tunc enim immorari in eo non ſolent. Has in avium genere ſolas vocem emittere aut percipere negant.

VI. Pelecini, non minus quam lari (*mergi*) voraces, non toto tamen corpore merguntur, ſed ut ſolent qui ſe in caput præcipites volvunt; colla, quibus

ulnæ proceritas eſt, ſubinde demittunt, dorſis interim ſupra mare prominentibus. Piſcem obvium quemque ampliſſimis faucibus exceptum devorant. Sinus quidam ante pectus dependet, in quem cibum omnem tuburcinantes aliquantiſper recondunt, & ne tethyis quidem nec duriſſimis mitulis abſtinent, ſed una cum teſtis primum quod ſe obtulerit deglutiunt; deinde mortua in os revocant, & rejectis teſtis pulpam vorant. Nam quæ dum viverent, occluſæ erant conchæ, vita ſpoliatæ aperiuntur & dehiſcunt.

VII. Aves, quæ ſuavius quam alcyones cantillent, nemo ullus dixerit, nulla quoque diis marinis dilectior, quippe qui tranquillitatem maris fluctibus & ventis omnibus compoſitis ſub partus tempora eis conceſſerint. Pariunt ſeptem ordine diebus, & educant fœtum. Fertur autem beneficium hoc Nereidas in eas contuliſſe propter inſignem in maritum Ceyca pietatem, quem fluctibus maris abſumptum cum incontinenter lugeret, in avem mutata fuit, nec etiamnum calamitatis ſuæ obliviſcitur. Mare adeo amant, ut prope fluctus nidificent, pectus aquis aſpergant, caudam in terra ſicca imponant. Nidos ut ſibi ſtruant alcyones, non ut ceteræ aves feſtucas e terra colligunt, ſed marinas aliquot herbas, quales ſunt fuci, algæ, ampelides (*uvæ marinæ*), boſtryches, (*capilli marini*) otacides, & aliæ. A maritorum obitu multo tempore lugent & ſe diſperdunt. deſituræ canere, ceyx, ceyx, aliquoties repetunt, atque ita ceſſant. Porro ceycis vocem nunquam vel mihi vel aliis audiendam optarim; curas enim & mortes & infortunia ſignificat; quamobrem Jupiter eas noctu paſci voluit, & locis circa ſtagna fluvioſque maxime deſertis, ne quid hominibus moleſtæ forent.

VIII. Ardeæ hominibus chariſſimæ ſunt, & æſtatis hiemiſque tempus præſagiunt, capita ſcilicet pectori imponunt, eoque maxime inclinant, unde concitatiſſimus ventus expectari debet. Nauta nunquam oc-

ciderit ardeam. nam quod accipitres in terra venatoribus, hoc in mari piſcatoribus ardeæ ſignificare creduntur. Ab ardeis victum ex aquis primum inventum ajunt, reliquas ab eis didiciſſe, cum victus unus initio omnibus eſſet avibus; deinde cum gloriarentur hoc invento, & ne ipſum quidem Neptunum natando cum eis contendere poſſe jactarent, hanc artem irato deo amiſiſſe; quod etiam Thamyridi ſuperbo cantori ex Muſis contigiſſe ajunt. Hinc adeo reliquæ omnes aves captandis piſcibus merguntur in aquam; ardeæ natandi facultatis expertes in litore ſtantes venantur. Piſces captant induſtrie ſane & doloſe; nempe ſolis radios ita excipiunt, ne piſces viſa ipſarum umbra refugiant. Genera ardearum infinita ſunt. Aliæ enim breves & albæ ſunt; quædam majores, colore vario, aliæ mediocres. Sunt quibus a capite ceu criſta quædam nutet, aliæ criſtatæ non ſunt. Licet omnes ex mari vivant, in terra tamen nidificant.

IX. Imantopodes aves nomen a crurum tenuitate habent; hoc novum in eis, quod, maxilla inferiore fixa, ſuperior ſolum ipſis moveatur.

X. Cepphus avis a levitate nomen tulit apud piſcatores. Currit enim per ſummam aquam, & proſperum piſcatoribus ſucceſſum promittit; verſari enim his in locis gaudent, in quibus meliores piſcium greges fuerint; thunnos maxime comitantur, quod ab iis piſciculorum, quos dentibus ſuis diſcerpunt, carunculæ aliquot in aquis relinquuntur, quas cepphi ſtatim ingurgitant. Sequuntur etiam delphinos, & piſcium ab illis occiſorum ſanguine paſcuntur. ſed maris quoque ſpumam ingerunt. Nunquam ſane otioſos aut dormientes cepphos terra marive aliquis facile deprehenderit, ſemper enim venantur aut volitant. Ad tonitrua adeo timidi ſunt, ut eorum ſonitu exaudito ex aëre in mare decidant. Generatio quidem eorum ex marine an ex aëre ſit, non conſtat.

Nam terra etiam, cum tonuerit, fructus quosdam (*fungos &c.*) facile emittit.

XI. Elaphis pennas in dorso omnes cervinæ pelli colore similes habet, (unde etiam nomen apud græcos, quasi tu latine *cerviam* aut *cervariam* dixeris.) Pascitur autem hæc in aquis sicut jynges in terra. Linguam nempe longissimam lineæ aut funiculi instar in aquam procul extendit, & sensim ad fauces deceptum aliquem piscem, qui ad conspectam adnataverit linguam, allicit. Ad hujus imitationem nimirum piscatores olim ad longam arundinem ex pilis equinis lineam suspenderunt.

XII. Colymbi semper natant, & ne somni quidem aut cibi gratia in continentem exeunt, ne noctu quidem, neque tempestatis metu aut frigoris, sed solo partus tempore. Ventis adversi natant, ne illorum vi aliquando inviti in terram extrudantur.

XIII. Quod Thraces etiam ac Dytini faciunt.

XIV. Cirrhis dignam crimine pœnam luit, quod Minois amore adducta purpureum patris capillum abſciderit, patriamque Minoi prodiderit. Ille vero victoria potitus, & proditionem detestatus, ad navigium ipsam religavit, ac fluctibus permisit; atque ita in avem mutata ab omnibus avibus odio nunc habetur, & si aquila marina ipsam oberrantam viderit, mox per insidias eam adoritur & perdit.

XV. Inter amphibias quoque Theocronus notha avis est, accipitre patre & aquila matre progenitus, ut fertur. Generationem ejus vetus fabula ita tradit. Genus quoddam accipitris adeo in libidinem profusum est, ut verno tempore omni robore amisso minorum etiam avicularum morsibus obnoxium sit. Deinde adulta æstate, & sub canicula viribus recuperatis de aviculis sese ulciscitur, & qualcunque alle-

cutus fuerit, devorat. Quodſi aquilæ feminæ vocem audiverit, advolans cum ea miſcetur. Illa, quæ ex ignobiliore ave conceperit, ova ne incubare quidem dignatur, & ut aquilas mares lateat, procul ab eis avolat. Nam illi, quam adulterio corruptam ſenſerint, omnino ulciſcuntur & abigunt. Pulli tandem ovis ſole concalefactis excluſi amphibii ſunt & piſcium captura victitant.

XVI. Gyges avis eſt ſemper clamoſa & canora, unde & nomen ei impoſitum. Hæc aves amphibias noctu devorat. Linguam ejus ære exſectam ſi quis infanti, qui tardius loqui incipiat, edendam dederit, mox ſilentium ejus ſolvetur, ut fari incipiat.

XVII. De gruibus hoc memorandum eſt. Cum Thraciam relicturæ ſunt, una reliquas omnes luſtrat & exclamat; tum ceteræ avolant, ea, quæ collectas aves luſtraverat, ſola remanente. Provectiores ætate in primum ordinem volando collocant, ne ſcilicet ſe fatigent nimium ſequendo, ſi juniores præcederent. Clamorem etiam edunt, ne ſeparentur nimium aliæ ab aliis. Si quam ſenſere defeſſam, aliæ duæ utrinque alis ſublevant, aut etiam ſuper dorſis & pedibus ferunt. retrorſum enim cælo ſereno pedes extendere ſolent. Si vero tempeſtatem præſenſerint, terram petunt, donec certa affulſerit ſerenitas. Nocte ſuperveniente ad fluvios feſtinant, & in mediis illorum collibus, quos amnis inſularum inſtar circumfluit, reſident, atque hoc ad inſidias cavendas faciunt, quod inſidioſæ feræ aut trajicere flumen non poſſint, aut trajiciendo ſaltem ſtrepitum cieant, quo ipſæ a ſomno excitæ aufugiant. Omnes uno crure innixæ dormiunt, & capita alis obvelant. Cuſtodes ſemper ac duces circumeunt, ſive homo ſive fera accedat, exclamant, altaque voce inſidias indicant, ut reliquæ in tempore fuga ſibi conſulant.

XVIII.

XVIII. Anſeres ſimiliter ut grues tum volandi duces, tum ſomni cuſtodes habent, nunquam ſine clamore. Vox eis abſurda, ſilentium rarum, quod ubi neceſſarium videtur, lapillo ori immiſſo vocem continent, tanquam non aliter ſibi temperaturi. Hoc autem faciunt ob metum aquilarum. Nam Taurum montem ſuperaturi, ubi aquilas timent, lapillos roſtris ferunt ad coërcendam linguam. Ceterum paſcua locorum, etiamſi lætiſſima nacti fuerint, facile obliviſcuntur, ideoque ſemper oberrant, & vagantur. Sed lucri nonnihil ex hoc malo eis accedit, quod non facile capiantur ab aucupibus, qui familiares avibus locos obſervant, & quo ire redireque ſolent, ſemina ad illiciendum projiciunt; anſeres vero propter oblivionis vitium locos eoſdem non repetunt.

XIX. Cygni in pratis, litoribus & ſtagnis aluntur. Canentibus ſcopuli & valles reſpondent; omnium ſane avium inprimis muſici feruntur, quo nomine Apollini conſecrantur. Canunt autem non lugubri, ut alcedines, ſed ſuavi & mellito cantu, veluti tibiis aut citharis adhibitis. Robuſtæ ſunt aves, adeo, ut etiam ſæpe altius volando evecti aquilas impugnent, ſi quid illæ in ipſos aut pullos eorum mali moliantur; non tamen incipiunt pugnam, ſed pacem, quoad licet, conſervant & placidam vitam alimentis etiam anteponunt. Diluculo canunt ante ſolis ortum, tanquam in aëre vacuo per id tempus audiendi clarius. Canunt etiam in maris litoribus, niſi tempeſtas & procellarum ſonus cantum diſſuadeant. Hoc enim vigente ne ſuis quidem ipſi cantilenis ſatis perfrui poſſent. Sed ne in ſenecta quidem morti vicini cantus obliviſcuntur, qui tamen eis in illa ætate remiſſior eſt quam in juventa, quum neque cervicem amplius erigere, neque pennas extendere queant. Favonium tunc ad canendi ſocietatem obſervant, ignavi jam cruribus & membrorum viribus defecti. Moriturus ſecedit aliquo, ubi nulla avis canentem audiat, nec olores alii luctuoſe interpellent, ſi qui forte adeſſent, qui ſimilem vitæ exitum ſibi imminere intelligerent.

LIBER TERTIUS.

Jam vero ex iis, quæ dicemus, intelliges, potentiſſime Imperator, mortales non terræ ſolum mariſque pericula contemnere, ſed ipſum etiam aerem audacia ſua petunt, & multivagis avibus inſidias ſtruunt. Venatorum quidem & piſcatorum major ſæpe metus eſt, quam delectatio, ſive ventos ſpectaveris, cujus ſæpe impetu cymbæ in mari confringuntur, ſeu robur cetorum, cui facile ſuccumbunt; ſive conſideres ferarum luſtra montana, unde ſæpe venatores imprudentes adoriuntur, ut reſiſtere nequeant, neque impetum ipſorum evitare, ſed ſæpius proſternantur & pereant, & a ſummis præcipitiis per anguſtias locorum deturbentur. Aucupibus vero nihil vel ab avibus ipſis, vel a venatione periculi imminet, quippe qui non opus habeant montium vertices conſcendere, vel in voragines ſe demittere. Satis enim iis eſt per campos, lucos & prata non ſine voluptate quadam vagari, ſuaveſque avium concentus audire. Non gladiis, clavis, haſtiſve utuntur, non canes ſecum ducunt, nec retia ferunt; verum viſco ſaltem opus eſt, & arundinibus, quarum ope ad aerem venando via patet, liniſque tenuibus & levibus retibus, quæ ſub ala geſtent. Interdum etiam ſtirpem, alienis ramis circumpoſitis ſecum ferunt, & cicures aves, quæ ad venandi ſocietatem veniant. Oportet autem celeres, & manibus expeditos eſſe, viſu perſpicaces, ingenio verſutos, ut & avium imitari voces poſſint, & ipſas per ramos ſaltantes inſequi. Opera igitur venandi ad ſingulos uſus diſtribuenda eſt, ſive viſco, ſeu ſetis equinis, vel filis vel laqueis, compage etiam, aut eſcæ vel avis illicio res agenda ſit.

II. Viſco igitur capiuntur Alaudæ, celeres Aſtragalini (*carduele*s,) leves Ampeliones, debiles (*parvique*),

Budytæ, Baritæ, Sodes, Spini (*fringillæ,*) Turtures, Aſteres i. e. Stellæ, quibus rubicundus circulus ſtellæ inſtar in capite fulget. Atque hæ quidem aves omnes cum reliquis paſſeribus, qui verna æſtate cum Borea vento adveniunt, viſco capiuntur, dum arundinibus inſident.

III. Aliæ quædam aviculæ etiam in cubilibus ſuis hoc artificio capiuntur. Connectuntur duo myrti ramuſculi, quos deorſum incurvant, atque ex alterutro laqueum fili tenuiſſimi ſuſpendunt, filo per alterum ramuſculum tranſmiſſo; quod parvo paxillo arctius inſuper aſtringunt. Huic paxillo aviculæ inſident, dumque ad dormiendum ſe componunt, excidit facillime ex ramuſculi foramine paxillus, laqueus vero circumverſus pedibus inſidentis aviculæ circumfunditur.

IV. Spini & Turtures ſub arboribus capiuntur, ſi congenerem avem arboris ramis inſidentem conſpexerint. Neque tamen hac captura ſemper, ſed hiberno & nivoſo tempore uti ſatius fuerit. Tum enim, foliis arborum decuſſis, aviculæ ſtatione & latibulo indigentes in fictos ſubornatoſque ramuſculos tanquam veros advolant. Viſu admodum jucundum eſt, cum aviculæ viſco irretitæ decidunt.

V. At non minus jucundum ſpectaculum eſt, cum auceps accipitrem circa aliquem arboris truncum deponit. Hujus conſpecti metu aviculæ ſub frondibus ſe occultant, & timore aſtricti, tanquam homines in itinere, cum ſubito apparuit latro, nullam in partem provolare audent, ſed oblique uſque accipitrem intuentur. Tum auceps ſic perturbatas & attonitas paulatim ab arbore detrahit.

VI. Quædam etiam, dum nocte ingruente in arvis denſioribus ad ſomnum ſe componunt, linis impliciti capiuntur.

VII. Perdices capiuntur retibus, aut compage, aut voce perdicis, aut provocatæ ad pugnam, aut cervina pelle. Vehementer enim cervos amant, & pelle decipiuntur hoc modo. Si quis pellem cervi indutus cornua capiti imponat, & furtim accedat, illæ verum cervum eſſe ratæ, ſuſpiciunt coluntque eum, & accedente gaudent adeo, ut diſcedere ab eo nolint, ac ſi familiarem aliquem & coætaneum adoleſcentem a longa peregrinatione viderent. Hac benevolentia & amore nihil quam laqueos aut plumbata retia lucrantur, ac ut pro cervo venatorem detecta fraude aſpiciant.

VIII. Qui perdicum in cervos, idem in equos Otidum amor eſt; quamobrem hujuſmodi induſtria falluntur. Retia aliquis prope fluvium aut ſtagnum idoneo loco erigit, anguſtoque per medium tranſitu relicto, quo eques unus tranſire poſſit, equum avibus oſtendit. Sequuntur illæ ſtatim pennis omnibus expanſis, donec equus ex loco illo anguſto recedat, ipſæ vero incluſæ omnes irretiantur.

IX. Coturnices noctu retibus, quæ nebulas vocant, capiuntur, clamitantibus aliis natu majoribus (illicibus,) ad quarum vocem dum accurrunt, in ſagenas incidunt. Interdiu etiam in terra hoc modo capiuntur. Reti extenſo aliquis tunicam ſupra caput erectam utrinque calamis ſuſtinens movet, paulatim progrediens. Metuunt illæ ſibi, & dum veſtis huc illuc nutantis umbram fugiunt, retium laqueis involvuntur.

X. Attagenes pedum celeritate magis quam volatu fretos venator canibus immiſſis tanquam lepores capiet.

XI. Grues cum aliis modis, tum ita capiuntur. Cucurbita ſicca & decollata excavatur, viſco intus illinitur, injicitur ſcarabeus, qui exitum quærens immurmurabit. eo ſonitu excitata grus accurret, & capite inſerto, captoque ſcarabeo, ipſum etiam cucur-

bitæ vas oculis, capitique agglutinabit, ut eo pennis hærente jam neque visu neque progressu uti valeat, sed uno in loco consistat, donec ab aucupe manibus capiatur. Si desit scarabeus, cepæ folium injecisse in alvum cucurbitæ sat fuerit. Laqueis etiam facile capietur, si quis arundinem sectam utrinque perforet, & exiles festucas imponat, ac perforatum lapidem ab arundine suspendat. .n media autem arundine ferream acum figat, & fabam ei inserat, quam grus respiciens laqueo caput insinuet. Hac arrepta, jam retractura caput, collum illaqueatum sentiet, perceptoque dolo, sursum evolare nitetur, sed lapidis pondus obsistet, donec ab accurrente aucupe comprehendatur.

XII. Palumbi difficillime capiuntur; statim enim visis aucupibus procul avolant. Vincuntur tamen & ipsæ dolo. Nam auceps arbori insidentes conspicatus, rete in solo extendit, ac tenues paleas inspergit, ut lateat, & palumbos alios olim captos excæcatosque imponit, & pedibus funiculum illigat, quo commoto sese concutere & strepitum edere palumbos cogit. Eo percepto ceteri pascuis & arbustis relictis advolant. Auceps in attegia conditus, quantum potest retium funem adtrahit, & perticis (amitibus) simul omnibus eversis, palumbos retium sinibus intricatos capit. Ejusmodi retibus columbæ etiam comprehenduntur, sed multo facilius laqueis.

XIII. Merulas & canoras Luscinias capere licebit laqueo (*reti*, *transenna*) inter densa fruteta collocato, quem bini orbes constituant, sibi intortis finibus retis latentes, & marinis retibus, quæ hypochas vocant similes. Intenduntur etiam longissimi nervi bubuli, posita in medio virga; a nervis funiculus & laqueus suspenduntur. Adhæc esca imponitur vermiculus aliquis aut lumbricus, qua inescata avis illaqueatur, & omnibus illis, quæ ad capturam destinata erant, circumactis, detineatur. Ceterum in merulas alium etiam captionis modum adolescentes excogitarunt. Scrobem

hieme fodiunt, cum avis maxime cibi inops eſt, & olivæ aut lauri baccam injiciunt, ac prope teſtæ fragmentum vel lateris ponunt. ſcrobi item paxillum inſerunt, quo teſtas binas intendunt. Apponitur & altera avis laqueis ligata. Sic omnino merula famelica advolabit & ſcrobem ſubibit, ubi ſubito incidentibus tegulis includetur. Sic etiam Turdi & Pyrrhæ capiuntur.

XIV. Æginthus (ægithus) capitur cavea, cui alius pridem captus ad alliciendum voce includitur. Fores utrinque binæ, eſca nux ponitur, aut vermiculus, aut aliquid aliud, cui voce illecta avis advolet. Has quidem fores laqueus (*repagulum*) ambiat, (*circumagat*) ne ingreſſus ægithus iterum evolet.

XV. Calandrum nemo facile ceperit, niſi reti juxta aquam extenſo ab aucupe juxta in tugurio latitante, qui avem ad potum hauriendum accedentem funiculo retis attracto involvat.

XVI. Turtures capiuntur, cum ſiticuloſæ ad fontem acceſſerint, prope quem venator arundinem erigit, pennis ad ſummum alligatis, quarum motus turtures admodum terret fugatque. Sed alia turtur jam pridem capta, in propinquo ponitur, qua conſpecta ceteræ advolitant, & retis tractu obteguntur.

XVII. Alaudæ capiuntur ope noctuæ, qua auceps expoſita in apſide aliqua ærea, ſubinde funiculum attrahit, & virgulas undique circumpoſitas viſco illinit. Tum alaudæ ad noctuam capiendam properantes inviſcantur.

XVIII. Adverſus clamoſos graculos venatio talis inſtituitur. Virga oblonga terræ infigitur, cui laqueus ad funiculum additur, & in medio tendicula, quæ circumactu ſuo vimina utrinque ſita contegat. In ſummam virgam oleæ bacca imponitur, cui e regione laqueus pendet, quem ubi contigere graculi, tendicula

delabitur, & virga erecta laqueus ita attrahitur, ut avium cervices inhæreant. Similiter etiam picis inſidiantur aucupes. Eſt & alius dolus graculis capiendis accommodatus. Vas oleo plenum eo in loco exponitur, ubi conſpiciatur a graculis. Illi ſuas in vaſe imagines intuiti, alioſque graculos eſſe rati in oleum devolant, & licet ſtatim reſiliant, madidi tamen oleo ita pennis & membris omnibus gravantur, ut avolare nequeant, eoque ſtatim in loco comprehendantur.

XIX. Ægithalum (*caprimulgum*) capturus capræ papillam viſco circumlinat. Ceterum avis caprinum lac hauſtura, cum ultra ſæpes in ſtabulum pervolaverit, & ſugere capram inceperit, effuſo ei ad pedes uſque viſco deprehenditur.

XX. Porphyrioni capiendo neque viſcum neque retia adhiberi opus eſt, ſed ubinam ſolus conſideat, obſervare & ſaltando paulatim accedere. Saltationis enim ſpectaculo tantopere delectatur, ut licet accedentem magis magiſque hominem viderit, non tamen avolet, ſed ipſe etiam ſe moveat, & ad ſaltandum membra componat, donec capiatur.

XXI. Catarractas imaginibus piſcium ſuper tabulas pictis capiunt. nam dum impetu in illas ceu vivos piſces feruntur, illiſi pereunt. Plures etiam alias aves retibus & laqueis capiunt vel inter natandum, vel ubi n litora progrediuntur, ubi vel pennas exſiccare, vel lormire, vel poſt paſtum quieſcere conſueverunt.

XXII. Laqueis & retibus anates capiuntur, & Liurgi, & Cenchritæ, & alia genera anſerum, & ceeres Phellinæ, & Phalarides & plurimæ aliæ aves amhibiæ, cibo deceptæ. Nam ad ripas lacuum aut fluiorum hordeum, ſiliginem, aut milium ſpargunt. nſeribus capiendis etiam alius dolus excogitatus eſt. ligno anſerem fabricatur auceps, quem fune alliatum, in palude immotum continet; hunc circa

congregantur anſeres, impugnanteſque roſtro veluti alienum a grege abigunt. Auceps in attegia conditus tenui funiculo ad terram propius ligneum anſerem trahit. Illi vero fugientem quaſi inſequuntur, & ubi intra retia perſequendo devenerint, perticas auceps contrahit, erectumque rete omnes ſimul anſeres circum ligneum natantes obvolvit.

XXIII. Quamvis Thraces aves, Dytini, & Colymbi omni tempore natare ſoleant, non tamen effugiunt venatores, qui, cum tranquillum eſt mare, naviculam ingreſſi aliquo uſque navigant, quatenus aves remigii ſtrepitu non terrentur. Tum is qui rete fert, puppi inſiſtit, alter vero proræ, paulatim naviculam temone promovens, qui & lucernam in teſta gerit, quam avibus oſtendit, cum jam prope fuerint. Aves ſtellam ſe videre putantes, naviculam propius accedere patiuntur. Tum auceps lucernam navi occultatam, ne aves dolum intelligant, rete extenſum eis injicit, multoſque ita obvolutos capit.

Atque hæc, Potentiſſime Cæſar, de natura & captura avium dicenda habui. Hanc vero Dionyſius ab Apolline Latonæ filio ſe edoctum profitetur.

ANIMAD-

ANIMADVERSIONES
IN
OPPIANI DE VENATIONE
LIBRUM PRIMUM.

Versu 4. Omnes editiones præter Turnebianam φυλήσατο habent, quod correximus assentientibus Codicibus *d'Orvilliano* in Obs. Misc. 2. p. 199. & Regio. ℣. 6. ἀριστοποσίεια malebat *d'Arnaud* Lect. Gr. p. 177. ℣. 9. Editi εὐμενέες. sed vide *Schottum* Obs. Hum. p. 68. Codex Regius εὐμενέον. ℣. 10. Omnes libri τὸν ῥα — μεγάλῃσι. quæ lectio nullam prorsus significationem habet, licet *Turnebus* & *Rittersh. cui magnis formato manibus dedit habere:* ille vero: *quem quidem pater magnis cum formasset palmis:* verterint. Recepimus igitur certissimam *Brunckii* emendationem, substituta voce κρατερῇσι, quam nescio unde in margine *Ritt.* memoravit, ut sensus sit: *cui pater orbis imperium habere dedit, quod ipse validis lacertis acquisiverat.* Respicit *Oppianus* bella civilia Severi, quibus cum *Albinum* denique imperii æmulum vicisset, & paulo post, bello Parthico profligato, Ctesiphontem cepisset, quem casum poëta versu 31. innuit: Ἐφρασάμην Πάρθων τε δύας καὶ Κτησιφόωντα, filium majorem, *M. Aurelium Antoninum* primum A. U. C. 951. circa hiemem imperii participem fecit, ut ex *Spartiano* docet *Reimarus* ad *Dionem Cassium* p. 1263. §. 53. Hoc igitur de Venatione carmen paulo post ea tempora scripsisse videtur *Oppianus*, vivo adhuc Severo, qui demum A. U. C. 964. d. 4. Febr. obiit, contra ac voluit *Tillemont*, qui in Historia Imperatorum Romanorum ita ait: *Le poëme sur la pêche fut fait après la guerre, lorsque Severe & Caracalla regnoient ensemble, & ainsi vers l'an 200. au plutôt. Scaliger sur une conjecture très foible croit, que ce fut vers le tems des jeux séculiers qui se célébrerent en 204. Il est adressé à Antonin Caracalla. Le poëme de la chasse est adressé*

au même Prince, mais qui apparement regnoit ſeul alors. Scaliger nitebatur his poëtæ verbis Halieutic. L. II. v. 681. ubi de pace orbi Romano reddita loquitur :

> Ἐξ οὗ μοι κραίνουσι μέγαν θρόνον ἐμβεβαῶτες
> ἄμφω θεσπέσιός τε πατὴρ καὶ φαίδιμος ὄρπηξ·
> ἐκ τῶν μοι γλυκὺς ὅρμος ἀνακτορίης πεπέτασται.
> τοὺς μοι καὶ ῥύεσθε καὶ ἔμπεδον ἰθύνοιτε
> πολλαῖς ἐν δεκάδεσσιν ἑλισσομένων ἐνιαυτῶν.

Poterat reſpondi, decennium poëtica ratione ab *Oppiano* pro quovis annorum numero adhiberi, ſed maluit tamen *Scaligeri* conjecturam cum *Fabricio* nuperrime etiam *Ch. Saxius* ad annum Æræ Vulgatæ 204 ſequi; quidni enim, ajunt, poëta κύκλοισιν, vel alia ſimili voce uſus fuiſſet, niſi reſpexerat ad illud imperii Severi & Antonini filii tempus, quod tum ſcilicet, cum hoc carmen ſcriptum eſt, A. U. C. 955. exeunte, ludorum ob decennium, reditumque & victorias Severi inſtitutorum ſplendore & magnificentia exſtabat? Vide *Reimarum* ad *Dionem* p. 1271. Verum eſt Halieutica proprie *Antonino* inſcribi, quem L. I. v. 3. alloquitur, γαίης ὕπατον κράτος Ἀντωνῖνε; ſed nec patrem *Severum* omiſit, quem nominat verſ. 66. σοί τε μάκαρ, καὶ παιδὶ μεγαυχέϊ πῶεα θήρης· quæ verba ad Antoninum ejuſque filium referri non poſſunt, ſi verum eſt, quod multis vincere argumentis anniſus eſt *Reimarus* ad *Dionem* p. 1276. Antoninum ex Plautilla nullum habuiſſe filium. Severum igitur iterum intelligit, ubi verſu 76 ait: καὶ πατρὶ καὶ υἱέϊ παμβασιλῆος· L. III. verſu primo ſolum Antoninum voce σκηπτοῦχε alloquitur; ſed iterum L. IV. verſu 4. ita Antoninum alloquitur, ut non Severum cum filio, ſed Antoninum cum filio intelligere videatur:

> ἀλλὰ σύ μοι κάρτιστε πολισσούχων βασιλήων,
> αὐτός τ' Ἀντωνῖνε, καὶ υἱέος ἠγαθέον κῆρ
> πρόφρονες εἰσαΐοιτε.

Libri quinti primo verſu Caracallam ſeu Antoninum ſolum alloquitur, κοίρανε γαίης, ſed deinceps verſu 44. patrem & filium: ἀλλ' ἀΐοιτε εὐμενέται βασιλῆες, ὀλύμπια τείχεα γαίης. Liber quintus finitur allocutione ad Antoninum ſolum: τόσσ' ἐδάην σκηπτοῦχε διοτρεφές— σοὶ δ' αἰεὶ &c. His difficultatibus, quas miror neminem attigiſſe aut vidiſſe, aliter nos vix expedibimus, niſi ut dicamus, *Antonino* fuiſſe ex Plautilla filium, quem una cum patre interdum *Oppianus* alloquitur, quo dato, *Scaligeri* conjectura de decennio Severi, voce δεκάδεσσι notato, concidit; aut nomine Antonini intelligi *Severum*, quod tamen fieri ab *Oppiano* potuiſſe vix mihi perſuadeo, qui initio Cynegeticorum Caracallam eo nomine ſolum compellaverat, ita ut nulla ibi de Severo ſuſpicio relicta ſit. Accedit teſtimonium innominati autoris, qui vitam Oppiani ſcripſit; quæ licet varie in variis codicibus legatur, omnia tamen exempla in eo conſentiunt, ut *Oppianum* Romam mortuo demum Severo profectum eſſe, & publice carmen de piſcatione coram

Imperatore Antonino & ſenatu legiſſe affirment. Certum enim eſt, & a quovis animadverti poteſt, vitam illam *Oppiani*, quiſquis illius autor, referri ad unum de piſcatione carmen, cum carminis de Venatione & Aucupio tantum obiter mentio ibi fiat. Quare, ſi his tamen autoritatis dubiæ veſtigiis tuto inſiſtere licet, dubitari non poteſt, carmen de Piſcatione aut ſub ipſum Severi obitum, aut, quod magis probaverim, poſt ejus mortem ſcriptum ab *Oppiano* fuiſſe, cui jam tum Antoninus favorem ſuum ſignificaſſe videtur; quamobrem poëta Halieut. 2 685. ait: ἐκ τῶν μοι γλυκὺς ὅρμος ἀνακλοφίης πεπέτασαι· i e. *quorum ex imperio dulce mihi præſidium*, (portus) *paratum eſt*; ubi gloſſa Cod Sylb. Antoninum & Commodum nominat. At vero ad L. I. 66. gloſſa Cod. Sylb. habebat παιδὶ] τοῦ Αντωνίνου. ubi *Rittersh.* edidit τῷ Αντωνίνῳ. gloſſa Palatini 1. Γορδιανῷ habet. Patet vel hinc dubitatum jam olim fuiſſe de Imperatore, cui *Oppianus* poëmata ſua dedicavit. *Suidas* cum *Euſebio* Marcum Antoninum nominat; *Sozomenus* vero *Severum* ait *Oppiano* pro ſingulis verſibus carminis de piſcatione aureum donaſſe, quod iterum male congruit cum iis, quæ habet ſcriptor vitæ *Oppiani*, cujus teſtimonio conſtat, *Oppianum*, ſtatim poſt, quam ab Antonino patris reditum impetraſſet, & cum eo in patriam rediiſſet, peſtis ſævitia trigeſimo ætatis anno extinctum fuiſſe. Hinc vero judicari poteſt, quam juvenis ſcripſerit de Venatione carmen, de quo in vita *Oppiani*, quam ex Codice Palatino minore *Rittershuſius* prodidit, (nam reliqua exempla ea verba non habent) hæc leguntur: συνέταξε δὲ καὶ ἄλλα ποιήματα θαυμαστὰ παῖς ὢν ἔτι, τάτε Ἰξευτικὰ καὶ Κυνηγετικὰ, ἑκάτερα ἐν βιβλίοις πέντε παρὰ μέρος περιλαβών. ἐν τούτοις δὲ (Halieuticis nempe) μάλιστα διέπρεψεν, ὅτε δὴ περὶ τὴν ἀκμὴν τοῦ φρονεῖν γεγενημένος. Quod ſi annum U. C. 964. quo Severus mortuus eſt, cum A. U. C. 951. poſt quem ſcriptum eſſe ab *Oppiano* (puero adhuc, ut vult autor vitæ innominatus) carmen de Venatione certum eſt, ſupputamus, conjectura ſatis veriſimili colligere licet, nondum vigeſimum annum attigiſſe poëtam cum libros de Venatione ſcriberet, ſi vel tribus demum annis poſt Severi mortem eum vita ereptum fuiſſe ſtatuas. An vero ſoli Antonino Cynegetica dedicarit, dubitare licet ob verſum 20. L. IV. ubi ἱμείρων τάδε πάντα Σεβήρῳ Διὸς υἱῷ ἀείδειν in libris omnibus & ſcriptis & editis, quos vidimus, exſtat; *Brodæus* tamen aliique Σεβήρου legendum eſſe cenſuerunt, quos etiam *Brunckius* ſequi maluit, quamvis de neutra lectione liquide pronunciare liceat. His ita diſputatis &, prout in obſcuro & lubrico argumento licuit, conſtitutis, ſatis apparet mirifice falli cum *Scaligero Voſſium*, qui in Libro de Poëtis Græcis p. 221. ſcripſit, Caracallæ ἁλιευτικὰ dedicata fuiſſe, vivo adhuc Severo patre, Cynegetica vero eidem, mortuo patre. Nolo jam eo argumento uti, quod a natura rerum & ordine animalium petitum, multum ad quæſtionem hanc valere poteſt, cum vero ſimilius ſit *Oppianum*

a terreſtrium animalium natura, quam marinorum, exorſum fuiſſe; eſt enim mihi alia ratio in promtu, qua ita confido, ut liquide pronunciare audeam, carmen de Venatione ab *Oppiano*, niſi pene puero adhuc, & germanæ indolis linguæ græcæ prorſus ignaro, ſcribi non potuiſſe. Comparent quæſo viri intelligentes, & græcæ linguæ probe periti elegantiam librorum de Piſcatione, cum duritie, fere dixerim barbarie dictionis, quæ per quatuor reliquos Cynegeticorum libros ubique magis latinæ linguæ indolem, quam græcæ dictionis nativum & germanum nitorem præ ſe fert; conſiderent ſingulas univerſi operis totiuſque de venatione diſciplinæ partes, quam male ſtructæ, quam inepte verbis & ſententiis conjunctæ ſint, nec credo, dubitabunt ſententiæ noſtræ accedere. De fide & diligentia in deſcribenda animalium forma & natura hic non diſputamus, quibus *Oppianum* propenſam meruiſſe laudem magnamque a noſtra inprimis ætate, qua rerum naturalium perſcrutatio acerrimis & felicibus virorum doctorum ſtudiis viget, iniiſſe gratiam confitemur. Denique quod *Tillemont* ex verſu 31. ἐῤῥυσάμην Πάρθων τε δύας καὶ Κτησιφόωντα eliciebat ſcriptum olim ab *Oppiano* fuiſſe bellum Perſicum, falſum eſſe, cuilibet, qui græcam linguam callet, apparebit. Verbum addam de ſcriptis *Oppiani*. Quatuor de Venatione libros numerat *Suidas*, unde conjicias quintum ejus ætate non amplius exſtitiſſe, quod de Ixeuticis etiam ex vita *Oppiani* a Conſtantino *Manaſſe* ſcripta colligere licet. *Suidas* tamen duos Ixeuticorum libros nominat; contra autor vitæ *Oppiani* in codice Juntino, quam *Aldus* & *Turnebus* repetierunt, & in Palatino minore affirmat Oppianum carmen de Venatione, alterumque de Aucupio quinis libris comprehendiſſe. Habemus hodie tres de Aucupio libros ex paraphraſi proſaica *Eutecnii* vel alius innominati autoris, ſed ex numero librorum paraphraſeos de diſtributione ipſius carminis conjectura fieri nequit; deinde etiam non levis eſt de vero librorum de Aucupio autore dubitatio, quod infra apparebit. Quod denique de dono ſplendidiſſimo, quo Antoninus, ſeu ut *Sozomenus* vult, Severus *Oppianum* honoravit, traditur, ad unum de piſcatione carmen pertinere ex *Sozomeno* & ipſo Scriptore vitæ *Oppiani* clarum eſt. Quare nollem *Rittershuſius* & *Windingius* ingenium digitosque in ſupputandis rationibus *Suidæ* contriviſſent, cum fere omnia quæ de *Oppiano* traduntur, dubia & incerta ſint. Equidem hic cum Socrate ſapere maluerim.

℣. 12. Θαλέθοντα *Turnebus* in varietate memorat, & Codex Regius ſuperſcriptum habet. ℣. 15. Aldina περὶ κλυτός. *Schottus* Obſ. Hum. p. 88. in membranis πέλει κλυτὸς reperit. Cod. Regius. ℣. 22. γρ. ἵλαο ſuperſcriptum, & deinceps τὰ δ' ἐν φρεσὶ habet. quod ultimum bonum eſt, cum & Codex Sylb. habeat τάδ' ἐνὶ φρεσί. Idem ℣. 23. ἡμετέρην ἠχῆς. inepte. ℣. 24. Aldina τριέτησι. Regius liber τριέτησι ἀείδειν, ſuper δειν ſcripto σε. ℣. 25. Pro Αονίν V. D. in margine Aldinæ ἀεινάν

malebat, & deinceps Aldinum σὰ βάζειν in σαβάζια emendabat, Regius codex τὰ σὰ βάζειν cum gloſſa λέγειν. Pro λείψομαι cum Aldina habet λείψομεν, & ℣. 29. ἀοιδάς. ℣. 32. λεῖπε δὲ eſt ex Cod. Sylb. & Regio; vulgo τε h. l. legebatur. ℣. 34. Cod. Sylb. ἄμνηστον. In Regio ſcribitur ἄμικτον ἔσαν ἀμύντον, ubi ſuper ἄμικτον ſcriptum ἄμωμον, deinde γρ. ἀμαθῆ. ℣. 35. Codex Reg. μόθων habet. ℣. 37. Omnes editi libri εὐκερδέα, ubi d'*Arnaud* p. 181. malebat δυσδερκέα. Noſtram lectionem *V. D.* margini Aldinæ aſcripſerat. ℣. 39. D'*Arnaud* p. 182. conjiciebat: ὄρεσσ' ἀδιακρίτοιο. peſſime. Altera ejus conjectura δι' ἀκρήτοιο κυθείρης nihilo melior. ℣. 40. Codex Regius exhibet θηραμογοστόκου εἰλειθυίης. voluit: θῆρσ' ἀμογοστόκου. Neſcio an idem voluerit librarius, qui in Codice Sylb. dederat: θηρῶ ἀμαιωσοῖο. *Lycophron* v. 829. μογοστόκους ὠδῖνας dixit; de lectione ipſa nihil decerno.

℣. 46. Editi εὐθήρησιν quod *V. D.* Ald. correxit, aſtipulante codice Regio. ℣. 52. Idem codex δηρίσασθαι, deinde ℣. 53. ἀλίη præfert cum Ald. ubi vulgo ἀλιεῖ. ℣. 55. vulgo πόνος. ℣. 59. Omnes libri χαλκὸν ὑπὲρ, quod *V. D.* in margine Aldinæ emendavit, ut olim etiam voluit *Vulcanius* ad *Ariſtot.* de Mundo p. 221. Pro ἀσπαίροντα male Regius ἀσκαίροντα. V. 66. δινερίην una voce, ut olim legebatur III. 488. malebat d'*Arnaud* p. 185. quod ipſum h. l. *Turnebus* in varietate memorat.

℣. 71. In Vaticano ap. *Schottum* Obſ. Hum. p. 88. eſt λάμνον, unde vir doctus λάμν', δυΐκῶς efficiebat, quod non intelligo magis quam lectionem Regii Codicis, qui λάμνην præfert. ℣. 72 Codex Regius θηρητῆρες, deinde recte θύννους abſque δὲ habet. Idem ℣. 74. μορμύλον. ℣. 76. Vulgo κάπρον ἰχνευτῆρες καὶ ἀηδόνας. Nos *Bodini* emendationem ſequimur, quam firmat liber Regius, ubi tamen καὶ adeſt. ℣. 77. σὺ μὲν *Turnebus* in varietate habet; Codex Regius Νηρεύς.

℣. 79. Cod. Reg. ἤγη, forte voluit ἤδη. deinde ℣. 82. habet: εἰ γάρ τοι — θορεῖν μέν. ℣. 85. Liber Reg. ὥς κεν ἐλαφρίζοντε habet; prius etiam editi, præter *Turneb.* ubi πόσ' editum eſt. *Rutgerſius* V. L. p. 71. malebat ὡς κλέν' ſed nec hoc ſenſum habet. Noſtra lectio certe *Oppiano* digna videtur. ℣. 86. Regius liber ῥώμη πικλέη — ἄγοιεν & verſu ſequenti μηδὲ πιλεπτλαλέω. ℣. 87. Idem ἐνυαλίοισι χρεὼ παλιαγρέα. *Turnebus* πολυαγρέα in varietate memorat. ℣. 88. *Turnebus* ibidem κεραπσάμενοι φορέοιεν refert. ℣. 90. Omnes libri κραιπνόντε — σθεναρόντε exhibent, nos *Brodæum* ſequimur. ℣. 93 Male iterum omnes libri πόνον quod correximus. ℣. 95. *Turnebus* in varietate δ' ἂν habet, ſed recte Cod. Reg. λαιῇ δὲ πεζός. quod tenendum eſt.

℣. 102. Aldina πέλεται. etiam Codex Reg. γυμνοῖσι δὲ πόδεσσι μαχ. έσθω κείνοις, τοῖσιν ἴχνῃ πέλεται. ℣. 104. Cod. Reg. σιβαροῖς ὑπὸ ποσσί. ℣. 106. ſcribe ἀήτεω ut Libro IV. 409. ℣. 110. Codex Reg. ἐπὶ θήραν ἰόντων. ℣. 111. Omnes libri

ἀνυμένοιο. ỷ. 118. *Turnebus* ὠμηςῆρσι memorat. ỷ. 120. Aldina βαταί. Cod. Reg. βαταὶ θάλατται. In Vaticano ap. *Schottum* Obſ. Hum. p. 89. βαταὶ πέλεσι θάλατται, unde V. D. malebat τελέθεσι. Equidem legerim: βαταὶ τελέθεσι κέλευθοι. *Turnebus* verſu ſequenti ἄερ]ι φαεινομένοισι alicunde memorat. ỷ. 127. Omnes libri βότρυς quod ultimam habet longam. ỷ. 128. Vulgo θλίβει, ſed noſtrum ex codice aliquo laudavit *Turnebus*. ỷ. 129. Ald. Turneb. μέσον. *Turnebus* etiam ἀγρώσσοιεν commemorat.

ỷ. 132. Editi ἀμοργός. emendavit *Schottus* Obſ. Hum. pag. 89. & d'*Arnaud* pag. 188. Cod. Reg. ὁπλίσσατο ὅμοργος. ỷ. 134. Editi αὔξαντ'. *Schottus* p. 89. reperit in membranis ἄζοντ☉-, unde recte ἄζαντ' reſtituit, quod ipſum Cod. Reg. habet. D'*Arnaud* p. 190. αὐγὰν conjecerat. ỷ. 137. Cod. Reg. δαμάλιτιν. ỷ. 138. dele diſtinctionis notam poſt ἑσπερίῃσιν, quod ad ζυγὰ κλίνῃ referendum, nec ὥραις ſubintelligitur. ỷ. 139. C. Reg. σημαίνωσιν ἑῆς. ỷ. 140. Noſtra lectio eſt ex Cod. Sylb. vulgo καταςείχεσι ποτί. Reg. καταςίχωσι ποτὶ habet. ỷ. 141. Cod. Reg. βριθόμενοι — κυμαίνεσι. ỷ. 145. Vulgo εὐκεράες. nos e margine Rittershuſ. recepimus, quod etiam d'*Orville* probavit *Vanno* Critic. p. 367. ſed nunc malim cum Cod. Reg. αὐτὰρ εὐκραίρω οἴας περὶ βληχάδας ἀμνώ. ỷ. 146. Editi μυκάδας, quod correxerat d'*Arnaud* p. 190. recte Cod. Reg. ỷ. 149. *V. D.* in margine Aldinæ πόνοιο malebat. ỷ. 150. Πολύςομα commentum *Vlitii* ad *Gratii* Faliſci verſ. 28. probare videtur d'*Arnaud* p. 197. Porro Cod. Reg. & Sylb. εὐςαλέας τε λίνες.

ỷ. 155. Κορύνας mavult d'*Arnaud* p. 193. quem probo. Omnes libri deinde μολιβοσφιγγέας. ỷ. 158. Cod. Reg. εἰς — ἀγέσθω. poſtea ỷ. 163. λιλαιόμεναι habet. ỷ. 164. Idem cum editis αἴοντες. Nos *Bodinum* ſequimur. ỷ. 166. Omnes libri φωτῶν. Sequimur d'*Arnaud* p. 195. Cod. Reg. ὅσσ' ἔθνεα φωτῶν — δεδμημένα. ỷ. 170. Recte Regius cum Aldina Μάζικες præfert, quod reponi juſſit *Berkel* ad *Stephan.* Byz. v. Μάζυες. Male de h. l. *Geſnerus* de Quadr. p. 459. ỷ. 176. ὑψικάρηνον una voce legi & ἀείροι ad γυῖα referri volebat d'*Arnaud* p. 195. ỷ. 178. Omnes libri κάρα habent. ỷ. 182. Cod. Reg. continue ſcriptum habet βαιὰ λεπ]ά. ỷ. 184. Omnes libri νέοι. ỷ. 189. Recte Cod. Regius περιηγέες αὐλοὶ præfert.

ỷ. 194. Cod. Reg. κρανακὴν — ἐνυώ. v. 196. Editi τοίοιτε. ỷ. 208. Editi ἀναδέδορκεν ἀσκαρδαμύκ]οισιν· cum tamen Aldina ἄνα habeat, unde recte ἄν]α *V. D.* in margine ibidem effecerat, quod Cod. Reg. exhibet, ubi ſuper ὀπωπαῖς ſcriptum eſt ε, quaſi ἑπωπαῖς i. e. ἑσωπαῖς voluerit. In voce ἀταρμύκ]οισιν ſequimur *Bentlejum*, quem vide ad *Horatium* p. 12. ỷ. 212. κρατερῶν malebat *V. D.* in margine Aldinæ. ỷ. 213. Cod. Reg. ὄρφιν pro δηίων habet. v. 214. Omnes libri ἀσπιδόεσσαν habent. *V. D.* in margine Aldinæ malebat ὀμφαλόεσσαν aut ἀερθέεσσαν.

Nostrum a *Brunckio* est. v. 215. Ald. Ritt. ἐπικόρσιον. v. 216. Cod. Reg. ὁππότε ἔλδωνται δήϊον πόλιν. v. 221. Ἵπποις γὰρ Turnebus edidit, & alteram lectionem in varietate memorat. v. 223. Scribendum αἰεί. v. 226. Cod. Reg. ὑτμήνη ῥῆξε ποτέ. Versu 230. Locum de Bucephala Cod. Reg. omittit, & v. 231. ἔθεε. v. 235. cum editis τῶν Περσῶν habet, & v. 236. cum iisdem ἄπιστον, quod jam emendaverat *Gesnerus* de Quadrup. p. 485. v. 239. Cod. Reg. τὸ πάροιθε. Idem v. 240. ἔχοι. v. 241. Aldina Rittersh. δαμασσαμένους. Versu sequenti Cod. Reg. πρῶλιπε. v. 248. ὕφηνεν mavult *Brunck*. v. 249. Cod. Reg. cum Aldina ἵπποισι.

v. 259. Cod. Reg. λοξῆς δ' unde λοξῆσι δ' ἄθρησαν legendum erit. v. 262. ἠγέρθησαν *Turnebus* in varietate commemorat. Cod. Reg cum editis φυσιόωντες habet, quod immutavit *Brunck*. v. 267. Cod. Reg. ἀντιπέτρην. *Turnebus* ἐὰς κόρσας in varietate laudat. v. 210. Aldina μετ' ἀείδει. eadem tamen cum Cod. Reg. recte ἵπποισι habet. v. 272. Cod. Reg. cum Aldina λιβύϊον quod jam correxerat *Gesnerus* p. 463. v. 275. Omnes libri Σικελίης, quod restituendum. v. 277. Cod. Reg. Ἀρμένιοί τε, & v. 278. ἀλλά γε Πάρθοισι. unde malo: ἀλλά γε καὶ Πάρθοισι. v. 280. Cod. Reg. κείνοισι δέ. Recte *Brunck* emendat κείνοις δ' ἄν. vide II. 380. v. 282. Omnes libri τανυσσόμενος quod male immutavimus, secuti d'*Arnaud* p. 198. *Quintus Calaber* V. 437. de aquila: πωτᾶτ' ἔνθα καὶ ἔνθα τανυσσάμενος πτερύγεσσι. Hinc ἴρηξ τανυσίπτερος *Hesiodo*. Galli hunc volatum egregie verbo *planer* exprimunt.

v. 295. Pro πλευρὰ V. D. in margine Aldinæ νευρὰ malebat. Vulgatam nulla ratione explicare licet, quicquid tentaverit *Gesnerus* p. 460. Bene succurrit Cod. Reg. ubi est: τῶν ἄλλων πλευρὰ πασσίονα τοὔνεκεν εἰσίν: unde ingeniosa conjectura & vera, ni fallor, *Brunck* efficit: πάσσονα τῶν ἄλλων πλευρῶν κλένα· τοὔνεκεν εἰσί. Vocem κλένα de costarum ordine dici *Hesychius* docet, & *Gesnerus* l. c. v. 296. Cod. Reg. μείζονες εὐθὺς ὁράειν. Nostrum ἰθὺς debetur *Piersono* Verisim. p. 167. v. 298. Cod. Sylb. ἀπειλήν. v. 301. Cod. Reg cum Aldina pro Πάρθοι habent θυμόν, quod recte ex Libro IV. 112. correctum fuit a *Turnebo*. Vitio vulgari deceptus etiam fuit *Gesnerus* p. 461. v. 305. Aldina recte ὀπωπαί, quod deinde male in ὀπωπαῖς mutatum fuit. v. 306. Aldina, Rittersh. στικτοπόδας ἐλάφοις. *Turnebus* στικτοπόδεσσ' edidit, quod ignorabat d'*Arnaud* p. 198. Sed nunc malo cum Cod. Reg. στικτόποσιν legere. Porro Cod Reg. κυανώπιδας. v. 315. Rittersh. pessime Aldinæ ὠπάσαιο revocavit. Cod. Reg. ὠπίσαιο, similiter ac in *Quinto Calabro* II. 617. ἔτ' ἄρ κεν ἐμὸν φάος ὀπίσαιτο pro ὠπήσαιτο legitur, male, quicquid obloquatur *Paw*.

v. 307. Cod. Reg. παρδαλίεσσι. v. 309. Aldina ἐπιγλήνους. *Turnebus* & *Rittersh.* ediderunt ἐριγλήνους. *Brodæus* εὐγλήνους malebat. Cod. Reg. ἐπὶ γλήνας habet, quod placet *Brunckio*. v. 311. Cod. Reg. ἐρικλέεες, & v. 313. Βαρύτριχος

habet. V. 314. Omnes libri μελιχρύσοισιν. *Rittersh.* malebat μελιχροίοισιν. — V. 319. d'*Arnaud* p. 201. malebat θαλέθει. De equis, quos *Oppianus* h. l. ὤρυγγας vocat, nihil aliunde conſtat. Etymologia, quam ipſe poëta affert, convenit etiam in ὀρέα, οὐρέα mulum. Forte huc pertinet, quod *Ariſtoteles* in Mirabilibus p. 90. ed. Sylb. ait eſſe in Syria greges ſilveſtrium equorum, quorum duces minoribus natu, ſi auſi fuerint feminam aliquam attingere, teſtes inſerto inter crura ore avellant.

V. 322. Omnes libri θοοὶ, quod cum *V. D.* in margine Aldinæ mutavit *Brunck.* V. 324. Cod. Reg. σφραγῖσι. recte. V. 325. d'*Arnaud* p. 201. legebat τοὺς ἐπὶ i. e. ἐπέγραψαν. V. 327. Omnes libri καί. Noſtra lectio debetur *Valckenario* ad *Euripidis* Phœniſſ. p. 99. V. 330. Omnes libri ὅπως ἐθέλουσι quod mutavit *Brunck.* V. 333. Cod. Reg. ἵπποιιν ἐγγὺς ἐόντα. quod probo. Idem V. 335. εὐτύκτοισι. De mira imaginum ſub ipſo conceptu hauſtarum vi ad coloris formæque varietatem ſoboli inducendam quæ h. l. traduntur, variis auctorum locis allatis, illuſtrat *Bochart.* T. I. p. 546. V. 348. Cod. Reg. τοῖσι δόνακες habet. Recte.

V. 350. Cod. Regius cum editis ἀλόχοιο, quod *Guietus* immutavit. V. 352. *Turnebus* πελειοτρόφος in varietate memorat. Recte h. l. Cod. Reg. ὕφηνε præfert. V. 358. Omnes libri κυμαίνουσι. quod tenendum cenſeo. V. 363. Cod. Reg. cum editis τοίτ' ἐν. V. 364. Cod. Reg. recte τικτουσίτε. V. 367. Idem cum editis τόσσα μέν. quod male immutatum fuit. V. 372. Omnes libri Ἀμοργοὶ, quod quid ſit, nemo facile dixerit. Quare cum Eleorum canum, quos tamen poëta infra V. 373. memorat, nulla h. l. mentio fieret, recepimus ingenioſam *Brunckii* conjecturam. V. 380. Cod Sylb. ὄφις. V. 384. Omnes libri ἐπιθύνουσι, quod correxit *Brunck.* Regius etiam πέλειαι. V. 390. Forte legendum καί τ' αὐτοῖς. V. 398. Omnes libri τὰ δ' ἔξοχα.

V. 399. Cod. Reg. πάντες ἐπακτῆρες, & V. 400. πελέσθω ſuperſcripto μελέσθω habet. Noſtra editio πελέσθαν vitio typographico habet. Poſteriorem codicis lectionem probaverim. V. 403. Idem liber βαιὰ θ' habet, & V. 404. περιτέλλοισι θ'. V. 410. Idem στρυφνὴ, & V. 412. ſupra ſcriptum ἀελλοπόδην τε habet, quæ forma L. 3. 184. reperitur. V. 417. Omnes libri ἀγρολόφοισι. Correxit *Pierſon* Veriſim. p. 168. V. 423. Omnes iterum libri καθαρὸν, ubi *Bodinus* κραταιρὸν malebat. Nos ſequimur viros doctos in *Obſ. Miſc.* 2. p. 201. V. 432. Barbarum ἀλωπήκεσσι correximus, quod omnes libri exhibent. Vide *Etymol. M.* h. v. V. 437. Ἀμέλγεσθαι σκύλακας μαζῷ pro lactare barbarum, & ſolo *Oppiano* dignum. Dicitur ἀμέλγεσθαι μαζὸν, γάλα, θήσασθαι μαζὸν, γάλα, etiam θῆσθαι pro ἀμέλγειν ap. *Homerum* Odyſſ. δ. 89. ſed ἀμέλγειν τινὰ μαζῷ nemo ſanus aut linguæ peritus dixerit. Forte tamen poëta θήσασθαι pro θῆσαι ſcripſit, quod *Heſychio* θρέψειν, θηλάσαι.

V. 439.

v. 439. Cod. Reg. ἐλαΐῳ — τιθάσῳ τε. v. 445. Male h. l. ex Cod. Sylb. ἀγρευτῆρες pro vulgato ἀγρευτῆρσιν receptum fuit. Cod. Reg. ἀγρατήρεσιν. v. 448. Cod. Reg. ὑλάει ſupra ſcripto ὑλάα — θηρετῆρσι. unde legendum ὑλάαν. v. 450. δοιὰ in varietate *Turnebus* habet. v. 452. Recepimus ejusdem *V. D.* in margine Ald. emendationem. Vulgo καὶ ἐφράσσαντο. v. 454. ἄγρη pro ὥρη *Turnebus* memorat. v. 455. Cod. Reg. στείβουσί τ'. v. 456. Idem οὕνεκα κεν unde efficio οὕνεκα κἄν. Deinceps omnes libri τετυπασμένα εἴκελα ταρσῷ niſi quod Regius ἴκελα habet. Emendavit h. l. *Brunck*. v. 458. Cod. Reg. φθινόπωρον. v. 461. Cod. Reg. recte πορφύρουσι. Vulgo πορφυρέουσι.

v. 463. Aldina ὄσην. Cod. Reg. ὅσσην. reliqui libri ὀσμὴν quod correximus ex verſu 253. deinceps legitur ubique πρεσβύτειραν, quod cum & ſenſu plane careat, & metro reluctetur, recepimus ingenioſam *Brunckii* conjecturam. qui ἡγήτειραν huc ex verſu 253. revocavit, ibique πρεσβυτέρην ἀπαμαλδῦναι pro ἡγήτειραν ἀμαλδῦναι repoſuit. Ibi enim ὀδμὴ πρεσβυτέρη melius quam ἡγήτειρα legi videtur, cum ſignificetur odor ille nativus, quo matres in animalium genere prolem ſuam, & hæc matrem facile dignoſcunt, antiquior illo libidinis inſtigatore odore, quo animalia in coitum ducuntur. v. 466. Cod. Reg. ſupra ſcriptum πέλει, deinde male ἀγοσσέους habet.

v. 475. Cod. Reg. ὀδοῦσι. voluit θαμινοῖσιν ὀδοῦσι. Idem v. 477. στιβίης. deinceps omnes libri καὶ γαῖαν. ubi cum *Rittersh.* κατὰ γαῖαν ſcripſimus. Canem *Agaſſeum* ſ. Britannicum *Guil. Camdenus* in Britannia p. 190. eundem eſſe vult. quem hodie etiam Angli *a Gaſe hound* appellant. Sed de antiquitate articuli *a* in lingua Britannorum dubito v. 483. Omnes libri παραίβατον. Facillima eſt, & veriſſima *Rittershuſii* emendatio, quam recepimus. Aliter *Rutgerſius* & d'*Arnaud* p. 203. Porro Cod. Reg. ἑρπύζοι. v. 485. ἰθεῖαν ex varietate *Turnebi* & Cod. Reg. recepimus pro εὐθεῖαν. vide Obſ. Miſc. II. p.202. Vano conatu h. l. tentabat d'*Arnaud* p. 204. quem rectius interpunctum oportebat. Comparabimus locum *Æliani* H. A. XIII. 14. de leporum curſu: δρόμον δὲ ἕνα καὶ ἰθὺν οὐ θεῖ, δεῦρο δὲ κἀκεῖσε παρακλίνει καὶ ἐξελίττει τῇ καὶ τῇ ἐκπλήττων τοὺς κύνας.

v. 490. ἀπ' ἀϋτμῆς *Turnebus* in varietate habet. v 492. Cod. Reg. ἱμείρω. v. 495. *Turnebus* in varietate δαίδαλον ἰσὸν memorat. Cod. Reg cum Aldina recte λῦσε δ' habet. v. 496. Cod. Reg. ἡ δὲ χιλῷ δὲ καὶ — ἴουσα. v. 500. Omnes libri ῥοδάλησιν — ἐπισμύχουσα, niſi quod Regius recte ἐπισμήχουσα habet, quod ipſum ex *Brunckii* conjectura dedimus. Eſt vero ἐπισμήχειν h. l. pro ἐπιπλήττειν. Ita ἀλισμήκτοιο apud *Lycophronem* v. 994. quod pro vulgari ἀλισμίκτοιο *Scaliger* reponi volebat, & Codex Regius vetuſtiſſimus minio ſupraſcriptum habet, cum gloſſa: ὑπὸ θαλάσσης σμηχομένου. v. 502. Aldina *Rittersh.* ἴθυνε καὶ. *Turnebus* θύνει τε prodidit, in varietate ἰθύνει memorans. Cod. Reg. ἰθύνει καὶ.

v. 506. Editi libri κνίζει, quod emendavit d'*Arnaud* p. 205. Recte Cod. Reg. κνυζεῖ exhibet. Pro τυτθαὶ *Turnebus* in varietate λιβραὶ memorat. v. 507. Restitue ex editis σκιρτεῦσι δαμάλαι. Cod. Reg. σκιρτεῦσιν habet. v. 510. Scripsimus τηλόσ' pro vulgato τηλόθ' ex versu 162. v. 514. Omnes libri ἀθηρήτοισι. *Brunck* maluit *Brodæum* sequi. v. 515. Recte Cod. Reg. ἠμερίσι cum Aldina habet. v. 516. Omnes libri ἐρίφων κλοπός, quod mutavit *V. D.* in margine Aldinæ. v. 519. ἔθορε recte Cod. Reg. cum Aldina. ἠδὲ δράκοντι in varietate memorat *Turnebus*. v. 520. Cod. Reg. ἀτρομέοντα. male. v. 523. d'*Arnaud* p. 207. ὀξυτέροισι — σονύχεσσι malebat, de metro scilicet frustra sollicitus; idem tamen recte μιν & ὀξυτέροισι pro vulgato μὲν — ὀξυτέρῃσι emendavit. v. 525. Cod. Reg. φέρει — πελάζει habet.

v. 527. Vulgo μεταύλιον una voce. Emendavit *Pierson* Verisim. p. 168. cui astipulatur Cod. Reg. qui v. 529. πρόπωσι δενσήσαντες — ἐρείδει habet. Deinceps omnes libri ὁ δ' ἄρ' ἄξονα, d'*Arnaud* p. 209. legebat ὁ παρ' ἄξονα. Postea iterum omnes libri ὑπερτερίην — ἀρήγων. v. 531. Ald. Turneb ἐλύσατον. Nostrum *Turnebus* in varietate posuit. Cod. Reg. ἐλύσαντο. v. 533. Omnes libri μάλα χήρατο. Recepimus, quod Turnebus in varietate habet. Denique κόλποισι θέτο recte Cod. Reg.

AD LIBRUM SECUNDUM.

v. 5. Editi ἀμφίποδος Φολόης, quod vitium correxit *Rutgersius* V. L. p. 305. cui adstipulatur Cod. Reg. qui tamen versu sequenti cum editis habet ἐπ' ἰξύας ἰξυόφιν δέ. Nostram lectionem a *Guieto* recepit *Brunck*. Sed nunc ipse vir illustris magis in meam sententiam propendet, qua legendum censebam ἐπ' ἰξύας ἰξυόθεν δὲ, quod certe *Oppiano* dignum est. Ita ineptus poëta in *Antholog. Wechel.* p. 452 de Chirone centauro: ἀνδρόθεν ἐκκέχυτ' ἵππος, ἀνέδραμε δ' ἱππόθεν ἀνήρ. Præterea in *Guieti* emendatione illud me offendit, quod ἰξὺν ultimam brevem habet, quæ ab *Oppiano* in similibus vocibus semper producitur. Pro ἡμιβρότων d'*Arnaud* Lect. Gr. p. 210. legebat ἡμιτόμων. Sed operam perdimus in persanando loco corrupto, aut quem ipse poëta ingenii abortu profuderat. v. 8. Vulgo κόψας. Recepimus lectionem a *Turnebo* laudatam, probante *Wassio* in Obs. Miscell. 2. p. 204 v. 9. Cod. Reg. similiter ut versu 27. εὕρετο, vulgata suprascripta, habet. v. 16. Codex *Turnebi* & Regius βελέεσσιν, sed posterior versu 15. continue scriptum habet ἄκοντι διώκων, unde διώκων ad versum sequentem pro varietate vocis ἐλαύνων referendum videtur. v. 17. Ald. Rittersh. ξυλοχῆσι. Turnebiana ξυνοχῆσι, ut est in Regio. Quocunque te vertas, nullus ex h. l. sensus extorqueri potest. v. 21. Cod. Reg. θοαῖς. v. 28. Vulgo δόλους. Secuti sumus emendationem *V. D.* Aldinæ adscriptam. v. 31. Cod. Reg. πολλοὺς ὁ δ' αὖ. Idem versu 33. cum editis αὖθις, & versu 38.

cum Aldina δρεπομένοις αὐτοῖσι, quod ſi in δρεπτομένοις mutetur, ſatis bonum videtur. Noſtra lectio *Guieto* debetur. Elegantior tamen *Brunckii* conjectura αὐτόθι δρεπτομένοισι. Reliquæ editiones δρεψαμένοις αὐτοῖσι habent. V. 42. γλαγεροῖς *Brunck* dedit. *Pierſon* Veriſimil. pag. 169. malebat λυγίνοις. Vulgo γλυκεροῖς. V. 48. Vulgo πεφρίκει. Noſtrum *Turnebus* reponi juſſerat. Rectius tamen Cod. Reg. πέφρικε δὲ habet. V. 49. Ald. Cod. Reg. ἀγριάοντα. Deinceps Turnebus cum Aldina habet μυκήσαιτ' ἄγριοι βόες, ſed in varietate memorat: ἀλλ' ὅτε μυκήσαντ' ἄγριοι βόες ἄλλοτε. *Rittersh.* edidit: μυκήσαιντο ἄγριοι βόες. Vera eſt lectio Cod. Reg. μυκήσητ' ἄγριον, βόες. Deinde ubique legitur: ἐπ' ἄλλῳ ταῦρος — οἷος ἴῃ. *Guietus* etiam ἐπ' αὐτῷ malebat, quem ſecutus h. l. conſtituit *Brunck*, qui nunc tamen mavult: αἱ δ' αὐταὶ τρομέουσιν ἑὸν πόσιν ὀργώωσαι. *Turnebus* οἷος ἔῃ memorat. In Regio pro σείων recte τείνων ſcribitur. Poſtea vulgo σφετέροισι legitur. V. 53. Cod. Reg. ἐνιπῇ, in margine ἐνυώ.

V. 58. Vulgo αὔτμαῖς. Rectius dedimus ex Codice Sylb. d'*Orvillii* Obſ. Miſc. 2. p. 206. & Regio, qui poſteriores etiam ἐνυαλίοισι præferunt. V. 61. Vulgo ἀλλήλοισιν, quod mutavit *Brunck.* V. 65. *Turnebus* ἀντίβολον memorat. V. 70. Cod. Reg. ἄμοτον. gloſſa ὁμοῦ. An ἀμόθεν voluit? V. 70. Cod. Reg. ὅγ' ἀντήϋτεν. recte. Deinde idem δὲ δρυμῶν ſupraſcripto δρυμῷ. Vulgatum δὲ mutavimus. V. 79. Omnes editiones præter Vaſcoſanam αὔτμαῖς. Rectum in varietate *Turnebus* poſuit. conf. Obſ. Miſc. 2. p. 206. V. 80. Cod. Reg. & Dorvillianus Obſ. Miſcell. 2. p. 206. εὐθὺς pro αὐτὸς habent. Deinceps recte Regius ἔλε φορβαῖς. V. 82. Aldina δή ποτε, Regius δὴ τότε habent. In Regio ſuper φορβαῖσιν ſcriptum: γρ. ἀραιόν. ἐξέθρεψεν ὁ πάλιν νικήσων. & in margine ἡ σύνταξις. ἐξέθρεψε φορβαῖς τὸ ἀδύνατον σῶμα ἀπὸ τῆς λαγνείας. V. 84. Editi Αἰγύπτου, ubi *Guietus* Αἰγυπτίου tentabat; *Brunckii* emendationem firmat Cod. Reg. qui verſu 89. νεήνεαι habet cum gloſſa πορευθῆναι, quaſi νεήμεναι ſcriptum fuerit. V. 92. Idem σφαιρωτός τε habet cum gloſſa στρογγύλος τράχηλος. Inepte. Recte *Turnebus* tuber vertit. Caricos & Syriacos boves *Plinius* 8. ſ. 70. gibbere ſuper armis a cervicibus eminente deſcribit. De Syriacis aliter *Ariſtoteles* 8. 33. H. A. qui tamen de mobilitate cornuum in Phrygiis *Oppiano* aſſentitur H. A. III. 9. εἱλικόμορφον *Geſnerus* de Quadr. p. 26. explicat *ſic erraticis flexionibus tanquam hedera retorquetur.* V. 94. Cod. Reg. κεφαλῆφι. recte. V. 95. Idem ἀσκλίνουσι, & ad vocem Αόνιοι adſcriptum Θηβαῖοι habet. Idem v. 97. cum editis ἀπαντέλλουσι præfert, & verſu 98. ἁρμονίαις cum gloſſa συμφυίαις. Idem voluit Cod. Sylb. ubi ἁρμονίης exſtabat. V. 99. Vulgo ἠέρτηνται. Noſtrum a *Turnebo* laudatum confirmat Cod. Reg. qui recte cum Aldina αἰχμῇσι ſine ν cum gloſſa βολαῖς habet. De Aoniis bobus, qui nullibi memorantur, ſuſpicio eſt *Bocharti* Hieroz. I. p. 933. *Oppianum* hæc ex ſcriptore aliquo tranſtuliſſe, ubi poſt boves αἱ ὄνοι in cenſu μονοκερώτων ponebantur, unde cum ſcribarum errore ἀόνιοι factum eſſet, poëtam

fcripturæ vitio falfum fuiffe. Accedere etiam illud, quod boves hi στικτὸν γένος appellentur h. l. unde apparere putat pertinere hæc ad afinos unicornes, qui partim albi, partim purpurei erant.

V. 101. Recte Cod. Reg. τοὶ Πέλλαν, & verfu 103. κερχαλέες, quod etiam *Guietus* malebat. V. 105. Vulgo βαρύνουσι, quod ex Codd. Sylb. Regio correximus. V. 106. Ald. Regius λιπόσαρκες, quod *Turnebus* mutavit, nefcio an recte. Videtur potius λιποσαρκὲς accentu mutato fcribendum. V. 109. Cod. Reg. κεῖνοι cum gloffa ὅμοιοι. fcholion: ἢ κεῖνοι καὶ ὅμοιοι, ἢ ἕως τὸ κεῖνοι στιγμήν. τὸ δὲ τοὺς ὁμοίους. τοιούτους οὖν φασὶ καὶ οὓς &c. Scilicet editi habent κεῖνοι τοὺς φάτις. ubi *Guietus* malebat καί νύ κε τοὺς φάτις. Noftra lectio a *Brunckio* eft. V. 116. Cod. Reg. recte ἐπελήθετο. Ceterum quæ de Syriacis bobus traduntur h. l. alibi vix reperias; de Apamea, quæ olim Χεῤῥόνησος & Πέλλα dicta fuit, vide *Strabonem* XVI. pag. 1091. V. 123. Cod. Reg. ἤιε δ᾽ ἀντολίηθε — Διοίκλειον, & verfu 125. cum editis ἐπαιγίζων habet, ubi *Guietus* ἐπήγαζεν malebat. V. 127. Vulgo χεύων. V. 133. Cod. Reg. λῦσε δέ. recte. V. 136. Vulgo αἰπύτα, quod *Guietus* emendavit. *Turnebus* tamen edidit πέντος ἔπειτα. Cod. Reg. ἴθυνε fine ν. recte. V. 137. Ald. Turn. κονάβισσε. Rectum a *Turnebo* memoratum recepit Rittershuf. V. 140. Vulgo τεμὼν ἀργῆτα χαλινά. Vocem ἀργῆτα mutavit *Guietus*, reliqua emendavit *Brunck*. V. 141. Cod. Reg. λέλακε. bene. fed V. 142. male cum editis ὑδατοπηγέτιν, quod correxit *Guietus*. V. 144. Cod. Reg. ἀμφὶς ῥηγνύμενον — ἰαχυνηχέτα πόντος. V. 148. Idem ἀνέπνευσε recte. V. 150. Turnebiana & Regius rectum σταχυηκομέουσι dederunt. Male de h. l. d'*Arnaud* p. 211. V. 153. vulgo δακρύουσιν. Noftrum habent Codd. Sylb. Dorvillianus Obf. Mifcell. 2. p. 207. & Regius, qui deinceps ὁππότε Πριαμίδαισι præfert. V. 155. Ald. Rittersh. παρέδραμε. *Turnebus* δαμάσσατο edidit, quod & Cod. Reg. fuperfcriptum habet. Jam vero poftquam lectionis varietatem perfecuti fumus, breviter etiam de fenfu totius loci videndum. Primum animadvertendum *Oppianum* de Apamea ad Orontem loqui, quam etiam Χεῤῥόνησον dictam, (quod poëtæ χέρσον ὁμοῦ καὶ νῆσον) tradit *Strabo*, eamque urbem fuam patriam (ἐμὴν πόλιν) appellare, quod tamen nemo alius memoravit; alii enim Anazarbum, alii Corycum nominant. Nec recentiorum fcriptorum aliquis hunc poëtæ locum tetigit, unde hoc faltem conjicere licebit, *Oppianum* plurium civitatum jus habuiffe, quod eo tempore non folum in virorum de patria & literis bene meritorum honorem, fed in cujusvis etiam certaminis publici victorum præmium effundebatur. Ab Antonino Caracalla eum hoc confecutum fuiffe poft impetratum patris reditum, dicere non aufim, cum mihi perfuafum habeam hoc de venatione carmen longo tempore ante alterum illud de pifcatione, quo tantam ab imperatore gratiam iniit, fcriptum a poëta fuiffe. Deinde de *Archippo*

Pellæo duce ſeu Apameæ rege, de nympha Meliboea aliunde nihil conſtat, & dubium eſt an *Oppianus*, quod verſu 156. promiſerat ſe de patriæ ſuæ Apameæ antiquitatibus & ornamentis aliquanto copioſius dicturum eſſe, unquam præſtiterit. Meliboeam intelligi lacum circa Apameam, quæ totam illam regionem mire fœcundam reddebat, ſatis clarum eſt ex his *Strabonis* XVI. p. 1091. ἡ δ' Ἀπάμεια καὶ πόλιν ἔχει τὸ πλέον εὐερκῆ· λόφος γάρ ἐστιν ἐν πεδίῳ κοίλῳ τετειχισμένος καλῶς, ὃν ποιεῖ χερρονησίζοντα ὁ Ὀρόντης καὶ λίμνη περικειμένη μεγάλη, καὶ ἕλη πλατέα, λειμῶνάς τε βουβότους καὶ ἱπποβότους διαχεομένους, ὑπερβάλλοντας τὸ μέγεθος. unde illuſtratur verſus 101. αἰπεινὴν τοὶ Πέλλαν ἐΰκτιτον ἀμφινέμονται, de bobus regionis illius. Diſpiciendum jam erit, qui montes Apameæ vicini intelligantur h. l. ab *Oppiano*, qui alterum ad dextram Apameæ orientem verſus poſitum Διόκλειον δέσμας αἰπὺ, alterum Ἐμβλωνὸν dixit, qui læva verſus occidentem verticibus contra Dioclem eminens, & cum eo conjunctus, Orontem fluvium ita intercluſerit, ut aquis ſtagnantibus totam illam circa Apameam regionem, quæ χερρόνησος dicta fuit, inundaret, antequam Hercules in Archippi gratiam verticibus utriusque montis diſciſſis, liberum Orontis fluvium ad mare deduceret, in quod prope Laodiceam effunditur. Satis hinc apparet, haud procul Apamea quærendos eſſe hos duo montes, quibus olim Orontes incluſus fuiſſe traditur; quare ſuſpicor intelligi illas κορυφὰς, de quibus *Strabo* l. c. ubi de monte Laodiceæ imminente, & vitibus conſito uſque ad κορυφὰς iſtas, μέχρι σχεδόν τι τῶν κορυφῶν. αἱ δὲ κορυφαὶ τῆς μὲν Λαοδικείας πολὺ ἄπωθέν εἰσιν, ἠρέμα ἀπ' αὐτῆς καὶ κατ' ὀλίγον ἀνακλινόμεναι, τῆς Ἀπαμείας δὲ ὑπερκύπτουσαι ἐπ' ὄρθιον ὕψος ἀνατεταμέναι. Hos vertices communi nomine Διοκλῆς intelligi h. l. ſuſpicor; ad Libanum montem pertinuiſſe credibile eſt. Alterum montem Ἐμβλωνὸν verſus occidentem ſitum, Caſium in Seleucide ſitum eſſe ſuſpicor. Neque enim poſſum aſſentiri *Brodæo* qui priore loco ἐκ Λιβάνοιο emendaſſe dicitur; ſaltem hæc ratio non procedit verſu 124, ubi eſt λαιὸν κέρας Ἐμβλωνοῖο. Quantum equidem ex *Ortelii* Theſ. Geogr. perſpicio, voluit vir doctiſſimus Dioclem montem Antilibanum, Emblonum vero Libanum intelligi, quod nullo modo fieri poſſe credo, ſi quidem conceſſeris, quod verſu 115. dicitur ἦ γάρ τοι προπάροιθε παρὰὶ πόδας Ἐμβλωνοῖο πᾶν πεδίον πελάγιζεν, non ad vetuſtatem temporis, quanquam etiam de ea προπάροιθε dicatur, ſed potius ad ſitum campi ſtagnantis ante Apameam referri, qui nec Libano nec Antilibano convenit, ſed, niſi fallor, Caſio monti. Inſcitiam *Tzetzæ*, qui ad *Lycoph.* v. 697. & 717. hæc omnia ad Neapolin Italiæ urbem transfert, verbo indicaſſe ſatis eſt.

V. 160. Editi Βίςωνας, quod certatim viri docti emendarunt, alii Βίωνας, quod Codex Sylb. & Reg. præbent, alii Βίσωνας ſubſtituendo. Mihi unice placet, quod *V. D.* in marginæ Aldinæ conjecerat & Regius codex ſuperſcriptum habet Βίςονας, quo admiſſo legendum eſt: Βίςονας οὓς καλέουσι. Ita quidem

etymologia & patria cum nomine congruunt. Jam olim *Conr. Gesnerus* suspicabatur latinorum & *Oppiani* bisonem s. bisontem eundem esse cum Bonaso ab *Aristotele* H. A. 9. 45. descripto, quam viri incomparabilis conjecturam probatam pluribus argumentis adstruere conatus est Ill. *Buffon* T. XI. p. 303. cum quo ego etiam sentio. Primum patria in utroque convenit, quam *Aristoteles* Παιονικὴν καὶ Μαιδικὴν nominat, quæ posterior pars Thraciæ est, Macedoniæ contigua; hinc *Oppianus* Bistoniam Thraciam dixit. Deinde eadem est in utroque forma cornuum, quæ *Aristoteles* γαμψὰ καὶ κεκαμμένα πρὸς ἄλληλα, *Oppianus* vero supina, retro versa, & hami instar reflexa ait. Dicitur vero γαμψὸν & γναμπτὸν pariter de hamo recurvo. Postea bonasus jubam habet promissam ab oculis ad armos, (μέχρι τῆς ἀκρωμίας) densam, colore flavo, quod itidem de suo *Oppianus*: φρικαλέην χαίτην μὲν ἐπωμαδὸν αἰθύσσουσιν αὐχέσι πιαλέοισι καὶ ἀμφ' ἀταλοῖσι γενείοις (ubi cum *Brodæo* & *Guieto* malo ἀμφιθαλέσσι γενείοις, densis, hirtis) οἷά τε λαχνήεντες ἀριπρεπὲς εἶδος ἔχουσι ξανθοκόμαι (sic enim recte Cod. Reg.) βλοσυροὶ, θηρῶν μεδέοντε, λέοντες. quæ comparatio, quin ad pilorum colorem referenda sit, nullus dubito quamvis *Gesnerus* olim contra *Petr. Gillium* disputaverit de Quadr. p. 145. ad jubam tantum in utroque, leone & bisonte, similem, non ad colorem fulvum eam pertinere.

v. 163. *Turnebus* ἀπαλοῖσι memorat v. 166. Quod *V. D.* in margine Aldinæ malebat περιγλώχινες, habet Cod. Reg. quo sensu, non dixerim. Vulgatum πυριγλώχινες non magis intelligo. v. 168 Omnes libri ὡς ἑτέροισιν ἐναντίον. Nostra lectio a *Guieto* est. Quodsi vero vulgatam retinere placuerit, tum etiam legendum est ἐπικάρσιοι αἰχμαὶ, ὕπτια δ' εἰσορόωσιν. v. 171. Ald. Cod. Reg. κιόντες. Regius etiam δή τινα habet. v. 173. Vulgo δέ τοι. Nostrum ex Codd. Sylb. Regio. v. 175. ἔτραφεν recte emendabat *V. D.* in margine Aldinæ, cui adstipulatur Cod. Reg. v. 184. Ald. δηρίσαιτο. v. 187. Cod. Reg. δ' εἰν' ἐλάφοισι. satis bene. Idem recte ἀειθύροις una voce scriptum exhibet. & deinceps v. 189. πᾶσί τε & κεύθουτι sine ν præfert. v. 191. ἔνδοθι *Turnebus* memorat. Castratis cervis cornua decidere negant alii veterum, quorum autoritatem potiorem habebat *Gesnerus* p. 359. qui monet ὄλκους h. l. testiculos esse. *Gesneri* opinionem firmat Ill. *Buffon* T. VI. p. 81. v. 196. vulgo ξένιοι τε. Regius ξείνιοι τε, unde legendum ξεῖνοι δέ. Sæpe ξένιος & ξεῖνος, quæ plurimum significatione differunt, in poëtis confunduntur. Cf. etiam Obs. Miscell. 2. 359. v. 207. Cum reliqui autores omnes contra de cervi more sub partus tempora senserint, *Gesnerus* p. 363. emendare h. l. jubebat: τρίβον ἀνδρῶν οὐκ ἀλεείνει, ut *Oppiano* cum illis conveniret. Sed sensus verborum hanc mutationem non patitur; sunt enim βέβηλοι ἀτραπιτοὶ quasi βάσιμοι, viæ quæ unicuique patent, & hominum solis vel vestigiis frequentantur. Deinde vox βέβηλος translata fuit ad *locum profanum*, quo cuilibet intrare licebat.

v. 217. Omnes libri τραφερὴν περόωσι καὶ πόντον πατέουσι, quod *Brunck* emendavit. v. 219. Mutanda est distinctio, & cum Cod. Reg. legendum: | ναυτιλίην πλώοντες ὅτ' ἐξανύουσι θάλασσαν. v. 220. Cod. Reg. οἰήκια, & v. 223. ὁμαρτεῖ ποντοπορεύων, sed ὁμαρτῇ superscriptum legitur. v. 224. Ald. Rittersh. τάμνησι. Tenendum τέμνουσι puto, quod *Turnebus*, Cod. Sylb. & Reg. habent. v. 225. vulgatum νηχόμενον πρώτιστον mutavit *Brunck*. Recte tamen Cod. Reg. ἔλησι præfert, qui etiam v. 226. recte ἔμολε, & v. 230. ἐρέσσουσι sine ν ut etiam Aldina, exhibet. v. 235. Cod. Reg. hic & fere ubique ἐσπηστῆρα, deinde v. 236. ὅτε δὴ — δολιχαῖσι. Prius etiam *Turnebus* memorat. v. 239. Ald. δείρην. v. 242. Omnes libri αἶψα γὰρ, quod *Guietus* immutavit. v. 243. Cod. Reg. λευκοὺς δ' ἐπιστέστηρεν ὀδόντας præfert, de quo ad librum tertium versu 442. v. 245. Cod. Reg. recte πυκνοῖς præfert. v. 246. καὶ otiosum videtur; quare suspicor legendum καταμειδιόωντι i. e. καταγελῶντι irridenti similis. v. 250. Vulgatum ποιφύσσοντα emendavit d'*Arnaud* p. 212. Versu sequenti Regius καί τε τάχ' habet, & versu 256. οἷος ἔην.

v. 260. Cod. Reg. ἐπιστρέψαντε. Elegans est *Brunckii* conjectura, qui ἐπιστέψαντε legi volebat. v. 256. ὑπερνεμέθονται *Turnebus* memorat. Idem v. 269. ἀάσπετος laudat. vers. 273. *V. D.* in marg Ald. δὲ post βεβρυχὼς addebat; sed malim cum Cod. Reg. ὀδύνησιν, ἐ ιστροφάδην δ' ἑκάτερθεν οὐδὲν ἀλευόμενον γένος. Nam vulgatum ἀλευόμενος nihili est. v. 276. Cod. Sylb. & Reg. ἄτροπον. v. 28 . Reg πλευρῇς θλίβει, ut cervus pelle corrugata infixum anguem contineat. v. 282. Idem cum editis φθίμενοι γὰρ, rectius, ut equidem existimo. Idem ἔτι, quod ex *Guieti* emendatione recepimus pro vulgato ἐπὶ, firmat. v. 288. Pro θηρῶν cum *V. D* in margine Aldinæ κηρῶν scripsimus. Deinceps recte Cod. Reg cum Ald ἐξέπεσε ῥινοῖο. v. 292. Male Ald. Reg. γενεή τις. v. 293. εὐρυκέρωτες sunt, qui *Plinio* XI. 3. platycerotes dicuntur, vulgares damæ, ut *Gesnerus* etiam monuit, sed quod idem p. 326. ἰορκοὺς capreolos esse volebat, facile ex mentione δόρκων redarguitur, quos versu 315. *Oppianus* separatim describit, iterumque L. III. 3. ἰόρκους & δόρκους nomine distinguit. Nec convenit macularum, quales in panthera conspiciuntur, mentio versu 299. facta. Quare diligentius erit inquirendum, qua in re δορκάδες & πρόκες, quarum priores *Aristoteles* P. A III. 2. cornigerorum animalium minimas ait, cum *Oppiani* δόρκοις & ἰόρκοις conveniant.

v. 297 κἀκεῖνοι *Turnebus* memorat. v. 299. Cod. Reg. παρδαλίων. v. 300. Idem πέλει πολὺ κρείων, vel κρέσσων, deinde v. 301. μύων pro μείων. Illud κρείων vel κρέσσων mihi valde suspectum, & dubito, an librarius dare voluerit, quod Cod. Sylb exhibet μείων κέρας. Bubalum esse, quam recentiores *Vache de Barbarie* nominant, cum *Aldrovando* sentit Ill. *Buffon* T. XI. p. 297. v. 304. Omnes libri αὖθις. v. 305. Cod. Reg. πολυγνάμπτοισιν, & v. 306. τότε φῦλον, deinde v. 307.

νάπεσσι habet. v. 311. Ald. Reg. νέεσκεν. v. 312. Omnes libri ἐπ' ἀλλοδ. ἀλᾶσθαι. sed vide Halieut. I. 271. Pro ἀλᾶσθαι Cod. Sylb. ἀλλοδαποῖσι πελᾶσθαι, Regius ἐπαΐσσεσθαι, superscripto ἀλάσθαι, habet. v. 313. Omnes libri ἄρα τοι, quod ob versum 547. rectum censeo. Pro βαλίων *V. D.* in margine Ald. emendabat λασίων. Pro πυρώδεες v. 317. recte Cod. Reg. πυρώπεες praefert. v. 323. Recte *V. D.* in margine Ald. μητίσαντο emendat. *Guietus* malebat etiam κέρδεα τοῖς δειλοῖσιν ἐπίφρονα. quae conjectura mihi quidem admodum ingeniosa videtur. v. 325. Cod. Reg. cum Ald. ἑτέροις. v. 327, Omnes libri πολλόν. v. 329. Cod. Reg. στρεπτοῖσι, & versu 332. male αἰθυντῆρες exhibet. Idem versu 336. φορέει. v. 340. Ald πνεύμονος εὐθύς. Ultimum cum reliquis editis etiam liber Regius habet. v. 341. Scribe περιχεύοι cum editis. Nostrum Ald. & Cod. Reg. habent. Ceterum quae h. l. ab *Oppiano* de capris silvestribus dicuntur, non ad *Strepsicerotas* dictas, sed ad rupicapras referri volebat *Gesnerus* p. 320. qui στρεπτὰ κέρατα h. l. *cornua in dorsum reflexa* interpretabatur. *Bochartus* vero de peculiari quodam caprarum genere poëtam loqui existimat Hieroz. I. 918. *ibice* scilicet, quae Arabice *Alorvia* in *Damire* dicatur. Sane verum est, quae h. l. de capris silvestribus traduntur, eadem omnia ibi ad alorvias referri. Loca *Damiris*, quae mire *Oppiani* verba illustrant, latine huc ex magni viri interpretatione transferam, ut alii, qui regiones Africae & Asiae aliquando visuri sunt, diligentius in hanc rem inquirant: *Dicuntur esse in cornibus duo foramina, per quae respirat; quae si obturentur, perit ilico. Etiam naturalis ipsi est amor erga catulos suos, quorum si quem capiant venatores, illum sequitur, & lactat, quam diu est in eodem consortio. Etiam e natura ejus est pietas erga parentes, ita ut cibum ipsis apparet; & cum ita infirmi sunt, ut per se comedere non possint, praemanso cibo eos alunt:* ubi advertes quae de foraminibus in cornibus dicuntur; inde enim apparet κεράων μέσον apud *Oppianum* esse *per media cornua*, quod cum ignoraret *Paw*, prorsus inepte volebat rescribi κεράων μέσος ad *Horapoll.* p. 385. Jam olim fuit *Alcmaeonis* opinio ab *Aristotele* H. A. I. 11. rejecta, τὰς αἶγας κατὰ τὰ ὦτα ἀναπνέειν, quod ex *Archelao*, strenuo nugatore, & qui historiam naturalem turpissimis mendaciis foedatam conturbavit, referunt *Varro* de R. R. 3. 5. & *Plinius* 8. 50. *Philes* c. 47. Non omni tamen verisimilitudinis specie figmentum hoc toties repetitum carere videbitur, saltem quo fonte error promanaverit, apparet, siquidem vera sunt, quae nescio unde sumta tradit clarissimus Gallus *Bomare* sub voce *Chamois*, *Ysard*, *Chevre des Alpes.* Ita vero ille: *On remarque deux ouvertures derriere les cornes du chamois; on a prétendu, que ces troux servoient à la respiration de l'animal, lorsqu'en fouillant pour chercher les racines des herbes, dont il fait sa nourriture, la terre lui bouchoit par hazard les narines. Cette*

opi-

opinion disparoit par l'observation, puisqu'on a remarqué, que le crane se trouve au fond de ces ouvertures, & qu'il n'y a aucune issue. DICTIONNAIRE D'HISTOIRE NATURELLE. Exstat tamen *Joh. Conr. Peyeri* observatio in Ephemerid. Natur. Curios. Decad. II. An. I. Obs. 86. p. 206. qui foramina duo post rupicaprarum cornua, in valle transalpina Madia a se itentidem observata, quemadmodum etiam in Rhætia ab *Hadero*, Medico Basileensi, ad ipsum pulmonem aëris capiendi ergo pertingere affirmat. Conferre etiam jubebat clarissimus Argentoratensium Professor, *Herrmannus*, cui *Peyerianæ* observationis indicium debeo, librum, quem adhibere non potui, Mannichfaltigkeiten. Berlin 1770. pag. 579-584.

v. 354. Codd. Sylb. Reg. ποταμοῖο φέρουσιν. Prior etiam ἀφυσσόμεναι. v. 359. Vulgatum μυκηθμοῖσι emendavit d'*Arnaud* p. 191. cui adstipulatur Cod. Reg. qui cum Cod. Turn. ἀπόπροθε habet. v. 368. Vulgo λίσσεο μητέρα μοι φίλην, ubi tamen Cod. Reg. φιλίην. recte. Nostra lectio a *Brunckio* est. v. 369. Cod. Reg. λυγρῇ, & vers. 372. ἦρα νύ τοι. Legendum videtur λυγρῇ περὶ μητέρι δειλοί. v. 374. Cod. Sylb. ὅτε τοῦ, quod tenendum. Quod enim ex vulgatis libris dedimus τευ sine accentu, sensum congruum non habet. v. 377. Omnes libri ξανθοὶ, quod tenendum erat. Pro πυμάτης *V. D.* in margine Ald. malebat πυμάτοις. 378. Cod. Reg. χθαμαλῇ τ' αἴῃ præfert. v. 380. *Pierson* Verisimil. p. 170 malebat οὐκ ἀταλὴ, quod ipsum est in libro Regio, & fere ubique ab *Oppiano* usurpatur. Idem codex τάχ' ἂν αἰγός. Codex Sylb. paulo ante οὐ καλή τε exhibet. Quæ vero h. l. ab *Oppiano* de ovibus silvestribus Cretæ quatuor cornibus instructis dicuntur, non reperio in *Belonio*, qui insulam totam peragravit, & diligenter arietes & hircos silvestres in summis Cretæ montibus pascentes descripsit *Observ.* L. I. c. XIII. XIV. Non alienum erit h. l. referre, quæ de capris Armenicis traduntur in carmine *Crinagoræ Analectorum* Poët. Gr. T. II. p. 146. quod totum ponam: Τῆς οἴος γενεὴ μὲν Αγαῤῥικὴ, ἔνθα γ' Αράξεω ὕδωρ πιλοφόροις πίνεται Αρμενίοις. Χαῖται δ' οὐ μήλων ἅτε που μαλακοῖς ἐπὶ μάλλοις, ψεδναὶ δ' ἀγροτέρων τρηχύτεραι χιμάρων· Νηδὺς δὲ τριτοκεῖ ἀνὰ πᾶν ἔτος· ἐκ δὲ γάλακτος θηλὴ αἰεὶ μαστοῦ πλήθεται οὐθατίου. Βληχὴ δ' ἀσσοτάτω τερένης μυκήματι μόσχου· ἄλλα γὰρ ἀλλοῖαι πάντα φέρουσι γέαι. Hanc videlicet capram Tiberius in expeditione Armenica (de qua *Dio Cassius* p. 738.) retulisse Romam, & lacte ejus in potu usus esse videtur, quod clare apparet ex alio ejusdem *Crinagoræ* carmine ibid. p. 147. seu *Antholog.* Wechel. p. 67.

v. 386. Vulgo ἐπεὶ κἀκεῖνος ὁδεύει, quod *V D.* in margine Aldinæ emendavit. *Guietus* ὑδρεύει vel ὑδεύει legebat. Idem versu 387. vulgarem lectionem ὁππότε γὰρ immutavit & versu 383. pro χροιὴν malebat κραίρην, i. e. caput. Deinceps Cod. Reg. βύσσαν quod etiam Rittersh. dedit. *Turnebus* βῆσσαν edidit, & in varietate περὶ βῆσσαν memorat. v. 392. Cod. Turn. & Reg. ἀσπαλοί. Vulgo ἀσπαλός. Regius etiam καὶ τρίγλαι. De Subo aliunde

Zz

non constat. Ad ovium silvestre genus referendum ex ordine describendi suspicabatur *Gesnerus* de Quadr. p. 982. qui deinde in animadversionibus in *Aelianum* H. A. XIV. 14. conjecit subum ejusdem esse generis cum Libyca fera κεμάδος nomine ab *Aeliano* descripta, pilis perquam hirsuta, cornibus adversis, & vitae ambiguae, quae omnia in Subum *Oppiani* & damam *Plinii* convenire putabat vir magnus. V. 398. Ald. Turnebiana, Cod. Reg. ἦν praeferunt. *Turnebus* ἐν memorat, quod Rittersh. recepit. V. 401. Cod. Reg. ἐπιφροσύνῃ τε γένει τε habet. Latet hic omnino ulcus aliquod.

V. 403. Omnes libri εἰ δὲ καὶ. Igitur *Rittershusius*, cum sentiret vulgarem lectionem sensum abrumpere, apposuit h. l. asteriscos, quibus significaret quaedam excidisse. Tentabat tamen ipse ἠδὲ καὶ, *Bodinus* οὐδὲ καὶ, quo lacunae suspicionem tollerent. At vero *Brunck* feliciter hunc locum persanavit substituto ἀλλὰ καὶ, quod clare Cod. Reg. exhibet. *Turnebus* in varietate ἐπενείματο habet. Pro ὑψόθι *Brunck* malebat πολλάκι. V. 394. Cod. Sylb. ἔξοχα φίλτρα praefert. V. 405. ὅστος τε pro δὲ recte correxit Rittersh. Pro vulgato πανυκραίροις *Guietus* & d'*Arnaud* p. 213. reponendum viderunt τανυκραίροις, quod confirmat Cod. Reg. 415. omnes libri αἰθήρ, quod d'*Orville* ad *Charit.* p. 745. corrigi jussit. V. 427. *Turnebus* θορόντες, quod & Cod. Reg. firmat, edidit; Rittersh. Aldinum θορῶνται revocavit. Αχαϊνέην graece hinnulum dici primus *Salmasius* docuit, cujus opinionem inprimis hic locus confirmat, ubi νῶτα στικτὰ memorantur, quae hinnulo conveniunt, Gallorum *Faon*, *quand il porte encore la livrée*. Similiter *Phalaecus* in epigrammate *Analect.* T. I. p. 421. καὶ σκύλος ἀμφιδόρου στικτὸν ἀχαίνεω. ubi alii ἀχαϊνέης habent; sed malo alterum cum *J. Toupio* in Curis Novissimis in Suidam p. 3. In Ixeuticis L. III. §. 7. simpliciter ἔλαφοι memorantur, ubi h. l. δόρκοι sunt.

V. 430. Ald. δατιζομένοις. Turneb. Rittersh. δατιζομένης. Veram lectionem ex codice suo restituit d'*Orville* Obs. Miscell. II. 361. Utitur verbo λατύσσεσθαι *Oppianus* Halieut. I. 627. unde laudat *Eustath.* ad *Homer.* p. 381. p. 437. Habet etiam *Hesychius* λατύσσει, πτερύσσεται, νήχεται, ταράσσει, τινάσσει, τύπτει, λακτίζει. Cod. Reg. δατυσσόμενοι habet, quod proxime verum accedit. V. 435. Cod. Reg. cum Ald. Turn. τείνει. Rittershus. τέμνει ex *Brodaei* conjectura recepit. V. 436. Vulgo στεῖ. οὖλαι. Nostrum ex Codd. Sylb. Reg. 440. Cod. Reg. ὀφθαλμοῖς ὁρόωντες. V. 443. Idem cum Ald. ἐπαρτύνουσιν. V. 445. Idem ὀξύκερως θήρ. Editi ὀξύ. ερος, quod male mutatum fuit. V. 450. *Turnebus* μετήορον memorat. V. 454. Ald. ἰοφόροι, κενεοῖς δέ. *Turnebus* & Rittersh. κενεὴν ediderunt. Male d'*Arnaud* p. 217. emendabat κείνην. Cod. Reg. ἰοφόρον κενεοῖς δὲ φύσιν κεράεσσι λέγουσι. Nobiscum ἰοφόροι praefert etiam d'*Arnaud* l. c. De oryge veterum *Bochartus* Hieroz. I. p. 945. ita disputat, ut primum contra *Belonium* doceat, orygem ab *Arabum* veterum *gazellis* differre, cum illis *gazel* vel *gazâl* capreae hinnulus sit; deinde demon-

ſtrare annititur orygem *Oppiani* a reliquorum ſcriptorum oryge natura ſua non differre, ſed eundem eſſe, quod multi coloris diverſitate & cornuum numero, quæ *Oppianus* gemina orygi tribuit, inducti negaverunt. Sed fateor mihi virum doctiſſimum ſententiam ſuam non approbaſſe. Magis placet, quod idem p. 969. poſuit, Hebræorum *reem* eſſe *Oppiani* orygem; omnia enim, quæ Arabes de ſuo *rim* tradunt, conveniunt orygi *Oppiani*; quod ut clarius appareat, ponam *Damiris* verba a *Bocharto* p. 962. latine verſa: *Diverſi coloris ſunt capreæ. Nempe illarum tres ſunt ſpecies. Prima earum, quæ vocantur* arâm, *quæ ſunt ſinceræ albedinis, cujus ſingularis eſt* rim. *Hæ in arenis habitant. Eaſdem ajunt caprearum eſſe oves, quia plurimum habent carnis & pinguedinis Secunda ſpecies* &c. Ex recentiorum ſcriptis nihil habeo, quod ad *Oppiani* orygem referre poſſim, & quænam ex numero *gazellarum* magno, quas Ill. *Buffon* T. XII. p. 201 deſcribit, cum eo comparari poſſit, neſcio. cf. tamen *Schaw* Travels p. 417.

v. 466. Ald. Cod. Reg. αὐτίκ' ἀραιήν. *Turnebus* αὐτίκα γαίῃ. Rittersh. αὐτίκ' ἄρ' αἴῃ edidit, quam lectionem *Turnebus* etiam commemoravit. v. 467. Vulgatum νευστάζει κεφαλὴν mutavit *Guietus*. v. 469. Ald. πρῶτος ἐνείρων, cui proxima lectio Cod. Reg. πρῶτος ἀναίρων. Rittersh. πρῶτος ἐναίρων prodidit, Turnebus vero γαστρὸς ἐρωῇ. Noſtra lectio debetur ingenio *Bocharti* Hieroz. I. pag. 968. quam etiam d'*Arnaud* p. 215. magni viri autoritatem ignorans, conjectura aſſecutus eſt. v. 472. *Turnebus* εὐθὺς memorat. v. 473. Omnes libri ὀξέσι πεφρικὼς συνερειδόμενος σκοπέλοισι. ſed recte *V. D.* in margine h. l. emendavit: ὀξέσι πεφρικῶσιν ἐρειδόμενος σκολόπεσσιν, quod recepimus, mutato ὀξέσι in ὀξέα. v. 477. Itidem omnes libri μίμνει, cum ſequatur δέξηται. Quare vulgarem lectionem emendavit *Guietus*.

v. 491. Codex Regius κείνοις γὰρ ἐν γενύεσσιν. v. 493. Aldina & Turnebiana ἐνέπριστα habent, quod *V. D* in margine Aldinæ mutavit in ἐνέποιεν. *Rittersh.* ἐνέφησαν neſcio unde arreptum prodidit. Codex Regius: ἀλλ' οἱ μὲν πείθους ὀλοοὺς ἐνέπειν περ ὀδόντας. v. 496. Aldina & reliquæ οὐκ ἀρίδηλα, quam lectionem *Guietus* & *V. D.* in margine Aldinæ emendarunt. Codex Reg. οὐκ αἴδηλα præfert, quod unice verum. Sic IV. 322. ἀπροφάτως αἴδηλον ἀναστααλάει μέλαν ὕδωρ. v. 498. Regius cum Aldina, Turnebiana κεράεσσιν, quod e conjectura ipſe *Turnebus* correxit, a quo *Rittersh.* κερόεσσαι recepit. v. 500. Cod. Reg. κείνοισι δέ. recte. v. 504. δὲ poſt γενύων addidit *Guietus*; Codex Regius γενύων ἄπο habet. Paulo antea bene idem *Guietus* emendare videtur: κείνοις δὴ διπλοῖς. v. 510. *Brunck* mavult ἢν δὲ βιᾶται ſc. ὁ κεραοξόος. v. 511. ἐκ δὲ κεράων editi libri, quod correxit *Guietus*, cui adſtipulatur cod. Regius. v. 514. Idem γνάπτειν habet, & verſu 515. cum libris editis θηρσὶ δέ τοι, quod correximus.

v. 520. Regius ὀφθαλμόν. v. 526. Editi libri γὰρ δή Recepimus emendationem a *V. D.* margini Aldinæ adſcriptam.

Cod. Reg. ὑψόθι δ' εἰ πρόσθεν πολύ. v. 527. Idem liber αὖ τὸ δέμας præfert, deinde verſu 528. χιτός τε. Voculam κε poſt τὸν δ' h. l. primus *Rittersh.* inſeruit, cui Regius codex adſtipulatur.

v. 535. Regius ἐγχρίψας θηκτῆσι, quod *Turnebus* edidit, in varietate memorans θηκτοῖσι, quod *Rittersh.* recepit. v. 541. Reg. Codex τονθορίζοντες præfert. v. 545. Regius θυμῷ. v. 546. γινώσκει in varietate Turnebus habet. v. 552. Omnes libri πολλόν exhibent. v. 554. Aldina τε διατρήνει ἐν. unde Turnebus recte διατρήνειεν effecit. Noſtram lectionem *V. D.* margini Aldinæ adſcripſerat. *Rittershuſii* τε διατρήσειεν habet Reg. Cod. v. 561. Legendum eſt ex certiſſima *Brunckii* conjectura φράζω δ' ὃν ὡς δεδάηκα. v. 562. Codex Regius ἐκ προτέρης — ἔθηκεν. v. 563. Omnes libri ἐπαντέλλουσι. v. 566. Aldina cum libro Regio ὑγροπόροισι. v. 568. Codex Reg. ὄστρεα, unde legendum ὄστρεά τ' videtur. v. 573. Idem liber κατοικιδίησιν habet. v. 578. Idem ἔχοντες, vulgata ſuperſcripta. v. 579. Regius Codex ἢ δὲ νέκυς habet. v. 581. Requiritur ἡβήσωσι. v. 583. ἀμπελάσαντο, quod primus *Rittersh.* pro vulgari ἐμπελάσαντο dedit, firmat Codex Reg. *Bodinus* maluit ἐκπελάσαντο. v. 585. Omnes libri αὖθις, Regius etiam πάλιν ἐγένοντο.

v. 585. Codex Regius ἀντέλλει δὲ, & verſu 589. cum editis δόμον, quod *Guietus* immutavit, deinde γραπτόν, ſuperſcripto γρ. γραπτόν habet. v. 592. Codex Reg. cum editis φαιδρότερον τερπνοῖσιν, quod ex Cod. Sylb. & d'*Orvillii* Obſ. Miſc. 3. p. 56. correximus. v. 595. Malim cum Codice Sylb. ἐπ' ἄγρια κύματα βαίνει. v. 597. lege ποσσὶ νέοντι. v. 602. Recte Regius Codex προβλῆσιν ἀκάνθαις, quod Aldina & Turnebiana etiam habent. Rittersh. προβολαῖσιν ἀκάνθαις prodidit, quam lectionem etiam *Geſnerus* de Quadr. p. 401. ex codice aliquo, ni fallor, memorat, & in προβολῇσιν ἀκάνθης mutat.

v. 605. Omnes libri κακῶν, quod *V. D.* in margine Aldinæ & *Guietus* emendarunt. v. 606. Regius συγέει — ἐχθρὸν ἰδέσθαι. v. 609. Aldina male ποθητήν. v. 610. Aldina, Turneb. & Codex Regius λόχοιο. Alterum πόθοισι a *Turnebo* in varietate poſitum recepit *Rittersh.* v. 611. Omnes libri ἔκλεινε τοκήων, niſi quod Regius αὐταῖς ἀγκαλίδεσσιν habet. Certatim viri docti h. l. τέθνηκε emendarunt, *Paw* ad *Horapoll.* p. 382. & ante eum *Rutgerſius* V. L. p. 455. qui *Dan. Heinſii* de h. l. ſententiam ibidem prodidit. *Cannegieter* ad *Avienum* p. 191. legebat: τὸ δ' ἐκθαίρουσι· πόθησις αὐταῖς δ' ἀγκαλίδεσσιν ἑῶν ἔκλεινε τοκήων. Noſtra lectio debetur *Brunckio.*

v. 615. Præclare liber Regius tranſpoſitis verſibus: Φινέος τόν ῥ' ἀτίτηλλε κλυτὴ Θρήϊσσα κολώνη, Φινεῖ γάρ ποτε δὴ &c. unde legendum eſt: Φινέως, τόν ῥ' ἀτίτηλε, vel Φινέος, ὅν ῥ' ἀτίτηλε. Monendum tamen in codice ſuper nomine Φινέος appictum eſſe α, quo lectio vulgarium librorum indicatur. v. 620. Aldina πτερέσια. *Turnebus* editionis ſuæ lectionem τερέσια immutari juſſerat in χερέσια quod *Rittersh.* recepit. *Brunck* malebat cum *Guieto* τεράσια legere. v. 623. Aldina κλεεύνων, ubi *V. D.* in

margine κλεκινῷ emendabat. *Guietus* κλεαινὸν malebat. *Rittersh.* *Brodæi* κελαινὸν recepit. Noſtram lectionem firmat Codex Reg. qui tamen male cum editis βορειόνεω præfert, quod *Guietus* recte emendavit. v. 624. οἰκτείροντε pro vulgato οἰκτείροντο, quod etiam in libro Regio eſt, reſcripſerat *Rittersh.* quaſi ſit participium verbi οἰκτείρειν. Porro Codex Regius κατεκτείναντό τε φῦλα. ubi vulgo κατέτειναν ποτε φῦλα. *Guietus* malebat ποτὰ φῦλα, laudata *Heſychii* gloſſa: ποτὴ, ποτηνὴ, πτηνά. Totum h. l. conſtituit *Brunck.* v. 625. μελέεσσι vulgo legitur, etiam in Regio, quod emendavit d'*Arnaud* p. 215. Ultimo verſu Cod. Sylburg. ἐδωδαῖς, Regius ἐδωδῇ, Vaticanus apud *Schottum* Obſ. Hum. p. 89. λαῦλον ἐδωδαῖς habent.

AD LIBRUM TERTIUM.

v. 2. Regius καὶ ἐλάφυς. v. 4. Vulgatum καρήατα τευχήεντα male mutavimus cum d'*Arnaud* p. 215. qui etiam πευκήεντα malebat. v. 16. Editi & Regius ἀμφεβάλοντο, quod *Brunck* cum *Guieto* immutavit, qui poſterior etiam ἀντήλλαξε malebat. Sed ἀμφεβάλοντο in ἠλλάξαντο mutandum eſſe cum *Brunckio* nunc non dubito. Porro Regius recte δώροισι abſque ν. v. 21. Regius τὰς μὲν ἂν, verſu 22. Ιστρυ ἐπ' εὐρὺ ῥέοντος, ubi editi Ιστρῳ ἐπ' εὐρὺ ῥέοντι, quod *Brunck* cum *Brodæi* Τίγρι' permutavit. v. 25. Cod. Reg. cum Aldina φορέονται. v. 29. Editi & Regius αὖθις. v. 34. Regius ὀλίγων habet. Pro μυρίος, quod de univerſa terra dicitur, *Brunck* h. l. malebat Ασιὰς αἶα.

v. 37. Ita h. l. emendavit *Rutgerſ.* V. L. p. 72. Vulgo, etiam in libro Regio, legitur αἴγλη, quod tamen *Geſnerus* H. Quadr. p. 643. ita explicabat, ut leones Libyci non ut alii multo pilo nec ita ſplendido veſtiri dicantur. v. 42. Regius ἐκ δὲ τότ'. Ceterum in toto leonum genere nullam coloris varietatem agnovit olim *Ariſtoteles* de Generatione V. 6. de qua etiam dubitat Ill. *Buffon* T. IX. p. 12. cf. *Bochart.* Hieroz. T. I. p. 718. v. 43. *Brunck* malebat ἠὺ ὁμῶς, ὄμμασιν αἴθοψ. v. 47. Cod. Reg. ἔμολε. recte.

v. 55. νάρκα defendit *Bochart.* Hieroz. T. I. p. 734. *Ritterſhuſius* recepit *Brodæi* commentum σάρκα, quod ejuſdem pretii cum *Pauwii* ad *Horapoll.* p. 310. ἄλκα. Porro pro λύειν Aldina λυγρῶν, quod *Geſnerus* p. 660. recte emendavit. Regius πάντα λυγρὰ, ἄπο habet, ſupraſcripto ἄπη, quod non capio. Quod vero de leæna h. l. *Oppianus* habet, de Syriis modo affirmabat *Ariſtoteles* H. A 6. 31. ſed de univerſo genere etiam *Ælianus* H. A. V. 39. De tota re dubitat Ill. *Buffon* T. IX. p. 18. v. 64. Regius πάσσονες. εὐρέα δὲ νῶτα. Idem 65. αἱ δέ τ' ὀλιζότεραι. Deinde verſu 70. rectiſſime μαρμαίρουσι præfert.

v. 74. Editi χροιὴ τ' ἐπιπαμφανόωσα, quod jam *Bochart* Hieroz. T. I. p. 786. in χροιῇ τ' ἐπιπαμφανοώσῃ mutandum viderat. Noſtrum, quod a *Brunckio* eſt, confirmat liber Regius.

v. 76. Editi cum Regio ὠκύτατον θείει — ἄλκιμον ὀρέει. v. 79. Regius ὀριςαφύλοιο vel ἐριςαφύλοιο. Lectio enim in Codice ambigua eſt. De duplici pantherarum genere, quod ſolus veterum *Oppianus* h. l. memorat & deſcribit, quæ fuerit ſententia *Geſneri*, vide de Quadr. p. 939. item *Bochart* Hieroz. T. I. p. 803. qui locum ex *Damire* Arabice laudat, ubi duplex pardorum genus iiſdem notis, quibus h. l. ab *Oppiano* diſtinguitur. An pertinet huc etiam genus pantheræ, quod *Ælianus* H. A. IX. 39. *cauda carere* ait? Ill. *Buffon* majorem pardalim ſub nomine *la Panthere*, minorem l'*Once* deſcripſit T. IX. p. 154. & latinos minorem *pardum* dixiſſe exiſtimabat.

v. 83. Aldina αὐτὸ δέ. ſed Codex Sylb. & Regius noſtrum habent. Deinceps editi cum Regio αὖθις. Monendum eſt in libro Regio ubique λύγγας duplici γ ſcribi. v. 87. Editi cum Regio bis τε exhibent hoc verſu, ubi tamen ultimum tenendum cenſeo. Quod vero verſu ſequenti d'*Arnaud* conjectura aſſecutus fuerat, ὀξυκέροις, præfert liber Regius. v. 89. Editi cum Regio ἀμφίδυμον, quod *Brunck* emendavit. Deinceps verſu 95. Regius κροκόεντι exhibet, non ſpernendum. De duplici lyncum genere hodie nondum ſatis conſtat. Hoc tamen certum eſt *Æliani* H. A. XIV. 6. λύγγας, quæ in Mauritania exſtabant, πορδάλεως μὲν ἔτι καὶ πλέον σιμαὶ, ἄκρα γε μὴν τὰ ὦτα λάσιαι, eaſdem eſſe, quæ ab *Academicis Pariſienſibus* deſcriptæ ſunt ſub nomine *Loup-Cervier* in *Memoires pour ſervir à l'hiſtoire des Animaux* Part. I. p. 127. Quod ſi vero conſtaret, quid *Oppianus* illis verbis καμπύλον οὖας intellexerit, an pilos illos longos, qui paulum inflexi aurem terminant, nulla dubitatio ſupereſſet, eoſdem h. l. deſcribi. Sed hæc interpretatio verbis græcis majorem vim quam lucem afferre videtur; nec ſatis etiam color utriuſque generis cum Gallorum iſto *Loup-Cervier* convenit. *Bochartus* Hieroz. T. I. p. 796. ſe his difficultatibus non ſatis extricavit. Quæ Ill. *Buffoni* fuerit de hac re ſententia vide T. IX. p. 236. Exſtat quidem hodie in monumento Præneſtino lyncis nomen, ſed eo tempore, cum opus muſivum ex loco ſuo in Principum Præneſtinorum palatium transferretur, turpiſſimo operarum errore, ut mihi quidem perſuaſi, relatum fuit ad imaginem alienam, quam onagri eſſe volebat *Schaw* Travels p. 431. v. 102. Cod. Reg. μέλεθρα exhibet, & verſu 108. ςάξε θεός v. 109. Idem νοήματα ſupraſcr. νοήμασι præfert. v. 125. Revocavimus ex Aldina εὐπτέρυγον, quod & Regius dat. Reliquæ ὑπαὶ πτερύγων. Porro Reg. recte cum editis τρύζουσι. Verſum 128. nondum intelligo. Regius habet θαλάμων γρ. πτερύγων. gloſſa: καὶ ἕτοιμα ὄντα πρὸς φθορὰν ἐκ τοῦ δεσμοῦ τῶν λυσικόμων καὶ ἀπτερύγων πτερύγων. *Guietus* φυσικόμων legendum ſuſpicabatur, quod nobis quidem ſatisfacit, cum κόμαι de plumis ut & ἔθειραι *Oppianeum* ſit. v. 143. Præclare Regius σφυρὸν ὠκὺ, τορὸν δέμας. Hinc enim exiſtit lectionis veritas: ὄμμα τορὸν, σφυρὸν ὠκὺ, θοὸν δέμας. Verſu ſequenti Aldina habet: πόδες δέ τε ποσσὶ, quod recepimus. *Turnebus* &

Rittersh. ediderunt πόδες ἠδὲ πόδεσσι. Regius liber: χεῖρες χερσὶ βροτῶν ἴκελαι, πόδες δέ τε ποσσίν. quo ſcilicet ordine priora verba exhibet etiam Aldina & reliquæ. Noſtrum a *Brunckio* eſt. D'*Arnaud* p. 218. malebat: πόδες αὖτε πόδεσσιν.

V. 150. Regius νηδὺν θ' ὅτε κυμαίνουσι. V. 153. malebat d'*Arnaud* p. 219. ἄρκτων, quod hoc *Oppianus* nullibi de lyncibus tradiderit.

V. 156. Editi & Reg. πρὶν τοκετοῖο μολεῖν ὥρην, quod *Brunck* immutavit. V. 161. Editi cum Regio γάμῳ παιδοτροφίη τε μέμηλεν, quod reponendum.

V. 166. Editi ἀποπλάζονται. Noſtrum etiam liber Regius habet. Vir doctus in margine Aldinæ probabili conjectura ἀποπλήξονται emendabat. V. 169. Aldina τονθορίζουσι. Regius τονθορύζωσι. *Turneb* & *Rittersh.* ediderunt τονθρίζωσι.

V. 171. Regius πάνθ' ἀπαλύνει, quod etiam in verſione *Rittersh.* & *Turnebus* expreſſerant, neſcio unde arreptum. V. 176. Aldina τοῖον ὑπὸ βένθεσσιν. Regius τοῖον ὑπὸ βένθεσσι, quod nihili eſt. Verſu 178. Aldina χείματος ἢ μεσάτου, ubi *V. D.* χειμῶνος μεσάτου emendabat, quod recepimus. *Turneb.* & *Rittersh.* dederunt χείματος οἵ Optime tamen Regius Codex χείματος ἐκ μεσάτου — τρείοντες ἐνιπήν.

V. 183. Omnes libri ἠερόεντα, quod *Geſnerus* p. 20. de colore ex cinereo ſplendido, quem Græci ducto ab ipſo aſino vocabulo κίλιον dicebant, explicat. *Oppianus* ipſe ſupra v. 75. ῥινὸς — χροιῇ ἐπὶ παμφανοώσῃ ἠερόεις dixit. Noſtram lectionem dedit *Brunck* a *Guieto* excogitatam. Verſu 186. *Brunck* malebat ἀργύφεος.

V. 192. Regius ποικίλοισι τ' ἀλόχοισι V. 197. Aldina ζῆλος δ' ἄρσεσι πᾶσιν, ἐπί. ubi *V. D.* emendabat ἐπὶ σφετέροισι δ' ὀρίνει. V. 199. Vulgato τόκον ingenioſam *Brunckii* conjecturam ſubſtituimus. V. 202. Male Regius πέλῃ. Legendum enim eſt πέλοι, quemadmodum ἴδοι eſt verſu 204, ubi rectius liber Regius εἴ μιν ἴδοι. Idem verſu 205. ζήλῳ πολεμήτορι deinde ἔθορε μεμαώς. Aldina habet h. l. περὶ μήτορι, unde effecerant ineptum πυριμήτορι. V. 206. Cod. Reg. cum Aldina ἴθορε. *Brodæi* conjecturam a *Rittersh.* memoratam, qui verſu 207. malebat legere νέος γέ μιν ἠμβήσειεν, pro vulgato νέον γέ μεν ἠβήτειεν leviter immutatam recepimus.

V. 210. *Brunck* mavult ὡς δ' ὅταν ἐν πολέμῳ, quod v. 211. Reg. Cod. κλείνωσι & ἐρύωσιν habet. Idem verſu 214. ἀταλὴν cum editis præfert, quod immutavit *Guietus*.

V. 220. Aldina πρόσωπα. Ibidem Regius cum editis τάτ' ἂν πάρος habet, a *V. D.* in margine Aldinæ correctum.

V. 223. Editi cum Regio ἰοβόρον. Emendavit PIERSON *Veriſim.* p. 170. Rittersh. malebat ἰοβόλον. λιθόεργον eadem notione dixit *Dioſcorides* in epigrammate *Analect.* T. I. p. 496. quod præclare a *Muſgravio*, ni fallor, emendatum nuperrime dedit Jo. TOUP. *Curis Noviſſ. in Suidam* p. 31. *Antiphilus* vero ibid. T. II. p. 172. Γοργοῦς λιθοδερκέος, ut *Lycophron*

μαρμαίρωσιν, dixit. V. 228. Regius liber habet: ἕλον παῖδα ἐξαλαώσας deinde verſu 232. ὀνύχεσσι. V. 236. *Brunck* mavult: δαίνυσθαι στομάτεσσιν ἀεικέσι μήδεα παιδός. V. 241. Aldina τηρῆσαι, cui ſimile, quod in Regio exſtat, καὶ παῖδάς τ' ἐρίσαι. V. 247. Cod. Reg. καὶ poſt Ατθίδα omittit, vacuo relicto ſpatio. Scribendum τε. De Themiſtone, quæ v. 248. memoratur, vide Interpretes ad *Mythographos Latinos* p. 18. edit. *Stavern.* Jam vero profligata orationis græcæ emendatione, propius ad ipſam *onagri* deſcriptionem accedamus, quam uni *Oppiano* ex vetuſtioribus ſcriptoribus debemus. PLINIUS 8. c. 44. *onagros* in Phrygia & Lycaonia præcipuos eſſe, & montem, qui Cappadociam a Lycia dividit, non tranſire cap. 58. memorat; ſed hi multum a noſtro hoc diverſi. Verum quod ibidem addit: *pullis eorum, ceu præſtantibus ſapore, Africa gloriatur, quos laliſiones appellant:* ad genus *Oppiani* pertinet, quemadmodum etiam quæ L. 8. c. 30. traduntur: *Hyænæ plurimæ gignuntur in Africa, quæ & aſinorum ſilveſtrium multitudinem fundit. Mares in eo genere ſinguli feminarum gregibus imperitant. Timent libidinis æmulos, & ideo gravidas cuſtodiunt, morſuque natos mares caſtrant. Contra gravidæ latebras petunt, & parere furto cupiunt, gaudentque copia libidinis.* Nunc vero adhibeamus locum *Philoſtorgii* L. 3. c. 11. p. 43. ed. Godofr. quo etiam *Bochart* uſus eſt Hieroz. T. I. p. 867. ubi plurima animalia ex ultima Africa Romam allata & a ſe viſa accurate, & diligenter deſcribit. Sic igitur ille: καὶ αὐτὴ δὲ χῶρα καὶ ὄνους ἀγρίους μεγίστους τῷ μεγέθει φέρει, καὶ τὴν δορὰν κατὰ τὸ ξενίζον (forte ξανθίζον) πεποικιλμένους, λευκοῦ τοίνυν καὶ μέλανος χρώματος οὐ κατὰ μικρὸν συμποικιλλομένου, ἀλλὰ ζῶναί τινες ἀπὸ τῆς ῥάχεως ἐπὶ τὰς πλευρὰς καὶ τὴν κοιλίαν καθήκουσαι, καὶ ἐνταῦθα ἐπισχιζόμεναι καὶ κατά τινας περιφερείας ἀλλήλαις ἐνελιττόμεναι, θαυμαστήν τινα καὶ ξένην ἀπεργάζονται πλοκὴν καὶ ποικιλίαν. Habes hic *Oppiani* στεφάνας χιονέας, quibus corpus utrinque a dorſo cingitur (περίχεται); nigram vero tæniam, quæ ſpinam dorſi percurrit, (*la bande noire, la raie, qui s'étend le long du dos & croiſe enſuite ſur les flancs & les épaules,*) *Philoſtorgius* non adeo clare expreſſit, in varietate coloris notanda magis hic quam *Oppianus* occupatus. Quod ſi vero utriuſque deſcriptionem cum imagine animalis, quod ſub nomine Congenſium *Zebre* delineatum & diligenter deſcriptum dedit Ill. *Buffon* T. XII. p. 7. ſeqq. contuleris, plane tibi mecum perſuadebis, Zebram illam ob *Oppiano* hic deſcribi, quod de onagro *Philoſtorgii* & *onagro pulcro* MARTIALIS XIII. Ep. 101. jam docuit *Job. Ludolf* Hiſt. Æthiop. T. II. p. 150. Hodie etiam Luſitani ſimiliter ac veteres græci autores zebram appellant aſinum ſilveſtrem, *Burro do matto.*

V. 251. Codex Sylburgii ἐν εὐκνήμοις exhibet. Deinde verſ. 262. Aldina φράζεο δύω, ubi *V. D.* in margine noſtrum νῦν ſupplevit. *Turneb.* & *Rittersh.* ediderunt φράζεο δὴ δύο. Regius φράζεο δύο habet. *Pierſon* Veriſim. p. 172. malebat φράζεο δοιώ.

Denique

Denique verſu 263. Editi cum Regio αὖθις habent. V. 267. Editi ἀργεννῶν ἐρίφων τε πολύπλοκον. Verum vidit *Pierſon* Veriſimil. p. 172. Ducit eodem lectio libri Regii: ἀρνῶν ἐρίφων τε πολύπλοκον. Vulgatum πολύπλοκον mutavit *Brunck*. V. 268. Aldina τὴν δὲ νυκτιπόρον, ubi *V. D* in margine recte τὴν δ' αὖ emendabat, quod tenendum cenſeo. Regius liber τὴν δὲ νυκτιπόρον καὶ νυκτιπλανῆτιν τελέθουσαν. voluit ἔασαν. V. 274. Inepte *Turn. Rittersh.* ἔῤῥαπται. V. 276. Omnes libri στεινή τε. Verſu ſequenti libri omnes & ſcripti & editi, quos vidimus, corrupti in ultima voce. Aldina ἐπικλύουσιν ὁδοῖσιν. Regius ῥινόντ' ἀμφοτέροισιν ἐπικλείουσιν ὁδοῖσιν. *Turnebus*, a quo ineptum ὁδοῦσιν recepit & adeo vertit *Ritterſhuſius*, in varietate ὅσοισιν memorat. Quod vero nos recepimus, planum certe & ſignificantius, debetur ingenio cultiſſimi *Pierſon* Veriſim. p. 173. Mavult tamen *Brunck* ἐπικλείουσιν ἀοιδοὶ legere, quod ſane ad vetuſtam lectionem propius accedit; ſæpe etiam de poëtis ἐπικλείειν uſurpatur. Inepte de h. l. *Paw* ad Horapoll. p. 387.

V. 282. Aldina præbet: δήρας ῥινὸν ἀποτεκτήναιο. Reg. liber: δείρας δηρὸν ἀποτεκτήναιο, gloſſa vero habet: δηρὸν εὐκέλαδον, ἐπὶ πολὺ εὐκέλαδον, deinde ad ὠλεσίκαρπος annotavit: οἶμαι ὅτι διὰ τὸ βρύχημα ὄλλυσι τὰ ἔμβρυα. Sed recte *Ritterſhuſius* docuit tympanum ita dici, quoniam miniſtri Cybeles, quibus tympanum in ornatu peculiare erat, exſecti ſemine, virilitatis argumento, veluti ἰτέας genus quoddam ὠλεσίκαρπον dictum, carebant; ita etiam *Bochart* Hieroz. T. I. p. 530. ubi ex *Damire* eaſdem de pelle lupi in tympano adhibita ineptias profert. Ceterum ἐϋκέλαδον *Turnebus* in varietate memorat. V. 287. Regius cum editis φθίμενοι habet.

V. 290. Reg. cum editis καὶ ῥ' ὅτε. Noſtrum *V. D.* margini Ald. adſcripſerat. Falſam de hyæna, naturam & ſexum mutante, opinionem olim jam exploſerat *Ariſtoteles* H. A. VI. 32. G. A. III. 6. Mirum ergo eam h. l. ab *Oppiano* repeti, niſi tum rerum naturalium cognitione & hiſtoria retro in pejus lapſa veterem errorem ſegnior ingenio ætas adoptaverat. cf. Ill. *Buffon* T. IX. p. 412. V. 295. Regius ἀμοργῆες, τοῖσι μάλα. unde perſpicimus, unde fluxerit L. I. 132. ἀμοργός. V. 300. ἰάχει dederunt Codices Sylburgii, d'*Orvillii* Obſ. Miſc. 3. p. 57. & Regius. Vulgo ἠχεῖ.

V. 302. Editi αἶψα δ' ἄν. Regius αἶψα δ' ἄρ' habet. Veram lectionem *Rittersh.* in margine neſcio unde laudavit. Similiter in *Quinto Calabro* I. 635. τοὶ δὲ μόγῳ στονόεντι τετρυμμένοι ἄψεα πάντες legendum, ubi vulgo peſſime αἶψα πάντες editur. V. 305. Regius cum editis ὄρθιος. Veram lectionem *Rittersh.* iterum in margine laudavit, neſcio unde.

V. 307. ἀργυφέη ex Codice Sylb. & Regio habemus. Vulgo ἀργυρέη. V. 312. Codex Sylb. habet ἐμπελάσει. Deinceps αἰγὶ ſcripſimus pro αἶγα, quod tamen Regius etiam cum ἐγχρίψει habet.

V. 314. Male ſcripti & editi libri ἀκτάς. Quod vero v. 318.

ſubſtituit *Brunck*, προφερέστερος pro vulgato προφερέστατος, liber Regius firmat, qui tamen paulo poſt v. 319. male cum editis τετυγμένος habet. Noſtrum in margine *Rittersh.* aliunde memoratur. v. 321. Regius liber ἐπόρησε ſupraſcriptum habet. Ακμων *Heſychio* genus aquilæ dicitur; inde lupis, de quibus h. l. *Oppianus*, nomen inditum recte ſuſpicabatur *Geſnerus* Hiſt. Avium p. 189. v. 326. Rectius ſcribe cum *Brunckio* παύτηται ἰδ' ὀλομένου. v. 329. Regius cum editis ἀργυρέοις. Poſtea verſu 336. editi peſſime ποδηκλίδεσσι habent. Noſtrum Regius Cod. firmat. κρατερόχροα verſu ſequenti de *valido corpore* intelligendum, aut κρατερώνυχα legendum cenſebat *Geſnerus* H. Quadr. p. 769. Thoem *Ariſtotelis* Ill. *Buffon* T. XIII. p. 263. majorem ejus generis, quod vulgo *Chacal* vocatur, feram exiſtimat; ejuſdem vero Ariſtotelis πάνθηρα eſſe minorem ſpeciem generis *Chacal*, quæ vulgo *Adive* dicitur, ut adeo πάνθηρ altera ſit thoum ſpecies, de qua *Ariſtoteles* IX. 44. ex vulgi opinione memorat. Ipſe enim thoas non genere ſuo, ſed ſecundum anni tempeſtatem corporis tantum ſpecie differre affirmat. Quare libro IV. c. 35. ubi de panthere agit, nullo modo quaſi de minori ſpecie thoum loqui cenſeri poteſt, quod *Buffon* voluit; qui proinde nihil ex *Oppiani* loco L. II. v. 572. conficit, ubi πάνθηρες χαροποὶ in feris imbellibus cum felibus memorantur. Adde quod *Oppianus*, qui patriam eandem cum his animalibus habitabat, thoas & πάνθηρας nomine diſtinctos ſeparatim deſcribit. Dubito etiam an vir illuſtris ad coloris varietatem, quam *Oppianus* h. l. διπλοῦν μεμορυγμένον ἄνθος vocat, attenderit; capite enim & facie lupis ſimiles, reliquo corpore ſpeciem & colorem pellis pantheræ referunt, ut quidem *Oppianus* docet. Eſt etiam locus *Arriani* in Indicis, a *Bocharto* T. I. p. 847. allatus, ubi *Nearchus* ait: οὓς τινας καὶ ἡμεῖς ὁρέομεν καὶ τίγριας καλέομεν, θῶας εἶναι αἰόλους, καὶ μείζονας ἤπερ τοὺς ἄλλους θῶας. i. e. *quos videmus & tigres vocamus, thoas eſſe varios ſeu variegatos & aliis thoibus majores.* Unde de coloris varietate in thoum genere conſtat. Ipſe *Bochartus* operoſe docere conatur Hieroz. T. I. p. 842. θῶας a veteribus memoratos eſſe eoſdem cum Perſarum *ſciagal*, Arabum *filiis avvi* & barbarorum ſcriptorum *papionibus* ſeu *babuinis*. *Pantheras* (πάνθηρας) vero *Oppiani* eſſe, quos recentiores ſcriptores græci λυκοπάνθηρας & πανθήρια vocent, quod deinde nomen a poſterioribus Græcis thoibus inditum fuerit. Sed hac quidem diſputatione doctiores non reddimur; quæ enim ſunt eæ feræ, quas illi recentiores græci πανθήρια & λυκοπάνθηρας dixerunt? Vide etiam *Schaw* Travels p. 173. v. 345. Incuria mea h. l. irrepſit μὲν pro μιν, quod editi & Regius habent. v. 352. Regius cum editis λαλαγεῦσιν. Quod recepimus, eſt a *Pierſono* Veriſim. p. 174. Porro recte Regius liber τοῖσι præfert.

v. 355. Editi οὔτε γε, quod emendavit *Brunck*, cui accedit Cod. Regius. v. 360. Editi ῥεῖα γὰρ οὐκ ἂν ἴδοις. Regius cum Sylburgiano ῥεῖα γὰρ οὐκ ἂν ἕλοις. Quod edidimus eſt a *Brunckio*,

qui tamen nunc mavult: ῥεῖα δέ γ' ὐκ ἂν ἕλοις. in quo plane acquiesco.

v. 368. Editi αὐχένας, quod emend. d'*Arnaud* p. 220. cui adstipulatur Cod. Regius. v. 371. Editi πολλὸν ἐπικροτέει, quod emendavit *Brunck*. Regius liber πολλὸν ἐπικρατέει. *V. D.* in margine Aldinæ ὄχλον tentabat.

v. 380. Aldina αἰπήν. Bodinus ἐνιπὴν emendabat, quod tenendum equidem puto. Sic L. I. 133. φλογόεσσαν ἐνιπήν. *V. D.* in margine Aldinæ ἀϋτμὴν adscripserat, quod *Brodæus* etiam voluit, & *Brunck* recepit, qui etiam ἔχειν scripsit cum *Guieto* pro vulgato ἔμεν. Regius liber habet φάτις, περὶ λευκὸν ὀδόντα ἐντός ἔμεν -- ἐνιπήν. Idem cum Oppiano tradit *Xenophon* de Venatione Cap. X. f. 17. τεθνεῶτος γὰρ εὐθὺς ἐάν τις ἐπὶ τὸν ὀδόντα ἐπιθῇ τρίχας, συντρέχουσιν· οὕτως εἰσὶ θερμοί. ζῶντι δὲ διάπυροι, ὅταν ἐρεθίζηται· οὐ γὰρ ἂν τῶν κυνῶν, ἁμαρτάνων τῇ πληγῇ τοῦ σώματος, ἄκρα τὰ τριχώματα περιεπίμπρα. v. 384. Scripsi ἐπασσυτέροις, ubi Regius cum editis ἐπασσύτερον. Pro θωρήξατ' versu 396. *Guietus* mavult θωρήσσετ'. v. 398. Regius cum editis θοὰς δ' ἔφριξεν, & versu 402. δηθάκις ἔκτεινε κύνα præfert, ubi nostrum (δηθάκι δ' ἔκτεινε) *Turnebus* in varietate habet. v. 406. Regius cum editis ἀείδω. Hic vero locus arguit mancum *Oppiani* de Venatione poëma ad nos pervenisse; nullibi enim apparet hystricum venatio. Versu sequenti Aldina ὁμοῖος. v. 418. ἐλυθεὶς a *Brunckio* est. Editi ἐλιαθείς. Regius etiam nostrum ἐλυθεὶς, sed juxta paulo superius adscriptum κυλιαθεὶς habet, quod equidem magis probaverim. v. 424. Pro τέρματ' legendum τέλματ' suspicabatur d'*Arnaud* p. 220. v. 437. Lectio, quam h. l. recepimus, debetur ingenio *Gesneri* p. 636. Aldina habet: κεφαλὴν δονέει δομένοισι. Hinc *Turnebus* vulgatam eruit: κεφαληδὸν εειδομένοισι κορύμβοις. *Schottus* Obs. Hum. p. 89. ex membranis suis profert: κεφαλὴ δοκέει δὲ μὲν οἶσι κορύμβοις. Regius habet: κεφαλὴν δονέει δ' εἰδομένη κορύμβοις μελαινομένην.

v. 441. Editi πελάσαντ' ἤειρε, quod ex Cod. Sylb. & membranis suis correxit *Schottus* l. c. Regius habet πελάσασ' ἤειρε, quod ipsum *Brodæus* malebat. v. 442. Cod. Reg. recte κύρυνε habet. ὑπέσυρεν ὀδόντα quid sit nescio. Hoc vero video, requirere sententiam *exserere*, *restringere dentes*. L. II. 243. in simili re λευκοὺς ὑπεξῆρεν ὀδόντας non minus ineptum est. Jam vero de conjectura mea, quam in textum orationis recipere non ausus sum, minus dubito, cujus mihi fundus factus est Codex Regius, ubi supra II. 243. ἐπισέσηρεν exstat; unde utroque loco ὑπέσηρεν vel σέσηρεν, ab antiquo verbo σαίρειν, Italorum *digrignare i denti*, unde σεσηρὼς & ὑποσεσηρὼς frequentatur, legendum affirmo. Hoc vero loco Regius nihil mutat, nisi quod συφελὸν δ' habet. Quod *Schottus* in membranis reperit h. l. ὑπέδηλεν, nihili est. v. 446. Regius cum editis δαρδάπτει δέ. Idem 457. πέλει & χατίζει præfert. Deinde vero 458. γυμναὶ δ' ἡμερίδες --- ἰνδάλλονται. ubi editi etiam δὲ habent. v. 459. Regius καὶ περὶ θῆρσι πικρὴν, ubi editi καὶ περὶ θῆρα. Hunc locum emendavit *Brunck*.

v. 465. Aldina ὅσην ἀλίοις, quod *Turnebus* correxit, & *Rittersh.* demum recepit ὅσ' εἰναλίοις, ut eſt etiam in libro Regio. Sed pro βροτοῖσιν omnino legendum cenſeo βοτοῖσιν *terreſtribus animalibus*, quod etiam in verſionem *Turnebianam* intuli. Deinde πορδαλίεσσι iterum corruptum eſt, cui ſubſtituendum πορδαλέοισι puto; *Brunck* vero malebat legere ῥινοῖς αἰγλήεσι πορδαλιδήων.

v. 470. Omnes interpretes, quos conſului, atque adeo *Geſnerus* ψιλὸν vertunt *parvum*, quod proprie *glabrum*, *nudum* eſt. Conſtat tamen ex deſcriptione *Haſſelquiſti* in Itiner. Palæſtin. p. 252. etiam caput pilis breviſſimis rigidis tegi. Hic ſcilicet feram hanc ex viſu pellis deſcripſit methodo *Linnæana*; ſed eum multis modis nec injurie carpit Ill. *Buffon*, qui T. XIII. p. 1. ſeqq. ubi camelopardalin ſub nomine *Giraffe* deſcripſit, *Belonii* deſcriptionem ceu multo diligentiorem præfert. Quæ veteres de camelopardali tradiderunt, vide apud *Geſnerum* & *Bochartum* Hieroz. T. I. p. 910. Unus *Oppianus* ex vetuſtis ſcriptoribus cornua ſeu cornuum ſpeciem, quæ in media fronte velut apices eminent, & de quorum natura magna adhuc dubitatio eſt, memoravit, etiam in reliqua deſcriptione præcipuam laudem meritus. Exſtat in opere muſivo Præneſtino maris & feminæ camelopardalis imago cum nomine adſcripto, quod tamen in exemplo monumenti præſtantiſſimi apud *Montfaucon*, quo uſus eſt *Schaw* Travels p. 423. ſeq. omiſſum eſt, æque atque in eo, quod olim clariſſimus Argentoratenſium Profeſſor, *Joh. Dan. Schœpflin*, Romæ ab ipſo monumento deſumtum vivis coloribus pingi curaverat. Hoc bibliothecæ Argentoratenſis cimelium ſub oculis habebam, cum hæc ſcriberem; in eo igitur velut in altero exemplo, quod ab Illuſtri Comite *Caylus* ſibi traditum omnium fere optime explicuit *Barthelemy* in *Memoires de l'Académie des Belles-Lettres* T. XXX. p. 503. ſeqq. video pilos longiſſimos & rigidos, quibus cornuum apices tecti latent, in altera harum ferarum, mare videlicet, in femina non item, clariſſime apparere. Quod ſi imago iſta naturæ fidem ſequitur, magnum profecto momentum hæc obſervatio ad dubitationem de natura cornuum in camelopardali habere debet. In eodem monumento præter ichneumonis cum aſpide pugnam, & rhinocerotem, apparet etiam fera, quæ adſcriptum nomen Υαβȣς habet, a doctiſſimo Anglo *Schaw* ad camelum relatum p. 434. quaſi ὑαβȣς ex ὑβὸς *gibberoſum* fieri potuerit. Veram omnino cenſeo ſententiam doctiſſimi Galli *Barthelemy*, qui leviuſcula immutatione Ναβȣς legendum exiſtimabat, & ipſam imaginem ad feram Æthiopicam *Nabin* dictam transferebat, quam *Plinius* 8. c. 18. male cum cameloparpali confudiſſe videtur.

v. 478. *Waſſe* in Obſ. Miſcell. 3. p. 57. ſimiliter ut *Guietus* emendabat γλαυκόχροες. Ald. Reg. ἀρηρέδαται habet. A *Turnebo* ἐρειρέδαται recepit Rittersh. v. 483. μετὰ ϛρȣθοιο κάμηλον i. e. ϛρȣθοκάμηλον, quem pari verborum compoſitione Arabes

appellant, ut monet *Niebour* Beschreibung von Arabien S. 168. Confer omnino Ill. *Buffon* T. XIV. p. 404. v. 485. Cod. Regius μέλπϑσιν. v. 489. Pro vulgato ἀειδέα cum *Guieto* & Regio libro scripsimus ἀείδελα. v. 491. Vulgo νωϑεῖσι. Cod. Reg. νωϑῆσι. v. 496. *Turnebus* rescribi jussit κείνῃσι πολὺ πῖερόν, quod etiam Cod. Regius habet. Recte. Qui vero ab hoc versu sequebantur in editis & scriptis libris versus tres, recte, utpote ex L. IV. 73. huc translatos, expungi jussit *Schottus* Obs. Hum. p. 58. quod senserat etiam *Guietus* & adeo ipse *Rittershusius*. v. 497. Cod. Reg. ὑψιπόροισιν δέ. v. 498. Editi κραιπνοῖς, quod emendavit d'*Arnaud* pag. 224. qui tamen male versu sequenti αὐτοῖς ὃ φορέϑσι corrigi volebat. Cod. Reg. ποσὶ κραιπνοὶ τελέϑϑσαι. v. 500. Regius cum editis ἄμβαδος, quod tamen jam *Turnebus* corrigi jusserat. ἀναβαδὸν solennis ea in re vox est apud *Aristotelem*. Vulgo etiam pessime οἷά τε legebatur.

v. 503. Regius cum Aldina κελύφοισι. Idem versu 506. κάρα, quod etiam in editis est. v. 508. δνοφεροὶ δὲ Regius cum editis. Primus *Rittersh.* τε emendavit v. 511. Regius cum editis κεκορυϑμένον. *Guietus* volebat aut κάνϑος — κεκορυϑμένος, aut κάνϑοι — κεκορυϑμένοι. v. 514. Aldina μέλονται habet, quod Gesnerus in μιγῆναι mutabat p. 682. sed nostrum, quod nescio unde Rittersh. in margine memorat, quasi *vulgatam lectionem*, firmat liber Regius. v. 515. Aldina νωλεμὲς ἱμείρϑσι, γάμων δ' ἔτι ἐγγὺς ἔϑσαι, ubi *V. D.* in margine emendat: ἱμείρϑσι γάμων· ἔτι δ' ἐγκυέϑσαι vel ἔγκυοι ὖσαι. *Turnebus* etiam ἔτι ἔγκυοι ὖσαι reponi jusserat, cui tamen *Rittersh.* non obsecutus est. Codex Regius habet: νωλεμὲς· ἱμείρϑσι γάμων δ' ἔτι ἐγγὺς ἐϑσαι. Unde τόκων a Rittersh. memoretur nescio. v. 517. Cod. Regius φέρωσι, vulgata suprascripta. οἶςὸν dixit h. l. *Oppianus* pro doloribus partus, quos *Homerus* tela Lucinæ dixerat; hinc etiam in Halieuticis sæpe βέλος pro ὠδὶς & γένος positum videbimus. Pertinet huc locus *Etymologici M.* voce βολωσία ἡ Εἰλείϑυια, βολὰς γὰρ τὰς ὠδῖνας ὠνόμαζον. Sed scripturam sanam præstare nolim. Denique versu 525. Regius liber ἀσπάσαϑαι præfert.

AD LIBRUM QUARTUM.

Ipso statim initio male omnes libri τόσαι δ' ἀνὰ præferunt. v. 10. Editi & Regius ἦϑεα. Nostrum a *Brunckio* est, qui etiam πολυεργέος pro vulgato πολυαρκέος dedit. *Rittersh.* cum *Brodæo* malebat πολυάρκυος vel πολυέρκεος. Regius ποαρκέος cum glossa τῆς ἐχούσης πολλὰς ἄρκυας. ergo πολυάρκυος voluit. v. 12. Post χωρήσειεν interpunximus, ut εἰπέμεναι vertendum sit: *ut dicat*. Scholiastes Cod. Reg. δύναιτο explicat, quo sensu etiam accipi vocem χωρεῖν docet *Abresch* in *Æschyl.* p. 630. sed ea significatio h. l. non satis convenit. v. 18. Aldina τοῖσι habet.

v. 20. Ald. Turneb. Ritt. Σευήρῳ cum Regio habent, quod primus *Turnebus* corrigi jussit. v. 23. Aldina, Reg. ὀρίσματα

Turnebus in ſecunda habet ὀχρίσματα, & in varietate ὠρίσματα, quod Ritterſh. recepit. Manus docta in margine Vaſcoſ. tentabat εὐρίσματα, quod & ipſum cum διορίσματα propinaſſe *Brodæum* legimus. Bodinus ἀορίσματα dicitur habere. v. 35. Cod. Sylb. πίσυνοι habet, quod equidem non capio.

v. 42. ὁμοίης δ' ἔλλαχε editi & Reg. ita verſu ſeq. iterum bis δὲ habent, ubi noſtra τε. v. 47. Cod. Reg. ἵπποισι κείνοισι. v. 49. βιωμένοιο χαλκοῦ Ald. Regius βιωομένοιο χαλινοῦ. v. 51. Hoc loco quædam turbata fuiſſe, vel adeo excidiſſe *Brunck* ex voce ἠδὲ verſu ſeq. arguebat, ubi Regius πίσυνοι δ' dat. Ceterum quod poſt verſ. 53. *Schottus* Obſ. Hum. II. 41. ex Codd. Vaticano & Salmanticenſi immittere veluti ſupplementum jubebat: ἐν γὰρ τῷ ἡλίου φλογμῷ οἱ θῆρες κάμνουσιν, gloſſa potius eſt. Vulgatum ἐλόωσιν ἵππους correxit d'*Arnaud* p. 224. cui Regius accedit; ſed quod idem malebat: ἠελίου γε βολῆς ἅμα, νόσφιν ἀγρωγῶν, quamvis abblandiretur, recipere non auſi ſumus.

v. 70. Ald. θηροφόνος. Ita etiam verſu ſeq. Ald. δὲ ἕλοιεν, quod *Bodinus* emendaſſe dicitur, uti eſt in Regio.

v. 74. Vulgatum δροσεροῖο *Schottus* Obſ. Hum. p. 88. ex membranis ſuis correxit. Vocem σαλαγεῖν *Heſychius* explicat: ταράσσειν. ἡ γὰρ φροντὶς σάλα. Locus *Luciani* Pſeudom. T. II. p. 255. nihil huc facit.

A verſu 74. quæ deſcribitur leonum venatio, eſt etiam apud *Xenoph* de Venatione c. XI. ſ. 4. ἔστι δὲ οἷς αὐτῶν καὶ ὀρύγματα ποιοῦσι περιφερῆ, μεγάλα, βαθεῖαν ἐν μέσῳ λείποντες κίονα τῆς γῆς. ἐπὶ δὲ ταύτῃ εἰς νύκτα ἐπέθεσαν δήσαντες αἶγα, καὶ ἔφραξαν κύκλῳ τὸ ὄρυγμα ὕλῃ, ὥστε μὴ προορᾶν, εἴσοδον οὐ λείποντες. τὰ δὲ ἀκούοντα τῆς φωνῆς ἐν τῇ νυκτὶ, κύκλῳ τὸν φραγμὸν περιθέουσι, καὶ ἐπειδὰν μὴ εὑρίσκῃ δίοδον, ὑπερπηδᾷ, καὶ ἁλίσκεται. Oppianus tamen, cum h. l. agnum memoraverit, poſtea verſu 214. hœdum nominat. Sed horum uſus erat in hac venatione promiſcuus, ut apparet ex locis allatis a *Bochart* Hieroz. T. I. p. 761.

v. 84. Editi & Regius λαρὸν, quod mutavit *Brunck*. Idem quod verſu 95. etiam in Regio eſt ἴθυνε correxit, quemadmodum etiam reliquis in locis, ubi voci ἰθύειν ſignificatio *ruendi cum magno deſiderio* ineſt, quoniam ἰθύνειν fere ſemper agendi vim habet.

v. 101. Vulgatum ἀναΐσσοιο correxi. Ita etiam v. 102. poſui παντόσε, ubi Ald. πάντοτε. Ritterſh. vero cum Turn. πάντοθε habet. v. 105. Ald. οἱ δ' ἄρα σκοπιῆς. v. 106. Editi & Reg. ἐριτμήτοισι, quod emendavit *Guietus*. v. 101. Ald. Reg. μέλεθρα, quod in κέλετρα mutandum cenſebat *Geſnerus* H. Quadr. p. 661. idemque *Brodæo* placebat, cujus in *Oppianum* annotationes *Geſnerus* manuſcriptas apud Oporinum viderat. *Turnebus* vero μέλαθρα poſuit, quem ſecutus eſt Ritterſh. v. 108. Aldina ἰδωδαῖς. v. 109. ἀλύξειν Ald. quod qui deinde in ἀλύξεν immutarunt, forte credebant ita lacunam, quæ ſtatim ſenſum feriebat, induci poſſe. Deerat enim verſus 110. quem *Schottus* Obſ. Hum. 2. 41. ex Mtis libris ſupplevit, ubi tamen male ἔκ-

θορε scriptum erat pro ἔνθορε, quod a *Brunckio* positum Reg. Codex firmat. v. 111. Ald. Regius ὡς δὲ μὲν, quod *Gesnerus* Hist. Quadr. p. 661. in ὡς δάμη mutatum volebat. Reliquæ editiones, quas vidimus, ὧδε μὲν habent.

v. 113. Vulgatum ἀρτύναντες ex Codd. Sylb. Reg. correximus. v. 118. Aldina περὶ λαμπέα,

v. 121. Revocavimus ex Ald. & Regio ἀσσυτέρεις, quod reliquæ male in ἀσσυτέρης immutarunt. Postea *Brunck* ἐπιμύει, quod & h. l. & versu 144. Ald. habet, restituit, atque ita reliquis locis, ubi recentiores editores de metro male solliciti ἐπημύει substituerunt. Liquida enim pronunciando duplicatur. Vide *Abresch* ad *Hesychium* h. v. v. 127. Cod. Reg. διπλῶν ἀκρόπλευρα φωτῶν. v. 130. Editi & Regius ἐν πατάγῳ, quod correxi. D'*Arnaud* p. 226. malebat ἀσπίδα συμπαταγῶν. v. 131. Cod. Reg. θηρσὶ μέγα. v. 134. ἐπιδεῖν editi, quod correximus, quemadmodum in Regio legitur. Porro legebatur ἀσκαρδαμύκτοισιν, in codice vero d'*Orvillii* Obs. Misc. III. p. 58. ut etiam in Regio ἀσ· αρδαμύτοισιν erat. Nos sequimur *Bentlejum* ad Horat. I. Od. 3. licet obnitatur d'*Arnaud* p. 226.

v. 149. Recepimus quod nescio unde in margine Rittersh. laudat. Editi & Regius τελέθουσι. v. 152. Editi & Regius ἄλκας ἔμεντ' ὀνύχων, quod *Brunck* correxit. v. 155. Editi ἀθρήσεις, quod iterum emendavit *Brunck* assentiente Cod. Reg. v. 156. Editi cum Reg. χείλεα καὶ ῥῖνάς τε. Nostrum est a *Brunckio*.

v. 158. Quid est ὁρμαῖς εὐκελάδοισι; an *tumultuantium clangor virorum armorumque?* Vide an magis h. l. conveniat: ἀμορβεῖς εὐκελάδοισι μάστιξι θαμινοῖσι &c. sublato post εὐκελάδοισι commate. ἀμορβεῖς scilicet erunt venationis comites, socii, qui scuticarum flagellorumque crepitu feras compellunt in insidias & perniciem. unde ἀμορβεῖν, ἀμορβεύειν pro *sequi*, *comitari*. Regius ἅμα ῥώμαις εὐκελάδεσσι suprascr. εὐκελάδοισι habet. Conferatur descriptio venationis leonum, qualem Africani instituunt, ap. *Marmolium* in Africa T. I. p. 54. v. 163. Cod. Reg. δίοισι κεραυνοῖς, quam lectionem etiam *Turnebus* in varietate laudat. v. 164. Cod. Reg. cum Aldina Γάζγοιο. v. 165. Μαρυανδέα Ald. habet. Μαρυανθέα ediderunt *Turnebus* & *Rittersh.* quamvis idem *Turnebus* in varietate Μαυρανθέα emendari jusserit, quod etiam *Bodino* placuisse *Rittersh.* monet. Regius βαρυειδέα habet, & versu 167. ἐκύλισσε pro vulgato ἐκάλυψε.

v. 176. Ald. Regius ἐπιθύστων, ubi forte ἐπιθύων latet. Ita enim infra versu 186. pro vulgato θύων Regius θύσσων habet. v. 177. Ald. μέγα θηρῶν αἰζηός. Regius μέγα θήρων αἰζηῶν. unde effecerunt μέγ' ἀνθηρῶν αἰζηῶν. Sed malim cum *Brunckio* μεγαλοσθενέων αἰζηῶν.

v. 188. Ald. ἄχετος. *Brodæus* ἀνάχετος malebat. Regius ἀλόχετον habet, suprascripto ἁλίσκεται. v. 190. Cod. Reg. ἀμφιβάλλει. v. 195. Nostrum Ald. habet. Rittersh. cum Turnebo edidit τανυροίζοισιν. Regius τανυρροίζοισι. Alter Regius, quem *Guictus* ad h. l. memorat, τανυρίζοισιν habet. v. 196. Cod. Reg. ἀννύτοισιν habet, super υ appicto οι, ut sit ἀνηνοίτοισι.

v. 197. Duo hemistichia post ἀποςαλάει δὲ supplevit ex Codd. Vatic. & Salmantic. *Schottus* Obs. Hum. II. 41. ubi tamen χέρσον scriptum erat, quod *Schottus* emendavit. Idem vulgatum ἐρείδων ex Vaticano correxit.

v. 202. Importunum δὲ post ἄντην, quod etiam Reg. servat, sustulit *Brunck.* At versu 204. Regius ἑτεροκλινέων habet, unde si ἑτεροκλίνων efficias, veram habes lectionem. v. 208. ἐρεισάμενοι recepimus a *Piersono* Verisimil. v. 174. Vulgo ἐρυσσάμενοι. v. 209. Recte Cod. Reg. ἀλευόμενον. Vulg. ἀλευάμενον. v. 212. Paulo diversam pantherarum capiendarum rationem enarrat *Ælianus* H. A. IX. 10. conf. etiam *Oppianus* Halieut. III. 386. seqq. v. 215. Ald. male λίθοις habet. Paulo antea Cod. Reg. ὁμοίοισί τε. v. 220. Editi δρύος. sic versu 170. pro δρίος Ald. δρύος habebat. v. 222. Recepimus Σαλαβῖνιδι ab *Is. Vossio* ad *Melam* p. 193. ubi vulgo Σαλαμινίδι legebatur, quod Brodæus in Σαλμύκιδι mutari volebat. Σαλαβὶς hodie, si Vossio credimus, Salabreña dicitur. Spartum hodie etiam Hispanorum idioma tuetur, Esparto, unde apud illos esparteña, locus ubi spartum provenit, espartero & espartera derivantur.

v. 226. Regius præbet ἐκάτησεν ὀλέθρου, quod equidem non capio. v. 229. *Guietus* mavult ἐπέρασσε *penetrat.* v. 230. Cod. Reg. δάμασε habet. v. 231. Ald. οἰνοχεόντων. Nostrum etiam Regius habet, qui versu 234. recte βλοσυραὶ habet. vide vers. 352. & 378. Idem versu 235. cum editis ὠχοφόροι habet, sed rectius v. 237. Ἴακχον prodit.

v. 241. Ald. ὃν μηρὸν omisso τότε. Vide *Strabon.* XV. pag. 1008. *Arrianum* de Expeditione Alex. V. p. 197. *Plinium* VI. 21. Codex Sylburg. ἔρει ὃν dabat. Regius nostrum exhibet. Idem v. 242. rectius μάλα δειμαίνουσαι.

v. 245. Aldina νευροῖσι -- σπείει. Reg. νεβρίσι τ' — σπείει. Turnebus in varietate ἐν νάπη memorat. v. 248. Editi κλαυθμυρίμων. Regius κλαυθμυρισμῶν. Malui κλαυθμυριῶν, quod æque atque alterum, metro importunum, a κλαυθμυρίζω derivatur.

v. 251. Ald. Reg. ἀτερμοσύνην habent. Turneb. & Rittersh. ἀγερμοσύνην ediderunt. Nostrum a *Brodæo* est.

v. 256. Aldina πεψάμεναι. Codex Sylb. Reg. & Bodinus σεψάμεναι legunt. *Turnebi* πευψάμενοι etiam *Rittersh.* recepit. v. 259. Aldina γριφέας, ubi *V. D* emendabat ἑλίσσοντο. Regius γριφέας ἐλίσσοντο. Omnino illud ἑλίσσοντο tenendum h. l. puto, nisi cum d'*Arnaud* p. 229. βουλόμεναι cogitatione sensui malis adjungere. v. 262. γ' σελινὸς insolens & forte inauditum. Quare malim cum *Brodæo* ἕλιξ i. e. *vitis*, *racemus*. Locus qui sequitur versu 267. ex emendatione *Brunckii* constitutus est. Aldina habet: ὕπατον --- ὄρει καὶ ῥοιῆσιν. Regius ὄρει καὶ ῥοῆσιν, quod & *Schottus* Obs. Hum. p. 99. in membranis suis reperit. Malebat tamen ipse καὶ ῥῶσιν, quod non intelligo. *Turneb.* & *Rittersh.* ediderunt: ὄρος -- κεράεσσιν ὑπ' ἄντρου. ille tamen in varietate κλισίῃσι legendum censebat. v. 268. Vulgo ἄγραυλον, quod correxit *Brunck*, approbante Regio libro.

v. 269.

V. 269. Noſtra lectio a *Guieto* eſt. Aldina, Regius ποιμενίων ἱδρύσατο *Turnebus* & *Rittersh.* ediderunt ποιμενίων γ' ἱδρύσατο. Non dubito *Turnebum* voluiſſe ποιμένιόν γ' ἱδρύσατο dare, & metro timentem importunum illud γε inſeruiſſe, quo rejecto præclara exiſtit lectio ποιμένιον ἱδρύσατο, quæ omnino tenenda eſt. ποιμένιον pro *armento*, *grege* habet *Oppianus* Κυνηγ. III. 264. V. 270. ἔθλιψεν, quod neſcio unde laudat *Rittersh.* recepimus, ita jubente verſu 331. Editi & Regius ἔτριψε. V. 276. Recte Regius Εὐβοΐσι τε. Verſu ſequenti Aldina habet ἑτέραις --- πᾶσιν. Regius etiam ἑτέραις. *Guietus* non male emendabat: νάρθηκα προταμὼν συφελὰς οὔταξέ τε πέτρας. V. 281. Cod. Regius τάμε. V. 282. αὖτις Codex Sylb. & Regius. Vulgo αὖθις. Porro Aldina: χερσὶν εὐϋσαλέων συνέλαβε. *Turnebus* in varietate νεωστιέων memorat. Unde neſcio cur idem eumque ſecutus *Rittersh.* prodiderit ineptam lectionem: νεωστὶ νέων συνέβαλλεν. Codex Sylburg. νεωστὶ νέων συνέβαλλε videtur habuiſſe. Veram lectionem vidit *Bodinus.* Regius νεοσαλέως συνέβαλλε. V. 287. Ex Aldino πυρὶ παιδὶ effinximus veram lectionem. Male Regius, editio *Turnebi*, *Rittersh.* περὶ παιδί. Nobiſcum facit d'*Arnaud* p. 230.

V. 289. Aldina οὐχ ἴδε τὰς, quod Turnebus correxit, & recte Regius. V. 294. Regius χορὸν δ', ſed recte ἐλάασκε. Vulgo ἐλάεσκε. V. 295. Idem recte Πενθηϊάδαι, ubi editi Πενθηϊάδες. Utrumque vitium emendaverat etiam *Guietus.* Ineptum eſt quod *Turnebus* in varietate ad verſ. 297. neſcio unde laudat: ἀλλ' οὐ Καδμεῖοι.

V. 300. Aldina πᾶσαι ἐστάλαον. Cod. Sylb. παρειαὶ, ut Rittersh. annotat; ſed videtur etiam ἐστάλαον habuiſſe. Reg. πᾶσαι δ' ἐστάλαον -- παρειαί. Si vulgatam amplecteris, *Brodæi* ἐσταλάα præſtiterit, ſed malim nunc, ut Codices præmonſtrant: πάσαις δ' ἐστάλαον Βρομιώτισι δάκρυ παρειαί.

V. 308. Pro ἄνυξ Regius præclare ἀρῆς, *exaudivit preces* habet. cf. *Homer.* Odyſſ. δ. v. 767. Deinde v. 309. Aldina μὲν ταῦρον omiſſo δὴ, quod ex Cod. Sylb. addidimus. *Turneb.* & *Ritt.* ediderunt μὲν ταύρειον. Ille etiam in varietate poſuit: Πενθέϊ μὲν ταύρειον. Cod. Reg. Πενθέϊ μὲν δὴ ταῦρον, ſed ταύρου ſuprascriptum habet. Idem verſu 312. cum Aldina κατέγραψε habet. V. 313. ὀπωρινοῖσι. Vertendum ſaltem erat *pomis*, ut conveniret cum Gallorum *peau pommelée*, quod voluit *Salmaſius* ad Script. H. A. p. 512. Sed durum & ineptum prorſus in poëta mellitiſſimo, ſi Diis & Salmaſio placet, videtur, cum dicitur pellis *pomis pingi*, nec injuria h. l. Aldina aſteriſcum appoſitum habet. Quare profiteor ingenue mirum in modum mihi placere, quod in Codice Regio exſtat, ubi ὁπῶς νευροῖσι & ſupra νεβροῖσι ſcribitur; alter Regius, quem *Guietus* obiter tantum pertractaverat, etiam ὅπως νευροῖσι exhibebat, quod vidimus adeo margini Codicis 2737. adſcriptum. Quod ſi probaveris, locus perſanatus eſſe videtur. νεβρὸς ſcilicet pellem ejuſmodi variam habet initio, quod Galli dicunt: *quand il (le faon) porte encore la livrée.* V. 318. Editi μυσερὰς, quod *Guietus* correxerat

& Regius firmat. V. 322. Editi & Regius δεξάμενοι. Hanc vero pantherarum vino capiendarum rationem memorat etiam ex Arabibus *Damir* ap. *Bochart* Hieroz. T. I. p. 790. V. 327. Regius ἔνθεν πορδαλίων. Idem v. 330. cum editis νηδύμοιο, quod ex uſu *Oppianeo* facile erat corrigere. V. 331. Legebatur οἰνοπέδησι etiam in Regio, quod mutavimus. Sed inhæret adhuc multa durities & κακοζηλία h. l. Licet enim *Homeri* exemplo græce a *Callimacho* οἰνόπεδος ἀλωὴ dicatur, vix tamen licuerit hinc οἰνόπεδον φυτηκομίην effingere, ſi ſcilicet caſtam & ſeveram ſcribendi rationem ſequi volueris. Quare vide an præſtet legere οἰνοπέδοιο, vel cum *Brunckio* οἰνοπέδοισι, φυτηκομόωσι. Verſu ſequenti omnes editi libri dabant ἐſκεράσαντο. Quod ſubſtituimus, approbat Regius.

V. 338. Editi & Reg. σειριόεντος, quod recte *Brodæus* emendaverat. Idem verſu 339. pro vulgato ἐκάλυψεν legebat ἐκάλεσσεν. Noſtrum debetur *Guieto*. V. 340. Editi μέλαν ὕδωρ — διόνυσον, ubi ſaltem διονύσου erat legendum. Quod recepimus a *Guieto* eſt; nunc vero non dubitamus in Regio libro lectionis veritatem conſervatam latere, ubi ſcribitur μεταχανδὸν una voce. Unde efficiendum μέγα vel μάλα χανδόν. Gloſſa in codice appoſita, χυθεῖσαι, quid ſibi velit neſcio, niſi, quod ſuſpicor, ad verſum ſequentem pertinet, ubi credibile eſt olim ſcriptum fuiſſe: ἐπ᾽ ἀλλήλῃς δὲ χυθεῖσαι. Codex ibi ἀλλήλοισι ſupraſcriptum habet. V. 342. Cod. Reg. recte σκιρτεῦσι.

V. 354. Regius liber habet: ἄρκτοισι δὲ κλυτὴν περιώσιον ἄγρην ὑπέθηκαν. Forte voluit: ἄρκτοισι δ᾽ ὑπέθεντο vel ἐπέθεντο κλυτὴν &c. Quod ſequitur αὐτολύγοισιν, non intelligo. TURNEBUS *nummellatos* verterat, quod verbum nos etiam liquimus. Poteſt quidem collare vimineum αὐτόλυγον dici, i. e. ex ſolis viminibus confectum, tortum, ut græce αὐτόξυλος & plura alia habemus; ſed quiſnam ſanus & linguæ peritus ipſos canes tali alligatos vinculo αὐτολύγους dixerit? *Guietus* explicabat: *des limiers en laiſſe.* V. 358. μαστεύσαντ᾽ Ald. & Regius Noſtrum Turneb. & Rittersh. habent. Deinceps πολυπλάνεα eſt etiam in Regio, quod tamen metrum violat; quare πουλύπλανα ſcripſimus. V. 362. Regius recte εἰσοπίσω.

V. 372. Male Regius cum editis μείδησε δέ. Idem v. 376. θώοντα, voluit θύοντα. recte. V. 382. ἐν δὲ editi & Regius; quam lectionem immutavit *Guietus.* V. 383. Ald. Turn. Ritt. Regius liber μειλινέοισι, ſed in varietate Turnebus μυλινέοισι ponit, quod *Brunck* cum *Guieto* prætulit.

V. 386. Regius ὀλίγον γέ μεν ſupraſcripto γέμον, deinde ἐφ᾽ ὕπερθεν. Verſu ſequenti *Guietus* malebat ὀμφαλοῦ στροφάλιγγα, quod de umbilici orbe, nodo, intelligi volebat. V. 391. Editi & Regius οἰωνῶν γε. Pro ταρσὰ Regius ταρσῶν habet. Verſu 394. Omnino probandum, quod & Regius liber offert, ἢ χλοεροῖς, & Rittersh. in margine neſcio unde laudat. Codex Regius tamen χλοεραῖς --- θοὸν habet. V. 397. Regius ἐπὴν --- πέλωνται. Idem verſu 390. δέδορκεν ἄκουσα habet. Verſum 404. recepimus

a *Schotto* Obſ. Hum. p. 88. ex membranis prolatum. v. 405. Omnes libri παῖαγῦσιν. v. 407. μάλα πάντα *Turnebus* in varietate habet. v. 409. Aldina & Regius ἐπικελάδοντος --- ταινίαι δ' habent, quod *Turnebus* correxit. κραδάωσι dicitur h. l. neſcio an recte, pro κραδάονται. Proximum λιγήϊα noſtrum eſt. Aldina & Regius δὲ λιγέα. *Turneb.* & *Rittersh* ediderunt λίγειαι. v. 412. Regius κατάρκιος ἀρτιόν. Hinc legendum eſt κατ' ἄρκυος ἀντίον, ut initio verſus τοὔνεκα. Vocem περίδρομον ineptiſſime verterant *Rittersh.* & *Turnebus*, quod in hoc, viro latine & græce doctiſſimo, maxime miror. Vide de h. l. *Ulitium* ad Scriptores Rei Venaticæ p. 17. ed. Kempf.

v. 422. *Turnebus* & *Rittersh.* ediderunt: τάνυσέν τε ποτὶ ξύλῳ τῷ. Aldina habet: τάνυσές τε ποτὶ ξυλῷ. Codex Regius τάνυσέν τε ποτὶ ξύλῳ. Nos *Bodinum* ſequimur. v. 456. Aldina ποθέοντα. *Rittersh.* recepit a *Bodino* προθέοντα, quod etiam in libro Regio eſt. v. 432. Idem ῥηΐδιοι habet. v. 433. Duo hemiſtichia a voce ἀτραπιτοῖο ad γεωμορίῃσι ex membranis ſupplevit *Schottus* II. c. 41. Liber Regius corruptiora habet; ibi enim πάγον -- τοῖσι -- ἀλεγεινήν. v. 436. Omnes, quos vidimus, libri ἐνιθρώσκουσι habent, quod cum præter *ſubſultim incedere*, vix aliud quidquam ſignificet, adeoque ſententiæ poëtæ adverſetur, recepi ingenioſiſſimam *Brunckii* conjecturam, quæ egregie firmatur ex annotatione *Euſtathii* ad Homerum pag. 623. l. 27. ſeqq. quem videbis. Porro ἀρηραμένη Aldina cum Regio libro.

v. 437. πόδας noſtrum eſt. Omnes libri πόδες. Verſu ſeq. liber Regius ἐπιστρυφίων δ' habet, ut adeo verba καὶ χείματος ὥρη cum ſententia prioris verſus continuanda ſint. v. 439. Editi ἕλης, quod Guietus, firmante nunc Codice Regio, correxit.

v. 447. Regius ἔργμοσι ſuprascripto ἔργμασι, quod Aldina habet, ſed *Turnebus* veram lectionem prodidit. v. 449. Regius ὅτε ῥηνῶν habet. Idem v. 450. δεινὴ ἔν τε, & in fine ἀναιμωτί. Mutilum eſſe poëma hoc cuivis apparet; nec ejus redintegrandi ulla ſpes eſt, cum & ipſa græca paraphraſis, *Eutecnii* ut volunt, his finiatur verbis: οἷα φιλεῖ συμβαίνειν πολλάκις ἐν τοῖς τοιούτοις, ἔνθεν τοι καὶ ταχὺ τὴν ἄρκτον πεδήσαντες οἴκαδε ἤγαγον, ut refert *Lambecius* Comment. de Bibliotheca Vindob. T. II. p. 594. & de Mediceo codice *Bandini* Catalog. Biblioth. Laur. Medic. T. II. p. 77.

ANIMADVERSIONES
IN
OPPIANI DE PISCATIONE
LIBRUM PRIMUM.

Verſu 30. Omnes libri ὑπόψιος habent, quod *Brunck* immutavit. V. 31. P. a. S. ἐλνίσαντο. P. a. καλιῆς. V. 32. P. a. ἀπέσπασαν. Reg. 1. ὑπέσπασαν. V. 38. P. a. Reg. 2. χαλεπῷ V. 40. Vulgo ὑπ' ὄμμασι. Noſtrum ex Junt. Ald. P. a. In Reg. 2. annotatur θνήσκεσθαι. V. 46. ἀλκὴν -- ἄλκας eodem verſu mihi non placent. Quare vide an pro altero ἄρκος legendum ſit. Etiam in *Nicandri* Alexiph. 43. pro ἄλκας Mediceus ἄρκος præbet. V. 49. S. ὑποβρύχιοι. V. 51. P. 2. ἴχνη μέν. V. 52. P. 2. ὅποι. V. 53. Vulgo ἴσχεται. Noſtrum ex P. a. In Reg. 1. ad vulgatam pro gloſſa adſcribitur ἔρχεται, πορεύεται. V. 54. Lectionem noſtram Junt. P. a. S. habent. Aldina θριξὶν δ' ἠπεδανοῖς. Turnebiana: θριξὶ δ' ἠπεδανοῖσι, ubi *Turnebus* tamen ipſe in varietate θριξὶ δ' ἐν ἠπεδανῇσι reſcribi juſſit, quam ipſam lectionem Reg. 2. exhibet. V. 56. Junt. P. a. οὐ μὲν habent. V. 59. Vulgo ἐπειγομένως. Noſtrum ex P. 2. V. 60. Vulgo ὅδ' ἐν πρώρῃσιν, cum tamen recte Juntina ὅτ' ἐν πρύμνῃσιν exhibeat, quam lectionem firmat Reg. 1. V. 63. Junt. Ald. P. 1. ἐνθάδε. V. 73. Omnes libri præter Reg. 2. πόρου. V. 76. Vulgo ὑμετέρας δὲ, ubi δὲ omittunt Cod. Turnebi, & P. a. V. 81. Junt. Ald. ἐξομένῃ. V. 82. Vulgo ῥηϊδίως. Noſtrum habent Junt. P. a. S. Reg. 1. Porro P. a. Reg. 1. ἐσίκετο. Sylb. Reg. 2. ἀφίκετο. Hunc locum de profunditate maris explorata habet *Ælianus* IX. 35. V. 83. S. ὀργυιέων. V. 84. P. a. S. recte ἴσασί τε. V. 89. Reg. 2. οὐδ' ἔθνεα.

V. 92. Vulgo φέρωμεν. Noſtrum ex S. V. 93. Omnes libri ἰχθύσι γὰρ, quod cum *Rittersh.* & *Guieto* mutavit *Brunck.* V. 96. νέμονται Turnebus annotavit. V. 98. Vulgo κιθάρη. Juntina κιθάραι, quod etiam Reg. 1. a prima manu habuit. Audacter κίθαροι ſcripſi, quod nomen ab omnibus autoribus frequentatur; alterum vero nullibi occurrit. V. 99. Vulgo βούγλωσσοι καὶ πλατύουροι. Juntina βούγλωσσοί τε καὶ πλατύουροι, quod etiam P. a. S. Reg. 2. habent. Sine dubio voluerunt, quod Reg. 1. clariſſime præfert, & nos recepimus. Ætas *Oppiani* neutrum genus in hoc nomine prætulit, ut etiam ex *Marcello* Sidete apparet. De πλατυούροις aliunde non conſtat. Vide tamen *Geſnerum* H. A. p. 867. Forte idem eſt qui *Marcello* Sidetæ verſ. 22. ἠϊόεις κόλλουρος dicitur, aliunde non notus. Forte etiam, nam hic niſi conjecturis res agi non poteſt, legendum eſt h. l.

βύγλωσσοί τε πλαΐυῦροι, ut posterior vox alteri addatur. τραχούρυς ab aliis σαύρυς dici monet *Xenocrates* de Alimento ex Aquat. §. 7. V. 100. Editi libri μορμύλ⊗ habent, quod ex *Oppiani* Cyneg. I. 74. mutavi. Μορμύρ⊗ etiam apud *Aristotelem* est, & *Marcellum* Sideten v. 17. μορμύρ⊗ αἰγιαλεύς τε. *Artemidorus* II. 14. inter σελαχίυς ὁμοίυς μὲν λεπιδωΐοῖς, ὐκ ἔχοντας δὲ λεπίδας refert θύννον, πηλαμύδα, σίμον, σφύραιναν, κολίαν (κολίαν), μορμύρυς. Paulo antea h. l. Junt. Aldina ταινίαι τ' ἀβληχραὶ habent. V. 105. Omnes libri καὶ κλαρίαι, quod nomen hodie in nomenclaturis ubique regnat. At cum id ex altero & veriore καλλαρίαι *Gesnerus* etiam p. 107. fateatur contractum, tum vero prima syllaba necessario producatur, confidenter καλλαρίαι rescripsi, quod, spero, omnes factum probabunt. Leve corruptelæ vestigium apparet in Regio 1. ubi καὶ εκλαριαι sine accentu & spiritu scribitur. Τριγλὶς h. l. manifeste a τρίγλη distincta, *Gesnero* p. 671. *Dorionis* ἀφύη τριγλῖτις esse videtur. Pro πηλοῖς Reg. 2. πηλῷ.

V. 106. σκεπανοί τε. *Dorion* apud *Athenæum* ἀτΐαγεινὸν marinum, delicati saporis, σκεπινὸν etiam appellat, qui *Oppiani* σκεπανὸς esse videtur, licet *Gesnerus* p. 126. nihil definiat. *Plinio* 32. c. 11. cum aliis smyrus & *scepini* memorantur in vetustis editionibus; nam *Harduinus* ex Codd. *sepia* scripsit. Nominis quidem nulla est differentia. Nam σκεπανὸς & σκεπινὸς alibi etiam permutantur. Priore verbo utitur *Oppianus* L. III. 637. σκεπανοῖς κευθμῶσι; alteram formam usurpavit *Aëtius* L. II. p. 36. ubi *Galenum* L. 3. c. 25. de Alimentorum facultate exscripsit, pro σιωπηλὴν καὶ ἀ ύμονα habet σκεπινὴν καὶ ἀκύμονα. Glossa Codicis Sylb. σκεπανοὶ interpretatur κόπανοι, quocum præclare conveniunt, quæ *Belonii* posuit verba *Gesnerus* in thynno: *Lissa vel glissa Cretensibus thynni genus est, quod extra Cretam copanum vocant, contorta fortasse a scepano dictione* &c. V. 107. P. a. χλωραῖς. V. 109. Aldina cum Juntina σκάροι. P. a. σκάρ⊗, sed P. 2. σκάροι superscriptum habet. *Turnebus* primus σπάροι edidit. S. σπάρ⊗. Reg. 1. σπάροι. Vitium vulgatæ lectionis vidit primus *Hipp. Salvianus* de Aquat. Histor. 56. fol. 177. qui in Codice Vaticano a se consulto σπάροι reperit, quam lectionem cum eo probarunt *Gesnerus* p. 1058. 1286. & *Aldrovandus*. Idem *Salvianus* Histor. XX. fol. 92. *Oppianum* cum *Plinio* taxat, quod cyprinum in marinis piscibus numerant. Pro σμαρίδες Reg. 1. σαυρίδες habet. V. 110. ἀμφότεροί τε βῶκες. Solus *Oppianus* duas bocum species nominat. *Marcellus* Sidetes v. 8. φάγροι τε, γλαῦκοί τε, πρέποντες, βυφθαλμοί τε, & versu 15. βῶκας nominat, quasi diversos; sed licet suspicari *Oppianum* nomine βῶκες, qui alias βῶπες dicuntur, *Marcelli* βυφθάλμυς & βῶκας comprehendisse. V. 112. Χρέμητες nominantur etiam ab *Æliano* H. A. XV. 11. unde barbatos esse apparet. Vide *Gesnerum* p. 267. V. 113. ὄλισθον. Hic aliunde non notus. Vide *Gesnerum* p. 742. Glossa P. 1. γλανεὸν i. e. glanin interpretatur. Addit glossa Sylb. γλισχρὸς γάρ ἐστι. V. 114. P. 1. ποταμοῖο. V. 115. μεταπαύεται ἅλμης, glossa

Reg. 1. μεταθρέπεται, κεῖται, εἰσβάλλεται, λήγει, quæ omnia simul in lectionem vulgatam non conveniunt. Videtur μιλαχεύειν ἅλμη olim h. l. fuisse, aut ἐπιμίσγειν ἅλμη, quæ posterior est conjectura *Brunckii*. v. 116. Omnes libri πολλὴ δέ, & versu 118. γλυκερῇ δέ.

v. 122. Vulgo πέτραι τε, quod ex Reg. 1. correximus. v. 124. Vulgatum χχύνοι ex Junt. Ald. correximus. P. a. S. χάνοι. v. 126. Vulgo ἄσθ' ἀλινῆες. *Turnebum* edere voluisse ἠδ' ἀλινῆες ex appendice variantium lectionum apparet, idque nos recepimus. Intelligitur enim vox ἰχθῦς, & verum piscis nomen κίναιδος seu ἀλφηστής est, quod *Brodæus* apud *Gesnerum* p. 846. & *Rondeletius* ibidem monuerunt. Vitium Aldinæ ἄστ' ἀλινῆες permovit *Hipp. Salvianum*, ut vetustissima Vaticanæ bibliothecæ exemplaria consuleret, quod dubitaret an recte φυκίδες h. l. infœcundæ dicantur, quod *Laur. Lippii* versio præfert, ubi est: *Phucides eunuchi vero de nomine dictæ.* Ita enim lectionem Aldinam intelligebat, quasi ἄστ' ἀλινῆες ad φυκίδες referatur. Profitetur igitur in Libro præclaro de Aquatilib. fol. 226. Histor. 65. se in uno exemplo, ubi antiqui cujusdam græci interpretis expositio exstaret, in ejus loci expositione ita scriptum invenisse: *Hoc loco detrahit poëta cuidam eunucho, qui patrem ipsius ad regem detulerat, ob idque in exilium missus fuerat;* in ceteris tribus etiam exemplis super φυκίδες glossematis loco λεπίναι scriptum fuisse; postremo in omnibus reperisse se ἠδ', non ἄστ', & in uno exemplarium super θ' adscriptum fuisse: παρέλκει. Hinc *Salvianus*, licet rectam viam ingressus veritatem lectionis pene teneret, nihilo minus lapsus est in eo, cum græculi nugatoris annotatione inductus existimaret, nomen phycidi ab eunucho aliquo impositum fuisse, non quod ipsæ eunuchi nomine appellatæ fuerint. Plane easdem græculi ineptias ex scholiis Codicis Palatini 2. retulit *Rittershusius*: ἐνταῦθα λοιδορεῖ τινα εὐνοῦχον ὁ ποιητής, φυκαρίζοντα τὰς παρειάς αὐτοῦ, καταλαλήσαντα Αγησιλάου πρὸς τὸν βασιλέα Σεβῆρον· & nos etiam in Regio 1. reperimus. Pro λεπίναι quod ex codice Vaticano memorat *Salvianus*, in Palatino 1. & Reg. 1. ληπίναι scriptum est.

v. 128. Recte Reg. 2. cum vulgatis ἄλλαι δὲ χθαμαλαί, quod pessime ex P. a. mutavi. Juntina pro ἄλλαι habet εἰσί. v. 129. Vulgo κίρις. Juntina & Reg. 1. σκίδδις. Aldina κίδδις. *Turnebus* in varietate σκίρις habet, quod est in Regio 2. Infra L. III. 187. κιρράδα vulgabatur, ubi P. 1. σκιδδίδα, P. 2. κιδδίδα, S. κιδδίδιον, quod ultimum hoc loco ex Codice Sylburgii pro glossa vocis βασιλίσκοι] σκιδίδια relatum fuit a *Rittershusio* Superest ut rationes explicemus, quibus inducti κίρρις recepimus, quem esse eundem putamus cum eo pisce, quem κηρίδα alii apud *Gesnerum* p. 226. appellant. *Alexander* Trallianus p. 181. ed. Parif. seu p. 604. ed. Basil. ubi diætam podagricis præscribit, ita ait: καὶ ὁ ἴσικος δὲ ὁ ἐκ τούτων ὠφέλιμός ἐστι, καὶ μάλιστα ὁ ἐκ τῶν σκληροσάρκων, οἷον ὀρφοῦ, κηρίδων, τευθίδος, σηπίας, κιθίων, καὶ τῶν

ὀςρακοδέρμων. Hic vero *Gariopontus* L. 4. c. 9. p. 85. qui Alexandri locum exſcripſit, habet: Duriores quoque maxime piſces, orphos, *cirrides*, dentices, ſepias, pectines, ſed & oſtreas, & cochleas non timeas dare. Iterum *Alexander* p. 106. Pariſ. 323. Baſil. τῶν δὲ ἰχθύων ἐσθιέτωσαν τὰς σκληροσάρκους, οἷον ὀρφὸν, γλαῦκα, κηρίδα, κόκκυγα, καὶ ὀκταπόδα καὶ σηπίας. Ubi *Plinius Valerianus*, cujus totus liber quintus ex Tralliani medici ſcriptis conſarcinatus eſt, (quod hucdum nemo animadvertit,) L. V. c. XVI. de piſcibus autem utantur duras carnes habentibus, quales ſunt *acerina*, orphon, cælon, cerida, coccida, & aſtapodes, ac ſepias, & oſtragoderinas, id eſt aſtagines, ciretias & pectines. In græcis hic eſt: καὶ τῶν ὀστρακοδέρμων ἀστακοὺς, καὶ κηρύκια, καὶ κτένια, unde latina nomina facile reſtituentur. Utor enim ſola editione Baſileenſi *Torini*, quæ tota vitiis teterrimis obſita eſt; *Romanam*, quæ hic in bibliotheca *Argentoratenſi* aſſervatur, nondum conſului. *Torinus* in *Paraphraſi* latina *Alexandri* Tralliani, cui plurima ex antiqua verſione barbara, (quam *Cangius* in Gloſſ. Lat. ſæpenumero memorat, ego vero nondum nanciſci potui,) admiſcuit, pag. 166. habet: *acerina*, cyrini, (i. e. *ceryces*) pectines, orphus, ceridæ ac carabi. citocopa (i. e. *octopoda*) ſepiæ. Ipſe *Torinus* vero alicubi in paraphraſi ſua monet, *acerinam* eſſe orphum. *Geſnerus* vero H. A. p. 825. ex nomine *atherina* corruptam vocem eſſe cenſebat. Scilicet ubi *Trallianus* pag. 44. P. 134. B. de oculorum paſſione ait: οἷον ὀρφῷ, καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς σκληροσάρκοις ἰχθύσι, γλαύκῳ, κηρυκίοις &c. ibi *Torinus* p. 75. piſces orphoidæ, quæ & *acerinæ* dicuntur. Deinde ubi *Trallianus* p. 180. P. καὶ ὁ ἴσικος δὲ ὁ ἐκ τούτων ὠφέλιμός ἐστι, καὶ μάλιστα ὁ ἐκ τῶν σκληροτέρων, οἷον ὀρφοῦ, κηρίδος, τευθίδος, σηπίας, κτενίων καὶ τῶν ὀστρακοδέρμων· ibi *Plinius Valerianus* V. c. 41. habet: ſecus dabis eis & fluviales piſces, hoc eſt ſaxatiles, ſumena, acerma, ſepia, pectines quoque & oſtreæ. *Sumena* hic ex græco ἴσι[κ]ος verſum, *acerma* vero pro *acerina* & græco κηρίδος eſt poſitum. Denique *Alexander* p. 132. P. τῶν δὲ ἰχθύων μάλιστα τῶν θαλασσίων προσφέρεσθαι δεῖ τοὺς πετραίους ἐν καθαρᾷ θαλάσσῃ διαιτουμένους, οἷον κίχλαν, σκάρον, ψῆτταν, τρίγλαν, χρύσοφρυν. τοῖς δὲ — καὶ λάβρακα, καὶ ὀρφὸν, καὶ κηρίδα, καὶ τὸν ἐξ αὐτῶν ἴσικον. in quo loco *Plinius Valerianus* V. 25. plurima nomina omiſit; *Andernacus* vero peſſime in Baſileenſi κυρίδα prodidit. *Torinus* in Paraphraſi p. 212. nominat *ſcarum*, *theſſam*, *chryſophos*, *ſygenam* — deinde *labraca*, *orphum*, *cyrida*. Alia etiam varietas in hoc nomine obſervatur; ubi *Alexander* p. 133. P. τῶν δὲ ἰχθύων συμφέρει διδόναι κίχλαν, κόσσυφον, κηρίδα, χρύσοφρυν, καὶ πλέον πάντων τρίγλαν ibi *Plinius* V. 26. de piſcibus dandi ſunt merulæ, coſſifus, *cereda* *Torinus* p. 215. habet: merulæ, coſſi, orphus, *reclæ*: quod ultimum pro τρίγλα dictum eſt. Hæc vero copioſius deduxi, quo clariſſime appareret, κηρίδα Græcorum a recentioribus in *cirridem* verſam, adeoque eundem eſſe piſcem, de cujus natura & genere habemus *Rondeletii*

& *Gesneri* conjecturas, quos lector adire potest. *Oppianus* κηρὶς, κηρίδα vetustum nomen, an recentius, ut videtur, κιρὶς, usurparit, dubitari potest. Βασιλίσκους, quos deinceps *Oppianus* memorat, *alaudas* esse suspicabatur *Gesnerus* p. 21. *Marcello* Sidetæ v. 26. ἀνθήεις βασιλίσκος.

v. 130. P. 1. μύλη. v. 135. Vulgo ἐδωδήν. Nostra lectio est ex Reg. a. v. 137. Omnes libri ἀναπτύων præferunt, quod nos ex emendatione *Bocharti* in Hieroz. T. I. p. 43. mutavimus. *Ælianus* II. 54. qui omnino hic conferendus est, ἀναπολεῖν habet: τῶν θαλασσίων πυνθάνομαι μόνον τὸν σκάρον τὴν τροφὴν ἀναπολήσαντα ἐπεσθίειν, ὥσπερ οὖν καὶ τὰ βληχητὰ, ἃ δὴ καὶ μηρυκᾶσθαι λέγουσι. Magis etiam *Bocharti* emendationem, quam pessime interpretatus est *Abr. Gronovius*, juvat locus Suidæ in σκάρος: ὄνομα ἰχθύος. Αἰλιανός. μόνος ὁ θ. σκ. τὴν τροφὴν ἀναπολεῖ, ὥσπερ τὰ βληχητὰ — ἀναπολεῖ οὖν, ἀναπτύσσει, μηρυκίζεται. v. 138. S. περίπλοοι. v. 139. Reg. 2. θάλαμοι. v. 140. Vulgo τῇσιν δ' ὀξύφαγροι -- ὀψοφάγροι. Junt. Ald. τῇσι δὲ καὶ φάγροι — ὀψοφάγροι; & sic etiam h. l. exhibent P. a. S. In Regio 1. est τῇσι δ' ὀξύφαγροι — ὀψοφάγοι. Primus *Turnebus* nescio qua auctoritate vulgatum ὀψοφάγροι invexit, nisi secutus fuerit Reg. 2. qui illam lectionem exhibet. De ipsis piscibus nihil nisi nomina tenemus. Vide *Gesnerum* p. 744. & p. 775. De κερκούροις *Idem* p. 225. Deinceps vulgatur ἀνυγραί. P. 1. cum Juntina ἀνιηραὶ, quæ glossa est vocis ἀνιγραὶ, quam recte P. 2. exhibet. v. 142. Vulgo σκόμβροι τε, quod iterum *Turnebus* primus invexit ex Aldina, cum Juntina cum P. a. S. σαῦροί τε exhibeat. In P. 2. σκόμβροι, in Reg. 2. σαῦροι annotatur. Restat tamen de h. l. dubitatio; nam versu 101. σκόμβρον jam nominaverat; at versu 106. σαῦρος etiam occurrit. Vidit hæc *Gesnerus* p. 1015. Porro P. 2. S. ὀψίμορον præferunt. P. 2. σμύραιναι. v. 144. P. 2. δμηθέν τις. Deinceps vulgo ζώουσι. Nostrum Juntina & omnes Cod. habent. v. 145. Vulgo ἐν βένθεσιν, quod *Brunck* immutavit. Equidem vulgatum amplector. Hunc locum transtulit *Ælianus* H. A. IX. 38. v. 146. πρέποντας ex h. l. nominat *Ælianus* loco citato, & *Marcellus* Sidetes versu 8. quod latebat *Gesnerum* p. 770. qui non cete cum *Rondeletio*, sed magnos pisces esse contendit. Ceterum h. l. P. 2. S. ἧπατος. P. a. φαλαιναι. v. 147. Vulgo νωθροί τε. Recte solus Sylburgianus δὲ cum Junt. Aldina præfert, quod confirmat *Ælianus*. v. 149. Recte P. a. S. παρὰ μυχόν. v. 150. S. χειροτέρων annotat. v. 151. Vulgo ἐν δὲ ὄνος κείνοις ἐναρίθμιος. Nostram lectionem S. præfert. ἐν καὶ etiam P. 2. habet. Reg. 1. ἐν δὲ καὶ ὄνος, unde ἐν δέ τ' ὄνος effinxit *Brunck*. Cf. omnino *Ælianus* VI. 30.

v. 152. Malim πλώσσει, cujus conjecturæ rationem infra reddam. v. 155. Hunc locum *Ælianus* habet IX. 36. Versu 162. Sylb. μεθορμηθείς. P. 2. συνορμωθείς. Uterque male. *Ælianus*: τοῦ κύματος ἐπεχομένου τῇ ὁρμῇ. Pro χαροπῆς versu priore *Turnebus* χαλεπῆς memorat. v. 165. Vulgo τῶν οὖν τινα. Nostrum ex P. 2. quod & *Ælianus* interpretatur. v. 167. Juntina

σπιλάδων

σπιλάδων ὑπό. V. 170. Omnes libri præter Reg. 2. ἀλκισαὶ exhibent. V. 172. Vulgo ῥαφίδες δ' ἐπὶ τῆσιν. Noſtrum ex P. a. Μύρκιναι δολιχαὶ Reg. 2. V. 173. χάραξ deſcribitur ab *Athenæo* 8. p. 355. & *Æliano* XII. c. 25. Cf. *Geſnerus* pag. 263. V. 174. μῦν *Oppiani* eundem cum καπρίσκῳ apud *Athenæum* facit *Rondelet*. ap. *Geſnerum* p. 214. Hunc vero locum tranſtulit *Ælianus* 9. 41. ut vidit etiam *Geſnerus* p. 695. Hos *Oppiani* μύας intelligit etiam *Marcellus* Sidetes verſu 30. καὶ μύες εὐθώρηκες. V. 175. Juntina κατ' ἀνδράσιν. V. 179. Vulgo ἀμετρήτοις αὖλιν. Noſtrum ex P. a. quod etiam Reg. a. voluiſſe videntur, quorum 1. ἀμέτροισιν αὖλιν, alter vero ἀμετρήτοισιν πελάγεσσιν αὖλιν habet. V. 181. P. 2. θύνοι, quod fere ubique propter etymologiam, quam h. l. affert, prætulerim. Sæpiſſime hanc lectionem optimi quique Codices in *Oppiano* offerunt, quos tamen non ubique laudavi. V. 183. Omnes editi & ſcripti libri πρηνάδες exhibent. Sylb. πρινάδες. Veſtigium veræ lectionis ſervavit vetuſtiſſimus Vaticanæ bibliothecæ Codex, quem *Hipp. Salvianus* conſuluit, ubi πρημνάδες legitur, ut ipſe teſtatur de Aquat. Hiſt. 36. fol. 124. Hinc confidenter πρημάδες reſcripſi, quod nomen etiamnum in *Heſychio* latet, qui πρημάδες καὶ πρῆμναι εἶδος θυννώδους ἰχθύος explicat, unde fere eſt ut ſuſpicer, duplicem jam olim hujus vocis fuiſſe ſcripturam; a πρῆμναι enim facile πρημνάδες deducuntur. *Ariſtoteli* H. A. 8. 15. ſemel πριμαδίαι memorantur, de quo loco vide *Geſnerum* p. 891. Κυβεῖαι nullibi occurrunt; at ſalſamentum κύβιον dictum ab hoc piſce frequentius memoratur. Vide *Geſnerum* in hoc nomine.

V. 184. Omnes editi σκολιαὶ, quod correxeram antea quam idem *Geſnero* pag. 1008. viſum fuiſſe ſciebam. Pro σκυτάλαι *Wottonus* apud *Geſnerum* p. 209. emendabat σκύλλαι. Porro ἱππούροιο κέλευθα P. a. S. Cod. Turnebi, Reg. 2. quod probabat *Waſſe*. V. 193. P. 1. Reg. 2. κείνοις. P. 2. κείνους. V. 195. S. ἕπεσθαι, quod & Reg. 1. habet; vulgata ſuperſcripta. V. 198. P. a. S. Reg. 1. νεοςέπτοισι. recte. *Turnebus* νεοςρέπτοισι in varietate annotat. V. 200. Juntina, P. a S. εἰσάγουσι. V. 201. S. Reg. 2. εὐερκέων habent. V. 203. Reg. 2. ἐλάη. Idem φράσσονται cum gloſſa νοήσουσι. V. 205. P. a. αὖθις. V. 208. Reg. 1. ἴδωσι. vulgata ſuperſcripta. V. 209. P. 2. ναύτησιν τετιημένε. P. 1. S. Reg. 1. ναυτιλίησι τετιημένε. Reg. 2. ναυτιλίοισι τετιημένε. V. 212. S. καὶ μὴν δή. V. 214. P. a. χροιή. recte. Paulo antea v. 213. malim cum Reg. 1. ἡ δ' ἤτοι. ibi etiam vulgata ſuperſcripta eſt, & paulo ſuperius ad marginem λεπτὴ cum gloſſa πλατεῖα μακρά. Gloſſa P. 1. S. αἰθαλόεσσα interpretatur: σποδοειδὴς, ςακτώδης. In Regio 1. eſt μέλαινα, σποδοειδής, ςακτοειδής. *Ælianus* 2. 17. quem ſua ex h. l. hauſiſſe vidit etiam *Geſnerus* pag. 414. habet: τὴν ὄψιν μέλας. *Paraphraſtes* vero *Oppiani*, quem *Geſnerus* l. c. dicit, ςακτόχροος interpretatur h. l. ubi Geſnerus ςικτόχροος legere malebat. Et ſane ipſe *Oppianus* 242. remoram αἰόλον ἰχθῦν appellat; ſed conſtanter lectionem ςακτόχροος ſervat Codex

Regius 1. ubi post ipsum carmen exstat hæc non quidem paraphrasis, sed potius synopsis Halieuticorum, quæ in fine demum subscriptum habet: Τέλος τῆς ἐξηγήσεως εἰς τὰ Ὀππιανοῦ Ἁλιευτικά. Ibi igitur totus de remora locus ita legitur: Ὅτι μῆκος ἔχει ἡ ἐχενηῒς ἰσόπηχες. σπιθαμιαῖος, ὁμοία ἐγχέλυσι. στόμα δὲ αὐτῆς ὀξὺ πέφυκεν ἄνωθεν ἐκ τῆς κεφαλῆς καμπύλον ἀγκιστροειδές. δάκνει τε τὴν ναῦν τῇ τροπίδι σφοδροῖς ἀνέμοις πλέουσαν, καὶ πάντως ποιεῖ ἀκίνητον. *Gesnerus* vero ex suo codice verba δάκνουσα τῆς νεὼς τὴν τρόπιν laudat; unde suspiceris quædam diverse in illo scripta fuisse. Sed de hac re plura in Præfatione nostra dicemus.

V. 218. Sylb. οὐ μὴν δὴ annotat. V. 219. Juntina, Ald. αἰεὶ μὲν habent. V. 226. P. 1. ἀλικλύστοισιν. V. 228. Vulgo ἐπημύει. Recte P. 2. Reg. 1. *Guietus* emendabat ἐπηπύει, apposita *Hesychii* glossa: ἐπήπυον, ἐπεβόων. V. 234. P. a. S. μετά. P. 2. ποτὶ annotat, quod & *Turnebus* in varietate & Reg. a. habent. V. 255. P. a. θεσμά. male. V. 237. S. ὅταν ἐν. V. 243. P. a. λάβεν. V. 247. Vulgo ξενίην ὁδόν. Recte P. a. Reg. a. V. 252. Junt. Ald. S. περὶ πάντας, quod etiam in Reg. 1. cum ἀδδηφάγος, ut in P. 1. est. Reg. 2. πάντων superscriptum habet. Suspicor olim h. l. lectum fuisse ἔξοχα γὰρ πάντων ἀδδηφάγος οἶστρος ἐλαύνει. Vide infra ad Librum IV. 331. V. 255. αὐλωποῦς. *Aristoteles* H. A. 6. 17. τίκτει δὲ καὶ ὁ αὐλωπίας ὃν καλοῦσιν ἀνθίαν, τοῦ θέρους. *Ælianus* XIII. 17. aulopiam Tyrrhenici maris describit, & magnos, patulos, rotundos oculos ei tribuit, nihil vero de ὀφρύϊ *Oppiani*, quam utcunque cum *Rondeletio* interpretatus sum. Apud *Oppianum* 3. 191. κάλλιχθυς thynno capitur, fortior scilicet debiliori, quod *Ælianus* etiam de suo αὐλωπίᾳ affirmat. L. III. 335. postquam *Oppianus* anthiarum capturam descripserat, addit: τοῖον καὶ κάλλιχθυς ἔχει σθένος, ἠδὲ γενέθλη ὀρκύνων, ὅσσοι τε δέμας κητώδεες ἄλλοι. Quæ vero *Ælianus* de captura aulopiæ sui narrat, ita cum captura anthiarum ap. *Oppianum* III. 205. seqq. conveniunt, ut versa ex poëta nostro jure suspiceris.

V. 259. Δοιοὶ Reg. 1. quod & P. 2. annotat. Porro Junt. Aldina ἀρηρότες. Voluerunt ἀρηρότε, quod probo. V. 260. Vulgo ἐνιπλώουσι. Nostrum ex Juntina, S. Reg. 1. Nunc tamen malim ἐνιπλώουσι ob versum 9. Deinceps ὀξυπαγὴς non est tentandum cum *Guieto*; est enim idem quod ὀξυβελὴς II. 345. Ita *Apollonides* Analect. T. II. p. 138. ὀξείην ἐρυθρὴ φυκὶς ἔφριξε πάγην. V. 268. Aldina οὐδὲ θέλοι. Deinde vulgo ἄλλον ἱκέσθαι. Nostrum ex P. 2. est. V. 269. P. 2. male ἑτέρης πέτρης. Pejus Reg. 1. πέτρης ἀμφιβάλλεται, cum glossa ἐπιλαμβάνει, προσεγγίζει, πλησιάζει. V. 270. Juntina, S. μυχὸν ἅλμης V. 272. P. a. Reg. 1. ἀλίστονοι, quod & S. annotat. Vide L. IV. 149. Deinceps Reg. 1. πλωτῆρσιν, quod & Reg. 2. voluit, ubi πλωτῆσιν est. V. 275. P. a. βέλος. Sed P. 1. γάνος annotat. Sylb. βέλος pro glossa habet. V. 278. Vulgo φυξίπολιν τελέσῃ. P. 2. S. φυξίπολις. P. 1. Reg. 1. φυξίπολιν. Deinde τελέσει ex Reg. 1. recepimus. Juntina φυξίπολιν.—πόνον. τελέει. Etiam P. 2. πόνον habet. V. 279. Vul-

go ξεῖνον. Recte Junt. Ald. P. a. S. sic Cyneget. II. 312. οὐδ' ἔτλη ξεῖνός τις ἐν ἀλλοδαποῖσιν ἀλᾶσθαι.

v. 285. Totum hunc de paguro locum transtulit *Ælianus* IX. 43. *Artemidorus* 2. 14. inter ea aquatilia, quæ senectutem exuunt, refert ἀστακὸν καρκίνον, πάγουρον, καὶ τὴν λεγομένην γραῦν. unde præclare illustratur & defenditur locus *Epicharmi* apud *Athenæum* VII. p. 318. πώλυποί τε σηπίαι τε καὶ ποτανοὶ τευθίδες χ' ἁ δυσώδης βολβῖτις, γραῖά τ' ἐριθακώδης. ubi male *Casaubonus* substitui volebat γρυμαῖά τ'. Vocem tamen ἐριθακώδης recte illustravit ex *Hesychii* ἐριθάκη — καὶ τὸ ἐγχοίλιον τῶν ἰχθύων τῶν μαλακίων. Miror *Artemidori* locum latuisse hactenus viros doctos, unde tamen magna lux affulget his *Hesychii* glossis: καραβίδες, γραῖες Μεθυμναῖοι. postea idem Σμαρίδες, γραῖες, καὶ ἰχθύδια μικρά. Scilicet carabi a Methymnæis καραβίδες dictæ fuerunt, quas vulgari nomine, γραῖες, *Hesychius* interpretatur, quod video recte jam *Gesnerum* H. A. pag. 578. observasse. *Nicandro* in Alexiph. v. 391. ubi remedia contra dorycnii venenum recenset, carabi κηραφίδες dicuntur. Στρόμβων δὲ πολὺ πλέον ἤέ τι κάλχης, κηραφίδος, πίννης τε καὶ αἰθήεντος ἐχίνου. ubi Cod. Mediceus & Riccardianus χάλκης exhibent. *Eutecnius* simpliciter in paraphrasi κοχλίας καὶ κυραφίδας posuit. inepte. κάλχην purpuram esse constat ex loco Scholiastæ ad *Sophoclis* Antigon. v. 20. & docuit *Salmasius* de Homonymia Hyles Jatricæ p. 29. Sed etiam χάλκη eadem dicta, ut apparet ex Hesychio, qui χάλκην πορφύραν interpretatur, quod *Nicandri* autoritate comprobare nunc licet. Omnes enim veteres medici, qui alexipharmica sua ex *Nicandro* transtulerunt, purpuras & carabos in eo loco nominant; sed præstat hic unum *Dioscoridem* in Parabilibus c. 15. 8. in testimonium vocare, qui verbotenus *Nicandri* præcepta repetit: ἔχινοι, κόγχοι καὶ πορφύραι καὶ γραφίδες, πῆνες (*Gesnerus* recte πίνναι emendat) κτένες, κήρυκες, ὠμὰ καὶ ἑφθὰ ἐσθιόμενα. ubi *Gesnerus* (*Conr.*) καρίδες vel κηραφίδες substituebat pro καὶ γραφίδες. Sed legendum contendo καραβίδες, quod simili errore in καὶ γραφίδες mutatum, quo supra in *Oppiano* καλλαρίαι in καὶ κλαρίαι transformatum fuit. *Hesychius* χήραφις, κάραβος. ubi *Nicandri* locum respexisse videtur. Καραβίδες dicuntur ab *Alexandro* Tralliano 7. p. 103. ubi glossa λευκέραι male in textum irrepsit. Unum adhuc obiter *Hesychii* locum de κάλχη illustrabo. Habet ille: κάλχας — μέρος κεφαλῆς κίονος. quo sensu vox ista occurrit in monumento vetustissimo Attico apud *Chandlerum* in Inscript. Atticis p. 38. l. 90. τὰς κάλχας τὰς ἐπὶ τοῖς ἐπιστυλίοις ἐξεργάσασθαι. quæ litteris antiquis ante Euclidem usitatis scripta non intellexit doctissimus Editor. Jam vero ad *Oppianum* redeamus.

v. 286. Vulgo φράζωνται. Nostrum Junt. Ald. At P. a. S. Reg. a. φράσσονται habent. v. 290. Juntina ἐνὶ ψαμάθοισι Reg. 1. τάνυνται. v. 293. S. Reg. 2. ἐμπνείει. v. 296. Vulgo ἀδρανέοντα. Nostrum ex P. a. S. v. 298. P. 2. Reg. 1. cum Juntina ὡς δ' ὅταν ἰητὴρ -- ἐρύκῃ. v. 300. P. 2. S. βλαβερόν. v. 303. Reg. 2.

ὥς τοί γ' recte. v. 304. Hic versus cum præcedenti nulla ratione conjungi potest, & nullum plane sensum habet, quod suspicor etiam *Guietum* sensisse, qui eum in suo exemplo induxerat. Existimo igitur unum hic alterumve excidisse versum, quocum illa ὥς τοίγ' ἀρτιφύτοισιν ἀναΐσσουσιν ἐλύτροις connexa fuerant.

v. 305. P. a. S. Cod. Turnebi ἐνκύλοις. v. 306. Vulgo σκορδύλος. Nostrum exstat in Regio 1. Vide *Sylburgium* ad *Aristotelis* H. A. p. 331. v. 308. Hunc locum transtulit *Ælianus* IX. 45. cf. Halieutic. IV. 268. v. 310. P. 2. ἐσκάρποισιν vulgata superscripta. Deinde Junt. cum P. 2. κλάδοισι v. 313. P. 2. ἰχθύσιν pro εἴδμασιν habet. v. 314. Reg. 2. φύονται. v. 315. P. a. γένη Deinde omnes libri ut versu 329. νειρίται, quod mutavimus. v. 317. Hunc locum transtulit *Ælianus* IX. 47. v. 319. P. a. S. ῥίψει. v. 320. P. a. ὑπ' ὄστρακον. v. 321. P. a. ἐκ γενεῆς. Hunc locum transtulit *Ælianus* 7. 31. v. 334. Sylb. σκέπας annotat. v. 337. Omnes libri exhibent ἀμφέθετ' αὐτῇ, quod emendavi. v. 339. Reg. 2. πουλυπόδεσσ' ἐναλίγκιος. v. 340. ναυτίλος ab *Artemidoro* 2. 14. ναύτιλιος dici videtur, ubi inter mollia refert ναύπλιον, τευθίδα, πορφυρίωνα, σηπίαν. Porphyrionem istum aliunde non novi nisi ex *Hesychio*, qui πορφυρίων ἰχθύς ποιός habet, qua glossa male abusus est *Gesnerus* H. A. p. 240. & 891. v. 341. Reg. a. ψαμάθους. v. 347. Omnes libri ἀνέμῳ δέ. v. 349. Vulgo πομποί τε. Junt. Ald. P. 1. Reg. a. δὲ præferunt. Sed S. particulam omnino nobiscum omittit. P. 2. πέμπουσ' ἰθύνουσι. v. 351. R. 1. ἐπιστρέψας. v. 354. Vulgo βαρυνόμενος δέ. v. 360. Omnes libri νηῶν exhibent. Recepimus νωμῶν ex conjectura *Pawii* ad *Philen* p. 344. ἐπεύξατο κῦμα περῆσαι, quod versu 356. legitur, etiam *Guieto* displicuit, qui ἐπεύρατο substituebat.

v. 360. Totum hunc locum, qui sequitur transcripsit *Ælianus* IX. 49. unde φύσαλοι pro vulgato φύσσαλοι recepi, quod etiam P. a. & Reg. a. præferunt, nisi quod in Reg. 2. a prima manu θύσαλοι ἰθυντῆρες scriptum est. Nobiscum sentit *Gesnerus*. v. 361. P. a. δεινὰ μὲν ὅσσοις. v. 363. P. 2. Reg. 2. ἐπιστρέφεται v. 364. P. a. περιωγαί. male. περιωπαὶ significant æquoris fundum, planitiem. v. 366. P. 1. Cod. Turnebi, Reg. 1. οὐχ ὑπολείπεται. v. 367. Vulgo χρυσέεις. Nostrum ex Cod. Turnebi, P. a. Reg. 1. sumtum est. Pro βλοσυρή. P. a. κρυερή repetunt. v. 368. Mirum omnes libros vitiosum αἰθυντῆρες præferre, quod cum *Guieto* correximus ex Cyneget. II. 332. ubi tamen Cod. Reg. αἰθυντῆρες habet. *Leonidas* in *Analectis* T. I. pag. 223. θύννακας αἰθυντῆρας dixit. v. 369. Omnes libri μελανθύννων una voce exhibent, quod cum *Gesnero* emendavimus. v. 370. Vulgo πρίστις. Junt. Ald. P. 2. Reg. 1. nostrum πρῆστις præferunt, quod & *Ælianus* ex h. l. & *Suidas* ex *Æliano* habet. De veritate lectionis non dubitabit, qui pereruditam de hoc nomine disputationem *Gesneri* p. 856. legerit. De λάμνα suspicantur esse pro Λάμια dictum. An huc pertinet *Hesychii*

gloſſa Δράλαινα, Λάμνα Κῶαι? V. 371. P. a. S. exhibent μάλθη τ' ἐ μαλακῆσιν. quam lectionem etiam ex Codice Vaticano laudat *Schottus* Obſ. Hum. V. 27. Reg. 2. ſuper ἡ adſcriptum ἐ habet Reg. 1. vulgatam exhibet, ſed Scholiaſtes μάλθη τ' ἐ μαλακῆσιν. ἐ γὰρ ταῖς μαλθακαῖς ἀδρανίαις ἐπώνυμος, ἀλλ' ἰσχυρά ἐστιν, ἐ πρὸς τὸ ὄνομα ἐπεὶ ἡ μάλθη &c. Simile gloſſema e Vaticano libro protulit *Schottus*, ut vehementer adeo dubitem, quid de hac varietate ſtatuendum ſit. Aliunde nihil de μάλθη conſtat; *Ælianus* & *Suidas* nuda nomina ponunt. *Rondeletius* vulgatam ita explicabat, ut μάλθη piſcis hic dictus ſit, quoniam carnes ejus comeſæ ventrem laxent. At vero cum ignoremus qualem eo nomine piſcem veteres appellarint, qui potuit vir doctiſſimus talia vaticinari? Præſtat cum *Geſnero* ignorantiam ingenue profiteri. V. 375. Juntina, Sylb. ἄλλα τε φῦλα. Totum hunc locum *Ælianus* videtur tranſtuliſſe I. 55. qui κεντρῖται cum *Phile* habet, ubi *Oppianus* κεντρῖναι. cf. *Oppianus* Halieut. II. 460. Reg. 2. hic λευγαλέοις συναρίθμιον ſuperſcriptum habet. V. 376. Reg. 1. κρατίστοισιν ἐπ' ἰχθύσι. V. 378. Vulgo ἐπώνυμον. Recepi conjecturam *Geſneri* p. 728. qui κεντρῖναι etiam ſervandum eſſe docuit. V. 380. Turnebus λεῖαι annotat, quod & P. 2. S. præferunt, vulgata ſuperſcripta. Deinde P. 1. ἀκανθίοι, quod & P. 2. ſuperſcriptum habet. V. 382. Sylb. τοῖσιν ὁμῶ. Deinde vulgo μορφή τε — δὲ νέμονται. Ex Reg. 1. recepimus τε. De lectione φορβὴ, quam S. ſuperſcriptam, & Reg. 1. in textu, altera annotata in margine, habet, dubitatio reſtat, licet eam *Waſſe* unice probandam cenſeret. Nomen ῥῖναι corruptum h. l. cenſebat *Geſnerus* pag. 201. & εἰσὶν ſubſtitui volebat, quod ſquatinæ nunquam in genere canum fuerint, nec *Ælianus* ῥίνας ex h. l. memorat, quod monuit *Geſnerus* p. 1081. Utebatur ſcilicet vir magnus Aldina *Athenæi* editione, in cujus Libro VII. c. XII. p. 294. ubi hodie legitur: Ἀριστοτέλης δὲ εἴδη αὐτῶν φησὶν εἶναι πλείω, ἀκανθίαν, λεῖον, ποικίλον, σκύμνον, ἀλωπεκίαν, ῥίνην. Δωρίων δὲ &c. Aldina editio mentionem ῥίνης omiſerat. Fruſtra hodie in *Ariſtotele* quæruntur, quæ *Athenæus* ex eo habet. *Artemidorus* 2. 14. inter piſces σελαχίες πλατεῖς refert τρυγόνα, νάρκην, βῦν, ἀετὸν, γαλεὸν, ῥίνην. unde vulgaris hujus loci lectio ſatis defenditur. *Ælianus* l. c. γαλεὲς dici monet τὲς κατεστιγμένες, eoſdemque paulo poſt ποικίλες vocat, pelle duriore & capite latiore. οἱ δὲ ἕτεροι μικροί τε καὶ σκληροὶ τὴν δορὰν μέν τοι ὄντες, καὶ τὴν κεφαλὴν δὲ ἀνήκεσαν εἰς ὀξὺ ἔχοντες, καὶ τὴν χρόαν εἰς τὸ λευκὸν ἀποκρίνονται. ubi rectiſſime *Geſnerus* pro μικροίτε legendum eſſe ὁμόχρες cenſebat. Nam paulo poſt ipſe *Ælianus* addit: ἁλίσκεται δὲ τῶν κυνῶν τῶν σμικρῶν τῶνδε ἑκάτερον (ſic enim cum *Geſnero* pro ἑκατέρωθεν legendum) ἐκ τῆς ἰλύος καὶ τῦ πηλῦ. ubi manifeſte centrinæ & galei intelliguntur, quos initio capitis πηλαίες τὴν φύσιν dixerat. Ad utramque igitur ſpeciem, γαλεὲς ſeu ποικίλες *Æliani*, & κεντρίνας pertinet captura, cujus rationem eodem plane modo explicat, quo *Oppianus* L. IV. 242. καὶ μὲν δὴ φιλότητι καὶ ἀλ-

λήλων ἐπαρωγῇ ὄλλυνται γαλεοί τε κύνες, καὶ φῦλα κελαινῶν κεντροφόρων. Vides igitur poëtam cum *Æliano* in eo conſentire, ut κύνας appellet in eo genere cetaceos, reliquas duas ſpecies minores γαλεὺς & κεντρίνας. Sunt vero *Æliani* ποικίλοι, utpote qui totum galeorum genus comprehendunt, ab *Oppiani* ποικίλοις diverſi, qui mihi non ad galeorum genus pertinere videntur, ſed a poëta ſimpliciter inter cetaceos piſces, qui in fundo maris ut ipſa cete degunt, cum ſquatina & vulpe marina numerantur, quod clarum eſt ex verbis ἐν δ᾽ ἄρα τοῖσι ῥῖναι, quibus nihil commune eſt cum enumeratione galeorum, quam poëta ita abſolverat: κλείονται γαλεοί· γαλεῶν δ᾽ ἑτερότροπα φῦλα σκίμνοι, καὶ λεῖοι καὶ ἀκανθίαι.

v. 383. Vulgo ἀκταῖσι. Aldina ἀκταῖς. Noſtrum ex Reg. 1. quod & P. 2. voluiſſe videtur, ubi ἀκταῖτι τε extat. Pro γάνυνται P. 2. νέμονται. v. 384. Junt. Ald. P. 1. ὕποθι. v. 388. P. 2. ὑπ᾽ ὠκεανοῖο. v. 392. Vulgo ἤνεσσεν. Noſtrum habet S. v. 396. Vulgo ὑγρόν τε. Recepimus δὲ ex Junt. Ald. Reg. 1. *Geſnerus* in Caſtore p. 225. protulit græci paraphraſtæ, quem dicit, verba, qui peſſime h. l. interpretatus eſt: μίγνυται ἡ ἔγχελυς τῇ ἀσπιδοειδεῖ χελώνῃ ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς, ὥσπερ καὶ ἡ κάστορις. δυστοιώνιςος δέ ἐστιν ἡ καστορίς. ὃς γὰρ ἂν ἀκούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ τελευτᾷ. Regius Codex, de quo ſupra monui, hunc locum ita habet: ὅτι ἡ ἔγχελυς ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς τῇ — μίσγεται, καὶ ἡ καστορίς. αὕτη δέ ἐστι δυστοιώνιςος — φωνῆς αὐτῆς τελευτᾷ. De Caſtoride eadem cum *Oppiano* habet *Ælianus* IX. 50. ſed de ipſo animale ſeu piſce, quem poëta in ſiccum egredi ait, non conſtat. *Caſtorem* eſſe dubitabat *Geſnerus*; fabuloſum animal pronunciat *Bochartus* Hieroz. T. I. p. 1068. v. 403. αἰνοτάτη κείνη αὐδὴ in nominativo ex Juntina & codicibus reſcripſimus, ubi vulgo dativus ferebatur. v. 407. Vulgo ἔπι. Junt. Ald. πέτραις δ᾽ ἐνί. Noſtram codices præferunt lectionem. v. 409. P. 2. ἐρρίζωται. v. 412. P. a. S. Reg. 1. ἐσκέδατας, quod & Aldina præfert. v. 416. Recte Juntina, Aldina & Codd. ἀῤῥήκτῳ præferunt, quod peſſime *Turnebus* immutavit. v. 428. Hunc locum tranſtulit *Ælianus* IX. 52. v. 432. ἵεῖτι ex S. pro vulgato ἵεῖσαι recepimus. v. 433. Vulgo εἰσορόων. Recte Juntina, P. 2. Reg. 1. εἰσορόαν habent.

v. 438. H. l. explicat *Ælianus* IX. 53. v. 439. Reg. 2. θαλάσσης habet, & in margine γενέθλης annotat. v. 445. Junt. Ald. οἰκείῃσι — θαλάμοισι. unde οἰκείοισι effecerunt. Nobiſcum Sylb. & *Koen* ad *Gregor.* p. 269. *Oppianum* a v. 446. ad 482. exſcripſiſſe videtur *Ælianus* IX. 57. v. 449. Junt. Ald. S. Reg. 1. πεφρίκασι habent. v. 453. Omnes libri βύσσαν. ſed ex *Æliano* βυσσὸν recepi. v. 454. Vulgo οὔτι λίην. Nobiſcum P. 1. Reg. 1. At Reg. 2. οὔτι λίην — οὐδ᾽ ὑπ᾽ ἀήταις. v. 460. Vulgo δὲ γένηται. Juntina δὲ πέληται, cum Reg. 2. qui recte γαληνιάει per ἥσυχος explicat. Nobiſcum P. a faciunt. v. 461. P. 1. S. ἄλλος. v. 462. Vulgo πασσυδίη. Nobiſcum Juntina, P. 1. S. Reg. 1. v. 466. P. a. ἀπαλύξασα. Reg. 2. ἀποπλήξασα cum

glossa ἐκφυγοῦσα. v. 472. Vulgo θρώσκουσ' ἀΐσσουσι χοροιτυπίῃσιν ὁμοῖοι. P. a. θρώσκοντες præferunt. Veram lectionem servavit Regius 1. ubi vulgata annotatur in margine. Deinde χοροιτυπέουσιν recepimus ex emendatione doctissimi d'*Arnaud* in Lect. Gr. cf. Cyneget. IV. 341. Glossa Reg. 1. τοῖς τύπ?ουσι τὸ ἔδαφος ἐν τοῖς χοροῖς manifeste nostram lectionem respicit; altera: χορείαις ad χοροιτυπίῃσιν pertinet. v. 476. Male omnes libri δινέονται, quod cum *Guieto* correximus. Vide ad III. 34. Hunc vero locum transtulit *Ælianus* IX. 63. v. 477. Vulgo πλείστων, quod e P. a. S. Cod. Turnebi correximus. πλεῖστον in Reg. 1. superscriptum. v. 478. ᾠοφόρον Cod. Turnebi & Reg. 2. v. 479. Omnes libri habent: οἱ μὲν γὰρ γενεῆς κεχρημένοι, αἱ δὲ τόκοιο θήλεες. nisi quod *Turnebus* οἱ μέντοι annotavit. Vitium vulgaris lectionis vir acutissimi ingenii, *Guietus*, vidit & emendavit, a quo in eo discessimus, ut οἱ μὲν, quod ille in αἱ μὲν mutabat, relinqueremus. Locus plane geminus exstat L. IV. Halieut. v. 168. αἱ δ' ἅμα μὲν γενεῆς κεχρημέναι ἠδὲ καὶ εὐνῆς. *Oppiano* γένος, γονή, γενεὴ pro τόκῳ, partu, dicitur etiam I. 586. pro prole seu liberis usurpatur L. I. 711. hinc sequiore ævo γενεὰς pro liberis dixerunt. Vide *Xylandrum* ad *Plutarchi* Timoleontem T. II. p. 231. ed. Lips. v. 486. Vulgatum ἐπιχθονίῃσι non erat ex Sylb. mutandum. v. 488. ἐπ' ἰχθύσι pro vulgato ὑπ' ex Junt. & Aldina restituimus. v. 493. Vulgo περί. Nostrum ex Junt. Ald. P. a. S. Reg. 1. v. 494. Reg. 1. ἀποστάζουσιν. v. 496. Omnes libri λάπ?ουσιν exhibent, quod cum *Koenio* ad *Gregor.* p. 247. correximus. v. 501. P. a. S. Reg. 2. ἐγείρει, vulgatam tamen P. 2. S. Reg. 2. annotant. v. 503. νύμφης S. Reg. 2. v. 508. Vulgo τοῖσιν ὅ κεν, quod ex P. 2. mutavi. Deinde γάμῳ pro vulgato γάμου ex P. 1. Reg. 1. recepimus. Pro εὕρατο Junt. Ald. Reg. 2. ἥρατο. cf. IV. 163.

v. 512. Vide *Ælianum* I. 13. qui h. l. exscripsit. v. 516. Vulgo ἐπ' ἀλλήλῃσι. Nostra lectio est ex Reg. 1. v. 524. πλέον pro adverbio habet Reg. 2. recte. Vide supra ad versum 28. In Reg. 1. πολὺ δὲ πλέον ἄλγος superscribitur. v. 526. Vulgo οὐχ ὑποεικ?όν. Recte Juntina, & P. a. S. Reg. 1. cf. *Eustath.* ad *Homerum* p. 1873. & 1599. αὐτοχάρακ?ον annotatur in P. a. S. *Turnebus* suum οὐχ ὑποεικ?ὸν ex Reg. 2. invexisse videtur. v. 528. ἀντιάσωσιν pro ἀντήσωσιν ex P. a. scripsimus. v. 530. Vulgo οἱ δ' ἀέκουσαν εὐνὴν — ἑκούσιον. P. 2. εὐνῆς, P. 2. S. R. 1. ἑκούσιοι dederunt, reliqua *Valcken.* ad Phœnissas p. 200. v. 533. Vulgo χθονίῃσι. Nostrum habet Cod. Turnebi & Reg. 1. εἰναλίοισι P. 1. Locum de polypo, qui sequitur, transtulit *Ælianus* VI. 28. v. 539. P. 1. S. ἀπ' ἐκ μελέων. v. 541. Pro vulgato ἀντήσωσι ex P. a. rescripsimus ἀντιάσωσι. Versu præcedenti Reg. a. recte αὐτὸς δὲ præferunt. v. 550. Juntina, P. a. S. διαΐσσεται. v. 553. Omnes libri αἰνοτάτοισι γάμοισι exhibent, quod immutavit *Brunck.* v. 554. Hunc de muræna locum transcripsit *Ælianus* IX. 66. v. 555. Reg. 1. ἔξαλλος. voluit ἔξαλος. recte. Vide II. 593. v. 557. S. & Cod. Turnebi τεθολωμένος. v. 559.

Vulgo ὄφις. Noſtrum habent Juntina, P. a. S. Reg. 1. At Reg. 2. πικρὸς ὄφις γαία δέ. v. 560. Vulgo τῇ δ' ἔνι, quod ex Juntina & S. mutavimus. v. 562. Vulgo ἀντήσειε Noſtrum ex P. a. ἀντήσηται. Reg. 1. qui ἀντήσησι voluit. v. 568. Juntina, P. a. Reg. 1. κάρην. v. 571. Junt. Ald. S. Reg. 2. ἐπὶ χέρσε. v. 575. P. 1. otioſum μιν omittit. v. 580. Reg. 2. ἐντύνεσι. v. 581. Juntina καρτύνεσι. v. 585. Hunc locum exſcripſit *Ælianus* X. 2. v. 591. Cod. Turneb. & Reg. 2. γένος, quod & S. annotat. Sed vide ad Cyneget. III. 520. v. 593. P. a οἶον. v. 595. S. τόκοιο γρ γόνοιο. v. 597. S. Cod. Turneb. Reg. 2. σφετέρῃσι νομῇσι. recte. Reg. 1. ἐπὶ σφετέροισι.

v. 598. Recte P. a. Reg. 2. ὁρμώωνται. Hunc vero locum expreſſit *Ælianus* 4. 9. Sequenti verſu τέκωνται ex P. a. pro vulgato τέκοιεν recepimus. Vide *Daweſii* Miſcell. Critica pag. 83. v. 613. Vulgo ἐπισπέρχεσι, quod probum cenſeo. Noſtra lectio eſt in P. a. S. Reg. 1. Deinde Juntina, P. 2. S. Reg. a. νέεσθαι. v. 614. Vulgo ἄλλοθεν ἄλλοι. Noſtrum ex P. a. ſumtum. v. 616. Vulgo ἄψ. Recepi lectionem, quam S. Reg. 1. præferunt, vulgata tamen annotata in margine. v. 617. Diviſis vocibus βοὸς πόρον ex Reg. 1. ſcripſimus, ut volebat *Guietus*. v. 619. Vulgo πόρον. Noſtra lectio exſtat in P. 2. Cod. Turnebi, quam *Waſſe* etiam probabat. v. 622. Codices quidam λιπεῦται. v. 624. P. a. S. Reg. 2. ἀνιπταμένῃσι. v. 626. P. a. S. Reg. 2. τέμνεσι φάλαγγες, quæ lectio ſi cui placuerit, tum verſu ſequenti ex S. μέγα κῦμα legendum erit. P. a. μέσον κῦμα exhibent, quod non capio. v. 629. S. πόνον, quod & Reg. 2. annotat. Cod. Turnebi πόρον. v. 630. Vulgo παραστείχωσιν. Noſtrum ex S. Cod. Turn. Reg. 1. v. 636. αὖτις ex Reg. 1. pro αὖθις ſcripſimus. Deinde P. 2. ὑποστροφάδην annotat. In Cynegeticis IV. v. 138. ἐπιστροφάδην extat. v. 637. κίδνανται pro σκίδνανται ex P. 1. ſcripſimus. Eodem v. editi τρέψονται. Deinde S. Juntina ἕκαστος. In Reg. 2. τρέφονται eſt, unde *Brunck* θρέψονται efficiebat, & probabat. Hanc lectionem gloſſa P. 1. manifeſte reſpicit, quæ habet: μέλλεσι τραφῆναι. v. 638. S. οἷσιν ἀναίμων. v. 645. Junt. Aldina, P. a. γενεῆς, quod & Reg. 1. annotat. v. 651. Junt. Aldina, & omnes codices ὑπημείψαντο præferunt. Vulgatam ſolus Reg. 1. ſuperſcriptam habet. v. 654. Juntin. Ald. ἔλθοι. v. 661. P. 2. λευκὸν γρ. λαρόν. v. 664. S. Cod. Turnebi κερίζωσιν. Reg. 2. κερίξωσιν. D'*Arnaud* in Lect. Gr. κερίζεσι νέον θένος malebat, quod ipſum etiam *Guietus* conjecerat, qui magis tamen probabat alteram ſuam conjecturam κερίζωσι νέον γένος. Sed ſtatim ſequitur ἡβήσωσι τελεσφόρα γυῖα καὶ ἀλκήν.

v. 665. Cod. Turnebi εἰς νόμον ἄγρης. v. 666. θήρην τε pro δὲ ex Reg. 1. ſcripſimus. v. 670. Reg. 1. τόδε θαῦμα. v. 671. P. 2. Reg. 1. δ' ἐρόεσσαν. v. 676. Vulgo ποικιλόεντα. Noſtrum ex P. a. S. Reg. 1. ſumtum. v. 680. Aldina ἴασιν. v. 683. Reg. 2. πρεσβύτεροι recte. v. 684. P. 1. δελφῖσιν ἑοῖς, unde Rittersh. δελφῖσι νέοις efficiebat. v. 685. P. 1. Reg. 1. μῆτις — ἀνάρσιος. v. 688. χέρσον vulgo, quod ex Juntina, S. Reg.

Reg. 1. mutavimus. v. 689. πόν@ Cod. Turn. v. 692. θῦνε Cod. Turn. v. 696. Vulgo πανημερίη. Noſtrum ex P. a. S. eſt. v. 697. Vulgo μητρὸς νόμον. Recte *Guietus* νομὸν ſcribi juſſit, i. e. *natale matris ſolum* v. 701. Reg. a. δείκνυσιν. v. 703. *Tzetzes* ad *Lycophr.* p. 51. a. καὶ Oππιανὸς δὲ τὰ τέκνα φάε@ φίλτερα καὶ βιότοιο λέγει. v. 706. P. 2. γλυκύς. γρ. δριμύς. v. 708. Vulgo ἀνατλῆσαι. Noſtrum ex S. ἀνατλῆναι Reg. 2. præfert. v. 713. Gloſſa Sylb. ἄτρεςον explicat, quod probo. v. 714. P. a. μαρνάμεν@. Deinde pro ἐρυκόμεν@ veram lectionem ex Junt. Ald. Reg. a. P. 1. S. reſtituimus. v. 715. Vulgo ἀναβάλλεσθαι, quæ eſt interpretatio noſtræ lectionis, quam habent P. a. S. Cod. Turn. Reg. 1. Deinde Reg. a. παίδων. Prior tamen correctus fuit a ſecunda manu. v. 716. P. 1. Reg. a. ἡμιδαής, ſed Reg. 1. pro gloſſa ἡμιθανής, quod P. 2. in textu, habet, & in margine γρ. ἡμιδαμής. v. 718. Vulgo εἰρχθέντας. Noſtrum Junt. Ald. P. a. habent. v. 722. P. 2. annotat ἀνδρῶν, quod ipſum Reg. 2. habet. v. 724. Vulgo ἀγχαλόωσι. Noſtrum ex Junt. Ald. P. a. S. ſumtum, quod & Reg. 1. annotat. v. 725. P. 2. ςενάχουσαι annotat. v. 726. Reg. 1. κωκυτὸν ſuperſcripto ῶν.

v. 734. Hunc locum expreſſit *Ælianus* I. 17. v. 737. Juntina, P. a. Reg. 2. ἔσω λαγόνεσσιν v. 740. Quod Juntina habet, & *Schottus* ex membranis Vaticanis profert ὑπεδέξατο, in reliquis codicibus pro gloſſa vulgatæ adſcriptum eſt. v. 743. P. 1. S. κείνης. v. 744. P. a. Reg. 1. ἀλλ' ἄρα οἱ ἐν πλευρῇσιν habent, quæ lectio ſatis indicat olim hunc locum varie lectum. Accedit P. 2. qui ὕπο σφάγες exhibet, & Cod. Turnebi, qui ὑπὸ præferebat. unde conjicio Palatinos codices cum Regio 1. voluiſſe: ἀλλ' ἄρα οἱ πλευρῇσιν ὕπο σφάγες ἀμφοτέρωθεν. *Euſtathius* ad *Homerum* p. 134. p. 897. p. 1476. διασφάγες ex hoc loco laudat, quod monuit etiam *Geſnerus* p. 1083. qui tamen nihil de hac varietate decernit. Mihi διασφάγες propter ſequens ὑπὸ πτερύγων placet. v. 749. Hunc locum *Ælianus* I. 16. II. 55. de galeo interpretatur. v. 750. Reg. 2. ἐπ' ἰχθύσι. v. 752. P. a. Reg. 2. ἐπωάδιοι, quod & Reg. 1. ſuperſcriptum habet, ubi gloſſa καὶ ὑπὸ τῶν ὠῶν τι.τόμενοι, ἤτοι ὄντες ἔσω τῶν ὠῶν. altera: ἢ ἔξω τῶν ὠῶν. quæ poſterior etiam in Reg. 2. eſt. v. 753. Junt. Ald. ἴδοι. v. 754. Vulgo κατά. Noſtrum P. a. S. Reg. 1. habent. v. 756. ἐγὼν S. Cod. Turn. Reg. 1. ἐγὼ ἀθεμιςότερον, quod poſterius etiam P. 2. habet. v. 758. Vulgo τέκησιν ἑὴν ὠδῖνα. Noſtrum ex P. a. Reg. 1. ſumtum. v. 760. Vulgatum ἢ κατὰ τέκνα, ex Juntina, P. a. S. correximus. In Reg. 2. ἢ καὶ τὰ τέκνα ſcribitur; unde κατὰ ortum, quod P. 2. præfert, vera lectione ſuperſcripta. Articulus hic neceſſario adeſſe debet; ideo *Brunck* ἥ τε τὰ τέκνα mavult. Deinde P. 2. ἐπέρχεται habet.

v. 763. φύεται *Turnebus* annotat. Reg. 1. αὐτοκέλευθα, & in margine αὐτοτέλεςα cum gloſſa αὐτόρεκτα annotat. Paulo antea male vulgatum ὅτε γονῇσι in γόνοισι mutavi. v. 764. S. ἔςρεα δὴ συμπαντα -- τάγ' ἰλύϊ. P. 2. τά δ' ἰλύϊ. Pro τίκτεται P. a.

τρέφεται. V. 765. Vulgo ὀυδ' ἐπί. P. 2. ὄυτ' ἀπό. Reg. 1. ὄυτ' ἀπ' ἀμοιβῆς. recte. Reg. 2. ὀυδ' ὑπ' ἀμοιβῆς. V. 766. P. a. ἄρσενος. V. 767. P. a. S. Cod. Turn. ὀυτιδανῆς. Sed vulgatam ſequitur *Etymol. M.* v. ἀφύη, ubi ὧδε καὶ legitur. V. 768. Juntina, P. a. γόνοιο pro τοκήων præferunt, ſed vulgatam ſequitur *Etymol. M.* V. 769. P. 1. ἀφύσσῃ. S. ἀέξῃ. V. 770. P. a. ἰυθὺς ἅπασα. V. 771. Omnes fere libri δίνῃσιν ἅμα πλήθῃσι præferunt, Cod. Turnebi πλήθουσι; at Juntina ἅμα πνοιῇσι habet, cui proximum δίνῃσι παλιμπνοίῃσι ex Sylb. edidimus. V. 474. Vulgo ἔτραφεν. Juntina & P. 2. ἔκτραφεν. Noſtrum ex P. 1. Reg. 1. eſt, de quo vide *Erneſti* ad *Callimachi* Hymn. in Jovem v. 55. V. 776. Vulgo legitur ἀφρήτιδες. *Etymol. M.* ἀφυήτιδες annotat, cui proximum P. 2. ἀφύτιδες. Noſtram lectionem Reg. 1. clare exhibet. V. 777. Hunc locum expreſſit *Ælianus* II. 22. Reg. 2. ἰλυόεντες, ut ſupra verſu 774. ἠδ' ἐφάνησαν, male habet. V. 780. P. 1. σπερ·ομένης. Deinde P. a. συνέρχεται. V. 782. Vulgo ἐξ αὐτῆς. Nobiſcum P. 1. V. 783. S. Cod. Turn. ἐκ δὲ χέονται. V. 784. P. 2. πω. S. & Cod. Turn. γάρ τι. V. 787. Vulgo βιότοιο τέτυκται. Noſtra lectio Reg. 1. debetur. P. '. τόγε δέ. recte. V. 792. Junt. Ald. P. a. Reg. a. σκιάσει. Paulo antea verſu 788. ex Reg. 1. ἐφέπουσιν pro ἐφέπωσιν ſcripſimus. Verſu ultimo ἀργινόεσσα ex Reg. 1. pro ἀργήεσσα ſcripſimus.

AD LIBRUM SECUNDUM.

Verſu 1. P. 1. ἰχθυβόται τε habet. V. 6. P. 2. κύκλον. Reg. 1. περικαλλέα κύκλα, vulgatam in margine habet. V. 8. P. 2. ἀδίδακτος, quod & Reg. 1. memorat V. 13. Vulgo ὅς κε. Noſtrum ex Reg. 1. V. 16. Vulgo ἐδίδαξαν. Reg. 1. S. ἀνέηκαν, unde ἐνέηκαν effecit *Brunck*. Reg. 1. ἐπίσκοπος in margine, & verſu 18. ἐπήρατον ſuperſcriptum habet, quod poſterius etiam in Codice Sylb. V. 22. P. 1. εὐθαλπέϊ, quod *Waſſe* probabat. V. 32. Reg. 1. ἐπιπλήσας. V. 33. Sylb. in margine ἐξέστρεψε, Cod. Turnebi ἐξέτρεψε habet. Pro ἀνέηκε Juntina ἀνέχευε, quod mihi quidem magis placet. V. 36. P. 1. ἠέ τιν' ἄλλον. V. 40. P. 2. S. ἠέρα τε ναίουσιν. V. 50. Junt. Ald. ἀμυνόμεναι, quod & P. 2. adſcriptum habet. V. 51. πυκναί P. 2 & Reg. 1. annotant. S. κρυόεντος. V. 53. Pro θήγεται P. 2. Codex Turn. φύεται habent, quod & in Reg. 1. annotatur, ubi ad ἔφυσε adſcribitur ἔθηκε pro varietate. V. 54. δολομήχανον habet P. 1. & annotavit Reg. 1. V. 56. νάρκης τέρενι χροΐ, quod *Ritterſh.* ex codice aliquo laudat, etiam in Regio 1. annotatur. V. 59. Juntina νωθὴς δέ V. 62. P. a. ἀναλκίης, quod *Guietus* præferebat. Fere ubique Codices Palatini hanc formam exhibent, quam *Oppianus* in ἀεργίαν & quibuſdam aliis adhibuit. Quare dubitandum, an recte vulgatam lectionem ubique ſecuti ſimus. V. 63. Vulgo πλευρήν. Reg. 1. παρὰ πλευραῖς. Sed malim equidem πλευράς. V. 67. νάρκης emendabat *Jo. Ger. Voſſius* de Origine Idololatriæ L. IV. c. XI. p. 482. Opp. ſed ſæpius etiam

vir doctus *Oppianum* non satis intellectum immerita censura vexavit. μαρψαινομένοιο poëta pro μαρψαινομένῳ ex more seculi sui dixit, quem *Quintus Calaber* ubique sequitur. v. 70. S. οἷα νέκυς. Paulo antea P. 2. male ἐκκλίνασα. v. 71. P. a. S. Reg. 1. ἐγχρίψῃ vel ἐγχρίψει præferunt. v. 72. Vulgo βαρύν. Nostrum P. 1. S. qui κακὸν superscriptum habent. Porro ἀδρανίη P. 1. Cod. Turnebi. Reg. 2. qui versu 75. ἀντιάσασα habet. Infra etiam versu 111. βαθὺν ὕπνον dixit. *Guietus* βαρυύπνου malebat; sed eadem constructio est II. 415. κλῖνέ τέ μιν ἄγριον ὕπνον v. 76. P. a. Reg. a. Cod. Turnebi ἐπειγομένοις. v. 78. Glossæ vocem αὐαλέοι interpretantur ξηροὶ, καταξηροί. inepte. Vide *Kuster.* ad *Aristoph.* Θεσμοφ. v. 853. v. 83. Juntina θρῶσκεν. v. 88. Juntina ἀνεύρετο. v. 91. Vulgo πεφύκει Nostrum ex P. 1. Reg. 1. v. 96. Vulgo ἐπί. S. ἀνά. Nostrum ex Cod. Turnebi, Reg. a. v. 97. Vulgo οἰσσάμενοι. Nostrum ex Reg. 1. ubi οἰσάμενοι annotatur, quod est in P. a. Deinceps ὄφρα *Turnebi* Cod. & Reg. 2. v. 99. Vulgo ἐρείδων. Nobiscum Juntina, S. Reg. 1. . v. 100. Vulgo δόλῳ. Nostrum Juntina habet. P. a. S. Aldina, δόμου, sed P. 2. δόλον superscriptum habet. v. 101. Vulgo ἐπεστήριξε. Nostrum *Turnebus* memorat, & habet Reg. 1. Pro vulgato ἔθηκεν edidimus ἧκεν ex S. ubi pro glossa ἔθηκεν adscriptum. Reg. 1. ἔθηκεν, sed glossa: ἐνέβαλε, ἐσκόρπισε, quorum ultimum magis ad ἧκεν pertinere videtur. v. 104. Junt. εὕροντο. 106. C. Turn. R. 2. ὑπέσπασεν. R. 1. ἀπέσπασεν. v. 107. Junt. Ald. P. 1. ἐσέκλυον. v. 108. P. 2. ἴδοιτο. v. 109. Vulgo ἐγκλινθεῖσα. Recte P. a. S. At Reg. 1. λόχμαις ἀγκλινθεῖσα γρ. δοχμίη ἀνακλιθεῖσα. Porro P. a. τανυσαμένη. v. 110. Vulgo ἐπημύει. Nostrum ex Reg. 1. ἐπημμύει P. 2. sed is sine dubio ἐπιμμύει voluit; nam pronunciando litera λ duplicatur, & ι breve producitur. v. 113. P. 2. βουλεύσασα. Deinceps παραβλήδην est dolose. *Hesychius* παραβλήδην, ἀπατητικῶς, παραλογιστικῶς. Glossa P. 1. ἐξηπλωμένως. P. 2. & S. ὁμοιωτικῶς interpretantur. v. 116. P. 1. ἐπεί.

v. 119. Vulgo ὁρμήσασα. Nostrum ex Reg. 1. v. 121. Vulgo ἐκ δ' ἄρα οἱ. Nostrum ex P. 1. Reg. 1. Hunc locum transtulit *Ælianus* V. 41. v. 125. P. 1. κείνοις δὲ πλοκάμοισι. Reg. 2. θύῃ v. 126. Vulgo ναῦς. Nostrum Juntina, Reg. 1. P. 1. S. habent. v. 127. P. 2. S. ὑπ' ἀκταίῃσιν. v. 128. Vulgo ἶσαι δὲ καὶ ἀλκήν. Nostrum Reg. 1. superscriptum habet. v. 129. Codex Turnebi & Reg. 2. ἴφθιμον. P. 2. δόλοις καὶ ἴφθιμον.

v. 130. Hunc de caride locum *Ælianus* I. 30. habet. v. 131. Vulgo ἰθύνουσι Glossa in Codice Sylb. & Reg. 1. ὁρμῶσι, quod ad nostrum ἰθύουσι pertinet. v. 132. Legendum videtur οὔτε φυγεῖν -- οὔτε μάχεσθαι. Reg. 2 οὔτε μάχεσθαι clare exhibet. v. 137. *Brunck* legendum censet: φίλῃ κεχαρημένος ἄγρῃ. v. 139. P. 1. πυθόμενον. Vulgatum τρηχόμενον ex Junt. Aldina correximus. v. 140. Hunc de bove pisce locum transscripsit *Ælianus* I. 19. v. 142. Reg. 1. ἐν γάρ οἱ οὖρος, vulgata

etiam annotata. V. 143. P. a. τέτυκται. V. 144. Vulgo βίη. Noſtrum ex P. 1. S. ſumtum. Sed recte Reg. 1. ὀτιδανὸς δὲ βίη. Rem ipſam copioſius exponit *Ælianus*, ut ſuſpicari liceat, eum ex alio fonte ſua deduxiſſe. V. 147. P. 2. πολύφρονας. S. εὔφρονας. V. 148. Vulgo μέγα τέρπεται Noſtrum ex Reg. 1. V. 150. Reg. 1. εὖτε γάρ τιν' ἀθρήσει. Deinceps vulgo βύσσαν. Noſtrum in Sylb. Codice annotatur his verbis: γρ. ὑπὸ βυσσόν. ἔστι δὲ ἀττικὸν τὸ συντάττεσθαι νεάτην θηλυκῶς τῷ ὑπὸ βυσσὸν ἀρσενικῶς. *Paw* ad *Philen* p. 301. ubique βυσσὸν & νέατον ſcribendum cenſuit. V. 151. Vulgo πόρος. Noſtrum P. 1. & S. quod & *Waſſe* probabat propter verſum 437. *Ælianus* ſic: ὅταν ἴδῃ τινὰ ἢ νηχόμενον, ἢ πονούμενον ἐν ταῖς ὑδροθήραις V. 152. Omnes libri κοῦφος, quod h. l. nulla ratione de bove, pigro & ſegni piſce, ferri poterat. Igitur *Paw* ad *Philen* p. 301. ex *Æliani* ἐπικυρτωθεὶς ingenioſe corrigebat κυρτός. noſtrum tamen κυφὸς, a *Brunckio* excogitatum, vulgato propius eſt. V. 156. Reg. 1. Sylb. ὡς δ' ὅτε παῖς. Deinde φόνον Reg. 2. Juntina, quod & P. 2. adſcriptum habet. V. 157. στήσεται P. 1. S. Reg. 2. quod pro στήσηται Sylb. ἵστησιν memorat. Porro P. a. S. δόλον. V. 159. Reg. 1. ὑπεσμαράγησεν, vulgata ſuperſcripta. Gloſſa: ἐπεκάθισεν, ἤχησεν. prior vox aliam nobis ignotam lectionem reſpicere videtur. V. 160. στιβαρὸν ex Junt. & Reg. 1. Vulgo γλαφυρόν. Gloſſa Reg. 1. γρ. καὶ γλαφυρὸν ἤγουν βαθύν. V. 163. Reg. 1. εἴσοκεν ἀϋτμὴν, quod probari poterat, niſi *Oppianus* alterum ubique adhibuiſſet. V. 164. Vulgo ψυχή. Noſtram emendationem firmare videtur Sylb ubi ψυχὴν δέ οἱ μεταπνεύσῃ Reg. 2. μετεκπέσῃ, quod & *Turnebus* annotat. V. 167. Vulgo ὑπό. Noſtrum Cod. Turnebi, S. Reg. 1. habent. V. 171. P. a. Reg. 1. θυράων. V. 173. P. a. ὑφήμενα, quam lectionem & S. annotat. P. 2. annotat ἐφήμεν' ἐπ' ἀκταίῃσιν. V. 177. Junt. ἔνθα δ' ἔπειτα.

V. 181. Hunc de ſtellis marinis locum habet *Ælianus* IX. 22. V. 182. P. 1. ὑπ' ὄστρεα V. 183. P. a. S. Reg. 1. φέρουσι, quæ gloſſa eſt. ὀχοῦσι ſcripſiſſe *Oppianum* ſuſpicatur *Brunck.* V. 190. Junt. Ald. P. a. φέρβει δέ μιν. Hunc de pinna locum expreſſiſſe videtur *Ælianus* III. 29. V. 193. Unus Codex Sylb. δάγματι exhibet. ἕλεν corruptum videtur. V. 194. Vulgo ὄστρεα συμπταλάγησε. Recte Junt. Aldina, P. a. S. & *Euſtathius* ad *Homerum* p. 1290 ex quo συμπλαταγῆσε reſtituimus *Oppiano* Sic *Antiphilus* Antholog. Wechel. p. 76. ſive *Analectorum* T. II. p. 175. αὐτίκα δ' ὀστρακόεις ἐπλατάγησε δόμος, & *Alcæus* Analect. T. I p. 488. ſenſu activo τύμπανον ἐπλατάγησε dixit. *Quintus Calaber* inepte, pro more ſuo, habet III. 177. γαῖα δ' ὑπεπλατάγησε. Deinceps P. 2. ἔνδον ἐφράσσατο ἄγρην. *Guietus* malebat ἔνδον ἐδράξατο ἄγρην. V. 195 Vulgo ξυνὸν δ' ἅμα -- ἕλοντο. Scripſimus ἕθεντο ex margine Sylb. V. 196. Reg. 2. πλατύνεται. Pinna, qui a ſquilla hoſpite alatur, ſatis ex *Oppiano* apparet; ſed etiam cuſtodire eam & ab hoſtium vi defendere dicitur ſquilla, quod ex græcorum piſcatorum ſermonibus retulit *Haſſelquiſt* in Itiner. Palæſt. p. 213. & p. 489.

v. 200. Vulgo περί. Recte P. 1. v. 206. P. 2. ἀριμάργοιο pro varietate habet. *Guietus* ἀτερματίοιο malebat. v. 208. Omnes libri λύσσαν ἀεὶ βεβρωσιν, quasi ultima vox pro epitheto habenda sit. *Brunck* recipi jussit *Guieti* λυσσομανῆ, de quo tamen mihi nunc dubitatio non levis occurrit ex L. V. ubi versu 368. fere similiter legitur: οὐδέ κεν ἄν τι ἀντόμενον τρέσσειαν ἀναιδείην ἀχάλινον, αἰεὶ κυμαίνουσαν ἐπὶ φρεσὶ λύσσαν ἔχοντες. Judicent peritiores. v. 211. P. a. αὐτὸς δέ. S. θάνῃ, quod & Reg. 1. habet, vulgata in margine annotata. v. 213. P. 2. ἀριμάργοιο. Reg. 1. ἀτεκμάρτοιο annotat. v. 215. Cod. Turnebi δέξετο. Juntina αὐτῷ. v. 221. Vulgo πανθοίνῃσι. Nobiscum P. a. Reg. 1.

v. 225. Hunc de echinis locum habet *Ælianus* VII. 33. Codex Reg. 1. ἔστι δὲ καί. v. 226. Sylb. βίαν, quam lectionem *Wasse* probabat. v. 227. P. 2. ἐνοχλίζουσιν. v. 229. P. a. S. ὁρμῆς. v. 231. κυλίσῃ ex P. 1. Vulgo κυλίσσῃ. Juntina ὑπ' ἠϊόνεσσι exhibet. v. 234. P. 2. σπείρας. Reg. 1. σπείραις τε βάλωσι. γρ. περιβάλλονται. Hanc lectionem etiam *Turnebus* annotat. v. 235. S. Reg. 1. ἄνδρας τε. v. 240. Vulgo φορβὴν ἠλλάξαντο. Nostrum habent Juntina, P. 2. S. Reg. 1. At P. 1. ἐν δὲ δόλοιο χροιὴν ἠλλάξαντο. Turnebi Codex etiam χροιὴν præferebat. *Guietus* emendabat φορβήν τ' ἠρπάξαντο. v. 242. Reg. 1. ἐπιτρομέουσιν. v. 243. P. 2. ἐνιζόμενοι. S. Reg. 2. ἐφεζόμενοι. Reg. 1. γλαφυροῖσιν ἐνεζόμενοι θαλάμοισι. v. 246. P. 2. ἐπέπνευσε, vulgata in margine annotata. v. 247. P. a. Reg. 2. βυσσοφυροῖσι. Deinceps editi ἀειμάργοισι. Nostrum ex Junt. Ald. P. a. etiam in Regio 1. superscriptum. v. 248. Juntina ἀλυσκάζουσιν. v. 250. P. 1. λιχμαίνουσι, qua forma *Oppianus* in Cynegeticis utitur. Porro P. a. ἄπυστον, in P. 2. ἄπιστον ἢ ἄπαστον annotatur. v. 255. P. 1. πόνοισιν cum glossa ἀγῶσιν. Hunc de mutuis carabi & murænæ inimicitiis locum exscripsit *Ælianus* I. 32. v. 257. Vulgo ἐπλήσατο. Nostrum ex Reg. 1. ἐμπλήσατο S. v. 262. Vulgo γηθοσύνη. quod ex Reg. 1. immutavit *Brunck*. Reg. 2. ἐγγὺς ἰοῦσα. v. 265. Vulgo ἄσπετα. Nostrum est in S. idemque P. 2. Reg. 1. annotant. v. 268. Reg. 1. ἄλλοτε ἄλλως superscriptum habet. v. 269. P. 1. Cod. Turnebi, Reg. a. στερεοῖσιν. v. 275. δ' αὐτοῖς P. 2. S. Juntina; idem in margine Reg. 1. annotatur. v. 277. P. 2. γυιαρκέος superscriptum, Reg. 1. in textu habet, sed glossa: γυίων καὶ μελῶν ἀλκίμων δεομένης manifeste ad vulgatam pertinet. v. 279. Vulgo λιπαρός. Nostra lectio est in P. 2. S. Reg. 1. λιπαρὸς in P. 2. & Reg. 1. annotatur; sed Sylb. pro glossemate χλιαρὸς, λιπαρὸς habere dicitur. v. 281. Reg. 1. δ' ἐπὶ χροΐ. vulgata superscripta. v. 284. Vulgo ὀξυτέρῃσιν ὑπαί. Nostrum habent Juntina, P. 1. S. Versum 285. pessime intellexit *Ælianus*, aut locus in eo corruptus est. v. 288. Junt. Ald. P. a. S. Reg. 1. ποιφύσσοντα, in quo ultimo glossæ ὁρμῶντα, κινούμενα vulgatam respiciunt. v. 292. Vulgatum δὲ ex P. 1. correximus, qui etiam γυῖα præfert. v. 297. P. 1. εἰ γάρ που. Turnebus παρὰ πέτρα annotat. S. Reg. 2. ἀλευάμενος recte. v. 298. Cod. Turnebi πλάζηται, Reg. 1. ἀμφιδύσηται cum glossa: ἀμφιβάληται, ἀμφι-

δύσηται. v. 299. Vulgo ἀλλ' ἐ μυραίνης. quod correximus ex simili loco infra versu 630. v. 300. Reg. 1. δὲ φέρει. γρ. πέλει. v. 303. P. a. ὑφαίνεται, quam lectionem S. & Reg. 1. in margine memorant; sed quo pertineat, ignoro. Reg. 2. ἐφέζεται. v. 304. Reg. 1. κερτομίῃσι annotat. v. 306. Reg. 2. S. ἦν σε. v. 307. P. 1. εἰ δὲ -- καλύψει. Reg. 2. etiam καλύψει habet. v. 308. S. ἐλοὸν & ἀσκύλον pro glossa habet. Porro Junt. Ald. S. ἐνιπρήσασα. P. 1. Reg. a. ἐνιπλήσασα. cum glossa γεμίσασα. P. 2. ἐπιπλήσασα, voluit ἐπιπλήξασα. v. 310. αὐτὰρ ὅγ' ἔτι ἐδὲ δαϊζόμενος absurdum concentum faciunt. v. 312. Vulgo λείπονται. Nostrum ex S. & editione Turnebiana. Junt. μῦνον habet. v. 314. S. Reg. 2. δοκριχήτων. v. 316. Vulgo νόμον. Nostrum ex S. Reg. a. Antea P. 1. ἐρύει. P. 2. ἐρύῃ. v. 318. Junt. Ald. κωκυτῶν. *Turnebus* etiam ὁμῶς annotat. v. 319. δολιχὸν δέμας annotat Turnebus.

v. 321. Hunc locum transscripsit *Ælianus* I. 32. v. 322. Ald. Turnebiana αὐτοφόνησιν. v. 325. Reg. 2. ἐς μόρον. v. 326. Vulgo ἶσά γ' ἀριστῆϊ. Recte Ald. P. a. S. Reg. 1. ἶσ@ ἀριστείῃ Juntina sola habet. v. 328. S. καρτύνων cum Regio 2. v. 332. θαλάμης δὲ διαΐξασα κελαινῆς. Ante θαλάμης punctum superius, ut in editis libris, ponendum est; jam enim oratio ad murænam redit, ubi diligentia scribendi in poëta etiam articulum ἡ requirebat, cujus loco potuit κελαινὴ adhibere. Atque hoc equidem tenendum puto. Quid enim θαλάμη κέλαινα? At κελαινὴ μύραινα etiam est in Libro I. 564. v. 326. Juntina, Ald. P. 2. S. μαίνεται. v. 340. P. 1. S. χηλῇσι μεταΐξας. v. 342. P. 1. S. ἴσχει τε. Deinceps vulgatum χαλκείῃ πυράγρῃ ex P. 2. S. Reg. 1. mutavimus. v. 343. Sylb. παρακλύξαι. v. 347. Vulgo σκολόπεσσι, quod ex P. a. S. mutavimus. Reg. 1. σκώλησιν habet, cum glossa κέντροις; vulgata in margine annotatur, & Scholiastes Regii Codicis: γράφεται καὶ κώλοισι τοῖς ὀστέοις, ἤτοι τῦ ὀστράκυ τοῖς ὀξυτάτοις κέντροις. κυρίως δὲ κῶλα ξύλα τινὰ ἑκατέρωθεν ὀξέα, χρήσιμα τοῖς μαχομένοις, ἀφ' ὗ καὶ τὸ ἐμπόδιον σκῶλον. quæ omnia ad σκώλοισι pertinent. Reg. 2. σκώλοις τε καί. v. 352. P. 1. ἀνεῤῥοίζησεν ἱμάσθλῃ. v. 353. P. 1. ἔσχεῖ δ' ἐκδέχεται, quod & P. 2. adscriptum habet, qui τανυκκεῖ præfert. Reg. 2. ἔχε χόλ@. Sed vox χόλ@ corrupta. Requiritur μόρος vel simile aliquid. v. 358. P. 2. αὐτοτύπῃσιν. v. 363. Vulgo προβολῇσιν ἀκάνθης. At P. a. S. ἀκάνθαις præferunt; quare προβλῆσιν scripsit *Brunck*. Vide infra ad versum 400. P. 1. habet: προβολῇσιν ὑπὸ στερεῇσιν ἀκάνθαις. v. 365. P. 1. Reg. a. θύων. S. μέων γρ. καὶ θύνων. v. 366. Editi περιστέρχει. Nostrum ex P. 1. v. 371. P. 1. πυκινοῖσι. v. 373. S. ὀξυτόμοισιν, quod ob additum χαίτης præferendum est. v. 376. Vulgro λυγρός. Nostrum P. 2. Cod. Turnobi, Reg. 1. præferunt. v. 378. P. a. S. τάχα πᾶσαι. recte, ut puto. v. 379. P. 2. ἐνὶ σκολόπεσσι. v. 381. Vulgo γόμφοισιν ἀτεκμάρτοισιν. Nostrum ex S. recipi jussit *Brunck*. v. 382. S. αὐτῷ. Deinde Juntina ἐπέφθισε. Postea P. 1. θῆρα δαφοινόν. v. 383. P. 1. πολλάκι δ' ἀλλήλοισι μόρος. v. 384. Editi δειλός. Nostrum Juntina, P. a. Reg. 1.

habeut. V. 387. P. a. S. Reg. 1. δάμνεται præferunt. Reg. 2. κίδναται ἄτη habet. Idem versu 389. habet αὖ τρηχὺν καὶ κραιπνόν περ ἐόντα. unde vera lectio exiſtit: κάρφον αὖ τρηχύν περ ὁμῶς καὶ κραιπνὸν ἐόντα. V. 391. P. 1. νοήσει. V. 392. P. 2. S. Cod. Turnebi ἀτρεμέοντα. V. 398. P. 1. ἔρχεται ἀήρ. V. 400. P. 1. ἄλλοτε ἀσπαίρει. Deinde editi προβολῆσιν. S. καὶ προβλῆσιν ἄκραις. P. 2. προβλῆσιν. ſuperſcripto προβολῆσιν. V. 402. P. 1. S. πνοιή τε καὶ ἀλκή. V. 405. Vulgo αὖτ' ἐρύει γλυκερόν. Prius αὖτε omnes libri præter Juntinam & Ald. pertinaciter tenent, qui mire inter λιαρὸν, ἱλαρὸν, χλιαρὸν, λιπαρὸν, λαρὸν & ἐρύων, ἐρύει fluctuant. V. 406. Juntina ὀχθηροῖο. V. 407. P. a. ἐπλήσατο. Debebamus etiam hic ut ſupra verſu 257. ἐνεπλήσατο ſcribere. V. 408. S. ὡς δ' ὅτε. V. 409. Dubito an ipſi *Hemſterhuſio*, poſtquam illam ingenii maturitatem, & eruditionis faſtigium attigiſſet, quo nemo alius facile eluctabitur, ſuum σέβας ἄποτ' ἀλέξων placuerit, quod ei acceptum refert d'*Arnaud*. V. 410. P. 1. ὑπ' ἀγυιαῖς. V. 411. Vulgo παρ' εἰλαπίνην. Noſtrum habent Junt. Ald. P. a. Reg. 1. ἐδόκησε P. 2. V. 417. Reg. 1. δυσκερδῆ δέ. γρ. δυσδερκῆ. V. 419. P. 1. ἔξοχα πᾶσιν. V. 420. S. ſuperſc. habet αἰολοφόροις. Reg. 1. annotet αἰολοφύτοις. τοῖς ἔχουσι ποικίλην τὴν μανίαν, quæ gloſſa ad αἰολοφοίτοις pertinet. V. 423. S. δάγμασιν.

V. 425. Hunc locum tranſcripſit *Ælianus* VII. 35. Pro ἄτην P. 1. Reg. 2 ἄτη. Antea verſu 424. P. 1. οἷον.. V. 427. Vulgo κνῆστις καὶ ὑπὸ χροΐ. Noſtrum ex Cod. Turnebi, P. a. Reg. 1. θερμὸς Aldina habet. Similis locus eſt IV. 17. σπλάγχνοις δ' ὑπὸ θερμὸν ἔρευθος φοινίξαι. *Ælianus* l. c. ὀδαξᾶται τε καὶ κνησιεῖ. V. 428. P. a. σμώδηξ. V. 429. Reg. 1. κνίδα καλέουσιν γρ. κικλήσκουσιν. unde apparet olim κνίδην καλέουσιν lectum fuiſſe. V. 430. P. a. S. Reg. 2. ἐχθρὴ δέ. Reg. 1. πανέξοχα. S. δυσώνυμος. V. 431. Vulgo ἐμπελάειν. Noſtrum ex Juntina, P. 2. Reg. 1. Deinde omnes libri ἐλύτρου, quod recte mutavit ex conjectura *Geſnerus* H. Aquat. p. 1011. Gloſſa tamen in P. 1. & S. τοῦ ἀγκίστρου, in P. 2. & Reg. 1. τοῦ δελέατος τοῦ τὸ ἄγκιστρον σκέποντος vulgatam interpretantur. V. 432. S. οὐ κέν τις. V. 433. P. 2. S. ἀπεχθέα, quod ipſum *Geſnerus* p. 1011. e conjectura reponi juſſit.

V. 434. Pro βαλιῆσι P. 1. ἀλίησιν. P. 2. annotat. γρ. ῥαδινῆσι, ἢ ἀλιῆσιν, ἢ βλοσυρῆσιν. Hunc vero de julide locum egregie explicat *Ælianus* II. 44. qui aliunde ſua duxiſſe videtur. V. 438. Vulgo περὶ βυσσόν. Noſtrum ex P. a. S. Reg. 1. V. 439. vulgo ὑπό. Nobiſcum ſunt Ald. P. 2. V. 441. Reg. 1. ἄλλοθεν δ' ἄλλαι. V. 442. Vulgo ἀναιδέες. Noſtrum ex P. 2. eſt. V. 443. ὕδατι eſt ex Cod. Turnebi. Vulgo ὕδασι. P. 1. συγεροῖσιν. V. 446. P. 1 ἀτρεκέες. Voluit ἀτρεκέως. P. a. S. Cod. Turnebi, Reg. 1. ἐναλίγκιαι. P. 1. ἐν ἔργοις. V. 448. P. 2. a ſecunda manu ἀμφιέπονται exhibet. V. 450. Juntina, P. a. ἀνιάζουσι δέ. Reg. 1. μυίαις. V. 451. P. 1. ἀναιδίης. Idem L. V. 368. ἀναιδίην præfert. V. 452. Vulgo ξανθὸν ὑπ' ἀνέρος Ex P. a. S. Reg. 1. recepimus ἀπό; deinde gloſſa P. 1. ξανθὸν interpretatur γλυκὺ, unde

recte *Wasse* conjecerat, olim ξυθὸν h. l. lectum fuisse, quod recepimus. Sic enim Reg. 1. in margine: γρ. λαρὸν καὶ ξυθόν. ἢ τὸ θερμὸν, ἢ τὸ μὴ ἄκρατον, ἤγουν ὑπόλευκον. Reg 2. ἢ τὸ ξανθὸν τανέρ☉ αἷμα. v. 453. τοῖ☉ Cod. Turnebi, & Reg. 2. quam lectionem & Reg. 1. annotat. v. 454. Vulgo μὲν θήν. Nostrum ex P. a. v. 455. P. a. S. Reg. 1. ἐρπυστής. v. 457. Cod. Turnebi πευκώεντα. v 464. Sylb. καὶ τοῦ μέν. v. 465. Sylb. σιδήρῳ. v. 468. Reg 2. ἠντηθεῖσα præfert.

v. 469. ζαμενὴς τε βίη. P. 1. S. Reg. a. Vulgatam tamen Reg. 1. annotat. Versu 471. ἄγριον ἰῷ *Turnebus* annotavit. v. 473. Vulgo πρόσθ' ἐπάσαντο. Nostrum ex P. 2. πρόσθε πάσαντο Reg. 1. habet. v. 474. P. 1. οὐτήτει. v. 479. Reg. 1. καί περ ἱέμεν☉. v. 480 P. a. S. Reg. 1. τρυγόνι δ' οὔπω. v. 481. Reg. 2. οὐδ' ἄρα χεῖρες. v. 486. Vulgo δύεται. Recte P. a S. Reg 1. & Codex Turnebi. v. 487. P. 1. ἄτρεμ☉ S. ἄτρεπτον γρ. ἄτροπον. Deinceps P. a. S. Reg. 1. ζώοισιν ἄδηλον. Glossa Reg 1. φθειροποιόν, ἀφανίστριαν. Vide ad Cyneg. II 496 v. 489. Vulgo πελάσσει. Nostrum habent P. a Reg. 1. Nimis audacter *Paw* ad *Philen* p. 314. pro πέτρην reponebat πρέμνον. v. 490 Vulgo ἐριθαλλές. Nostrum P. a. S. Reg. 1. præferunt. v. 492. Reg. 1. γρ. ἀπηνεῖ. P 1. νύγματι. v. 494. Vulgo καδδὲ ῥέει. Nostrum ex P. a S. In Regio 1 est κατὰ δ' αὖ ῥέει. v. 499. P. 2 Reg. a. δηίους. Vulgata in Reg. 1. superscripta. v. 502. *Turnebus* ἀνεμάξατο annotavit. *Tzetzes* ad *Lycophronem* p. 86. etiam in antiquissimo Codice Regio προσεμάξατο ex h. l. laudat. v. 504. P. 1. ἄγγεα cum glossa βάθη Deinde idem Codex πολυτλήτοισιν, quod & P. 2. superscriptum habet. v. 505. Vulgo θοῇ. Nostrum habent Junt. Ald. P. a. S. Reg. 1. At Reg. 2. μιῇ κατενήρατ' ἀκωκῇ. γρ. ῥιπῇ.

v. 512. θωρήξας recte interpretatur *Scholiastes* Reg. 1. ὁπλίσας, ἢ μᾶλλον μεθύσας. *inebrians*. Ipse *Oppianus* ὀδύναις μεθύων dixit alibi, sed θωρήσσειν ὀδύναις hoc quidem sensu & durum, & παρένθυρσον poëticum spirare mihi videtur. Deinceps vulgo ἐπιστρέφων δ' ἀέκοντας Nobiscum Junt. Ald. P a. Reg 1. faciunt. v. 513. Pro χορευέμεν· οἱ δὲ κελαινῷ Reg. 1. annotat. χορευσταμένοι δὲ κελαινῷ · v. 522. S. & Reg. 1. ἐπιχρίμψῃ habent. Deinceps S. χροὸς P. 2. annotat βοὸς, quod ipsum Aldina, & Reg. 1. habent. Juntina ἐνιχρίμψει βέλ☉ *Turnebus* ἀραιοῖς annotat. v. 523. Vulgo νομῆ☉. Nostrum ex P. a. S. Reg. 1. v. 524. Vulgo οὐδέ. Nostrum Reg. 1. habet. v. 525. τετρωμένοι S. & Cod Turnebi, quod & in Regio 1. annotatum. v. 526. ποταμὸς P. 1. S. Reg. a. v. 528. P. 1. ἐπειστπέσοι Reg. 1. ἐπιζέσει. supra minio scriptum ἐπιπεσεῖ, ἀναχωρήσει. Reg. 2. ἐπιζέει. v. 530. P. 1. πάντη μὲν βρυχή. P. 2. βρύχει. gl. βοᾷ. Deinde S. Reg. 1. πάντα δέ οἱ. Denique P. 1. ἴχνια.

v. 534 P. 1. Reg. 2. ἔξοχοι cum Junt. & Aldina habent. v. 535. S. θαλάσσης. v. 536 Vulgo φλογόεν τε. Nostrum δὲ habent P. 1. & Reg 1. φλόγεον P. a. Reg. 2. v. 537. S. ὑποπλήξαντα, Reg. 1. ὑποπλήσαντα. v. 540 Reg. 2. ὠμηστῆρσι. v. 544.

Legen-

Legendum cenſeo ὑποπλώσσουσι. v. 545. Vulgo φυσιόωντα. Noſtrum ſolus Reg. 1. habet. v. 548. S. παμφύρδην. Forte legendum ποιφύγδην. v. 551. Vulgo εἰλυμένων — ὄφρ' ἐθέλῃσι. Prius verbum immutavit *Brunck*. Rationem non perſpicio, cum eadem ſit origo verborum εἴλω, εἴλυμι, ἐλίσσω, ex ἕλω, ſeu ἐλάω, *volvo*, *protrudo*, *convolvo*, *congrego* natorum. ὅν κ' ἐθέλῃσι ex Juntina recepimus, quam lectionem & Reg. 1. commemorat.

v. 554. *Ælianus* I. 5. omnia hæc Τρώκτῃ ſuo adſcribit, quæ *Oppianus* h. l. de amia habet. Vide *Geſnerum* p. 43. v. 557. P. 1. πάμπαν. Gloſſa Reg. 1. ἀφανιςικοὶ habet, unde apparet λάβροι olim ſcriptum fuiſſe, quod clare Reg. 2. exhibet. v. 559. Editi καταπλώσσουσιν, quod *Brunck*, a quo ſeorſum ſentio, ex P. 1. S. Reg. 1. immutavit. P. 2. ἡγεμονῆα v. 561. P. 1. ἀντίαι. v. 563. P. 2. Reg. 2. Cod. Turnebi ἀολλέες quod & Reg. 1. annotat. Deinde ὥςε pro vulgato ὡς ex Juntina recepimus. v. 566. Vulgo ἄλλο ἐς ἄλλην, ἀρπάγδην. Juntina ἄλλοθεν ἄλλην, quod d'*Orville* præferebat. Aldina ἄλλοτ' ἐς ἄλλην. R. 1. S. ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλην. Noſtrum P. a. præferunt. *Turnebus* annotavit μετὰ δ' ἕσπεται ἄλλοτε ἄλλῃ. Regius 2. μετὰ δ' ἕσπεται ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλην. v. 568. P. 2. περιςρέψωσι. v. 569. P. 1. S. Reg. 1. κυκλώσονται. Juntina, P. 2. Reg. 2. κυκλώσηται. v. 570. Regius 1. δὴ τότε μιν annotat, quæ lectio in Regio 2. eſt. Recte. vide *Valckenair* ad *Theocritum* p. 17. v. 572. Sylb. ἄλλος, in margine ἀλκῆς habet. v. 575. πάντη τε P. a. Porro ἄτροποι pro vulgato ἄτρομοι recepimus ex Juntina, P. a. S. At in Regio 1. eſt ἄτρομοι. in margine γρ. ἀμετάτρεπτοι, quo noſtrum ἄτροποι ſignificatur. v. 576. P. 1. Cod. Turnebi & Reg. 2. πλευρῆς. Reg. 1. γρ. πλευροῖς. Idem cum P. 1. S. habet γενύων. v. 580. Vulgo αἱ δ' ἐφύπερθεν. Noſtrum ductum eſt ex Reg. 2. In Reg. 1. ſcribitur: αἱ δ' ἄρ' ὑπένερθεν. Gloſſa tamen ὑπεράνωθεν habet. v. 582. P. 2. περιπλεχθείς Reg. 1. περιπλησθείς. v. 583. P. 1. ὀρέχθη. v. 586. δὲ ante ἐοικὼς omnes libri ſcripti, præter Regium 2. omittunt. P. 1. cum Cod. Turnebi ὅμοιος habent. v. 589. Vulgo ὑπεκθρώσκων. Recte Juntina, P. 1. At in Regio 1. eſt ὑπεκθρώσκων, gloſſa tamen: ποτὲ δὲ ὑπεράνω τοῦ ἀφροῦ τῆς θαλάσσης πηδῶν. Ex eodem Codice & P. 2. εἴ ε pro vulgato ἤ κε recepimus. P. 1. ἠὲ, ſed gloſſa εἴ πως αὐτὸν habet. v. 590. Sylb. ἀλίαςον. recte, ut puto.

v. 592. Reg. a. οὔτε βίης μεθιεῖσιν. Etiam S. οὔτε. P. 1. οὐδέ. v. 995. Vulgo αὖθις. Noſtrum ex Turnebiana, P. 1. S. Reg. 1. Deinde P. 2. σὺν ἐξ ἁλὸς memorat. v. 596. Vulgo ἀργαλέων. Nobiſcum Cod. Turnebi, P. 2. S. Reg. 1. v. 598. Sylb. τε ὦ πολὺ κ' ἀνάρσιον Voluit πουλὺ κ' ἀνάρσιον. v. 599. Vulgo δέ. Sed P. 1. S. τε habent, quod admiſimus, ut ſenſum utcunque adjuvaremus. Mihi enim perſuaſum habeo hunc locum adhuc ulceribus ſcatere, aut quædam excidiſſe. v. 602. Reg. 2. ὑφέλκεται. v. 603. P. 2. S. Reg. 1. αἱμοβορῆ. v. 606. Vulgo τις ἔμαρψεν. Noſtrum ex Cod. Turnebi, P. 2. At Regius 1. ποτ' ἔμαρψεν habet. Reg. 2. ὅν τιν' ἔμαρψαν. v. 608. Vulgo ἐπόψεαι. Noſtrum eſt in Juntina & P. a. Iterum vereor ne levitatis cul-

pam in me admiserim, dum alibi ἐ-όψεαι hic vero & quibusdam aliis locis ἐπόψεαι invexi. Sed talia properanti mihi ut lector condonet benignus, rogo. V. 609. κρυεραῖς annotat Turnebus. Reg. 2. ἀναφύεται. V. 613. Vulgo ineptissime λιχμάζων, cum tamen in Juntina διχμάζων sit, quod proxime διαχμάζων Cod. Sylb. accedit. Nostrum P. 2. præfert. Reg. 1. λιχμάχων cum glossa λείχων. γρ. δαρδάπτων. Deinde idem cum P. a. S παθῶν habet. V. 618. Omnes libri αἱμάσσων exhibent, quod glossa Regii 1. αἷμα καταπέμπων, ἡμαγμένος explicat, qua quidem significatione mihi verbum αἱμάσσειν nondum occurrit. Glossa Codicis Sylb. ἀδημονῶν manifeste aliam lectionem respicit, quæ tamen nullibi expressa exstat. Reg. 2. λάπτουσιν ἀεὶ ὁ δ' αἱμάσσων. Recepimus interim *Brunckii* ἀχλαχλόων, dum aliunde vera lectio comparuerit; infra vero v. 145 ubi vulgo legebatur μηδ' ἰχθὺς ἀποῤῥήξειε σίδηρον αἱμάσσων, ὀλοῇσι περισπερχὴς ὀδύνῃσι, cum glossa in P. 1. ἀναιρούμενος, *Brunck* παιφάσσων substituit. Poterant multa alia excogitari ut ὀχθίζων, μαιμώων, quibus poëta alibi in simili re usus est. V. 620. P. 1. S. ἄλλοτε ἀλλοίων διαπίλναται P. 1. quod & P. 2. superscriptum habet. ἄκραις Reg. 1. vulgata superscripta. V. 625. Vulgo ἐκ δ' ἐγέλασσαν ἀποφθιμένοις. Nostrum est ex Cod. Turnebi, P. 2. Reg. 1. Deinceps vulgo sequebatur versus δαῖτα κελαινοτάτην τε καὶ ἀλγίστην ποιήσαντες, quem nos autoritate omnium codicum, quos vel *Rittershusius* vel nos ipsi inspeximus, reposuimus suo loco post versum 623. In eo vero pro ποιήσαντες P. a. S. Reg. 2. habent ἐλάφοισιν; sed Regius 1. qui & hoc ipsum præfert, in margine πονήσαντες annotat, quod una cum glossa P. 1. ποιοῦντες *Brunckium* in vestigium nostræ lectionis perduxit. V. 627. Vulgo κύντατα. Nostrum ex P. 2. & Reg. a. Glossa Reg. 1. ad δηρίσαντο habet ἐτιμωρήθησαν.

Versu 629. τοῖς εὖτ' ἂν omisso δὲ P. 1. S. recte, nisi fallor. V. 631. πόντου Cod. Turnebi, quod & Reg. 1. annotat. V. 633. Reg. 1. ἔνθα ἀποπνείουσι glossa: ἐκεῖ, ὅπου. Deinde ἐπὶ pro vulgato ἐν ex S. recepimus. V. 634. S. τρόφην cum glossa: δοῦλον. τὸ θρέμμα, τὸν θεράποντα, παρὰ τὸ τρέφεσθαι ὑπ' αὐτοῦ, ἢ παρὰ τὸ ἀποφορὰν διδόναι. σημαίνει δὲ καὶ τὸν σπουδαῖον, ἢ δοῦλον, ἢ ἄγγελον παρὰ τὸ τρέχειν, quorum pars ultima ad τρόχιν pertinet; prior vero ad τρόφιν, quod clare exhibent Reg. a. cum glossa: μέγαν, ἢ πιστὸν θεράποντα, quorum posterius ad τρόχιν in margine annotatum refertur. Vox τρόφιν alibi non occurrit, laudatur tamen ex h. l. etiam ab *Eustathio* ad *Homerum* p. 1468. Vide *Hesychium* in τρόφις & τρόχις. V. 635. Vulgo καλύψῃ. P. 1. καλύψι. Regius 1. αἰδέσσεται — χθονὶ καλύψῃ superscripto καλύψοι quod recepimus. αἰδέσσεται & χθονὶ habent etiam P. a. V. 638. Vulgo ἐπίδῃ. Nostrum ex Junt. & Reg. 1. sumtum est.

V. 642. P. 1. ἁλὸς τεκέεσσιν. V. 653. P. 1. S. ὠμοφάγον. V. 657. Reg. 2. ὑπνώοντας. V. 659. P. 1. πανάγρευτος. V. 660. Vulgo ἑλόωσι. Nobiscum Juntina, P. 2. S. idemque Reg. 1. annotat. V. 662. P. 2. ὀλοὸν, quod & Reg. 1. in margine annotat.

De ſcaro idem tradit *Seleucus* Tarſenſis ap. *Athenæum* 7. p. 320. a. V. 663. Vulgo κοίλησιν. Noſtrum in Reg. 1. Deinde P. a. Reg. 1. ὑπό. recte. V. 664. Vulgo ἀπάτερθε. Noſtrum habent Junt. P. 1. S. ȣ̓ μέν μοι Reg. 1. ȣ̓ μέν τι τόγε P. 1. Malim ȣ̓ μήν τοι τόγε θαῦμα. V. 666. P. 1. ἔχει. V. 667. Editi libri habent φθισήνορ@ ἄτης, ubi P. a. Reg. 2. φθισήνορος ἄτη, quod & Reg. 1. habet, in quo φθισήνωρ@ ſuperſcribitur, cum gloſſa: ἡ φθείρȣσα τȣ̀ς ἀνέρας. P. 1. interponit καὶ. Quoniam vero φθισήνορ@, ȣ, inſolens videbatur, & *Oppiani* ætate indignum, *Brunck* φθισίμβροτ@ repoſuit, quo admiſſo tamen ſenſus vacillat, tibicine aliquo, τε vel καὶ indigens. Equidem levi mutatione inſtituta legendum ſuſpicor καὶ θȣ̃ρ@ ἄρευς φθισήνορ@ ἄτη. V. 669. P. 1. δεινῶν. V. 670. πόλιες. gloſſa Reg. 1. ἀντὶ τȣ̃ οἱ ἄνθρωποι, ſed quæ ſequuntur cum hac lectione nulla ratione conciliari poſſunt, ſi quidem poëta humane loqui voluerit. Admiſiſſem *Leopardi* emendationem ab eo L. XX. Emendat. c. 20. propoſitam, κεκριμένοι πολέες μερόπων ἔσαν, ſi mihi judicium meum ſequi ubique licuiſſet. Irrepſit in editionem noſtram αἰνότεραι, ubi omnes libri αἰνότεροι habent.

V. 671. Juntina πυργȣ̀ς δέ. V. 673. Vulgo κατήνυον. Aldina κατήνοον. Gloſſa Reg. 1. ἐτελείȣν, ἐπλήρȣν, quam poſteriorem interpretationem etiam ex P. 1. & S. proditam legimus. Nos vero recepimus *Leopardi* emendationem l. c. propoſitam ab eo, κατείνυον, quod ad *Homeri* exemplum pro κατεκάλυπτον (ita enim κατaείνυον ex eo interpretatur *Heſychius*) vel ἐπλήρȣν dictum eſt. V. 675. ἐπέτρεπε Aldina, P. 2. Reg. 1. Pro ἀνάψας S. ἅπασαν præbet. V. 678. Reg. a. πολὺν πόνον. V. 679. Vulgo Εὐφράτην. Noſtram lectionem unus Reg. 2. præfert, alter vero in margine annotat. V. 682. Reg. 2. ἐκ σȣ̃ μοι. quod etiam Reg. 1. annotat, cum gloſſa ἐκ σȣ̃ τῆς δικαιοσύνης. V. 683. Vulgo υἱός. P. a. Reg. 2. ὄρπηξ exhibent, quod Reg. 1. in margine annotat. V. 685. Vulgo ῥύεσθε, quam lectionem habet etiam *Tzetzes* Chiliad. X. 480. Noſtram dederunt P. 2. S. Reg. 1. Verſu ultimo S. σκήπτρων. In Regio 1. ſuper σκήπτρῳ appictum eſt ν, & Scholiaſtes habet: τὸ σκῆπτρον ἀντίπτωσίς ἐστιν. ἢ σκήπτροις, ἢ σκήπτρῳ. P. 2. σκήπτρῳ τε præfert.

AD LIBRUM TERTIUM.

V. 2. Aldina P. 2. S. Reg. a. φράζεο vulgo φράζοιο. V. 3. εἰνάλιον ex Reg. 1. ubi tamen gloſſa τῶν ἰχθύων vulgatum εἰναλίων reſpicit. V. 10. Juntina, P. a. R. 2. ἐν ἀθανάτοισι νόημα, quod ita intelligendum erit, ut ipſe Mercurius νόημα κέρδιστον i. e. *ſolertiſſimus animo omnium deorum* dicatur. V. 14. Vulgo ἐνέφηνας. Noſtrum Codices habent omnes. V. 15. *Etymol. M.* v. Κωρύκων, ubi h. l. laudatur, male παρακάτθετο habet. V. 16. P. 2. θεῶν ῥυτῆρα. V. 18. Vulgo ὑπ'. Noſtrum ex Junt. P. 2. Reg. a. V. 22. ὄμβρῳ Junt. P. 2. V. 24. Vix capio lectionem ἔθειραι, quam P. 2. & Reg. a. Cod. Turnebi in textu, Sylb. vero

in margine habent. v. 27. P. a. Reg. 2. ἀείσας. Quæ h. l. de Panis dolo, & piscandi arte, quam Mercurius Panem edocuit, traduntur, alibi vix occurrunt. Magnam tamen fabulæ hujus de Typhone partem ad Ciliciam etiam pertinuisse constat ex *Apollodoro* L. I. 6. ubi tradit Typhonem falcem Jovi ereptam, nervosque manuum & pedum eidem excisos per mare in Ciliciam pertulisse & in antro Corycio Delphinæ custodiendos tradidisse. Unde Pan & Mercurius suffurati nervos Jovi reddiderunt, qui Typhonem postea fulminum jactibus in Nysam montem persecutus est, ubi similis Parcarum dolus ab *Apollodoro* memoratur: ὅπου αἱ Μοῖραι αὐτὸν διωχθέντα ἠπάτησαν. πεισθεὶς γὰρ ὅτι ῥωσθήσεται μᾶλλον, ἐγεύσατο τῶν ἐφημέρων καρπῶν. De Coryco & antro Corycio etiam omnia pervulgata sunt; sed illud non prætereundum est, quod *Oppianus* h. l. Mercurium πατρώϊον appellat, cujus nominis eadem plane ratio est atque in Ζεὺς πατρῷος, Ἀπόλλων πατρῷος apud Athenienses, quos nemo nisi civis Athenarum hoc nomine appellare poterat. Habemus ergo satis manifestum ipsius poëtæ testimonium, qui se Coryco oriundum, vel Coryci tamen civem profitetur; adde nunc alterum locum infra versu 208. ubi est: οἵην ἡμετέρης ἐρικυδέος ἐντύνονται πάτρης ἐννακετῆρες ὑπὲρ Σαρπηδόνος ἄκρην, ἄσσοιθ' Ἑρμείαο πόλιν ναυσίκλυτον ἄστυ Κωρύκιον ναίουσι καὶ ἀμφιρύτην Ἐλεοῦσαν. quo tamen ipso *Rittershusius* ad sententiam hanc oppugnandam male abusus est, cum non animadvertisset ὅσσοιτε h. l. ab *Oppiano* pro οἵτε, quod fere ubique facit, usurpatum. Consentit etiam *Suidas* qui Corycum nominat; sed duo Codices Palatini in vita *Oppiani* inter Corycum & Anazarbum fluctuant, cum reliqui codices omnes constanter Anazarbum nominent. Diximus jam ea de re ad initium Cynegeticorum, cum de vita & scriptis *Oppiani* ex vulgari, quæ publice concepta, & virorum doctorum turpi consensu jam confirmata est, existimatione disputabamus. At vero nunc liquide pronunciare posse mihi videor, autorem carminis de Venatione Apamea oriundum, qui imperante Caracalla Severi filio scripserat, plane diversum esse ab *Oppiano* Halieuticorum autore, qui sub Marco Antonino ejusque filio Commodo vixit, & carmen suum de piscatione iisdem dedicavit, quod recte jam olim *Eusebius* cum *Suida* affirmarunt. Argumento utor, quod nullam plane dubitationem admittit, ducto ex eo, quod *Athenæus*, quem idem *Suidas* recte Marci Antonini ætate vixisse affirmat, L. 12. p. 537. Commodum coævum sibi nominat, τὸν καθ' ἡμᾶς Κόμμοδον, libro vero primo p. 13. *Oppianum* Halieuticorum scriptorem Cilicem paulo ante suam ætatem scripsisse affirmat his verbis: τὸν ὀλίγῳ πρὸ ἡμῶν γενόμενον Ὀππιανὸν Κίλικα. Ex his duobus locis, unde jam olim *Tan. Faber* Epist. I. p. 64. & *G. J. Vossius* ac post eos *Alb. Fabricius* ætatem *Athenæi* constituere vano conatu nisi sunt, longe rectius ea de re judicare licet & de tota illa disputatione, quam ad initium Cynegeticorum instituimus.

v. 30. P. 2. Reg. 1. ἀμφότερα. v. 34. δονέονται ex Juntina dedimus. Vulgo δονέωνται. P. 2. Reg. 2. δινέονται. v. 38. Cod. Sylb. Reg. 2. ὥς ἐπί. v. 39. Cod. Sylb. ἐπὶ πόντῳ. v. 40. Cod. Sylb. μόχθον. v. 41 Vulgo νόημα. Noſtrum Ald. Junt. P. a. Sylb. Reg. a. habent. Porro πολυδαίδαλος P. 1. & Sylb. Reg. 2. v. 44. Pro ἄτρομος. P. 1. S. ἄλκιμος. v. 45. ὕπνων P. 2. Vulgo φιλέων. Noſtrum ex P. 2. S. At Reg. 1. ὕπνον φιλέων ſuperſc. ὕπνῳ φιλέοι habet. v. 47. P. 2. εὖγε φέρῃ -- δίψεος, ſed φέροι ibi ut in R. 1. ſuperſcriptum. v. 49. Ερμείου Cod. *Turnebi.* v. 50. P. 1. ὀπωρινοῖσιν. v. 51. P. 1. ἀνορούσῃ. Juntina ἀνατέλλει. v. 56. S. τοκέων. Forte τοκήων voluit, quod & ipſe conjeceram. Porro P. a. δίψει. v. 67. Vulgo ὑγρός. Noſtrum ex P. 2. verſu 68. Reg. 1. adſcriptum habet ἐγειρομένου. v. 71. Reg. 1. ἀντί σφισιν, id eſt, ἀντιάσουσιν & ἵσαται (ſuperſcriptum) habet. Reg. 2. cum P. 2. ἀντήσουσ' ὡς εὔβολος. v. 77. Solus P. 1. καθέτοισι dedit pro vulgato καθέτῃσι. *Antipater* Sidonius in epigrammate Analect. T. II p. 33. τριχίνης καθέτου habet. *Artemidorus* Onirocr. 2. 14. ubi inſtrumenta piſcatoria recenſet, σαγήνην, γρίπον, ἀμφίβληστρον, ὁρμιάς, ἄγκιστρα, καθετῆρας, καὶ τοὺς λεγομένους δόλωκας, quos ultimos equidem aliunde non noſco. Hic vero *Artemidori* locus fugit *Geſnerum* p. 997. quo præeunte totum hunc locum de inſtrumentis artis piſcatoriæ diſtinctius in verſione latina explicare conati ſumus. v. 79. ἐντύνασθαι vulgo. Noſtrum ex P. 2. Reg. 1. v. 80. Juntina γαγγάμαι ἠδ' ὑποχαί. Ald. γαγγάμαι τ' ἠδ' ὑποχαὶ Juntinam ſequuntur P. a. S. At Reg. 1. γαγγάμαι τ' εἴδ' ἐποχαὶ, ita tamen ut appareat, antea fuiſſe γάγγαμα. Rete oſtreis capiundis fuiſſe ſolus *Heſychius* annotavit. Πέζας aliunde non noſco; *plagas* eſſe ſuſpicor. σφαιρεῶνας porro Ald. Junt. v. 84. Aldina, P. a. S. Reg. 1. μυρία τ' habent. Reg. 1. πολυῤῥαφέων ſuperſcriptum habet. v. 89. Reg. 1. χεῖρες καὶ ἐκ νεὼς ὡς ἐθέλουσι. Vulgo ὥς κ' ἐθέλωσι. Pauca adhuc de nominibus inſtrumentorum addamus. Γρίφους naſſæ genus e vimine textum eſſe, quæ *Plauto* Capt. IV. 2-36. ſirpiculæ piſcatoriæ dicuntur, *Scaliger* olim contra *Robortellum* contendebat, quem multi ſecuti ſunt; ſed retis eſſe genus ſatis manifeſte hic *Oppiani* locus docet. Græcis Italica nomina reddere conatus eſt *Nicolaus Parthenius Giannetteſius*, qui univerſam piſcandi diſciplinam carmine luculento explicuit, *Neapoli* 1689. cujus auctoritati quatenus hac in re fidendum ſit, neſcio. *Jaculum* rete igitur Italice *Jacchio*, γρίφους *Rezzola*, σφαιρῶνας *Rezze di Poſta*, πάναγρον *Sciabica*, ὑποχάς *Tartana*, δίκτυον *Tariarone* eſſe volebat; γάγγαμα etiam hodie *Gangama* ab Italis piſcatoribus dici annotavit.

v. 108. Vulgo θυμὸν pro δηρὸν, quod ex P. 1. S. v. 111. Vulgo ἰητροῖσιν. Noſtrum ex P. 1. Reg. 1. Deinde vulgo κέλωνται, quod ex P. a. S. Reg. 1. correximus. Verſu ſequenti ῥέζειν S. & Turn. Codex. v. 112. P. 2. ἐπικραΐέωσι. v. 113. Pro vulgato οὐ ἔτ' ἔπειτα μέλει βίῃ Codices βιάζεται habent, quod equidem conjecturæ *Brunckii* præferebam. v. 115. Sylb. Cod.

μόρον. V. 117. σφύραιναι -- ἐπιπλήξωσι. Veram lectionem servavit P. 1. quam & restitui jusserat *Gesnerus*. *Ælianus* quidem ex h. l. σφύραιναι habet I. 33. sed *Philes* ex *Æliano* μύραιναι. Reg. 1. a prima manu μύραιναι habuit, quod deinde in σφύραιναι mutatum. Idem codex cum P. 1. ἐνιπλήξωσι dedit. Cf. *Homeri* Il. μ. 72. o. 344. Odyss. χ. 468. V. 118. Vulgo δίζονται -- δινεύουσι. Nostrum Reg. 1. superscriptum habet. Etiam P. 1. διζόμεναι præfert. Pro βρόχον Sylb. πόρον. V. 125. Reg. 1. ἔρκος ὀλέθρου, glossa: τὸ τοῦ λίνου περίφραγμα. altera lectio superscripta legitur. V. 126. P. 1. ἐπ' ἄγρην. V. 131. Reg. 1. γένηται καὶ ἐ φύγησιν ὄλεθρον superscripto γένοιτο. Vulgo legitur γένοιτο καὶ ἀγ ἰσρoιο φύγησιν, quod correxit *Brunck*. Equidem ex vestigiis libri Regii malim γένοιτο καὶ ἐκφυγέησιν ὄλεθρον. V. 133. Vulgo ἀρπάζωσι -- γναμπτοῖο σιδήρου. Utrumque ex Junt. P. a. S. Reg. 1. correximus. Regius 1. γνα7οῖο habet cum P. 2. Hunc vero locum transcripsit *Ælianus* I. 40. V. 134. βύσσαν editi quod mutavimus. Reg. 1. adscriptum habet γρ. καὶ πυμάτην. V. 136. Vulgo τείνοντες, quod ex P. 2. Reg. 1. correximus. V. 138. Vulgo καθέτησι. Nostrum ex P. a. vide supra ad versum 77. Versu 140. vulgo δέμας. Nostrum ex Junt. P. 2. S. Reg. 1. V. 142. P. 1. ἐμπελάουσι. V. 143. Vulgo πεσόντες. Nostrum ex P. 2. Cod. Turnebi, Reg. 1.

V. 144. Dubito an hunc de amiis locum exscripserit *Ælianus* I. 5. qui eadem omnia de pisce Τρώκτη memorat. Sed is idem cum amia videtur etiam *Hipp. Salviano* de Aquat. fol. 122. D. & *Rondeletio* apud *Gesnerum* p. 43. V. 146. Vulgo ἠδὲ καί. Nostrum ex P. 1. S. V. 147. Reg. 1. ἐχάλκευσαν habet. V. 148. Vulgo αὐλόν, quod ex Ald. Junt. & Codicibus emendavimus. In Reg. 1. glossa habet: ὁ στενὸς ἐπιμήκης μόλιβδος. *Ælianus* ἀγ ἰσρων λαβὰς dixit. Porro vulgatum ἄλγος ex S. margine correximus cum *Paw* ad *Philen* p. 167. Reg. 1. ἔρκος adscriptum habet. V. 149. P. 1. καὶ μήν. V. 152. Vulgo ἐς δέ. Nostrum ex Juntina. V. 154. Vulgo πέσεν. Nostrum ex P. 1. S. Reg. 1. V. 155. Omnes codices κρύσταλλος præferunt. P. 2. ἐνίξεται. V. 159. P. 2. ὅπερ. Reg. 1. ὃ καί V. 161. Vulgo πόντον. Nostrum ex P. 2. V. 164. Vulgo δι' αἰθαλόεντος. Nostrum ex P. 1. & Reg. 1. ubi glossa καὶ σκοτεινοῦ.

V. 167. Vulgo ὑπέρευθος. Cod. Sylb. ὑπέρυθρος. qui etiam οὐκ ἄρα, postea θορός, ut supra versu 157. habet. V. 169. P. 1. τοιάδε μέν. V. 171. Vulgo τοὺς μὲν γάρ. Nostrum ex Junt. P. a. S. V. 173. ἐπέσπασεν ἢ κρομύοισι Sylb. præfert. V. 174. πελαγότροφον Juntina & Reg. 1. V. 176. Scribendum censeo τοῖσι μέν. V. 177. Sylb. cum Reg. a. καρίδεσσι. Reg. 2. ἀφαυροτάταις. V. 178. Reg. 1. ἀμφιχάνονται, & aliam lectionem πουλυπόδων θυσάνοις annotat. V. 181. μείζονας Sylb. V. 182 P. 2. γελόωντες. V. 183. σιτλὸν ex h. l. pro vorace, μαργῷ explicat *Eusthath.* ad *Homer.* p. 972. lin 34. Glossa in Regio 1. habet τυφλόν, & ad ὑγρὰ θόοντων legitur τῶν ἀδολεσχῶν. V. 185. P. 2. Χάννος. S. χάννη. Reg. 1. χᾶννος γρ. χάνοιο. Recentior ætas χάννος, quam

χάννη maluit, quod ex *Marcello* Sidete & *Artemidoro* 2. 14. apparet, qui χάννας cum ſtromateo inter varios (ποικίλας) piſces refert. V. 187. P. 1. σ·ιρρίδα P. 2. Reg. 2. κιρρίδα. S. κιρρίδιον. Reg. 1. κίρκαδα. *Heſychius* κιρρὰ, ἰχθὺς ποιός Dixi de hoc nomine ad Librum primum. V. 188. Vulgo μαινίσι. Nobiſcum Junt. P. 1. S. Reg. 1. In Sylburg. σμαρίδι ſuperſcriptum. V. 189. P. 2. σμύρχιναι. Ad vocem ἀνιγραὶ gloſſa in Reg. 1. habet λυπηραὶ καὶ γλισχραὶ, quod ultimum ad aliam lectionem, ἀνυγραὶ ſcilicet, reſpicit. Vid. L. I. 141. V. 190. Vulgo ὅσσοι τε. Noſtrum Reg. 1. habet. V. 191. Cod. Turn. Reg. 1. ὀνίσκοις. vulgo ὀνίσκῳ. V. 195. Aldina, P. 2. ἐπειδή. V. 196. P. 1. λάγνος. Reg. 1. λίχνος ἄπληστος γρ. καὶ ὄλεθρος. V. 198. Reg. 1. ἀπηνῶς vulgata ſuperſc. V. 201. P. 1. ἤνεγκε. P. 2. S. ἀνένκε. Porro ἐγκατέδητε ex P. 1. S. Juntina ἐγκατέδηκε. Vulgo ἐγκατέθηκε.

V. 202. Juntina, Reg. a. γαστὴρ καὶ, quod præfero. V. 205. Sylb. ἀνθιέων μὲν πρῶτα. V. 207. Mirum quo conſenſu omnes libri in vitioſam lectionem ἀκτῆς vel ἀ τὴν conſpirent. Sarpedonis promontorium (ἄκρην) habet *Strabo* XIV. p. 980. De inſula Coryco contigua vide *Etymol. M.* h. v. & *Stephan.* Byz. h. v. V. 211. ὑπ' ἀνθίαι ex Reg. 1. vulgo ἐπ' ἀνθίαι. V. 212. Reg. 1. θαμινοῖσι. V. 214. P. 2. S. Reg. 1. habent ἔθνη, ſuperſcripta tamen altera lectione. V. 215. Vulgo τῷ καί τις. Noſtrum Juntina, & Reg. 1. ſuperſcriptum habet. V. 217. P. 1. ἰθύς. V. 220. Vulgo σαίνει δέ. V. 221. Vulgo νέλπη. P. 2. κέλπει Noſtrum S. & Reg. 1. In Reg. 2. annotatur λείπει τὸ ὅταν. Vide ad L. IV. 28. verſu 223. ſola Juntina recte ἑ έστιον, quod codices confirmant. Vulgo ἐφέστιος. Antea omnes libri exhibent: ἀσπαστίως τέ μιν εἶδεν. quod correxi. V. 229. Vulgo ἔνθα δ' ἔπειθ'. Noſtrum ex Sylb. & Juntina. Deinceps S. P. 1. ὑπημάτιος, quod *ſub diem* ſignificat. Vide L. IV. 640. V. 236. P. 1. Reg. 1. ἄτ' ἐν habent. V. 237. Vulgo χειμερινοῖσιν. Noſtrum ex P. 1. V. 240. P. 1. στελλομένην, quod etiam Reg. 1. ſuperſcriptum habet. P. 2. cum Juntina τε omittit. V. 241. Juntina δινεύοντο V. 243. Reg. 1. φέρῃ. V. 244. Vulgo εἰαρινή. Nobiſcum P 2. Reg. 1. V. 250. P. 2. χοιροικτύπον ſuperſc. habet. Deinceps vulgo ὡς ἀνά. Noſtrum ex Junt. Ald. P. a. S. V. 251. Vulgo ἐπασσυτέροισι, quod ex Codd. Rittersh. correximus. V 252. P. 2. S. ἐπιφαύει, quod & Juntina cum λιπαίνει habet. V. 258. P. 1. S. κατά. V. 259. P. 1. κελεύει S. & Reg. 1. κελεύσει. Juntina κελεύῃ. ℣. 260. Vulgo θήρης τε. Dedimus θήρη ex Sylb. δὲ ex Reg. 1. ℣. 261. Vulgo περὶ λαιῇ. Noſtrum ex Juntina P. a. S. Reg. 1. ℣. 262. P. 1. ἵζεται -- ἀγκίστρου τε. ℣. 263. Aldina, P. a. Reg. 1. ἀπέτρεπε ℣. 264. Vulgo ὁμῶς, λᾶαν δ' ἀνελών. Noſtrum Junt. P. a. S. habent. Reg. 1. ἔχων ſuperſcripto ἑλών.

℣. 267. Vulgo κεχαρμένον ἐν δείπνοισιν. P. 1. κεχαρμένον δείπνοις. Reg. 1. κεχαρμένον ὕστατα δείπνοις. unde ſatis patet h. l. turbatum fuiſſe. Ex veſtigiis lectionis Regii libri forte alii verum indagabunt; nos interim conjecturam *Brunckii* ſubſtituimus, qui

tamen ipse agnoscit magis huic loco convenire *stultitiæ* notionem, cui si quis aptam vocem, quæ metrum non violet, repererit, optimus vates habebitur. ✱. 270. ὀξεῖαν P. 1. S. Reg. 1. Cod. *Turnebi* ✱. 271. Reg. 1. ἄλλον χορόν. ✱. 272. Vulgo σμαραγῆς ἀΐσσωσι. Reg. 1. σμαραγὴν, P. 1. S. ἀΐωσι dederunt. Vide versum 293. Versu 274. P. 2. ἀπὸ δ' ἔπλησαν ἐχθρήναντες. Reg. 2. ἐπιτροπάδην habet. ✱. 276. P. 2. κρατερός τε δέ. S. ἀνέλκειν. Reg. 1. ἀνέλκειν omisso δὲ, & superscripto ἀνέλκει. ✱. 278. ἄτην pro vulgato ἄγρην R. 1. dedit. ✱. 280. P. 2. εὔστολος, P. 1. ἔξοχος superscriptum habent. ✱. 281. Reg. 1. χειρῶν superscriptum habet. ✱. 282. ἀνθεῖ P. 1. Sylb. Reg. 1. præferunt. quod non spernendum. ✱. 286. ἄγουσιν P. 1. dat. ✱ 287. τῆμα λινόστροφον P. 2. superscriptum habet. ✱. 288. Sylb. δινήκασαν. ✱. 289. θάνει Reg. 1. videtur θάνοι ex Reg. 2. legendum. ✱. 290. P. 1. ὁ δ' ἐν πλήθοντι. V. 291. P. 2. κάρην. ✱. 292. θώμιγξ ex P. 2. S. recepimus. Sed vulgatum θώμιξ recte etiam Reg 1. tueri videtur. ✱. 293. Malim ἀναθρώξωσι, quod Cod. *Turnebi* & Reg. 1. præferunt.

✱. 302. P. 2. παρέχετο. ✱. 303. Vulgo λαβών. Nostrum ex P. a. Reg. 1. ubi etiam μετέλαβεν, vulgata superscripta. ✱. 308. εἰδχίνουσι annotat. ✱. 309. P. 1. Reg. 1. μάρναται, quod & P. 2. S. superscriptum habent. ✱. 310. vulgo δύνειν. Nostrum ex Juntina, P. a. S. Reg. 1. ✱. 311. ἄσπετα malo consilio in textum invexi, ubi vulgo recte ἄχετα. ✱. 313. P. 2. S. ἔρχεται. Reg 1. ἀλὸς habet, & glossa: κατά. in margine γρ. καὶ ἀλὸς ὁ ἁλιεύς. Voluit ὅλος. ✱. 319. Juntina δηρόντ'. Reg. 1. particulam omittit. ✱. 321. Reg. 1. ἰχθύσι νεῖλος ὅμοιον. Simile vitium habebimus infra IV. 126. ✱. 322. Junt. Ald. ἐπαίξαι. P. 1. ἀναίξαι. ✱. 323. Sylb. ἄλλος ὅμιλος habet. Hunc locum transtulit *Ælianus* I. 4.

✱. 329. Vulgo ἕλκεσι. Nobiscum Cod. Turnebi, P. 2. S. Corruptum ἕλαξι Reg. 1. habet. ✱. 331. Reg. 1. a prima manu ἐπείξεται habet ✱. 332. αὐτῶν editi. Nostrum P. 2. Reg 1. ✱. 333. Sylb. ὀξύπορον in textu, P. 1. ἀνδάψας habet. Glossa Reg. a. δάψας explicat πλησιάσας. Satis vel hinc apparet verbum δάψας esse corruptum; glossator enim videtur legisse πολλάκι δὲ πελάσας ῥέχιν ὀξύπρωρον ἔτμηξε. ✱. 334. Reg. 1. εἶξε. glossa ὑπεχώρησε, ἀπέφυγε. ✱. 339. P. 2. S. Reg. 1. δέ τοι. ✱. 340. Reg. 1. γίγνηθε. *Ælianus* I. 26. de cantharis piscibus: γίνονται δὲ ἐν τοῖς καλουμένοις λέπρεσι χωρίοις. quæ ipsa vox latina est, qua græcum λεπρὸς significatur. Poëtis λεπρὸς de scabra petra, aspera terra; sed etiam βουνὸς λεπρὸς in monumento de finibus Samiorum & Prienensium constituendis apud *Chandlerum* est. ✱. 341. Juntina δ' εὖ πλέξαιο, quod etiam in Reg. 1. cum ὅτι τάχιστα. ✱. 343. glossa P. 1. Reg. 1. λευρὴ explicat στενή Juntina ἔσται habet. ✱. 344. P. 2. S. γαστὴρ δέ. ✱. 347. P. 2. S. κρυπτόν. S. κλεπτὸν superscr. habet P. 1. γαίης pro πέτρης præfert. R. 2. πλεκτὸν κύτος habet. ✱. 348. P. 2. ἐγκλίνοις. ✱. 350. Vulgo θαρσαλέως. Nobiscum Junt. Aldina, S. Reg. 1. ✱. 351. Vulgo

Vulgo ἀνέδραμεν. Noſtrum ex Reg. 1. ἀπέδρασεν P. 1. Supra verſu 303. pro eo dixit μετέδραμεν, ſi locus ſanus eſt. Reg. 1. δησάμενον, vulgata ſuperſcripta, habet. Male deinceps P. 2. ἔνθα δ᾽ ἔπειτα.

V. 352. P. 1. Reg. 1. κύρτοις μέν. V. 352. Reg. 1. ἐντίθενται. Deinceps S. habet in textu αὖτε pro vulgato αἶψα. Poſtea ἐντὸς pro vulgato εἰς ἓν Junt. P. 2. S. Reg. 1. exhibent. V. 355. P. 1. ἀτρεμέοντες. V. 356. Aldina cum Juntina πανῆμαρ. ſic & P. a. & Reg. 1. πρόπαν ἦμαρ Sylb. Vulgo παννῆμαρ. V. 360. Sylb. πανημαδόν. V. 362. Vulgo ἄκρατ☉-. Noſtrum Junt. P. 1. S. Reg. 1. V. 363. Reg. 1. εὕροντο. Sylb. Reg. 2. ἐν δὲ κακοφροσύνῃσι κακὴν, quod etiam P. 2. voluiſſe videtur. Hæc vero lectio mire mihi quidem arridet. V. 364. Cod. Turnebi & Reg. a. ἄγρη V. 367. P. a. S. Reg. 1. ἀφαρῶς. V. 369. P. 2. Reg. 1. σπεύδουσι, uterque vulgatam ſuperſcriptam habet.

V. 371. Αδμωσι omiſſo ν ex P. 2. Reg. 1. Infra 380. Junt. Aldina P. 1. Αδμωνες habent. Piſces hi alibi hoc quidem nomine vix memorantur, nec de iis *Geſnerus* quicquam monuit, quod annotatu dignum ſit. Gloſſa Palatini 1. συακίοις ad verſum 371. explicat, quo nomine apud græcos recentiores ψῆττα appellari videtur, ut docet *Geſnerus* H. Aquat. p. 791. & 890. V. 372. Editi ὁρμίζονται, quod correximus. V. 373. P. 1. νέρθε μὲν ἀψάμενοι. V. 379. P. 1. ὑποπρορέοντες S. ὑποπροθέοντες Deinde δὲ μένουσι Juntina cum R. 1. habet. V. 380. Vulgo κύρτοιο. Noſtrum Junt. P. 1. S. Reg. 1. confirmant. V. 382. Vulgo οὐχ ἕλον. Noſtrum ex P. 1. At Reg. 1. οὐκ ἴδον γρ. καὶ οὐ κίχον. V. 384. Cod. Turnebi δόλον. V. 385. πορσύναντες Cod. Turneb. & P. 2. Verſu 387. Codex Turnebi ἤντυνεν. Reg. 1. ἤρτυνεν. V. 389. S. Reg. 1. μυρομένοιο. V. 391. Vulgo ἔδραμεν. Nobiſcum P. a. S. Reg. 1. V. 392. Vulgo ἧξε καὶ ἔθορε. Noſtrum ex Reg. 1. ἷξε habet etiam P. 1. & S. V. 396. Juntina δειλόν. V. 397. Vulgo ἐφορμήσαντο. Noſtrum Aldina, Turnebiana; Juntina ἐσωρμήσαντο. P. 1. ἐσορμήσαντο. V. 399. Omnes libri λάριμον præter Reg. 1. qui λαρινὸν γρ. λάριμον habet. Accedit autoritas *Heſychii*, qui λάριν☉-, ἰχθὺς ποιός habet. Sed hinc de natura ipſius nihil diſcimus. Æque obſcura ſunt, quæ habet *Heſychius* λαρινᾶιον, κύρτον οἱ ἁλιεῖς τὸν ἐκ λεκέας, ἢ μέγαν. Deinde λαρινευτής, ἁλιεύς. V. 401. Vulgo ἐνενήκατο. Juntina ἐνθήκατο. Noſtrum P. 2. S. Reg. 1. ἐπεθήκατο P. 1. Reg. 2. V. 403. Θειαντίδ☉-. Vide Interpretes ad *Antonini Liberalis* cap. 34. V. 405. Vulgo ἐλθεῖν δ᾽ ἐς. Nobiſcum Reg. 1. facit. V. 406. Forte rectius legatur: ἀλλ᾽ ἐπειή μιν δένδρον. Vulgatum καὶ ſenſum æque atque ὅτε perturbat. V. 407. P. 2. γοάει καί. V. 408. P. 1. ἐπιμίσγων. V. 409. Sylb. ἐνορμίζει. V. 410. P. 2. S. ὀσμή. P. 1. ἐσέπτατο. V. 411. Vulgo οἱ δὲ φέρονται. Nobiſcum P. 1. Reg. 1.

V. 416. ἐπ᾽ ἤμασιν P. 1. πλώοι Reg. 1. habet. V 418. Juntina περιφυκία. Vulgo πέρι, φύκεα. P. a. S. Cod. Turneb. φυκία. Reg. 1. περὶ φυκία τηλεθάοντα. Sylb. τηλεθόωντας. V. 419. S. ὅτε οἱ. Junt. P. 2. S. πόνον. P. 1. πόνον γρ. τόπον. Reg. 1. πόνον, ſed

antea πόλον fuerat. V. 420. P. a. S. Reg. 1. ἀμφινέμονται. Verſu. 421. Codex Turnebi & Reg. 2. ὑπεντύνει. V. 426. ἤχθησαν mihi ſuſpectum in paſſivo. V. 427. P. a. ἀνύεται. ſed ἄνεται legendum puto ex L. IV. 528. V. 429. Vulgo legitur πάσῃ μὲν ὀφέλιμος — θήρῃ. ubi Junt. Aldina Reg. 2. ὀφείλιμος. P. 1. ὀφέλιμος. P. 2. ὀνήσιμος γρ. ὀφέλιμος. Utrumque ὀφέλιμος & ὀφέλσιμος ex *Oppiano* memorat *Euſtath.* ad *Homer.* p. 1472. ſed poſteriorem lectionem cum *Waſſio* præferebat d'*Orville.* πάσῃσιν θήραις ex P. a. eſt. Regius 1. habet: πάσῃσιν ὀφέλιμος — θήραις.

V. 431. Sylb. τοῖσι δὲ πόνον — ἔθηκαν cum gloſſa τοῖς ἁλιεῦσιν. Vulgo τοίη — ἔθηκε Noſtrum ex Reg. 1. Hunc de mullo locum exſcripſit *Ælianus* II. 41. V. 437. Vulgo ἀποπνείουσιν αὐτμήν. Noſtrum P. a. S. habent. Reg. 1. ἀποπνείουσιν αὐτμὴν γρ. ἀποπνύουσιν. V. 439. Vulgo τρίγλῃσι σύεσσί τε. Noſtrum ex Junt. P. 2. Reg. 1. V. 442. Reg. 1. χερσαίοισιν. V. 443. Junt. Ald. ἀποίσεται Hunc de malanuro locum exſcripſit *Ælianus* I. 41. qui ſimilem antacæi in Iſtro capturam memorat XIV. cap. 26. V. 444. Reg. a. λινοεργέϊ κύκλῳ ſuperſcripto λινοερκέϊ V. 446. P. 1. σαοφρονέει. V. 455. Vulgo ἐδωδήν. Noſtrum ex Sylb. V. 456. Vulgo ὑπαί. Noſtrum P. 1. Reg. 1. V. 457. Reg. 1. οὐδ' ἐνόησαν. Sylb. ὅσῳ. Mire Codices variant in πολλὸν & πολλῷ cum comparativo conjunctis. Forte erravimus, quod eandem normam non ubique ſecuti ſumus. V. 459. P. 1. ὅτε. Vulgo ζέσῃ. Nobiſcum P. a. S. Cod. Turnebi, Reg. 1. V. 460. P. a. S. Reg. 2. ἵσταται ἐς. V. 462. P. a Cod. Turnebi ἐπιπείρει. Verſu 463. Vulgo πεφυρμένον. Noſtrum habent P. 1. S. & laudat ex h. l. *Euſtath.* ad *Homerum* p. 1450. V. 464. Sylb. Reg. 2. ἀσπασίην, quod probaverim. V. 468. Reg. 1. λεπτός τις. V. 469. P. 2. Reg. 1 εὔπλοκος Ex poſteriore codice etiam θ' pro δ' dedimus. V. 470. Vulgo βαιοῖς τ'. Noſtrum λεπτοῖς P. a S. Cod. Turnebi, Reg. 1. exhibent; ſed particulam τε P. 1. & Reg. 1. omittunt. δὲ ex Cod. Turnebi exhibemus. V. 471. Vulgo τοῖς δ' ἐπέθηκε. Nobiſcum Juntina, P. 1. S. Reg. 1. V. 474. Sylb. Codex συχνὰ annotavit, in textu cum Reg. 2. πολλὰ habet. V. 475. εἶεν P. 2. Reg 1. præferunt. V. 477. P. 1. εἴτε μιν αὔτως recte. V. 480. Reg. 2. P. 1. S. ἠπεδανοῖσι. V. 483. Vulgatum ξεινοῖς ἔσσαντες. ex Codicibus emendavimus.

V. 488. P. a. S. Reg. 2. Ἀϊδωνέος. V. 489. Vulgo μουνογόνην. Noſtrum ex P. 1. Περσεφόνην Juntina, Sylb. Reg. 1. præferunt. V. 493. Reg. 1. ἀγλαυοτέρη V. 494. P. 1. μιν αὐτόν. V. 496. P. 2. S. πέλεν V. 498. Reg. 2. ἐπ' ἀσκίστροιο. V. 501. P. 1. ὀφθαλμοῖσιν ὁρᾷ Reg. 1. ὀφθαλμοῖς ὁρέα γρ. ὀφθαλμοῖσιν ὁρᾷ, τὴν δοκεῖ. *Brunck* in Codice ὁρέει legebat Dubia enim lectio Verſu 502. Vulgo [illegible]είνῳ, quod ex Cod. Sylb. correximus. Pro κυρῆτας P. 1. Reg 2. νοῆτας V. 503. κραδίη τε ex Reg. 1. Vulgo δέ. V. 504. Vulgo εἰς ὁδόν. Noſtrum Juntina & Reg. 1. habent. V. 508. οἰόμενος vulgo Noſtrum P. 1. S In Reg. 2. ἀτικίκα eſt. V. 510. Juntina, P. 1. αὐτίκα δέ. P. 2. Cod. Turn. αὐτίκα.

γάρ. Certe αὐτίκα tenendum erat. V. 514. μητρὸς χόλον. ſubauditur διὰ, ut apud *Apollonium* Rhodium II. 1198. V. 516. Juntina, Cod. Turnebi, P. 2. noſtrum habent. Vulgo ἀνατρέπεῖαι. At ab altero ὑπότροπάδην frequentatur. V. 517. S. δεινός. V. 518. P. 2. Reg. a. πέτανται. Gloſſa tamen Regii Cod. ἐξήπλωνται vulgatam reſpicit. V. 519. Vulgo ὡς ὅγ' ἐπί. P. 1. ὡς ὅ τότε πασπαίναι. P. 2. Reg. 1. noſtrum habent. V. 522. Vulgo ἐπί. Noſtrum ex Regio 1. qui minio μή οἱ ſuperſcriptum habet, quod etiam Aldina, P. 1. S. præferunt. Ceterum hunc locum de mugile tranſcripſit *Ælianus* I. 3.

V. 525. P. 2. παραψαύων annotat. V. 531. Neſcio unde *Rittersh.* ἐπεντύνουσιν prodidit. V. 540. Vulgo οὐ δεδάηκεν ἐὸν μόρον. P. 2. οὐκ ἐδάη γναπτὸν δόλον. Juntina οὐκ ἐδάη γναμπτὸν μόρον. Reg. 1. οὐκ ἐδάη γναμπτὸν δόλον & vulgatam ſuperſcriptam habet. V. 543. De captura gladiorum in mari Tyrrheno circa Scyllæum præclarus eſt *Polybii* locus ap. *Strabonem* I. p. 44. unde conſtat vulgari loquendi conſuetudine gladios cum canibus marinis confuſos & γαλεώτας dictos etiam fuiſſe. Hinc κύων ξιφίας apud *Anaxippum* in *Æliani* H. A. XIII. c. 4. V. 548. S. τεχνήσαντες. V. 549. P. 2. ἄγρη. Gloſſa in Cod. S. & Reg. 1. ἀναδύεται interpretatur ἀναβάλλεται Vide ad L. I. verſ. 715. V. 550. εὐτέλμους P. 2. S. Reg. 1. recte præferunt. P. 1. εὐξέστους habet. V. 583. Vulgo αἰχμῇ. Noſtrum ex P. 1. V. 550. P. 1. πολλάκι μήν. V. 558. P. 1. ἤρπαξαν. V. 564. Reg. 1. ἐπειγομένοισι πολίταις. V. 570. Vulgo αὖθις. Noſtrum ex Reg. 1. qui etiam ἔσγυθί τε habet. Juntina λόχον. V. 571. Vulgo ἀρήγει. Noſtrum Sylb. ἀρήρει Junt. Aldina, P. a. Reg. a. V. 573. P. 2. μετ' ἠόνας. Deinde P. a. S. ἔνθα δὲ, quod præfero. Vide L. V. 389. & 595. V. 574. P. 1. Reg. 2. ἐπαίγδην. ſed infra L. V. 260. καταίγδην ἐλόωντες conſtanter legitur, quod & h. l. reſtituendum. Reg. 2. ἐλάσαντες habet. V. 575. Vulgo θυμῷ. Elegantiſſimam lectionem πότμῳ debes Regio 1. qui vulgatam ſuperſcriptam habet. Verſu 580. Reg. 1. ἐπέρχεται. V. 581. Vulgo ὁμοίη. Noſtrum ex P. a. S. Reg. 1. eſt. V. 582. Cod. Turnebi, P. 2. ἐπαιθομένοιο. Juntina cum Reg. 1. ἐπ' αἰθομένοιο. V. 586. P. 1. ἀνωΐστοιο. V. 587. P. 1. ἐμπεσέειν.

V. 590. P. 2. ἀνέπλησαν. P. 1. S. Reg. 1. σφικτόν. V. 591. Reg. 1. μεθελκομένοιο. V. 592. Vulgo γόμφοις. Noſtrum Juntina P. a. S. Reg. a. habent. V. 593. Juntina ἐπελθέμεν. V. 594. P. 1. S. κακότητα. V. 595. Vulgo ἰκμαλέῃσι. Noſtrum ex P. a. V. 596. P. 1. σκόμβροις μὲν, quod propter ſequens ἀλλὰ probo. V. 600. Omnes libri ἐνδύνειν. Ceterum gloſſa in Regio 1. habet ὑπάρχει εἰσέρχεσθαι. Scilicet autor ejus cum *Guieto* exiſtimabat ſubintelligi h. l. ἐστι, ſed poteſt etiam ἵμερός ἐστι e ſuperioribus cogitatione repeti V. 603. Juntina P. a. Reg. a. μογέουσαι, & verſu 604. ἀλοῦσαι habent, ut verſu 601. Reg. 2. μηδόμεναι præfert. Quæ varietas quid ſibi velit non perſpicio, niſi verſu 596. Θύνναι lectum olim fuerit, quo etiam referri debet, quod P. 1. verſu 597. ταῖς pro τοῖς habet.

v. 607. αὖτις ex Reg. 1. Vulgo αὖθις. v. 608. Vulgo ἐπιπρίωσι. Juntina ἐπιπρίζωσι S. δάγματ' ἐπιπρίξωσι γρ. ἐπιπρίωσι. P. 2. ἐπιπρίωνται. P. 1. δάγματ' ἐνιπείρωσι, quod & Reg. 1. annotat, qui δάγματ' ἐπιπρίωσι habet. v. 609. P. 1. πυκινῶν ἔνδοθεν ὀδόντων. Hunc locum transſcripſit *Ælianus* VI. 46. unde ἴσοι *ætate æquales* explicandi videntur. v. 611. P. 1. ἀφείη cf. IV. 223. v. 613. P. a. Cod. Turneb Reg. a. ἐνικλίνωσι. v. 615. Vulgo ἁρπάζοι. Noſtrum Reg. 1. habet. P. 1. S. ἁρπάξει — καί τις. P. 2. ἁρπάζει. v. 617. R. 1. ἀλλήλοις. v. 620. θύννων ἄν P. 1. R. 1. uterque etiam εὐρυτέροιο habet. v. 621. ἐφ' ἡμετέρης Sylb. v. 622. Vulgo εἰαρινοί. Noſtrum Juntina, Ald. Sylb. v. 625. Vulgo δεύτερα δή. P. a. Reg. 1. δ' ἠριδανοῖο. S. δεύτερον δ' ἠριδανοῖο. Junt. Ald. δεύτερον Ἠριδανοῖο. Porro παρὰ ex P. 1. pro vulgato περὶ recepimus. v. 630. Vulgo ἐνιπλήθωσι. Noſtrum ex Reg. 1. v. 631. P. a. Cod. Turnebi μεθίσταται. quod tenendum puto. Thynni ex alio in aliud mare demigrant, & cum eis captura thynnorum. v. 632 εἰαρινῶν editi. Noſtrum ex Reg. 1. Deinde vulgo ὁρμήσηται. Noſtrum ex S. ὁρμήσωσι P. 1. & Codex Turnebi. v 634. Vulgo ἐπί. Rectum ex Junt. Ald. reſtituimus. V 637. ὑπόρθιον Reg. 1. Porro ſcribendum eſt ὕψι κόλωνον diviſis vocibus. Alia eſt ratio Cyneget. 4. 87. v 638. Reg 1. ἐπιβαίνει — ὅς κε. Reg. 2. εὖτε κιῶντας. Sed ἐπαμβαίνει legendum vidit *Bergler* ad *Alciphronem* p 64. v. 640 Juntina, P. 1 πάντη, quod in Reg. 1. ſuperſcriptum. v. 642 Vulgo δικτύου Junt. Ald. P. a S. Cod. Turnebi δικτύων exhibent. Reg 1. clare δικτύῳ, ſed ν minio ſuperadditum eſt. v. 647 P. 1. Reg 1. ἱμείρωσι. deinde P. 1. ἀνέχηται ubi vulgatum ἀγρομένοις emendavimus. De hodierna thynnorum apud Maſſilienſes captura quædam obiter tradita reperi in libro gallico: *Voyages d'Italie & de Hollande*, *par l'Abbé* COYER Tome II. p. 128.

AD LIBRUM QUARTUM.

Verſu 2. δὲ ex Juntina & Reg. 1 Vulgo τε. v 4. πολυάχων præbent P. 1. Reg. 1. 2. v. 6. εἰναλίηται recte P. 1. Reg. 1 2. v 8. Uterque Regius ἀοιδῇ. non male. Vulgo ἀκρίτοισι μανίαις. Recte tamen Juntina cum P 1. ἀκρήτοισι præfert ἀνίαις dedit Reg. 1. qui tamen ἀκρίτοισιν habet. v 16. Reg. 1 ἐπακοῦται. v. 17. Editi σπλάγχνοις δ' habent. Reg. 1 σπλάγχνων ſuperſcriptum habet. Idem verſu 18 χρωτός τε pro vulgato δὲ dedit. v. 21. P 1. ἀντιβολήσεις. v. 25. ἐξεύρατο eſt ex P. 1. vulgo ἐξεύξατο. *Turnebus* forte ex Regio 2. δεσμοὺς memorat. v. 27 θεὸν ὄρνιν ex conjectura *Rittersh* recipere, quam vulgatum θεὸν maluit *Brunck*. v. 33. P. 1. Aldina, Juntina, ὅσκεν — κομέει — φυλάσσει. quod etiam in Reg. 1. eſt, qui recte ὅσις habet, & ſupraſcriptum φορέει pro κομέει Vulgo ὅσκεν — κομέῃ — φυλάσσῃ. v. 36. P. 1. cum Aldina ἀτρυγέτης Reg. a. cum editis ἀτρυγέτη. Porro P. 1. Reg. a. νεάτοις. In Regio 2. eſt βένθεσι. v. 37. Vulgo ὀπλίζεις. Noſtrum ex P. 1. Reg. 1. cf. verſum 364. v. 40. Lege ex

Ald. Junt. & Codicibus ῥύονται. Locum de ſcarorum amore mutuo exſcripſit *Ælianus* H. Anim. I. 4.

v. 44. Vulgo ἰχθὺς, quod emendavit *Pierſon*. Verſu 46. Omnes libri πλημπλακέεσσι, quod emendavi. v. 49. Reg. 2. πέσῃ δόλον. v. 57. Aldina οὐδὲ λίπωσι. Juntina οὐδὲ λίπονται. Reg. 2. λίπωνται. P. 1. λείπονται. Vulgo οὐδὲ λιπόντες. Noſtrum Reg. 1. dedit. v. 58. Vulgo ὤρεξεν ἀναχών. Noſtrum ex P. 1. Porro omnes libri in hoc verſu τειρόμενον præferunt, quod *Brunck* ex V. 262. mutavit. v. 62. ἀλόντ@ pro vulgato ἐόντ@ ex Reg. a. v. 69. Juntina ἔχονται habet. v. 76. Reg. 1. τῶν δ' ἤτοι, ut & Reg. 2. habet. & 77. ὑφαίνει Vulgo ὑφαίνων.

v. 87. Vulgo εὐθὺς, quod immutavi. v. 88. Reg. 1. ὄφρα ῥύσωνται. Gloſſa ἐλκύσωσι, λυτρώσωσι utramque lectionem reſpicit. Rectum videtur ῥύωνται v. 89. Reg. 1. ἀπάτην γρ. ἀπάνθη. ſed forte olim pro ἄκατον ſcriptum fuit ἀπάτην, quod elegantius videtur. Iterum h. l. de captura ſcarorum exſcripſiſſe videtur *Ælianus* H. Anim. I. 2. v. 92. P. 1. ἔσσεται ἄγρη. Reg. 1. ἔσσετ' ἀρωγὴ ſuperſcriptum habet. v. 94. ὑπὸ Reg. 1. v. 95. Rectum λίνον operæ corruperunt. v. 97. εἰσεκέχυντο Cod. Turn. R. 2. v. 99. προβολαί τε ex Junt. P. 1. Reg. 1. vulgo προβολή τε. v. 100. Aldina, Junt. τοῖσιν γάρ. Antea ἀργαλέων editi; noſtrum Reg. 1. ſuperſcriptum habet. v. 104. Reg. 2. πόθ@ pro πόν@ habet. recte. v. 109. Reg. 1. ἑλόντες & in margine γρ. ἔχοντες, quod poſterius editi habent. ἰόντες ex conjectura *Brunckii* dedimus. Pro ἄγρην Reg 2. ἄτην habet. v. 110. Editi πιμπλῶσιν, niſi quod Junt. πιπλῶσι Noſtrum ex P. 1. Reg. 1. Pro vulgato ἐνήμερον rectius ex P. 1. & Reg. 1. dedimus. Pro κελαινῷ Reg. 2. φαεινῷ habet, & verſu 112. ἐσκαθέσαντες. v. 118. P. 1. Reg. 2. ἐς δ' ἔπεσον -- ἀολλέες. ultimum etiam in Reg. 1. v. 119. πόνων P. 1. quod & Reg. 1. ſuperſcriptum habet. v. 122. θήρη *Turnebus* annotavit. v. 124. ὡς βρόχον *Turnebus* memoravit. Vulgatum αὐτὸν correxit *Pierſon*. v. 126. Vulgo ὡς κεῖνοι, quod correxit *Brunck*.

v. 127. Juntina & Reg. 1. ἐπιβάλλεται. P. 1. δὲ omittit. Hunc *Oppiani* locum exſcripſit *Ælianus* I. 12. ſed de cephalis oxyrynchis eadem omnia tradit, quod monuit etiam *Geſnerus* p. 658. *Ariſtoteles* ſimpliciter de mugilibus hæc commemorat, H. Anim. V. 5. ex quo *Plinius* 9. c. 17. v. 129. πέλοι ex P. 1. recepimus. Vulgo τε πέλει Reg. a. δὲ πέλει, ſuperſcripto πέλοι, quo & gloſſa ὑπαρχέτω refertur. Semel hic monuiſſe ſatis eſt, fere omnes gloſſas in utroque Codice Regio ad lectionem ſuperſcriptam, aut quam gloſſator aliunde annotare voluerat, & tamen omiſerat, referri. Noſtram lectionem *Ælianus* clariſſime habet. v. 133. Reg. 1. ἡγεμονεύει. v. 134. χέρσον ὑπεξερύων. Similiter *Crinagoras* Analect. T. II. p. 148. χέρσον ἐπεμβαίνοντι καταστραφθεῖσα κλύδωνι. Hinc emendandum carmen *Dioclis* Caryſtii apud *Reiske* Anthol. Ceph. N. 604. ſive Analect. T. II. p. 183. ubi legitur: χέρσῳ δ' ἐπεκβαίνει ἐμεῦ χάριν ὕδατι θυμός. Lege χέρσον ὑπεκβαίνει, nam ὑπεκβαίνει in Cod. Lipſienſi fuit. v. 138.

ἀγχιόμενοι dedimus ex Junt. P. 1. Reg. 1. Vulgo ἀγανόμενοι. V. 141. ὑ· ὁ ῥιπῆς ex Reg. 1. pro vulgato ὑπαί. *Turnebus* etiam θαλπόμενοι forte ex Reg. 2. commemorat. V. 149. λίνοις ἀμφιβολὰς dicit ἀμφίβληστρον, rete jaculum. Similiter *Leonidas* Analect. T. I. p. 223. καὶ πλατῶν εὐπλεκὲς ἀμφίβολον. V. 153. Vulgo ἐμφύμεναι, quod, quia syllaba secunda necessario longa esse videtur, correxit *Brunck*. V. 158. αὐχένα Reg. 1. In Reg. 2. est ὑπαυχένια. V. 159. Reg. 1. κυρτώτατα & minio ceu glossa γυρώτατα superscriptum. *Turnebus* etiam κυκλώτατα commemorat. V. 161. ὧδέ σφι ex Junt. P. 1. Reg. 1. vulgo ὃ γάρ σφι. V. 165. μυρίκης editi. Nostrum habet Reg. 1. in altero μυρσίνης superscriptum est, qui deinde versu 166. εἴτε καὶ ἄλλη habet. *Myrtum* tamen ex h. l. vertit etiam *Cyllius* apud *Gesnerum* p. 1032. V. 169. Juntina δύνησι.& versu 70. δεινῆς habet.

V. 170. Hunc de merulis locum habet *Ælianus* l. 14. Versu 175. Reg. 1. κοσσύφω δ' habet. Sed malim cum *Brunckio* τῶδε γὰρ ἔτ' εὐνὴ legere. V. 178. πᾶν ἦμαρ divisis vocibus ubique, etiam nulla codicum autoritate accedente, scripsimus, quoniam prima in πανῆμαρ, si conjunctæ fuerint, necessario corripitur, ut in πανύχιον & similibus. D'*Orvillii* disputatio nobis hic non satisfecit. Juntina hoc versu τοῖσιν præfert. Versu 181. Reg. 2. ἐρχομένας. ἔτω σφι. recte. V. 183 Vulgo ἀνώγοι. Nostrum ex P. 1. Reg. 1. V. 185. Reg. 2. ὧδέ κεν ἄλλη. V. 186. ἄλλοτε ἄλλως παπταίνων dedimus ex Aldina, & Juntina; hæc tamen παπταίνει, illa vero θαλάμους τε καὶ habet. Vulgo ἄλλοτε δ' ἄλλως παπταίνει. Reg. 1. ἄλλοτε ἄλλως παπταίνει θαλάμους τε καὶ habet. V. 187. Reg. a. ἔτ' ἐπί. V. 192. ὠδίνεσιν ex Juntina revocavimus. Vulgo ὠδίνωσιν. V. 194. Hic versus plane ineptus est ob tautologiam. V. 195. Reg. 1. τοῖον. Locutio ἄχθος ἀλύει an sana & proba sit, dubito. Forte ἄχθει ἀλύει poëta dixerat. Versu 197. Vulgo πρωτοτόκου. Nostrum ex P. 1. πρωτολόχου Reg. 1. minio ceu glossam superscriptum habet. Pro δεῖμα *Turnebus* πῆμα cemmemorat. V. 198. Juntina ἔτε χέρειον V. 202. μέγα δαίεται habent P. 1. Reg. uterque, & *Turnebi* codex. Vulgo περιδαίεται. V. 203. Vulgo ἐντύνασθαι. Nostrum ex Reg. 1. Versu 205. ἐνναετῆρες præferunt Juntina, P. 1. Reg. 1. V. 208. Vulgo μέγα. Nostrum ex P. 1. Reg. a. V. 215. Reg. 1. ἐξ ὕλησιν superscriptum habet, quod huc ex versu 20 translatum fuisse videtur. V. 216. ὅς ex Cod. *Turnebi* & Reg. 1. pro vulgato ὡς.

V. 218. Hunc de merularum captura locum exscripsit *Ælianus* l. 15. In versu 221. Reg. 2. ἀπ' ἀγκίστροιο V. 223. Juntina αὐτὸν scilicet δόλον. V. 232. Vulgo τείοισιν --- κερτομίοισιν. Nostrum uterque Regius habent. V. 233. Reg. 2. νῦν δὴ νῦν ἀλόχους habet. V. 235. τοι pro σοι Juntina, P. 1. Reg. 1. dederunt. V. 237. Reg. 1. σοι suprascriptum habet. V. 238. Reg. 1. χρυσέοιο vulgata superscripta. Ceterum cautius in hoc loco versatur *Ælianus*, qui οἱ θήλεις κόσσυφοι dixit, quam *Oppianus*, qui κίχλας tanquam femininum κοσσύφων genus nominat. Monuerunt hac de re *Hippolytus Salvianus* de Aquatilibus fol. 222. G. & *Gesnerus*.

V. 242. ἐπαρωγῇ ex Aldina, Junt. & Codicibus restituimus pro vulgato ἐπαγωγῇ. V. 246. Vulgo ἐφίζεται. Nostrum ex P. 1. Reg. 1. V. 247. καθέηκε ex P. 1. scripsimus. quod habuit etiam *Ælianus* I. 56. qui h. l. transscripsit. Vulgo κατέθηκε. Credibile tamen est *Ælianum* sua aliunde transtulisse; ita enim ille: ἁλίσκεται δὲ τῶν κυνῶν τῶν σμικρῶν τῶνδε ἑκάτερον ἐκ τῆς ἰλύος καὶ τοῦ πηλοῦ. Δέλεαρ αὐτοῖς καθιᾶσιν ἰχθὺν λευκὸν ἐκτεθμημένον τὴν ῥάχιν. ὅταν τοίνυν εἰς ἁλῷ, καὶ τῷ ἀγκίστρῳ περιπέσῃ, πάντες οἱ θεασάμενοι συμπηδῶσιν αὐτῷ, καί τοι κάτωθεν ἑλκομένῳ ἕπονταί τε καὶ μέχρι τῆς νεὼς οὐκ ἀνατελλόμενοι. De verbis πηλὸς ἀϊδνὴς vide *Abresch* ad *Hesychium* h. v. V. 249. Vulgo αἰὲν ἕπονται. Nostrum Junt. P. 1 Reg. 1. habent. V. 254. ἔσκεν *Turnebus* commemorat. V. 258. Vulgo τηλύγετον -- περιμοχθήσουσι. Nostra lectio ex Juntina est. P. 1. etiam περιμοχθήτωσι habet.

V. 263. αὐτὸν ὄλεθρον ὄλωνται si pro τὸν αὐτὸν dicitur, non satis græcum videtur; sin *ipsam mortem* poëta voluit, sententia languet, & elocutio friget. Vide num magis conveniat αὐτοὶ ὄλεθρον -- ἕλωνται. V. 266. Junt. φυλῆς habet. V. 269. ἔρωτα ἔσπαταν ἐπὶ θαλλοῖς num recte & græce dicatur cum *Brunckio* dubito; magis etiam ineptum est, quod sequitur λόθῳ δενδρήεντι. V. 271. λιπαροῦ δὲ P. 1. Reg. 1. V. 274. Vulgo ἐς. Nostrum ex Juntina. V. 289. Ald. P. 1. χαίταις; Nostrum etiam Juntina, Reg. 1. vide *Hemsterhuis* ad *Lucianum* T. I. p. 414. V. 290. delevimus importunum δὲ post ἄλλοτε. V. 292. ἑλισσομένους *Turnebus* forte e Reg. 2. annotat. V. 293. Vulgo ὥσπερ. Nostrum Junt. P. 1. Reg. 1. V. 297. P. 1. Reg. 2. φιλέοντι Reg. 1. φιλέοντι scriptum habet, ubi tamen antea κυνέοντι adfuisse apparet. V. 298. P. 1. λωφήσει. Reg. 1. ἐφέρπει. V. 300. P. 1. Reg. 1. bene ἕλε habent. Vulgo ἕλεν. V. 313. Vulgo ῥηγμῖνας. Nostrum ex Reg. 1. V. 317. Junt. P. 1. βαρυχέα habent. V. 325. Omnes libri σταθμοῖσι κατηρεφέεσσι. Hic mihi exemplum operis typographicis describenti error obrepsit, cujus veniam peto. V. 331. μὲν sensum perturbat. Recte P. 1. Reg. 1. eo omisso ἄδδην præferunt, quod vel uno δ admisso in ἀδηφάγος pronunciatione producitur. V. 334. Elegantiam in voce γέλως explicat *Casaub.* ad *Strabonem* XI. p. 766. V. 336. Vulgo τῆλε χθόνα. Recte Reg. a. V. 340. Vulgo ἐπί Nostrum ex P. 1. V. 343. Illud καὶ κέντις valde κακόφωνον est. Forte legendum οὕτως κἀκείνους τις.

V. 347 Reg. 1. κῆρας ἑοῦς glossa θανάτους σοὺς In altero est ἐπέτρεψεν. Hunc locum transtulit *Ælianus* I. 23. unde apparet, quid versu 350. ἀλὸς διὰ χῶρον ἔχουσιν sit. recte Schol. editus μέτον ἔχουσιν V. 352. P. 1. Reg. 1. ὁμόκλιτον V. 354. Vulgo αἰγῶν. Nostrum Cod. Turnebi. Reg. 1. P. 1. habent V. 355. Cod. Turnebi & Reg. 1. σφετέροισι συνάψας habent. V. 358. Junt. Ald. Reg. 1. ἐσωπή In Reg. 2. est ἐπωπή. V. 363. Reg. 1 αἰγείοισιν. In Reg. 2 φρεσὶ μηλείοισι. recte V. 364 ῥάβδον -- κρανάην. *Ælianus* ῥάβδου κρανείας habet, ex corno arbore factam. V. 365. Vulgo βάλεν. Nostrum ex Reg. 1. V. 367. Omnes libri

παχείῃ, quod saltem *valida manu* vertendum erat. Nostrum *Gesnerus* p. 998 conjecit. v. 368. P. 1. Reg. 1. οἴτεται recte, opinor. v. 370. Juntina cum Reg. 1 2. nostrum ἀποστύξαντες habent. Aldina ἀποστήξαντες. Turnebiana ὑποστύξαντες P. 1. ἀποστύσαντες. v. 372. ἔνδια ex h. l. laudat *Eustath.* ad *Homerum* p. 1505. Reg. 1. ἤθεα cum glossa διατριβάς. v. 372. Reg. 1. οὐδέ τις ἄγρης. v. 376. Reg. 2. περιμαίνεται. v. 377. Reg. 1 superscriptum ἵστατ' ἀκοίτης habet. v. 378. Correxi πέτραις. Vulgo πέτραις. Reg. 1. εἰσελάσοι. v. 382. Vulgo πλοόροισιν. Nobiscum P. 1. Reg. 1. v. 384. Vulgo ἔπλετ' ἐννῷ. Nostrum ex Cod. *Turnebi* & P. 1. cf. Cyneg. II. 53. v. 388 Omnes editi νυμφίδιον στόλον. In Reg. a. νυμφίος, sed alter pro glossa τὸν νυμφικὸν habet, unde emendatio nostra confirmatur. v. 390. P. 1. ἐῶν. v. 391. *Turnebus* ὑστάτος ἄγρη commemorat. v. 392. Vulgo πρόσκυψεν. Nostrum P. 1. dedit. Vide infra v. 545. & L. II. 414. Alia sargorum capiendorum ratio Caribus frequentata describitur ab *Æliano* XIII. c 2.

v. 400. P. 1. ἔσθορ' ἀκοίτης. Reg. a. ἔνθορε κύρτῳ v. 401. Reg. 2. δειλαίαις μέγα δειλός. v. 403. P. 1. Reg. a ἐξαπάτησιν ἐρωμανίῃσιν. Latet hic ulcus, nec usitata videtur vox ἐξαπάτη. *Brunck* tamen conjiciebat ἐξαπάτῃσιν ἐρωμανέοντες ὄλοντο. v. 407. P. 1. δαισάμενον, quod & R. 1. superscriptum habet; glossa tamen μερισάμενον habet. v. 409. Vulgo φέρῃ. Nostrum ex P. 1. R. 1. v. 410. Reg. 1. τῆμος ἱππούρων. Saltem τῆμοσδε una voce scribendum. v. 419. P. 1. Reg. 2. συμφυρτούς. Cod. *Turnebi* συμφόρτους, quod & Reg. 1. a secunda manu habet; prius enim συμφυρτοὺς fuerat. Omnes vero libri in vulgatum σπακέλους consentiunt, quod correxit *Valckenair* ad *Ammonium* pag. 220. v. 425. Vulgo ἑτοῖμοι. Nostrum ex Reg. 1. ἕτοιμον P. 1. dabat. v. 427. Vulgo ἐρύουσι μάλα Nostrum ex Reg. 1. vide vers. 435. Deinde versu 428. P. 1. ἐγείρῃ. *Turnebi* Codex & Reg 2. ἀγείρει. v. 429. P. 1. Reg. 1. οἱ δ' ἐπί. v. 431. Omnes libri ἀλλήλους προθέουσι, quod græcum non est, nisi poëta hoc pro παραθέουσι, quod genuinum erat verbum, posuit. v. 434. Reg. 1. ἐρύσσαντας. v. 440. Vulgatum ἐντυνόων ex Juntina & Codicibus correximus. v. 444. Nescio cur δάγμαλα hic *Oppianus* usurpavit, cum alibi δήγματα posuisset. Reg. 1. δάχμαλα, quam formam etiam in *Nicandro* codices præferunt. Reg. 2. γλαυκοῖς ἐν βένθεσι habet. v. 445. σύροι scripseram ex Ald. Junt. & Reg. 1. In Reg. 1. ἐπιδοῦσα exstat. v. 446. Vulgo ἀμφιπετοῦσα. Nostrum ex Reg. 1. v. 450. *Turnebus* λιμένεσσιν ἁλικλύστοισιν commemorat. v. 454. Reg. 1. ἐπιδοῦσα. v. 457. Vulgo πλῆσεν Nobiscum P. 1. Reg. 1. v. 463. αὐλὸν ἐλῶν Juntina. Eandem anguillarum capturam, qua in Pado circa Patavium usi fuerint, aliunde copiosius & distinctius descripsit *Ælianus* H. Anim. XIV. 8.

v. 476. Vulgo ἀλλήλοισιν Nostrum ex P. 1. Reg. 1. v 477. Omnes libri ἔργμασι, quod correxeram, ante quam vidissem jam olim id voluisse *Casaubonum* ad *Strabonem* p. 665. In

Reg. 2.

Reg. 2. gloffa στηρίγμασιν, καλύμμασι, θαλασσίοις λίθοις κεκρυμμένοις habet, ubi adeo vera lectio latet. v. 487. ἐπὶ σφίσι Codices. v. 488. Vulgo καὶ μέν τις. Noftrum Reg. 1. fuperfcriptum habet. Deinceps vulgo κείνησιν ἐπ' ἰχθύσιν ἀμήσαιτο. Juntina fola κείνησι μετ' ἰχθύσι. *Brunckius* noftram lectionem excogitavit, ubi κείνησιν ad manus, παλάμας, referendum, & ἐπαμάσασθαι gallico verbo *amaffer* explicandum. Mihi tamen lectio Juntina magis placet. Reg. 1. κείνοισι præfert. v. 490. Vulgo ὁπότε φράσσονται Noftrum ex P. 1. Reg. 1. Aldina ὁπότε φράσσωνται. v. 494. Vulgo ἠδ' ἀκάτους. Noftram lectionem ex P. 1. ductam probaverunt *Waffe* ad h. l. & d'*Orville* ad *Charitonem* pag. 126. Reg. 1. ἐν δ' ἄκατον. Reg. 2. ἠδ' ἄκατόν τ' ἔπλησαν, quod *Brunckio* placebat in ἐν δ' ἄκατόν τ' ἔπλησαν mutatum. v. 495. Reg. 2. ἀπειρεσίην χύσιν habet. v. 497. P. 1. διακρίνοντες. Totum hunc locum de encraficholorum captura mire illuftrat *Ælianus* H. A. 8. 18. qui tamen aliunde fua duxiffe videtur, adjunctis de fuo quibusdam nugis. Cf. etiam *Ariftoteles* H. A. 6. 15. *Athenæus* 7. 14. Verfu 501. Reg. 2. περιπλήθουσ' ἀφύησιν habet. v. 507. Reg. 2. ὠδῖνος ὑπ' ἄλγεσιν.

v. 508. Vitiofum μεταλτροπάδην *Turnebus* ex Reg. 2. prodiiffe videtur. Reg. 1. κίχωσι μεταδρομάδην, ubi vulgo κίχωσι. Sed faltem κιχῶσι hinc efficiendum erat. v. 511. Vulgo ἐπιψαύσωσι. Noftrum ex P. 1. v. 514. ἀλὸς βυθὸς *Turnebus* forte e Reg. 2. annotavit. v. 520. Reg. 1. τίκτεται, βαιοῖς & pro δαῖτας fuperfcriptum γρ δέμας habet. v. 527. P. 1. εὐναῖς, quod & Reg. 1. fuperfcriptum habet. v. 534. Reg. 1. δολιχή, αὐτάρ. Deinceps omnes libri πάχετός τε μεγίστη. ubi τε nimium eft. Quare h. l. emendavit *Brunck*. v. 535. Vulgo ἶσος Noftrum Junt. P. 1. Reg. 1. v. 543. P. 1. Reg. 1. ἐν νεάταις ῥίζαις. Vulgo νεάτας, quod mutavimus. v. 540. Omnes libri περικρατὲς, quod ob fequens κρατερὸν σθένος ineptum. Quare emendavit *Brunck*. eadem opera & περικρεμὲς fcribi poterat. ἧκον *Turnebus* memorat. v. 544. Reg. 2. ἰλύϊ. v. 549. οἰκτείραι reftituimus ex Junt. P. 1. Reg. 1. Vulgo οἰκτείροι. Ald. οἰκτείρῃ. v. 554. Hunc verfum *Brunck* huc tranftulit, qui antea poft verfum 485 legebatur: οἰκτρὸν ἰδεῖν μογεροῖσιν ἐοικότα σώμασι νεκρῶν Mihi fatis placet hic verfus, & fi σώματα fcribatur, locum fuum tueri poffe videtur; hic enim ante comparationem pofitus abundat, illic vero poëta brevi imagine defungi voluit. v. 555. Editi κλινθέντος. P. 1. Reg. 1. κλιθέντος. Ille πανθέντος, hic vero παύσαντος, τραπέντος pro gloffa habet. Noftrum dedit *Brunck*. Vide V. 297.

v. 560. Noftrum Juntina dedit. Aldina & P. 1. ἐπιπρέπει ἄλγεα. Reliquæ ἐπιτρέπει ἄλγεα. Reg. 1. ἐπιτρέχει ἄλγεα fuperfcripto ἐπιτρέπει. gloffa φέρει. v. 564. P. 1. Reg. 1. ἐμπίπτει. v. 565. R. 1. ἀλιζόμεναι vulgata fuperfcripta. v. 567. Reg. 1. θύνοντες ἐρετμοῖς fuperfcripto θείνοντες. Etiam Juntina, Reg. 2. P. 1. ἐρετμοῖς habent, quod probum eft. v. 568. Reg. 1. δῶπον ἀλὸς vulgata fuperfcripta. In Reg. 2. recte κόντοις τε legitur. v. 569. Vulgo

καὶ δὲ ὑπὸ μαρμαρυγῆς πολυηχέος, ubi *Pierson* in Verisimilibus emendabat αἱ δὲ ὑπὸ σμαραγῆς βαρυηχέος, quod postremum P. 1. exhibet. Reg. 1. clare habet αἱ δ' ὑπὸ σμαραγῆς. margo: γρ. μαρμαρυγῆς. glossa κινήσεως, φαντασίας. In Regio 2. μαρμαρυγῆς πολυαρέος exstat. Nostram lectionem *Turnebus* in varietate commemoravit, & *Eustath.* ad *Homericum* μαρμαρυγὴν θηεῖτο ποδῶν p. 1595. ex hoc *Oppiani* loco μαρμαρυγὴν laudat. Est ergo celer remorum contorumque quasi micantium motus. Licet etiam aliam adjungere rationem ex eo, quod recentiores observarunt, mare fervente piscationis opere, remorum pulsatione turbatum velut oleum tractu pinguescere, & adeo sæpe igniculos jacere, qui μαρμαρυγὴν facere omnino videntur. V. 576. Reg. 1. εἰλύμεναι. gl. κρυπτόμεναι. Juntina πτώσσουσι. V. 578. P. 1. ἰχθυβόλος. V. 579. Reg. 2. εἰ γὰρ ἴδωνται. Sensum verborum μήτ' ὧν τι et. cet. *Gesnerus* H. A. p. 1156. explevit loco *Æliani* XV. 6. adducto, ubi in captura thynnorum Ponticа piscatorum vota memorat. V. 582. Vulgo σφιν. Nobiscum P. 1. Reg. 1. In Reg. 2. νεμεσήσῃ est. V. 585. Vulgo πεπτηυῖαι. Nostram lectionem memoravit *Turnebus*. Reg. 1. vulgatam in textu habet, ubi tamen inepte glossa æque ac in P. 1. vocem πεπτηυῖαι per κείμεναι explicat, sed superscriptum est αὐτὴν μήρινθον πολυδίνεα πεφρικυῖαι, quod unice verum, siquidem πεφρικυῖαι probaveris. V. 587. ἀναλκείην ἐλάφων ex Juntina restituimus, ubi vulgo ἔλαφον, quasi ἀναλκείην adjectivum sit. Reg. 1. ἄναλκιν -- ἐν εὐαγρέϊ habet.

V. 589. Reg. 1. ταὶ δ' ἐπορῶσαι. V. 590. ἠλέματα ex Junt. & P. 1. recepimus. Vulgo ἠλέμαται. Nobiscum facit d'*Orville* Obs. Misc. T. X. p. 4. qui etiam monuit *Eustath.* ad *Homerum* p. 381. ἠλέματον ex h. l. laudare. V. 591. μαψιδίαις ex P. 1. recepimus. Nunc tamen vulgatum μαψιδίως prætulerim, quod Codices nostri habent. V. 592. Juntina ἐπαΐξαντας. V. 597. Vulgo δείσαντες. Nostrum ex Reg. 1. Deinde βυθὸν *Turnebus* annotavit. V. 598. εἰλόμενοι πτώσσουσιν, quod correxi. Mihi verba πτήσσειν & πτώσσειν, quæ ab uno fonte fluunt, ita tamen significatione differre a se invicem videntur, ut πτήσσειν & inde derivata verba vel nullo vel tertio casu personæ adjuncto, vel denique casu loci cum εἰς vel ἐν addito, Gallorum *se blottir* denotet, alterum vero, πτώσσειν, quartum casum adjunctum habet, & simpliciter *timere aliquem* significat. Non ignoro in aliis autoribus æque atque in *Oppiano* hæc duo verba permutata invicem fuisse, sed librariorum incogitantia nostræ observationi nihil derogat, quam forte nobiscum alii viri docti approbabunt. Porro *Wasse* ex Codice *Schotti* δὲ κέχυνται malebat, quod etiam in Reg. 2. extat. V. 599. Juntina ἀναπεπτόντες. V. 600. Vulgo μετακλίναντες. Nostrum ex P. 1. Reg. 1. V. 601. Reg. 1. πυκνῆσι. recte. verba σίντησι μέγαν πόνον ex h. l. laudat *Eustathius* ad *Homerum* p. 1549. V. 604. Vulgo ἑτοίμοις. Nostrum ex P. 1. & Reg. 1. V. 605. Reg. 1. βάλῃ. V. 606. Reg. 1. πυκινῆσιν. V. 607. Vulgo βένθεα. Nostrum ex P. 1. &

Reg. 1. ubi gloſſa βάθη. V. 608. Vulgo περιφράζῃ τε δέ. Ald. cum P. 1. & Reg. 1. περιφράσσοιτο δὲ habent. Noſtrum ex Juntina eſt. V. 610. ἀκάνθας omiſſo δὲ ex P. 1. recepimus. Vulgo δ' ἀκάνθαις. Reg. 1. ἀκάνθας, & ſuperſcriptum βάλοι habet, quo admiſſo, recte legitur: χεῖρα δ' ὑπὲρ κεφαλῆφι βάλοι, καθύπερθε δ' ἀκάνθας. V. 611. Vulgo καταῤῥέξοιεν. Juntina καταῤῥέξειεν & antea ἀκανθῶν habet. Prius etiam Reg. 1. quod in καταῤῥέζειεν in noſtra editione degeneravit. Peſſime. ſaltem eſſet καταῤῥέζοι τε Deinceps male P 1. ἐπικλίνει. Totum hunc locum exſcripſit *Ælianus* I. 23. qui ita hac de re: εἰς τὸ κάτω μέρος ἀπό γε τῆς κεφαλῆς ἡσυχῇ κατάγων, εἶτα κλίνῃ καὶ πιέσας &c.

V. 613. P. 1. Reg. a. ἀστεμφέες, & ſic Ald. Junt. Vulgo ἀστεμφές. V. 615. ἔργον pro vulgato ἄγρην ex Juntina & Reg. 1. dedimus. V. 617. Vulgatum ἐσσυμένως ἐπέσσυτο prorſus ineptum. Quare *Brunckii* emendationem recepimus. Ipſe tentaveram ἀσπασίως — ἐπέσσυτο. V 619. Vulgo ὑπέδραμεν, quod ex Juntina P. 1. Reg. 1. immutatum fuit. V. 620. Vulgo οὐδὲ γάρ. Rectum habent Junt. Ald. P. 1. Reg. 1. V. 622. καταχρύπτουσα dant Junt. P. 1. Reg. 1. V. 625. P. 1. στρέψασα. ſupra tamen verſu 51 στρέψας δὲ κάτω κεφαλήν τε καὶ ὄσσε relictum fuit. V. 626. Vulgo ποτιβάλλεται. Noſtrum ex P. 1. cf. verſus 98. Juntina verſu 629. ἐγκλίνει exhibet. V. 632. Cod. *Turnebi* & Reg. a. ἁπαλὴ habent. Porro omnes libri μελέῃσιν habent, niſi quod P. 1. μελέεσσιν exhibet, quod vitium Cyneg. II. 625. etiam obſederat. κενεῇσιν invexit *Brunck*; equidem vulgatam teneo. V. 633. Reg. 1. ἐρειсάμενος gl. ἑλκύσας. idem vitium adfuit Cyneg. 4. 208. Verſu 636. πικρὸν dedimus ex Juntina, P. 1. Reg. 1. Vulgo λυγρόν. V. 638. Juntina cum P. 1. βαθυπλοκέος exhibet. Reg. 2. πολυπλεκέος in textu habet. Mire in hac forma variant libri. Vide ad Libri V. 379. & ſupra verſu 47. *Suidas* ex epigrammate laudat πολυπλοκέος in voce κισσύβιον, ubi hodie *Analect.* T. I. p. 228. πολυπλανέος conſtanter legitur. V. 640. δαμάσσας *Turnebus* laudat. V. 643. Recte Reg. 1. ἀτρεμέουσιν. gl. ἡσυχάζουσι.

V. 647. A Phœnicibus olim piſces mari verbaſco infecto capi ſolitos fuiſſe memorat *Ariſtoteles* H. A. VIII. c. 20. qui alibi, Libro IV. 8. monet, piſces petris ſalſo odore oblitis ad capturam evocari. V. 653. Omnes libri male ὑπαγνύμενοι, præter Reg. 2. ubi ὑπαγνυμένοις extat, exhibent, quod *Ritterſh.* correxit. V. 659. ῥίζαν ἣν P. 1. Reg. 1. Paulo antea Reg. 1. ἄργειλον gl. λευκὴν habet. V. 661. αὐταῖς ex Cod. Turneb. P. 1. Vulgo αὐτῶν, quod Reg. 1. in textu habet, altera lectione ſuperſcripta. V. 669. Vulgo ὑπό. Noſtrum Reg. 1. ſuperſcriptum habet. V. 670. Vulgo ὕδατι. Noſtrum ex P. 1. & Reg. 1. Verſu 676. Juntina habet ῥιπῇ — ἄλματι. *Turnebi* Codex πολλαῖς δ' αὖ ῥιπῇσι καὶ ἄλμασι. Vulgo πολλαῖς δὲ ῥιπαῖς τε καὶ ἄλμασι. P. 1. ſingularem utrobique præfert. Reg. 1. πολλῇ δ' ἐν ῥιπῇ τε καὶ ἄλματι. Reg. 2. πολλαῖς δ' ἐν ῥιπῇσι — ἄλμασι. V. 677 Vulgo ἀμφιτρίτην. Noſtrum habent Junt. Ald. Reg. 1. V. 678. Vulgo

τόδ' ἰχθύτι. nostrum ex Juntina, Reg. 1. Deinceps editi libri θειλῇ, quod e conjectura emendaveram, quam nunc Reg. 2. firmat. V. 682. Reg. 1. παύσηται. V. 685. Vulgo ἐπιστήσωνται. Nostrum ex P. 1. Reg. 1. V. 688. Reg. 2. κρηναῖον præfert. V. 692. Vulgo ἀεικεῖ. Nostrum habent Juntina, P. 1. & Reg. 1. ubi tamen glossa ἀπρεπεῖ ad alteram lectionem, ibi omissam refertur. V. 693. Junt. Ald. Reg. a. ὄλυνται. Porro φαρμακτῆρσιν sola Juntina & Reg. 1. habent, reliqui libri φαρμακτήρσιν.

AD LIBRUM QUINTUM.

V. 2. Ald. Junt. ὅτ' ἐνὶ γαίῃ. P. 1. Reg. 1. ὅδ' ἐνί. V. 12. Reg. 1. ἄστρεπτον superscriptum habet. Idem versu 13. ἔσπασε superscriptum habet. V. 20. Reg. 1. ἑλκηστῆρα cum glossa ἐκ τοῦ ἕλκω ἑλκῆσαι ὁμηρικῶς. V. 27. θαρσαλέος ex Reg. a. reposui, ubi vulgo θαρσαλέως. V. 30. Reg. 2. habet. πορδαλίων (superscripto παρδαλίων) γένος ὀλοὸν δάκος, ἀλλὰ θαλάσσης, αἰνότεραι. Unde duplicem h. l. lectionem olim fuisse suspicatur *Brunck*, nempe alteram: παρδαλίων γαίης ὀλοὸν γένος, ἀλλὰ θαλάσσης, αἰνότερον. Huc enim referri videtur αἰνότερον, quod pro vulgato αἰνότεραι exhibet P. 1. & in margine Reg. 1. Altera vero lectio habuisse videtur: πορδάλιες γαίης ὀλοὸν δάκος, ἀλλὰ θαλάσσης, αἰνότεραι. V. 31. P. 1. Reg. 1. πολλόν. V. 45. Vulgo εὐμενέες. Nostrum P. 1. Reg. a. habent. V. 50. Reg. 2. πεινώοντα. unde lege πεινώωντα V. 54. Reg. 2. ἑρπατος. V. 60. Reg. 1. ἠϊόνας ἐκτὸς ἱκάνει, sed minio ἠϊόνος ἐγγὺς correctum. V. 60. Juntina, P. 1. Reg. 1. ἀγχιβαθεῖς. Locum qui sequitur, a versu 62. expressit *Ælianus* H. A. 2. 13. qui ex versu 68. κεφαλὴν προμήκης reddere videtur, ubi *Oppianus* δολιχός τε δέμας Vulgo δολιχὸν legebatur, deinde βαιὸς ἰδεῖν, quod cum δολιχὸς non convenit. Quare eo confidentius φαιὸς reposui ex *Æliano* qui habet ἰχθὺς μακρός καὶ λευκός, τὴν κεφαλὴν προμήκης, quod idem voluisse *Rondeletium* videbam, cui tamen intempeste oblocutus est *Gesnerus* p. 134. Sed ille malebat λευκός. Nostrum vulgato propius est, licet non ignorem vulgo Φαιὸς *fuscus* verti. At φαίδιμος etiam, quod ex eodem fonte promanat, *splendidus*, *candidus* significat. Similiter apud *Aristotelem* H. A. IX. 19. in historia merularum βαιὸς & φαιὸς permutata fuisse docuit *Gesnerus*. V. 84. Reg. 1. παλαίφατον. V. 89. Reg. 1. υἷες ἔασιν. V. 92. Juntina ὦ πού τοι γενεκῆς. V. 98. Reg. 1. ποτιβάλλεται. V. 103. οἶδε pro εἶδε ex Reg. a. recepimus. V. 107. P. 1. ἀφαύστοισι, quod & Reg. 1. superscriptum habet. V. 115. Vulgo ἐμπελάσῃ Nos P. 1. Reg. 1. sequimur. V. 120. Junt. Ald. κίστηρα. Nostra lectio P. 1. Reg. a. debetur. V. 125. Reg. 1. κυλινδόμενον. V. 138. τόσσον ἴτυν κρυερήν. Inepte *Rittersh.* *scutum* interpretatur. Paulo melius glossa P. 1. περιφέρειαν. Similiter *Julianus* in *Analectis* Gr. Poët. T. II. p. 494. γυρῶν τ' ἀγκίστρων καμπυλόεσσαν ἴτυν dixit. V. 143. Reg. 1. ἐρύκῃ habet. V. 144. Vulgo ἰχθύς. Nostrum ex P. 1. Reg. 1. & Vaticano apud

Schottum Obſ. Hum. 5. 27. v. 145. Omnes libri αἰμάσσων, ut ſupra II. 618. ubi vide. v. 146. Junt. πλεκτὸν βρόχον εἰλίσσοιτο, quod & P. 1. Reg. 1. habent. Noſtrum eſt ex Vaticano apud *Schottum*. Reg. 2. πλαſκτὸν βρόχον εἰλίσσοιτο habet. Reliquæ editiones male πλ. βρ. εἰλίσσουσι præferunt. v. 152. Vulgo βαρύστομοι. Noſtrum ex P. 1. Reg. 2. quod & gloſſator Reg. 1. reſpexit, qui βαρυστένακτοι ad vulgatam annotat. v. 158. Vulgo ἀλευάμενον. Noſtrum ex P. 1. Porro Reg. 1. μάθῃ in textu habet. Ceterum eadem fere captura eſt ſilurorum Iſtrianorum, quam deſcribit *Ælianus* XIV. 25. Differt tamen in eo, quod nulla utrium mentio ibi fiat, ſed protelo boum piſces in litus extrahuntur. Reliqua de jocinore taurino (*Ælianus* tamen pulmonem ponit) & hamo plane convenire videntur. Ponam hic ea verba, quæ de hamo habet: τῆς μὲν οὖν μηρίνθου στερεᾶς οὔσης καὶ ἀγανακτικῆς — κατὰ θάτερα προσῆψεν ἄſκιστρον ἰσχυρὸν καὶ μέντοι καὶ τεθηγμένον δεινῶς, περιείρας δὲ ἄρα αὐτῷ πνεύμονα ταύρου τεθηραμένου — ὑπὲρ τοῦ συνδέοντος τὸ ἄſκιστρον λίνου, ἐξάψας τὸν ἀρκοῦντα μόλιβδον, οἷον εἰς τὴν ἕλξιν εἶναι ἕρμα αὐτῷ. Hinc apparet quæ *Oppiano* v. 142. ſint τροχοειδέα κύκλα, plumbei nempe orbes, qualem δινωτόν μολίβοιο βαρὺν κύβον 4. 43. dixerat. Reliqua in verſione latina diſtinctius reddere præeunte *Geſnero* p. 233. conatus ſum.

v. 164. Vulgo δόλον. Noſtrum Junt. P. 1. Reg. 1. habent, & Reg. 2. in margine. v. 165. Juntina ſola ὀξέϊ χαλκῷ pro εὐρέϊ λαιμῷ habet. v. 170. P. 1. Reg. 1. φλογέῃσι καὶ ὀχθίζων præferunt. v. 171. Junt. Ald. δύνεσθαι. Noſtrum ex P. 1. Reg. a. *Guictus* vulgatum δίνεσθαι *Heſiodi* auctoritate defendebat. v. 176. Reg. 2. βύσσαν. Deinde malo ἑλκύσαι. v. 178. Reg. a. ἰθύς. v. 193. P. 1. ἀνίσταται, quod ex 4. 456. male huc tractum fuit. Reg a. ἀμύνασθαι, & Reg. 1. οὐδέ τε μίμνει habet. v. 195. μυχίην pro μυχάτην ex Reg. 1. recepimus. v. 198. Reg. 2. πόνον ἀνθέλκουσιν v. 202. P. 1. Reg. 1. ἴχνος ὀδόντων, quod & Reg. 2. annotat. Deinde Reg. 1. ἐπειγομένοις ἑκάτερθεν. v. 204. P. 1. ἔρχεσθαι αἰεί. v. 206. βιαζομένοις ex P. 1. Reg. 1. recepimus, cui vulgatum ἀνελκομένῳ æquavimus. Vulgo enim βιαζομένῳ legebatur, quod & Reg. 2. ſervat, ſed pro ἑκάτερθεν præbet ἑτέρωθεν, quod cum βιαζομένοις junctum veram lectionem præferre videtur. v. 207. P. 1. R. 1. ὑπέρ. v. 212. R. 2. πυκνὰ præfert. v. 215. Junt. & P. 1. διὰ στόμα. Reg. 1. ποτὶ habet. v. 216. P. 1. Reg. a. Τυῤῥηνοῦ. v. 217. Hunc locum reſpexit *Euſtathius* ad *Homerum* p. 1716. qui ἀπόῤῥωξ legiſſe videtur; ait enim. ἃ δὴ ἀποῤῥῶγα πορθμοῦ λέγει ὁ εἰπών. v. 218. μαινομένη ex Junt. P. 1. Reg. 1. recepimus. Vulgo ξαινομένη.

v. 220 Junt. Ald. δίνῃσι παλιῤῥοίτῃσι. Reliquæ δειναῖσι παλιῤῥοίῃσι. Reg. 1. παλιῤῥοίζοισι. Reg. 2. παλιῤῥοίβδοισι. P. 1. παλιῤῥοίζῃσι præfert. *Lycophron* tamen verſu 380. dixit δίναις παλιῤῥοίῃσιν ἑλκοντος σάλου, ubi *Scaliger* παλιῤῥοίβδῃσιν emendabat; ſed *Canterus* & Codex Regius vetuſtiſſimus vulgatam ſervant. v. 221. Juntina κητώοισι. v. 223. Reg. 2. σκάφος ἰθὺς ἐρέσσων. v. 227. Reg. 2. τὸν δ᾽ ὅτ᾽ ἐπαΐσσοντα — ὁ δὲ habet. v. 228.

Junt. Ald. P. 1. Reg. 1. μεθύει. V. 229. P. 1. κλίνῃ -- ξίφει δὲ -- χρυσείοιο. ultimum etiam Junt. & Reg. 1. habent. V. 231. Junt. ἀείρων. V. 240. Reg. 2. θυμὸν ἀχεύων. V. 241. Vulgo ἄγρεται. Nostrum est in Reg. a. quod & glossa P. 1. respexit. Deinceps Reg. 1. ἀμφὶ δὲ νῆας habet, vulgata superscripta. V. 243. Vulgo αὐτμή. Recte P. 1. & glossæ *Rutgersii*. vide *Obs. Miscell.* 9. p. 128.

V. 255. Junt. P. 1. Reg. 1. βαρυγλώχινα. V. 259. Reg. 1. κρυερή vulgata superscripta. Deinceps ἄγχι δὲ θῆρα pro ἀμφὶ ex Reg. 1. recepimus; vulgata tamen ibi laudatur. V. 260. Reg. 1. ἐλόωσιν. V. 262. Reg. 1. περ ἀλύξαι. V. 267. Reg. 2. ἐναντία λαῖτμα κυλίνδων. Idem versu 269. λύθροιο φορύσσεται habet. V. 271. Vulgo ἐρυθραίνεται, quod ex Reg. a. correximus. V. 273. Reg. 2. πόντον ἐς habet. V. 274. Junt. μ.λτοπαρήων. V. 275. Iterum editi ἐρυθραίνεται. Recte P. 1. Reg. 2. V. 276. λυθρός τε P. 1. V. 278. pro vulgato φοινίσσαις προχοῇσι recepimus lectionem P. 1. quam & Reg. 1. superscriptum habet. V. 281. Junt. ἠύτε πυρκαϊῇ ὀλοώτατον ἤλιτεν ὄλεθρον. P. 1. στάζουσιν ἰδ' ἕλκεσι -- ἠύτε πυρκαϊὴ ὀλοώτατον. Eandem lectionem præfert Reg. 1. ubi tamen est στάζουσιν· ὁ δ' ἕλκεσι. Unde suspicor olim h. l. lectum fuisse: στάζουσιν· ὁ δ' ἕλκεσι μισγόμενος ἅλς ἠύτε πυρ αἰὴ ὀλοώτατον ἤλιτεν ὄλεθρον. sive στάζουσ'· ἡ δ' ἕλκεσι μισγομένη ἅλς &c. Reg. 2. habet: στάζουσιν, ὁ δ' ἕλκεσι μίσγεται ἄτη ἠύτε πῦρ καὶ θηρὶ ὀλύντερον. V. 282. P. 1. Reg. 1. βάλῃ. V. 285. Vulgo δηΐοισι. P. 1. Reg. 1. δεινοῖσι. Nostrum habet Regius alter. V. 287 Reg. 1. ἦτορ γρ. ὕδωρ. V. 288. editi πολυτμήτοις. Nostrum P. 1. Reg. a. exhibent. vide ad L. II. 504. V. 291. P. 1. γηθοσύνῃ. V. 294. P. 1. Reg 2. recte μέγα præferunt. Paulo antea P. 1. κατάγωσι. Hoc vero loco omnes libri male εἰρεσίης & nos cum illis, exhibent. Rectum est εἰρεσίης, de carmine nautico, quod remiges celeuste præeunte cantabant. Hinc αὐλεῖν εἰρεσίαν τοῖς ἐλαύνουσιν apud *Plutarch.* in Alcibiade T. II. p. 65. ed. Lips. ubi itidem male Interpres vocem vertit.

V. 295. Regius 1. ἐπικλώζουσι cum glossa κελαδοῦσι. V. 307. P. 1. παρὰ βωμῷ. Vox ὄρνις haud dubie corrupta est; quis enim sanus cetum moribundum undequaque versantem sese & volutantem cum alite palpitante comparaverit? Deinde quænam aut qualis ales intelligitur? scimus enim avium in sacrificiis usum rarum fuisse. Malim itaque cum *Brunckio* ταῦρος legere. V. 311. Reg. 2. κατέρχεται αἰνὸν ἀΐσσων. V. 313. Idem codex ἐξερύουσιν præfert. V. 316. P. 1. Reg. a. ἐπὶ χθονί. V. 317. πλῆσεν pro vulgato πλῆσαν e conjectura mea dedi. V. 322. P. 1. Reg. 1. ἐπὶ γναθμοῖσι. V. 327. Reg. 1. τριστοιχῇ. Forte τριστίχης voluit. V. 329. Reg. 1. χαλκοτέρου. V. 337. σεῖο ex Juntina, Reg. a. & Glossis *Rutgersii* recepimus. Vulgo σοῖο, quod jam olim cum altero confusum fuit, ut ex *Ammonio* h. v. apparet. D'*Orville* σεῖσι malebat. V. 338. Reg. 1. ἀντήσει καὶ τό. V. 339. Reg. 1. εὐμενέοις. V. 342. Omnes libri οὐ γάρ ἀλὸς, quod emendavit *Pierson.* V. 345. Reg. 1. ἐπὶ τούτοις. P. 1. Reg. 2. ὅτι

τοίες. v. 353. editi θήρησι. Recte P. 1. Reg. 1. v. 361. R. 1. ἀμφὶ δὲ σειρῇ habet. v. 363. Ald. Reg. 1. ὀλέσθαι, quod pro ὀλέσσαι est, prouti legit Reg. 2. ϐ. 368. Reg. a. ἀναιδείην δ' ἀχάλινον. ϐ. 371. Vulgo ἀμπελάσαντες. Nostra lectio in Junt. Ald. P. 1. Reg. a. exstat. Porro ἐδηλίσαντο P. 1. Reg. 1. habent. ϐ. 375. P. 1. Reg. 1. ἐρύει. Vulgo γαστέρα, quod satis ex L. III. 440. defenditur; nostrum ex Reg. a. reposuit *Brunck*. ϐ. 376. Reg. 2. ἔτ' ἄγκιστρα habet. ϐ. 379. Junt. εὐπλοκέεσσι. Vide ad L. IV. 638. ubi P. 1. βαθυπλοκέος praefert. ϐ. 381. P. 1. Reg. 1. κραιπνοί τε πόνοι. ϐ. 386. Junt. P. 1. Reg. 1. ἐπὶ φρεσί. Pro vulgato ἑλκομένοις ex Reg. 1. εἰλομένοις reposuimus. ϐ. 388. Vulgo ἔνθα γε. ubi Junt. P. 1. Reg. 1. γε omittunt. Recte Reg. 2. ἔνθα ἑ, quod unice verum.

ϐ. 397. Vulgo ἀνστρέψειεν, quod ex versu 404. mutavimus. ϐ. 398. Junt. πολλά περ. ϐ. 401. Reg. 1. σιδηρείησι. Reg. 2. φθίνουσι pro θείνουσι habet. ϐ. 402. Junt. μεθέλκουσιν. ϐ. 404. Vulgo ἀντρέψει τραχεῖαν. Recte P. 1. Reg. 1. ubi tamen ἀνστρέψῃ scribitur. Nostrum ἀντρέψῃ clare Reg. 2. habet. ϐ. 407. Vulgo ἐπισκαίρουσα. P. 1. Reg. 1. ἐπασκαίρουσα, unde nostram lectionem effinximus. ϐ. 410. Vulgo ἀνανήχεται. P. 1. Reg. 1. ἐπὶ τραφερὴν ἀνίσσεται habent, sed nostra lectio clarissime in Reg. 2. laudatur. ϐ. 417. Junt. Ald. θυρητήρ. Reg. 2. βωμῶν. ϐ. 420. Junt. ἐπεχθαίρουσι. ϐ. 424. Vulgo μέγα. Nostrum ex P. 1. Reg. 1. ϐ. 426. Reg. 1. εὐθήρευτον -- ὁπλίσαντο. ϐ. 428. Junt. P. 1. Reg. 1. ἐγκονέωσιν. Hunc locum exscripsit *Aelianus* II. 8.

ϐ. 430. Junt. νέον σέλας, quod non spernendum. ϐ. 433. Reg. 2. ἐπαΐξαντες. ϐ. 434. libri editi βύσσαν. ϐ. 440. δὲ post διορχεῦνται omittunt Junt. Ald. P. 1. Reg. 1. Deinde versu 441. P. 1. Reg. 1. ἐλαυνομένοις exhibent. ϐ. 443. Reg. 2. ἐμπελάσαντες. ϐ. 449. νώτῳ ex P. 1. Reg. 1. vulgo νώτοις. ϐ. 450. ἀτρόμος ἦτορ Junt. P. 1. Reg. 1. dederunt. vulgo ἀτρόμος αἰεί. ϐ. 452. Ταινχρίης τ' ἐπέλασσε, quod *Brunck* probat. ϐ. 455. P. 1. Reg. 1. ἠϊόσι κελαδεινῇ, omisso καί. deinde post λιλαίετο interponunt δέ. ϐ. 458. Vulgo legitur πόθε ἔτι πᾶσα λέληθεν. ubi Junt. ἐπὶ πᾶσα, ut etiam P. 1. Reg. a. At πόθους P. 1. Reg. 1. exhibent. λέλησται ex more *Oppiani* restituimus. ϐ. 459. ἔτι παλλαιὸν adverbialiter. Sic *Callimachus* in Delum vers. 198 ἔτι παλλαιὸν, ἀλλ' ἔτι τοι μετόπισθε Γεραίστιον εἵπετο φῦκος. ϐ. 460. Reg. 2. ὡς ποθι. ϐ. 461. νήσῳ δὲ ex P. 1. Reg. 1. scripsimus. vulgo νήσῳ τε. Juntina ναύλοχον ἔργον praefert. ϐ. 465. Vulgo γυιαρκέος. Recte P. 1. Reg. 1. ϐ. 467. ex Reg. 1. προφερέστερος pro προφερέστατος scripsimus. Reg. 2. ἑτάρων praefert. Idem versu 470. ὦρορε φάτις. ϐ. 471. Reg. 2. ἠΐθεον δελφῖνα, & in margine annotatur: λείπει πολλὰ ἔπη. ϐ. 474. Omnes libri ἀκάτου, quod ex IV. 75. correxi. ϐ. 478. Junt. P. 1. Reg. 1. ἄγχιστον. ϐ. 479. Junt. οὐραίην. ϐ. 480. Reg. 2. παιδὸς διαψαῦσαι. Forte voluit παιδός τε ψαῦσαι. ϐ. 485. Quod dedimus, ex P. 1. Reg. 1. est. Juntina ἀνὰ πλευρὰς παρενείρων, quod d'*Orville* praeferebat. Vulgo πλευρῇσιν ἀνὰ πλευρὰς ἀνασείρων. ϐ. 489. editi ἠΐθέε, quod

correximus. γ. 491. Reg. 2. ἀψάμενος κορυφῆς. γ. 492. recepimus εὔφρονι ex emend. *Rittersh.* pro vulgato ἔμφρονι. γ. 494. P. 1. Reg. 1. εἴτ' ἐπί. Recte Reg. 2. εἴτ' ἄρα πόντον. γ. 495. Vulgo εἴθ' οὕτως, quam lectionem d'*Orville* defendebat contra *Wassium*, qui εἴτ' αὐτοῦ P. 1. Reg. 1. præferebat. γ. 499. οὐδέ τις præfert. γ. 501. Reg. 2. οὐδ' ἐπικεκλομένοιο. γ. 502. *Guietus* ἑκόντες malebat. γ. 506. P. 1. Reg. 1. ἐν δ' ἐκόμιζε. γ. 507. P. 1. Reg. 2. φιλότητος. Reg. 1. φιλότητα γ. 508. Junt. Ald. τοίη μὲν γὰρ ζώω, ubi γὰρ ex varietate lectionis est. v. 509. ἕλε ex Junt. P. 1. Reg. 1. restituimus. Vulgo ἕλῃ. v. 510. Reg. 2. ἐπέτρεχεν. v. 511. Reg. 1. ἀκούων. v. 513. P. 1. Reg. αὐτοῖς pro ἀστοῖς habent. v. 514. Reg. 1. νησαίης. v. 515. Reg. 2. μάλα δ' αἶψα καὶ ἐξ habet & v. 519. ἀλλ' ἔμπης τοὺς τόσσον. Quæ vero a versu 520 traduntur, expressit *Ælianus* I. 18.

v. 525. νόος. v. 528. Reg. 2. αὖ ἐπὶ τοῖσιν. v. 529. P. 1. Reg. 1. πόρον ἄγρης. v. 535. Vulgo legebatur θοῶς πελάσαντες. Correxi hunc locum ex versu 575. Deinde versu 536 edebatur τὴν ἀκίδα, cum tamen ἀκὶς a tridente differat. Vide L. V. 256. Emendavi igitur h. l. confisus etiam autoritate *Æliani* qui utrumque instrumentum in hac captura distinguit. In P. 1. Reg. 1. τὴν δ' ἀκίδα extat. Pro ἄγρης Juntina ἄλμης exhibet, quod non spernendum. Dicitur enim ἀκὶς ab *Oppiano* βέλος κρυερώτατον ἄλμης, quemadmodum *Philippus* in *Analectis* Gr. Poët. T. II. p. 218. κητοφόνον τε τρίαιναν, ἐν ὕδασι καρτερὸν ἔγχος tridentem appellat. v. 538. Reg. 2. ὑπὸ θυμὸν ἀχεύων habet. vide supra ad vers. 240 notata. v. 540. ἀργαλέῃσιν ex Junt. Reg. a. dedimus. Vulgo ἀργαλέοισιν. v. 542. P. 1. Reg. a. μαψιδίως. recte. v. 543. P. 1. ἵεσθαι pro ἄγεσθαι. In Reg 1. ἵεσθαι est cum glossa πορεύεσθαι. v. 546. Vulgo λευγαλέης ὀλιγηπελέων. Nostrum ex P. 1. Reg. a. ubi tamen λευγαλέοισι scriptum est. v. 548. Reg. 2. ἄλυμα γυῖα. v. 551. P. 1. Reg a. εὖτ' ἀντιόωντι. v. 552. P. 1. Reg. 1. ἀχνυμένη περ. v. 556. Vulgo δαϊζομένη, quod ex P. 1. Reg. a. correximus. Reg. 2. παρὰ habet. v. 559. P. 1. Reg. 1. ἐμπίπτουσα Deinceps vulgo ὀτρύνουσα, quod cum sensui adversaretur, emendavimus. v 562. Vulgo ἐποτρύνουσιν. Nostrum ex P. 1. Reg. 1. *Quintus* Calaber IV. 300. ἀλλ' ἄλλοι νέοι ἄνδρες ἐπεντύνεσθε ἄεθλον. v. 579. P. 1. Reg. 1. νηπιάχουσι, & versu 580 πελάσσει v. 582. δεδόνηται dedimus ex Junt Reg. 1. P. 1. vulgo πεπότηται.

v. 587. P. 1. Reg. 1. νέον σῶμα πέφθιτο μητρί. v. 588. Junt. P. 1. χεῖρας ἐπὶ habent. Reg. 1. ἐπὶ — ἀντίσασα. v. 591. P. 1. Reg. a. πίονα. v. 601. Reg. 1. πυκνῇσι σχοινῇσι — τοῖσι habet. v. 602. Omnes libri συσκέλσαντες præferunt, quod mutavit *Brunck*. v. 607. P 1. σχοίνῃσι. Reg. 1. πυκινῇσι. Purpurarum capturam ex h. l descripsit *Ælianus* 7 34. de qua antiquissimus & classicus locus est apud *Aristotelem* H. A. IV 15. διὸ καὶ φυλάττουσι ἐν τοῖς κύρτοις (Codex *B. Rhenani* τοῖς omittit) ἕως ἂν ἀθροισθῶσι καὶ χολάσωσιν. (Codex ἐὰν ἀθροίσωσι) οἱ μὲν οὖν ἀρχαῖοι πρὸς τοῖς δελέασιν οὐ καθίεσαν οὐδὲ προσῆπτον τοὺς κύρτους, ὥστε συνέ-

συνέβαινεν (Codex συμβαίνειν) ἀνεσπασμένην ἤδη πολλάκις ἀποπίπτειν. οἱ δὲ νῦν προσάπτουσιν, ὅπως ἐὰν ἀποπέσῃ, μὴ ἀπολύηται. (Codex recte ἀπολλύηται.) Has vero naſſas paulo ſuperius φορμίδας nominaverat eo loco, quem hic ex codice *Rhenani* emendatum ponam: ἐὰν δὲ πρὶν ἐκπεσεῖν ἁλῶσιν, ἐνίοτε ἐν ταῖς φορμίσιν οὐχ ὅπου ἔτυχεν ἐκπίπτουσιν, ἀλλ' εἰς ταὐτὸ ἴουσαι, ὥσπερ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ. [illegible] τὴν στενοχωρίαν γίνονται οἱονεὶ βότρυς. Hic vulgo legitur: [illegible] θαλάσσῃ. καὶ διὰ ὅπου ἔτυχεν — ἄλις ἐν τῷ αὐτῷ οὖσαι, ὥσπερ ἐν τῇ —— τήν. *Geſnerus* de varietate lectionis ex *Athenæo* admonuit p. 908. ſed verum non aſſecutus eſt. Stromborum & turbinum eſca purpuras capi monet *Ariſtoteles* de P. A. II. 17. *Hiceſius* chamas etiam cum *Oppiano* nominat. Naſſas purpuris capiendis κημοὺς πλεκτοὺς vocat *Sophocles* in Peleo apud Schol. *Ariſtoph.* ad Equites verſu 1147. κυψέλας ad formam κωδώνων plexas nominat *Pollux* Onomaſt. IV. ſect. 45. ubi capturam purpurarum apud Phœnices deſcribit, quem quidem locum multo integriorem ex *Eudociæ* Ἰωνιᾷ deſcriptum dedit *Du Cange* in Append. Gloſſ. Gr. v. κοσχυλευταὶ p. 105. quod interpretes *Pollucis* latuiſſe miror.

℣. 610. Vulgo εἰσόκ' ἂν εἰρύσωσι. Juntina tamen propius verum εἰσόκ' αὖ ῥύωσι. P. 1. Reg. 1. εἰσότ' ἂν εἰρύσωσι. Correximus h. l. ex more *Oppiani*. ℣. 611. Junt. πορφύρεον. P. 1. Reg. 1. πορφύροις. ℣. 615. Reg. 2. βρώμης ἠδὲ — κέλονται. ℣. 617. P. 1. Reg. a. ἐφοπλίζηται ἀγῶνα. ℣. 618. Junt. P. 1. Reg. 1. ἔργον pro εὖχος habent. ℣. 620. Reg. 2. ἀοιδῆς. Idem verſu 621. ἔμφρουρον, ubi Junt. ἄγουσιν habet. ℣. 622. Vulgo μένοι. Recte Reg. 2. At Reg. 1. σφες — πνοιήτε μπαι — βύσσαν, ſuperſcripto μένει. Etiam Reg. 2. βύσσαν habet. ℣. 624. Vulgo legitur ἀεθλεύουσι μέσον πόρον ἐξανύοντες. Junt. ἀεθλεύσωσι exhibet. Noſtra lectio exſtat in P. 1. Reg. a. Quem *Oppianus* deinde verſu 627. κάλλιχθυν nominat, is *Ariſtoteli* H. A. IX. 37. anthias dicitur: ὅπου δ' ἂν ἀνθίας ὀραθῇ, οὐκ ἔστι θηρίον· ᾧ καὶ σημείῳ χρώμενοι καταkολυμβῶσιν οἱ σπογγεῖς, καὶ καλοῦσιν ἱεροὺς ἰχθῦς τούτους. *Oppianus* tamen, qui I. 254. anthiarum genera perſequitur, ſeparatim κάλλιχθυν inter thynnos & ſimiles verſu 185. nominat. Vide ad L. I. v. 256.

V. 629. Junt. νομοῖς V. 635. P. 1. Reg. 1. ἐπ' ἀμφοτέρῃσιν. V. 642. θαρσαλέοις noſtrum firmat Reg. 2. vulgo θαρσαλέως. Deinceps P. 1. Reg. 1. μεμαῶτα præferunt. V. 646. Reg. 2. βύσσαν. V. 647. Idem μεταστίλβει habet. V. 649. P. 1. πέτρῃ. Reg. 1. πέτρης. V. 652. Reg. 2. ποτὶ σπιλάδεσσι præfert. V. 655. Reg. 1. σχοίνων δὲ θοῶν. V. 659. Reg. 2. ἀνασχόμενος. V. 660. P. 1. Reg. 1. καὶ λαιψηρῶς. Vide an olim τοὔνεκα καὶ λαιψηρὸς ἀνέρχεται ſcriptum fuerit. In P. 1. ἀνέρχεται pro gloſſa apponitur. V. 662. Junt. γηθήσειε καί. reliquæ γηθήσει τε καί. P. 1. Reg. a. γηθήσειέ τε καί. V. 663. Reg. 2. παριεμένῳ. gloſſa tamen καὶ ἐκλελυμένου. V. 666. Reg. 2. ῥόον. V. 672. P. 1. Reg. 1. ὄλεθρον. V. 679. Junt. γαίης τε. P. 1. Reg. 1. γαίῃ δέ. Ultimo verſu P. 1. Reg. 1. ἀσφάλειος, qua forma cognomen hoc Neptuni ſcribitur in Schol. *Ariſtoph.* ad Aves v. 509. quem locum exſcripſit *Suidas* v. Ταίναρος, qui & hunc ipſum *Oppiani* locum laudat in voce Ἀσφάλιος.

ANIMADVERSIONES IN LIBROS TRES DE AUCUPIO.

IN LIBRUM PRIMUM.

Cap. I. l. 9. καταληφθεῖν. *Gesnerus*, ut ex versione ejus apparet, h. l. in codice suo καταλειφθεῖν reperit. l. 19. editio dabat ὠθοῖτο. De argumento totius capitis lectorem ad laboriosum & doctum *Gesneri* de Avibus volumen ablegare, quam locis autorum ab eo diligenter congestis & comparatis cum ejus meoque fastidio repetendis operam tempusque perdere malo, quod in universum etiam de reliquis capitibus dictum volo. Cap. II. Ossifragæ fere omnia convenire, quæ h. l. Oppianus sive Dionysius de ἅρπη observat, monuit etiam *Gesnerus*, qui tamen vulturem aureum vulgo dictum proprie h. l. intelligi volebat. l. 12. editio εἴπῃ. l. 13. editio ἐπικλύσει. versio *madefaciet*. l. 20. editio dabat: ἀνιπτάμενοι, καὶ κατὰ τῶν ετρῶν ἀφιεῖσαι Quod de victu h. l. dicitur, harpam unam avium lapides devorare, *ossifragæ* latinorum convenit; quæ vero eodem nomine avis ab *Aristotele* appellatur H. A. IX. 18. inprimis reliquarum avium oculos in cibo appetit: ἡ δὲ καλουμένη ἅρπη ἴδιον ἔχει πρὸς τὰ ἄλλα· μάλιστα γάρ ἐστιν ὀφθαλμοβόρος τῶν ὀρνίθων. πολέμιος δὲ τῇ ἅρπῃ· καὶ γὰρ ἐκείνη ὁμοιόβιος. unde Ælianus H. A. II. 47. ἡ δὲ ὄρειος ἅρπη τῶν ὀρνίθων προσπεσοῦσα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀφαρπάζει. Ceterum in Aristotelis loco legendum esse πώϋγξ certissimis argumentis me vicisse arbitror in censura editionis novissimæ *Antonini Liberalis* a *Verheyk V. C.* curatæ, ad cap. V.

Cap. III. Editio ὑπερχαίρονται. In sequenti cap. IV. ἀγρίας, quæ vox, ut ex *Æliano* II. 43. H. A. apparet, necessaria est, in codice *Gesneri* omissum fuerat. Cap. V. Initio editum τῶν ἰκτίνων οὐδ' ἄν τις Fabulæ de Side, quam alias vix repereris memoratam, vestigium deprehendisse mihi videor in loco *Æliani* H. A. 6. 46. κίρκος δὲ καὶ λάρος, καὶ τρυγὼν, καὶ ὄστυφος, καὶ τὸ γυπῶν ἔθνος, ῥοιᾶς σίδην κοπεῖσαν εἰ διατράγοιεν, ἀπολώλασι. Credibile est a vulturum genere &, quem κίρκον vocant, translatam fuisse a poëtis fabulam ad milvos. Cap. VI. Editio οἱ Μέμνονος dabat, cui prætulimus, quod *Gesnerus* in codice suo reperisse se testatur p. 575 quam quidem formam (Μέμνονες) autoritate Æliani H. A. V. 1. & Quinti Calabri Paralip. II. 646. confirmatam habemus, ut adeo non necesse sit eam cum Gesnero h. l. immutare. l. 9. quod *Windingius* edidit, & *Gesnerus* in versione securus posuit, περὶ τὸ ὄρος τὸν Αἴσηπον, admonitus demum a *Brunckio* correxi; fluvium enim Æsepum ubique,

at montem hoc nomine nullibi memoratum reperias. Diverſus vero Memnonis tumulus h. l. commemoratus a templo Memnonis in Syria non procul Apamea ſito, cujus mentionem facit autor Cyneget. II. 152. Ignorabam tum, cum quædam de ſitu Embloni & Dioclis montium commentarer, præclarum *Strabonis* locum XV. p 1058. qui tenebras iſtas mira luce perfundit: ταφῆναι δὴ λέγεται Μέμνων περὶ Πάλτον τῆς Συρίας παρὰ Βαδᾶν ποταμὸν, ὡς εἴρηκε Σιμωνίδης ἐν Μέμνονι διθυράμβῳ τῶν Δηλιακῶν. De ſitu urbis Palti confer *Strabonem* XVI. p. 1093. *Artemidorum* apud *Steph* Byz. v. Κάρνη & Πάλτος. *Plinium* V. 20.

Cap. VII. l. 2. Negationem in ſuo codice defuiſſe teſtatur *Geſnerus* pag. 334 ubi eam ex ingenio ſupplevit Pervulgata quidem eſt veterum opinio corvos ſiti ægreſcere per longum æſtatis tempus; paſſim etiam fabella ſuper hac re memoratur; ſed rationem, quam hic afferri videmus, cur pullis potum non miniſtrent, nullibi annotatam reperio; nec eſt adeo facile ad intelligendum, quomodo guttur corvis ſtatim a coitu dirumpatur, ſive ad notam in coitu exoſculationem corvini & columbini avium generis, ſive ad vulgarem opinionem, qua corvi ore coire tradebantur, vocem μίξις retuleris l. 6. quod legitur ἐλαγνεύετο, *Geſnerus* p. 334. in ἐστραγγεύετο ingenioſa conjectura mutari volebat, quam tamen recipere non auſus ſum, quoniam varie narrata fuiſſe fabula videtur. Poſui interim in verſione latina verbum *oblectare*, quod utcunque *Geſnerianæ* etiam emendationis ſenſum in ſe habet. cf. *Æliani* H. A. I. 47. Cap. VIII. Cum autore Plinio, omnes aves in pedes adverſæ naſcantur, ſolam cornicem a cauda, cruribus primum projectis ex ovo prodire, Oppianus h l. affirmat, cum quo conſentit Hylas ap. Plinium X. c. XVI. qui tradiderat *noctuam*, *bubonem*, *picum arbores cavantem*, *trygonem*, *cornicem*, *a cauda de ovo exire*, *quoniam pondere capitum perverſa ova*, *poſteriorem partem corporum fovendam matri applicent.*

Cap. IX. linea ultima editio habet: προσαιρήσονται, cujus in locum repoſui προαιρήσωνται Vide tamen, an cum *Brunckio* malis προσερείσωνται legere. Cap. X. lin. ultima editum erat ἀμβλῶναι. Quæ vero h. l. dicuntur de ægintho, mire illuſtrant Ariſtotelis de eodem locum H. A. IX 1. quem varie tentatum fuiſſe dixi olim in Periculo Critico ad Antigonum Caryſtium. Cap. XII. De lacuna, quæ in editione *Windingii* annotatur, nihil admonuit *Geſnerus*, qui totum h. l. ſtrictim commemoravit, nec omnino vertit. Exiſtimarem equidem nihil prorſus deeſſe, ſi pro σφῆκας repoſueris σφῆνας. *Cuneos* hac in hiſtoria memorat etiam Plinius X. cap. 18. Quæ in fine de viribus herbæ, quam eadem opera exquirendam commendamus iis, qui lapidem philoſophorum adhuc indagant, ſuperſtitioſa & vana adduntur, habentur etiam apud Autorem *Kyranidum*, ut *Geſnerus* pridem monuit. Cap. XIII. Quo ab initio leguntur ordine verba græca, vix ſenſum aliquem habent, cum in

præcedenti capite, quo referantur, nihil exſtet. Videtur ergo caput totum ſuo loco motum in alienum immigraſſe. *Geſnerus* vitium codicis ſui diſſimulaſſe videtur; vertit enim pag. 598. *Noctuæ oves oderunt & infeſtant.* An igitur caput de *caprimulgo* intercidit, quem mammillas caprarum ſugendo excœcare ferebant? l. 5. edebatur ἀπολιπεῖν. Ineptias de corde veſpertilionis habes etiam in fragmento de Antipathiis ap. *Fabricium* B. Gr. IV. p. 298. Cap. XIV. De Ictero ave vide Plinium XXX. c. 11. & *Geſnerum* de Avibus p. 378. & p. 245. ubi monet a quibuſdam eundem cum charadrio exiſtimari. Gallorum *Loriot* eundem eſſe cum ave, quæ *Ariſtoteli* χλωρίων dicitur, & *Plinii* galgulo & ictero cenſet *Gueneau de Montbeillard* ap. *Buffon* T. XVIII. p. 256.

Cap. XVII. l. 2. τροφαῖς in Codice ſuo *Geſnerus* habuiſſe non videtur. l. 4. edebatur ἀποτιννῦσαι, quod *Winding* verterat: *perimunt. Geſnerus* vero poſuit *occidunt.* Cap. XVIII. l. 2. εἰς μὲν ὄρνιθας λη[illegible]θεῖσαι. Hic locus mihi quidem ſanus non videtur. Videtur μεταβληθεῖσαι legendum, cui WINDINGII *transformatæ* convenit in verſione latina. l. 11. pro edito κατακλέμνουσι repoſui κατακλέμνουσαι, quod magis congruum mihi videbatur. Cap. XIX. De Seleucide ave vide Galenum de Locis Affectis L. 6. c. 3. Suidam h. v. Plinium X. 27. Videtur locuſtarum iter proſequi, quod diligenter in Aſia obſervavit HASSELQUIST *Itiner Palæſt.* p. 254. Quodſi vero idem eſt, quem LINNÆUS *turdum Seleucidem* indigitavit, habes eum ex viſu avis exſiccatæ deſcriptum, ſatis tamen obſcure, in FORSKOAL *Deſcript. Animal Arab.* p. 6. Ridiculum ceremoniarum morem, quo ab hodiernis Aſiæ incolis ad locuſtarum peſtem profligandam velut invitatur ſub nomine *Samarmog*, vel, ut apud FORSKOAL eſt, *Samarmar* deſcripſit *Niebour* Beſchreibung von Arabien p. 174. ſeqq.

Cap. XX. *Windingius* ediderat τοὺς ἀλώσας. Cap. XXI. l. 5. Codex *Windingii* & *Geſneri* habebant: παρεῖεν θήλειαι — ἀλλήλοις οἱ ἄῤῥενες. ſed *Geſnerus* p. 304. corrigendum vidit h. l. ut edidi, ex *Ariſtot.* H. A. VI. 2. qui omnia eadem de columbis tradit. Turtures tamen mares etiam cavea ſeorſum a feminis incluſos, nimia libidine exardeſcentes ſe invicem inire, teſtatur illuſtris *Buffon* T. XVIII. p. 550. Cap. XXII. l. 7. editio dabat προσαγγέλλουσι. Vide, quæſo, quo hominum ingenium, cujus levitas inprimis in interpretandis animalium moribus ſpectatur, detorſerit, quod *Ariſtoteles* H. A. VI. 2. a ſe obſervatum ſimpliciter poſuit: ὀχευθεῖσαι δὲ αἱ μὲν ὄρνιθες φρίττουσί τε καὶ ἀποσείονται, καὶ πολλάκις κάρφει περιβάλλονται. ποιοῦσι δὲ τὸ αὐτὸ τοῦτο καὶ τεκοῦσαι ἐνίοτε Hunc locum ita interpretatur *Plinius* X 41. *villaribus gallinis & religio ineſt. inhorreſcunt edito ovo, excutiuntque ſeſe, & circumactæ purificant feſtuca aliqua ſeſe, & ova luſtrant.* Hac religionis ſpecie, quam *Plinius* ex ingenio ſuo confinxit, non contentus fuit *Oppianus* & autor fragmenti περὶ ἀντιπαθειῶν apud *Fabricium* B.

G. IV. p. 299. ſed voluerunt feſtucæ illi vim neſcio quam ad partum promovendum ineſſe. Ita ludificamur & ipſi, alioſque deludimus, dum nimium ingenio indulgemus! Cap. XXIII. De merularum partu *Ariſtoteles* H. A. V. 13. τὰ μὲν οὖν πρῶτα τοῦ κοτ]ύφου ὑπὸ χειμῶνος ἀπόλλυται· πρώτιςα γὰρ τίκ]ει τῶν ὀρνέων πάντων. ubi veram lectionem πρωϊαίτατα ſervavit Codex *B. Rhenani.* Cap. XXV. l. 8. edebatur αἴσθητο. Cap. XXVI. l. 2. legebatur ἀπολιμπάνουσιν.

Cap. XXVII. l. 7. male edebatur ἣν δὲ — ἣν δὲ ἐκλίσειν. l. 15. antea fuit παρ' αὐταῖς ἥκεν. l. 33. ἐπὶ τὰς αὐτὰς νομείας ἧκε τοῖς κεκληκόσι. Debetur h. l. emendatio *Brunckio*; antea enim erat μονείας. *Geſnerus*, qui in verſione poſuerat: *conjuncta eis non erat*, videtur οὐχ ἧκε in codice ſuo reperiſſe. Ceterum priorem fabellam paulo aliter narrat *Ælian* H. A. 8. 27. Cap. XXVIII. Initio tranſpoſui verba Φοῖνιξ τοὔνομα, quæ vulgo contra rationem grammaticam ſic legebantur locata: καὶ μίξεων χωρὶς ὑφεςάναι, Φοῖνιξ τοὔνομα. l. 8. edebatur ἐλασσομένας. Liceat obiter hoc loco, ubi de Indica ave agitur, addere quædam de Orione & Catreo avibus ejuſdem Indiæ, quas ex *Clitarcho* deſcribit *Ælianus* H. A. XVII. 22. 23. & *Strabo* XV. p. 1046. ubi initio quædam ſunt de harum avium uſu in pompa regia ab Æliano omiſſa: ὁ δὲ Κλειταρχός φησιν ἁμάξας τετρακύκλους δένδρα κομιζούσας τῶν μεγαλοφύλλων, ἐξ ὧν ἀπείργεται γένη τιθασσευομένων ὀρνέων, ὧν εὐφωνότατον μὲν εἴρηκε τὸν ὠρίωνα &c. ubi verbum ἀπείργεται manifeſte corruptum eſt. Videtur igitur ἀπήρτηται legendum, ut plurima avium genera ex arboribus illis caveis ſcilicet incluſa dependiſſe dicantur. Miror nullum interpretem ad explicanda *Æliani* & *Strabonis* loca adhibuiſſe *Nonnum* Dionyſiac. L. XXVI. p. 688. qui Orionem & Catreum ad Arizantiam Indiæ regionem refert, ubi illum quidem ramis arborum melliſluarum inſidentem ſuave, veluti cygnum, & hymenæo ſimile quid cantillare, hunc vero ſub arboribus latitantem lugubre luſciniarum more carmen concinere, futurumque imbrem voce ſua prædicere ait. Totus ille locus dignus eſt, qui diligenter a lectore ſtudioſo conferatur.

IN LIBRUM SECUNDUM.

Cap. I. Avium aquaticarum diſcrimina repetit Autor a plumarum quibus corpus eis veſtitur, denſitate, membrana, qua pedum junguntur digiti, & latitudine roſtri; hoc enim ſignificat, cum l. 10. dixit: πόρους ἐπὶ τῶν ςομάτων πλατεῖς. *Ariſtoteles* P. A. III. c. 1. πλατύρυγχα aquatica genera appellat. Reliquas in hoc genere avium differentias diligentius perſecutum eſt recentiorum ingenium, quorum obſervationes breviter explicatas habes ap. illuſtrem *Buffon* T. XVI. p. 43. l. 8. male editio habebat ἐπισκέπτει τοῖς ἀμφιβίοις. De aquila marina, Burgundorum *Craupêcherot*, BUFFONII *Balbuzard* T. XVI. p. 103. ſeq. quæ ſequuntur, varie librariorum oſcitantia corrupta

ferebantur, quæ utcunque correximus. l. 24. διαπαρέντας dedi pro vulgato διαπαρέντας, quod WINDING *infixos* interpretatur. PLUTARCH. Timoleont. T. 2. p. 216. ed. Lipſ. de aquila ait: ὁρᾷ οὖτα τοῖς ὄνυξιν ἔφερε διαπεπαρμένον. l. 22. quod legitur κατερ... όμενοι, malim in καθελκόμενοι mutare, quod rei magis convenit. l. 10. παραπέμπουσιν εἰς τὴν γαστέρα εὐκόλως. Magis hoc verbum equidem probaverim, quam quod Sermone I. c. II. de harpa legitur: εἰ μὲν καταπιεῖν δύναιντο, ἡδέως ἅμα τὸ προστυχὸν περιπέμπουσιν. Ita tamen iterum Serm. II. c. VI de pelecino eſt: τέως τὸ προστυχὸν περιπέμ-οντες.

Cap. II. l. 5. καὶ μέχρι τοῦ τῆς θαλάσσης βυθοῦ. Ita recte emendavit h. l. BRUNCK, cum antea legebatur: καὶ μετέχει τοῦ τῆς θαλάσσης βυθοῦ WINDING interpretatus eſt h. l. *acute quippe cernit & ad fundum uſque maris.* Similiter fere *Geſnerus*, cujus verſionem inſpicere a nobis poſitam licet. l. 7 οἴσεται recepimus ab *Iſ. Voſſio*, qui h. l. habet ad *Pompon. Melam* p. 73. WINDING ediderat οἴεται, quod antequam *Voſſium* inſpexeram, in οἴχεται mutabam; ab eodem accepimus εἴποις pro vulgato εἴπῃς Totum hoc caput omnino peſſima interpunctione a *Windingio* corruptum, melius diſtinximus. l. 10. τοῖς σκοπέλοις emendavit *Brunck* qui magis tamen probabat: τοῖς σκοπελώδεσι δὲ αἰγιαλοῖς Vulgo legitur: τῷ σ οπέλῳ δὲ καὶ τοῖς αἰγιαλοῖς l. 17. poſui ἄρσενες pro eo, quod vulgatum eſt, οἱ μὲν ἀρσένων, & l. 22. ποιοῦντες pro edito ποιοῦνται lin. 35. ἀμφιβίων πάντων pro edito πάντως dedi. Ceterum de catarracte ave unus eſt ARISTOTELIS locus H. A. 9. 12. ὁ δὲ καταῤῥάκτης ζῇ μὲν περὶ θάλασσαν, ὅταν δὲ καθῇ ἑαυτὸν εἰς τὸ βαθὺ, μένει χρόνον οὐκ ἐλάττονα, ἢ ὅσον πλέθρον διέλθοι τις. ἔστι δὲ ἔλαττον ἱέρακος τὸ ὄρνεον. quæ ſatis cum iis congruunt quæ OPPIANUS h. l. habet copioſiora. JUBA Diomedeas aves catarractas vocaverat, ut PLIN. monet X. c 44. cf GESNERUS de Avibus p. 239.

Cap. III. l. 5. *Winding* κερκινάδος edidit & vertit. Recte GESNERUS *cancellos* poſuit. l. 16. ἀλλήλους, quod edebatur, correximus. Cap. IV. l. 16. Male vulgabatur olim περισ-έπτονται, cum tamen verſio haberet *veſtiuntur.* l. 17. antea erat ταῖς ἀκροτάταις ὄνυξι. l. 20. vereor, ut recte *Brunck* mutaverit vulgatum κυανά. Utitur enim hac forma pro κυάνεα ipſe Oppianus Κυνηγ. I. 402 aliique. Cap. V. l. 8. καταδύντες pro edito καταδύτει monitus a BRUNCKIO reſcripſi, ut etiam l. 11. ἔχῃ pro ἔχει. Cap VI. l. 5. δεικνύουσι pro edito δεικνῦσι. lin. 11. ἀνεμούμενοι pro ἀνεμώμεναι l. 12. ἐσθίουσι — ῥίπτουσι pro edito καὶ οὕτω ἐσθίοντες — ῥίπτοντες repoſuimus. l. 9. ubi WINDING τηθῶν prodidit, GESNERI codex, ut ipſe teſtatur p. 608. habebat οὔτε τέκνων, cui verbo ex coniectura τελλίνων ſubſtitutum ibat. Reliquum eſt, ut animadvertas iterum hic ab Autore duo genera, etiam ipſo nomine ab ARISTOTELE diſtincta, in unum commutato nomine confuſum fuiſſe, niſi culpam in ævum hominis ipſum transferre mavis. Quæ enim ARISTOTELES H. A. IX 10. de πελεκᾶνι habet: οἱ δὲ πελεκᾶνες, οἱ ἐν τοῖς ποταμοῖς γιγνόμενοι,

καταπίνουσι τὰς μεγάλας κόγχας καὶ λείας. ὅταν δὲ ἐν τῷ περὶ τῆς κοιλίας τόπῳ πέψωσιν, ἐξεμοῦσιν, ἵνα χασκουσῶν τὰ κρέα ἐξαιροῦντες ἐσθίωσι: ea Oppianus, vel ſequior ætas ad πελεκῖνον tranſtulit. ARISTOTELEM ſequitur ÆLIANUS H. A. III. 20 Plinius X. 40. qui *plateas* vocat. Galli *Pale ou Palette*, vel *Bec à cuiller*, *Bec à ſpatule*, cujus accuratam deſcriptionem Autore PERALTO habemus in *Monumentis Academiæ Scientiarum* Gallicis T. III. Part. III. Sinus ex faucibus ante pectus propendens, qui h. l. pelecino tribuitur, arguit *Onocrotalum* a PLINIO X. 47. dictum, ab antiquioribus latinis ſcriptoribus *truonem*, κήλαν ab ÆLIANO H. A. VI. 4. a ſpecie ſacci propendentis, ut jam GESNERUS monuit, dictum, unde ὑδροκήλη & reliqua ſimilia deducuntur, Gallorum *Pelican ou Grand-Goſier*. Confer omnino, quæ diligenter ad h. l. annotavit *Geſnerus* in Hiſt. Avium p. 608. 640 641. 642 *Bochartus* Hieroz. T. II. p. 275.

Cap. VII. l. 13. ἀμπελίδες ſunt vites marinæ, quarum meminit THEOPHRAST. H. P. IV. 7. βόστρυχες, ſi recte ſe habet vulgata lectio, ſunt τρίχες inter herbas marinas, quibus piſcium aliqui veſcuntur, dictæ ab ÆLIANO H. A. XIII. 3. qui ibidem ἀμπέλους & φυκία habet. ὠτακίδες vero, quæ inter herbas ſint, neſcio, nec ullibi memoratas reperio. Forte vitium in vulgari ſcriptura latet, quod ne conjectura quidem aſſequi poſſum. l. 19. ἀκοῦσαι poſui pro vulgato ἀκοῦση. Dubitat vero *Geſnerus* p. 58. num vox alcedonis maris intelligatur, an feminæ, maritum ſæpius ea voce inclamantis. Quod vero idem p. 86. l. 35. ex *Oppiano* affert: *ex alto in mare ſe immittit:* recta nimirum ut catarractes, & aliæ quædam aves piſcivoræ, in WINDINGII codice non exſtitiſſe videtur. Cap. VIII. l. 4. κατακλίνοντες reſcripſimus pro vulgato κατακλίναντες. Quod vero h. l. de ſanctitate ardearum dicitur, ſecus erat apud Colchos, quibus inviſa fuit avis, quoniam ejus indicio maris vadum tranſeuntes hoſtes *Brion* Colchorum urbem ceperant, ut teſtatur *Antiphilus* in Epigr. 7 9. ap. REISKE *Antholog. Cephal.* Sed carmen illud adhuc mire corruptum peritioris medici opem expectat. Obiter hic emendabo locum præclarum *Hipponactis* ap. Scholiaſt. *Nicandri* p. 31. ed. Colon. λαιμώσσει δέ σου τὸ χεῖλος ὡς Ηρώδου. ubi rectius, ut puto, Codex *Lorrianus* ἐρωδιοῦ habet. Idem codex, ubi p. 26. legitur: ὁμοίως καὶ ἐν ἡμιάμβοις ἐν τῷ ὑπεργραφομένῳ ὕπνῳ· habet: καὶ Ηρώδης ἐν ἡμιάμβοις ἐν τῷ περιγραφομένῳ ὕπνῳ. Fragmentum ipſum ita habet: Φεύγω μὲν ἐκ προσώπου, μή σ' ἐκπερῶν πρέσβυς οὐλῇ — βακτηρίῃ καλύψω Tentavit ingenium ſuum etiam hoc in fragmento TOUPIUS Emendat. 3. p. 303. *Salmaſ.* ad Script. H. A p. 189. F. Quare vero *Barneſius* locum ad *Anacreontem* autorem (vide ejus Fragm. v. 1120.) *Fabricius* autem ad ipſum *Nicandrum* retulerint, plane non video. Tutius jam autoritatem codicis vetuſti ſequemur.

Cap. IX. Himantopodes unde dicantur, patet etiam ex nomine gentis Himantopodum, quam *Mela* 3. 10. 14. memorat;

ubi miror *Il. Vossium* hoc Oppiani loco usum non fuisse. Alibi hæ aves vix commemoratæ leguntur, nisi in vetustis *Plinii* editionibus, X c. 47. ubi *Harduinus*, lectore varietatis non admonito, *hæmatopodas* prodidit. Certe vetustissima Veneta anni 1559. editio *Imantopodes* habet. Confer etiam *Gesnerum* H. A. p. 527. Sed de hac re judicent illi, quibus editionum veterum omnium & codicum manuscriptorum inspiciendorum copia est. In LINNÆI *Charadrio Imantopode* notam maxillæ superioris, quam hic memoratam vides, non reperio apud MILLERUM *System. Nat. Linn.* p. 421. Sed omnino nihil tribuendum est huic nominum similitudini, quæ LINNÆUS temere plerumque, & nimium sæpe depravata in præclarum de Natura opus transtulit. Cap. X. l. 14. Lacunam, quæ h. l. conspicitur, suo etiam in codice se reperisse testatur *Gesnerus* p. 282. quam quomodo ipse ex ingenio interpolaverit, ex versione ejus lector videre poterit.

Cap. XI. Avem ἐλκφίδα nullibi memoratam, eandem vel cognatam γλωττίδι Aristotelis suspicabatur *Gesnerus* p. 369. & 501. Cap. XII. l. 3. editum συναναζκάτει Cap. XIV. De fabula vide *Gesnerum* p. 50. Interpretes *Hygini* ad fabul. CXCIX. p 330. ed. *Stavern.* Huc respexit, ut puto, poëta, cujus fragmentum habet Suidas v. κρέκα. πορφυρέην ἤμησε κρέκα *purpureum abscidit capillum* Nunc video idem de fragmento hoc sentire *Toup.* Curis Noviss. p. 81. qui ex tripode pronunciat, *Callimachi* ex Hecale esse, quod apparere ait ex re ipsa, stilo & *Etymol M.* v. ψίθυρ. Annon eodem jure suspicari mihi liceat *Parthenii* esse, qui fabulam hanc tractasse dicitur ab *Eustathio* ad Dionys. v. 420? Cap. XV. Θεόκρονος cum plurimis aliis avibus, quas in hoc libro memoratas legimus, saltem nomina earum, alibi vix reperiuntur, nisi huc referre velis locum *Æliani* H. A. II. 43. πιστεύονται δὲ εἶναι ἱέρακες καὶ νόθοι, ἀνακριθέντες πρὸς τὰς τῶν ἀετῶν φυλάς. i. e. *qui censentur in genere aquilarum*, ur rectius vertit *Gesnerus* H. A. p. 40. ubi de nostro loco agit. l. 8. quod edebatur: κρώζειν φησὶ, καὶ ἀναλαμβάνων ἐσθίει· in versione WINDINGII: *aviculas male canere ait:* correxit BRUNCK. Quid *Gesnerus* habuerit, mihi non liquidum est ex ejus interpretatione, quam prouti a viro magno profecta est, reliquimus. l. 13. λάθοι vulgabatur.

Cap. XVI. Γύγης. Unde hæc vox derivanda sit, nec *Gesnerus* dixit, nec equidem scio. Aliunde huic loco lux inferenda erat, ut quam avem intelligi voluerit autor, constaret; nec equidem dubito latere ejus nomen alicubi in Autore *Kyranidum*, qui plurimas ineptias, quales nobis hic *Oppianus* de mira aviculæ linguæ vi in solvenda infantum loquela propinat, posteritati ridendas tradidit; sed liber mihi hæc scribenti ad manus non erat. Obiter hic emendabo Euphorionis locum ap. *Tzetzem* ad *Lycophr.* v. 513. ubi κρὲξ clamosa, & auspicata nuptiis avis memoratur: ποικίλος οὐδὲ (adde πάροιθε) μελάθρων ὀρχίλος ἔπλη κύζικος (lego βύζων) ὃν δ' ἤειστε (lege οὐδ' ἤειστε) κακὸν

γάμον

γάμον ἐχθόμενο κρέξ. A voce βύζειν eſt nomen βύζα pro bubone, qui vulgo βύας dicitur, ap. *Antoninum Liberalem* c. X. a quo differt βύσσα ab eodem c. XV. dicta, Leucotheæ ſacra avis, quam aliunde non novi; nec *Heſychii* βύτθαν τὸν ψᾶρα convenit. Cap. XVII. l. 2. edebatur μέλλουσιν. l. 8. τοῖς πτέρυξι. l. 10. ἐξεῶσται *Winding* interpretatur: *quos extendere norunt:* GESNERUS vero p. 513. *retrorſum enim pedes extendere ſolent.* l. 17. repoſui ὃς ἐξαναςήσειε, ubi *Winding* ὡς ediderat, & inepte verterat. Ibidem etiam ςρέψειεν edebatur. l. 20. πάντως mihi ſuſpectum. WINDING poſuit: *undique circumeunt:* GESNERUS *ſemper* vertit. Ibidem vulgabatur καὶ εἴτε — αἴσθοιντο, quod emendavit *Brunck*. lin. 22. *Winding* φθάσειεν prodidit. Cap. XVIII. De anſerum ſolertia hac vide etiam *Plutarchum* Opuſc. Moral. p. 967.

AD LIBRUM TERTIUM.

Cap. I. l. 6. Uncis incluſa verba, ad ſenſum abſolvendum neceſſaria, ex ingenio ſupplevimus. l. 11. edebatur προσβάλλονται, cui ſubſtitui καταβάλλονται; ita reſpondet verbo, quod *Winding* in verſione poſuerat, *proſternuntur.* l. 15. pro ἀναſκαίως legebatur ἀναſκαῖον, quod ſenſum impediebat. l. 27. μεθαλλουμένους vulgabatur. Hæc omnia in eorum gratiam annotavi, qui minutiarum ſtudio etiam in re critica ducuntur, & vel leviſſimos errores niſi publica veluti autoritate non eſſe corrigendos exiſtimant. Cap. II. l. 2. Αςραγαλῖνοι. De his Autor *Kyranidum* apud *Geſnerum* pag. 235. *Zena, id eſt avis Jovis, quam Græci vocant aſtragalinum, nos vero carduelem* &c. *Aſtrolinum*, & *Aſtrogallum* MATTHÆUS SYLVATICUS cardellam vel carduellum avem interpretatur, utrumque corrupte pro *aſtragalino*, ut monuit *Geſnerus*, cui tamen *Oppiani* ἀςραγαλῖνοι diverſi, & paſſeribus annumerandi videntur; ſed hac in re, cum nihil deſcriptionis dederit *Oppianus*, definire aliquid temerarium mihi videtur. Αμπελίωνες, quæ h. l. dicuntur aves, vetuſtiorum græcorum ἀμπελίδες ſunt, ut monet Pollux VI. 52. ἀμπελίδες ἃς νῦν ἀμπελίωνας καλοῦσι. Vetuſtiori nomine occurrunt apud Ariſtophanem in Avibus verſ. 305. — Βουδῦται. *Geſnerus* H. A. 233. & p. 594. 595. ex etymo nominis conjicit genus eſſe motacillæ, ſimile vel idem cum ea ave, quam Argentoratenſes Gickerlein vocant. Eadem ratione κίσκλος etiam apud *Heſychium* βουκολίνη dicta videtur *Geſnero*, quoniam armenta muſcarum cauſa amat & circumvolitat. De reliquis ne conjecturam quidem facere libuit *Geſnero*, niſi quod p. 235. *aſterem Oppiani* carduelem eſſe ſuſpicetur; at p. 568. dubitat an ſit linaria rubra. De nomine Σῶδες vereor ut ſanum ſit.

Cap. III. l. 7. edebatur χρήσαντες. Capite ſequenti l. 1. δένδρῳ pro vulgato δένδρων repoſui. Cap. V. Initio editio habet καὶ μὴν κἀκεῖνο, quod recte, ſi quid ego hac in re perſpicio, *Brunck* emendavit. lin. 2. edebatur καταλιθεῖ τε — κρύπτονται,

quod eodem autore correxi. *Gesnerus* malebat κατᾳδεῖ, ut ex versione ejus apparet, ubi post *deponit*, additur uncis inclusum *alligat.* l. 9. συντεταραγμένους reposui pro edito διατεταραγμένας, quod WINDING vertit: *perterrefactas & quasi stupentes*: similiter etiam GESNERUS p. 23. Ceterum quod GESNERUS, at quantus vir! in Historia Avium negaverat, genus aucupii per accipitres, quod olim in aula Constantinopolitana iisdem Imperatorum studiis, quibus nostra etiam memoria in Saxonia, patria mea quondam vigebat, prorsus ignotum vetustiori ætati fuisse, *Paulus Windingius* in Præfatione ad hunc ipsum *Oppiani* libellum variis argumentis refutare conatus est, sed recte *Gesnerum* pronunciasse multis docere possem, nisi sufficerent quæ disputavit hac de re *Bochartus* Hieroz. T. I. p. 271.

Cap. VII. Πηκτίδες, quæ proprie dicantur, hodie nisi ex figura vel descriptione, qua caremus, constare non potest. Distinguuntur tamen a πάγαις ab *Aristophane* in Avibus v. 528. ubi Schol. πηκτὴ εἶδος δικτύου. *Aristoteles* H. A. IX. 8. ubi itidem de perdicum venatione memorat, πηκτὰς nominat, quas tamen *Ælianus* 4. 16. πάγας appellat. Adhæsit ad hanc nominum varietatem etiam *Gesnerus* H. Avium p. 651. *Bochartus* Hieroz. T. II. p. 90. πηκτὰς *Aristotelis* caveas vimineas esse vult, alio nomine καρτάλλους & κλωβοὺς dictos, cui equidem crediderim. lin. 8. correximus, quod editum erat ὁμήλικον νέον, barbarum, nisi dicas hujuscemodi sordes *Oppiano* ex ævo græci paraphrastæ translatas adhæsisse. l. 10. μολίβδας vulgabatur, quod cum alicubi usurpatum legi ignorarem, correxi.

Cap. VIII. Ωτὶς Gallorum *Outarde*, ut quidem contendit illustris BUFFON T. XVII. p. 13. qui amicitiæ cum equo rationem repetit a cupiditate, qua grana frumenti fimo equino adhuc cruda inhærentia appetit, secutus ea in re *Plutarchi* judicium. Vereor tamen, ut viri docti adhuc rite animum adverterint ad notam, qua otides ab *Oppiano* Κυνηγετικ. II. 407. distinguuntur, ubi ait: ὠτίδες αἷσι τέθηλεν ἀεὶ λασιώτατον οὖας. Idem de oto suo *Aristoteles* H. A. VIII. 12. περὶ τὰ ὦτα πτερύγια ἔχων, quod apprime convenit *strigi oto*, quem pennis sex secundum aurium ductus erectis, & auricularum speciem mentientibus vestitum descripsit HASSELQUIST *Itin. Palæst.* p. 290. An igitur *Oppianus* otum cum otide confudisse dicendus est, quod plures veterum fecisse constat? Cap. IX. l. 3. editum fuerat ἔτι δέ τις — μεθ' ἡμέρας. Ceterum tibia etiam olim in usu venationis coturnicum fuisse videtur; memorat enim inter instrumenta venatoria LEONIDAS Tarentinus *Analector* T. I. p. 223. αὐλὸν ἐπ' ὄρτυγι τετρανθέντα. l. 7. καὶ, quod vulgo ante πρὸς legebatur, cum importuna distinctione sustulimus.

Cap. X. Eadem de venatione attagenum tradit ALEXANDER Myndius apud ATHENÆUM L. IX. p. 387. Gallice dicitur avis hæc *francolin* a *Belonio*; illustris BUFFON T. XVII. p. 252. nomen græcum retinet. Sed quod ibidem vir præclarus in

annotatione subjunxit de OPPIANO: *Cet Auteur ajoute qu'ils aiment les cerfs & qu'ils ont au contraire de l'antipathie pour les coqs:* plane falsum est, nec ab ullo veterum autorum tale quid traditum est. Cap. XI. l. 6. αὐτὴ τὸ κύτος male editum erat, & l. 13. τεμών. Cap. XII. lin. 7. editum erat λεπταῖς σπάρταις. lin. 14. τοιοῦτοις δὲ καὶ reposui, ubi antea καὶ deerat. l. 17. τοὺς σάλικας ἀναστήσας. *Winding* verterat: *eversis paxillis.* inepte *Gesnerus* p. 301. *eversis perticis.* etiam male. Intelliguntur h. l. duo orbes semicirculares lignei, quibus rete annexum hæret ita, ut utroque sursum propulso, prædam includat. Totam fabricam ἐπίσπαστρον statim appellat, quod proprie tamen funis est, quo orbes lignei attracti vi sursum propelluntur. Ita vocem usurpat *Antipater* Sidonius in *Analectis Poët. Gr.* T. II. p. 10. ubi in instrumentis venatoriis ponit: Κλωβοὺς τ' ἀμφιῤῥῶγας, ἀνασπαστοὺς τε δεράγχας, — καὶ κρυφίου τρίκλωστον ἐπισπαστῆρα βόλοιο.

Cap. XIII. l. 10. vulgabatur συντεθαμένα, quod WINDING vertit: *præparata.* GESNERUS *destinata.* lin. 10. οἷς καὶ ὑπ-πληγξι ἄλλο ὄρνεον ἐπίκειται WINDING interpretatur: *quibus alia avis alligata insidet.* Ita etiam Gesnerus p. 581. cujus versionem servavi, quod meliorem dare nequeo, cum ipse græca verba non capiam. An ὑσπληγξ h. l. laqueus, quod GESNERUS voluit? Ipso statim initio male idem *Gesnerus* πάγην verbo *laqueo* interpretatus est, nimium pro sensu h. l. vago. Apparet enim intelligi rete duobus orbibus ligneis inclusum, & per terram tensum, quod, nisi egregie fallor, PLAUTI *transennam* esse, nunc primum ex h. l. clarum fit; magnopere enim fallitur *Bochartus* Hieroz. T. II. p. 90. qui *transennam* caveam vimineam esse volebat. Ita vero *Plautus* Bacchid. IV. VI. 21. *nunc ab transenna hic turdus lumbricum petit. pendebit hodie pulcre ita intendi tenus* Deinde in Persa IV. III. 12. *hunc ego hominem hodie in transennam doctis ducam dolis.* Postea in Rudente IV. 7. 10 *fiunt transennæ, ubi decipiuntur dolis. atque edepol in eas plerumque esca imponitur, quam si quis avidus poscit escam avariter, decipitur in transenna.* Aliorum autorum loca, quæ ad hanc significationem non pertinent, vide ap. *Gronovium* Lect. Plaut. p. 381. Tenus *Plauti* est laqueus, vel funiculus, ut recte *Nonius* explicat; sed vocem germanam esse græcam, primus *Salmasius* ad *Plautum* monuit, comparans τένος, τέννος, cujus tamen autoritas nisi apud *Hesychium* non exstat, qui: τέννος στεφανὸς ἐλαινὸς ἐρίῳ πεπλεγμένος: qualis latinorum corona palmea lemniscata. Proximum est a τείνω, vel Æolico τέννω derivare latinum *tennere*, pro tendere, unde *tenus* pro tendone, tendicula, ut græcum τένων nervus a τείνω fit. De captura turdorum antiquissimus est locus *Homeri* Odyss. X. 468. quem *Oppianus* Halieut. I. 34. expressit. In fine capitis nominantur πύῤῥαι, quæ in *Gesneri* codice πυῤῥίαι legebantur, ut ipse testatur p. 694. unde malebat reponere οἱ πυῤῥίαι. ÆLIANUS H. A. IV. 5. τρυγόνι πρὸς πύῤῥαν

ἱκατοϱά. ubi *Paw* emendat πυῤῥίαν. Quod vero *Ælianus* de πύῤῥα, idem de pyrallide *Ariſtoteles* H. A. IX. 1. καὶ τρυγὼν καὶ πυραλὶς (πολέμιοι). τόπος γὰρ τῆς νομῆς καὶ βίος ὁ αὐτός. Miror *Geſnerum Æliani* locum prætervidiſſe, unde conſtat jam, ſi quid in hac nominum varietate conſtitui poteſt, & græculi autoritati confidere hic licet, πύῤῥαν & πυραλίδα eandem eſſe avem. *Heſychius* ex *Ariſtotele* πυῤῥαλὶς habet. πυῤῥούλαν *Ariſtotelis* a pyralide ejuſdem differre jam pridem monuit *Geſnerus* p. 701.

Cap. XIV. l. 5. WINDING verterat: *ceterum occluduntur repagulo fores.* GESNERUS p. 703. *has quidem fores laqueus ambit.* Prouti verba græca habent, vertendum erat: *repagulum has fores circumactas occludit.* Scilicet exiſtimo ὕσπληγγα græce dici fruſtulum ligni, cui laqueus ad virgulam incurvatam intenditur, & cujus circumactu delabentis remiſſi virgulæ fines cum vi diſſiliunt, avemque pedibus intricatam laqueo capiunt. Eſt igitur Gallorum *marchette*, noſtrumque Stellholz, Schnellholz. Apparet hoc inprimis ex capite XVIII. ubi eſt: μέσω τε ὕσπληγγα τοὺς ἑκατέρωθεν λύγους (hi ſunt virgulæ incurvatæ fines) τῇ περιστροφῇ καλύπτοντα. ſed ultima vox corrupta ſine dubio eſt, nec ex verſione *Geſneri*, quam tamen reliquimus, ſenſus exiſtit. Requiritur χαλῶντα aut ſimile verbum. Simili igitur ligno fores caveæ, de qua hoc capite agitur, intenſæ, ſtatim circumaguntur & occluduntur, cum pedibus avis caveam ingreſſa illud contigerit aut pulſaverit. Apud Theocritum Idyll. 8. 58. generatim ὕσπληγξ de dolo avibus ſtructo dicitur. Pro συστροφῇ eſt apud Dionyſium Periegetem v. 121. ubi multa Euſtathius habet, ſed a re noſtra aliena.

Cap. XV. *Geſnerus* p. 79. priore loco χάλανδραν, poſteriore χάλανδρον in codice ſuo ſe reperiſſe teſtatur, & dubitat alaudarum an diverſi generis ſit. Mihi ſatis veriſimile videtur hanc eſſe avem, quam græco ſervato nomine *Galli* Calandre, *Hiſpani* Calandria, itidemque Itali, Angli & Germani appellant. *Matthæus Sylvaticus* quoque galeritam Kalandram interpretatur. *Idem:* Chamæzelus Kalandrus avis. cf. *Geſnerus* p. 78. Cap. XVI. l. 4. ἑτέραν τὴν editum erat. Cap. XVII. l. 2. ἀπό τινος edebatur. De aucupio noctuæ *Palladius* Septembr. XII. *Nunc in amitibus apparetur aucupium noctuæ, cæteraque inſtrumenta capturæ, ut circa calendas exerceatur octobris.* Sunt hic amites perticæ, quibus noctua imponitur. At apud *Horatium* Epod. 2. 33. *aut amite levi rara tendit retia turdis* furculæ ſunt, quibus rete tenſum includitur, græce στάλικες, quod tamen vocabulum etiam longe alio ſenſu de varis, quibus retia venatoria ſuſtinentur, uſurpatur. Cap. XVIII. l. 3. μηρίνθου τε editum. l. 6. ἐπιψαύσωσιν vulgabatur. Capite ſequenti lin. 1. ἄγρας addidit *Brunck*. l. 3. etiam εἰκόνας addidi. l. 4. ἐκπηδῶσιν edebatur. l. 6. βροχέντες. Poſteriorem capturam deſcribit etiam Athenæus 9. 11. & ex eo, ſi *Perizonio* credimus, *Ælianus* H. A. 4 30. *Tzetzes* Chiliad. IV. 119. v. 45. Cap. XX. Metrum impediit poëtam, quominus rectius nomen

αἰγοθήλαν poneret, ut monuit etiam *Gesnerus* p. 615. l. 3. θριγκία reposui, ubi τριχία edebatur. Versio WINDINGII & GESNERI *sepes* habet. Caprimulgum vero caprarum ubera exsugere, in insula Creta frequentem, refert etiam *Belonius* Observat. L. I. cap. X.

Cap. XXI. lin 3. Editio πλησιάζει. l. 6. *Winding* edidit: τὴν ὄρχησιν ἑλομένου διὰ τὴν ἄγραν interpretatus: usque dum saltans tandem capiatur. *Gesnerus* quid legerit, ex versione ejus non apparet. Nos inverso ordine verba græca collocavimus, ut saltem aliquem sensum funderent. Cap. XXIII. Λινουργοὶ, Κεγχρῖται in anserum genere alibi non memorantur. *Gesnerus* nomina iis a granorum specie, qua quodque genus gaudeat, indita fuisse suspicabatur. Φαλαρίδες eædem videntur esse, quæ φαληρίδες seu phalerides *Plinio* X. c. 45. in Seleucia Parthorum & in Asia aquaticarum laudatissimæ dicuntur. Semel tantum ab *Aristotele* H. A. VIII. 3. inter palmipedes aves cum anate φαλαρὶς memoratur. Memorabilis est de hoc genere locus *Kyranidum* quem apud *Gesnerum* p. 125. videas. Porro pro edito Φελῖνοι sponte mea scripsi Φελλίναι, ut ita anserum quoddam genus a natandi levitate dictum fuerit. Nam vulgatum nomen unde derivetur non habet, nec φελλινὸς etiam dicitur, nisi de opere ex subere confecto; at φελλίνας est levitate suberis præditus. *Hesychius:* φελλίνας κοῦφος ἀπὸ τοῦ φελλοῦ. *Idem* φελλεῦον a φελλεύειν interpretatur ἐπιπλέον *innatans.* Ita φελλόποδες a levitate pedum dicti homines apud *Lucianum.*

Cap. XXIV. l. 10. editum erat πλησιάζει. In Epilogo *Windingius* Διόνυσος edidit & in versione retinuit. *Gesnerus* quid in suo codice habuerit, ignoramus, cum hanc particulam omiserit. At *Jo. Ger. Vossius* de Poëtis Græcis Tom. III. Opp. p 220. Διονύσιος habet, ubi ex hoc epilogo *Tzetzæ* vel alterius (ipsa sunt *V. D.* verba) docere voluit Dionysium Periegetem Oppiano antiquiorem esse, quippe ab illo h .l. laudatum. Vertebat igitur h. l. *homines ea esse edoctos ab Apolline.* Sed hoc ita fieri ratio grammatica non permittit, quæ vult: *Dionysius vero profitetur, hæc se ab Apolline edoctum fuisse.* Ut adeo ipse Dionysius autor libri dicendus sit, non Oppianus; nam vulgatum *Windingii* Διόνυσος sensum plane non habet, si de Baccho capiatur. Atque ita quidem ratiocinabar, antequam in *Is. Vossii* commentarium in *Melam* incidissem, ubi p. 73. commemoratum videbam *Dionysium Characenum in Ixeuticis aliquando a nobis in lucem proferendis*, & locum de catarracte ave prolatum, qui in hoc ipso libro exstat. Debuit igitur *Is. Vossii* Codex inscriptum habuisse *Dionysii Characeni* nomen, nec mihi persuadere possum patriam a *Vossio* confictam Dionysii nomini, quod in Epilogo legerat, additam fuisse. Nihil nos juvat *Pauli Colomesii* Catalogus Mtorum *Is. Vossii*, ubi pag. 859. legitur: *Oppiani seu potius Dionysii Periegetæ trium, quos de aucupio scripsit, librorum Paraphrasis.* Obiter etiam lectorem monebimus *Bochartum* in Hierozoico T. II.

p. 280. laudare *Dionyſium Characenum Oppiani paraphraſten*; ſed, cum ipſe locum de catarracte a *Voſſio* deſumtum poſuerit, aut oculis male uſus, aut memoria deceptus ſit, oportet. *Geſnerus* quidem cum in Bibliotheca ſua in voce *Oppianus*, tum in Indice autorum Hiſtoriæ Avium præmiſſo, teſtatur ſe in Codice Veneto, unde exemplum ſuum deſcripſerat, nullum nomen adſcriptum reperiſſe, cum in fronte paraphraſeos librorum de Venatione & Piſcatione, quæ in eadem membrana exſtabat, utrobique *Eutecnii* nomen additum legeretur; quare etiam Ixeuticorum paraphraſin ab eodem autore profectam ſuſpicabatur. Tum etiam *Jo. Ger. Voſſius*, cujus verba ſupra poſui, non utique de autore dubitaſſet, ſi nomen adſcriptum in codice reperiſſet. De *Windingio* mihi liquidum non eſt, quid in Codice utroque, unde exemplum ejus ſumtum eſt, repererit; ſed utrumque initio mutilum fuiſſe clariſſimis verbis affirmat, unde non levis eſt ſuſpicio *Eutecnii* nomen e conjectura ab ipſo fuiſſe additum, quemadmodum etiam, ſtulto ſane conſilio, præfationem *Eutecnii* ad paraphraſin Cynegeticorum (non Theriacorum Nicandri, quod ille affirmat) a *Lambecio*, & nuper etiam a *Bandino* poſitam, mutato tamen κυνηγετικῶν verbo in ἰξευτικῶν, ad initium libri de Aucupio tranſtulit, quam nos rejecimus. Interim dum aliunde ſatis exquiſitum fuerit de autore hujus libri, prudenter me facturum exiſtimabam, ſi utrumque nomen *Oppiani* videlicet & *Dionyſii* in elogii ſocietatem admitterem, ita tamen, ut ſignificarem, magis me in eorum ſententiam propendere, qui ſecundum Dionyſium de poſſeſſione nominis judicarunt.

Excudebat JOH. HENR. HEITZ, Academiæ Typogr.